

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 29 januari 2026

Notulen van de raadsvergadering van 29 januari 2026 (ochtendzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 2

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten

Tegenwoordig zijn 44 leden, namelijk mevrouw P.J.H.D. Verkoelen, de heer E.P.J. Verweij, de heer A.R. Oostdijk, de heer T.S.J. Coşkun, de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn, de heer M. Crielaard, de heer G.J.M. Vreugdenhil, mevrouw V.A. Bruin, de heer S.J.C. Becker, mevrouw S. van de Peppel, mevrouw D.A. van Groningen, de heer S. Leewis, de heer G.F.E. Koster, mevrouw L.S. Vlieger, de heer R.T.J. van der Velden, de heer J.M.D. de Waard, de heer S. Soytekin, de heer D.J. van Dommelen, mevrouw E. Rehim Zadeh, de heer N. Akhatab, mevrouw A. Kockelkoren, de heer M.H. Biljoen, de heer T. Roskam, mevrouw M.S. Abrahamse, de heer T.J. Vonk, de heer M. Verhoef, de heer T. de Haan, mevrouw I. van Wifferen, mevrouw D. Yildirim, mevrouw S. Reitema, mevrouw J.M. de Bruijn, de heer B. van Schaik, de heer R.N. Dahoe, de heer T. Kind, mevrouw J.M. Nunnely, mevrouw A.J.A. Maassen, de heer L.P.A. Dekkers, de heer P.C.Z. Sadhoe, de heer E.H. Balcha, de heer S.F. Lammering Varela, mevrouw M.Y. Morkoç, mevrouw C. Aafjes-van Aalst, mevrouw M.S.S. de Jong en de heer S.M. Bonte

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer F. Achbar en de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders, met dien verstande dat zij van 12.15 uur tot 12.19 uur is waargenomen door de heer W. de Bel

1.1 Opening.

De **VOORZITTER**: Dan open ik deze raadsvergadering en ik heet u allen hartelijk welkom. Ook welkom aan onze gasten, degenen die op afstand onze vergadering volgen, de vertegenwoordigers van de media en onze medewerkers. Er zijn een aantal berichten van verhindering. Mevrouw Aafjes-van Aalst is afwezig tot 16.00 uur, de heer Bonte is tot met de lunch afwezig, wethouder Zeegers is afwezig van 10.00 uur tot 12.30 uur in verband met de VNG vergadering, wethouder Norville is afwezig van 14.00 uur tot 16.30 uur in verband met een werkbezoek van Het Koninklijk Huis en ikzelf ben afwezig tussen 19.00 uur en ik denk ongeveer 22.15 uur.

1.2 In memoriam oud lid van de gemeenteraad L.W.J. (Leo) van Atten.

De **VOORZITTER**: Wij komen nu bij het in memoriam van ons oud lid van de gemeenteraad, de heer Leo van Atten. Er zijn veel mensen aanwezig op de publieke tribune en ook hier in de zaal om hierbij aanwezig te zijn. Ik zal mij naar het kathedraken begeven voor het uitspreken van een in memoriam. Na het uitspreken van het memoriam is er een moment van stilte waarbij alle aanwezigen, voor zover dat uiteraard mogelijk is, gaan staan. Beste aanwezigen en in het bijzonder de familie van de heer Van Atten, Rotterdam is gebouwd op betrokken mensen, op hen die iets doen voor hun wijk, in hun omgeving, voor de stad, op mensen zoals Leo van Atten. Tot op het einde is hij begaan gebleven met alles wat er in zijn Rotterdam speelde. Hij heeft 90 jaar mogen worden. De heer Van Atten werd in 1935 geboren in Schiedbroek, toen dit nog niet bij Rotterdam hoorde. Na een aantal jaar mocht de heer Van Atten zich

Rotterdammer noemen. In 1941 werd Schiebroek namelijk onderdeel van de grote stad Rotterdam, op dat moment een stad zonder hart. Als kind maakte de heer Van Atten de oorlog van dichtbij mee. Hij zag de verwoesting, maar ook de kracht van de wederopbouw. Hij zag de mouwen opgestroopt worden en de bouw van iconische plekken als het Groothandelsgebouw en de Lijnbaan. Rotterdam had weer smoel. De heer Van Atten volgde als verslaggever van het Algemeen Dagblad de wederopbouw op de voet. Hij keek hierbij met een scherpe blik en een nog scherpere pen naar de lokale politiek. Hierbij bracht hij niet alleen het laatste nieuws, maar gaf ook commentaar op de keuzes die hier op het stadhuis werden gemaakt. In zijn geschreven stukken was zijn mening altijd zeer helder, maar na bijna 15 jaar de politiek te volgen, besloot de heer Van Atten dat het tijd werd om zich actief te gaan bemoeien met de besluitvorming in de Rotterdamse raad. In 1974 werd hij verkozen als raadslid namens het CDA. Naast dat hij hier bekend stond als iemand met een goede kennis van zaken van een breed scala aan onderwerpen, was hij ook 1 van de meest boeiende sprekers van de raad. Niet in de laatste plaats door zijn lichtvoetigheid en goed gevoel voor humor. Deze kenmerkende humor kwam duidelijk naar voren tijdens het debat over de pilot met de nachtbus, toen nog bekend als de borrelbus. Den Haag wilde stoppen met financieel bijdragen aan de Rotterdamse bus, terwijl Amsterdam nog wel geld zou krijgen. De heer Van Atten was hier niet over te spreken en hij kwam met de volgende vergelijkingen. Ik citeer: "Rotterdam wordt door Den Haag als Assepoester beschouwd. Alles klopt tot op de minuut, tot middernacht is het feest en dragen wij glazen muiltjes. Maar zodra de klok 00.00 uur heeft geslagen, moet de stad haar rol van werkvrouw weer vervullen." Einde citaat. Ik hoop dat de heer Van Atten blij was dat de nachtbussen weer zijn gaan rijden. Het raadswerk belemmerde de heer Van Atten niet om zijn rubriek in het Algemeen Dagblad Hier Rotterdam te blijven schrijven. We zijn een lekenbestuur, maar schrijven over de lokale politiek en hier zelf deel aan het nemen, is een ongebruikelijke combinatie. Maar om eventuele zorgen weg te nemen kan ik oud-minister-president Lubbers aanhalen. Hij sprak tijdens het 25-jarig jubileum bij het AD van de heer Van Atten. Hij vertelde dat hij veilig kon stellen dat Leo op deze problematiek niet is gestrand. Het benadrukt vooral de veelzijdigheid van de heer Van Atten. Die veelzijdigheid toonde hij hier ook door op tal van onderwerpen te spreken en aan een groot aantal commissies deel te nemen. Een aantal van zijn voornaamste onderwerpen waren ruimtelijke ordening, kunstzaken, verkeer en openbare werken. Daar doe ik de heer Van Atten ook mee tekort, want zijn expertise en bekwaamheid besloeg veel meer dan dit. Over bijna alles had hij iets zinnigs te zeggen. Die brede kennis en veelzijdigheid was tekenend voor hem. De raadsperiode van de heer Van Atten eindigde 4 jaar later in 1978 en was daarmee maar een klein deel van zijn betrokkenheid bij de stad. Uiteraard bracht hij met zijn lange staat van dienst als redacteur bij het AD de politiek naar de Rotterdammers. Maar hij was ook lid van de Provinciale Staten Zuid-Holland, hoofdredacteur van de Pauluskerk en voorzitter van het Comité van Oud-Raadsliden. Wederom doe ik met alleen deze opsomming de heer Van Atten tekort, want Leo van Atten heeft op veel plekken in de stad stukjes van zichzelf achtergelaten met zijn woorden, geschreven zinnen, maar ook zijn daden. Hij was betrokken in de jaren dat Rotterdam haar hart terugkreeg en droeg bij aan een mooiere stad. Zijn nalatenschap draagt de stad voor altijd met zich mee. Hij zal worden gemist. Ik wil u vragen te gaan staan, voor zover mogelijk, en enkele ogenblikken stilte in acht te nemen. Dank u wel.

1.3 Toelating van V. (Venus) Bijleveld als burgercommissielid.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij na dit in memoriam door met de toelating van Venus Bijleveld als burgercommissielid. Ik heb de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven gevraagd een onderzoek in te stellen naar de geloofsbrieven van Venus Bijleveld. Ik neem aan dat de commissie haar werkzaamheden al heeft verricht en geef het woord aan de voorzitter, de heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp): Voorzitter en leden van de gemeenteraad, ik deel u mee dat de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven heeft onderzocht, de geloofsbrieven van

Venus V. Bijleveld, die door de fractie van BIJ1 is aangewezen als burgercommissielid. De commissie heeft de geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden onderzocht en in orde bevonden. De commissie adviseert V. Venus Bijleveld toe te laten als burgercommissielid voor de raadsperiode 2022-2026 voor zover het lidmaatschap van de commissies zonder onderbreking voortduurt. Dat was het, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan stel ik u voor het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven over te nemen en Venus Bijleveld toe te laten als burgercommissielid van uw raad.

1.4 *Beëdiging van V. (Venus) Bijleveld als burgercommissielid.*

De **VOORZITTER**: Dan gaan we nu over tot de beëdiging. Mag ik de griffier verzoeken Venus Bijleveld binnen te leiden door de hoofdingang van deze raadzaal? Ik verzoek u allen te gaan staan, ook de aanwezigen op de publieke tribune, voor zover dat mogelijk is. Hartelijk welkom. U heeft aangegeven de verklaring en belofte af te willen leggen. Klopt dat? De raad heeft besloten tot uw toelating als burgercommissielid. Alvorens uw functie te kunnen uitoefenen, legt u overeenkomstig artikel 4 lid 9 van de commissieverordening de eed of de verklaring en belofte af. U heeft aangegeven de verklaring en belofte af te leggen. Na het voorlezen van de tekst door mij verzoek ik u te spreken: dat verklaar en beloof ik. Ik verklaar dat ik om tot burgercommissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik trouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgercommissielid van de commissie naar eer en geweten zal vervullen.

Mevrouw **BIJLEVELD** (bij1): Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Dan mag ik u hartelijk feliciteren namens de gehele raad en u welkom heten in ons midden. (*Applaus.*) Dan gaan we schorsen, zodat ook de felicitaties overgebracht kunnen worden door de raad.

(*De vergadering is geschorst.*)

Heropening

1.5 *Mededelingen.*

De **VOORZITTER**: Dan heropen ik de vergadering. Dan zijn we aangekomen bij de mededelingen. Mevrouw Van Groningen heeft aangegeven een initiatiefvoorstel te willen indienen. Het woord is aan mevrouw Van Groningen. U krijgt maximaal 5 minuten om uw voorstel toe te lichten.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd): Dank u wel, voorzitter. Het voelt als gisteren dat ik op het Zadkine Rotterdam in contact kwam met Rick van der Rest, toch is het alweer 2 jaar geleden. Rick is expert fraude en geldezels van het gerechtsdeurwaarder kantoor LAVG. Hij gaf mij een inkijkje in een wereld die ik tot dat moment alleen kende als iets dat hard moest worden aangepakt, zoals uithalers en bomplaatsters. Alleen hij vertelde mij dit: een Rotterdamse jongen, 19 jaar, druk met school, bijbaan in het weekend, geldzorgen thuis. Hij krijgt een berichtje op Instagram: "Bro, kan je me effe helpen? Je krijgt 150 euro, easy money." Daarvoor hoeft hij niets te doen, behalve zijn rekening ter beschikking stellen. Een paar uur later staat er opeens 16.000 euro op zijn rekening. Geld dat hij nooit ziet, geld dat binnen minuten wordt weggesluisd. De 150 euro kwam niet. Wie er wel kwam, was een deurwaarder

om al het ontvangen geld terug te halen, de bank die zijn rekening blokkeerde, aangifte en ook nog schulden, 16.000 euro plus. Hij was een geldezel en daar moet hij voor boeten. Zijn toekomst staat opeens op slot. Helaas is hij niet de enige. Dagelijks worden onze jongeren geronseld via Snapchat, TikTok, Instagram en Telegram. Ze worden benaderd om taken uit te voeren, zodat de criminelen zelf buiten beeld blijven. Het begint klein, een pakketje aannemen, een rekening uitlenen. Alleen het schuift heel snel door. Drugs uithalen in de haven, explosieven plaatsen bij een voordeur, wapengeweld, mensenhandel, prostitutie. Ze zitten klem. Dat is niet de toekomst die wij wensen voor onze Rotterdamse jongeren. Voorzitter, wat al deze rollen met elkaar gemeen hebben, is dat jongeren door criminelen worden ingezet als wegwerpkrachten, de zogenaamde disposable armies. Als de ene jongere wordt gepakt, staat de andere jongere alweer klaar. Die jongeren dragen alle risico's: de schulden, het strafblad, de bedreigingen. De criminele opdrachtgever blijft onzichtbaar. Wij in Rotterdam hebben nauwelijks meer zicht op dit fenomeen. De criminelen die online onze jongeren ronselen die onwetend op een zolderkamer zitten achter een telefoon of laptop, die zien we niet, die horen we niet en die geloven we ook niet. Geldezels pakken we in dit land ongenadig hard aan, terwijl de echte crimineel vrijuit gaat. Het netwerk blijft in stand en onze jongeren zakken in een moeras van criminele ellende. Dat moet en kan anders. Daarom dien ik vandaag het initiatiefvoorstel 'Een Rotterdamse aanpak tegen geldezel-ronseling' in. Als eerste stad in Nederland, omdat Rotterdam de urgentie en de verantwoordelijkheid voelt om voorop te lopen. Deze aanpak begint waar het probleem begint: online. In het plan doen wij 6 aanbevelingen. We maken geldezels en online ronselen expliciet onderdeel van de aanpak jeugdcriminaliteit en preventie met gezag, niet versnipperd, maar structureel. Daarbij richten we 1 stedelijk team op dat zich richt op de jonge aanwas van criminele netwerken, geldezels, uithalers en explosievenplaatsters, allemaal als onderdeel van dezelfde keten. We investeren in digitale preventie van basisschool tot mbo via bestaande lesprogramma's, zodat jongeren weerbaar worden en ook ervaren wat er gebeurt als het misgaat. We voeren gerichte publiekscampagnes voor jongeren, ouderen en scholen, zodat signalen eerder worden herkend, ook achter onze schermen. We zorgen voor een betere gegevensdeling met duidelijke waarborgen, zodat ronselnetwerken sneller in beeld komen en niet steeds onze jongeren worden opgeofferd. Misschien wel het allerbelangrijkste van dit plan is dat we de geronselde jongeren niet alleen maar zien als dader, maar ook als een slachtoffer. We willen hard optreden tegen ronselaars en jongeren die vastlopen een uitweg bieden in plaats van ze verder de criminaliteit in te drukken. Daarom sta ik hier vandaag met dit initiatiefvoorstel in handen, het laatste van mijn raadsperiode in Rotterdam in deze prachtige zaal. Het voelt wel een beetje dubbel als ik eerlijk ben, want het is bijna een soort afscheid en tegelijkertijd ben ik zo ongelooflijk trots. Trots op het feit dat het gelukt is dit voorstel samen te stellen met behulp van heel veel professionals. Professionals die informatie hebben gedeeld, hebben meegelezen en ons de juiste richting op hebben gestuurd. Ik wil daarom allereerst Rick en Yolanda, die me hebben meegenomen in hun werk, hun kennis en ervaringen, hartelijk danken. Maar bovenal wil ik Mila, ze zit achter in de zaal vandaag, bedanken voor haar ongelooflijke ondersteuning. Zonder haar was het plan nu nog niet af en daar ben ik heel erg dankbaar voor. Voorzitter, tot slot. Het is een kwestie van 1 domme keuze, een keuze die levens vervolgens in een nachtmerrie kan veranderen. Stel je nu voor dat het niet de jongen uit Rotterdam is, maar gewoon jouw dochter, jouw buurjongen, een leerling op school van je kind, dat met 1 verkeerde swipe, 1 verkeerd berichtje die toekomst verpest. Dat mogen we niet normaal vinden en dat mogen we niet accepteren. Easy money bestaat niet, bescherming wel. Laten we samen in deze zaal de verantwoordelijkheid oppakken, deze handschoen oppakken en onze jongeren beschermen. Voor Rotterdam, voor onze jongeren en voor hun toekomst. Dank u wel. *(Applaus.)*

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. We zullen het college vragen om het initiatiefvoorstel 'Easy Money, High Price: Een Rotterdamse aanpak tegen geldezel-ronseling' door te geleiden naar de commissie BOFV. Dan hebben we nog een initiatiefnotitie van de heer Koster en van

mevrouw Bruin. Alleen de heer Koster? Maar u wordt nog genoemd mevrouw Bruin. U heeft ook 5 minuten om het voorstel toe te lichten.

De heer **KOSTER** (lr): Voorzitter, ik ga het hebben over het Maripark-concept. Ik zal eerlijk zeggen, ik had tot een paar maanden geleden ook nooit over Maripark gehoord, maar ik ga het nu allemaal uitleggen. Als jullie opletten, dan zal alles duidelijk worden. Het Maripark-concept ziet toe op het multifunctioneel gebruik van de Noordzee. In ieder geval de delen van de Noordzee die worden gebruikt voor bestaande en geplande windparken, kunnen worden gecombineerd met andere zee gebonden activiteiten. Voorzitter, dit is geen abstract toekomstidee, maar een strategische kans om Rotterdam een grote economische impuls te geven. In een tijd van structureel ruimtegebrek op land biedt dit enorme potentie. Deze maritieme ruimte kan worden benut voor voedselproductie, duurzame energie, maritieme innovatie en zelfs datacenters op zee. Datacenters op de zeebodem vormen een realistische langetermijnoplossing voor het groeiende ruimte- en energieprobleem van onze digitale infrastructuur. Ze nemen geen schaarse ruimte in op land, kunnen direct gekoppeld worden aan windenergie en gebruiken zeewater voor efficiënte koeling. Bijvoorbeeld als we voor een AI-datacenter ruimte nodig hebben, zou dat op de lange termijn een interessante oplossing zijn. Ik kijk naar mevrouw Maasen, wellicht vindt zij het ook interessant. Maripark draait om slim en meervoudig ruimtegebruik. In plaats van steeds nieuwe gebieden te claimen, worden functies gecombineerd. Dat vermindert ruimtelijke conflicten op de Noordzee en vergroot de maatschappelijke opbrengst per vierkante kilometer. Voorzitter, formeel is de Rijksoverheid leidend in de ontwikkeling van Maripark, maar Rotterdam kan hier niet lijdzaam toezien. Wij hebben het grootste havencomplex van Europa. Als dit project wordt ontwikkeld en daar twijfel ik op de lange termijn echt niet aan, dan zullen aanleg, logistiek, onderhoud en coördinatie voor een groot deel via de Rotterdamse haven en onze maritieme topsector verlopen. Dat betekent kansen voor Rotterdamse bedrijven, extra werkgelegenheid in de Offshore en maakindustrie en een stevige impuls voor de blauwe economie. Van techniek en onderhoud tot innovatie en onderzoek, Maripark creëert banen op alle opleidingsniveaus en versterkt onze kennispositie. Juist daarom is het van strategisch belang dat Rotterdam nu positie inneemt. Er liggen al uitgebreide studies waarin ook milieuaspecten zijn meegenomen, daar kan het college direct van profiteren. Door nu een actieve rol te pakken, krijgt Rotterdam de mogelijkheid om mee te sturen, invloed uit te oefenen en zich vroegtijdig strategisch te positioneren. Want laten we eerlijk zijn, het structureel ruimtegebruik op land, stedelijke verdichting, economische groei en de noodzaak om ruimte efficiënter en duurzamer te benutten, maken de ontwikkeling van Maripark vrijwel onvermijdelijk. De vraag is niet of het project doorgang gaat vinden, maar welke rol Rotterdam daarin zal spelen. Rotterdam kan afwachten of actief optreden en haar positie innemen. Dat laatste is cruciaal voor onze haven, onze regionale economie en de toekomst van de blauwe economie. Leefbaar Rotterdam roept het college op positief naar dit voorstel te kijken. Voorzitter, ik zal het zeggen, ook ik was aanvankelijk sceptisch. Maar dit is precies het soort ambitie waardoor Rotterdam groot is geworden. Ik wijs daar op die mooie spreuk in het Latijn die daarboven staat. Ik vertaal hem vrij met, door te wagen en te handelen, is Rotterdam groot geworden. Het wordt tijd voor een extra impuls voor de Rotterdamse economie en daarom dien ik vandaag dit initiatiefvoorstel samen met mijn fractiegenoot Vanessa Bruin in. Ik dank u voor de aandacht, dank u wel. (*Applaus.*)

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. We zullen vragen aan het college om de initiatiefnota 'Maripark; Rotterdam moet een actieve rol innemen bij de ontwikkeling' door te geleiden naar de commissie MHEK.

2. *Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 29 januari 2026.*

De **VOORZITTER**: Dan zijn we nu aangekomen bij de vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 29 januari 2026. Ik zal de agenda met u doornemen en aan het eind zal

ik u gelegenheid geven om nog aanvullende opmerkingen te maken. Agendapunt 6, er is vanuit de raad 1 verzoek ontvangen voor een regulier debat 'Vies begin van 2026'. Ik stel voor dit behandelen als agendapunt 6.4. Akkoord. Agendapunt 8, er zijn vanuit de raad 2 verzoeken ontvangen voor een kort bespreekpunt 'Veiligheidssituatie Museumpark' en 'Geen samenwerking met polariserende producenten'. Ik stel voor deze verzoeken te behandelen als agendapunt 8.1 en 8.2. De heer De Waard.

De heer **DE WAARD** (lr): Dank, voorzitter. Ik heb een voorstel, een verzoek. Ik wil agendapunt 8.1 samenvoegen met het tweeminutendebat over de prioriteringsagenda handhaving en dat als gezamenlijk plaatje naar een regulier debat op te plussen.

De **VOORZITTER**: Het voorstel is om 7.13 samen te voegen met 8.1 en dat dan te behandelen als regulier debat. Dat het voor de tweeminutendebatten ... We moeten kijken na alle reguliere debatten die nu al gepland staan als laatste deze daar nog aan toe te voegen. Ik kijk rond of er draagvlak is voor dit voorstel. Dat lijkt het geval. Dan zullen we 7.13 en 8.1 gaan samenvoegen en daar een regulier debat van maken. Dat is besloten. Dan zag ik de heer Van der Velden ook staan.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd): Dank u, voorzitter. Ik zou toch graag een toelichting willen op agendapunt 8.2 voordat we dat gaan behandelen. Omdat ik vind, er wordt gesproken in de aanvraag over de griffie en ik vind het zorgelijk dat de griffie in dit debat meegetrokken zou kunnen worden. Dat kan hun positie ondermijnen, terwijl ze juist beschermd moeten worden tegen politieke druk vanuit de gemeenteraad. Laat de griffie hier buiten, buiten dit debat, dat is mijn verzoek. Ik vind dat ook niet netjes om dat hierbij te doen. Ik weet niet wat de bedoeling van dit debat is, gaan we hier de positie van de griffie bespreken? Ik vind het echt ongepast.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50plus): Aanvullend, gaan we hier de positie van de pers bespreken? Dat is meer mijn discussie, daar zit ik wel een beetje mee. Het is wat mij betreft bijna censuurbespreking en dan denk ik van, moeten we dat zomaar zo in 1 keer uit ins blaue hinein op een agenda plaatsen en daarover gaan discussiëren? Ik vind dat echt een kwalijke zaak, kan niet.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd): Voorzitter, dank. Ik ben het eens met de heer Van der Velden en mevrouw Verkoelen. Allereerst, we gaan geen pers censureren en ten tweede, het gaat over een griffie-apparaat wat we hier niet zouden moeten willen bespreken. Wellicht aanvullend daarop, het is nog iets wat niet eens heeft plaatsgevonden, waar we volgens mij dan een prematuur debat over zouden voeren. Misschien kan de indiener zich bij u melden om te vertellen waarom hij dit geagendeerd heeft.

De **VOORZITTER**: Ik wilde al net naar de heer Soytekin of hij een toelichting wil geven op zijn verzoek.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Voorzitter, dit moment wordt nu al gebruikt om het debat te voeren, daar ga ik niet in mee. Ik heb de aanvraag gedaan zoals die is gedaan. Er zijn uitspraken gedaan door de ondersteuning van de gemeenteraad. Het is niet mijn bedoeling om de ondersteuning van de gemeenteraad in een kwaad daglicht of iets dergelijks te stellen. Ik heb een mening over een samenwerking die aanstaande is of is aangegaan en daar wil ik het debat over voeren. We hebben het zeker niet over pers, want wat mij betreft is dit namelijk geen pers.

De **VOORZITTER**: Ik laat nog 2 sprekers toe en dan gaan we stemmen, want dat is volgens mij gewoon de reguliere manier om te beslissen of dat we dit debat gaan houden of niet. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl): Voorzitter, de griffie doet niks zonder ons. Wij zijn de opdrachtgevers, wij bepalen dit. Ik kan me nog enigszins voorstellen dat u het debat wil voeren, maar dan zou ik willen zeggen, dan is het gewoon een debat met onszelf over wat wij belangrijk vinden. Dan zou ik zeggen, laat de hele griffie buiten elk debat, want dat is totaal niet ... Het moet gewoon over onszelf gaan, wat wij belangrijk vinden aan een vrije pers, aan een democratisch stelsel. Dat vind ik allemaal prima, daar kan je het over hebben. Maar voor mijn partij is de voorwaarde om dat buiten het debat te houden, want anders wil ik gewoon het debat niet voeren.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Voorzitter, als dat een voorwaarde is, prima. Ik hoef de griffie niet te noemen. Er wordt een samenwerking aangegaan en de vraag is: wat vinden wij daar als raad van?

De **VOORZITTER**: De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd): Dank u, voorzitter. Ik hoorde de eerste keer wat de heer Soytekin zei. Als raadsleden moeite hebben met een besluit of een samenwerking, dan is dat een politiek debat en dat voeren we hier met mekaar. Maar dat doen we niet door de ambtelijke ondersteuning onder vuur te nemen. Juist u die zegt op te komen voor neutraliteit en integriteit, zou de griffie daarbuiten moeten houden. De politieke verantwoordelijkheid ligt bij ons. Ik vind het gewoon ongepast en ongehoord. Ik vind dat de voorzitter niet dat tot stemming moet brengen, maar zelf het besluit moet nemen: de griffie kan hier nooit een onderwerp van debat zijn. Klaar. Dat moet u nemen dat besluit, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Ik wil voor de duidelijkheid nog wel benoemen dat het debat met mij wordt gevoerd, want ik vind ook niet dat het debat met de griffie moet worden gevoerd. Ik ben hier de voorzitter van de raad, als u een gesprek wil hebben over de griffie dan mag dat met mij. Want ik sta daarvoor en ik ben daar verantwoordelijk voor ook. Daar wilde ik wel de duidelijkheid over geven. Dat is ook al gewoon het onderdeel in de uitvoering van het voorstel. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGRS-HOOGENDOORN** (cda): In de manier waarop wij afspraken maken in dit huis hoort een dergelijk gesprek in het presidium en niet hier in de Raad. Dan hoeft het ook niet zo'n rare vorm te zijn dat de burgemeester voor de griffie opkomt. Dat is niet het debat wat we hier voeren, dit is een gesprek voor in het presidium. Ik zou zeggen, we hebben er nog 1 deze periode, agendeer het daar.

De **VOORZITTER**: Tot slot, de heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Voorzitter, er worden nu allemaal geitenpaadjes en loopholes gezocht om dit debat tegen te houden en te blokkeren. Dit onderwerp is geagendeerd in presidium, daar is geen fatsoenlijke discussie over geweest. Ik heb helemaal geen debat aangevraagd met de griffie of ik hoef het helemaal niet over de griffie te hebben. Ik heb het debat met de burgemeester, daar heb ik een aantal vragen voor en een motie die vraagt om een raadsuitspraak. De griffie is helemaal geen onderdeel van het debat wat mij betreft.

De **VOORZITTER**: We gaan het afsluiten, mevrouw Van Groningen, want ik heb al heel vaak ... Een ordevoorstel, dat mag.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd): Gezien de discussies hier lijkt het me dan toch slim dat wij als raad wel zelf besluiten of we dit debat toelaten. Ik zou gewoon willen voorstellen om hierover te stemmen.

De **VOORZITTER**: Dat zou ook mijn voorstel zijn, want hoe je het ook wendt of keert, anders wordt het toch ook weer richting de griffie politiek en dat wil ik ook niet. Dan wil ik ook echt dat dat dan ook een keuze van de raad is. Er is een debat aangevraagd. Wij hadden zelf al besloten dat ik dat debat zou doen, want de griffie-ambtenaren voeren geen debat hier, dat ben ik. Maar dan zou ik willen voorstellen om tot stemming over te gaan en dan is het voorstel als u voor de agendering voor het debat bent ...

De heer **SOYTEKIN** (denk): Voorzitter, daar wil ik dan toch op inhaken, want hoe komt u erbij dat het debat politiek richting de griffie is? Want dat is helemaal niet het geval.

De **VOORZITTER**: Maar dan nog, nog meer reden om te stemmen over dit debat. Want volgens mij gaan er nu allerlei discussies door elkaar heen lopen, dat is niet de bedoeling. Ik stel echt voor ... De heer De Waard, echt allerlaatste. Maar ik wil nu zo meteen overgaan tot stemming.

De heer **DE WAARD** (lr): Dank voor de flexibiliteit, voorzitter. Ik heb ook een ordevoorstel waarin we elkaar misschien kunnen vinden. Misschien is het een idee om dit dan te agenderen in het eerstvolgende presidium? Mochten daar geen bevredigende antwoorden uitkomen voor de heer Soytekin, dat we het dan agenderen in de volgende raadsvergadering. Maar dat we dan op deze manier het zo af kunnen vangen.

De **VOORZITTER**: Dat is een nieuw voorstel, maar ik denk dat het sowieso eerst erom gaat om te bepalen of dat we hier vandaag dit debat gaan doen. Dan is het altijd weer mogelijk om het ook weer bij het presidium te agenderen en dan kunnen we dan ook weer bepalen hoe we daar verder mee omgaan. Ik zou willen voorstellen te gaan stemmen. Als u voor agendering van het debat bent, stemt voor. Als u daartegen bent, stemt u tegen. De heer Oostdijk is er niet met permissie. Dat betekent dat dit voorstel met 29 stemmen tegen is verworpen en daarmee zal het nu niet op deze agenda komen te staan.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Als ik daar dan toch een slotopmerking over mag maken, voorzitter? Ik vind het ongelooflijk oncollegiaal en schandalig dat een debat wordt geblokkeerd.

De **VOORZITTER**: Waarvan akte. Dan ga ik door met agendapunt 10, er is vanuit de raad 1 verzoek ontvangen voor een motie vreemd aan de orde van de dag 'Toen was Geluk nog heel Gewoon'. Ik stel voor dit te behandelen als agendapunt 10.1, iedereen akkoord? Ja. Mevrouw Maassen wil een verzoek doen in verband met haar initiatiefvoorstel over 'Rotterdam AI zone - Koploper in de AI revolutie'.

Mevrouw **MAASSEN** (d66): Ik zou graag de raad willen verzoeken om deze door te geleiden naar de volgende raad.

De **VOORZITTER**: Dan is het voorstel om nu agendapunt 7.7 van de agenda te halen en door te schuiven naar de volgende vergadering. Aldus besloten. Wethouder Zeegers heeft mij verzocht om de agendapunten 6.2 'Voortgangsrapportage NPRZ', 6.3 'Projectambitiedocument 'Nieuw Excelsior Stadion' en eventueel 7.1 'De Rotterdamse Woonzorgvisie' na de lunchpauze te behandelen in verband met haar afwezigheid. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl): Voorzitter, ik vind dit lastig, want ik heb begrepen bij de introductie dat zij vanwege de VNG afwezig is. Daar hebben we ook toestemming voor gegeven, dat was prima. Alleen het moment van aangeven, daar hebben we ook afspraken over gemaakt. De voorzitter heeft zelf aan ons meegegeven donderdag van, ik ben 's avonds weg, want ik moet het IFFR openen. Dat had ik ook graag van de wethouder op dat moment gehoord. Want nu is er een agenda vastgesteld waar publiek op in is gesteld, waar alle 45 raadsleden op in zijn gesteld. Er is nu niks meer aan te doen, maar ik wil dit signaal wel echt geven, want het wordt elke keer met voeten getreden. Ik kan me niet voorstellen dat donderdag nog niet bekend was dat er een VNG vergadering is. Als die zo belangrijk is, hadden we dat eerder kunnen weten.

De **VOORZITTER**: Dank voor deze opmerking, dat zullen we ook doorgeven aan het college. Voor de goede orde, wij wisten dit vorige week donderdag zelf nog niet anders hadden we het ook gemeld. Maar we zullen daar nog een keer de nadruk op leggen. Er is toestemming, maar geef de raad ook de kans om daar ook rekening mee te houden. De heer Van Dommelen.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd): Ik moet zeggen, ik ben ook verrast. Ik ben het helemaal eens met wat zij zegt, dit is niet de eerste keer. We hebben ook onze eigen agenda, raadsleden hebben ook afspraken. Ik heb 2 debatten, daarna niet meer, heb ik afspraken gepland. Ik kan het allemaal weer gaan wijzigen en dat is niet de eerste keer. Best wel geïrriteerd als ik heel eerlijk ben.

De **VOORZITTER**: Nogmaals, we zullen dit geluid ook nog echt een keer stevig terugbrengen naar het college en naar degene die hiermee te maken hebben. Wethouder Norville heeft mij verzocht om agendapunt 7.8 'Verordening AOW- en jeugdtegoed 2026' te behandelen in haar aanwezigheid. Dan stel ik voor om dat na 16.30 uur te behandelen, want dan heeft zij aangegeven weer beschikbaar te zijn. Het agendapunt 7.8 'Verordening AOW- en jeugdtegoed 2026'. Aldus besloten. Zijn er nog andere leden die iets willen opmerken? De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu): Een check, want had ik begrepen dat u ook vanavond afwezig bent? Dan zou het natuurlijk kunnen dat er bepaalde agendapunten zijn waar misschien de aanwezigheid van de burgemeester wel gewenst is. We weten natuurlijk nog niet hoe de planning gaat lopen, maar zullen we dan afspreken dat er ergens een momentje is waarop we dat checken?

De **VOORZITTER**: Dat had ik zelf ook al bedacht. Nogmaals, ik kom terug. Ik vermoed dat jullie om 22.15 uur nog niet klaar zijn. We kunnen dan ook nog kijken, als dat niet lukt, om het iets naar achter te schuiven. Als het sowieso heel ingewikkeld wordt, de raad gaat voor. Wees daar ook gerust op dat ik daar rekening mee zal houden. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50plus): Bij mij begint het te duizelen. Ik probeerde het bij te houden, maar kunt u zo dadelijk nog wel de agendapunten noemen? Want voor eenpitter is het al helemaal niet meer te volgen dadelijk en ik kan me niet splitsen.

De **VOORZITTER**: Wij zaten zelf ook te puzzelen. Wat ik nu heb opgemaakt, let goed op. Eerst 6.1, dan 6.4, dan 6.2, dan 6.3 en dan de samenvoeging van 7.13 plus 8.1, het verzoek van de heer De Waard. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66): Wanneer komt dan 7.8? Want die was ook weer gewijzigd in de volgorde.

De **VOORZITTER**: Mijn vermoeden is dat 7.8 sowieso na 16.30 uur komt. Het is meer een mededeling ook van, mochten jullie wel heel veel vaart gaan maken, waar ik altijd voor ben,

dan moeten we daar goed naar kijken. Ik heb zo het vermoeden dat 7.8 sowieso na 16.30 uur komt. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd): Voorzitter, zou ik een verzoek mogen doen aan de griffie via u of wellicht in onze raadsmededelingen app het lijstje geappt kan worden? Want ik ben echt nog steeds het spoor kwijt en ik denk meerderen in deze zaal. Dank u.

De **VOORZITTER**: Gaan we doen, fair verzoek. Wij gaan proberen u zo goed mogelijk ook mee te nemen in de volgorde van alle debatten. Zijn er nog andere leden die nog wat op te merken hebben over de agenda? Dat is niet het geval. Dan is die hierbij vastgesteld. Dan kom ik nu bij de spreektijd voor vandaag. Het voorstel van het presidium is om 4 uur spreektijd op de klok te zetten. Gezien de toevoegingen van de agenda stel ik u voor dit iets op te hogen na 4,5 uur. Ik dacht, nu gaat mevrouw Verkoelen niet meer staan.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50plus): Wat zonde dat u het mij ontnemt om een half uur te vragen, maar dank u.

De **VOORZITTER**: Ik dacht, ik ga voorkomen dat mevrouw Verkoelen weer gaat staan, maar ze krijgt het toch weer voor mekaar. Maar dan hebben we 4,5 uur met elkaar vastgesteld, akkoord. Het stemvenster is aan het einde van de vergadering en indien nodig zullen we uiteraard voor het stemvenster nog kort schorsen voor fractieoverleg. Rond 12.45 uur is de lunch beschikbaar op de omloop en de warme maaltijd is rond 18.30 uur op de gebruikelijk locatie beschikbaar.

3. *Vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 8 januari 2026.*

De **VOORZITTER**: Dan komen we nu bij de vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 8 januari 2026. Wenst iemand nog het woord naar aanleiding van deze notulen? Dat is niet het geval. Dan stel ik voor die vast te stellen.

4. *Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2026 week 2 tot en met 4.*

De **VOORZITTER**: Er zijn mededelingen van ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2026 week 2 tot met week 4. Ik stel u voor de behandelwijze zoals vermeld bij het desbetreffende stuk vast te stellen en als u een opmerking heeft met betrekking tot een bepaald stuk, dan verzoek ik het Bijbel worden BB-nummer te noemen dat bij het stuk staat. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl): Dank, voorzitter. Het gaat om ingekomen stukken week 2 afdoendingsvoorstel toezegging wethouder Lansink-Bastemeijer over Monitor Grote Projecten - drempels Hofplein. Ik heb gevraagd om de drempels nu toe te passen. In het afdoendingsvoorstel is er op een lange termijn ingegaan. Volgens mij heeft het college niet goed begrepen waar ik om heb gevraagd. Mijn vraag om daar nog naar te kijken. Als dat niet het geval is, dan moet ik hem toch agenderen in commissie MHEK.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan is hierbij de lijst van ingekomen stukken vastgesteld.

5. HAMERSTUKKEN

De **VOORZITTER**: Dan komen we bij de hamerstukken. Maar voordat we overgaan naar de hamerstukken, wil ik medelen dat de heer Oostdijk zich heeft afgemeld bij mij. Hij is ziek

naar huis gegaan, dan is hij vandaag niet aanwezig en heel veel beterschap toegewenst uiteraard.

5.1 Het voorstel tot vaststelling van de Tijdelijke beleidsregel nieuwbouwwoningen op geluidbelaste locaties.

De **VOORZITTER**: De hamerstukken, let u goed op. 5.1 het voorstel tot vaststelling van de Tijdelijke beleidsregel nieuwbouwwoningen op geluidbelaste locaties. Nee, dan is die hierbij vastgesteld.

5.2 Het voorstel tot het openen van de grondexploitatie 'Zonnepark Oranjeheuvel'.

De **VOORZITTER**: Het voorstel tot het openen van de grondexploitatie Zonnepark Oranjeheuvel, 5.2. Akkoord.

5.3 Het voorstel tot vaststelling van het herstelbesluit van het bestemmingsplan 'Hoek van Holland Voorduin'.

De **VOORZITTER**: Het voorstel tot vaststelling van het herstelbesluit van het bestemmingsplan Hoek van Holland Voorduin, 5.3. Akkoord.

5.4 Het voorstel tot het goedkeuren van het jaarplan 2026 en de begroting 2026-2030 van stichting BOOR.

De **VOORZITTER**: Het voorstel tot het goedkeuren van het jaarplan 2026 en de begroting 2026-2030 van de stichting BOOR, agendapunt 5.4. Akkoord.

5.5 Het voorstel tot wijziging van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Rotterdam 2025.

De **VOORZITTER**: 5.5 het voorstel tot wijziging van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Rotterdam 2025. Akkoord.

5.6 Het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument Schiebroek-Zuid.

De **VOORZITTER**: 5.6 het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument Schiebroek-Zuid.
De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp): Het proces is daar helemaal niet goed verlopen en nog steeds niet. De SP is daar tegen.

De **VOORZITTER**: Anderen? Dat is niet het geval. Met die aantekening stellen we het vast.

5.7 Het voorstel met betrekking tot de BBV-aspecten van de grondexploitatieportefeuille jaarrekening 2025.

De **VOORZITTER**: 5.7 het voorstel met betrekking tot de BBV-aspecten van de grondexploitatieportefeuille jaarrekening 2025. Akkoord.

5.8 Het voorstel tot vaststelling van de beleidsregel groepsrisicoverantwoording.

De **VOORZITTER**: 5.8 het voorstel tot vaststelling van de beleidsregel groepsrisicoverantwoording. Akkoord.

5.9 *Het voorstel tot vaststelling van de Verordening onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid 213a Gemeentewet Rotterdam 2026.*

De **VOORZITTER**: 5.9 het voorstel tot vaststelling van de Verordening onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid 213a Gemeentewet Rotterdam 2026. Akkoord.

5.10 *Het voorstel tot wijziging van de toelating op de Verordening commissie verkiezingsaangelegenheden 2026.*

De **VOORZITTER**: 5.10 het voorstel tot wijziging van de toelating op de Verordening Commissie verkiezingsaangelegenheden 2026. Akkoord.

6. REGULIERE DEBATTEN

6.1 *Richtinggevend kader voor de Sociale basis.*

De **VOORZITTER**: Dan zijn wij aangekomen bij de reguliere debatten en wij beginnen zoals gezegd bij agendapunt 6.1 het richtinggevend kader voor de Sociale basis. De wethouder is in huis en mevrouw Kockelkoren heeft als eerste het woord.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, we gaan het hebben over het richtinggevend kader voor de sociale basis en voorzitter, het is goed dat er nu zo'n kader ligt. Er staan een heleboel mooie woorden in, maar ik kan niet anders dan dat toch ook in relatie te zien tot de debatten die we daar de afgelopen 4 jaar over hebben gevoerd. Daarmee moet ik helaas concluderen dat we de afgelopen tijd de sociale basis niet hebben versterkt, maar hebben verzwakt. Ik ben blij dat we nu een richting gaan inzetten om al die maatschappelijke organisaties die zich elke dag inzetten voor de stad om de stad sterker te maken, dat we die richting in gaan zetten, dat we die organisaties als overheid beter willen gaan ondersteunen, beter willen versterken. Want we hebben namelijk co-creatie nodig. We hebben vertrouwen nodig in al die partijen waarbij bewoners en organisaties als steunpilaren in de wijk hun fantastische werk kunnen uitvoeren met een gemeente die een bedding biedt om te kunnen groeien en bloeien. In dit kader staan allerlei mooie woorden, maar die mooie woorden moeten nog wel waargemaakt worden. Dat waarmaken vraagt om een goed proces met bewoners, met al die organisaties en dat vraagt ook om financiering. Dat is nu nog in dit kader allemaal onduidelijk. Daarbij wordt gezegd van, dat gaan we volgende periode doen, dat laten we aan een nieuw college. Snap ik ergens, maar als je weet waar we vandaan komen, is dat natuurlijk voor al die partijen in de stad, die daar elke dag zich voor inzetten, nog weinig zekerheid. Het biedt weinig houvast. Daarom willen we daar een aantal zaken op meegeven. Allereerst hebben we samen met een heel aantal organisaties in de stad en een heel aantal partijen in de raad een motie voorbereid die zal worden ingediend door de heer Vonk. Die gaat over de kracht van samenwerking buurten ... Nee, die gaat over een andere titel, excuus. 'Niet minder maar meer sociale basis' om de organisaties in de stad te laten, te laten bloeien te laten groeien. Meer nodig dan mooie woorden. Eerdere bezuinigingen moeten worden teruggedraaid en financiën moeten worden versterkt. Dat is daarvan de kern. Als tweede punt willen wij nog toevoegen dat het ook belangrijk is dat samenwerkende buurtorganisaties versterkt worden. Want daaruit kan blijken dat de gemeente slimmer, eenvoudiger en doelgerichter wil investeren in de sociale basis en samenwerking daarbij stimuleert. Daar hebben wij de motie voor: 'De kracht van samenwerkende buurtinitiatieven versterken' en die willen we graag indienen. Al met al, goede richting, er is echt meer nodig. Wij hopen dan ook dat de wethouder met zorg naar al die voorstellen gaat kijken die we hier indienen, want dat verdienen al die partijen in de stad.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1 De kracht van samenwerkende buurtinitiatieven versterken

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 6.1 Richtinggevend kader voor de Sociale basis;

constaterende dat;

- uit het 'Richtinggevend kader voor de Sociale Basis' blijkt dat de gemeente slimmer, eenvoudiger en doelgerichter wil investeren in de Sociale Basis, en hierin samenwerking als voorwaarde stelt;
- samenwerking met het wijknetwerk, zoals bijvoorbeeld het wijkteam, huisartsen, wijkagenten en welzijnsorganisaties in de wijk, nu ook al een voorwaarde is bij een aanvraag bij Couleur Locale;
- de partijen, ondanks deze samenwerking, wel altijd individueel een aanvraag moeten doen;

overwegende dat;

- buurtorganisaties die samen financiering aanvragen minder risico lopen doordat ze elkaars eventuele tegenslagen kunnen opvangen;
- buurtorganisaties daarom stabiel worden als ze samenwerken, zeker als de financiering meerjarig is;
- de sociale basis gebaat is bij meer vertrouwen vanuit de gemeente;
- een subsidieaanvraag met name voor kleinere organisaties veel tijd en daarmee ook geld kost, die zij ook zouden kunnen delen;

verzoekt het college;

- in de nieuwe integrale subsidieregeling een financieringsmogelijkheid toe te voegen voor samenwerkende buurtorganisaties, en procesondersteuning bij het samenwerkingstraject aan te bieden;
- te onderzoeken op welke andere manieren de gemeente de administratiedruk voor organisaties uit de sociale basis kan verlagen om de buurtkracht te versterken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, J.M. de Bruijn, T.S.J. Coşkun, T. Kind en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Bruijn is de volgende. Sorry, het is die De Bruijn, excuus. Bruin en De Bruijn, u maakt het mij ook niet makkelijk. Mevrouw De Bruijn, excuus.

Mevrouw **DE BRUIJN** (pvda): Mag ik iets later op het lijstje? Want ik had het niet ... Een kleine miscommunicatie. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dan gaat de heer Kind eerst. Hij wil ook nog later, jongens. De heer Balcha? U staat op de lijst. Het hoeft allemaal niet, mensen. Ik geloof dat de heer Verweij graag de plaats inneemt.

De heer **VERWEIJ** (vvd): Uit collegialiteit, mevrouw de voorzitter, zal ik nog maar een minuutje volkletsen. Ik had me niet eens voorgenomen om wat te spreken bij dit onderwerp, maar wat me aanspreekt bij de richtinggevend kaders zijn vooral de extra inzet op preventie. Maar als liberaal vind ik het heel belangrijk dat mensen vanuit de samenleving mooie initiatieven ontwikkelen. Dat ze daarbij in principe ook zelfstandig handelen, dat de overheid alleen helpt waar nodig. Als de overheid dan toch helpt, bijvoorbeeld financieel met

subsidies, vind ik het een goede zaak dat we daarbij vooral ook kijken naar wat voor preventie kunnen we hiervan maken? Hoe voorkomen wij dat mensen later op een andere manier alsnog van de overheid afhankelijk zijn? Als ik dan toch 1 specifiek compliment mag weggeven aan de wethouder, inderdaad, zorg ervoor dat de euro's die we uitgeven die nog van belasting gaat komen, dat die ook worden gebruikt om te voorkomen dat probleem verergeren. Maak echt inderdaad werk van het inzet op preventie, spreekt ons zeer aan. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer Coşkun staat ook op mijn lijstje.

De heer **COŞKUN** (sp): Voorzitter, ik was heel benieuwd wat mijn voorgangers, die nog niet zijn voorgegaan, zouden gaan zeggen, want ik wilde me daarbij aansluiten. We hebben een belangrijke discussie hierover gehad al bij de Voorjaarsnota vorig jaar waarbij gigantische bezuinigingen op de sociale basis zijn gedaan, waarvan hun sporen nog steeds te zien zijn in deze stad. De sociale basis is denk ik het belangrijkste kapitaal wat we hebben. Bloed, zweet en tranen van al die Rotterdammers die zich iedere dag weer inzetten. Hetzij formeel, omdat ze in een welzijnsorganisatie werken of op een school werken of in andere dienstverlening betaald. Maar ook heel veel mensen onbetaald in de armoedebestrijding, in het leren lezen en schrijven, het helpen met het invullen van formulieren, om deze ingewikkelde maatschappij voor hen ook een beetje leefbaar en menselijk te maken. Er zijn hele goede experimenten geweest in Bloemhof en Schiebroek om met name om de bestuursopdracht zorg, om te zorgen dat het geld niet uit de pan reist, waarbij preventie dan wordt gebruikt om de kosten te beteugelen. Ik denk dat het zeer belangrijk is om niet alleen naar te kijken of het wat oplevert in centen, maar ook wat het oplevert in menselijke waardigheid, in geluk, in samenhang, sociale cohesie, in het bouwen van die gemeenschappen die overal in de stad te vinden zijn. Je spoort ze overal op en dan ontdek je weer wat, Stadsverwarmers. Ik denk dat de sociale basis veel wordt onderschat, dat te veel alleen wordt vertrouwd op het bloed, zweet en tranen van al die honderden, zo niet duizenden Rotterdammers die daar dagelijks mee in de weer zijn. Ik denk dat het goed is dat nu dat kader er ligt, maar ik denk dat het beter kan als we daar nog verder in focussen, waar gaat dat dan heen? Nu worden allerlei potjes, waar mensen dan een beroep op doen en bij elkaar sprokkelen, bij elkaar gebracht. Dat is op zich prima, maar er is ook een vrees dat het voor het volgende college dan weer een reden kan zijn, dan gaan we kunnen we lekker bezuinigen, want dan doen we een beetje van dit en een beetje van dat en bij mekaar toch te weinig. Ik denk dat het ook goed zou zijn om te beseffen, wethouder Buijt heeft het in de commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport ook gezegd, dat in de volgende periode zorg en welzijn echt aan elkaar gekoppeld zijn. Want je kan niet zorg verlenen zonder preventie. Ik denk dat voorkomen is beter dan genezen, zeker ook het maatschappelijk vlak opgaat. Het is heel belangrijk dat de sociale basis versterkt wordt, dat die erkend wordt, dat die gezien wordt, dat er vertrouwd wordt op de mensen in de sociale basis. Dat er meer afgerekend wordt op meetbaar menselijk geluk of klantentevredenheid. Dan op de vinkjes die nu via de KPI's gezet worden. Alle lof ook voor de heer Vonk om dit op de agenda te zetten. Wij steunen van harte ook de moties die daaromheen zijn gemaakt, samen met een sociale basis. Maar ik denk dat het heel belangrijk is dat we nu wat piketpaaltjes richting het volgende college zetten zodat die daarop kunnen voortbouwen. Dat wilde ik nog zeggen, voorzitter, dan kunnen mijn voorgangers mij napraten.

De **VOORZITTER**: Dan kunnen zij zich aansluiten bij u. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me graag aan bij de woorden van de SP. Daar nog verder op voortbordurend, wij zien dat er een kanteling bezig is in Rotterdam. Een kanteling in de verhouding tussen overheid en samenleving. We zien dat de grenzen van wat de overheid kan op het gebied van zorg voor mensen zijn grenzen heeft, doordat het vertrouwen daalt, zorg en welzijn onbetaalbaar worden, de meest kwetsbare mensen niet

bereikt worden en de arbeidsmarkt zorgt dat er ook niet genoeg mensen zijn om al dat werk uit te voeren. We zien ook dat zeker in Rotterdam mensen omzien naar elkaar, de mouwen opstropen en via sociale initiatieven ondernemingen, kerken en buurtinitiatieven de verantwoordelijkheid nemen. De vraag die nu voorligt aan het eind van deze raadsperiode is of wij erin geloven dat die kanteling inderdaad de weg vooruit is en dat dat ook de boodschap is die we doorgeven aan de volgende raad. Als we als stad willen groeien in naastenliefde en oog voor talent dat soms ondersneeuwt wordt, dat we dan kiezen voor een sterke sociale basis en ook een versterking van de financiële ondersteuning aan de sociale basis. Zodat we zeker weten dat er straks geen stadsbestuur zit dat deze onmisbare humuslaag negeert, maar vol inzet op ontwikkeling en versterking daarvan. Laat dat onze breed gesteunde legacy zijn. Het voorliggende richtinggevende kader is hoopgevend, maar het is ook vaag. Uit de reacties die we kregen vanuit de sociale basis, verschillende partijen hebben daarop gereageerd, sprak ongerustheid. Die snap ik, want er ligt een raadsbesluit dat zegt, we willen meerjarige financiering, we willen dat de grens van de accountantscontrole wordt verhoogd, dat de administratieve lasten dalen. Er ligt een motie die niet alleen herstructurering wil van middelen, maar ook wil zorgen dat die financiële positie versterkt wordt. Daarom dien ik vandaag een motie in waar we als raad een stapje verder gaan dan het voorliggende kader. Zonder harde financiële uitspraken te doen, want daarvoor is niet het moment, willen we wel een duidelijkere richting aangeven die de sociale basis het vertrouwen geeft dat we op weg zijn naar een sterkere sociale basis, ze het gevoel geven dat het de moeite waard is om aangehaakt te blijven en samen met de gemeente dat toekomstige kader verder vorm te geven. De motie heet: 'Niet minder maar meer sociale basis' en is ook medeondertekend door de SP, GroenLinks, CDA en Volt. Ik had niet de gelegenheid om alle partijen voldoende misschien te informeren. Als er meer partijen er nog op willen, dan zijn ze natuurlijk van harte welkom.

De **VOORZITTER**: De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2 Niet minder maar meer sociale basis

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'het richtinggevend kader voor de Sociale basis';

constaterende dat;

- het maatschappelijke weefsel van intrinsieke waarde is in de stad, omdat het een forse bijdrage levert aan sociale cohesie, sociale veerkracht, preventie, betrokkenheid en democratie;
- door de financiële druk op de zorg veel meer aan preventie en ondersteuning moet worden gedaan en dus terecht komen bij bewoners, wijkorganisaties en buurtgemeenschappen;
- hun financiële positie de afgelopen jaren onder druk is komen staan;
- het versterken van de sociale basis alom als noodzaak gezien wordt;
- samenwerkende buurtorganisaties stabiel worden;

overwegende dat;

- het nodig is om de informele sociale basis optimaal toe te rusten, juist in deze tijd;
- het voor de gemeente verstandig is om eigen bewoners in toenemende mate vertrouwen te geven;
- daarom voor de verdere uitwerking van het richtinggevend kader het nodig is om in co-creatie samen te werken met deze bewoners;
- daarvoor de eerdere bezuinigingen en de gemiste indexering dient te worden ingehaald;
- vanuit die positie substantiële, jaarlijkse versterking van middelen nodig is;
- dit geen fooi moet zijn, maar een serieuze investering;

- het huidige kader geen zekerheid biedt dat er in de toekomst sprake zal zijn van versterking van de financiële steun aan de sociale basis;

verzoekt het college;

1. om aan het richtinggevende kader toe te voegen dat de samenwerking tussen buurtorganisaties financieel ondersteunt wordt (waarbij de regie op de samenwerking bij de mensen in de wijk zelf ligt);
2. om bij de uitwerking van het richtinggevend kader ervoor te zorgen dat er aantoonbaar substantieel meer financiële middelen voor de sociale basis beschikbaar komen;
3. om bij de uitwerking van het richtinggevend kader procesondersteuning met het oog op het genoemde co-creatie proces te faciliteren en te financieren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.S.J. Coşkun, A. Kockelkoren, P.J.H.D. Verkoelen en T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Ik kijk naar de heer Kind eerst, wil jij wel nog?

De heer **KIND** (volt): Dank u wel, voorzitter. We zijn 4 jaar lang heel druk mee geweest met de sociale basis, met alle informele organisaties in de wijken. Het is ook wel een belangrijke stap voor het stelsel van ondersteuning en zorg in Rotterdam, want we staan voor gigantische uitdagingen de komende jaren. Ik denk dat het niet voor niks is dat we hier zo ontzettend druk mee zijn. Het is namelijk ook ongelooflijk belangrijk en we kunnen niet anders dan die sociale basis gaan versterken. Als je een analyse moet geven van hoe zijn we hier nu in beland? Is dat het met de gedachte achter de decentralisaties van 2015 was heel helder, dichterbij bewoners, meer kijken naar een integrale aanpak in buurten en wijken. Maar als we kijken naar hoe we het in Rotterdam hebben georganiseerd, dan is het wel hier binnen de stad wat centraal geregeld. Vooral gericht op individuele trajecten en risicogroepen, dat zien we onder andere bij de wijkteams. Volgens mij was 1 van de eerste rapporten van de Rekenkamer ook het kon niet in de buurt, vooral gericht op het individu of een bepaalde risicogroep. Waar we onder andere bij de welzijnsopdracht zien dat daar enorm veel geld naartoe gaat maar het ook niet echt gericht is van, hoe zorgen we voor een zorgzame buurt of een zorgzame wijk? Hoe zorgen we ervoor dat de gemeenschappen versterkt worden? Dat hebben we wat laten verslonzen. Het was ook 1 van onze eerste schriftelijke vragen die we hadden gesteld. Er waren ook signalen van al die informele organisaties die zeggen, wij moeten per jaar kijken hoe we het doen. Per jaar zijn we weer kwetsbaar, moeten we weer allerlei administratie verslagen. Ik vind het heel fijn dat ik dat we de afgelopen 4 jaar zo fijn met bijna de volledige raad hebben kunnen samenwerken om dit voor elkaar te krijgen. We zijn ook trots dat 1 van onze moties over het ervoor zorgen dat al die verschillende regelingen worden samengevoegd tot 1 regeling, ik denk dat dat echt 1 van de belangrijkste punten van mij is in deze gemeenteraad, dat dit gerealiseerd wordt. Ik wil daar vandaag 1 ding naast zetten. Als we kijken naar hoe we het stelsel hebben ingericht met de wijkteams, de welzijnspartijen, de vraagwijzers, dan zien we nog steeds dat het vooral gericht is op, je klopt aan bij 1 loket en dan kom je uiteindelijk met een professional te maken en die professional gaat je wel of niet helpen. We merken in het hele land dat de opbouwwerkers, waar we in Rotterdam al bijna 100 jaar ervaring mee hebben, zij zijn een tijd lang bezuinigd, zijn uit het beeld geraakt en je ziet in heel Nederland dat er een herwaardering is van het opbouwwerk. Je ziet het bij Sociaal Werk Nederland, je ziet het in alle opleidingen, die opbouwwerker komt terug en wij willen graag dat daar opnieuw een visie op het opbouwwerk op komt. Zeker opnieuw, omdat wij denken dat naast het regelen van 1 grote subsidie pot met structurele financiering et cetera, het verhogen van de bijdrage aan de sociale basis, er ook een

duidelijke visie komt op opbouwwerk. Om ervoor te zorgen dat naast al die partijen die we kennen, er ook een duidelijke professional naast komt die de buurt en wijk gaat versterken.

De **VOORZITTER**: De heer Coşkun heeft een vraag.

De **COŞKUN** (sp): Ja en een opmerking. Want ik was afgelopen dinsdag bij de oprichting van het Armoedeplatform Feijenoord en daar was iemand van welzijnsorganisatie SOL die ging van functie veranderen, want per 1 maart werd hij community builder. Toen zei ik: dat heet toch opbouwwerker? Toen zei hij: ja, dat zou ook opbouwwerker kunnen noemen. Het wordt volgens mij aan de sociale basis al een beetje uitgevoerd, uw pleidooi, mijnheer Kind.

De **VOORZITTER**: De heer Kind.

De heer **KIND** (volt): Ik heb dit signaal ook opgevangen, inderdaad. Je ziet dat er heel veel verschillende functies zijn. Deze functie is trouwens sociaal beheerder/community builder, maar je hebt ook sociaal makelaars, participatiemakelaars. Heel veel verschillende functies die hier een beetje op lijken, maar waar geen visie of geen opdracht van de gemeente achter zit. Wij proberen echt hier een duidelijke positie en daarom ook een visie op opbouwwerk voor elkaar te krijgen. Daarom dienen we ook de motie in: 'Een Rotterdamse visie op opbouwwerk' samen met GroenLinks en SP. Dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER**: De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3 Een Rotterdamse visie op opbouwwerk

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van het agendapunt 6.1 'Richtinggevend kader voor de Sociale basis';

constaterende dat;

- het positief is Rotterdam de komende jaren in zet op het versterken van de sociale basis, met als doel zorgzame buurten en wijken te creëren;
- Rotterdam een lange traditie heeft met 'opbouwwerk'¹, waarin professionals in wijken en buurten als kerntaak hadden om de sociale basis te versterken;
- het opbouwwerk met de invoering van de decentralisaties naar de achtergrond is verschoven, omdat de wijkteams en het welzijnswerk gericht zijn op individuele trajecten en risicogroepen en minder op samenlevingsopbouw in buurten en wijken;

overwegende dat;

- de roep om het versterken van de sociale basis landelijk hand in gaat met een roep om de herwaardering en herintrede (reprofessionalisering) van 'opbouwwerkers'²;
- er onlangs een nieuw expertiseprofiel 'opbouwwerk' is gepubliceerd, waarin het versterken van de sociale basis centraal staat³;

is van mening dat;

- een visie op het versterken van de sociale basis en en het nieuwe beleidskader maatschappelijke ondersteuning niet los zou moeten staan op een visie op de positionering en herwaardering van het opbouwwerk;

verzoekt het college;

- een Rotterdamse visie op opbouwwerk op te stellen en deze te integreren in het richtinggevend kader voor het versterken van de sociale basis;
- deze visie als input te laten dienen voor het nieuwe beleidskader maatschappelijke ondersteuning;

- hierover te rapporteren aan de gemeenteraad van Rotterdam;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T. Kind, A. Kockelkoren en T.S.J. Coşkun

¹<https://opbouwwerkinrotterdam.nl/opbouwwerk-in-uitvoering-revisited/>

²<https://www.movisie.nl/artikel/hoe-samenlevingsopbouw-weer-razend-actueel-werd> & <https://sociaalwerknederland.nl/actueel/opbouwwerk-honderd-jaar-oud-en-vitaler-dan-ooit>

³<https://sociaalwerknederland.nl/actueel/nieuw-expertiseprofiel-opbouwwerk-verschenen>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Dan wil de heer Balcha toch nog het woord.

De heer **BALCHA** (d66): Dank u wel, voorzitter. D66 is blij met de ingezette richting. Een richtinggevend kader is natuurlijk een beetje hoog over, zoals we ook in de commissie geconstateerd hebben. De iets lastigere keuzes zullen pas in de toekomstige uitwerking genomen moeten worden. Maar wat nu voorligt, kan D66 goed volgen. Op inhoud en waarde zien we veel goede dingen, bewoners centraal, zeggenschap, preventie boven reparatie, nadruk op het domeinoverstijgend werken, wat goed is voor de samenwerking en ontkokering en ook de beweging richting 1 subsidieregeling steunen wij. Maar het belangrijkste moet nog komen, een concrete uitvoeringsagenda in de toekomst. Daarom vinden we nu ook voorbarig om toezeggingen te doen op het gebied van middelen. Als er aanvullende investeringen nodig zijn, heeft het college aangegeven dat ze met een voorstel daarvoor komen in de begroting 2027. Wat ons betreft kan een nieuwe raad daarin al hun wijsheid over beslissen. Tegelijkertijd is er nog wel onduidelijkheid over de financiering van de sociale basis nu. Daarom hebben wij wel een motie in aanvulling op de toezegging die al is gedaan aan de heer Vonk. Met die motie wordt preciezer in kaart gebracht hoe de sociale basis nu wordt gefinancierd. Deze wordt ondersteund ook door de leden Kockelkoren en De Bruijn namens hun partijen en de ChristenUnie. Dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER**: De heer Balcha heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4 Inzicht in financiering van de Sociale Basis

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van het agendapunt 6.1: Richtinggevend kader voor de Sociale basis;

constaterende dat;

- de gemeente Rotterdam inzet op het versterken van de Sociale Basis als fundament voor preventie, gemeenschapskracht en samenleven;
- middelen voor de Sociale Basis momenteel via verschillende begrotingsposten, subsidieregelingen en programma's lopen;
- het voor de raad onvoldoende inzichtelijk is uit welke 'potjes' en beleidsdomeinen middelen worden ingezet voor de Sociale Basis;

overwegende dat;

- transparantie over geldstromen noodzakelijk is voor goede kaderstelling en controle door de raad;
- een volledig overzicht helpt bij het maken van afgewogen keuzes richting één integrale aanpak van de Sociale Basis;

verzoekt het college;

- in kaart te brengen uit welke begrotingsposten, programma's, subsidieregelingen en andere financieringsbronnen middelen worden ingezet of gereserveerd voor de Sociale Basis;
- daarbij per geldstroom inzicht te geven in doel, omvang en betrokken beleidsdomeinen;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. E.H. Balcha, T.J. Vonk, J.M. de Bruijn en A. Kockelkoren

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw **DE BRUIJN** (pvda): Dank, voorzitter. Ik was helaas niet bij de commissievergadering aanwezig, want ik was op een hele mooie huwelijksreis. Natuurlijk ook niet over te klagen. Desalniettemin heb ik ...

De **VOORZITTER**: Wacht, wilt u nu zeggen dat u onlangs getrouwd bent?

Mevrouw **DE BRUIJN** (pvda): Ja.

De **VOORZITTER**: Van harte gefeliciteerd. (*Applaus.*)

Mevrouw **DE BRUIJN** (pvda): Dank, voorzitter.

De **VOORZITTER**: U vervolgt uw betoog.

Mevrouw **DE BRUIJN** (pvda): Dat was het dan. Nee, maar desalniettemin heb ik natuurlijk met veel enthousiasme en hoge verwachting het richtinggevende kader sociale basis gelezen. We zijn blij met een deel van de richting waar de wethouder heen wil, sociale cohesie versterken, bestaanszekerheid vergroten, kansengelijkheid bevorderen, pedagogische leefomgeving versterken, fysieke en mentale gezondheid verbeteren. Maar daarnaast laat het kader ook zien dat bestaande losse subsidieregelingen worden samengevoegd tot 1 domeinoverstijgende subsidieregeling. Minder loketten, meer projectfinanciering, meer samenhang en meer ruimte voor meerjarige financiering. Dat is hartstikke top natuurlijk en dat steunen wij van harte. Maar zo'n flinke wijziging levert natuurlijk ook een hele hoop vragen op. Dit wordt nu voorlopig doorgeschoven naar een volgend college en raad, ergens is dat begrijpelijk. Ambtenaren hebben hard gewerkt en het was ook erg fijn om achter de schermen met ambtenaren die een benen op tafel-sessie te houden, zodat we wat meer feeling kregen met waar ze mee bezig zijn. Maar toch had ik wel van de wethouder al iets meer visie in deze enorme stelselwijziging verwacht en dan specifiek over het verschuiven van middelen. Want ergens ontstaat er, denk ik niet geheel onverwacht, een zorg over bezuinigingen die mogelijk erin kunnen sluipen op deze manier. Daarom dienen we samen met D66 de motie ook in om inzicht te geven waarheen die middelen verschuiven. De sociale basis, wij hebben het geluk gehad dat we ruim 80 van deze mooie betrokken Rotterdammers, vrijwilligers, kleine initiatieven en grote organisaties hebben mogen spreken voorafgaand aan het schrijven van ons verkiezingsprogramma. Ze houden onze stad op veel vlakken overeind. Ze verdienen transparantie en voldoende steun. We zien dat de overheid ook wel steeds meer verschuift qua taken richting welzijn. Rotterdam wil minder wachten tot problemen groot zijn en meer investeren in preventie in wijken en wat mensen samen doen. Dat is een goede en noodzakelijke richting, maar zo'n

nieuwe koers werkt alleen als we ook eerlijk zijn over wat dat betekent in de praktijk. Het kader zegt: de sociale basis voor het fundament onder zorg en welzijn. Dat betekent dat welzijnsorganisaties, vrijwilligers en bewonersinitiatieven meer moeten opvangen. Welzijn kan veel, maar niet alles. Als we dan ook zorgtaken mogelijk verschuiven naar welzijn zonder extra mensen, tijd of middelen, dan komt de sociale basis onder druk te staan. Dan wordt preventie geen versterking, maar een extra belasting. Daarom dienen wij ook de motie in 'Welzijn niet zomaar opscheppen met extra zorgtaken' Dit kader zet een belangrijke stap vooruit, maar om het te laten slagen, moeten woorden en daden ook kloppen. Tot zover.

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Bruijn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5 Welzijn niet zomaar opscheppen met zorgtaken

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van 'richtinggevend kader voor de Sociale basis';

constaterende dat;

- de toenemende zorgvraag in de praktijk steeds vaker wordt opgevangen binnen het welzijnsdomein en de sociale basis;
- deze verschuiving vaak plaatsvindt vanuit de gedachte van preventie en nabijheid, maar niet altijd gepaard gaat met een duidelijke afbakening van taken;

overwegende dat;

- het welzijnsdomein het tempo van de omvang van deze verschuiving momenteel onvoldoende kan bijhouden;
- overbelasting van welzijnsorganisaties, vrijwilligers en initiatieven het risico vergroot dat preventie juist onder druk komt te staan in plaats van wordt versterkt;
- onduidelijkheid over verantwoordelijkheden kan leiden tot kwaliteitsverlies en uitvoeringsproblemen;

verzoekt het college;

- in de verdere uitwerking van het kader Sociale Basis te onderbouwen welke nieuwe of aanvullende (zorg)taken bij de sociale basis worden belegd;
- daarbij inzichtelijk te maken:
 - o welke extra capaciteit, middelen en/of deskundigheidsbevordering nodig zijn;
 - o welke risico's ontstaan wanneer deze randvoorwaarden niet (tijdig) beschikbaar zijn;
- te voorkomen dat taken vanuit zorg worden verschoven naar welzijn zonder gelijktijdige versterking van uitvoeringskracht;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M. de Bruijn en A. Kockelkoren

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: De heer Akhatab.

De heer **AKHATAB** (denk): Dank u wel, voorzitter. Vandaag spreken we over het sociale domein van onze stad. Dat is geen beleidstaal, maar dat zijn de mensen in de wijken, de vrijwilligers, buurtinitiatieven en voorzieningen die ervoor zorgen dat Rotterdammers naar elkaar omkijken. Het afgelopen jaar is er hard gewerkt. Het college heeft veel gesprekken gevoerd met bewoners en professionals in de wijken. Dat is goed en nodig. Deze gesprekken

hebben geleid tot het richtinggevend kader dat vandaag voor ons ligt. Maar voorzitter, als we echt willen dat die beweging naar de voorkant slaagt, dan ontbreekt er nog iets essentieels. In de praktijk zien we namelijk dat we nog te vaak langs elkaar heen werken. Gemeentelijke afdelingen opereren veelal naast elkaar in plaats van met elkaar. We denken nog te vaak in regels en producten, terwijl het zou moeten gaan om mensen. Daarnaast staan de grenzen tussen zorg, welzijn, sport en cultuur nog steeds in de weg. Hoewel er losse bijeenkomsten zijn geweest, is er geen moment geweest waarop iedereen samenkomt, geen moment waarop alle schotten tegelijk omlaag gaan. Voorzitter, daarom dien ik vandaag een motie in voor het organiseren van een 'Conferentie domein overstijgend werken'. Een bijeenkomst waar niet alleen welzijnswerkers aanwezig zijn, maar ook professionals uit de zorg, armoedebestrijding, sportverenigingen en culturele instellingen, want juist daar ligt de kracht. Tot zover.

De **VOORZITTER**: De heer Akhatab heeft de volgende motie ingediend.

Motie 6 Conferentie Domein Overstijgend werken

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van het agendapunt '6.1 Richtinggevend kader voor de Sociale basis';

constaterende dat;

- vraagstukken rond cultuur, welzijn, zorg en armoede steeds meer samenhangen;
- betere samenwerking tussen deze domeinen nodig is voor effectieve ondersteuning van Rotterdammers;

overwegende dat;

- domein overstijgend werken kan bijdragen aan effectievere en duurzamere oplossingen voor maatschappelijke opgaven;
- een gezamenlijke conferentie kan dienen als platform voor ontmoeting, inspiratie én samenwerking tussen beleidsmakers, professionals, instellingen, bewoners en ondernemers;
- het bevorderen van samenwerking tussen deze domeinen aansluit bij de doelstellingen van de gemeente om kansengelijkheid, welzijn en leefbaarheid in Rotterdam te versterken;

verzoekt het college;

- in samenwerking met relevante partners een Rotterdamse conferentie over domein overstijgend werken te organiseren binnen de beleidsterreinen cultuur, welzijn, zorg en armoede;
- en dit te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. N. Akhatab

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50plus): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, nu ter elfder ure komen met een plan voor versteviging van de sociale basis, geeft toch wel het dubbele gevoel van, fijn dat het er nu eindelijk oog voor is, waar het echte werk voor gedaan is en tegelijk wat blijft er nou over als er dadelijk een nieuw college is met wellicht weer hele andere

prioriteiten? Dat blijft toch bijzonder, veel te laat, dat had veel eerder moeten. Goed dat er een loket komt voor subsidiëring van de sociale basis en goed dat er op basis van gelijkwaardigheid wordt samengewerkt tussen de gemeente en de initiatieven van de sociale basis. Wel wil ik daarbij de kanttekening maken dat dat natuurlijk wel leuk klinkt, maar uiteindelijk is het de gemeente die beslist over wie welke subsidie ontvangt. Daarmee is het natuurlijk helemaal geen gelijkwaardige relatie. Dat is dan ook direct de vraag aan het college: hoe ondervangt het college deze samenwerking? Voorzitter, meer aandacht voor de sociale basis lijkt nobel, maar is er vooral om uiteindelijk de problemen van de gemeente op te lossen. Minder geld naar zorg, meer naar werk voor de sociale basis, waar vooral vrijwilligers de drijvende kracht zijn. De vraag is dan ook direct: komt er nu ook meer geld beschikbaar voor de sociale basis? Komt er geld beschikbaar voor de exploitatiekosten van de organisaties van de sociale basis, zodat deze bestaanszekerheid van die organisaties ook toeneemt? Als je dat wilt, moet je er ook voor zorgen. Meer aandacht voor de sociale basis moet uiteindelijk ook betekenen dat welzijn en zorg meer met elkaar verbonden zijn. Daarom is het uitermate vreemd dat we nu iets moeten zeggen over de sociale basis en dat wethouder Buijt in het tweede kwartaal, dames en heren, het tweede kwartaal, na de verkiezingen, komt met bouwstenen voor zijn programma zorg. Hoe wordt dat bij elkaar gebracht, wethouder? Veel wezenlijker, dat hoeven we helemaal niet te weten, want daar gaat een nieuw college over. Zelfs nu gaat u over uw graf heen regeren en dat is toch niet zo prettig. Was er 4 jaar eerder meegekomen, waren we tevreden geweest. Tenslotte, wel blij dat het er is en ik doe met alle moties die het verbeteren mee.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGBERS-HOOGENDOORN** (cda): Dank u, voorzitter. 4 jaar geleden toen deze coalitie aantrad, waren er grote woorden over, wij gaan onze tijd niet besteden aan beleidsstukken schrijven en visies. Dat kost allemaal maar tijd van pennenlikkers. Wij gaan daadkracht laten zien gewoon problemen voor de Rotterdammers oplossen. Voorzitter, dat gevoel bekruipt mij heel erg als wij nu ter elfder ure in de voorlaatste vergadering van een raadsperiode een kader voor de sociale basis bespreken. Daarin zie je meteen dat dit de verkeerde volgorde is. Wij hebben hier begrotingsbehandelingen gehad waarin dit college bezuinigingen van tonnen voorstelde en ook voor elkaar kreeg op die sociale basis. Organisaties die gewoon omgevallen zijn door die bezuinigingen en dan zie je wat er kan gebeuren als je heel stoer zegt: beleid en visie, daar gaan we onze tijd niet aan besteden. Wij gaan problemen oplossen. Je gaat eerst het kalf laten verdrinken en dan de put dempen en dat is toch het gevoel wat ik heb als ik dit lees. Daar staan alle goede woorden in, ze staan er allemaal in, maar wat zijn ze waard als je een paar maanden geleden tonnen weghaalt bij die organisaties die juist die sociale basis vormen? Voorzitter, daar heb ik grote problemen mee. Ik heb er ook grote problemen mee om hier heel positief over dit plan te spreken, want het is al gebeurd. Maar gelukkig leven we in een democratie, hebben we over een kleine 2 maanden verkiezingen en gaat dit kader vooral een kader zijn voor een nieuw college en een nieuwe bestuursperiode. Laten we dat dan ook alsjeblieft met nieuwe partijen doen, want we komen er niet als we denken dat visie en beleid niet nodig is. Voorzitter, dan maar toch naar het stuk, daar staan de goede dingen in. Je moet het van onderop laten komen. Er moet vooral niet te veel sturing zijn vanuit de gemeente. Mensen zijn van nature sociaal, zoeken elkaar van nature op, helpen elkaar van nature en organiseren zichzelf van nature. Daar moet een overheid vooral bij uit de buurt blijven en alleen maar helpen en steunen daar waar die hulp en steun nodig is voor die sociale initiatieven. Het CDA kijkt met de bril naar dit plan van, laat je inderdaad voldoende al die bloemen bloeien? We zijn erg van het investeren in die meerjarige subsidies voor organisaties die we ook kennen, waar we vertrouwen in hebben. Ik wil dan ook, voorzitter, de wethouder vragen of hij mogelijkheden ziet om, met name bij de maatschappelijke organisaties die wij al langjarig steunen, dat je eens een keer kan stoppen met iedere jaar de verantwoording over 1 jaar subsidie. Maar dat je ook eens een keer kan zeggen: we gaan dat langjarig toezeggen, u hoeft pas over 3 jaar weer een volledige

kwantitatieve verantwoording te doen en misschien tussendoor voeren we met elkaar een gesprek over hoe de dingen lopen. Ik vraag de wethouder in hoeverre hij mogelijkheden ziet om dat te doorbreken en maximaal in te zetten op vertrouwen voor die organisaties. Voorzitter, ten slotte, er is heel veel aandacht in dit plan voor wijkgerichte initiatieven. Daar zijn we erg voor, dat is natuurlijk ook maatwerk dicht bij de mensen enzovoorts. Maar het laat een beetje buiten beschouwing dat er heel veel stadsbrede initiatieven zijn en dat er ook koepelorganisaties zijn die programma's hebben voor de hele stad. Dat is dan ook mijn vraag aan de wethouder: is daar voldoende aandacht voor? Want dat lijkt in dit plan een beetje onder te sneeuwen in die wijkgerichte aanpak. Er zijn ook hele goeie stadsbrede initiatieven en die moeten hier niet de hinder van ondervinden van dit kader. Dat is mijn tweede en laatste vraag aan de wethouder, voorzitter. Op dat eerste punt over het langjarig vertrouwen in organisaties en ook het maximale ruimte zoeken in subsidieverantwoording hebben wij eventueel, als ons de beantwoording van de wethouder onvoldoende bevalt, in de tweede termijn een motie. Dank.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Dat is niet het geval. Dan vraag ik de wethouder om in te gaan op de moties en de vragen.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Dank u, voorzitter en dank raad voor het constructief meedenken in het kader van het richtinggevend kader sociale basis. Het is een proces dat wij ingegaan zijn om de uitdaging die ook aan de andere kant ligt van, hoe zorg je ervoor dat wij voldoende veerkracht hebben en kunnen organiseren in die wijken met elkaar? Waarbij niet altijd gebruik gemaakt hoeft te worden van het curatieve, want daar drukt op dit moment de grootste kostenposten in. Dat is een traject dat we al vanaf het begin hadden geconstateerd als college. Daar hebben wij inderdaad van gezegd: wij willen hands on in die wijken kijken, wat is daarvoor nodig om dat goed met elkaar te organiseren? Daar hebben we een aantal pilots voor gedraaid. Daar wordt ook naar gerefereerd als het gaat om het versterken van de bestaanszekerheid. Maar ook, hoe kun je de bestaande partijen zodanig ondersteunen en helpen om het werk nog beter te doen? Daar hebben we ook van gezegd, op het moment dat die zorg een zorg is en opgelost moet worden, kan je dat niet automatisch overhevelen richting preventie en vragen aan partijen in de wijken, zonder dat daar ook voldoende ondersteuning in welke vorm dan ook georganiseerd wordt. Vanuit die gedachte zijn de gesprekken gestart, is ook onder andere de sociale basis ontstaan en nu het richtinggevend kader waarin u constructief meedenkt en een aantal moties daarover indient. Waar ik voor een groot deel kan omarmen, maar er zullen een aantal moties zijn die ik niet kan omarmen. Die ga ik nu een voor een appreciëren, voorzitter. Beginnend met de motie van GroenLinks 'De kracht van samenwerkende buurtinitiatieven versterken'. Precies waar die sociale basis voor ontwikkeld is om toch te kijken, kun je die krachten met elkaar bundelen om nog meer van betekenis te kunnen zijn voor elkaar? Er wordt wel in het dictum gevraagd financieringsmogelijkheden toe te voegen voor samenwerkende buurtorganisaties en procesondersteuning bij het samenwerkingstraject aan te bieden. Ik wil bij dat laatste stukje toch wel een kanttekening maken. Ik wil hem heel graag omarmen met die laatste zinsneden toch tussen haakjes zetten: als dat mogelijk is doen we dat natuurlijk met alle liefde, maar ik wil ook weer op basis van andere afspraken die wij binnen de organisatie hebben, is daar voldoende capaciteit? Wat betekent dat precies in de uitwerking? Maar in principe kan ik hem omarmen met deze kanttekening. Dan de motie van de ChristenUnie waarbij ik de ambitie deel, voorzitter en de heer Vonk ook wel zelf aangeeft: de financiering die gevraagd wordt, is dat nu het moment om dat te doen? Om die reden is het gewoon ingewikkeld om met deze motie in te gaan, waarbij ik het belang van samenwerking tussen buurtorganisaties, zoals ik ook in de motie van GroenLinks aangeef, echt wel onderschrijf en het vertrouwen in bewoners en co-creatie ook naadloos aansluiten op het kader van sociale basis. Maar juist het toevoegen van garanties over aantoonbaar substantieel meer middelen, dat is toch echt iets wat ik naar voren wil schuiven. Niet van me af wil schuiven, wel naar voren wil schuiven richting het volgend college, voorzitter.

De **VOORZITTER**: De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu): Dank u wel, voorzitter. Dat is nu precies het politieke punt uit deze motie en dat is natuurlijk aan ons als raad. U schuift niks naar voren, wij ... Ik denk dat dit het moment is waarop ook andere partijen kunnen aangeven dat het hun menens is. Daar hoeft u verder niks van te vinden, dat kan u gewoon wat mij betreft laten gebeuren. Maar het is wel een oproep aan de partijen om te laten zien: het is ons menens en we gaan investeren. Dat heeft nog een reden en dat zou ik u echt willen meegeven, als u de sociale basis aangehaakt wil houden, als u ze gemotiveerd wil houden om mee te doen, want u vraagt nog wat van ze, om aan tafel te zitten, om tijd te investeren, om mee te doen, om mee te denken, hou ze dan aan tafel door ook dat perspectief te kunnen geven op basis van een politieke uitspraak die wij hier met elkaar doen. Ik zou zeggen: laat dat aan de raad over. U zou daar zelfs misschien uw persoonlijke mening nog wat in kunnen leggen van, doe dat ook vooral. Geef ook vooral die sociale basis dat politieke signaal af. Maar dan de rest bij ons te laten, dat zou mijn voorstel zijn, voorzitter.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Voorzitter, sorry, dan heb ik de motie verkeerd gelezen. Er staat: verzoekt het college. Ook al heb ik een persoonlijke mening, ik sta hier ook namens het college. Ik apprecieer hem ook als zijnde college. Ik lees hem niet als spreekt-uit-motie, vandaar dat ik hem ook op deze manier apprecieer. U nuanceert hem nu door er een spreekt-uit-motie van te maken, maar dan ligt hij inderdaad volledig bij de raad.

De **VOORZITTER**: De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu): Voorzitter, ik vind dat op zich een terechte reactie. Ik kan u ook meenemen, die had ik nog niet eerder ook ambtelijk teruggekregen. Ik vind dat wel een hele terechte opmerking. Wellicht kan ik hem splitsen en dat wil zeggen van, we maken er een spreekt-uit-motie van. Waarin de politiek zijn uitspraak doet, maar ook een aantal punten uit het dictum overlaat om te zeggen van: maar dit is wel wat we willen gaan regelen. Dat zijn die andere punten. Maar het gaat misschien iets te snel voor mevrouw Verkoelen.

De **VOORZITTER**: Wacht, mevrouw Kockelkoren stond eerst.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl): Voorzitter, want ik denk dat wat wij hier breed nu zeggen, inclusief een aantal coalitiepartijen, dat het gewoon voorwaarde is om ook op die manier naar de financiering te gaan kijken, wil je überhaupt dat hele prachtige kader met al die mooie woorden gestand doen? Ik snap niet zo goed waarom het dan een spreekt-uit-motie zou moeten zijn. U zou dit moeten omarmen, want anders is het een dode letter, dat hele ding. Ik zou zeggen, laten we er gewoon over stemmen en ik kijk dan ook naar de naar de andere partijen. Ik zou tegen de wethouder willen zeggen: omarm het gewoon.

De **VOORZITTER**: De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp): Precies, voorzitter. Elke motie is een de raad spreekt uit en dan kan het college zeggen, dat gaan we doen, dat gaan we niet doen. Ik snap wel dat u zegt: ik ga het nu niet doen, dat moet het volgende college doen. Maar het is wel goed dat er een uitspraak van de raad ligt dat wij dat willen, want de scepsis in de sociale basis en in het maatschappelijk veld is heel groot. Er zijn mensen die zeggen: ze willen als op 1 hoop gooien om te kunnen bezuinigen. Juist deze motie zegt: nee, we willen juist investeren. Deze motie is heel belangrijk om vanuit de raad te laten zien, wij willen verder investeren in de sociale basis, we willen daar zeker niet op bezuinigen. Dat is een oproep van deze raad aan de volgende raad en die moeten dan een college kiezen die dat natuurlijk gaat uitvoeren. Zo moet u de motie lezen. U kunt niks anders dan hem omarmen als je zo'n beleidskaders schrijft, anders wekt u de verkeerde verwachting.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50plus): Voorzitter, het is de kern van de zaak, wat ik zojuist ook al betoogde, je gaat een kader schrijven voor het volgend college. Daar ga ik niet meer over hoor. Sorry, ik heb de zaak gesloopt. We gaan het nu toch maar anders doen, meer vrijwilligers en u wil er niks voor doen. Dat is nu precies de kern. U schrijft een kader wat wij allemaal zeggen, unaniem hier: als je dat doet, moet je er geld voor beschikbaar hebben. Dan staat daar een wethouder die dan ook de ballen moet tonen om dat nu te zeggen. Of je erover gaat of niet, wel boter bij vis, want anders heb ik er helemaal niks aan.

De **VOORZITTER**: De heer Vonk is de indiener van de motie, hij mag nog het woord.

De heer **VONK** (cu): Heel terecht de dingen die hier worden gezegd. Ik ben ook wel heel benieuwd hoe andere partijen, bijvoorbeeld D66 en DENK hierin staan? Want dat helpt mij ook namelijk om te bepalen wat we met die motie doen. De vraag zou aan hen zijn van: zouden zij zich willen uitspreken over hoe zij tegenover deze motie staan? Dat helpt mij ook om na te denken over het vervolg.

De **VOORZITTER**: Dit is een debat onderling, terwijl we met de wethouder in debat staan. Ik zou deze gewoon echt aan de raad willen meegeven dat u daar zelf ook gewoon de afweging in maakt hoe u met de motie om kunt gaan. *(Er wordt buiten de microfoon gesproken.)* Maar het is aan henzelf of dat zij daarop willen reageren of niet. Ik kan niet iemand dwingen om nu op te gaan staan en te reageren. Mijn voorstel is als dat niet hier gebeurt, dat u dan die afweging alsnog maakt en dan kijkt hoe u daarmee omgaat. Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50plus): Mag ik een puntje van orde op dit verhaal?

De **VOORZITTER**: Zeker.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50plus): Want ik ben het helemaal met u eens. Wij zijn nu de behandeling met de wethouder aan het doen, laten we dat nu afmaken. Als daar niks uitkomt, gaan we in een tweede slag wel proberen op een andere manier alsnog om zelf daarvoor te zetten, maar er wordt een kader geschetst wat we nu met wethouder moeten behandelen en niet met elkaar.

De **VOORZITTER**: Maar nogmaals, dit is een debat met u en we zijn in debat met het college. Doe dit dan buiten de uitzending om en dan gaan we dan kijken hoe u daar mee omgaat. Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw **DE BRUIJN** (pvda): Volgens mij is het simpel. De wethouder heeft al eerder aangegeven dat er meer geld vrij moet komen. Ik heb hier een document voor me van de Welzijnscoalitie Delfshaven, de heer Dingemanse heeft ook ingesproken en daar staat ook: In de jongste vraagbeantwoording geeft wethouder Achbar aan dat er echt geld nodig is om de sociale basis sterker te maken. Dat is gewoon een verwijzing naar beantwoording van schriftelijke vragen. Het is al aangegeven dat de wethouder dit ook steunt. Ik snap ook niet waarom hij, als hij achter de eerdere uitspraken staat, dit niet zo zou steunen.

De **VOORZITTER**: De wethouder.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Voorzitter, kijken waar ik weer moet herpakken. Ik vind oprecht, dit is een richtinggevend kader. Dat is een document wat de richting bepaalt, nog voor een belangrijk deel suggesties u nu meegeeft en straks een uitwerking krijgt. Ik ben het overigens niet met u eens als u zegt: er moet meer geld bij. Want je kunt dingen ook slimmer organiseren, efficiënter organiseren, samenwerkingen creëren en misschien wel met minder

geld veel meer impact maken. Ik leg hem terug, het is een discussie die we nu met elkaar aan het voeren zijn waarbij je zegt: er moet per se meer geld. Dat zou een optie kunnen zijn, maar de vraag is: kun je met minder geld, meer impact maken, samenwerkingen versterken en daardoor beter resultaten realiseren? Dat is een gesprek dat u ook met elkaar zou kunnen voeren. Om nu al te zeggen: er moet per definitie meer geld, vind ik voorbarig, vind ik overigens ook iets voor een volgend college. Dat is het standpunt wat ik heb als u mij vraagt deze motie te appreciëren en om die reden ook ontraden, voorzitter. De motie van Volt ga ik ook ontraden, voorzitter. Waarbij ik de gedachte wel begrijp van: die opbouwwerkers zouden van betekenis kunnen zijn. What's in the name heb ik ook in het debat onderling gehoord. U noemt het community builder, noem het een andere variant en moet daar een speciale visie op ontwikkeld worden. Het zou ook uit die stad kunnen bestaan of vanuit de bestaande partijen. Ik voel me op dit moment ook niet echt geroepen om te zeggen: we gaan specifiek voor deze beroepsgroep een visie ontwikkelen in het kader van het richtinggevend kader sociale basis, voorzitter. Dan heb ik een motie van D66 die kan ik omarmen. Die vraagt: breng eens in kaart welke begrotingsposten of programma's straks binnen die subsidieregeling bij elkaar worden gebracht? Daarbij ook wel die geldstromen inzichtelijk te maken ten aanzien van doel, omvang en betrokken beleidsdomeinen. Dan heb ik de motie van de Partij van de Arbeid ...

De **VOORZITTER**: De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp): Daar hebben we het in de commissie ook over gehad, maar daar heb je toch geen motie voor nodig? Je kan gewoon inzichtelijk maken welke potjes dan nu geacht worden dat bij mekaar te voeren. Er is toch geen motie voor nodig? Dat snap ik niet. Volgens mij had u dat al min of meer toegezegd, had u dat ook al kunnen leveren. Kunt u ook zeggen: dat komt eraan en dat is er volgende week of over 2 weken. Voor zoiets als het inzichtelijk maken in de boekhouding van de stad, daar hebben we toch geen motie voor nodig, dat die inzichtelijk moet zijn voor raadsleden?

De heer **ACHBAR** (wethouder): Voorzitter, ik word steeds aangesproken voor instrumenten die worden ingezet vanuit die raad. Ik ga niet over instrumenten die gebruikt worden in de raad. Ik apprecieer op dit moment een motie die is ingediend. Ik denk: dat kan ik best wel in kaart brengen. We hebben onze cyclus waarin allerlei zaken in kaart worden gebracht. Nu wordt die specifiek gekoppeld aan dit richtinggevend kader. Dan denk ik: dat wil ik best wel doen, daar zie ik geen obstakels of problemen in. Maar er wordt nu gebruik gemaakt van een instrument dat ik aan het appreciëren ben en zeg van: dat kan ik doen. Maar ik zie voor de rest niet het probleem.

De **VOORZITTER**: De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp): Het probleem is dat straks die potjes bij mekaar gevoegd worden en een paar niet. Dat dan ook gezegd wordt: dat is dan het financiële kader waar het volgende college, de volgende raad mee uit de voeten moet en het als en het alsnog een soort verkapte bezuiniging is. Ik vind wel dat dat inzicht er moet zijn, maar als je nu zo'n motie doet, is net alsof dat dan het begrensde potje is. Zeker omdat hij zo krampachtig doet over de financiën van de sociale basis die we dan wel of niet zouden mogen krijgen.

De **VOORZITTER**: Wethouder.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Voorzitter, ik wil toch iets onderstrepen. Als het vertrekpunt niet vertrouwen is, dan is het echt wel heel moeilijk dit gesprek aan te gaan ten aanzien van die sociale basis. We hebben allerlei partijen in die stad nodig om dit goed met elkaar te organiseren. Maar als de illusie gewekt wordt dat wij hier een dubbele agenda aan het voeren zijn, dat er een verkapte bezuiniging is, dan kunnen we er wat mij betreft meteen mee

stoppen. Want de tijd en energie die we hierin hebben gestoken, is echt vanuit de intentie om het nog beter te doen dan wat we voorheen deden. Maar als er een onderbuikgevoel is dat er iets anders gaande is, dat moeten we niet gaan voeden, vind ik. Dat zou ik oprecht jammer vinden, ook omdat we juist het positieve willen realiseren in deze stad. U wilt graag inzichtelijk hebben wat voor potjes bij elkaar gebracht worden. Het kan best dat er potjes niet meegenomen worden, dat is precies de vraag die gesteld wordt. Dan kun je dan alsnog het gesprek met elkaar daar overvoeren als je daar mening over hebt. Maar ik wil er echt voor waken, voorzitter, dat we hier nu iets aan het doen zijn waarbij we een bezuiniging of iets minder willen doen, of partijen tekort willen doen. Integendeel. Zoals ik heb aangeven, we komen vanuit een aantal jaar geleden waarin bezuinigingen hebben plaatsvonden. We hebben enorme kosten op zorg. We zien dat het curatieve niet opgelost kan worden. We zien partijen in de stad die enorm van waarde zijn, die van betekenis kunnen zijn aan die preventieve kant. Die willen we versterken, die willen we in hun kracht zetten, die willen we bij elkaar brengen om het nog beter te doen voor die Rotterdammer. Maar als er een onderbuikgevoel bestaat en die wij met elkaar aan het voeden zijn, zou ik het echt persoonlijk heel erg jammer vinden. Ik wil bijna oproepen: laten we daarmee stoppen en ons focussen op het positieve van dit traject.

De **VOORZITTER**: De heer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd): Dank u, voorzitter. Alleen steun aan wat het college hier nu betoogd. Ik vind ook dat het een beetje een gekke gewaarwording is om te zien dat er een visie, een voorschot ligt waarbij iedereen zegt van: er staan best gewoon intelligente dingen in, door de bank genomen kan ik me gewoon prima in vinden. Het is misschien te laat of het is misschien nog niet uitgewerkt genoeg. Prima, mag allemaal zo zijn. Maar er wordt nu een sfeer gewekt alsof het college probeert om toch via een achterdeur inderdaad toch te bezuinigen. Waar de VVD op zich niet per se op tegen is hoor, laat ik daar open over zijn. Maar dat staat er helemaal niet, daar is helemaal geen sprake van. Er wordt nu een soort sinister plannetje opgetuigd waar helemaal een sprake van is. Laten we het dan wel hebben over de inhoud van dit plan en niet over wat mogelijk in de toekomst ook nog is. Daar is geen enkele aanwijzing voor, wat dat betreft steun voor de heer Achbar.

De **VOORZITTER**: De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp): De wethouder kan beginnen over onderbuik en de VVD kan beginnen dat ze misschien wel voor bezuinigingen zijn. Het gaat er juist om dat de wethouder niet iets wil omarmen, waarbij als je echt wil investeren in de sociale basis, iedereen snapt dat daar dan ook niet alleen mensen, maar ook middelen bij horen. Juist doordat hij zo aarzelend is om de motie van de ChristenUnie, gesteund door anderen, te omarmen, krijg je dat onderbuikgevoel wat al in de stad leeft van: Misschien zit er toch een achterdeurtje in. Zeker als de VVD het ook nog eens een keer gaat steunen.

De **VOORZITTER**: De heer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd): Voorzitter, als we 23 zetels hadden gehad, dan was er inderdaad misschien minder geld gegaan naar welzijnswerk. Daar gaan we geen mysterie over maken. Maar het is zo dat wat de heer Coşkun aangeeft, je kan alleen investeren in welzijn door meer geld ernaartoe te geven. Wat de heer Achbar terecht aangaf, je kan ook naar kijken hoe we bijvoorbeeld met die samenwerking of door het slimmer in te richten, beter welzijnswerk, meer welzijnswerk te kunnen leveren. Dat hoeft je niet per se op te lossen door meer subsidiegeld er aan uit te geven. Dat kan en sterker nog, het is best waarschijnlijk als je meer geld aan uitgeeft, dat hier en daar inderdaad beter resultaat uitkomt. Maar het hoeft niet. Je kan ook door te stroomlijnen, door goede duidelijke, voorspelbare afspraken te maken en een goed vooruitzicht te geven, ook beter welzijnswerk leveren. Dat wil ik corrigeren.

De **VOORZITTER**: De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu): Dank u wel, voorzitter. In de eerste plaats, de wethouder voedt zelf ook wel een beetje de argwaan als hij zegt van: misschien kunnen we ook dingen slimmer gaan doen. Dat voedt toch de argwaan ook bij de sociale basis van, er hangt toch misschien iets ... Niet dat dat nu per se de agenda is, maar dat zou wel kunnen. Wat er nu nodig is, is om aan te geven dat als wij die ambitie met elkaar hebben dat we dat willen versterken, dan zullen we uiteindelijk ook niet alleen de kanteling naar activiteiten, maar ook een kanteling financieel moeten doorvoeren. Dat hoort bij elkaar, dat is een package-deal. Dat moeten we nu willen uitspreken. Ook omdat bijvoorbeeld de heer Buijt ook al eens heel duidelijk in een commissie heeft gezegd: een volgend college zal een radicalere keuze moeten maken om een verschuiving van zorg naar welzijn te realiseren. Dat moet natuurlijk, als je naar dit richtinggevend kader bekijkt, landen bij de sociale basis. Iedereen is het hierover eens. Het is een complete no-brainer dat we niet alleen een versterking van de sociale basis willen in activiteiten en in vertrouwen, maar ook in geld. Dat is een no-brainer. Laten we dat dan met elkaar uitspreken en zeggen: dat is de toekomst en daarmee houden we die sociale basis ook aan tafel. Dat zou mijn oproep ook zijn aan iedereen.

De **VOORZITTER**: De heer Verweij.

De heer **VERWEIJ** (vvd): Voorzitter, als er alarmbellen en rode vlaggen omhoog gaan op het moment dat de wethouder zegt: misschien kunnen we het ook efficiënter doen. Dan stel ik vast dat het doel niet is om zo goed mogelijk welzijnswerk met zo weinig mogelijk geld te leveren. Dan is het doel kennelijk om er maar gewoon zoveel mogelijk geld tegenaan te gooien. Ik denk dat het toch van belang is om scherp te hebben, er hoeft niet per se hiervan meer geld naartoe om een beter resultaat te krijgen, dat kan je ook doen door het slimmer in te richten. Daar stuurt het college op en daar ben ik een groot voorstander van.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl): Voorzitter, een reactie. We hebben 4 jaar gezien wat daar het resultaat van is, bezuinigingen. De hele wijkprofielen die we hebben mogen ontvangen afgelopen maanden zien er slechter uit dan ooit op het sociale domein en dat kan ik niet anders dan koppelen aan wat we afgelopen 4 jaar hebben gedaan. In theorie is het mogelijk om het welzijnswerk beter en efficiënter in te richten, maar op dit moment als je zo'n richtinggevend kader geeft op inhoud, dan hoort er ook richting op de financiën bij. We hebben nu gezien dat we de afgelopen 4 jaar steeds minder zijn gaan toekennen en we zien dat de wijken en buurten het werk dat zij kunnen doen, ook minder functioneren. Dat het steeds meer noodzaak is om deze sociale initiatieven te bezoeken, terwijl zij steeds minder middelen hebben om dat ook op een goede manier te kunnen doen. Ik zou willen zeggen, laten we gewoon ook op financiën zeggen, dan moet daar op een goede manier naar gekeken worden en die richting meegeven.

De **VOORZITTER**: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda): Voorzitter, ik wil via u de heer Verweij ook nog wel aan laten herinneren inderdaad dat het niet gaat over efficiënter inrichten, het gaat over het terugdraaien van bezuinigingen. Er is hier gewoon een kaalslag geweest op een maatschappelijk initiatief, dat is hier meerdere keren in de in de zaal benoemd. Er ligt nu een fantastisch kader met de juiste woorden, verkeerd om dus. Wil dat iets waard zijn, dan moeten we terug naar de situatie daarvoor. In dat opzicht sluit ik erg aan bij de woorden van de heer Coşkun die zegt: als je zo'n motie van D66 uitwerkt, lijkt het net alsof dat de standaardpositie is, de basis is. Nee, dat is een bezuiniging geweest. We moeten eerst terug

naar waar we zaten en waarschijnlijk dan investeren. Die uitspraak wordt hier vandaag in deze raad gedaan.

De **VOORZITTER**: De wethouder vervolgt zijn betoog.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Ik was bij het appreciëren van de moties, voorzitter, maar ik wilde er toch iets over zeggen. Ook daarvan heb ik gezegd: jongens, we wekken ook de illusie alsof er een kaalslag is op dat sociale weefsel van onze stad. Dat ontken ik dan ten strengste, omdat ik tegelijkertijd ook zie welke investeringen wij hebben gedaan in die stad. Waar partijen die voorheen onzichtbaar waren, maar enorme impact hebben juist in dat sociale weefsel. Daar gaat u wel aan voorbij en dat wil ik ook genoemd hebben. Waarbij er continue partijen zijn die aangeven dat door die bezuiniging zij last hebben. Ja, dat zijn er een aantal. Ben ik met u eens, die keuze hebben we daarin gemaakt. Het is pijnlijk en dat was op dat moment nodig geweest. Maar om daarmee een beeld ook weer neer te zetten alsof het sociaal weefsel van Rotterdam niet meer bestaat, dat ontken ik echt ten sterkste. Omdat u dan geen oog hebt voor allerlei andere initiatieven die zijn ontstaan in het sociale weefsel, voorzitter.

De **VOORZITTER**: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda): Voorzitter, ik gebruik de term kaalslag, omdat mentoring organisaties in deze stad omgevallen zijn. Ik gebruik het woord kaalslag, omdat Leefbaar Rotterdam een vlag op een modderschuit nodig had om de Unie van Vrijwilligers nog 1 jaartje in de lucht te houden. Ik gebruik het woord kaalslag, omdat de huiswerkklass op Zuid die honderden kinderen iedere week huiswerkbegeleiding geeft nu uit een kleinere pot met meer organisaties moet grijpen. Daarom gebruik ik het woord kaalslag en dat kan de wethouder niet ontkennen. Dat zijn alle pijnlijke besluiten die zijn genomen op het moment dat dit college bezuinigd heeft op de sociale basis.

De **VOORZITTER**: De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp): Wethouder, ik zie niet waar u dan geïntensiveerd heeft in de sociale basis. Een klein detail is bijvoorbeeld dat de Couleur locale absoluut niet geïndiceerd is voor de inflatiecorrectie. Voor hetzelfde gekrompen geld moeten mensen dan datzelfde werk blijven leveren, terwijl wel de prijzen stijgen, soms ook salarissen stijgen en allerlei dingen. Dat gaat niet. U moet toch erkennen dat op zijn minst inflatiecorrectie had moet toepassen bij al die initiatieven? Wat u niet gedaan heeft, waardoor ze nu achterlopen.

De **VOORZITTER**: De wethouder.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Voorzitter, ik geloof in de kracht van al die partijen in de stad die impact maken voor die Rotterdammer. Als we het hebben over specifieke programma's, er worden twee voorbeelden aangehaald waarvan ik denk, dat zit niet zo in elkaar maar vooruit. Als het gaat om Couleur locale, dat zijn budgetten waarin je ziet dat veelal vrijwilligers dat met hart en ziel doen, niet bezig zijn met deze discussie of er wel of geen inflatie nodig is van 2 tot 5 procent op een bedrag van maximaal 35.000 euro. Mind you, er zijn heel veel partijen die zelfs voor paar 1.000 euro fantastisch werk doen binnen dat programma en zeker zich niet te druk maken om 2, 3 procent daarop. Waar het mij om gaat is dat die partijen wel die ruimte krijgen om activiteiten te organiseren en bijdragen aan dat sociaal weefsel, wat voorheen niet het geval was. Want wij kennen ook situatie binnen datzelfde programma waarin 1 partij heel de pot leeghaalde en daar is de situatie nu toch wel in sommige gebieden anders. Dat hoor ik u dan ook niet zeggen. Dat is de bijdrage die er ook is binnen het sociaal weefsel van Rotterdam. Dan voorzitter, heb ik nog 2 moties. De Partij van de Arbeid had een motie 'Welzijn niet zomaar opscheppen met zorgtaken'. Ik heb gezegd: die discussie hebben

we ook eerder gehad. U refereert naar Welzijnscoalitie, dat weet ik niet wat die schrijven. Maar wat ik wel kan zeggen is, die discussie hebben we natuurlijk wel gehad in de commissie. Als wij iets aan de zorgkosten willen doen, daarom zitten we daar met die Bestuursopdracht Zorg ook aan tafel, kan dat niet 1 op 1 overgeheveld worden aan de preventie kant. Daar moeten we voor waken. Maar tegelijkertijd zien we wel een enorme taak, daarom hebben we die pilots gedraaid van bestaanszekerheid in die verschillende wijken, kunnen wij dan wel aan die preventieve kant iets organiseren waarbij we die taken vanuit zorg deels overnemen of anders, slimmer of efficiënter organiseren? Dat maakt dat wij de taken die vanuit zorg komen wel kunnen overhevelen aan de preventieve kant. Dat maakt dat ik deze motie moet ontraden, omdat die er wel zo expliciet in staat, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw **DE BRUIJN** (pvda): De titel zegt inderdaad: niet zomaar zorgtaken overhevelen, maar er staat om per taak inzichtelijk te maken om daar meer inzicht in te geven wat er dan verschuift. Dat is de vraag zodat we als raad kunnen controleren, wat onze taak is, wie, wat, waarheen verschuift. Enigszins komt dat natuurlijk ook weer terug in de motie D66, maar hier gaat het specifiek over die zorgtaken, daar willen we inzicht in. Graag met die blik ernaar kijken, via de voorzitter.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Dan moet hij aangepast worden en ernaar gekeken worden. Maar zoals die nu staat, moet ik hem ontraden, voorzitter. Dan heb ik een laatste motie van DENK 'Conferentie domein overstijgend werken'. Met de relevante partners een Rotterdamse conferentie te organiseren binnen de beleidsterrein terreinen cultuur, welzijn, zorg en armoede. Kan ik omarmen, voorzitter. Dan had ik volgens mij een vraag van de heer Segers-Hoogendoorn. Als het gaat om die meerjarige financiering, dat staat in het richtinggevend kader. Dat is precies onze ambitie om dan te kijken, kun je dat met regeldrukverlaging en vertrouwen als basis hebben? Als jij dit 10 jaar doet, kunnen wij dat dan met elkaar anders organiseren in de verantwoording en eventueel ook meerjarig? Dat staat erin en de uitwerking biedt ruimte voor langjarige ondersteuning en mindering van lasten voor initiatieven.

De **VOORZITTER**: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda): Ik heb die vraag natuurlijk niet gesteld omdat ik vond dat het er nu zo helder in stond. Waar het mij om gaat, is dat de administratieve last van veel organisaties vrij groot is om zich ieder jaar kwantitatief te verantwoorden over dingen die ze al jaren doen. Ik zou dan wel wat concreter willen gaan en in het plan hebben willen lezen van, wat zijn onze juridische mogelijkheden, bijvoorbeeld om dat op een ruimere manier te doen? Dat lees ik nu niet, daarom stel ik u die vraag om u dat zetje in de rug nog extra te geven van, wat kan er nog meer? In plaats van te zeggen, op basis van vertrouwen, want dat is uiteindelijk dan niet zoveel waard, die woorden.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Wij hebben de ruimte binnen de huidige verordening om minder verantwoording te vragen, dan gaat het echt om die verantwoording an sich. Tegelijkertijd willen we wel binnen het richtinggevend kader kijken van, kunnen wij dan van 1 jaar naar eventueel 3 jaar of meerdere jaren? Dat heb ik toen in de commissie ook gezegd, dat is wel iets wat we meenemen, ook omdat we dat uit het veld hebben gehoord, in de verdere uitwerking. U had er nog een andere vraag voorzitter. Dat was: is er voldoende aandacht voor de stadsbrede initiatieven? Ja, daar is aandacht voor. Dan heb ik ze denk ik gehad.

De **VOORZITTER**: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda): Maar hoe merken die organisaties dat? Ik noemde specifiek, er zijn koepelorganisaties in deze stad, die hebben projecten die over de hele stad

gaan. Dat lezen zij niet terug in dat richtinggevend kader. Ze denken: heel veel of misschien wel alles wordt wijkgericht ingedeeld. U heeft daar aandacht voor, maar hoe kunnen zij dat zien? Waar hebben zij ergens een aanknopingspunt daarvoor?

De heer **ACHBAR** (wethouder): Ik zit te denken, hoe bedoel je aanknopingspunten? Partijen worden uitgenodigd, ook stadsbrede partijen. We weten dat niet alles wijkgericht kan opgepakt worden, we weten dat er ook stadsbrede partijen aangehaakt zijn. De vraag is: wat is uw vraag precies als het gaat om aanknopingspunt? Het is niet dat ik nu een loket heb van, meldt u daar als u dat wil. Als dat de vraag is, dan kan ik u meegeven dat er alle bereidheid is om dat wel te organiseren. Maar ik heb het idee dat iedereen weet dat we hiermee bezig zijn in de stad. We hebben echt een aantal conferenties ook gehad met partners uit de stad. We hebben de zichtbaarheid aangegeven, we hebben juist een proces ingericht om zoveel mogelijk partijen met ons mee te laten denken. Op uw vraag: zijn er stadsbrede initiatieven die eventueel ook hierin passen? Jazeker, omdat we aan de andere kant weten dat niet alles wijkgericht opgelost kan worden.

De **VOORZITTER**: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGRS-HOOGENDOORN** (cda): Dat is al wel iets. Maar wij hebben dit geluid natuurlijk niet zelf uit onze duim gezogen. Dit komt ook terug na dit proces wat allemaal gelopen is, wat de wethouder schetst. Iets in de richting van dat u zegt: ik zeg toe dat in de verdere uitwerking hiervan naast veel wijkgerichte initiatieven ook stadsbrede initiatieven worden betrokken, dan hebben ze daar genoeg steun aan. Maar daar is nu twijfel over, omdat dat in het stuk geen aandacht krijgt.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Het gekke is, in het hele proces zijn juist vooral in eerste instantie stadsbrede partijen of stedelijke partijen betrokken geweest en in die functie houden we ook in het verdere proces. In die zin zijn we ook goed te vinden en die ruimte is er. Ik kan toezeggen dat die ruimte er gewoon is, voorzitter. Was, is en zal blijven.

De **VOORZITTER**: Helder. Volgens mij heeft u daarmee alle moties en vragen beantwoord. Ik kijk nog of er nog behoefte is aan een veegronde. De heer Kind. Tweede termijn? Ik kijk met name naar de heer Segers-Hoogendoorn, want hij zei van, misschien ga ik wel een motie nog indienen.

De heer **SEGRS-HOOGENDOORN** (cda): Wat fijn dat u zo scherp bent, voorzitter. Ik heb de beantwoording van de wethouder gezien als een tekst waarbij hij zonder enige moeite deze motie moet kunnen omarmen. De motie 'Bouwen op vertrouwen' is toch nog net wat meer richtinggevend om uit te werken dat we vertrouwen hebben in organisaties waar we langjarig mee samenwerken.

De **VOORZITTER**: De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 7 Bouwen op vertrouwen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van het agendapunt 6.1: 'Richtinggevend kader voor de Sociale Basis';

constaterende dat;

- maatschappelijke organisaties binnen de Sociale Basis een essentiële rol spelen in het versterken van sociale samenhang, preventie en het welzijn van Rotterdammers;
- deze organisaties voor het verkrijgen en behouden van gemeentelijke subsidies te maken hebben met omvangrijke verantwoordings- en administratieve lasten;

- een hoge verantwoordingslast ten koste kan gaan van tijd, middelen en energie die anders direct aan inwoners besteed zouden worden;

overwegende dat;

- het CDA uitgaat van vertrouwen in maatschappelijke organisaties en ruimte wil geven aan professionals en vrijwilligers om hun werk goed te doen;
- doelmatige en proportionele verantwoording bijdraagt aan een sterke sociale basis, zonder onnodige bureaucratie;

verzoekt het college;

- te inventariseren welke juridische ruimte er binnen bestaande wet- en regelgeving is om maatschappelijke organisaties op andere manieren aan hun verantwoordingsplicht te laten voldoen, bijvoorbeeld door kwantitatieve verantwoording af te wisselen met kwalitatieve verantwoording;
- de uitkomsten hiervan te verwerken in de uitwerking van de Sociale Basis om administratieve lasten voor maatschappelijke organisaties te verminderen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.S.J. Coşkun en T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: De heer Kind heeft ook nog een vraag voor de tweede termijn.

De heer **KIND** (volt): Een verduidelijkende vraag over de conferentie, inderdaad de motie van DENK. Op zich natuurlijk positief en goed dat we dat doen, maar ik word ook wel een beetje gestoord van hoeveel congressen er zijn, hoeveel domeinoverstijgende benen op tafel overleggen, strategische sessies en ga zo maar door. Waarschijnlijk gebeurt het al heel veel in de stad. Er is onder andere ook in Utrecht 6 februari een landelijk congres domeinoverstijgend werken. Ik wil aan de wethouder vragen: leuk dat het wordt omarmd, maar dat mag voor ons echt geen euro, die ook naar de sociale basis kan, naar dit congres. Wordt het bekostigd door de Rotterdamse zorg? Door wie wordt het betaald? Want als het met eigen middelen gaat, vind ik dat niet verantwoord.

De **VOORZITTER**: Anderen nog voor de tweede termijn? De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu): Voorzitter, ik zat natuurlijk te kauwen op die motie en wat ik daarmee moest gaan doen. Maar ik hoopte dat inderdaad ook in de tweede termijn wellicht in reactie op de wethouder ook anderen zich zullen uitspreken over wat ze van deze motie vinden. Ik zou het echt de sociale basis gunnen dat we deze motie met elkaar aannemen. Ik zou het heel kwalijk vinden als we het nu straks op stemming laten aankomen en dan blijkt inderdaad dat de coalitiepartijen weer braaf de wethouder volgen. Dan met alle grote woorden die we met elkaar hebben uitgesproken over het belang van de sociale basis, ik vind dat zo'n schril contrast. Ik hoop toch echt dat er nog duidelijkheid komt over hoe zij staan tegenover deze motie, zodat ik kan bekijken wat ik ermee ga doen.

De **VOORZITTER**: De heer Balcha.

De heer **BALCHA** (d66): Dank u wel. Ik voel me aangesproken als coalitiepartij. Maar hoe wij erin staan, is niet veranderd ten opzichte van de bijdrage die ik heb geleverd. Als er extra investeringen nodig zijn in de sociale basis, dan komt het college daar met een voorstel voor, voor de begroting 2027. Wij vinden het ook belangrijk om niet alleen maar mooie woorden te

hebben, maar ook te kijken naar hoe dit precies vorm gaat krijgen. Als er een plan ligt, dan zullen we beslissingen maken over extra middelen en niet nu.

De **VOORZITTER**: De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu): Voorzitter, dan vraag ik toch aan de heer Balcha via de voorzitter van: vindt hij dat we met dit richtinggevend kader ook gewoon boter bij de vis moeten doen en zeggen van, dat betekent ook dat we dit college op pad moeten sturen met een intensivering richting de sociale basis? Is D66 het daarmee eens?

De **VOORZITTER**: De heer Balcha.

De heer **BALCHA** (d66): Wat D66 vindt is: met het richtinggevend kader worden ambities uitgesproken. Welke financiering daarbij hoort, is nog niet duidelijk. Daar komt het college met een voorstel als daar extra investeringen voor nodig zijn en op dat moment zal de nieuwe raad en de nieuwe fractie van D66 zich daarover uitspreken.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl): Voorzitter, ik vind dat wel heel teleurstellend. We waren bij de WarmteTop afgelopen maandag, daar is ook door D66 gezegd: daar moet gewoon geld bij. We noteren het voor de verkiezingen.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Anderen nog? De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp): Mijn conclusie is ook dat D66, maar ook DENK en zeker de VVD uitspreken: we hebben prachtige ambities, maar uiteindelijk leveren we daar niet de middelen voor om die ambities waar te maken. Zeker nu niet. Misschien later ooit als het geld weer als bakken uit de hemel komt. Maar op dit moment is zowel D66, als DENK, als VVD niet bereid te investeren in de sociale basis, dat is mijn conclusie.

De **VOORZITTER**: De heer Balcha.

De heer **BALCHA** (d66): Mijn conclusie is dat de campagnetijd is aangebroken. Ik zal nog een keer herhalen wat onze positie is: als er een voorstel ligt voor extra investeringen, zullen we er op dat moment naar kijken. Op dit moment is het niet eens helder of er extra middelen nodig zijn om deze ambities in te vullen en daar houd ik het bij, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dank u. Ik zie de heer Vonk een beetje ... Nee, dan heb ik nog de laatste ingediende motie, oft dat die ook nog van een oordeel kan worden voorzien door de wethouder.

De heer **ACHBAR** (wethouder): Voorzitter, ik had zelf deze motie kunnen schrijven. Ik kan deze motie omarmen met de vraag te inventariseren welke juridische ruimte binnen bestaande wet- en regelgeving is om maatschappelijke organisaties op andere manieren aan hun verantwoordingsplicht laten voldoen. Volgens mij heb ik daar net het nodige over gezegd. De uitkomst hiervan te verwerken in de sociale basis, heb ik ook al gezegd. Maar ik kan hem omarmen. Dan voorzitter, wil ik toch nog iets zeggen. Als u het richtinggevend kader hebt gelezen, dan weet u wat het standpunt is vanuit het college binnen het richtinggevend kader. Daar staat natuurlijk letterlijk in: wens tot meer financiering, maar wel aan het volgend college. Ik reageer op de heer Vonk, voorzitter, omdat hij zegt: je wekt zelf de argwaan op. Maar ik vind wel belangrijk dat terwijl we deze discussie met die partijen ook aan het voeren zijn, dat je die open moet voeren. In het richtinggevend kader staat expliciet wens tot meer financiering, wel aan het volgend college. Tegelijkertijd mag je best het open gesprek voeren,

wat werkt er in die stad? Wat maakt impact? Kunnen dingen slimmer? Kunnen dingen efficiënter? Hou dat gesprek dan ook open met elkaar, in plaats van al meteen voor 1 richting te kiezen. Dat gezegd hebbende, heb ik denk alles gehad, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van agendapunt 6.1 en stemmingen zijn uiteraard vanavond.

6.4 *Debat over 'Vies begin van 2026', aangevraagd door het lid Koster.*

De **VOORZITTER**: Let op de agenda, dan gaan wij door naar agendapunt 6.4 in verband met nog de afwezigheid van wethouder Zeegers. Dat is het debat over Vies begin van 2026 aangevraagd door de heer Koster en hij krijgt ook het woord.

De heer **KOSTER** (lr): Voorzitter, ik moet mijn excuses aanbieden. Toen wij 2 weken geleden hier spraken over de puinhoop in de stad en het gigantische probleem met afval, gebruikte ik een citaat van Robert De Niro om de wethouder tot actie te manen. Ik zei toen dat citaat: "You're part of the problem, part of the solution or part of the, het F-woord, landscape". Film liefhebbers wezen mij daarna erop dat de heer De Niro dat F-woord niet gebruikte. Bij deze mijn excuses aan de heer De Niro. Ik denk niet dat hij vandaag in Rotterdam is bij het filmfestival, maar goed dan toch. Ik denk dat u daar een beetje op had gehoopt, zeker geen excuses aan uw adres, wethouder. Sterker nog, ik wil graag van u vandaag horen hoe die 4 miljoen extra voor het Schoonoffensief, dat liep van eind oktober tot en met oud en nieuw, zijn besteed. 4 miljoen extra op het gewone budget. Die uitleg is hij aan de stad verschuldigd en ik hoop dat hij ons vandaag kan antwoorden. Vanaf oktober waren er al achterstanden in het ophalen van het vuil, vandaar het Schoonoffensief. Dat is 2 weken na de actua niet veel minder geworden. Dat kan en moet beter. Ik vraag de wethouder ons duidelijk te maken hoe we deze situatie in de toekomst gaan voorkomen. Wat is uw plan van aanpak? Voorzitter, tijdens de actua heb ik al benoemd dat sommige bewoners en bedrijven ook verantwoordelijkheid moeten nemen. De buitenruimte is van ons allemaal en daar hoort eigenaarschap bij. De grote hopen sneeuw en ijs voor de deuren van winkeliers kunnen goed door henzelf worden aangepakt. Dat hoort bij een professionele rol en commerciële eigenbelang. Voorzitter, het zal de vrienden van het CDA, de vriend in ieder geval, aanspreken, in 2010 zei toenmalig premier Balkenende en dan citeer ik: "Het zou goed zijn als mensen hun stoep schoon weten te houden. Dat is van belang voor anderen en het heeft ook te maken met je verantwoordelijkheid weten voor de samenleving". Voorzitter, dat was geen wettelijke verplichting, maar een morele oproep aan burgers om elkaar te helpen en rekening te houden met kwetsbaren tijdens sneeuw en gladheid. Tijdens de actua heb ik ook benoemd dat niet alles bij de gemeente kan worden neergelegd. De buitenruimte is van ons allemaal en bij die gedeelde ruimte hoort ook gedeeld eigenaarschap. Dat betekent niet dat we bewoners en ondernemers overal verantwoordelijk voor willen maken of zaken willen verplichten. Voorzitter, gladheid, rommel of obstakels direct voor de eigen deur zijn met een kleine inspanning te verhelpen. Niet omdat het moet van de overheid, maar omdat je onderdeel bent van de stad. Omdat je een winkel hebt, een bedrijf runt of simpelweg hier woont. Leefbaar Rotterdam wil geen verplichtingen opleggen, geen boetes uitdelen als je je straat niet ijsvrij maakt. Dat gaat allemaal te ver. Wat wij wel willen is en wij zeggen dat ook, neem die verantwoordelijkheid. Pak die schep, pak die bezem, pak dat afval. Dat is de stad die we met elkaar willen zijn. Voorzitter, we hebben in aanloop naar deze vergadering ook gesproken met horecaondernemers die de rotzooi en de overlast in de stad echt spuug- en spuugzat zijn. Over de overlast gaan we zo praten en dat zal de heer De Waard voeren, maar ook over de rotzooi hebben we de nodige suggesties gekregen. Daarom hebben we een motie 'Containeradoptie door horeca-exploitanten in uitgaansgebieden'. Wij willen dat deze horeca-exploitanten in ieder geval goed worden voorgelicht en dat zij deze containers kunnen adopteren. Ik zal hem zo meteen met de andere motie indienen. Wij verzoeken het college om de horecaondernemers actief te informeren, zodat zij als containeradoptant

kunnen optreden. Voorzitter, mijn kritiek richt zich op de wethouder, niet op de mensen van Stadsbeheer. Laten we dat duidelijk zeggen. De mensen van Stadsbeheer zijn de soldaten in de frontlinie. Hett is de wethouder die verantwoordelijk is voor de aansturing. Mensen van een Schone Stad, jullie zijn absolute toppers. Leefbaar Rotterdam waardeert jullie inzet meer dan ooit. Ook in 2026 bewijzen jullie weer dat jullie niet te stoppen zijn met jullie inzet voor de stad. Voorzitter, met de motie 'Hulde voor de medewerkers van Stadsbeheer' wil ik dat graag onderstrepen. Ik zeg het nog een keer: hulde. Voorzitter, ik begrijp dat de wethouder binnenkort langsgaat bij Stadsbeheer om hen ook te bedanken. Ik bied het aan, wethouder, ik weet dat er een hele hoop mensen uiteraard zijn die graag mee willen om die dank kracht bij te zetten. Wij gaan graag met u mee. Ik hoop niet alleen de persfotograaf, maar ook een aantal mensen van Leefbaar en wellicht van de andere fracties die willen ook meegaan. Voorzitter, ik wil zo meteen een duidelijke uitleg van de wethouder over de besteding van 4 miljoen eind 2025 boven op het reguliere budget. Dat mag wat mij betreft nu in grote lijnen, schriftelijk hoop ik dat u echt meer details gaat geven. Ik wil ook van de wethouder horen hoe we de puinhoop van de afgelopen weken in de toekomst gaan voorkomen. Ik zie nadrukkelijk uit naar een concrete zakelijke beantwoording en geen ellelange monoloog, maar concreet een plan van aanpak. Ik dank u wel.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Morkoç, u heeft een vraag?

Mevrouw **MORKOÇ** (gl): Zeker. Wij hebben bij de actualiteitenraad van 2 weken geleden ook onze dank uitgesproken voor de mensen van Stadsbeheer en ook benadrukt dat het inderdaad gaat over de wethouder. De wethouder is inderdaad verantwoordelijk voor het beleid, maar Leefbaar Rotterdam zit net zo goed in deze coalitie. Ik ben dan benieuwd hoe de heer Koster reflecteert op het afvalbeleid van de afgelopen 4 jaar?

De **VOORZITTER**: De heer Koster.

De heer **KOSTER** (lr): Ik vind dat een hele terechte vraag, maar het zou nu heel makkelijk zijn om te zeggen van: we gooien er een hoop geld extra tegenaan en we gaan kracht bijzetten. Ik vraag mijn wethouder: laat eerst maar eens weten ... Want 4 miljoen is echt veel geld. Dat zal u echt niet ontkennen. Ik wil weten hoe die 4 miljoen zijn besteed. Die uitleg heb ik nodig, maar u zult het met me eens zijn dat ik net echt behoorlijk kritisch ben geweest en in actua ook. Daarmee heeft u denk ik wel het antwoord op uw vraag.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Morkoç,

Mevrouw **MORKOÇ** (gl): Ik ben op zoek naar een iets explicieter antwoord op mijn vraag. Want wij zijn ook benieuwd naar die 4 miljoen euro en wij zijn vooral benieuwd hoe de heer Koster nu reflecteert. Is de stad de afgelopen 4 jaar schoner geworden of viezer?

De **VOORZITTER**: De heer Koster.

De heer **KOSTER** (lr): We zien allemaal deze puinhoop en u heeft ook mijn kritiek gehoord. Om te voorkomen dat ik nu al conclusies ga trekken, wil ik de wethouder toch wel eerst de gelegenheid geven om te antwoorden. Ik ben net zo benieuwd als u naar die antwoorden, daarna hebben we de discussie wat we daarvan vinden.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Als tweede is ook mevrouw Morkoç aan het woord. Zij was overigens mede-aanvrager van dit debat. Dat heb ik niet vermeld, maar dat wil ik hierbij nog rechtzetten.

De **VOORZITTER**: De heer Koster heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1 Hulde voor de medewerkers van Stadsbeheer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van "Een vies begin van 2026";

constaterende dat;

- het winterse weer met sneeuw en ijs aanzienlijke verstoringen heeft veroorzaakt in het reguliere afvalstelsel van de stad, waardoor het ophalen van afval tijdelijk grotendeels stilgelegd was;
- deze situatie tot terechte zorgen en kritiek in de stad heeft geleid over de netheid van de openbare ruimte en het functioneren van het stelsel;
- deze kritiek zich vooral richt op de verantwoordelijk wethouder die eerder liet weten voor november en december 2025 4 miljoen extra uit te trekken voor een schoonoffensief;
- medewerkers van Stadsbeheer en vuilophaaldiensten ondanks de lastige omstandigheden onvermoeibaar zijn begonnen aan het wegwerken van de puinhopen en het schoonmaken van de stad;
- het fysieke werk van vuilophalers onder winterse omstandigheden zwaar is en bijzondere inzet vraagt;
- deze medewerkers in uitzonderlijke weersomstandigheden extra inzet hebben getoond om de stad weer leefbaar en schoon te krijgen;

spreekt uit;

- hulde aan alle medewerkers van Stadsbeheer, de vuilophaaldienst en aanverwante teams voor hun inzet, doorzettingsvermogen en professionaliteit tijdens de winterse verstoringen;

verzoekt het college;

- deze waardering namens de raad schriftelijk over te brengen aan de betrokken teams;
- in de komende communicatie en evaluatie van het winterbeheer expliciet aandacht te besteden aan de ervaringen, uitdagingen en aanbevelingen van de medewerkers zelf;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.F.E. Koster, B. van Schaik en M.Y. Morkoç

Motie 2 Containeradoptie door horeca-exploitanten in uitgaansgebieden

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van "Een vies begin van 2026";

constaterende dat;

- zwerfafval en overvolle afvalcontainers structurele problemen zijn in drukke horecagebieden;
- met name in gebieden als de Witte de Withstraat en de Oude Haven sprake is van hoge afvaldruk;

overwegende dat;

- horeca-exploitanten direct belang hebben bij een schone en representatieve buitenruimte rond hun onderneming;
- ondernemers bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen voor hun directe omgeving;
- het praktisch en kosteneffectief is om horeca-exploitanten onder duidelijke voorwaarden toegang te geven tot ondergrondse afvalcontainers;

verzoekt het college;

- ondernemers actief te informeren over de mogelijkheid om containeradoptant te kunnen worden;
- naar voorbeeld van het bestaande convenant met McDonald's, een convenant op te stellen waarin met ondernemers gezamenlijke afspraken worden vastgelegd over verantwoordelijkheid en zorg voor de buitenruimte;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. G.F.E. Koster en M.S. Abrahamse

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl): Voorzitter, dank aan de heer Koster voor het aanvragen van dit debat en dat wij daaraan mee mogen doen. Want we hadden het debat van 2 weken geleden aangevraagd, want we vinden het zorgwekkend wat hier gebeurt. Laat ik eerst beginnen met een grote waardering voor de mensen van Stadsbeheer. Dat zeiden we toen ook, zij hebben keihard gewerkt voor de stad en blijven dat doen. Dat zien wij en dat zeggen we hier ook hardop. Vorige keer bij de actualiteitenraad heeft de wethouder ook toegezegd dat wij mee mogen gaan naar het dankmoment en de wethouder nodig dan hopelijk ook de heer Koster uit daarvoor. Maar tegelijkertijd worden wij overspoeld met berichten van Rotterdammers die zeggen dat het uit de hand loopt. Containers die vol zitten of vol lijken te zitten, afval dat er daardoor naast ligt, zaken die dagenlang blijven staan en dit weken na de sneeuw. De Rotterdammer merkt het gewoon en laat het ons ook horen. Op veel plekken is de stad vies en dat is jammer. Zeker als we bedenken dat het juist de VVD was die de afgelopen tijd de overlast van ratten agendeerde, dan weet u ook, via de voorzitter, dat deze hoeveelheid afval precies zorgt voor meer dieren die op zoek gaan naar eten. Dit symptoom is hetgeen wat de coalitie constant agendeerde, maar ook hetgeen wat zij zelf veroorzaakt. Voorzitter, we staan hier niet alleen om te klagen, integendeel we hebben de moties die ik in mijn hand heb om proactief mee te denken met de wethouder. We hebben gesproken met wijkraadsleden, met professionals, met bewoners en dit is wat er nodig is. Duidelijkere communicatie, betere ondersteuning op piekmomenten, wat in andere steden aantoonbaar succes heeft gehad, slimmer omgaan met containers en waardering voor bewoners die helpen. We kunnen de mensen van Stadsbeheer ondersteunen, dat moeten we ook zeker blijven doen en ook de rest van de stad vragen om te helpen. We hebben 5 vragen aan de wethouder. Wanneer is het afval van de afgelopen weken weggewerkt? Waar zien we de resultaten van de 4 miljoen extra op afval? Klopt het dat de meldingen van containeradoptanten niet meer met voorrang worden behandeld? Zo ja, waarom? Is er een proef geweest met een grotere vulopening van afvalcontainers waar vaak klemmende huisvuilzakken voorkomen? Wat is hier het resultaat van? Is dat in de planning voor een vervolgtraject? Laten we ook eerlijk zijn voorzitter, we kunnen niet blijven doen alsof dit een incident is. Dit is het resultaat van 4 jaar beleid van deze coalitie. Voorzitter, de Rotterdammer wil een schone stad en dat mag zij ook verwachten. Wij blijven met concrete voorstellen komen om dat voor elkaar te krijgen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer Koster heeft een vraag.

De heer **KOSTER** (lr): Ik had een vraag aan mevrouw Morkoç. Ik hoor helemaal niks van u wat u tegen de rattenbestrijding wilt doen. Wij horen dat de ratten tegenwoordig bijna katten lijken zo groot zijn en u kunt daarover lachen, maar heel veel mensen hebben daar echt problemen mee. Maar wat doet u daar aan? Kunt u ook een stap richting ons zetten, tegen de Rotterdammers die hier iets aan willen doen?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl): Zeker, voorzitter, dat heb ik ook gedaan. Ik heb zelfs een actieplan geschreven om de stad schoner te krijgen. Daar heeft u tegengestemd, erg jammer. Ik erken ook dat mensen overlast hebben op het moment dat er een invloed is van heel veel ratten en dat is een symptoom van het afgelopen 4 jaar afvalbeleid.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Morkoç heeft de volgende moties ingediend.

Motie 3 Regeren is vooruitzien: extra hulp op piekmomenten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.4 Debat over 'Vies begin van 2026';

constaterende dat;

- de afvalhopen in Rotterdam een blijvend probleem lijken te vormen, wat begin dit jaar weer zorgde voor een nieuw dieptepunt;
- er hierbij vaak sprake is van stapels zwerfafval dat zich ophoopt naast afvalcontainers;
- er na de feestdagen in december jaarlijks problemen zijn met bergen afval, omdat mensen meer thuis zijn geweest, er vuurwerkafval is, en vanwege de feestdagen ook een aantal dagen geen afval wordt opgehaald;
- medewerkers van Stadsbeheer begin januari ingezet waren op strooiwagens vanwege de sneeuwval, waardoor de ploegen ook nog eens onderbezet waren;

overwegende dat;

- externe inhuur op piekmomenten Stadsbeheer kan ondersteunen;
- als de ervaring ieder jaar leert dat begin januari een piekmoment is, het kan lonen om in gesprek te gaan met uitzendbureaus om te kijken naar extra ondersteuning op die momenten;
- steden als Utrecht ook werken met externe inhuur op piekmomenten, en dit daar in januari ondanks het winterweer heeft geleid tot een schonere stad;

verzoekt het college;

- in gesprek te gaan met andere steden die externe inhuur hebben ingezet op piekmomenten voor op de strooiwagens of op de afvalinzameling;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç en S. Reitema

Motie 4 Duidelijk over afval in alle talen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.4 Debat over 'Vies begin van 2026';

constaterende dat;

- de afvalhopen in Rotterdam een blijvend probleem lijken te vormen, wat begin dit jaar weer zorgde voor een nieuw dieptepunt;
- er vaak sprake is van stapels zwerfafval dat zich ophoopt naast afvalcontainers, wat soms te maken heeft met niet goed doorgeduwde zakken huisvuil, waardoor de containers blokkeren;
- de informatievoorziening momenteel alleen in het Nederlands is;

- een op de drie Rotterdammers gezien wordt als laaggeletterd;

overwegende dat;

- het blokkeren van de containers er voor kan zorgen dat goedbedoelende mensen menen dat deze vol is, en daardoor de zak naast de container plaatsen;
- nudging, zoals borden met informatie, hierbij bewonersgedrag kan stimuleren;
- mensen die de Nederlandse taal niet machtig zijn momenteel niet bereikt worden met de informatievoorziening rondom vuilcontainers;

verzoekt het college;

- te onderzoeken waar inclusiever taalgebruik ingezet kan worden bij openbare communicatie van Stadsbeheer, waaronder het versimpelen van de tekst bij containers, en de huidige en toekomstige communicatie rondom vuilcontainers te voorzien van meerdere talen;
- mee te nemen dat de meerdere talen bij de fysieke communicatie geplaatst kan worden (borden en stickers), maar ook bijvoorbeeld door middel van een QR-code begeleid door een vlag of andere taalaanduiding;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.Y. Morkoç en S. Reitema

Motie 5 Statiegeld voor het oprapen

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.4 Debat over ‘Vies begin van 2026’;

constaterende dat;

- er sprake is van veel zwerfafval rondom afvalcontainers;
- het afvalprobleem soms ook te maken heeft met het zoeken naar statiegeldverpakkingen in vuilniszakken in of naast containers of in kleine prullenbakken;

overwegende dat;

- opengescheurde vuilniszakken en naastgeplaatst vuilnis zorgen voor overlast;
- er in 2024 een pilot met statiegeldringen is uitgevoerd die negatief is beoordeeld, terwijl het bij nieuwe voorzieningen tijd kost voordat gebruik en effect goed zichtbaar worden, en niet alle effecten zijn meegenomen;
- toevoegingen als doneerringen ervoor zorgen dat mensen op een waardige manier statiegeld kunnen verzamelen als zij daar behoefte aan hebben, en hiermee tevens de noodzaak vervalt een hele prullenbak te openen;
- het met het oog op duurzaamheid beter is als de statiegeldverpakking wordt ingeleverd, in plaats van weggegooid;
- aanpassingen mogelijk zijn op openbare prullenbakken, waardoor ze minder makkelijk open te breken zijn, of juist met bijvoorbeeld een magneet makkelijker netjes gesloten kunnen worden;

verzoekt het college;

- vuilcontainers en openbare prullenbakken aan te passen om openbreken of op met gevaar voor verwondingen uithalen van statiegeldverpakkingen tegen te gaan, en opnieuw iets aan de containers en prullenbakken toe te voegen waardoor het makkelijker is om statiegeld te doneren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.Y. Morkoç en S. Reitema

Motie 6 Sleutel tot succes: containersleutel en waarderen containeradoptanten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.4 Debat over 'Vies begin van 2026';

constaterende dat;

- de afvalhopen in Rotterdam een blijvend probleem lijken te vormen, wat begin dit jaar weer zorgde voor een nieuw dieptepunt;
- er vaak sprake is van stapels zwerfafval dat zich ophoopt naast afvalcontainers, omdat de containers vol zitten;
- het ophopen van zwerfafval soms te maken heeft met dat een container vol lijkt, maar dat het eigenlijk ligt aan een niet goed doorgeduwde zak huisvuil, waardoor de containers blokkeren;

overwegende dat;

- containeradoptanten een sleutel van de container krijgen, waardoor ze zelf vastzittende vuilniszakken los kunnen krijgen om de container daardoor weer te laten werken;
- door omwonenden een sleutel te geven, ze zelf het heft in handen kunnen nemen en niet hoeven te wachten tot de gemeente de container komt legen;
- bij containers die niet leeg maar geblokkeerd blijken te zijn, adoptanten ervoor zorgen dat er soms niet een hele wagen ingezet hoeft te worden voor een duwtje;
- containeradoptanten erg gewaardeerd zijn, en we dat ook aan hen duidelijk moeten maken;

verzoekt het college;

- omwonenden door informatievoorziening in en rondom de containers meer te wijzen op de mogelijkheid om containeradoptant te worden;
- de mogelijkheid te bieden aan bewoners om een containersleutel af te halen bij gemeentelijke locaties, ook als ze geen containeradoptant willen worden;
- te onderzoeken hoe we containeradoptanten meer kunnen waarderen om hopelijk ook meer mensen te stimuleren adoptant te worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç, S. Reitema en L.P.A. Dekkers

Motie 7 Afval niet goed geplaatst? Bord voor je kop

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.4 Debat over 'Vies begin van 2026';

constaterende dat;

- de afvalhopen in Rotterdam een blijvend probleem lijken te vormen, wat begin dit jaar weer zorgde voor een nieuw dieptepunt;
- er bij het afvalprobleem vaak sprake is van stapels zwerfafval dat zich ophoopt naast afvalcontainers;
- de naastplaatsingen bij vuilcontainers soms te maken hebben met niet goed doorgeduwde zakken huisvuil, waardoor de containers blokkeren;

overwegende dat;

- het blokkeren van de containers er voor kan zorgen dat mensen menen dat deze vol is, en daardoor de zak naast de container plaatsen;
- niet ieder huishouden een buitenruimte heeft om de zak te plaatsen tot de container weer in werking is, dit bovendien zoals we laatst zagen soms erg lang duurt, en we niet van huishoudens kunnen verlangen stinkende zakken binnen te bewaren;
- nudging, zoals borden met informatie, hierbij bewonersgedrag kan stimuleren;

verzoekt het college;

- bij de huidige communicatie rondom vuilcontainers informatie toe te voegen om bewoners te wijzen op het goed doorduwen van zakken, informatie over het risico op het blokkeren van containers bij verkeerd gebruik, en de boete die staat op naastplaatsen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.Y. Morkoç, S. Reitema en L.P.A. Dekkers

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer De Haan.

De heer **DE HAAN** (d66): Dank u wel, voorzitter. Voor een stad van niet lullen, maar poetsen, lag Rotterdam er de afgelopen week op zijn lelijkst bij. In iedere wijk zaten containers vol, lagen vuilniszakken op straat en stonden donor rijen van flessen wijn. We zagen uitvergroot wat Rotterdammers al langer ervaren. Afval op straat is in Rotterdam geen incident, maar echt ook een structureel probleem. Er waren natuurlijk bijzondere omstandigheden die niet meehielpen bij het schoonhouden van de stad. Rond de jaarwisseling is er altijd meer afval en daarna kwam het winterweer. Straten lagen vol sneeuw en ijs en Stadsbeheer moest zich richten op de verkeersveiligheid en het bestrijden van de gladheid. Dat is begrijpelijk. Sterker nog, Stadsbeheer werkt zich 3 keer in de ronde tijdens de feestdagen en daar spreken we ook onze waardering voor uit. Dat betekent echter niet dat we deze afvalbergen in een stad maar moeten accepteren. Rotterdammers mogen ook verwachten dat de gemeente hier beter op is voorbereid. Ook buiten deze drukke periodes horen we dezelfde klachten vaak, containers die vol zijn en troep die op straat ligt. Wat D66 betreft moeten we ook meer investeren in die schone stad, maar ook experimenteren met nieuwe oplossingen. Plaatst bijvoorbeeld rond containers groene perkjes, zodat het naast plaatsen van afvalzakken minder aantrekkelijk wordt. We hebben daar al eerder schriftelijke vragen over gesteld en we kijken uit naar die beantwoording. Installeer wat ons betreft zelfs spraakinstructies voor bij de container, net als Holle Bolle Gijs aangeeft als die vol zit en vertelt meteen bij welke container in de buurt nog wel plek is. We hebben daarvoor ook een motie. Leeg op afvalhotspots gericht en vaker de containers. We zijn benieuwd hoe de wethouder naar de mogelijke oplossing kijkt. Tot slot voorzitter, het is al vaker gezegd, een schone stad is wat ons betreft niet alleen de taak van de gemeente. We moeten ook met elkaar investeren in het gedrag van de Rotterdammer. Want laten we eerlijk zijn, de vieze stad ontstaat ook omdat mensen hun afval niet in een container of een prullenbak gooien en daar mogen we met elkaar, bewoners en elkaar ook best op aanspreken. Want alleen samen houden we de stad ook schoon. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer De Haan heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8 Holle Bolle Gijs

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van het agendapunt 6.4 Debat over ‘Vies begin van 2026’;

constaterende dat;

- het regelmatig voorkomt dat afvalcontainers in de wijken vol zitten;
- dit ertoe leidt dat mensen afval naast de container neerleggen, wat zorgt voor extra vervuiling van de stad;
- bepaalde afvalcontainers vaker worden gebruikt dan andere, waardoor minder gebruikte containers vaak nog capaciteit hebben voor huisvuil;

overwegende dat;

- het van belang is dat zoveel mogelijk afval in de containers terecht komt, in plaats van ernaast;
- veel mensen niet weten waar in de buurt nog een container met capaciteit is;
- extra informatie, zoals het aangeven welke containers nog wel capaciteit hebben, ertoe leidt dat meer mensen hun afval in een container stoppen;

verzoekt het college;

- een pilot te starten waarbij volle containers aangeven bij welke container in de buurt nog wel plek is voor afval, bijvoorbeeld via spraakinstructies;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T. de Haan, R.N. Dahoe en M.Y. Morkoç

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): Dank u wel, voorzitter. De basis moet op orde zijn en dat is wat betreft de VVD ook de rol die de gemeente heeft in deze stad. Dat betekent dat de gemeente containers op tijd leegt zodat bewoners hun afval kwijt kunnen. Ik zie ook een wethouder die daar keihard aan werkt. De afgelopen periode heb je een sneeuwbuï gehad die misschien eens in de 10 jaar voorkomt, wat ons betreft moet het debat meer gaan over: hoe houden we structureel ook de stad schoon? Dan moet de basis op orde zijn. Het is dan heel makkelijk om nu in campagnetijd opeens te gaan klagen dat het door het beleid van het college is dat het nu vies is. Natuurlijk, wij zien als VVD ook de straten niet brandschoon zijn, maar we zien ook dat er een aantal oorzaken zijn waar wij iets aan hebben geprobeerd te doen. Maar daar hebben ook een heleboel partijen in deze raad, die nu opeens hard roepen, tegengesteld. Dan heb ik het over allereerst iets waar gelukkig meerdere raadsfracties achterstonden, dat wij als VVD hebben gezegd: de stad verdicht structureel. Er komen steeds meer mensen bij in onze stad, maar vervolgens hebben we niet meer mensen bij Stadsbeheer erbij. Daarom hebben wij al bij de Begrotingsraad een motie ingediend. Er moet gewoon structureel meer mensen bij Stadsbeheer en wij denken ook echt dat dat gaat oplossen dat er meer containers op tijd geleegd kunnen worden. We hebben ook gezien dat er een Schoonoffensief was vanuit de wethouder en de sneeuw heeft wat roet in het eten gegooid, maar we zijn wel echt benieuwd naar het resultaat van de wethouder tot die tijd.

De **VOORZITTER**: Ik geloof dat de heer Dekkers eerst was.

De heer **DEKKERS** (volt): Voorzitter, dat is toch een verhelderende vraag. Want ik hoor dat een aantal partijen alleen maar wat doen in campagnetijd, terwijl volgens mij hebben we een Schoonoffensief van 4 miljoen in campagnetijd die de VVD ook nog heeft geclaimd. Ik denk, die wil ik u toch teruggeven. U heeft het daarna ook over structurele oplossingen. Bij de begroting is een amendement ingediend door het CDA, ondersteund door Volt om structureel

1 miljoen meer beschikbaar te maken. Daar heeft de VVD volgens mij gewoon tegengestemd. Feitelijk klopt het niet wat u hier nu zegt.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): De moties waar ik het over had, waar steeds op wordt tegengestemd, daar kom ik later nog op in mijn bijdrage, gaat om de boetes. Want het gedragsprobleem is ook gewoon een probleem dat het afval in de stad veroorzaakt. Zien wij dat in de afgelopen jaren er ontzettend veel woningen bij zijn gebouwd door dit college? Ja, dus er moet inderdaad ook capaciteit bij vanuit Stadsbeheer. Maar dat betekent niet per se dat dat aan het begin van die periode allemaal duidelijk was. Maar dat is waarom wij een motie ook hebben ingediend die structureel die capaciteit bijplust en zien we tegelijkertijd dat in deze collegeperiode er ook nog een tandje bij moest met die 4 miljoen, maar vervolgens moeten we niet over ons graf heen gaan regeren. Samen zeker welwillend om in de volgende periode ook structureel dit geld te regelen, daar staan we echt welwillend tegen een over, maar we vonden dat niet het juiste moment.

De **VOORZITTER**: De heer Dekkers.

De heer **DEKKERS** (volt): Voorzitter, voor mij is dat te makkelijk. 2 weken geleden in het debat hoorde ik 2 oplossingen van de VVD. Dat is boetes, want dat is bij de VVD de oplossing voor heel veel problemen en de sneeuwval, het was wel fijn als dat er niet zou zijn. Nu hebben we het over structurele oplossingen, dan is het mooi dat je oproept tot meer capaciteit. Maar als we dan zeggen, we gaan 1 miljoen meer ter beschikking stellen, put your money where your mouth is, dan stemt de VVD gewoon tegen. Ik ben blij dat we er na de verkiezingen over kunnen hebben, maar u heeft in deze termijn niet geregeld.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): We hebben het wel geregeld. We hebben notabene een motie ingediend die dit structureel gaat regelen. Deze is ook gewoon aangenomen in de begroting. Volgens mij heeft daar voorgestemd, ben ik ook hartstikke blij mee. Het klopt ook niet wat u zegt dat er niet structureel iets is geregeld, er komen structureel meer mensen wonen in deze stad. Dat hebben we aangepakt door te zeggen, er moet vanuit handhaving en Stadsbeheer dan ook automatisch meer capaciteit bijkomen. Daar heeft deze raad ook mee ingestemd tijdens de begrotingsbehandeling en dat was een motie van ons. Op die manier willen we dat aanpakken. Daarnaast als we het hebben over: waar komt een deel van het afvalprobleem vandaan? Is het ook gewoon gedrag in onze stad. Wat ons betreft moeten we dan ook ervoor zorgen dat de mensen die het op straat gooien, het gewoon niet meer op straat gaan gooien. Want al die mensen van Stadsbeheer die de containers moeten legen, moeten vervolgens ook achter mensen hun kont aanlopen om die afval op te ruimen. Dat is wat de boetes gaan oplossen. Iedereen kent wel een parkeerplaats bij hem of haar in de buurt waar er dan weer fastfoodverpakkingen liggen op de grond. De politie in Vlaardingen was gisteren zo aardig om dat vuil terug te brengen naar de eigenaar. Maar het is natuurlijk van de zotte dat überhaupt al dit op straat wordt gegooid. Wat gaan we daaraan doen?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl): Voorzitter, ik moest het opzoeken, maar ook vanuit ons een feitelijke correctie. De VVD stelt namelijk dat partijen tegen hun ideeën stemmen en noemt daarna meteen een motie over die verdichting. Maar daar hebben wij ook gewoon voorgestemd en als u goede ideeën heeft, via de voorzitter, dan stemmen wij daar gewoon voor. Maar de VVD komt helaas vaak met symptoombestrijding en dan stemmen wij daar tegen. Want de VVD denkt dat een boete dan helpt, maar erkent de VVD dan ook dat naastplaatsing ook kan toenemen, juist omdat containers vol zitten of klemmen en dat dit geen gedragsprobleem is, maar een uitvoeringsprobleem?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): Ik heb niet gezegd dat er niet door bepaalde partijen voor die structurele motie is gestemd. Ik heb gezegd dat er tegen de boetes moties waaronder door GroenLinks steeds wordt gestemd. Dan wat GroenLinks nu weer voorstelt, we gaan het weer een andere taal uitleggen, we gaan het weer met de extra QR-code doen. Maar ik zie in een heleboel landen waar ze die talen spreken dat de straten brandschoon zijn, maar in Rotterdam niet. Volgens mij moeten we op een gegeven moment stoppen met nog allemaal uitleg- en communicatiecampagnes en gewoon zeggen: je krijgt een boete als je dat McDonald's zakje uit je auto op straat gooit. Volgens mij hoeft dat aan niemand uit te leggen en mogen we daar echt als stad het wel met elkaar over eens zijn. Vervolgens moeten we er als gemeente voor zorgen dat de containers leeg zijn en dat mensen hun afval kwijt kunnen, want die frustratie snap ik ook. Daar heb ik nog niet een voorstem van gezien vanuit GroenLinks.

De **VOORZITTER**: Heeft de heer Van Schaik een vraag aan mevrouw Abrahamse? Oké.

De heer **VAN SCHAIK** (lr): Ik hoor grote woorden van mevrouw Abrahamse, dat doet me goed dat zij ook eindelijk verkeerd afval wil aangaan pakken. Het is in de periode dat ik hier heb gezeten de derde wethouder van de VVD die daarmee bezig is geweest, maar nog niet het voor elkaar heeft gekregen. Maar kan ik u vinden in mijn motie die ik eerder heb ingestuurd 'Singapore aan de Maas', de kosten laten betalen zoals in Singapore ook is geweest? Dat was onder wethouder Eerdmans en volgens mij was de VVD toen tegen.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): U heeft het over 3 wethouders, maar die eerste wethouder was echt van Leefbaar Rotterdam. Dat was in de collegeperiode 2014-2018, daar was uzelf ook verantwoordelijk voor het afvalbeleid en u zit nu ook in het college. Ik vind het ook wel heel makkelijk om dan nu aan het einde te zeggen: we zijn het er niet mee eens. Zeg dan ook gewoon dat het andere oorzaak heeft. Maar u heeft de afgelopen 4 jaar genoeg tijd gehad. We hebben ook heel veel samen hierop gedaan. We hebben allemaal moties samen ingediend, via de voorzitter, om inderdaad die boetes aan te pakken, om de ratten aan te pakken. In die zin staan we daar ook gewoon hetzelfde in. Ik weet niet de precieze motie die u noemt, ik zat toen ook niet in de raad. Maar als het erom gaat dat de boetes omhoog gaan en de straten schoon worden, dan zijn we daar zeker voorstander van.

De **VOORZITTER**: De heer Van Schaik.

De heer **VAN SCHAIK** (lr): Dan vindt u Leefbaar Rotterdam ook aan uw zijde, want die doet er al jaren voor aangeven dat die boetes omhoog moeten. Want in de portemonnee doet het pijn.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): Hartstikke mooi en inderdaad volgens mij hebben we meerdere moties daarover samen ingediend. Waar ik het nog over wil hebben is dat zwerfvuil, want we zien elke minuut extra die Stadsbeheer kwijt is aan het opruimen van zwerfvuil, betekent een minuut minder voor het gewone werk. Dat kost ook alle Rotterdammers geld, want die moeten daarvoor allemaal hun afvalstoffenheffing betalen. Als die mensen dat niet op straat gooien, dan hoeven we dat ook niet te betalen. De opvallendheid van andere partijen hoe zij erin staan, heb ik al genoemd en ik hoop ook dat zij een motie die ik wil indienen kunnen steunen. Want wat de Rotterdamse VVD betreft gaan we daar ook iets aan doen. Dat is de motie 'De verdubbelaar 2.0', waarbij we ook echt ons gaan inzetten op de boetes voor zwerfvuil.

De **VOORZITTER**: De heer Dekkers nog een vraag?

De heer **DEKKERS** (volt): Ja, voorzitter. Omdat als ik dit debat luister en ik heb zelf de cijfers niet paraat, maar dan is het net alsof we nu geen boete daarvoor kunnen uitdelen. Volgens mij staat er gewoon op afval laten rondslingeren misschien wel een boete van 150 euro. Ik ben dan benieuwd, wat gaan we nu veranderen? Want ik wil dat de wethouder de middelen heeft om in te kunnen grijpen, volgens mij zijn die er en ik wil vooral snappen, hoe worden die ingezet? Wat is de strekking van de motie? Want in mijn beleving hebben we gewoon al boetes die we in kunnen zetten.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): Wat wij eerder hebben ingediend was ook een motie over de verdubbelaar en dat ging expliciet over naastplaatsingen. Wat ons betreft, wij erkennen ook wel dat er af en toe naastplaatsingen ontstaan. Daar zijn we het niet mee eens, dan kan je die zak beter in je huis houden. Maar als die container vol zit, snap ik ook de frustratie van mensen op een gegeven moment. Maar wat ik nog steeds onterecht vind, is dat mensen gewoon McDonald's zakjes op straat gooien en dat is ook gewoon een ergernis van mensen. We zien daar ook gewoon onvoldoende handhaving op en wat ons betreft gaan we ook kijken hoe we die boete kunnen verhogen. Als het gaat om capaciteit ben ik ook benieuwd vanuit de wethouder hoe we ons daarop kunnen richten. Want de ergernis van mensen is ook gewoon dat die handhaving niet genoeg plaatsvindt. Dat is waar onze motie over gaat.

De **VOORZITTER**: De heer Van Schaik.

De heer **VAN SCHAIK** (lr): Dank u wel, voorzitter. Wat ik verwerp is dat u continu McDonald's noemt. Als erbij een concern het goed geregeld is en dat ze het goed schoonhouden, is het McDonald's. Misschien dat u andere voorbeelden kunt nemen, maar ik vind het onterecht dat u de naam McDonald's noemt.

De **VOORZITTER**: De heer Dekkers.

De heer **DEKKERS** (volt): Dan toch de cijfers helder te krijgen, daar werd ik door geholpen. Een eerste keer naastplaatsing is een boeting van 187 euro, een flink bedrag voor veel mensen. Als het herhaling is, gaat het om 500 euro.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): Dat vinden wij terecht, alleen wij zien ook gewoon dat het zwerfvuilprobleem nog niet is opgelost. Wat ons betreft mogen we daar ook echt wel zeggen: als jij meerdere keren dat zwerfvuil op straat gooit, als we weer jouw auto zien staan, we zien weer fastfood ... Ik zeg echt niet dat McDonald's daarvan de oorzaak is, maar mijn probleem is de mensen die dat op straat gooien. Dit was ook in Vlaardingen een Thuisbezorgd zak, het adres stond er zelfs nog op. Dan mag die persoon van mij een boete krijgen, zien we het weer, een tweede boete. Dan wordt hij steeds hoger en wat mij betreft kan dat niet hoog genoeg zijn.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Abrahamse heeft de volgende motie ingediend.

Motie 9 De verdubbelaar 2.0

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van het agendapunt 6.4 Vies begin van 2026;

constaterende dat;

- het college met het Schoonoffensief heeft ingezet op een stevige inhaalslag om de straten in een keer zichtbaar schoner te maken;
- er met de Nota Samen SchoonR is ingezet op handhaving door onder andere de consequentie (zoals een boete) te vergroten en herhaling te voorkomen;
- een van deze consequenties de hufterboete is, waarbij de herhalende overtreder mag kiezen tussen het betalen van een dwangsom of een maatschappelijke boete (vrijwillige werkstraf);
- er de afgelopen tijd nog steeds veel zwerfafval en straatafval op straat ligt in Rotterdam;

overwegende dat;

- het achterlaten van afval op straat direct leidt tot verloedering, extra schoonmaakkosten en frustratie bij bewoners;
- zwerfafval zorgt er dus voor dat er minder capaciteit overblijft voor reguliere taken zoals het tijdig legen van afvalbakken;
- zwerfafval op straat gooien in de kern een gedragsprobleem is en niet primair het gevolg van een tekort aan prullenbakken of voorzieningen;
- boetes bijdragen aan gedragsverandering doordat zij financiële pijn veroorzaken ("wie niet wil luisteren, moet maar voelen");
- het succes van het Schoonoffensief alleen blijvend is als ook de grondoorzaak van zwerfvuil wordt aangepakt;

verzoekt het college om;

- te onderzoeken of de hufterboete ook expliciet kan worden ingezet tegen daders van zwerfafval op straat;
- én daarbij te onderzoeken of het mogelijk is om, wanneer de herhaaldelijke overtreder kiest voor de dwangsom in plaats van de maatschappelijke boete (werkstraf), de dwangsom bij verdere herhaling te verdubbelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.S. Abrahamse

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Heeft de heer Dahoe nog een vraag aan mevrouw Abrahamse?

De heer **DAHOE** (denk): Ja, voorzitter. Ik kan het toch niet laten. Ik ben nog bekend met de laatste motie die hierover is ingediend: 'Enschede aan de Maas'. Mooie titel, maar we zijn niet echt voor exorbitante hoge bedragen voor het naastplaatsen of weggooien, want het is een gedragsprobleem. Je helpt die mensen alleen maar zo in de problemen. Het gedrag moet veranderen, want een extra hoge boete gaat het niet oplossen. Dat wilde ik nog melden.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): Het is heel simpel. Als jij iets niet op straat gooit, gewoon mee naar huis neemt en het daar in de prullenbak gooit, heb jij geen boete. Dat is de meest goedkope manier om hier niet van in de schulden te raken.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan mevrouw Reitema.

Mevrouw **REITEMA** (pvda): Dank u, voorzitter. Ik ga het heel kort houden. Ik word eerlijk gezegd ook een beetje cynisch van dit hele debat. Want een vies begin van 2026, dat is de aanvraag van dit debat door Leefbaar Rotterdam. 2 weken geleden hadden we ook een

soortgelijk debat, dat begrijpen we dat we dat debat hadden en we begrepen ook wel beantwoording van de wethouder. Maar ik vind toch wel opmerkelijk dat echt anderhalve maand voor de verkiezingen Leefbaar Rotterdam hier stampeï loopt te schoppen over een beleid waren we al 4 jaar, u zit ernaast en u kijkt ernaar. We weten allemaal dat het campagnetijd is, maar dan denk ik: kom op, jongens, want al 4 jaar lang zien we een t-zooi in deze stad. We hebben gewoon bezuinigingen hier op het beheer en onderhoud bij de Voorjaarsnota van 2024 liggen. Ik heb ze hier voor me liggen, het zijn echt grote bedragen. 2024 1,5 miljoen, 2025 ruim 7 miljoen, 2026 ruim 7 miljoen is gewoon weggehaald, superveel geld. Afgelopen begroting hebben we ook gezien dat het eenmalig geld voor dit structurele probleem ...

De **VOORZITTER**: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): Voorzitter, ik wil hier toch wel wat over zeggen. Want we hebben dit debat gehad, toen was ook de conclusie dat dit gewoon feitelijk onjuist is wat mevrouw Reitema hier weer verkondigt. Er is niet bezuinigd, niet op Stadsbeheer. Er is in onderhoud van bankjes minder geld besteed, dat valt onder dezelfde kostenpost, heeft de wethouder allemaal uitgelegd. Nu begint u dit verhaal weer opnieuw. Kijk terug naar die debatten en dan wordt het allemaal door deze wethouder uitgelegd. Stop met deze feitelijke onjuistheden te verspreiden.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Reitema.

Mevrouw **REITEMA** (pvda): Voorzitter, ik heb hier gewoon de Voorjaarsnota voor me met de bedragen en ook alle voorstellen en bezuinigingen om die terug te draaien bij de afgelopen begroting. Dat is ook gewoon structureel allemaal weg weggestemd. Ik snap dat het ook voor de VVD verkiezingstijd is. Ik word er een beetje moe van. Ik zie graag dat we gewoon in een nieuwe periode, met een nieuwe coalitie gewoon goed het afval gaan aanpakken. Nu alles kunnen doen wat we eraan gaan doen, maar ga nu niet opeens stampeï lopen schoppen, terwijl je 4 jaar staat te kijken hoe er overal geld wordt weggehaald.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd): Voorzitter, ik vraag echt mevrouw Reitema om de beelden terug te gaan kijken, want er werd toen ook letterlijk door de wethouder gezegd dat er niet is bezuinigd op Stadsbeheer en dat was met dezelfde cijfers. Er kan niet uit dezelfde cijfers nu opeens een ander verhaal blijken. De wethouder kan het nog keer uitleggen, maar er is niet op de werken van Stadsbeheer bezuinigt. Alleen op onderhoud van bankjes en dat soort zaken.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Reitema.

Mevrouw **REITEMA** (pvda): Volgens mij voor het verwerken van meldingen is er ook bezuinigd. Maar dit wordt een ja/nee-discussie. Ik blijf erbij en ik hoop in ieder geval dat we een goede 4 jaar tegemoet gaan waar we niet pas aan het einde van de rit wakker worden.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Dahoe.

De heer **DAHOE** (denk): Dank u wel, voorzitter. We hebben het inderdaad hier op de actua ook al over gehad. Ik had toen gevraagd om het verruimen van openingstijden van de milieuparken. Er zijn bijvoorbeeld mensen die hun huisvuil wel zelf willen wegbrengen en op zondag ben je meestal vrij, dan heb je die gelegenheid. Het blijkt dat daar al een pilot voor loopt, echter de locatie van de pilot is nogal ver van Zuid en ook van Noord. Mijn vraag is om de pilot uit te breiden, om de resultaten hier alvast van te delen en de criteria uit te breiden.

Mochten deze onverwachte weerstoestanden zich voordoen, om dan wat flexibiliteit in de openingstijden van de milieuparken te verwerken. Daar heb ik een motie voor: 'Stadsbrede inzet extra zondagopenstelling milieuparken Rotterdam'. Dat was het, dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer Dahoe heeft de volgende motie ingediend.

Motie 10 Stadsbrede inzet extra zondagopenstelling milieuparken Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van het agendapunt '6.4 Debat over 'Vies begin van 2026;

constaterende dat;

- er piekmomenten kunnen ontstaan bijvoorbeeld bij zwaar weer of als de vuilniswagens op strooien worden ingezet;
- er al een pilot is bedoeld om Rotterdammers meer flexibiliteit te bieden bij het wegbrengen van (grof) afval;
- goede toegankelijkheid van milieuparken bijdraagt aan betere afvalscheiding en het voorkomen van naast plaatsingen;
- de zondag veel mensen vrij zijn;

overwegende dat;

- de pilot op de huidige locatie ver is voor veel bewoners bijvoorbeeld op zuid;
- flexibelere openingstijden de drempel om zelf vuil weg te brengen verlaagd;
- de behoefte aan extra openingstijden voor milieuparken stadsbreed speelt;

verzoekt het college;

- de resultaten van de pilot te delen;
- een aanvullende criteria toe te voegen aan de huidige pilot, namelijk flexibele openingstijden, ook zondag bij bijzondere momenten, bijvoorbeeld als vuilophalers op zoutwagens worden gezet, zwaar weer of andere onvoorziene zaken;
- mogelijk huidig personeel rouleren voor weekenddiensten;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.N. Dahoe

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda): Voorzitter, eind oktober mochten we in, ik meen, De Havenloods een paginagrote advertentie lezen van de VVD, schoon, schoner, schoonst. Een VVD-wethouder die er verantwoordelijk voor is. We hebben daar nog het commissiedebat over gevoerd, dat dat een beetje een vreemde figuur was. Dat ging toen over inderdaad die middelen voor dat Schoonoffensief die toen al in de lucht hingen. Fijn dat de heer Dekkers dat nog aan heeft gegeven, dat we ook daar een motie zelfs voor hebben ingediend die de coalitie heeft weggestemd. Daarvan heb ik toen gezegd: als je nu structurele problemen hebt, zet dan een serieuze pot met geld van 4 miljoen dan alsjeblieft structureel in. Want je kunt 4 jaar een miljoen inzetten, dat wordt als structurele middelen gezien, dan doe je veel meer dan eenmalig dat uitgeven. Toen bleek onder andere met veel argumenten omgeven dat het bedrag al voor een deel was uitgegeven. Ik ga daar maar van uit dat dat niet aan de advertentie van de VVD was. Maar nu horen we in de actua vorige keer dat het zelfs al

helemaal uitgegeven was, nog voor de jaarwisseling. Dan denk ik toch 2 keer, dat is dan ook mijn vraag aan de wethouder, waar bent u dan mee bezig geweest de afgelopen maanden, wethouder? Want u heeft dat geld verzuimt structureel te maken, maar incidenteel in te zetten en u heeft het allemaal al ingegeven nog voor het moment dat de grootste zooi verwacht mocht worden. Dat is mijn voornaamste vraag aan de wethouder, leg nu eens uit wat er sinds die VVD advertentie van schoon, schoner, schoonst tot dit moment, de debataanvraag Rotterdam Vies is begonnen aan het nieuwe jaar, is gebeurd met dat hele Schoonoffensief van 4 miljoen euro?

De **VOORZITTER**: Anderen nog die het woord wensen? Dat is niet het geval. Ik kijk naar de klok, want de lunch staat al klaar. Ik zou willen voorstellen dat we toch nu gaan schorsen voor de lunch en dan kunnen we zo meteen beginnen na de lunch met de beantwoording van de wethouder. Dan schors ik tot 13.30 uur.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen van de raadsvergadering van 29 januari 2026 (middagzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 2

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten, met dien verstande dat het voorzitterschap van 13.35 uur tot 13.40 uur is waargenomen door mevrouw V.A. Bruin en van 16.56 uur tot 18.13 uur door mevrouw A. Kockelkoren

Voor de presentielijst wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer R. Buijt, mevrouw C.M. Zeegers, de heer T.B. Versnel, de heer F. Achbar, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer en mevrouw drs. C.J. Schouten

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

Heropening

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik neem heel even dit agendapunt waar voor onze vaste voorzitter. Wij waren gebleven bij agendapunt 6.4. De eerste termijn door de partijen is geweest. We gaan nu door naar de beantwoording door de wethouder. Voordat we daaraan beginnen, heeft mevrouw Reitema mij gevraagd haar even een microfoon te geven. Ga uw gang.

Mevrouw REITEMA (pvda): Dank, voorzitter. Ik wil nog even aangeven, ik zie Leefbaar heel moeilijk kijken, dat ik net wel erg kort door de bocht was. Ik heb net nagelezen hoe het allemaal zat, maar dat doet niet af aan de rode draad van het verhaal dat natuurlijk wel 4 jaar puinhoopbeleid was. Maar goed, ik was wel iets te kort door de bocht.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): We hebben het genoteerd. Dan graag het woord aan de wethouder. Ga uw gang.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dank u wel. Dank ook aan mevrouw Reitema. Dat vind ik ook altijd prettig, want u wijst, denk ik, naar de bezuiniging. Ik vind dat ook echt wel een mythe die in onze stad een beetje rondwaart. Ik ben blij dat u die mythe zelf nu ook heeft doorgeprikt. Want ik merk hem ook, bijvoorbeeld bij Zwerfie, uitgebreid staan dat wij zouden hebben bezuinigd. Ik heb altijd vaker ontkracht. Ik heb ook besloten naar Zwerfie een brief te sturen, die stuur ik vandaag uit, omdat ik vind dat, in de partnership die ik met Zwerfie heb, we samen wel vanuit de juiste uitgangspunten naar onze stad moeten kijken. Gewoon als een soort van collegiaal partnership het nog eens uitleggen: hoe zit dat in onze begroting? Waar vind je dat terug. Dat er van een bezuiniging op geen enkele wijze sprake is en dat het echt over inderdaad het beheren van bankjes is. Beste commissie, beste raad, vuil, en deze wethouder is anderhalf jaar een grote haat-liefdeverhouding, kan ik u zomaar zeggen, want het is een belangrijke taak, een zichtbare taak in onze stad. Die moeten we goed onder controle hebben. Toen ik 8 jaar geleden zelf woordvoerder was op de buitenruimte, weet ik nog dat ik met een website begon. Ik wil gewoon een schone stad. Zo zien we maar: 8 jaar verder hebben we dat nog steeds niet helemaal voor elkaar. Wat ik wel zie, is dat onze cijfers, die echt dieptepunten hebben geraakt de afgelopen jaren, het steeds beter doen. Dat zien we op basis van onze CROW-gegevens, dat zien we op basis van de

klantwaardering. Zeker bij de klantwaardering zien we nu iets heel moois gebeuren. Is dat in de afgelopen weken, ik zal de winter perikelen niet meetellen, we zien dat die waardering op een plateau is gekomen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Een interruptie van de heer Koster.

De heer KOSTER (lr): Ik bedoel het echt niet verkeerd, maar bij de actua hebben we ook een heel lange monoloog gehad. Ik heb u echt vriendelijk gevraagd: waaraan is die 4 miljoen euro besteed en wat wordt het plan van aanpak? Niemand heeft er nu behoefte aan om te horen dat we het best goed doen. We hebben net die weken in het verleden liggen wat is misgegaan. Gewoon antwoord geven, alstublieft, op de vragen. Dan weten we waar we aan toe zijn. Daar zijn we aan toe.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): U bent niet de enige die die vraag stelt. Ik weet dat u het kort en bondig wil, maar deze raad vraagt zichzelf ook af: hoe zit dat in een structureel kader? Ik wil u ook zeggen: we gaan het steeds beter doen in onze stad, maar we zijn er nog niet. Dat is alles dat ik wilde zeggen. Dan nu die 4.100.000. Overigens, het beeld dat dat in oktober is begonnen, is onjuist. Wij zijn in augustus al begonnen. Dat hebben wij ook toegelicht in een brief. We hebben tijdens de begrotingscirculaire uiteindelijk met elkaar afgestemd, onderbouwd ook, welke inzet we daarop gaan plegen. De fractie van Leefbaar heeft gevraagd: wat heeft u daar concreet mee bereikt. Ik denk dat dat nog veel belangrijker is, want onze inzet, die weet u, die hebben we namelijk al met u gedeeld. Wat hebben we sinds augustus proberen te bereiken? We hebben de hotspots, dat zijn gebieden waar we zien dat we het vuil maar niet onder controle krijgen, hoe vaak we er naartoe gaan, hoe vaak we er ook reinigen. Dat blijft dan steeds een probleem. Die werden sneller opgepakt dan we met de normale capaciteit konden. Grofvuil en naastplaatsingen werden eerder weggehaald, omdat we bijvoorbeeld extra materieel hebben ingehuurd. Dus knijperwagens, want die knijperwagens zorgen ervoor dat wij veel sneller heel grote hoeveelheden grofvuil op kunnen halen.

De VOORZITTER: De heer Van Schaik.

De heer VAN SCHAIK (lr): Een vraag aan de wethouder, via de voorzitter. Hoe vaak hebt u bekeurd op die hotspots en die plekken die u wist waar het afval buiten lag?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dat heb ik niet paraat. Dat is een detailvraag. De heer Koster van uw eigen partij vroeg mij op hoofdlijnen eens door de zaak heen te gaan. Dat moet ik dan even in de evaluatie meenemen. Wij hebben, voor zover ik weet, niet ingezet op extra handhaving, want we hebben geen geld binnen die schone stad gebruikt voor handhaving, maar voor reiniging en inzameling. Daar hebben we vooral op ingezet: zorgen dat de rotzooi wordt opgeruimd, niet om te zorgen dat we boetes geven. In die periode verwacht ik niet dat we meer boetes hebben uitgedeeld.

De VOORZITTER: De heer Koster.

De heer KOSTER (lr): Voor de duidelijkheid: op hoofdlijnen, bedoel ik. Ik hoef geen bonnetjes te zien voor iedere euro, maar het zou wel fijn zijn als u een onderverdeling kan maken van die 4 miljoen, 5 ton daarvoor, 1 miljoen daarvoor. Nu ik er toch sta: u zegt net augustus dat dat schoonoffensief is begonnen. Dat is toch wel echt heel iets anders dan u aankondigde bij dat schoonoffensief en dat was eind oktober. Toen zei u: de komende maanden. Dat kan een citaat zijn dat misschien niet goed van u is opgetekend in de krant, maar u zegt daar daadwerkelijk: vanaf dan. Nu komt u ineens met augustus. Dat is toch wel weer een ander verhaal.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Sterker nog, als u bij de commissiebehandeling was geweest van de begroting, heeft mevrouw Vogelaar daar volgens mij nog op bevraagd. Die zei: als ik het niet eens ben met het schoonoffensief, heeft u al geld uitgegeven? Toen heb ik gezegd: ja, we hebben geld uitgegeven en als u niet instemt met de begroting, dan heb ik op het einde van dit jaar een opgave. Dat wist u. Daar hebben wij altijd uitermate transparant over geïnformeerd.

De VOORZITTER: Mijnheer Koster.

De heer KOSTER (lr): Waarom zegt u dan in de krant dat het voor die laatste paar maanden is, dat schoonoffensief? Dan had u waarschijnlijk niet mooi in de krant kunnen staan, als u halverwege de campagne dat had gezegd van we hebben al 2 of 3 miljoen uitgegeven, een schoonoffensief.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik begrijp niet welk punt u wilt maken. Ik heb u aangegeven waar het schoonoffensief voor is gebruikt, wanneer we zijn gestart. Ik was niet bezig met een campagne, ik was bezig met het feit dat wij als college zagen: het gaat in die targetwijken best aardig. Daar halen we onze target nog niet, maar het gaat daar wel goed, maar dat is een massieve inzet. Dat betekent dat het basisbeeld in onze stad echt achteruitging. De wijken waar we geen extra inzet op zetten, die gingen er onderuit. Toen hebben we als college gezegd, omdat we tijdelijke middelen zagen, dat is ook een reactie richting de heer Segers-Hoogendoorn. We konden geld voor dit jaar vrijmaken. Dat moest ik ook dit jaar opmaken. Ik heb geen geld gekregen voor 2026, 2027 of verder. Nee, wij konden in de lopende begroting geld vinden om dat jaar nog op te maken. Dat is een belangrijk uitgangspunt, want daar kom ik zo dadelijk nog op terug.

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Omdat dat zo was, heb ik u het voorstel gedaan, dat stond ook in de motie waar de heer Dekkers het over had, om een bestemmingsreserve te maken, dan kun je het in jaar 1 uitgeven, in jaar 2, 3 en 4. Dan heb je in feite te maken met een structurele investering. Daar heeft dit college niet voor gekozen.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Nee, dat heb ik u ook uitgelegd, omdat ik zag dat ik een ontzettend massieve inzet nodig had om die achterstand weg te werken. Ik had met 1 miljoen eenmalig in 2025 te weinig kunnen doen. Dan hadden we het probleem niet kunnen oplossen. We hebben ervoor gekozen echt een massieve inzet te doen, maar vervolgens ook, dan kom ik straks bij het plan van aanpak dat we zouden hebben. In de uitwerking van de motie van mevrouw Abrahamse gaan we natuurlijk ook doorrekenen: wat hebben we de komende jaren nodig? Dat is ook de goede volgorde, zodat een volgend college kan zien: waar willen we naartoe, waar ontbreekt het ons nu aan en hoeveel moet dat dan gaan kosten? Dat is ook een besluit van het volgend college om daar op een slimme manier, in de integrale afweging van alle andere zaken, op verder te gaan. Ik was bezig met wat hebben we gedaan? Grof vuil, extra knijperwagen. Ik kom ook met de financiële onderbouwing, maar dit is: wat hebben we nu bereikt? Containers waren langer beschikbaar, omdat we extra leegmomenten hadden. De MeldR-meldingen werden veel sneller afgehandeld. Recreatiegebieden en winkelstraten bleven beter beheersbaar. Een langer schoon-tijd, zoals dat wordt genoemd. Er was extra aanwezigheid in de wijk, zodat er een rustiger straatbeeld, ook dat is een verlengd schoonmoment. Dat vinden we heel belangrijk. Hoe zorgen we er nu voor dat we langer zonder inzet van een schone straat of wijk kunnen spreken? Dan ben je op de goede weg. Dat is de richting die we opnemen en herhaalmeldingen namen af. Mensen die extra melden, omdat de naastplaatsingen te lang blijven staan. Dat is in het kort waar we op hebben ingezet. In mijn evaluatie, die ik heb toegezegd per ongeveer 12 februari, kan ik zelfs per wijk voor u uitsplitsen wat de inzet is geweest, want dat hebben we per wijk natuurlijk op

een andere manier gedaan. In sommige wijken hebben we bijvoorbeeld versneld perscontainers kunnen inzetten. Die hebben we naar voren kunnen halen. Nu het financiële beeld. Financieel heb ik een onderverdeling tussen inzameling en reiniging. Voor de inzameling hebben we 1 miljoen euro uitgegeven, in de periode vanaf augustus tot eind december. Dat heeft zich vooral neergeslagen in externe inhuur van beladers en chauffeurs, inhuur van voertuigen voor inzameling, inhuur van voertuig plus chauffeur vanuit Flexcollect. Die laatste 2 gingen dan vooral over grofvuil wijkacties en reguliere containers. Waarom hebben we dat met externen gedaan? Omdat ik die op korte termijn naar binnen kan halen, want ik moest het voor 2026 hebben uitgegeven, want het was geld van 2026. Zo hebben we dat in de begroting met elkaar afgesproken. Even dat partijen daar een ander beeld bij hadden, maar uiteindelijk heeft uw raad mij dat geld voor 2025 gegeven. Dat was 1 miljoen. Ik heb ook de uitsplitsing voor u voor de externe inhuur en beladers en chauffeurs, 438.000 euro. Voor inhuur van voertuigen voor inzameling, 213.000 euro en een beetje. Inhuur voertuigen plus chauffeurs via Flexcollect, 350.000 euro. Dan vervolgens reiniging, daar hebben wij 2.995.161 euro voor uitgegeven. Dat gaat over inhuur van uitzendkrachten, extra inzet in Delfshaven, extra inzet in centrum, extra inzet in parken van het centrum, extra inzet in reiniging Kralingen, Crooswijk en Noord, extra inzet in Kralingse Bos tijdens de zomerperiode gedurende 10 weken, zodat we ook weer wijkreinigers vrij konden spelen om in de wijken te zijn. Want als ze in mijn parken zijn waar het druk is, hebben we vervolgens de wijkreinigers team in kunnen zetten in de wijken Feijenoord en IJsselmonde, Feijenoord, Katendrecht en het Entrepotgebied, Zuidwijk en Pendrecht, Charlois, Prins Alexander. Daar hebben we nog extra reiniging doorgevoerd op de Gfe-wijkcontainers. We hebben extra chauffeurs ingehuurd met rijbewijs C, ook naar aanleiding van de vragen van de heer Vos, en inhuren van voertuigen. Het grootste bedrag dat we daaraan hebben uitgegeven, is inhuur van externe inzet, zo opgeteld zo'n 780.000 euro en voor de reiniging in de wijken, die wijkinzet, ongeveer 3 ton per wijk. Ik heb het hier nauwkeuriger staan, maar even zo voor de snelheid. Dat is de inzet die we hebben gepleegd en ik heb u ook de resultaten aangegeven en daar ben ik heel erg blij mee. Dat merkten we ook, ook van bewoners en ondernemers zagen zij ook zichtbaar meer inzet in onze wijken.

De VOORZITTER: De heer Koster heeft hier nog een vraag over.

De heer KOSTER (lr): Dat we het even goed hebben. U hebt nu de uiteenzetting gegeven: 1 miljoen, 3 miljoen. Dan heb ik nu de vraag over de spreiding, want het was de bedoeling dat het tot en met het jaar einde zou zijn. Hoe kan het dan dat het al ruim voor, dat begrijp ik tenminste uit uw beantwoording, dat het geld al voor oud en nieuw op was. Hoe kan dat qua planning? Of heb ik u verkeerd begrepen?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik heb gezegd: eind december. We hebben toch tot eind december gedaan?

De heer KOSTER (lr): Dat is toch oud en nieuw?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik weet ook niet waarom u zegt: waarom bent u gestopt? Eind december zijn wij gestopt.

De heer KOSTER (lr): Oud en nieuw is natuurlijk een periode dat het heel vies is in de stad. Mijn vraag is: wanneer was het geld op? Was het geld eind december, 20 december, op?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Voorzitter, u vraagt mij, dat heeft u ook aan de voorkant van deze vergadering gevraagd, op hoofdlijnen, hoeveel geld er in 30 december is uitgegeven. Die cijfers heb ik niet paraat. Ik denk ook niet dat we dat op de centimeter uit kunnen leggen. Wij hebben tot eind december over 4 maanden tijd. U moet zich ook voorstellen dat een aantal van die inzetten die we plegen, die moet je in augustus bestellen.

Daar moet je geld voor reserveren. Dat weet u ook, u bent financieel prima onderlegd. Dan heb ik nog niet de uitvoering. Dan heb ik een contract. Dan moeten die mensen dat vervolgens nog leveren en dat kan zomaar 2, 3 maanden duren, zeker als het bijvoorbeeld over materieel gaat. Materieel is niet altijd per definitie op het moment dat ik de financiële reservering maak ook al gelijk voorhanden. Dat is ook veel later gekomen. Sommige zaken konden we natuurlijk in augustus bijvoorbeeld al starten. U vroeg naar een plan van aanpak. Het plan van aanpak dat wij een beetje richting 2050 met de spannende titel: een afvalvrije stad, want ik vind: een vieze stad willen we niet, we willen een afvalvrije stad in een schone stad, gaat over een aantal kernopgaves. Kernopgaves die ik echt van belang vind. Dat is echt een meerjarige gedragsaanpak. Ik denk dat dat in uw hele raad wordt gedeeld. Wij maken in de basis de stad niet vies vanuit schone stad. Dat zijn onze bewoners en dat zijn onze ondernemers. Daar willen we echt op blijven inzetten, ook omdat we zien dat er veel mensen in en uit verhuizen die we continu moeten uitleggen: hoe ga je nu met afval in onze stad om. Dat is spoor 1. Spoor 2, een basis die meegroeit met de verdichtende stad. Dat is feitelijk ook een invulling die mevrouw Abrahamse graag ziet. Hoe zorgen we ervoor dat je niet achter de feiten aanloopt en dat je steeds meer taken krijgt met hetzelfde geld, maar dat je meegroeit met de stad, zodat je ook oprecht kunt zeggen: we hebben genoeg mensen en middelen om de vraag van de stad, of in dit geval het aanbod van de stad, te kunnen realiseren. Dat kost extra geld. Als je groeit, betekent dat meer afval, meer geld. Dat is een simpele rekensom. Het ritme van de stad, waren we al mee bezig, wordt, dat ziet u maar weer, met winterse periode, het ritme van de stad vinden we ook van belang. Dat gaat niet alleen maar, voorheen was dat een beetje eng gedefinieerd, op zondag ook ophalen. Dat zijn we gaan doen. We zijn ook op zondag vuil op gaan halen en onze mensen in gaan zitten. Maar het gaat voor ons nog veel verder. Op piekmomenten, evenementen, veranderende weersomstandigheden, al dat soort van zaken. Daar waren we al mee bezig. Ruimte om te blijven innoveren, dat is het volgende spoor. Gewoon proberen: kunnen we nog iets net iets beter doen, slimmer doen, efficiënter doen of anders doen? Daar hebben we overigens een heel groot plan bij, dat ik heel graag wil dat wij een pilotwijk gaan aanwijzen waarin we alles samenbrengen als een soort van *living lab*, noem ik dat maar, waarin we gaan kijken: hoe kun je een schoonmaken, maar ook bijvoorbeeld, u verwees daar in de actua ook naar, hoe zorg je er nu voor dat je ook de community daarbij betreft? De sportscholen, het verenigingsleven, scholen, al dat soort van zaken. Hoe kunnen we in zo'n pilotwijk eens kijken: hoe maak je zo'n stad schoon en alles dat we daarvan leren, dat we dat ook over de stad verder gaan brengen, dat we echt een soort van innovatiewijk maken waarin we dingen uitproberen. Werkt het, dan krijgt de hele stad het.

De VOORZITTER: De heer Koster.

De heer KOSTER (lr): Dat lijkt me nu een fantastische pilot om uit te proberen rondom de museumtuin en alle problemen die daar zijn. Want als het u daar lukt om de boel schoon te krijgen, heb ik er vertrouwen in dat het in de rest van de stad ook lukt. Ik hoop dat u dat wil doen op die manier en die mensen daar ook kan helpen, want als u het ergens in, ik noem maar, Hoek van Holland, niet dat ik daar diepgaand onderzoek naar heb gedaan, maar als u het in een makkelijke wijk doet, maar meteen de koe bij de horens pakken en een moeilijke wijk. Ik hoop dat u bereid bent dat te doen.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): We zijn nog een beetje aan het kijken hoe we dat willen doen, een of meerdere wijken. Hoe meer wijken je hebt, hoe meer je ook, je verliest ook altijd capaciteit aan innovatie. Dat is niet altijd gelijk werkend, terwijl, wat je doet, daarvan weet je hoe het eruit komt. We zijn nog een beetje aan het kijken: 1 of meerdere wijken, welk type wijk? Moet het nu echt een superslechte wijk zijn of moet het er eentje tussenin zijn? Ik neem uw suggestie mee. Overigens, ik heb meer wijken waar we, als ik alleen al naar mijn targetwijken kijk, die hebben vergelijkbare problematiek als bijvoorbeeld op het Museumpark. U wilt het niet geloven, maar daar rijden we soms wel 3 keer door een

straat heen en nog steeds is het daar vies. We hebben wel wat te doen. Het is een massieve opgave die we in deze stad hebben.

De VOORZITTER: De heer Koster.

De heer KOSTER (lr): U daagt me wel uit. U zit hier niet omdat het moet, u hebt deze baan vrijwillig aangenomen en dat is een grote uitdaging. Daar hoeft u ons niet van te overtuigen, maar uiteindelijk moet er wel resultaat komen, wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik zie in de cijfers dat wij resultaat boeken, maar daar mocht ik niet naar verwijzen van u, maar dan daagt u mij weer uit, mijnheer Koster. Dat vind ik een mooi debat tussen ons 2. Daar zitten we ook op. Ik heb nu anderhalf jaar deze portefeuille en anderhalf jaar ben ik een aantal dingen met uw raad aan het doen. Ik ben u aan aan het geven dat ik tekort kom. Ik heb u een analyse gedeeld, als raad, waarom. We hebben als college gezegd: dit kan zo niet verder, we maken extra geld vrij, want dat hebben we nodig. Maar we zien dat we de komende jaren nog meer inzet nodig hebben. U vroeg mij naar een plan van aanpak en die heb ik en dat in anderhalf jaar, zeg ik u. Circulariteit en hergebruik. U snapt dat hoe minder afval we produceren, hoe minder wij ook hoeven op te ruimen, dat is een volgende lijn die ik voor mij zie en participatie en partnership. Daar hebt u zelf ook een aantal moties, u snapt de uitkomst van die moties wel. Dat als plan van aanpak en de 4.100.000 waar vele van de fracties vragen over hadden. Dan gaan we eens kijken wat we nog meer aan vragen hebben. De 4 miljoen, hoe gaan we in de toekomst voorkomen, dat plan van aanpak heb ik grote waardering voor de mensen. Die heb ik ook. Dan ben ik al bij GroenLinks. Duidelijker communicatie, betere ondersteuning. Daar zat geen vraag in, maar ik hoor wat u zegt en ik hoop dat u ook in het plan van aanpak overtuigd bent dat we dat ook meenemen. Wanneer is het afval van de afgelopen weken helemaal weggewerkt? We verwachten over 2, 3 dagen al een heel eind op de normale situatie te zijn. Ziet u dan nergens meer afvalcontainers die vol zijn? Nee, we zijn een grote stad. Het kan echt letterlijk gebeuren, een kleine anekdote, vrijdag stond ik met een wijkreinigersteam lid in Bospolder-Tussendijken. Die man stond daar alle naastplaatsingen op te ruimen. Het was 10.00 uur. Om 12.00 uur, twee uur later stonden, de eerste naastplaatsingen al naast de lege container. Krijg ik nooit meer een foto van volle containers? Dat gaat mij niet lukken, dat gaat mijn opvolger niet lukken. Wat ik wel vaststel, ons systeem van wijkcontainers heeft zijn voordelen, maar heeft ook nadelen, want de grap is, ook tijdens onze winterse periode hadden onze kliko-wijken niet zoveel problemen. Mensen vonden het vervelend dat de kliko niet werd opgehaald, maar mensen regelden het vuil zelf. Terwijl we in de wijkcontainerwijken die grote opstapeling zagen. Die wijkcontainer geeft ook een gedrag van: ik mag daar mijn vuil kwijt en als het mij niet lukt, dan is het het probleem van de overheid. Dan leggen we het er maar naast. Dat is ook een beetje hoe het kennelijk werkt. Er is geen alternatief. Als je geen straatje hebt of garage hebt of iets dergelijks, kun je ook geen kliko hebben. We moeten verder met die wijkcontainers. Maar dat die wijkcontainers een bepaald gedrag uitlokken, dat heb ik inmiddels ook wel door. De resultaten van 4.100.000, vroeg GroenLinks ook, heeft u gehoord. Klopt het dat meldingen van containeradoptanten niet meer worden voorgetrokken, laat ik het zo maar zeggen. In de basis vind ik elke melding van belang, vindt mijn organisatie dat van belang, maar ik ga dat wel even heroverwegen, als dat het geval is, of we dat niet toch weer kunnen introduceren. Maar dat wil ik ook in overleg met de containeradoptanten doen. We hebben er 1400 inmiddels en ik wil met hen het gesprek aangaan, zijn we het met elkaar eens dat, soms is een melding van de niet-containeradoptant gewoonweg echt vele malen urgenter dan die van de containeradoptant en moeten we niet altijd rijden op de meest urgente melding? Maar ik wil dat samen met de containeradoptanten nog een keertje tegen het licht houden, want zij zijn degenen die de beroepspraktijk doen. Laat ik het zo maar zeggen. Er is een proef geweest met containers met een kleine opening. Wat zijn de resultaten? Wij zijn bezig met het her-designen van de restafvalcontainer, de ondergrondse restafvalcontainer. Daar zitten we middenin, tegen een aanbesteding van ons ontwerp aan.

Dat betekent ook dat je op een andere manier de vuilniszak aanbiedt, dat doe je straks rechtstandig. Je hebt een voetpedaal, daar zitten allerlei nieuwe dingen in zodat ook mensen met bijvoorbeeld 1 hand, er zijn ook mensen die beperkt zijn, het vuil op een makkelijke manier kunnen afvoeren. Het schijnt zo te zijn, dat blijkt uit onze testen, dat als je rechtstandig kunt innemen, dat dat makkelijker is dan dat je hem zijwaarts aanbiedt. We zitten in de aanbesteding en dat gaat de komende jaren natuurlijk dan uitgerold worden. Die zie je niet in één keer overal in het straatbeeld, want we moeten ook de oude containers afschrijven en al dat soort zaken. Hotspotcontainers, dan ben ik bij D66, hoe kijkt de wethouder daarnaar? Die heb ik en sommige word je moedeloos van soms, maar ik heb ook geleerd: je moet niet tobben, je moet blijven proberen het beter te doen. Kortenaerstraat, Volmarijnstraat, we hebben verschillende plekken in onze stad, die we kennen, waar we het gesprek aangaan met bewoners: wat zijn uw ideeën? Het niet ernaast team gaat elke dag naar hotspotlocaties. Elke dag worden die containers bekeken, wordt de naastplaatsing afgehaald, wordt er een melding gedaan als de container vol zit. Maar in sommige gebieden, zelfs met die dagelijkse zorg, blijft er dan tekortschieten en dan kijken we bijvoorbeeld: kunnen we niet nog vaker trekken? Dus het leegtrekken van containers. We kijken bijvoorbeeld ook: moet er toch nog extra capaciteit in de wijk, terwijl dat niet altijd kan, vanwege bekabeling en al dat soort van zaken.

De VOORZITTER: De heer Van Schaik.

De heer VAN SCHA IK (Ir): Sorry, voorzitter, even op het volgende punt nog. Ik hoorde de wethouder zeggen over nieuwe containers waar je de zak recht in gaat gooien. Dan schrik ik alweer, want dat gaat waarschijnlijk heel veel geld kosten en het gaat ook een hele lange tijd kosten. Heeft de wethouder er weleens over nagedacht over de mogelijkheid om de industrie die vuilniszakken maken, die zakken niet op 60 liter te laten maken, maar op 50 liter te laten maken, zodat je ervan overtuigd bent dat die er doorheen zakt en is dat dan op de lange termijn niet goedkoper dan alle vuilcontainers in Nederland, want het is een landelijk probleem, te gaan verplaatsen of veranderen? Dat je zegt: maakt 50 liter, want de crux zit hem in het feit: de vuilniszak is 60 liter, die past er perfect in, maar je loopt het huis uit en je neemt altijd nog een paar restjes mee. Wellicht dat je het ook om kan draaien, want ik voel hier alweer een heel groot deel geld gaan verdwijnen in nieuwe instrumenten. Maar je kunt natuurlijk ook bekijken of het mogelijk is dat de industrie vuilniszakken op 50 liter gaat maken en dan heeft u het probleem getackeld.

De VOORZITTER: De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Volgens mij hebben wij gesprekken met de industrie. Dat ga ik nog even voor uitlopen, want ik weet dat dit een paradepaardje van u is. Ik merk ook wel dat wij niet heel goed kunnen sturen op hoe vuil wordt aangeboden. Sterker nog: ook weer beroepspraktijk, met een wijkreiniger meelopen. Hij kan aan de zak zien in welke wijk mensen wonen. Weet u waarom? In de wijken waar de sociaaleconomische status wat minder is, ziet hij heel veel van die kleine witte zakjes of hij ziet vuilniszakken die helemaal volgestouwd zijn, want dat betekent: hoe meer ik erin kan, een zak is alweer een dubbeltje, een kwartje, wat betaal je daar tegenwoordig voor? Die stoppen ze helemaal vol. Of het een 60 liter zak is of een 80 liter zak is, het maakt niet uit, maar die wordt helemaal volgestouwd en die krijg je natuurlijk niet meer in een restafvalcontainer. Die witte zakjes, dat is niet de bedoeling, want als we hem legen, dan gaat dat weer naast de bak. Dat heeft allerlei problemen, maar je kunt bijna aan de zak al zien wie het is. Ik heb er weleens over nagedacht: moeten wij niet de juiste zak in de probleemgebieden, waar we veel problemen hebben zitten, eens distribueren. Op basis van postcodegegevens en onze hotspotlocaties, dat we daar mensen de juiste zak eens een keertje aanbieden. Ik denk dat dat nog een veel snellere manier is dan dat wij helemaal via de commerciële marktpartijen moeten gaan werken.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Schaik.

De heer VAN SCHAİK (Ir): Het enige dat ik mee wil geven naar de wethouder, want het gaat voorbij mijn tijd worden dat dat hier behandeld gaat worden, is dat we daar wel goed over nadenken en dat dat uitgebreid getest gaat worden, want anders zie ik weer een financiële domper komen waarvan ik zeg: die hadden we kunnen voorkomen. Nogmaals, het is geen paradepaardje van me, het is een eis van me.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dat is beide hetzelfde, u pleit hier al jaren voor en met paradepaardje bedoelde ik dat heel goed en complimenteus. Dat moet u niet opvatten als een belediging, dat moet u als een compliment, dat u zich daar al zo lang voor inzet. Overigens met die grote zakken, een kleine anekdote. U bent bang dat die zakken niet passen. De grap is, dat was Vincent Karremans, de vorige wethouder ook, die moest het eerste prototype testen en toen kwamen onze mensen met een zakje, precies zo'n klein zakje die niemand thuis heeft liggen en toen zeiden ze: kijk, wethouder, het werkt. Toen zei wethouder Karremans: nee, geef mij eens een grote zak en hij zei: dit werkt niet en toen is het hele design veranderd, kan ik u zeggen.

De VOORZITTER: Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl): Dank, voorzitter. Een korte vraag. Ik vind het goed dat de wethouder bezig is met innoveren op de containers. Mooi als er betere, toegankelijker containers bestaan. Ik wil graag de afweging begrijpen tussen het aanpassen van de huidige containers, wat mij duurzamer en goedkoper lijkt, en het aanbesteden van nieuwe containers en of dat niet allebei zou kunnen. Het aanpassen van de bestaande containers is ook een van mijn moties.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Die ga ik ook ontraden, kan ik u nu zeggen, omdat we in dat andere traject zitten. Ook omdat een grotere vulgatoepening ook tot grotere problemen kan leiden, namelijk dat er baby's of dieren in kunnen worden afgevoerd en dat willen we voorkomen. We hebben ook altijd met de veiligheid van het systeem te maken. Het is nou eenmaal zo, ik moet ook een beetje erop letten dat kinderen in hun speelsheid niet ineens in een afvalcontainer belanden.

De VOORZITTER: U vervolgt uw betoog en u mag een beetje tempo maken.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik ben best wel snel voor mijn doen. Ik ben bijna klaar. Budget voor schoonoffensief, CDA, heb ik al beantwoord. Uw aanmaning heeft geholpen. De moties. 'Hulde voor de schone stad', motie nummer 1. Het klopt inderdaad dat ik al had toegezegd dat uw raad wordt uitgenodigd als we dat bedenkmomentje hebben, maar u wilt dat ook schriftelijk en u wilt ook de ervaringen van de mensen op de werkvloer. Ik ben daar groot voorstander van. Ik heb ooit Lean Six Sigma gedaan en dan heb je zoiets als 'go to the gemba': laat de mensen die het werk doen, vertellen hoe het beter kan. Helemaal mee eens. Dat waren we al van plan, maar ik denk dat het goed is dat we dat omarmen. Motie nummer 2 gaat over inspanningen verplichten om de horeca-exploitanten ook wat meer aan de containeradoptie te laten, maar ook nog wat meer met elkaar volgens dat convenant McDonald's, uit mijn hart gegrepen. Uw motie kan mij helpen om ondernemers daartoe ook te verleiden, want dan kan ik zeggen: de raad wil het ook. Ik wil het niet alleen, maar de raad ook. Dat kan ik omarmen. GroenLinks-PvdA, 'regeren is vooruitzien: extra hulp op piekmomenten', om in gesprek te gaan met andere steden over externe inhuur en al dat soort van zaken. Die kan ik omarmen. We zijn in gesprek met G4, maar dit element kunnen we daarin meenemen. Dank daarvoor. Dan 'duidelijk over afval in alle talen'. Ik ben niet zo voor het communiceren in talen op afvalbakken. Wij doen dat veel meer met pictogrammen. Naast dat dit college ook heeft gezegd, er zijn 2 talen die wij doen dat is Engels en het Nederlands.

Maar nogmaals, op de afvalbakken doen wij veel meer met pictogrammen dan dat we met taal doen. Die ontraad ik. 'Statiegeld voor het oprapen'. Daar doen we zoveel op en we hebben de ringen een keer geprobeerd, dat bleek in de praktijk niet te werken. Daarom zijn we een ander systeem nu aan het testen met een bak ernaast, waardoor mensen het ook makkelijk kunnen. Daar heeft de heer Van Schaik zich ook hard voor gemaakt. Dat doen we overigens met Verpact. Met Verpact zijn we sowieso ook naar een grootstedelijke aanpak aan het kijken. Die is overbodig. Niet dat ik vind dat het een slecht idee is, maar het is overbodig, want dat is inzet die we al plegen en het stukje van die donaties hebben we al geprobeerd en dat bleek in de praktijk niet te werken in Rotterdam. Dat kan in andere steden wel werken.

De VOORZITTER: Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl): Voorzitter, het klopt dat we een pilot hebben geprobeerd. Ik heb geprobeerd naar de conclusies daarvan te zoeken, maar die heb ik niet gevonden. Wat ik heb gevonden, was zo summier dat ik dacht: dit kan niet een goede conclusie zijn van een pilot die is onderzocht. Zou dan in ieder geval de conclusie en uitleg waarom de pilot is mislukt, gestuurd kunnen worden naar de raad, zodat we daar nog een keer naar kunnen kijken? Want ik denk vooral: alle beetjes helpen.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Het waren, zoals ik het heb begrepen, vooral ringen die ringen bleken te zijn en waar mensen van zeiden, zo heb ik het in ieder geval teruggekregen, mensen van zeiden: dat vind ik inderdaad een heel sympathiek idee. En dan vroegen we door: heeft u het ooit weleens gebruikt en dan zeiden de mensen: nee. Nogmaals, we zijn met een ander, wat eleganter, systeem bezig naast afvalbakken, zodat we ook echt laten zien: daar zitten de flesjes en nergens anders. Dat doen we op 31 locaties en die pilot en de resultaten daarvan deel ik graag met uw raad. Ik zal nog even opsnoeven of wij er nog een één of ander rapport voor hebben dat ik met u kan delen. Maar onze insteek zijn nu de inzet van de aparte bakken die we samen met Verpact hebben ontwikkeld.

De VOORZITTER: Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl): Dank, voorzitter. Laat het dan duidelijk zijn dat ik het goed vind dat er in wordt gezet op de grotere statiegeldcontainers, maar die ringen zo kleinschalig en makkelijk bruikbaar zijn en verder de stad in zouden kunnen worden verspreid, dat ik het nog steeds van toegevoegde waarde zie. Ik hou de motie.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dat kan en ik vind het ook een verrommeling. Ik vind de bakken, zoals die nu door Verpact zijn aangeboden, die zien er nog een beetje mooi uit in Rotterdamse stijl. Ik vind esthetisch van belang. Het is ook helderder: daar moet je je statiegeld inzetten, dat was bij de ringen niet zo. Maar goed, u kent mijn standpunt, ik ken uw standpunt en dat is het mooie van politiek: daar kan verschil in zitten. 'Sleutel tot succes voor afvalproblematiek'. Die ontraad ik, omdat ik het slimmer wil gaan doen en beter wil gaan doen, want wij gaan in de wijken waar we geen containeradoptanten hebben letterlijk de wijken in. We hebben daar een apart team voor. Dan gaan we mensen proberen te verleiden in een gesprek. Dat werkt beter. Dat is wel tijdsintensiever, maar we verwachten wel dat daar de effectiviteit groter van is. Dus ontraden, omdat hij overbodig is. Het plan was goed, daar zijn we al mee bezig. 'Afval niet goed geplaatst, bord voor je kop'. Die kan ik omarmen, motie nummer 7 van GroenLinks. D66 komt met 'Holle Bolle Gijs'.

De VOORZITTER: Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl): Voorzitter, als allerlaatste de motie over de adoptanten. Daar zit iets in dat ik wel heel handig vind, want we hebben ooit van de vorige wethouder Karremans zo'n

sleutel gekregen, ook al zijn we geen container, althans misschien sommige van ons wel hoor, maar ik in ieder geval niet, maar ik heb wel zo'n sleutel. Het helpt enorm, als je met je sleutel naar de container gaat, dat je dan nog een zetje kan geven. Eén van de onderdelen van de motie is dat we vragen om zo'n sleutel bereikbaarder te maken voor mensen die dat willen, ook al zijn ze geen containeradoptant. Zou de wethouder het dan kunnen toezeggen om daarnaar te kijken, want dan kan ik de motie intrekken.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Iedereen die zich opgeeft als containeradoptant krijgt zo'n sleutel. U krijgt geen contract als containeradoptant. Ik kan best wel zeggen tegen mensen: als je containeradoptant bent, krijgt u een sleutel. Dat is hetzelfde als dat ik bewoners die het willen een sleutel geef, alleen wij geven er een mooie naam aan. Een beetje eer, een beetje trots van u bent net even anders dan een ander. Dat wil ik wel een beetje in stand houden, want er zit ook trots bij de containeradoptant en daar ben ik ook gevoelig voor.

De VOORZITTER: Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl): Voorzitter, trots, ik wil de stad schoonhouden. Geef die sleutel aan de bewoners, zet het neer bij een wijkhub, zeg: wil je een sleutel, kom het halen. Zo moeilijk hoeft het allemaal niet te zijn.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dat kan dus. Mensen kunnen hem aanvragen bij containeradoptant, dan krijgen ze een sleutel. Dat is helemaal geen moeite.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Ik word hier ook een beetje moe van. Ik ondersteun het verhaal van mevrouw Morkoç. Als je in mijn buurt kijkt, ik heb geen ruimte. Die vuilniszakken, het zit heel vaak vol. Wat is het voor kleine moeite om mensen een sleutel te geven? Het is toch veel belangrijker dat de stad schoon blijft, je wijk schoon blijft dan dat er een of ander trots eriteltje aan een functietje zit. Ik zou zeggen: omarm wat mevrouw Morkoç zegt.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik hoor wat u zegt en u hebt ook mijn appreciatie gehoord.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Voorzitter, dat vind ik geen antwoord op mijn vraag. Ik vraag: wat wil u nu? Wilt u nu een schone wijk of wilt u iets in stand houden met een containeradoptant die dan zogenaamd een mooi titeltje heeft? Wij willen in Rotterdam een schone wijk. Geen gezeur verder. Als u dat enigszins kunt oplossen met een sleutel, doe het gewoon.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Mensen, Rotterdammers, ondernemers en bewoners die een sleutel willen hebben, kunnen dat aanvragen via de containeradoptanten aanvraag. Dat krijg je een sleutel. Daar zit verder helemaal geen moeite aan. Echt geen enkele moeite.

De VOORZITTER: De heer Van Schaik.

De heer VAN SCHAİK (lr): Via de voorzitter. Wethouder, begrijp ik dan ook goed, als bijvoorbeeld een horecaondernemer die een mooi terras heeft en een vuilcontainer voor zich

heeft staan, die vervolgens 30 zakken denken ze dat die ook aan zijn sloten kan komen. Om mee te werken, om het zo maar te zeggen. Dat is prima.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dat kan al. We hebben 40 ondernemers die zo'n sleutel hebben. Dat kan gewoon.

De VOORZITTER: De wethouder vervolgt zijn betoog.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dat kan wel, om D66 maar te citeren. 'Holle Bolle Gijs'. U geeft aan met spraakinstructie. Dat kan ik omarmen, daar zijn we al mee bezig met verschillende manieren, hoe zorg je er nu voor dat mensen een beetje *genudged* worden? Daar zit wel aan, ik moet het wel met kleine aanpassingen zover kunnen krijgen, want dan kan ik het ook binnen mijn budget pakken. Ik wil daar ook bij zeggen: we moeten natuurlijk ook even rekening houden, dat gaan we dan in een pilot proberen, we moeten hem waarschijnlijk in de nachtelijke avonduren wel uitzetten, want je zult maar zo'n restafval container voor je deur hebben staan die de hele tijd zegt: u moet naar de rechterkant. Dat is leuk als je er niet woont, wat minder leuk. We gaan kijken, maar we gaan dan ook beoordelen of het wordt gewaardeerd door de mensen die rond de restafvalcontainer wonen.

De VOORZITTER: Het is de motie van de heer De Haan, maar de heer Van Schaik stond iets eerder. Ik laat eerst de heer Van Schaik aan het woord.

De heer VAN SCHAIK (lr): Ik vind het een beetje overdreven dat u hem gaat aannemen, want het was Leefbaar Rotterdam die met de vuilcontainers kwam die konden praten. Die hebben wij ook geïntroduceerd rond de Markthal. Naderhand heeft uw collega Karremans er 40 extra aangegeven neer te zetten. Het is al bestaand beleid. Beleid op beleid gaat u weer de motie uitvoeren.

De VOORZITTER: De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Ik wil nog even reageren op de uitleg van de appreciatie van de wethouder. Daar kan ik mij alles bij voorstellen, dat hij zo op die manier pragmatisch wordt ingestoken.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Over slimme containers zijn meerdere moties. Ikzelf ook, ... restafval containers. We zitten in een proces van het verslimmen van onze containers en in dat proces, zo heb ik het ook uitgelegd, neem ik de wens van D66 mee, waarvan ik ook heb gezegd: het moet wel binnen het budget zijn en het moet ook worden gewaardeerd als je rond zo'n restafvalcontainer woont.

De VOORZITTER: Het laatste, mijnheer Van Schaik.

De heer VAN SCHAIK (lr): Die komt ten voordele van u, want bij de eerste editie die rond de Markthal sprak onze burgemeester, dat was toen de heer Aboutaleb. Misschien dat nu onze burgemeester, mevrouw Schouten, het wil inspreken.

De VOORZITTER: Moet ik de container gaan inspreken? Ik ben wel benieuwd wat de wethouder nu gaat toezeggen. Mijnheer Van Schaik.

De heer VAN SCHAIK (lr): Natuurlijk verwacht ik u niet achter elke container opduiken, maar er zit natuurlijk een bandje in en ik weet trouwens dat u toch wel, ik heb u ook papier zien prikken. U doet er toch wel genoeg aan om die stad schoon te houden. Maar ik vind het dan ook leuk dan, we hebben een nieuwe burgemeester, mevrouw Schouten gaat een verhaaltje

vertellen van lieve Rotterdammers, gooi uw afval niet op straat, maar gooi het bij mij in de bak.

De VOORZITTER: Bij mij in de bak. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Mag ik u dan nog even adviseren om wellicht nog even uw licht op te steken bij uw collega in Schiedam, de heer Bergman, wat zijn ervaring met het inspreken van de container in Middelburg was. Het was hilarisch wat daar gebeurde. Ik wens u dat niet toe.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Deze laat ik tussen de burgemeester en de raad, wie hem gaat inspreken.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Ik ben wel heel nieuwsgierig naar het verhaal van mijnheer De Haan en hij heeft dan 30 seconden. Maak er een smeug verhaal van.

De VOORZITTER: De heer De Haan krijgt 30 seconden om dit verhaal te vertellen. Dan hoop ik ook dat daar een goed voorstel of een goed antwoord voor de wethouder uitkomt.

De heer DE HAAN (d66): Dat vond de lokale jeugd in Middelburg zo hilarisch dat containers eindeloos opengingen en de heer Bergman eindeloos in een loop te horen was, de hele dag door.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik denk dat het stemgeluid van mevrouw de burgemeester nog niet eens zo erg is. 'De verdubbelaar 2.0'. In de huidige vorm kan ik deze niet omarmen. Wat ik wel zou willen toezeggen, is om eens te kijken, want dit gaat niet om naastplaatsing. Het gaat van mensen, kunnen we, als onze handhavers in de praktijk zien dat iemand zwerfafval neergooit, bijvoorbeeld in de nonchalance of vanuit een auto. Dat zijn allemaal boetes die 9 van de 10 keer op heterdaad moeten worden betrapt, maar kunnen we ergens een pilot doen van kun je dat koppelen aan de inzet die we al hebben en wat betekent dat voor tijd? Zo wil ik hem weleens proberen als pilot binnen de vrije ruimte die ik binnen handhaving heb. Dat zou ik er weleens willen bekijken, want de irritatie van zwerfafval, ik denk dat dat binnen deze hele gemeente wel wordt gevoeld. Op dit moment doen we dat alleen op naastplaatsing voor een groot gedeelte. Beide is strafbaar. De prijs anno 2026 is al 205 euro voor een naastplaatsing.

De VOORZITTER: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): Voorzitter, met die toezegging zou ik hem willen intrekken. We hebben het heel vaak over naastplaatsingen gehad, maar al dat zwerfvuil vraagt vervolgens ook weer inzet van stadsbeheer, ook weer extra tijd, extra geld. Als we daarin die prioritering kunnen gaan uittesten, dan ben ik daar heel blij mee.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Nogmaals, dan doe ik het binnen de huidige inzet. We gaan er niet specifiek op instrueren, maar kun je het meenemen in de taak van die dag? Als je het ziet, pak je het even mee en wat kost dat dan aan tijd en dan moeten we even evalueren of we vervolgens kijken of dat standaardwerk gaat worden, standaard taakopvatting.

De VOORZITTER: Motie nummer 9 is hierbij ingetrokken.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): DENK Rotterdam, stadsbrede zondagsopenstelling. Zo kan ik hem omarmen, want die houdt ook rekening met de capaciteit die ik heb, daar ben ik blij mee.

De VOORZITTER: Dan zijn we hiermee aan het eind gekomen van de eerste termijn, tenzij er nog vragen voor de veegronde zijn. Dat is niet het geval. Dan is er nu ruimte voor een tweede termijn van de zijde van de raad. De heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, dank u wel. We hebben bijna een uur nodig gehad om het straatje van de wethouder schoon te vegen. Dat gaat bij mij in de straat toch iets sneller als het in de Afrikaanderwijk markt is geweest. Binnen 10 minuten, een kwartiertje is die straat weer helemaal schoon. Dat doet stadsbeheer goed. We hebben het ook even gehad over die 4 miljoen. U hebt getracht dat zo goed mogelijk uit te leggen, maar er is voor mij nog wel wat onduidelijkheid over begonnen we in augustus, oktober? Het is ook een ophoging van zaken, wat zit er dan in? Er zit ook inhuur. Ik merk dat ik het lastig vind om dan het oordeel te maken voor mezelf: doen we het goed? Ik heb toch een aanvullende motie om te snappen: hebben we efficiënt afvalbeleid? Daarin roep ik op om een onderzoek te laten uitvoeren hoe we het doen ten opzichte van de andere G4 grote steden, omdat ik echt wil snappen: hoe doen we het op afval? Bij dezen wil ik die indienen.

De VOORZITTER: De heer Dekkers heeft de volgende motie ingediend.

Motie 11. Efficiënt afvalbeleid

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van het agendapunt 'Vies begin van 2026';

constaterende dat:

- de gemeente eind 2025 een extra schoonoffensief voor 4 miljoen heeft uitgevoerd;
- de afvalproblematiek in Rotterdam een blijvend probleem lijkt te vormen, waarbij na de afgelopen jaarwisseling een dieptepunt werd bereikt met vervuilde straten en overvolle containers;
- dit o.a. kwam door inzet voor gladheidbestrijding maar ook door ondercapaciteit bij de buitendiensten;

overwegende dat:

- de extra uitgetrokken miljoenen voor het Rotterdamse schoonoffensief de problemen niet hebben verholpen;
- de effectiviteit van ons afvalbeleid nu moeilijk is om te controleren;

verzoekt het college:

- een vergelijkend onderzoek te laten uitvoeren naar de kostenefficiëntie van het afvalbeleid van Rotterdam in vergelijking met de andere G4-gemeenten;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.P.A. Dekkers en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Voorzitter, mijn afdronk is toch: de stad is viezer, maar de wethouder heeft de afgelopen maanden 4 miljoen stuk kunnen slaan erop en dat ook gedaan. De VVD heeft er zelfs de campagne mee afgetrapt, maar de stad is viezer geworden en ik hoor in een uur lang termijn van de wethouder nergens iets in de trant van: dit had anders of beter gekund. Nee, het is allemaal keurig en perfect op orde en er ligt een plan van aanpak, ga daarmee aan de slag. Ik kan dat totaal niet matchen met een vieze stad en het verbrassen van 4 miljoen. Ik zou de wethouder een laatste keer willen uitnodigen om te zeggen: met de kennis van nu had je dingen anders gedaan, zoals bijvoorbeeld het toch wat beter uitgesmeerd richting het einde van het jaar, waarop je weet dat de stad viezer dan ooit is, in plaats van er dan achter te komen dat het geld op is.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. De heer Van Schaik.

De heer VAN SCHAIK (lr): In het verlengde van collega Segers-Hoogendoorn. Ik had een soortgelijke vraag. Kijk, we hebben dit debat, we voeren al een hele tijd een debat. Wat kunt u ons actief aangeven dat u hebt opgestoken van debat wat niet meer voor mag komen? Dat zou ik graag van u horen, dat u zelfreflectie doet en zegt: dit nooit meer. Ik hoor het graag van u.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): Kort toch nog een opmerking. Iedereen zit nu heel erg met oud en nieuw in zijn hoofd, maar ik weet echt nog wel hoe ook sommige parken erbij lagen in augustus. Ik ben heel blij dat de wethouder al in augustus is begonnen met een zomeroffensief. Ik ben ook wel benieuwd naar de wethouder hoe hij inderdaad de efficiënte inzet ziet. Hoe we ervoor kunnen zorgen dat juist op dat soort dagen er voldoende inzet is, zonder dat we dan tussen de tijd door ook niet de stad vuiler maken.

De VOORZITTER: De heer Van Schaik heeft nog een vraag aan u, mevrouw Abrahamse.

De heer VAN SCHAIK (lr): Jazeker, via de voorzitter. Het bestaande geld was er ook nog steeds. U hebt gezegd: augustus ermee begonnen. Hoe kan het dan zijn dat de wethouder bij ons in oktober komt om 4 miljoen te krijgen? Legt u dat dan eens uit.

De VOORZITTER: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): Volgens mij is er in het college wel over gesproken. Ik weet het niet, ik was er niet bij. De wethouder heeft net allemaal uitgelegd hoe dat is gelopen. Ik weet in ieder geval zelf dat ik in de zomer al wel schriftelijke vragen heb gesteld over het vuil in de parken. Hoe dat dan vervolgens wel of niet in een college wordt geregeld met de financiën en dat we daar een update over krijgen tijdens de begrotingsbehandeling, dat is meer aan de wethouder om te beantwoorden dan aan mij.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Schaik, tot slot.

De heer VAN SCHAIK (lr): Waar u naar verwijst is het geld dat hij daarvoor gebruikt heeft in augustus, dat het geld was dat al bestaand geormerkt geld was om schoon te maken. Hij vraagt pas in oktober die 4 miljoen aan, die 1 december al op was en nu hoor ik weer 31 december. Er wordt hier enorm gegoocheld met cijfers. Het maakt mij niet zoveel uit. Ik wil duidelijk maken dat in oktober pas 4 miljoen aan ons gevraagd is. Daar hebben we in toegestemd. Zo zit het en niet in augustus.

De VOORZITTER: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): De wethouder gaf net in het debat aan dat er in augustus al gestart is. Daar verwijs ik naar. Dat is volgens mij ook tijdens begrotingsbehandeling toen genoemd. Ik snap niet helemaal het punt van de heer Van Schaik.

De VOORZITTER: Echt heel kort, want we zijn echt al lang bezig.

De heer VAN SCHAIK (lr): Gun mij nog even de tijd om te debatteren. Kunt u mij dan even uitleggen: dat betekent dat de wethouder al begonnen is voordat hij het geld in de zak had.

De VOORZITTER: Afrondend, mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): Volgens mij worden er in een college voortdurend besluiten genomen en hadden wij altijd nog kunnen zeggen, op dat moment in oktober: nee, we willen het anders oplossen. Ik snap niet helemaal waar u naar zit te zoeken, waar een pijnpunt zit en ook waarom u nu deze discussie voert en niet tijdens de begrotingsbehandeling.

De VOORZITTER: We gaan niet heen en weer blijven tikken, dit hebben we gehad. De heer Dekkers echt tot slot, want we moeten zo ook naar heel veel andere debatten toe.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, ook wel even een punt van orde. Ik ga over mijn eigen tijd. Voorzitter, ik ga even in op de VVD. Waar het om gaat, is hoe we communiceren over zaken. Als we 4 miljoen inzetten en het staat in oktober in de krant: we gaan 4 miljoen een schoonoffensief starten, dan wekt dat een bepaald beeld. Blijkbaar is het hier in de kamer een ander beeld dan dat we dat in de media plaatsen. Daar zit natuurlijk wel wat pijn. Ik denk dat het terecht is dat Leefbaar daar een kritische vraag over stelt.

De VOORZITTER: Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): Volgens mij is er naar aanleiding van de begroting die werd gepubliceerd iets geplaatst in de krant, wat constant gebeurt door allemaal partijen hier. Ook daar zie ik niet echt een probleem. Wat een wethouder achter de schermen al eerder in zijn college regelt, wat voor inzet hij heeft. Dat weet ik ook niet. Daar weet ik net zoveel van als u. Maar als ik dan zie: er komt een schoonoffensief, ben ik daar heel erg blij om en ik denk andere Rotterdammers ook. Dan zou ik daar graag hen van op de hoogte brengen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niemand meer voor de tweede termijn. Dan is er nog een motie en volgens mij ook nog een vraag van de heer Segers-Hoogendoorn.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Voorzitter, wat zijn de kwetsbaarheden van een schoonoffensief? Mag ik die zo vertalen? Dat het effect natuurlijk tijdelijk is. Dat is iets dat je leert en dat heb ik ook aangegeven. De tijdelijkheid van een iets waar ik ook tijdelijk geld voor krijg. Als je het weghaalt, zorg je ervoor dat alles wat je wint met de tijdelijke inzet ook weer verdwijnt.

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Van de orde, want mijn spreektijd stopt. Dat was mijn vraag niet. Ik heb gevraagd, met de kennis van nu en de inzet van dat schoonoffensief: wat zou u anders hebben gedaan? Dat was mijn vraag. Niet wat de nadelen zijn van een offensief, want ik heb u proberen te behoeden voor dat offensief, want ik heb u gezegd: zet het geld structureel in en niet incidenteel.

De VOORZITTER: De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Voorzitter, ik heb geen spijt van het inzetten van het schoonoffensief. Als u dat van mij wil horen, op het moment dat wij zaten na te denken, in het college, over het beeld van de stad, heb ik willens en wetens samen met het college besloten dat additionele inzet van geld in dit jaar, in het vorig jaar, nodig was. Daar heb ik met uw raad een voorstel gedeeld hoe ik dat geld uit wil geven. Ik heb ook in uw raad aangegeven dat dat tijdelijk geld zou zijn voor het jaar 2025 en wij zijn in augustus al gestart. Ook dat is geen nieuwe informatie, want daar heb ik, nogmaals, met mevrouw Vogelaar in de commissiebehandeling tijdens de begroting en de herziening het ook uitgebreid over gehad, dat wij zijn gestart om zo maximaal mogelijk impact te hebben. Uw raad vraagt mij om de stad schoner te maken. Ik zie dat ik dat met het geld dat ik heb niet kan. Dus heb ik geld gehaald. Heb ik ook wat Leefbaar mij verwijt, heb ik creatief de zaken aangepakt door in augustus al te starten met het risico dat uw raad in oktober zou zeggen: dit wil ik niet. Dan had ik ergens in november, december moeten afschalen. Dat was een creatieve zet vanuit het belang van onze stad. Dat heb ik gedaan. Als u dan vraagt aan mij: heeft u daar spijt van? Nee, want als ik in die stad loop en aan die Rotterdammer vraag: hoe vind je op dit moment dat de stad erbij was, was er groot onbehagen. In mijn focuswijken zie je dat steeds beter gaan. Maar door die massieve inzet in mijn focuswijken, in mijn targetwijken, is het algemene beeld in onze stad wel degelijk naar beneden gegaan. Daar heb ik met dat schoonoffensief iets aan willen doen. Heb ik daar spijt van? Nee. Vind ik het verschrikkelijk jammer dat juist door de laatste winterepisode, waardoor we geen inzet van onze mensen konden hebben, dat dat drastisch naar beneden is gegaan, dat het lijkt alsof dat geen enkel effect heeft gehad, dat vind ik echt heel erg jammer. Dat vind ik ook voor onze stad heel erg jammer. Dat vind ik voor onze mensen die keihard hebben gewerkt aan dat schoonoffensief om daar het maximale uit te halen jammer. Heb ik spijt van? Geen enkele.

De VOORZITTER: De heer Koster.

De heer KOSTER (lr): Ik had gehoopt op iets meer reflectie en in ieder geval dat u een gedeelte van het geld had bewaard voor die laatste weken van 2025, bekend met vuurwerk en alles wat er in de stad gebeurt. Dat hebben we niet gezien en daar is het kennelijk misgegaan. Ik hoop dat u dat netjes in de brief uitwerkt. Dan hebben we nu de behandeling gehad van het schoonoffensief. De rotzooi die het is geweest in de eerste weken van 2026 is natuurlijk ook niet om bijzonder trots op te zijn. Toen had u weliswaar niet die 4 miljoen ter beschikking, maar het reguliere budget. Wellicht wilt u er ook nog kritisch op terugblikken hoe dat allemaal is gegaan.

De VOORZITTER: De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Voorzitter, ook dat heb ik al toegezegd aan u. Aan de heer Koster geef ik u al aan: natuurlijk gaan we de laatste twee weken goed evalueren, kijken wat we beter kunnen doen, nemen we dat mee in een toekomstbeeld van hoe de schone stad zich moet organiseren. Natuurlijk. Denkt u dat ik stond te juichen toen het oud en nieuw was, toen ik zag hoe onze stad na oud en nieuw, 2, 3 januari, wanneer was het, dat ik stond van: dat hebben we puik gedaan, wethouder. Denkt u niet dat ik heb gedacht: moet ik hier consequenties voor mezelf aan binden, moet ik opstappen? Denkt u dat dat niet door mijn hoofd is gegaan, dat ik daar niet over heb nagedacht? Natuurlijk heb ik daarover nagedacht, zoals een echte goede wethouder dat betaamt. Maar waarom heb ik dat niet gedaan? Omdat ik weet dat het in andere steden ook zo was. Het is geen typisch Rotterdams probleem. We hebben gezien dat we in Nederland niet zijn voorbereid op dit soort van zaken, omdat we het niet meer gewend zijn. Dat vind ik de ultieme reden waarom ik heb gezegd: ik stap niet op. Ook omdat ik weet dat we ontzettend goede plannen hebben voor de toekomst voor deze stad om het weer beter te doen en omdat ik zie dat het ons lukt. Omdat ik er vertrouwen in heb dat we het kunnen, omdat ik dat uit de cijfers zie. Maar dat we er nog niet zijn, dat hoeft u mij niet uit te leggen. Dat zie ik elke dag. Elke dag zie ik de cijfers hoe het in

onze stad eraan toegaat. Elke maand hebben we daar in mijn staf gesprekken over en elke maand proberen we het weer beter te doen. Dat is mijn inzet en daarom heb ik nooit erbij stilgestaan, heb ik altijd overwogen om op te stappen, heb ik dat niet gedaan, omdat ik vind dat zeker de laatste weken het niet aan het beleid is te koppelen, maar aan een samenkomst van omstandigheden. Daar gaan we als team en ik als wethouder naar kijken. Wat hadden we beter kunnen doen? Dat volgt nog. Ik wil dat zorgvuldig doen en niet nu op een achterkant van een sigarendoos, want ik vind echt dat we er als team diep in moeten duiken om dat goed uit te leggen. Ik heb uw raad heel goed gehoord de afgelopen maand dat het beter moet, dus hebben we een schoonoffensief ingezet. Daar zijn wij als college bijzonder trots op dat we dat hebben kunnen doen binnen de financiële middelen die we hebben.

De VOORZITTER: De heer Koster.

De heer KOSTER (lr): Bedankt voor deze kritische zelfreflectie. Ik denk dat dat wel iets is dat wij nodig hadden in plaats van al die ellenlange teksten daarvoor. Die evaluatie, ik hoop wel dat u die aan ons kan sturen, nog deze raadsperiode, want ik vind het te gemakkelijk om dit over de verkiezingen heen te tillen. Ik begreep dat er een brief van u komt 12 februari. Ik hoop dat dat daarin kan. Nogmaals, het is belangrijk dat we dit bespreken, deze periode nog, en niet dat we dit straks ergens in mei of juni bespreken als Jan en alleman een plas erover hebben gedaan. Dan is het niet meer actueel. Ik vind het relevant dat we dit nog deze periode doen. Ik hoop dat u dat ook kan toezeggen.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): De evaluatie schoonoffensief heb ik 12 februari, staat toezegging op papier.

De VOORZITTER: De heer Koster.

De heer KOSTER (lr): Sorry, voorzitter. Het schoonoffensief liep tot het einde van het jaar, maar deze eerste periode van januari 2026, betreft u dat in de brief van 12 februari of niet? Die kritische evaluatie waar u het net over had.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Daar zijn we echt middenin. Ik zeg u, dat heb ik u al toegegeven dat we een evaluatie doen. Dat heb ik u al toegezegd. 12 februari ga ik voor die evaluatie echt niet redden, ook niet omdat u in uw eigen motie mij verzoekt om daarin mee te nemen de ervaringen van de mensen die het werk zelf hebben gedaan. Dat wil ik dan ook serieus kunnen doen. U hebt mij daar ook nog een extra opdracht aangegeven en daar wil ik dan ook nog serieus handen en voeten aan geven.

De VOORZITTER: Mijnheer Koster, tot slot.

De heer KOSTER (lr): Dan spoor ik u toch graag aan tot actie. 12 februari is nog ruim 2 weken. Laten we het toch deze periode doen. Ik vind het niet iets om dit de verkiezingen te tillen.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Voorzitter, ik heb aan een evaluatie alleen maar iets als het goed is. Ik doe mijn best om dat zo snel mogelijk te doen, maar ik vind, als je zoiets dat maar een keer in de 10 jaar op dit moment is langsgekomen, dan moet je dat goed evalueren. Moet je daar geen hoekjes aflopen te snijden om maar weer hier in de raad met een mooi rapportje te staan. Dan moeten we goed de afweging maken welke investeringen willen wij reserveren om voor iets dat 1 keer in de 10 jaar, vooralsnog, voorkomt. Dat moet je zorgvuldig doen. Daar moet de raad ook een goed beeld van krijgen wat we beter gaan doen en of de raad dan ook daar in de toekomst middelen voor beschikbaar wil stellen. Beter goed dan snel, wat mij betreft. Maar de evaluatie schoonoffensief is er voor 12 februari.

De VOORZITTER: Dan zijn wij hiermee aan het einde gekomen van dit debat. Er zijn een aantal toezeggingen door de wethouder gedaan. Die ga ik even herhalen, let goed op. De wethouder zal de aanpak met betrekking tot de containeradoptanten tegen het licht houden. De wethouder gaat na of er rapporten zijn met betrekking tot statiegeldcontainers die met de raad gedeeld kunnen worden. De wethouder zegt toe te onderzoeken of er een pilot mogelijk is om op heterdaad betrappen van mensen die zwerfafval weggooien en het aanpakken ervan mee te koppelen in de inzet die de gemeente al pleegt op het gebied van het bestrijden van zwerfafval en wat dit qua tijd, capaciteit zou betekenen. De heer Van Schaik.

De heer VAN SCHAİK (lr): Graag in technische tijd. Ik had ook nog gevraagd, dat heeft de wethouder ook toegezegd, hoeveel bekeuringen daarna uitgeschreven zijn. Daar zou hij op terugkomen, bekeuringen die echt met afval te maken hebben.

De VOORZITTER: Ik kijk zo even naar de wethouder of hij dat herkent. De heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): In technische tijd. Ik heb nog een motie ingediend. Ik denk dat hij omarmd is.

De VOORZITTER: Excuus, u hebt gelijk. Er ligt nog een motie en nog een vraag van de heer Van Schaik. De vraag van de heer Van Schaik, waar hij geen antwoord op had gekregen, is hoeveel bekeuringen er nu zijn uitgeschreven. Dat zou u uitzoeken. Dat is een toezegging en die heb ik niet opgenoemd.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Daarvan heb ik al gezegd dat ik verwacht dat 0 extra zijn toegezegd, omdat we niet hebben ingezet op de handhaving. We hebben ingezet op schoon, inzameling, reiniging. Ik ga het voor u uitzoeken, omdat ik het niet zeker weet, maar ik verwacht 0.

De VOORZITTER: De wethouder heeft toen gezegd dat hij het nagaat. Hierbij is die toezegging geregistreerd. De heer Dekkers, excuus.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ook namens mij excuus. Ik stond even geëmotioneerd een preek te houden, laat ik het zo noemen. Uw motie vraagt om in G4 - verband tot een benchmark te komen. Wij doen dat soort jaarlijkse benchmarks al via de NVRD huppelepup, de branchevereniging. Sterker nog: wij hebben ook onze medewerking verleend aan een onderzoek, zo uit mijn hoofd, Amsterdam, die ook wil benchmarken hoe zij het doen. Daar hebben wij medewerking aan verleend. We zijn ook met Amsterdam al in gesprek. Maar nogmaals, de branchevereniging doet dat om juist ook die verschillen al te kunnen duiden. Dus ontraden.

De VOORZITTER: Dan zijn we hiermee echt aangekomen bij het einde van agendapunt 6.4. Ik dank de wethouder voor zijn aanwezigheid.

6.2 Voortgangsrapportage NPRZ 2024

De VOORZITTER: Dan gaan we even terug in de tijd. Let u op met de administratie. Dan beginnen we weer bij agendapunt 6.2. Wethouder Zeegers is er. Het is de voortgangsrapportage NPRZ 2024. Mevrouw Kockelkoren is de eerste die het woord krijgt.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid. Het is een uitvoeringsplan voor de pijlers school, werk en wonen. Van alles willen we daarmee regelen. In het plan is de ambitie binnen de pijler wonen als volgt verwoord: doel is dat de inwoners van Zuid het verschil merken in de kwaliteit van wonen. Maar, voorzitter, ook volgens de commissie Van Rijn is er nog steeds simpelweg in bepaalde

gebieden een te grote hoeveelheid slechte, ongezonde, niet-duurzame en te eenzijdige woningen met een te grote doorstroom van bewoners die regelmatig nergens anders heen kunnen. Woonsituaties die we in ons land niet zouden moeten willen accepteren. Tegelijkertijd zijn er veel bewoners die graag in de wijk of op Zuid willen blijven, maar geen geschikte woning kunnen vinden. Voorzitter, ik quote het rapport: de huidige aanpak schiet tekort om deze delen van Zuid voor de huidige en toekomstige bewoners toekomstbestendig te maken. Voorzitter, eindelijk is het kwartje gevallen, zeg ik dan, dat we moeten verdichten zonder te verdringen. Mensen moeten kunnen blijven wonen in een te renoveren woning of moeten kunnen terugkeren in hun huidige woonomgeving, mocht sloop van hun oude huis onontkoombaar zijn, gezien de stapeling van opgaven en sloop per saldo de beste en meest toekomstig bestendige keuze. Hopelijk zo min mogelijk, hoewel we in Rotterdam nog steeds sloopkampioen zijn, helaas. Voorzitter, dit is precies wat GroenLinks al 8 jaar inbrengt in deze raad. Om het leven van bewoners op Zuid werkelijk te verbeteren, zijn meer betaalbare woningen nodig, woningen tot 900 euro. Daarvoor is meer inzet voor het opknappen van huidige woningen voor zittende bewoners noodzakelijk. Ik vind het ongelooflijk treurig dat deze koerswijziging zo lang op zich heeft laten wachten, terwijl bewoners aan de bel trokken, de midterm-review 3 jaar geleden al de titel had 'tot hier en nu verder, de nood is hoog'. We moeten af van alle tegenkrachten die deze koerswijziging zolang frustreerde en vol aan de bak met alle politieke partijen die werkelijk willen werken voor de behoeften van bewoners op Zuid. De verkiezingen zijn op komst, voorzitter. Investeren voor en met bewoners op Zuid zal de inzet van GroenLinks-PvdA blijven en zijn.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan is het woord aan de heer Leewis.

De heer LEEWIS (gl): Voorzitter, op aanvulling op het verhaal van mevrouw Kockelkoren. Vindt GroenLinks-Partij van de Arbeid dat de inzet die binnen de NPRZ moeten doen, baat moet hebben voor de mensen die wonen, al jaren wonen, op Zuid, dat het gaat naar bestrijding van armoede, naar betere schoolprestaties. Dat lijkt op dit moment zo te zijn en dat lijkt een goed signaal. Toch zijn er ook heel veel mensen op Zuid die helemaal niet het gevoel hebben dat er wordt geïnvesteerd in het gebied of dat ze vooruitgaan. Tegelijkertijd zien we woningprijzen stijgen, zien we dat er duurdere woningen worden gebouwd, dat woningen worden gesloopt en duurdere woningen worden teruggebouwd. Met andere woorden: er komen ook heel veel nieuwe mensen in het gebied. Wat ik heel graag wil weten en waar ik ook vind dat het programma op zou moeten sturen, is dat er geïnvesteerd wordt in de mensen die altijd woonden op Zuid. Dat het daar beter mee gaat en niet dat we de prestaties halen doordat er andere mensen met een hoger inkomen in verhuizen in het gebied. Daar heb je de gemiddelde cijfers natuurlijk wel mee opgekrikt, maar daar heb je niets mee gedaan voor de mensen die altijd al op Zuid woonden. Voor die mensen, de mensen waar ik mee opgegroeid ben, mijn ouders, mijn vrienden, mijn wijkgenoten, daarvoor vind ik dat NPRZ zou moeten zijn. Mijn vraag is ook, via een motie, aan het college om in alle voortgangsreportages die we nu krijgen en ook vooral in het beleid te gaan corrigeren voor dat demografisch effect dat je hebt in Zuid, omdat de woningprijzen stijgen en er meer mensen het gebied inkomen met een ander inkomen.

De VOORZITTER: De heer Leewis heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Goed meten is weten: gaat Zuid er echt op vooruit?

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 6.2 Voortgangsrapportage NPRZ 2024;

constaterende dat:

- het hoofddoel van het NPRZ is om de kansen van Zuiderlingen te vergroten op het gebied van onderwijs, werken en wonen;

- in de voortgangsrapportage niet wordt gecorrigeerd voor demografische veranderingen, zoals verhuizing van theoretisch geschoolde mensen met een hoog inkomen van buitenaf naar Rotterdam Zuid;
- het daardoor onmogelijk is om vast te stellen welk deel van de gerapporteerde vooruitgang komt door investeringen in mensen op Zuid, en welk deel komt door verhuizingen van mensen die het al goed hebben naar Zuid;

overwegende dat:

- deze voortgangsrapportage hierdoor niet geschikt is om te beoordelen of we goed bezig zijn met het NPRZ, of dat er meer inzet nodig is om Zuiderlingen echt vooruit te helpen;
- de gemeenteraad daardoor niet goed in staat is om te sturen op de voortgang en doelmatigheid van het NPRZ, terwijl dat het doel is van de voortgangsrapportage;

verzoekt het college:

- vanaf de Voortgangsrapportage NPRZ 2025 een correctie voor demografische ontwikkelingen toe te passen, zodat duidelijk in hoeverre mensen die al op Zuid wonen er daadwerkelijk op vooruit gaan;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. S. Leewis, S. Reitema, T.J. Vonk en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Heeft de heer Van Dommelen een vraag aan de heer Leewis?

De heer VAN DOMMELEN (vvd): Ik was net even afgeleid, maar heb ik het goed gehoord, zei u net: eigen volk eerst? Is dat waar u op uit bent als het gaat over Zuid?

De heer LEEWIS (gl): Voorzitter, ik denk dat de heer Van Dommelen zijn vraag iets scherper moet stellen, want nu snap ik niet waar hij over gaat.

De heer VAN DOMMELEN (vvd): Ik begreep even dat u zei: we willen geen mensen van buiten naar binnen halen. Dan leg ik dat uit als eigen volk eerst.

De heer LEEWIS (gl): Nee, voorzitter, wat ik wil is dat het programma NPRZ investeert in de mensen die altijd al op Zuid woonden. Dat er nieuwe mensen in hun gebied komen wonen, is prima. Daar ben niet op tegen. Sterker nog: dat is volgens mij de functie van Rotterdam als stad. Maar wat ik wel wil, is dat je, als je een programma hebt om te investeren in de achterstanden van een gebied, dat er ook werkelijk wordt geïnvesteerd in de achterstanden van een gebied en dat de achterstanden niet opgelost worden doordat je een heleboel nieuwe mensen het gebied inhaalt. Dat vind ik niet het oplossen van achterstanden.

De VOORZITTER: Helder, hartelijk dank. Dan is nu het woord aan mevrouw Nunnely.

Mevrouw NUNNELY (d66): Dank u wel, voorzitter. Het NPRZ loopt inmiddels al meer dan 10 jaar en heeft aantoonbaar veel betekend voor Rotterdam-Zuid. Dat erkennen wij. Maar juist omdat het programma zo groot is, zolang loopt en met veel publiek geld wordt uitgevoerd, mag de vraag naar rolvastheid en verantwoordelijkheid niet langer worden vooruitgeschoven. Succes is geen reden om niet te reflecteren. Het is er juist de aanleiding voor. We zien dat de grenzen tussen uitvoering, publiekprofilering en politieke verantwoordelijkheid steeds vaker vervagen en dat kan schuren. Als we daar dat ongemak niet serieus nemen, gaat het debat niet langer over de inhoud, maar over de rolverdeling.

Daarom dienen wij een motie in over het vastleggen van een helder profiel, functieprofiel voor de directeur. Niet om af te breken, maar om te corrigeren waar nodig. Zo versterken we wat werkt, begrenzen we wat schuurt en nemen we als raad onze verantwoordelijkheid voor de volgende fase van Rotterdam-Zuid. Dank u wel. Ik heb een motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Nunnely heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Versterken wat werkt, begrenzen wat schuurt

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.2 Voortgangsrapportage NPRZ 2024;

constaterende dat:

- het NPRZ al meer dan tien jaar loopt en zich bevindt in een nieuwe ontwikkelfase, wat vraagt om nieuwe inzichten;
- het programma aantoonbare resultaten heeft geboekt en breed wordt gedragen door partners in de stad;
- de Raad eerder heeft uitgesproken dat het functieprofiel binnen het NPRZ helder moet zijn;

overwegende dat:

- juist succesvolle programma's gebaat zijn bij periodieke bestuurlijke reflectie;
- een helder functieprofiel rolzuiverheid bevordert en het mogelijk maakt dat het NPRZ ook in de komende jaren effectief en inzichtelijk kan opereren;

verzoekt het college:

- de Raad te betrekken bij het functieprofiel van de directeur van het NPRZ;
- de raad hierover te informeren in Q3 2026;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. J.M. Nunnely en S. Soytekin

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Ik zit wel heel even te twijfelen over het verzoek van het college om de raad te betrekken bij het functieprofiel van de directeur van het NPRZ en dat in Q3 te doen. Er is een directeur van de NPRZ. Dat impliceert dat er dan een vacature zou gaan komen. Ik probeer hem heel even te begrijpen.

Mevrouw NUNNELY (d66): Er is geen vacature, maar wel de raad te informeren over het profiel van de directeur, inderdaad, zoals we dat nu hebben, zodat we mee kunnen denken over het profiel en de uitvoering hiervan.

De VOORZITTER: De wethouder weet er weg mee, volgens mij. Ik wil even voorkomen dat we met ambtenaren die er nu zitten hier een debat krijgen. Dat wil ik echt voorkomen. Dat is even de duidelijkheid.

Mevrouw NUNNELY (d66): Dat klopt. Het is niet de bedoeling om over ambtenaren hier te spreken, maar het heeft wel te maken met het feit dat we al eerder over die rolduidelijkheid hebben gevraagd. Vandaar ook deze motie.

De VOORZITTER: Ik wacht even de reactie van de wethouder af. Dan is het woord nu aan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dank u wel, voorzitter. Het is even schipperen zo met die verschillende portefeuilles en woordvoerderschappen rondom NPRZ, maar dat geeft ook wel het belang en de breedte van het programma aan. Het is goed en belangrijk om ook bij die vernieuwde woonpijler van het NPRZ stil te staan, want daar verandert nogal wat. Misschien is dat ook wel de wal die het schip heeft doen keren. Er komen heel veel middelen beschikbaar, 685 miljoen euro en dat is goed nieuws voor Zuid. Middelen die ook anders ingezet gaan worden en vooral dat is ook goed nieuws. De tijd is meer dan rijp voor meer woningen erbij. Verdichting in plaats van die, ik zeg dat gekscherend, vinexisering. Meer variatie ook en daarmee recht doend ook aan de diversiteit van Zuid. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan mevrouw Bruin.

Mevrouw BRUIN (lr): Voorzitter, iedereen ziet dat Rotterdam-Zuid vooruitgaat. Meer jongeren halen HAVO-VWO, meer mensen vinden werk en de bijstand daalt hier sneller dan in de rest van Nederland. Dat gebeurt niet vanzelf. Dat gebeurt dankzij het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid. En ja, voorzitter, de pijler wonen van het NPRZ blijft achter, maar dat is geen bewijs dat het NPRZ faalt, het is het bewijs dat het nodig blijft. Wie dat gebruikt om het heel programma af te schrijven, ligt de stad voor. Natuurlijk mag de gemeenteraad kritisch zijn. Sterker nog, dat behoort tot onze controlerende kerntaak, maar laten we het debat wel inhoudelijk voeren op basis van de feiten en niet op roddels of verkiezingsretoriek. Het feit is dat er dankzij het NPRZ nu 685 miljoen euro ligt voor woningbouw op Zuid. Zonder die samenwerking van het NPRZ was dat nooit gebeurd en laat zien dat het NPRZ werkt en nodig blijft. Dat is geen toeval, dat is een resultaat. Voorzitter, Rotterdam-Zuid heeft geen behoefte aan wisselend beleid of symboolpolitiek. Zuid vraagt om verantwoordelijkheid en om een bestuur dat erbovenop zit. De ingezette koerswijziging op de pijler wonen toont niet alleen de verantwoordelijkheid van het bestuur aan, maar ook het vermogen om flexibel te zijn. Dat daar een discussie aan vooraf kan gaan, is volstrekt logisch, maar het gaat om de uitkomst en in die koerswijziging en die miljoenen die in goed overleg en onder leiding van Martin van Rijn zijn ingezet. De suggestie in het Algemeen Dagblad dat het programmabureau zich niet kan vinden in de voorgestelde koerswijziging, is, wat ons betreft, onzin. Het advies van de commissie Van Rijn wordt door alle NPRZ-partners onderschreven, inclusief het programmabureau. Dat een woningcorporatie over die uitgevoerde discussie uitweidt in het AD, zonder verdere onderbouwing, vinden wij niet chic. Wie nu aan dit programma gaat morrelen, kiest er bewust voor om de vooruitgang op het spel te zetten. Voorzitter, de Partij van de Arbeid deelde vorige week een envelop uit in een commissie gericht aan de directeur van het NPRZ. Dat oogt misschien stoer zo vlak voor de verkiezingen, maar het is vooral een heel zielig en knap staaltje politiek weggijken. Het is een laf politiek theater en ik zal u uitleggen waarom. Als u even wil wachten, leg ik u uit waarom en dan kunt u daarop reageren, mevrouw Reitema. Laten we eerlijk zijn: dat de Partij van de Arbeid nu opeens zit te miepen, is volstrekt ongeloofwaardig. Want het beleid waar de PvdA nu afstand van neemt, is het beleid waar zij zelf jarenlang verantwoordelijk voor waren. De PvdA stond mede aan de wieg van het NPRZ in 2011. De PvdA zat in de colleges van 2010, 2014, 2018 en 2022. De PvdA zat aan de tafels van het NPRZ, waar de woonafspraken waren gemaakt. En nu vlak voor de verkiezingen zo'n stunt uithalen met een envelop en nu doen alsof er 1 directeur, 1 persoon het probleem is, dat is te makkelijk. Dat is geen leiderschap, dat is doorzichtig en hypocriet. Precies dat is de reden waarom Leefbaar Rotterdam bestaat.

De VOORZITTER: Fijn dat ik het woord mag geven aan mevrouw Reitema. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Voorzitter, ik wilde natuurlijk ook over onze geniale actie beginnen, want heel veel Rotterdammers, heel veel mensen op Zuid hebben wel aan ons kenbaar gemaakt, we hebben ontzettend veel reacties gehad, dat zij het er ontzettend mee eens zijn. Mooie woorden van Leefbaar Rotterdam die zelf ook graag allemaal champagnetrucjes uithaalt, maar ik vind het wel belangrijk om hier wel nogmaals te benadrukken dat wij echt heel veel reacties hebben gehad en het ook wel echt de Rotterdammers op Zuid zijn die aangeven: de gemiddeldes gaan misschien wel omhoog, maar wij voelen ons echt niet meegenomen in de wijzigingen en het beleid. Ik wil niet mijn hele bijdrage hier doen. Ik ga er zo op door.

De VOORZITTER: Mevrouw Bruin.

Mevrouw BRUIN (lr): Bedankt voor de complimenten. Voorzitter, bewoners op Zuid hebben geen last van enveloppen, ze hebben last van PvdA-schimmelwoningen, last van sloop zonder perspectief, last van jarenlang niet gehoord worden en daar zou de PvdA verantwoordelijkheid voor moeten nemen. Voorzitter, wie na al die jaren meebesturen ineens met een envelop komt, neemt geen verantwoordelijkheid, maar schuift haar eigen disfunctioneren af. Dit is geen oppositie, dit is verkiezingstheater over de rug van Zuid. Rotterdam verdient beter, Rotterdam-Zuid verdient beter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Van Dommelen.

De heer DEKKERS (volt): Dank u wel. We hebben net een soort van verkiezingsdebat gehad. Laten we ons nu weer concentreren op NPRZ en op de plannen die er voorliggen. Tijdens de commissiebehandeling, voorzitter, heb ik stilgestaan bij de gigantische vooruitgang van Rotterdam-Zuid. Bij hoe groot het contrast is met 30 jaar geleden toen delen van Zuid gekenmerkt werden door verval en onveiligheid. Toen delen van Zuid bekend stonden als getto. Wie oude beelden terugziet, bijvoorbeeld in de documentaire over Pim Fortuyn, ziet een stad die ver afstaat van het Zuid van nu. Wij liepen 2 weken geleden met een uitgebreid VVD-team op Zuid en hebben dit met eigen ogen gezien en met onze eigen oren gehoord van bewoners. Zuid ontwikkelt zich goed en die verandering is het resultaat van jarenlange investeringen en bewuste keuzes, in nieuwbouw in buitenruimte, in een meer gemengde woningvoorraad, in onderwijs. Dat heeft Zuid niet alleen fysiek veranderd, maar ook economisch en sociaal versterkt. Voorzieningen volgden, net zoals nieuwe kansen. NPRZ, voorzitter, werkt. Het laat zien dat onze interventies en ons beleid effect heeft. Dat betekent niet dat we er al zijn. Er blijft forse inzet nodig. Hoe mooi is het dat we de komende jaren door blijven investeren en dat we zo'n fors bedrag uittrekken om Zuid verder door te ontwikkelen. In de periode tot 2031 investeren we alleen al op wonen 685 miljoen in de ontwikkeling van Rotterdam-Zuid. Luister goed: 685 miljoen. Dat is heel veel geld dat we investeren in Rotterdam-Zuid. Dat is een heel goede zaak. Wij steunen ook NPRZ, maar dat moge duidelijk zijn, het NPRZ-beleid van het college. Tot slot, voorzitter. De commissievergadering van vorige week werd door sommigen aangegrepen als een openbaar functioneringsgesprek van een betrokken ambtenaar. Nu lijkt dat weer te gebeuren. Laten we dat alsjeblieft niet overdoen in deze raad. Daar is de raad niet voor bedoeld. Dank u wel.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Kind. De heer Dekkers dan.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, dank u wel. Ik ga het kort houden. We hebben een uitgebreide commissiebehandeling gehad. Ik denk dat het goed is om te zien waar we staan met NPRZ en ook continu blijven bijschaven. De investeringen die we doen, die hebben effect, maar we zien ook dat beleid soms ook negatieve effecten heeft. Op Zuid, zeker in Carnisse, hebben we ook veel huizen opgekocht en dat leidt ook tot leegstand en ook wel spookstraten. We hebben een motie die oproept om daar echt een aanpak voor te maken, om

te zorgen dat we die spookstraten zo snel mogelijk weg hebben uit Carnisse en bij heer NPRZ. Die wil ik bij dezen indienen.

De VOORZITTER: De heer Dekkers heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Jaag de spookhuizen Carnisse uit

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29-01-2026 ter bespreking van het agendapunt 6.2'Voortgangsrapportage NPRZ 2024';

constaterende dat:

- de gemeente in Carnisse in het kader van het NPRZ op grote schaal woningen heeft aangekocht;
- een aanzienlijk deel van deze woningen langdurig leeg staat of is dichtgetimmerd in afwachting van renovatie of sloop;
- deze leegstand leidt tot zogenoemde 'spookstraten', met negatieve gevolgen voor leefbaarheid, veiligheid, mentale gezondheid en sociale samenhang;
- tegelijkertijd in Rotterdam grote behoefte bestaat aan (tijdelijke) woonruimte en laagdrempelige maatschappelijke voorzieningen;

overwegende dat:

- langdurige leegstand die door gemeentelijk handelen ontstaat, in de periode tussen aankoop en herontwikkeling, onwenselijk is en actief moet worden tegengegaan;
- tijdelijke invulling van panden (zoals tijdelijke verhuur, flexwonen, buurfuncties, ateliers, ontmoetingsplekken of maatschappelijke voorzieningen) de sociale cohesie, veiligheid en levendigheid kan bevorderen;
- bewonersinitiatieven, stichtingen en maatschappelijke organisaties vaak bereid zijn tijdelijke invulling te verzorgen, maar daarvoor ruimte en ondersteuning nodig hebben;

verzoekt het college:

- een Aanpak Spookstraten op te stellen waarin wordt beschreven hoe gemeentelijk aangekochte woningen sneller tijdelijk kunnen worden benut met als doel langdurige leegstand, zoals in Carnisse, te voorkomen;
- bij deze aanpak bewonersinitiatieven, maatschappelijke organisaties en andere tijdelijke invullers actief te betrekken;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.P.A. Dekkers, S. Reitema, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.S.J. Coşkun en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50plus): Leuk om de wethouder eens dichtbij te zien. Ik blaas. Daar gaat hij. Voorzitter, het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid, de NPRZ, dat is mijn stokpaardje. Een programma dat al 15 jaar draait, niet 10, maar 15. Vijftien jaar plannen, 15 jaar beleid, 15 jaar miljoenen euro's. Het begon met een belofte: Rotterdam-Zuid zou versneld mee gaan doen op wonen, onderwijs, werk en veiligheid. Maar, voorzitter, na 15 jaar is het tijd om eerlijk te zijn. Dit programma heeft zijn belofte niet waargemaakt. Niet omdat de ambitie ontbrak, want dat was er wel, maar omdat de werkwijze niet deugde. Een zwaar bestuurlijk programma dat vooral zichzelf in stand hield, terwijl de echte doorbraken uitbleven. Dat is

geen incident, dat is structureel falen. Voorzitter, laten we de NPRZ eens langs de thema's en feiten leggen. Eén, het onderwijs. Ja, er is een verbetering, maar het kerndoel, 38 procent uitstroom naar techniek, staat na 15 jaar pas op 28, 5 procent. Twee, het werk. Ja, er is een uitstroom, maar nog steeds leeft 1 op de 5 huishoudens op Zuid rond het sociaal minimum. Dat is geen sociale stijging, dat is stilstand. Drie, de veiligheid. Objectief zien we verbetering, maar bewoners voelen zich nog steeds onveilig. Laten we eerlijk zijn: mensen wonen niet in statistieken, ze wonen in straten, in portieken en op pleinen. Dan, voorzitter, 4, het wonen. Hier zien we het echte probleem. Het NPRZ ging uit van slopen, opkopen en nieuwbouwen. We kennen de voorbeelden maar wat goed: de Tweebosbuurt, de oorspronkelijke plannen voor de Fazantstraat. Het idee was supersimpel: verdunnen om te verbeteren. Midden en hogere inkomens zouden Zuid gaan redden, maar de werkelijkheid is totaal anders. De grootschalige woningopkoop is gestopt. Niet omdat het doel is gehaald, maar omdat het financieel onhaalbaar bleek. Duizenden woningen zouden worden opgekocht, het werden er slechts honderden. Met leegstand, onrust en een te hoog prijskaartje. Ondertussen zagen bewoners gebeuren dat zij achterbleven, terwijl anderen hun plek innamen, met hogere inkomens, met hogere opleidingen. Voorzitter, dat is geen wooncarrière. Dat is verdringing, oftewel het woord, ik heb het zo vaak gezegd: gentrificatie. In wijken als Carnisse voelen bewoners dat elke dag. Buren vertrekken, straten veranderen, de buurt verdwijnt, nog voordat hun eigen leven is verbeterd en daar ging het om. Voorzitter, een wijk verbeteren door haar bewoners te vervangen, is geen sociaal beleid, dat is sociale amputatie. Ten slotte, voorzitter, participatie. Vijftien jaar NPRZ en pas nu wordt gesproken over bewonerszeggenschap, een burgerberaad, nadat de plannen zijn gemaakt, nadat de belde besluiten zijn voorbereid. Dat is geen bewonersgedreven beleid. Bewoners waren te lang geen partner, maar onderwerp van beleid. Er werd over hen gesproken, voor hen besloten, zonder hen vormgegeven. Dat is precies waarom het vertrouwen is verdwenen. Voorzitter, laat ik glashelder zijn: de werkwijze van het NPRZ, top-down bestuurlijk programmatisch, heeft haar geloofwaardigheid volledig verloren. Na 15 jaar is dit geen motor van verandering meer, maar een mammoettanker die niet te keren is. Daarom trekken wij een duidelijke conclusie: het NPRZ is als werkwijze tekortgeschoten. Het is tijd om er afscheid van te nemen. Niet van Zuid overigens, maar wel van een aanpak die Zuid heeft veranderd, zonder haar bewoners centraal te zetten. We willen een nieuwe koers, geen nieuw logo, geen nieuwe slogans, maar een bewonersgedreven agenda, waar sociale stijging het vertrekpunt is en waar bewoners niet meedenken aan de randen, maar meebeslissen in het hart. Voorzitter, Rotterdam-Zuid verdient beter dan nog eens 15 jaar NPRZ. Het is tijd om dit hoofdstuk te sluiten en opnieuw te beginnen met de bewoners voorop en vooral in het middelpunt. Daar heb ik 4 moties voor. Echte bewonerszeggenschap op Zuid, waarbij de heer Vonk meetekent. Verdringing en wooncarrières transparant in beeld, waar de heer Vonk ook meetekent. Prioriteit voor sociale stijgers op Zuid, waar de heer Vonk en de heer Coşkun ook meetekent en afbouw NPRZ als werkwijze na 15 jaar. Daar tekent de heer Coşkun ook mee. Tot zover.

De VOORZITTER: Mevrouw Verkoelen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 4. Echte bewonerszeggenschap op Zuid!

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van de Voortgangsrapportage NPRZ 2024;

constaterende dat:

- bewoners van Rotterdam-Zuid zich jarenlang onvoldoende betrokken hebben gevoeld bij besluiten die hun leefomgeving raken;
- bewonersparticipatie binnen het NPRZ vaak plaatsvond nádat beleidskeuzes al waren gemaakt;

overwegende dat:

- vertrouwen van bewoners alleen kan worden hersteld door daadwerkelijke zeggenschap;
- participatie zonder invloed leidt tot frustratie en wantrouwen;

verzoekt het college:

- per wijk of gebied op Rotterdam-Zuid bewonersraden in te stellen met een formeel adviessrecht op hoofdlijnen bij plannen voor wonen, herstructurering en leefomgeving;
- vast te leggen dat bewonersparticipatie plaatsvindt vóór besluitvorming, en niet achteraf;
- de positie, rechten en ondersteuning van deze bewonersraden juridisch en bestuurlijk te borgen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. P.J.H.D. Verkoelen en T.J. Vonk

Motie 5. Verdringing & wooncarrières transparant in beeld!

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van de Voortgangsrapportage NPRZ 2024;

constaterende dat:

- de woningbouw en herstructurering op Rotterdam-Zuid de afgelopen jaren hebben geleid tot grote verhuisstromen;
- verbetering van wijken niet automatisch betekent dat zittende bewoners daarvan profiteren;
- momenteel onvoldoende inzicht bestaat in wie daadwerkelijk profiteert van de woonontwikkelingen op Zuid;

overwegende dat:

- sociale stijging van bewoners alleen kan worden beoordeeld als duidelijk is wie vertrekt, wie blijft en wie terugkeert;
- zonder transparante data verdringing niet kan worden uitgesloten of bestreden;

verzoekt het college:

- een verplichte en jaarlijkse monitor Verdringing & Wooncarrières in te stellen voor Rotterdam-Zuid, waarin tenminste wordt opgenomen;
 - wie verhuist (uitgesplitst naar inkomen, huishoudentype en wijk);
 - wie terugkeert of doorstroomt binnen Zuid;
 - de inkomensontwikkeling van zittende bewoners;
- deze monitor te betrekken bij alle toekomstige besluiten over woningbouw, sloop en herstructurering op Zuid;
- de raad hierover jaarlijks te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. P.J.H.D. Verkoelen en T.J. Vonk

Motie 6. Prioriteit voor sociale stijgers op Zuid!

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van de Voortgangsrapportage NPRZ 2024;

constaterende dat:

- sociale stijging van bewoners het oorspronkelijke doel was van het beleid op Rotterdam Zuid;

- huidige woningbouw en herstructurering onvoldoende garanties bieden dat zittende bewoners daarvan profiteren;

overwegende dat:

- verbetering van Zuid pas duurzaam is als bewoners de kans krijgen om binnen hun wijk te blijven wonen en door te groeien;
- binding aan wijk en gemeenschap cruciaal is voor sociale cohesie;

verzoekt het college:

- bij nieuwe woningbouw en herstructurering op Rotterdam-Zuid harde doelstellingen vast te leggen voor:
 - het percentage woningen bestemd voor huidige bewoners van Zuid;
 - wooncarrières binnen de eigen wijk of stadsdeel;
 - deze doelstellingen te monitoren en jaarlijks aan de raad te rapporteren;
 - sociale stijgers expliciet prioriteit te geven in het woonbeleid op Zuid;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. P.J.H.D. Verkoelen, T.J. Vonk en T.S.J. Coşkun

Motie 7. Afbouw NPRZ als werkwijze na 15 jaar!

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van de Voortgangsrapportage NPRZ 2024;

constaterende dat:

- het Nationaal Programma Rotterdam Zuid inmiddels bijna vijftien jaar bestaat;
- ondanks meerdere koerswijzigingen en monitors de meeste kernindicatoren langdurig in het rood blijven staan;
- recente koerswijzigingen, met name op wonen, impliciet erkennen dat eerdere werkwijzen onvoldoende effectief waren;

overwegende dat:

- een programma dat na vijftien jaar geen structurele doorbraken heeft opgeleverd zijn legitimiteit verliest;
- voortdurende bijsturing binnen hetzelfde kader niet leidt tot fundamentele verandering;

verzoekt het college:

- een afbouwscenario uit te werken voor het NPRZ als bestuurlijke en programmatische werkwijze;
- hierbij te schetsen hoe verantwoordelijkheden, middelen en taken worden overgedragen naar een nieuwe aanpak;
- de raad vóór het einde van deze collegeperiode een voorstel voor te leggen voor een nieuwe, bewoners-gedreven aanpak voor Rotterdam-Zuid;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. P.J.H.D. Verkoelen en T.S.J. Coşkun

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan mijnheer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Voorzitter, gezien mijn spreektijd, kortheidshalve, zoom ik in op 2 punt, dat gaat over maatschappelijke betrokkenheid, burgerbetrokkenheid. Dat gaat in de eerste plaats over het onderzoek naar burgerbetrokkenheid, wat in 2024 al gevraagd is en nu weer uitgesteld wordt. Daar wil ik heel graag de wethouder naar vragen. Waar zit de urgentie, wanneer kunnen we daar resultaten van verwachten? Ten slotte hebben wij in de commissie gevraagd en ik zou de wethouder willen uitdagen daar een toezegging van te maken, want dat is in de commissie niet gebeurd: maak het makkelijk voor maatschappelijke partners om bij te dragen aan het NPRZ, zodat ze zich ook via de website kunnen aanmelden en omgekeerd: maak ook duidelijk met welke maatschappelijke organisaties je al samenwerkt binnen het programma. Ook dat kan via de communicatie van NPRZ. Het zou fijn zijn als de wethouder daar een toezegging op zou willen doen. Dank.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp): Dank u wel, voorzitter. In de commissie heeft mijn collega Emin Başoğlu ook al de kritische noot van SP laten horen over het NPRZ en mevrouw Verkoelen heeft dat daarnaast prima voorwoord, waardoor wij ook niet voor niets 2 moties van haar mede ondertekenen. De SP is altijd zeer kritisch geweest over het NPRZ, want daarvoor hadden we het Pact op Zuid. De grootste kritiek van NPRZ is niet zozeer dat we de problemen op Zuid willen aanpakken, maar dat de hele statistische benadering, dat het naar het niveau van het gemiddelde van de G4, puur statistisch. Ik heb altijd gezegd: er wonen zeker net zoveel arme mensen en mensen in achterstanden op Noord als op Zuid, alleen wordt het statistisch niet gecompenseerd door Hillegersberg of Kralingen. Voorzitter, zelf ben ik inmiddels verhuisd van een achterstandswijk, zoals dat vroeger heette, uit de Agniesebuurt, naar focuswijk Feijenoord. Daar is het gemiddelde inkomen in Feijenoord mee gestegen, net zo goed als dat de heer Versnel in de Afrikaanderwijk. Het gemiddelde inkomen in de Afrikaanderwijk is inmiddels ook gestegen. Dat heeft allemaal niet zoveel met NPRZ te maken. Het probleem met NPRZ is: het was inderdaad een kindje van de PvdA, daar heeft Leefbaar Rotterdam volkomen gelijk in. Het was het idee van Schrijer om dat geld uit Den Haag te krijgen, waarbij dat maar half lukte. Vervolgens heeft de heer Karakus daar vorm aan gegeven. Ik zat zelf toen in Charlois en wij vonden het niet zo'n goed idee zoals dat ging. Maar goed, het ging en we hebben vanaf het begin af aan geprobeerd, in 2012, daar ook de bewoners bij te betrekken, maar dat is nooit gelukt vanwege de statistische benadering en omdat de focus van het hele programmabureau en de top die daarin zit, vooral gericht is: hoe krijgen we geld uit Den Haag? Dat was gericht op Den Haag en niet zozeer op de bewoners van Zuid. Daarom ben ik het eens met mevrouw Verkoelen, om die om te draaien. Ga eens van de bewoners uit. Dat kon bij het Pact op Zuid gedeeltelijk, dat kon bij het NPRZ gedeeltelijk, maar dat kan nog veel beter als je die kracht van de bewoners echt organiseert. Natuurlijk is het leuk als je kan zeggen: 650 miljoen dankzij NPRZ, maar misschien was het wel 985 miljoen geweest als er geen NPRZ was geweest of 385 miljoen als je de manier van Pact op Zuid was doorgegaan. Niemand zal dat bewijzen, want we kunnen niet dat terugdraaien. Wij vinden in ieder geval dat je wel de problemen moet aanpakken en dan niet statistisch. Niemand heeft er wat aan dat in de wijk Feijenoord statistisch door onze toren en wat er nog gebouwd wordt, men omhoog gaat. Mensen in de Oranjeboomstraat hebben daar niets aan. Je moet niet de statistiek aanpakken, maar echt de slechte huizen, de lage achterstanden in onderwijs, concreet per school, per straat en niet zozeer zo'n hoog over toch ambtelijk statistisch programma. Daar geloven wij niet in. Daar hebben we nooit in geloofd, maar we geloven wel in de aanpak van de problemen van de mensen op Zuid, ook op Noord, door gericht, concreet, wijk voor wijk, straat voor straat dat aan te pakken. Dan ben ik het niet eens met de heer Leewis die zegt: van de oorspronkelijke bewoners. Heel veel van die wijken zijn een soort hotelwijken. Daar komen mensen in en als ze iets beters krijgen, gaan ze er weer uit. Dat kost alleen maar heel veel bureaucratie om dat allemaal te gaan meten. Daarom ben ik niet voor zijn motie, omdat je dat niet statistisch zo uit elkaar kan houden, de nieuwkomers, de oudkomers en wie woont er dan hoelang? Bovendien, als je dat dan gemeten hebt, wat doe

je dan met die cijfers? Ik zie dat niet zitten. Dat was ook nooit de bedoeling geweest. De bedoeling was statistisch het gemiddelde omhoog te krijgen. Dat moet anders.

De VOORZITTER: Mevrouw Bruin heeft nog een vraag.

Mevrouw BRUIN (Ir): Dank, voorzitter. Ik hoor de heer Coşkun spreken over de slechte staat van de woningen, maar als er om een sloop gevraagd wordt, woningen die in slechte staat zijn ligt en er ligt een plan voor sloop voor, stemt u altijd tegen. Wat vindt u daar van? Soms is het ook beter om en sloop-nieuwbouw toe te passen, waardoor je de kwaliteit van woningen kan verbeteren en ook meer voorraad kan toevoegen.

De VOORZITTER: Mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp): We hebben nog nooit tegen sloop van woningen gestemd als 70 procent van de bewoners zei: sloop het maar. Wat u slechte woningen noemt en dan vervangt door heel dure appartementen, daar zijn de meeste mensen helemaal niet voor. Die vinden hun woning heel erg goed. Het is ook gelukt om die te behouden, zoals grote delen van Vreewijk en andere zaken. Je kunt ook met renovatie en met andere middelen woningen in stand houden. We zijn echt niet tegen sloop van woningen, maar wij vinden wel dat de bewoners daar wat over te zeggen moeten hebben. Met uw beleid, u bent dan zogenaamd wel voor sociale woningbouw, maar onder uw regime is het aantal sociale woningen in Rotterdam fors gedaald en zijn er heel veel dure appartementen voor in de plaats gekomen, die helaas heel vaak leeg staan.

De VOORZITTER: Mevrouw Bruin.

Mevrouw BRUIN (Ir): Bedoelt u met uw regime het regime van Leefbaar Rotterdam?

De heer COŞKUN (sp): Wat anders?

Mevrouw BRUIN (Ir): Ik dacht aan de heer Karakus, die noemde u net ook en die werd vroeger, nog steeds, wordt hij de sloopkoning genoemd, omdat hij echt een gigantische hoeveelheid sociale huur had gesloopt. Ik geloof dat de heer Karakus, sloopkoning, die naam kreeg hij omdat hij 28.000 sociale huurwoningen had gesloopt in 1 termijn. U kunt mij iets in de schoenen gaan schuiven, maar ik denk dat we naar de overkant moeten kijken over sloop.

De heer COŞKUN (sp): Jawel, maar het is allemaal geweest met steun van Leefbaar Rotterdam. Leefbaar Rotterdam heeft dat altijd gesteund, ook weer in dit college, dat er voortdurend goede woningen worden vervangen en heel dure woningen daarvoor in de plaats komen. Uw partij heeft dat vanaf het begin af aan gesteund, ook toen de PvdA een tijdje in de oppositie zat, in 2002, heeft u dat ook mede ingezet. Toen was het zelfs uw eigen, die nu directeur is van NPRZ, het moet niet over ambtenaren, maar die was toen wethouder. Die heeft dat mede in gang gezet en de PvdA heeft dat helaas overgenomen, dat slechte beleid. Dat ben ik met u eens, dat was slecht beleid. Ze proberen nu een ander beleid, maar zij hebben het slechte beleid van Leefbaar overgenomen vanaf 2006.

De VOORZITTER: Mevrouw Bruin.

Mevrouw BRUIN (Ir): Volgens mij heeft niemand van Leefbaar Rotterdam een geuzennaam als sloopkoning hier. De Fazantstraat hebben wij mede gered, die stond ook op de sloopnominatie.

De VOORZITTER: Mevrouw Verkoelen.

De heer COŞKUN (sp): Zeker, maar mag ik nog even antwoorden op mevrouw Bruin? Die Fazantstraat is mede dankzij dat heel veel bewoners daar in verzet kwamen. Daar is uiteindelijk een meerderheid van de raad in meegegaan om de Fazantstraat in Carnisse te redden. Dat wel, maar dat is dankzij het verzet van de bewoners geweest.

De VOORZITTER: Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50plus): Mijn punt naar Leefbaar Rotterdam is: stop eens met dat steeds afschuiven naar anderen. U bent 20 jaar als Leefbaar aan de macht. Prachtig. Het interesseert me geen barst wat de Partij van de Arbeid doet. Wat hebt u 20 jaar gedaan? Schei eens uit met elkaar continu maar te wijzen. Moet, omdat de Partij van de Arbeid verkeerd beleid heeft gedaan, moet u ook maar gaan slopen? Als zij de sloot in springen, springen we er ook maar allemaal achteraan? Kom op, laat eens zien, als Leefbaar, wat je dan wel gedaan hebt in die 20 jaar op Rotterdam-Zuid.

De VOORZITTER: Mevrouw Bruin.

Mevrouw BRUIN (lr): Ik denk dat mevrouw Verkoelen even wat jaren moet gaan tellen, want wij zijn niet 20 jaar aan de macht. Anders was het wel anders geweest.

De VOORZITTER: De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd): Voorzitter, SP, Leefbaar, PvdA en JOU hebben hun mond vol dat de bewoner centraal moet worden gesteld. Vervolgens zitten ze hier een partijtje handje drukken te doen van wie is de grootste schuld aan de dingen die mis zijn gegaan? Ik geloof niet dat de bewoner daar heel veel beter van wordt. Ik stel voor dat we dit afconcluderen. Alles dat fout is gegaan in Zuid, is de schuld van Leefbaar, SP, PvdA en JOU. Alles dat goed is gegaan, is te danken aan de huidige wethouder van de VVD. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik vind het toch wel jammer dat u de voorzitter van de NPRZ vergeet. Tot slot, de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp): Mevrouw de voorzitter, de voorzitter is dat alleen maar een beetje in naam. Dat is niet echt de voorzitter van de NPRZ. Maar goed, dat is een andere discussie. De vorige wethouder wonen was helaas van de VVD, zeg ik er dan maar bij, die dat heel slechte beleid van Leefbaar en de PvdA heeft voortgezet. De VVD kan er ook een handje van. Voorzitter, we moeten echt dat het van onderaf moet komen. We hebben een burgertop gehad, toentertijd. Dat kostte 200.000 euro, 1000 mensen zaterdag in AHOI. Ik heb toen gezegd: geef 1000 mensen op Zuid 200 euro, dan heb je een grotere impuls voor Zuid dan dat. Stop met dat soort dingen. Betrek die bewoners straat voor straat, wijk voor wijk erbij. Er zit genoeg sociale basis in die wijken en dat kan je nog verder organiseren. Dan kan het goedkoper, sneller en doe het niet alleen op basis van de statistiek. Met de wijk Feijenoord gaat het wel goed, nu ik daar ga wonen en er komen nog duizenden andere woningen bij. Statistisch, 9000 mensen wonen er, over een tijdje zijn dat er 16.000. Dan is hij statistisch wel op orde van het niveau van de G4. Maar de mensen in Oranjeboomstraat en de Persoonshaven hebben er niets aan, persoonlijk, als hun buurman toevallig hoger opgeleid is en een hoger inkomen heeft.

De VOORZITTER: De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Ik had nog 1 vraag, maar ik word ook wel een beetje nostalgisch van het debat want dit is 1 van de laatste debatten, althans 1 van de laatste debatten waar de heer Coşkun acte de présence geeft. U had het heel erg over onderop en vanuit de wijk zelf. Ik miste 1 stukje uit de bijdrage zelf. Gaat u zelf in die focuswijk van Feijenoord, waar u gaat

wonen, gaat u daar misschien nog iets doen? Hebt u daar nog plannen voor, van onderop, om zaken te gaan doen?

De VOORZITTER: Het is geen campagne voor de wijkraad, wil ik ook nog duidelijk maken.

De heer CO\$KUN (sp): Ik woonde er nog niet en van die 142 appartementen. Er moest natuurlijk een VVE komen en daar ben ik helaas gekozen tot voorzitter. Die 142 appartementen, daar mag ik een rol bij spelen. Daar zitten heel veel mensen in die zich ook willen bemoeien met de Persoonshaven en met de Oranjeboomstraat en alles wat daar zit. Ik heb me opgegeven voor de wijkraad. Als het de kiezer behaagt, zit ik in de wijkraad. Ik was nog niet gekozen, maar ik zat gisteren ook bij de wijkraad met de bewoners op de Steenplaat die klaagden over dat de accu's uit de scootmobiel werden gestolen daar en allerlei andere problemen. Ik ken al een hoop mensen op Zuid. Ik ken een hoop mensen. Ik was bij het Armoedepplatform Feijenoord, dat werd opgericht afgelopen dinsdag. Ik ben zeer actief daar. Wat minder met al die raadsstukken die we vandaag behandelen. Vanavond moet ik naar de film.

De VOORZITTER: De heer Haan.

De heer DE HAAN (d66): Afsluitend. Het doet me deugd te horen dat u de kracht van de bewoners op die manier ook in praktijk brengt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Voorzitter, het is zo'n 15 jaar geleden dat het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid werd geboren, het werd net al aangehaald, met als doel natuurlijk om de bewoners op Zuid ook erop vooruit te helpen. Dankzij de PvdA is dit programma naar Rotterdam gehaald. De PvdA is er wel stellig van overtuigd: je moet ongelijk investeren voor gelijke kansen. Het moge duidelijk zijn, de PvdA is zeker voor dit programma, maar natuurlijk wel met een goede uitvoering. Want hoewel de gemiddeldes de afgelopen jaren op Zuid zijn verhoogd, hebben wel te veel Rotterdam de afgelopen jaren echt het gevoel dat zij er niet bij horen. Dat moet, wat ons betreft, echt anders. Daarom is de PvdA-fractie wel hoopvol over de koerswijziging binnen de NPRZ-pijler wonen, die laatst in de commissie BWB is besproken. Niet meer bewoners de wijk uitjagen, maar woningen bijbouwen, woningen verbeteren en de buitenruimte aanpakken. Maar, voorzitter, hoewel de plannen er op papier hoopvol uitzien, valt of staat alles natuurlijk bij de uitvoering. In het advies van Van Rijn over het nieuwe woonbeleid, lezen we ook niet voor niets dat er een belangrijke rol weggelegd zal worden voor het zogenaamde flankerende beleid. De PvdA zal vandaag dan ook alle voorstellen steunen die eraan bijdragen dat dat beleid versterkt gaat worden. Het is essentieel dat Rotterdammers op Zuid de komende jaren hand in hand en stap voor stap ook meegenomen zullen worden in de plannen die gaan komen, met de boodschap: jij hoort erbij. De komende periode zal ook GroenLinks-PvdA daar scherp op toezien. Voor de koerswijziging binnen de pijler wonen is een goede samenwerking nodig met de verschillende partners. In de wethoudersbrief over de woontop spreekt het college over de intentie om meer dan ooit zij aan zij op te trekken. Een intentie is voor de PvdA niet genoeg. Daarom dienen we ook een motie in waarin we het college oproepen om de intenties om te zetten in daadwerkelijke afspraken en vooral om de bewoners van Zuid erbij te betrekken hoe deze samenwerkingsafspraken er dan uit moeten zien. Daarvoor 1 motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Reitema heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8. Zet de intenties om in harde afspraken

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Voortgangsrapportage NPRZ 2024';

constaterende dat:

- de betrokken partijen hun intentie hebben uitgesproken om nog meer dan voorheen zij-aan-zij op te trekken in de benodigde aanpak binnen de NPRZ pijler Wonen;
- de commissie van Rijn heeft geconstateerd dat er een stevig pakket flankerend beleid nodig is voor de uitvoering van het advies;

overwegende dat:

- bewoners op Zuid de afgelopen jaren teveel het gevoel hebben gehad dat er vooral over hen werd gepraat, in plaats van met hen;
- de nieuwe aanpak binnen de NPRZ pijler wonen een grote invloed zal hebben op de huidige bewoners van Zuid;

verzoekt het college:

- voordat aan de uitvoering begonnen wordt een uitgebreid en breed gedragen participatieplan aan de gemeenteraad voor te leggen;
- dit plan op te stellen samen met de NPRZ partners, bewoners en de betrokken wijkraden;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. S. Reitema en A. Kockelkoren

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw REITEMA (pvda): Voorzitter, het is er al even over gegaan. In de commissievergadering hebben we inderdaad in klare taal duidelijk gemaakt wat wij vinden van het functioneren van de directeur. Ik wil dat niet herhalen. Dat hebben we al in de commissie gedaan, maar ik wil wel herhalen, wat ik ook net zei, dat wij wel echt zijn gesterkt door de vele reacties die we hebben gekregen. Want Rotterdammers zijn wel benieuwd of de wethouder bouwen en wonen er wel vertrouwen in heeft dat dit boegbeeld het nieuwe beleid met die koerswijziging binnen de pijler wonen tot een goed einde kan gaan brengen. Want bij zo'n positieve koerswijziging, hoort ook een positieve uitvoering en geen boegbeeld dat Rotterdammers wegzet als idioten. Tot zover.

De VOORZITTER: U mag de vraag stellen. Ik wilde wel benadrukken: het college is in zijn totaliteit aanspreekbaar op alles wat er gebeurt. Ook als het gaat om de uitvoering, dan zijn dat de partijen die dat doen. Ik zou toch echt de vragen aan de wethouder willen blijven houden, hoe hij in het algemeen ziet dat de uitvoering loopt en dat niet koppelen aan personen, in dit geval ambtenaren. Want als we die kant opgaan, dan krijgen we weer een heel ingewikkeld debat. Dat ga ik ook echt voorleggen. Zijn er nog anderen die hier het woord willen voeren? De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk): Dank u wel, voorzitter. Dat we het niet over individuele ambtenaren hebben, daar kan ik me helemaal in vinden. Volgens mij is daar ook nog een debat over geblokkeerd vanavond. Even in het algemeen. We zien een aantal lichtpunten als het gaat om NPRZ, maar die lichtpuntjes zijn echt wel mondjesmaat. Na 12 jaar zou je natuurlijk iets meer verwachten. Je ziet dat de aantallen bijstandsgerechtigden nog te hoog zijn, het lerarentekort is er nog te veel, uitstroom vanuit mbo loopt ook niet goed. We hebben het natuurlijk uitgebreid ook gehad over de woningproblematiek. Dan, als je kijkt naar het algemene beeld, zie je dat er miljoenen gaan naar Zuid, naar de verbeteringen. Die blijven

niet zichtbaar, die blijven mondjesmaat. Dat geeft weinig hoop voor de komende jaren. Bij de mensen die die verbeteringen het hardst nodig hebben, blijven maar wachten. Dat tast ook het vertrouwen aan van veel Rotterdammers als ze zien dat naar een bepaald project heel veel geld gaat, maar dat de verbeteringen niet zichtbaar zijn of niet voldoende zichtbaar zijn. Ik ben benieuwd hoe de wethouder daar zelf op reflecteert. In het kader daarvan: als we steeds hetzelfde blijven doen, komen we ook niet vooruit. Soms is het ook goed om te vernieuwen. Wat ons betreft, zien we dat misschien nog te weinig bij het NPRZ. Waar ik overigens wel positief over ben, is de wijze van communicatie in de laatste periode. Toen ik in het begin de commissiebehandeling deed over de voortgangsrapportages, werden er alleen maar luchtfoto's van Zuid gepost door het NPRZ. Nu laten ze af en toe ook echt wel zien wat er gebeurt op Zuid. Maar als we kijken naar een vernieuwing, zou ik me best kunnen voorstellen dat je ook gaat kijken naar vervanging. Wat je bij de rijksoverheid ziet, is bijvoorbeeld dat topambtenaren bij de algemene bestuursdienst echt wel worden aangespoord om na een jaar of 5, 6, 7 iets anders te doen. Dat is goed voor die mensen zelf, maar ook goed voor de organisatie, zodat je ook iemand met een andere blik naar de problematiek kan laten kijken. Ik vraag de wethouder om een reactie hoe hij daarnaar kijkt. Voorzitter, wat ons betreft, zou je niet zo'n lange periode moeten zitten, maar af en toe moeten afwisselen. Tot slot over wonen. Waar we voor moeten waken, vooral als je kijkt naar de ontwikkeling op Zuid, is dat het niet alleen aantrekkelijk wordt voor mensen die het kunnen betalen, terwijl de huidige bewoners achterblijven. Het doel moet zijn, wat ons betreft, dat de mensen op Zuid zelf vooruitkomen en dat zij betaalbaar kunnen wonen, kansen krijgen op werk, onderwijs en perspectief hebben op een betere toekomst. Dat vraagt, wat ons betreft, inderdaad om keuzes en vernieuwing. Tot zover.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden? Mevrouw Sadhoe.

Mevrouw SADHOE (bij1): Dank u wel, voorzitter. Vandaag bespreken we de voortgangsrapportage van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid. Een programma dat zegt ongelijkheid te bestrijden, maar ondertussen weigert een van de belangrijkste oorzaken daarvan serieus onder ogen te zien. Racisme is geen randverschijnsel. Het zit in wie wordt geselecteerd, wie ondersteuning krijgt, wie mag blijven wonen en wie wordt verdrongen. Toch, in deze rapportage wordt racisme nergens gemeten, nergens benoemd, nergens geanalyseerd. Dat is geen omissie, dat is een keuze. Voorzitter, je kunt geen rechtvaardig beleid voeren als je structureel wegkijkt van uitsluiting. Daarom dienen wij een motie in die helder is. Screen het NPRZ op institutioneel racisme. Niet symbolisch, niet intern, maar onafhankelijk en samen met bewoners. Voorzitter, wat ons zorgen baart, is de manier waarop bewoners van Zuid steeds worden neergezet. Uitspraken als 1 op de 3 zuiderlingen is licht verstandelijk beperkt, zeggen niets over de werkelijkheid van mensen, maar alles over een stigmatiserende manier om een wijk neer te zetten. Dat is geen neutrale analyse, dat is framing. Die framing legitimeert beleid waarin bewoners niet serieus worden genomen, maar beheerd. Zonder erkenning van racisme, zonder inzicht in wie structureel wordt buitengesloten, blijft dit programma ongelijkheid reproduceren in plaats van bestrijden. Voorzitter, wie ongelijkheid wil bestrijden, moet bereid zijn het eigen beleid te laten toetsen. Wij vragen de wethouder vandaag: wees niet defensief, maar moedig. Tot zover.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dit was ook uw maidenspeech hier in deze raad. Van harte gefeliciteerd.

De VOORZITTER: Mevrouw Sadhoe heeft de volgende motie ingediend.

Motie 9. Screen het NPRZ op institutioneel racisme

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari ter bespreking van agendapunt 6.2 Voortgangsrapportage NPRZ 2024;

constaterende dat:

- het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) zegt te werken aan het verkleinen van ongelijkheid op het gebied van school, werk, wonen en veiligheid;
- bewoners van Rotterdam-Zuid grotendeels bestaan uit mensen met een migratieachtergrond en mensen met lage inkomens;
- institutioneel racisme aantoonbaar bijdraagt aan ongelijke uitkomsten binnen onderwijs, arbeidsmarkt, woningmarkt en veiligheidsbeleid;
- in de voortgangsrapportage NPRZ 2024 geen expliciete analyse is opgenomen van racistische of discriminerende effecten van beleid en uitvoering;

overwegende dat:

- beleid dat ongelijkheid wil bestrijden zonder racisme te erkennen, deze ongelijkheid in stand houdt;
- het negeren van institutioneel racisme leidt tot wantrouwen, uitsluiting en ongelijke kansen;
- de gemeenteraad alleen effectief kan sturen wanneer zichtbaar is wie door beleid wordt geraakt en wie structureel wordt buitengesloten;

verzoekt het college om:

- een onafhankelijke screening op institutioneel racisme uit te voeren binnen het NPRZ, over alle pijlers van het programma;
- hierbij bewoners van Rotterdam-Zuid en onafhankelijke antiracisme-experts te betrekken;
- de resultaten en aanbevelingen voor de volgende voortgangsrapportage aan de raad te sturen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. P.C.Z. Sadhoe

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Nunnely.

Mevrouw NUNNELY (d66): Dank u wel, voorzitter. U wees mij terecht, inderdaad, op de motie waarin staat alsof het lijkt dat we nu een vacature hebben, die is er niet. Daarom heb ik een aangepaste versie, zodat het beter rijmt met de zaken.

De VOORZITTER: Mevrouw Nunnely heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2A. Versterken wat werkt, begrenzen wat schuurt

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.2 Voortgangsrapportage NPRZ 2024;

constaterende dat:

- het NPRZ al meer dan tien jaar loopt en zich bevindt in een nieuwe ontwikkelfase, wat vraagt om nieuwe inzichten;
- het programma aantoonbare resultaten heeft geboekt en breed wordt gedragen door partners in de stad;
- de Raad eerder heeft uitgesproken dat het functieprofiel binnen het NPRZ helder moet zijn;

overwegende dat:

- juist succesvolle programma's gebaat zijn bij periodieke bestuurlijke reflectie;
- een helder functieprofiel rolzuiverheid bevordert en het mogelijk maakt dat het NPRZ ook in de komende jaren effectief en inzichtelijk kan opereren;

verzoekt het college:

- de Raad te betrekken bij het functieprofiel van de directeur van het NPRZ;
- de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. J.M. Nunnely, S. Soytekin en T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Wethouder Zeegers begint en wethouder Versnel komt zo heel snel terug, heeft hij beloofd.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Ik zal de honneurs even waarnemen om te beginnen met het onderwerp, want het is natuurlijk de hele brede voortgangsrapportage die we hier met elkaar bespreken. Ik zal mij beperken tot de pijler wonen en uw vragen daaromtrent beantwoorden. Het klopt dat wij al geruime tijd in gesprek zijn met het rijk, met alle partners van het NPRZ over hoe we die pijler wonen kunnen verbeteren. Daar hebben we in de commissie BWB ook vaak over gesproken. Mevrouw Kockelkoren verwijst er ook naar, dat zij daar ook vaak op heeft aangedrongen. Maar we hebben inderdaad gezien dat het grootschalig opkopen van particuliere voorraad 1, ongelooflijk veel geld kost en 2, ook allerlei problemen met zich meebrengt rond beheer et cetera, maar ook de doelstellingen van NPRZ niet dichterbij brengen. Dat is wel wat we als college willen. We willen juist die NPRZ-gebieden vooruithelpen, er betere wijken van maken, betere woningen, fijnere buurten. Daar is alles op gericht. Het is een mix van maatregelen die we in NPRZ willen inzetten, van handhaving tot het versterken van de VvE's, verduurzaming, een grondige aanpak, maar ook verdichting, zodat we ook extra woningen toe kunnen voegen, zodat mensen ook in hun wijk kunnen blijven. Een ander belangrijk element, dat we ook hebben gezegd: we willen niemand uit die wijk weggagen. Integendeel, we hebben dat sociaal statuut met elkaar afgesproken. Dat geldt ook uiteraard voor de NPRZ-gebieden. We doen het met elkaar, met de bewoners en dat is ook de manier waarop wij op een positieve manier met deze aanpak verder willen. U roept daar al heel lang toe op en ik denk dat we hiermee dat antwoord hebben gegeven aan u, juist met de bewoners die kwaliteiten in die wijken, die allemaal zo verschillend zijn, versterken. Dat even als algemene inleiding van de pijler wonen. Dan de verschillende moties. Motie nummer 3 van Volt over de spookhuizen in Carnisse. Dat gaat, heb ik toen ook gezegd, waarschijnlijk ook over de Urkersingel. De Urkersingel hebben wij inderdaad al en dan zie je hoeveel tijd dat kost. Dat Oppert is natuurlijk een gebouw van Woonbron. Er zat ook particulier bezit in. Voordat alles is onteigend en noem maar op, ben je jaren verder. Maar ja, binnenkort gaat daar toch de sloopkogel in en gaan we daar nieuwe woningen realiseren. Dat is een voorbeeld van dat duurt wel echt heel erg lang. Ik snap uw zorgen daarin. In de tussentijd staat het natuurlijk leeg en dat is ook zonde. We zijn er natuurlijk al heel lang bezig met: wat doen we met dat bezit, 500 woningen die we hebben opgekocht. Daar hebben wij inmiddels een plan voor. Wij kijken per woning: welke kunnen we tijdelijk leegstandsbeheer doen, welke staan op korte termijn al op de nominatie voor sloop-nieuwbouw? Welke kunnen we op een andere manier grondig renoveren en weer als een soort kluswoning in de markt zetten? We zijn met dat hele bezit op die manier bezig. In die zin is uw motie overbodig, want we zijn dit al aan het doen. Daarom zal ik hem ontraden.

De VOORZITTER: De heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, ik vind dat wel wat makkelijk en ook wat makkelijk richting die mensen in Carnisse en op Zuid. Als we met wijkraaden spreken, geven ze ook aan dat dit al meerdere malen is verteld. Volgens mij zelfs nog dit jaar in een gesprek met de wijkraad. Dat plan zien wij niet, dat weten we niet. Altijd als we iets vragen dan zeggen we: we doen het al. Ik vind dat ook een slecht signaal naar de mensen in de stad. Ik wil echt vragen om te heroverwegen. Als we die aanpak hebben, kijk dan nog naar deze motie. Misschien kunnen we het nog een stap verder brengen, door ook echt te bespreken: zitten we daar boven op of niet? Ik snap dat een transformatie schuurt, maar we zien dat het nu schuurt met leegstand en ik wil echt dat we daar een stap vooruitzetten als stad, want dit is niet goed voor de wijken waar dat nu plaatsvindt.

De VOORZITTER: De wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Ik kan mij voorstellen dat er in de communicatie met de wijkraad over die aanpak iets verbeterd kan worden. Dat denk ik ook wel, want wij zijn nu bezig met aannemers aanstellen et cetera, maar dat we daar meer transparantie in aanbrengen, vind ik verder een goed idee. Ik wou alleen maar zeggen: die aanpak, daar zijn we volop mee bezig. We kunnen dat wel wat beter communiceren.

De VOORZITTER: Mijnheer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, mijn suggestie is dan dat we het woord 'aanpak' in de motie dan ook breed interpreteren. Dat er per huis een aanpak is: goed. Maar ook: hoe neem je de wijk mee in communicatie? Wat mij betreft gaat het over dat we leegstand hebben die impact heeft op wijken en dat we weten: hoe gaan we daarmee om? Daar hoort, wat mij betreft, alles in. Ik zou zeggen: hartstikke mooie motie en ik zou er voor gaan stemmen zo.

De VOORZITTER: De wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Ik ben bereid om de communicatie daarover te verbeteren. Ik ga niet een heel nieuwe aanpak hiervoor opstellen. Als wij de motie zou kunnen veranderen, vind ik dat prima. Maar anders zou ik het ook bij deze toezegging kunnen laten. Dat zou mijn voorkeur zijn. Dan de motie van mevrouw Verkoelen. Daar heb ik even het nummer niet helemaal praaf, maar hij heet 'verdringing en wooncarrières transparant in beeld'. Daarmee zegt u een verplichte jaarlijkse monitor op te stellen en daarin ook op te nemen wie verhuist, terugkeert, doorstroomt en de inkomensontwikkeling van zittende bewoners. Dat is echt een behoorlijke specifieke monitor op menselijk gedrag in de wijk. Die wil ik ook ontraden. We zijn naar aanleiding van uw motie bij Bloemhof al bezig met hoe gaan we hier precies vorm aan geven, om daar grip en beeld op te krijgen. Ik neem aan dat u een doel heeft van deze motie om te kijken van doen we het echt voor de bewoners daar. Daar gaat het u om. Ik wil toch eerst even die motie van Bloemhof goed uitwerken en niet nu met een aanvullend pakket komen. Ik wil eerst met uw eerdere motie aan de slag, voordat ik dit voor heel NPRZ wil doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50plus): Mag ik het dan zo beschouwen dat u dat als een soort pilot doet en als het werkt, trekt u dat door voor heel Rotterdam-Zuid. Want het gaat mij inderdaad om dat we beeld willen krijgen: komt het ook echt de bewoners zelf ten goede of is het inderdaad verdringing, wat wij denken. Als u dat aan de hand van die pilot door wil voeren, ben ik zeer tevreden.

De VOORZITTER: De wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Ik zou willen voorstellen dat wij eerst die pilot doen. Daarna kom ik met een terugkoppeling en dan bezien wij hoe verder te gaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Wanneer krijgen we die dan als antwoord?

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dat antwoord moet ik u even schuldig blijven, de afdoeningstermijn van uw motie. We hebben hem natuurlijk bij Bloemhof ingediend. Dat weet ik eerlijk gezegd niet uit mijn hoofd, maar die hebben wij natuurlijk wel in onze schema's staan ergens, de afdoeningstermijn. We zijn ermee aan de slag. Ik wil voorkomen dat we allerlei monitoringtools, want er wordt veel om gevraagd, dat is echt ook allemaal wel heel veel registratie en verplichtingen die we daarbij ons op de hals halen. Ik wil echt wel goed weten of we hier het doel mee bereiken dat we willen bereiken. Ik wil dit eerst echt even goed uitzoeken in Bloemhof en dan komt de beantwoording van de motie uw kant op en kunnen we kijken in hoeverre we daar verder mee willen. Dan zou ik deze motie willen ontraden. U hebt ook de prioriteit voor sociale stijgers op Zuid. Daarmee zegt u ook harde doelstellingen vast te leggen voor het percentage woningen bestemd voor huidige bewoners van Zuid en ook voor wooncarrières, dit ook goed te monitoren. Wij hebben natuurlijk dat je 50 procent kan bestemmen voor bewoners in de wijk. Dat is een voorstel waar wij ook al veel mee werken. Om daar nog hardere doelstellingen voor op te nemen, daar ben ik geen voorstander van. We moeten ook enige flexibiliteit in onze uitvoering kunnen houden. Ik wil dat doen aan de hand van de afspraken die we al hebben, maar geen aanvullende doelstellingen opleggen. Deze ontraad ik, om de uitvoeringslast die dat met zich meebrengt. Dan heb ik de motie van de Partij van de Arbeid. De uitvoeringslast, dat niet alleen. Het is een uitvoeringslast, maar het zet ons ook iets te veel op slot. Stel dat er geen bewoners zijn die toevallig in die wijk willen blijven wonen, hebben we toch die target. Ik denk dat daar toch enige beweging en flexibiliteit in de uitvoering moet kunnen blijven bestaan. Dan van de Partij van de Arbeid over zet de intenties om in harde afspraken.

De VOORZITTER: Mevrouw Reitema.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dat komt nu. U zegt dat participatie plan. Ik ben het ermee eens dat we natuurlijk met de bewoners van Zuid goed in gesprek gaan. We hebben participatiebeleid in het kader van de omgevingswet voor alle producten die er zijn. We hebben participatietrajecten afgesproken in ons besluitvormingsmodel. We hebben het sociaal statuut. Ik denk: we hebben al die middelen al vastgesteld hoe wij omgaan met participatie. Ik wil daar niet nog een extra plan bijmaken. Dat neemt niet weg dat wij met de governance van die woontopafspraken de bewoners zullen betrekken. Er is ook een bewonersvertegenwoordiging in het bestuur van NPRZ, daar zullen wij de participatie-instrumenten die wij hebben, voor inzetten.

De VOORZITTER: Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Dank voor deze beantwoording, wethouder. U spreekt natuurlijk wel zelf over intenties, maar vervolgens zegt u: we hebben heel veel instrumenten. Als ik het zo hoor, kunt ook wel zeggen: die intenties, daar kan ik wel wat meer kracht bij zetten.

De VOORZITTER: De wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Ik denk dat dat 1 woordje is. Wij hebben 1, onszelf verplicht om allerlei participatieproducten in te zetten en wij gaan dat doen. Als ik kijk naar Bloemhof,

we lopen elke dag zo'n beetje langs alle deuren om mensen te betrekken. We hebben allerlei bewonersavonden et cetera, die wij daarvoor inzetten. Wij doen het al en we blijven dit doen. Ja hoor, wij gaan met de bewoners dit verder vormgeven.

De VOORZITTER: Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Ik hoor inderdaad: het zijn intenties, maar erbovenop, we hebben ook al afspraken om het te doen en een instrumentarium, dus we gaan het doen. Dan ga ik even nadenken over wat we met de motie gaan doen, want als u het al doet, is dat misschien een beetje overbodig.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dank. Inderdaad, wij doen het, we blijven het doen, we gaan het doen. Heel belangrijk, zeker.

De VOORZITTER: Dat is nu het woord aan wethouder Versnel.

De heer VERSNEL (wethouder): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik ga alle andere vragen doen die niet direct betrekking hadden op de pijler wonen. Ik begin met mijnheer Leewis van GroenLinks, die ook een motie heeft ingediend en die daarbij ook teruggrijpt op het debat dat wij alweer een hele tijd geleden hier ook over hebben gehad in de commissie WIOSSAN, namelijk de grote vraag die al 15 jaar boven dit programma hangt, namelijk: voor wie doen we dit en wie helpt dit ook? We hebben ook toen al de verschillende ideeën die daarover zijn naast elkaar gezet. We hebben geconstateerd dat het wel goed is om van redeneringen en inschattingen te gaan naar het ook echt weten. Ik sta heel erg open voor deze motie, dus ik wil die omarmen. Het doel van dit programma is immers, laat ik dat ook nog een keertje heel duidelijk onderstrepen, om de mensen vooruit te helpen, vervolgens gaan ook nog de wijken vooruit en vervolgens maken we ook nog voor een nog grotere groep mensen Rotterdam-Zuid een fijne plek om zich te vestigen. Dat is ook echt wat we doen. We investeren natuurlijk in het steen, maar we investeren juist in de mensen, in heel veel extra les op school, in sterkere schoolbesturen, in een stabielere thuisbasis door pro-actievere schuldhulpverlening. Veel meer inzet op begeleiding naar werk voor wie dat kan. In betere dienstverlening voor alle mensen die in financiële problemen komen, zoals we dat bijvoorbeeld sinds een paar jaar op het werkstation doen. Dat zijn allemaal dingen die direct voor de mens zijn. We zien ook dat dat resultaat oplevert. In het afgelopen jaar kreeg voor het eerst meer dan de helft van alle kinderen op Zuid het HAVO-VWO advies. We kwamen van ver. We kwamen van ongeveer 30 procent. Dat is een ontzettend grote vooruitgang. We waren kampioen verlaging van het aantal mensen met bijstand van heel Nederland. Dat is niet een kleine prestatie en dat is ook niet iets dat gaat over percentages die door een toestroom van buiten naar beneden zijn getrokken. Dat gaat over absolute aantallen mensen. Er hebben nog nooit zo weinig mensen op Zuid in afhankelijkheid van een bijstandsuitkering geleefd. Dat is, hoe je er ook naar kijkt, in mijn vaste overtuiging een grote vooruitgang. We zien ook in de wijk, in de straten, dat mensen daarvan profiteren. Dat gaat niet over statistiek, dat gaat over levens, zoals bijvoorbeeld mijn buurman die is opgegroeid in relatieve armoede in Bloemhof en die nu een mooi nieuw huis heeft kunnen kopen dat is gebouwd in de Afrikaanderwijk. Zo zijn er inmiddels honderden, duizenden verhalen van Rotterdammers die mede dankzij deze investeringen de kans hebben gekregen om op Zuid een nog beter bestaan te hebben. Dat is waar het om gaat. Dan kom ik bij mevrouw Nunnely. Zij heeft een motie ingediend en die heeft zij ook nog herzien. Daar wordt hij inderdaad beter van. Die heeft betrekking op het functieprofiel van de directeur van het NPRZ. Het is al genoemd: er is geen vacature. Het is een functie die vorig jaar nog voor een nieuwe periode van 4 jaar is ingevuld. Wij voorzien pas over ongeveer 3 jaar opnieuw die vacature. Ik zal natuurlijk zorgen dat uw motie, als die wordt aangenomen, ik ben bereid die te omarmen, zijn weg vindt naar mijn opvolger en dat er te zijner tijd met uw raad consultatie plaatsvindt. Want wij zijn het met elkaar eens: in zo'n programma is ook vernieuwing van belang. We kunnen constateren dat in de afgelopen

anderhalf jaar zo'n 90 procent van het bestuur van NPRZ is ververst. Nieuwe voorzitter, nieuwe bewonersvertegenwoordigers, 2 stuks, een nieuwe vertegenwoordiger vanuit het onderwijs, een nieuwe vertegenwoordiger vanuit de woningcorporaties, een nieuwe vertegenwoordiger vanuit het werkgeverschap. We zijn op dit moment *one big happy family* en we hebben heel veel zin in het verder en succesvol maken van de inzet waar we het nu met elkaar over eens zijn. Dan ben ik bij mevrouw Bruin. Die heeft niet veel vragen gesteld, wel een gloedvol betoog afgestoken. Zij heeft ook in herinnering ingebracht dat wij met Rotterdam-Zuid bijstandskampioen zijn geworden als het gaat om verlaging van bijstand. Dat is inderdaad zo, daar ben ik heel blij mee. Mijnheer Van Dommelen heeft ook de vooruitgang van Rotterdam-Zuid onder woorden gebracht. Ik herken mij daar zeer in. Mijnheer Dekkers had niets voor mij. Mevrouw Verkoelen sprak over een zwaar bestuurlijk programma. Daar kenschetste zij het NPRZ mee. Dat herken ik niet. Het is natuurlijk wel zo, de gemeenteraad en wij als college, wij begeven ons veel in die bestuurlijke circuits. Dat je daar dan veel van ziet, is logisch. Maar dat wil niet zeggen dat er niet daarachter een hele wereld van allerlei uitvoeringen en professional schuilgaat die gelukkig het echte werk doen. Dat gaat om die schoolleiding, al die leraren en al die vakdocenten die die 10 uur extra les overal mogelijk maken. Al die professionals in de wijkteams die zorgen dat er op Rotterdam-Zuid geen wachtlijsten zijn, al die werkcoaches en activeringscoaches die mensen die al heel lang in de bijstand zitten, helpen weer op weg te komen. Al die mensen bij de woningcorporaties die die versnelling van renovaties doen en die met ons werken aan het vernieuwen van die woningvoorraad. Dat zijn honderden, duizenden mensen die NPRZ zijn, in de praktijk. Dat speelt zich allemaal een stukje hier verder vandaan af, maar dat is wat NPRZ echt is. Ik zou mevrouw Verkoelen misschien nog eens op een wandeling willen uitnodigen om eens wat van die plekken ook te bezoeken. Dan kunnen wij het met zijn tweeën gadeslaan en ervan onder de indruk zijn.

De VOORZITTER: Een uitnodiging om te gaan wandelen met de wethouder door Zuid. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Dat ga ik altijd aannemen, dat lijkt me heerlijk. Maar dat is niet wat ik bedoelde. Wat ik bedoelde, wat u allemaal aanhaalt, ben ik helemaal met u eens, maar daar heb ik geen NPRZ voor nodig. Waar ik een NPRZ voor nodig heb, is dat die de verbinding moet zijn tussen de bewoners en al die initiatieven. Dat is een zwaar bestuurlijk traject. Al die plannen, al die ideeën, ook zonder NPRZ had De Verre Bergen 10 uur per week aan onderwijs extra gegeven. Daar hadden we heel veel voor kunnen doen. Daar heb ik geen NPRZ voor nodig. Het probleem voor mij is in het bijzonder dat we alle gewone gebruikelijke activiteiten die in 15 jaar tijd toch gebeurd waren, ik durf de stelling aan dat we net zo ver nu geweest waren met Rotterdam-Zuid zonder NPRZ als met NPRZ en dat hele bestuurlijke traject, waar het mij om gaat, is in het bijzonder niet toegepast op de bewoners. Daar gaat het mij om.

De VOORZITTER: De wethouder.

De heer VERSNEL (wethouder): Ik kijk daar echt anders naar. Dat zeg ik ook mij baserend op de ervaring die ik in deze afgelopen jaren heb opgedaan als wethouder verantwoordelijk voor dit programma. Ik heb gezien hoe moeilijk het is, want wat al die partijen waarvan u zegt: dat is reguliere inzet, dat is niet zo. Wat die woningcorporaties doen, wat die scholen doen, wat onze gemeenteambtenaren doen, wat die wijkteams doen, dat is allemaal extra. Dat is allemaal meer dan wat in de rest van de stad gebeurt. Ik heb meegemaakt hoe moeilijk het is om dat met elkaar af te spreken, om dat te gaan zullen doen en dat vast te leggen in zo'n uitvoeringsprogramma. Ik heb ook gezien hoe moeilijk het is om vervolgens dat soort gemaakte afspraken ook daadwerkelijk gedaan te krijgen. Want we leven in een wereld waarin er aan alle organisaties heel veel wordt getrokken, waarin er soms conflicterende prioriteiten zijn. Het is door dit programma dat elke keer weer iedereen bij de les wordt

getrokken en er wordt gezorgd dat het toch gebeurt, ondanks dat de motivatie soms wisselend is of botst met andere dingen die ook zouden moeten gebeuren. Juist zo'n construct, waarin iedereen voortdurend bij de les wordt getrokken en wordt geworcht gehouden aan de gemaakte afspraak in het belang van Zuid, heeft echt heel grote meerwaarde. Dat hou ik staande. Tegelijkertijd: die bewonersbetrokkenheid is een belangrijk verbeterpunt. Dat hebben we ook met elkaar vaak besproken. Dat is evident. Daarom vind ik het ook zo belangrijk dat we nu in de afgelopen jaren die samenwerking met de wijkrazen hebben verstevigd, dat we ook de bewoners vertegenwoordiging en de vertegenwoordiging van maatschappelijke organisaties in het NPRZ bestuur hebben verstevigd en ook dat we nu dat burgerberaad aan het doen zijn, wat ook mede dankzij die bewoners en maatschappelijke organisaties vertegenwoordiging in het bestuur, zich kon verheugen op massale belangstelling vanuit bewoners van Zuid om daaraan deel te nemen. Veel meer dan dat we hadden gedacht. Bijna 500 mensen wilden daaraan deelnemen, 6 zaterdagen lang. Dat is een grote investering en dat tekent ook de betrokkenheid en de waarde die bewonersbetrokkenheid heeft. Daarom denk ik dat het zo belangrijk is dat we dat nu doen en dat dat ook een succesvolle ervaring aan het worden is die, daar ben ik vast van overtuigd, naar meer smaakt en ook alle betrokkenen zal laten zien wat de waarde daarvan is. Dan heeft mevrouw Verkoelen nog 2 moties ingediend. Die eerste ziet op zogeheten bewonersraden dat dubbelt met de wijkraadsamenwerking die wij hebben. Daarom wil ik die afraden, want die wijkrazen zoeken ook naar hun rol. Dat weten mevrouw Verkoelen en ik allebei hartstikke goed. Juist in NPRZ-gebied hebben we ook op NPRZ daarin heel concrete vorm aan kunnen geven, concrete gespreksstof kunnen hebben onderling. Nog daar weer die bewonersraden naast zetten, zou daar weer aan afdoen. Ik wil u dat echt ontraden. Dan de afbouw NPRZ als werkwijze. Ik denk dat ik er genoeg over heb gezegd om te onderbouwen dat ik daartegen ben. Die ontraad ik. Dan kom ik bij mijnheer Segers-Hoogendoorn, die heeft gewezen op het belang van samenwerking met maatschappelijke organisaties. Dat onderschrijven wij. We zijn nu ook met het NPRZ-bestuur daar over in een duchtig proces om te zien hoe we dat kunnen verbeteren. Daar speelt ook de vertegenwoordiger van de maatschappelijke organisaties en het bestuur een heel grote, belangrijke en zeer constructieve rol in. Ik ben zeer graag bereid om toe te zeggen daar in de komende maanden u verder over te informeren hoe we dat praktisch vorm geven. Dat mag ik toezeggen van de voorzitter, met een hoofdletter V van het NPRZ. Dan meneer Coskun. Hij gaf ons een advies: het gaat niet om de cijfers, maar om de mensen. Ik denk: potverdikkie, had dat eerder gezegd, dat had wel gescheeld als ik dat eerder had geweten. Maar natuurlijk gaat het daarom. Daar gaat het ons de hele dag door om. Het gaat om mensen die we een beter leven toewensen. Dat wensen we niet alleen, dat willen we. We zijn bereid daar heel veel voor te doen, heel veel ongemak voor aan te gaan en elke dag ons beste beentje voor te zetten. Ik zie, u weet het, ik ben natuurlijk een liberale positivo. Ik ben altijd bereid tot een peptalk. Ik zie het lukken. Natuurlijk nog niet overal, maar ik zie het op steeds meer plekken lukken en ik denk dat we daar met zijn allen ook trots op mogen zijn. Dan mevrouw Reitema. Mensen die het gevoel hebben dat zij er niet bij horen. Dat is natuurlijk vervelend en te betreuren en dat gevoel werkt verschillende kanten op. Het is heel erg belangrijk dat wij het gevoel dat inderdaad in delen van de samenleving op Rotterdam-Zuid is ontstaan, dat de vooruitgang van Zuid onvermijdelijk betekent dat er voor hen in de toekomst niet meer een plek is, dat moeten we wegnemen. Ik ben er ook van overtuigd dat we met de belangrijke koerswending die we in de pijler wonen nu hebben gedaan, dat ook echt handen en voeten kunnen geven en dat ook het sociaal statuut, waar mijn collega hard aan heeft gewerkt, daar ook aan bijdraagt, omdat daar heel duidelijke harde afspraken in zijn opgenomen over wat de positie van de huidige bewoners is. Een andere kant van het verhaal is dat er ook heel veel bewoners van Rotterdam-Zuid zijn geweest en nog steeds zijn die juist ervaren dat op het moment dat zij er zelf op vooruitgaan, er dan niet meer voor hen een plek op Zuid zal zijn, omdat de woningmarkt daarin onvoldoende voorziet. Dat is ook iets dat we moeten adresseren en dat we kunnen doen via de verdichting die we nu met elkaar hebben afgesproken. Dat werkt verschillende kanten op. Dan mijnheer Soytekin. De vooruitgang is op steeds meer plekken zichtbaar. Hij mag mee als

ik en mevrouw Verkoelen door Zuid gaan wandelen. Die vooruitgang is er en natuurlijk nog niet genoeg, maar op steeds meer plekken op Zuid gaat het de goede kant op. Ik ben blij dat hij heeft gezien dat inderdaad, mede op zijn aandringen, de communicatie vanuit het NPRZ is verbeterd. Dat dat positiever is, dat dat meer gaat over de mensen dan over mooie luchtfoto's, ook al is Rotterdam-Zuid ook vanuit de lucht bezien nou eenmaal wel heel erg mooi en dat wordt alleen nog maar meer zo. Hij heeft het gehad over aanstellingstermijnen. Ik neem kennis van zijn opvatting daarover. We hebben vorig jaar een nieuwe aanstelling gedaan. Dat was geen *close call*. We hebben allemaal met ons gezonde verstand de keus gemaakt die we hebben gemaakt. Bij een volgende aanstelling, heb ik toegezegd, als de motie van mevrouw Nunnely wordt aangenomen, zullen we het functieprofiel inclusief voorkeuren als het gaat om continuïteit, dan wel vernieuwing, natuurlijk ook aan u ter consultatie voorleggen. Tenslotte mevrouw Sadhoe. Zij sprak over institutioneel racisme en het belang dat we dat ook op Zuid bestrijden. Daar ben ik het volledig mee eens. Als mensen vanwege discriminatie in hun potentie worden beknelde, daardoor onrecht ervaren en niet tot bloei kunnen komen, is dat een onrecht dat hen raakt, maar dat is ook een verlies voor ons allemaal. We hebben van iedereen het beste nodig en we moeten iedereen stimuleren om volledig tot bloei te kunnen komen en de ruimte geven om volledig tot bloei te kunnen komen in onze mooie stad. Dat is onze gezamenlijke opgave en ik vind ook dat we daar als college in deze periode goed beleid op hebben gemaakt. We hebben daar duidelijke actieagenda's op. Die zien op stagediscriminatie op de woningmarkt, op de arbeidsmarkt en ook andere aspecten van onze maatschappij. Daarbij maken we niet uitgezonderd beleid voor Rotterdam-Zuid. Ik ben er nog niet van overtuigd dat dat nodig zou zijn. Ik denk dat ons stadsbrede beleid wat dat betreft ons op dit moment voldoende handvatten geeft om ook effectief te zijn in de bestrijding daarvan. Ik wil uw motie daarop ontraden. Dat, voorzitter, was mijn beantwoording.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Zijn er nog zaken voor de veegronde? Volgens mij niet. Een tweede termijn? Ook niet. Dan zijn wij hiermee aan het eind gekomen van agendapunt 6.2, voortgangsrapportage NPRZ 2024. We ontschorsen even, we onthameren even. Mevrouw De Bruijn heeft nog een gewijzigde motie en de heer Dekkers is ook aan het rennen, zag ik. Ik geef eerst het woord aan mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Dank, voorzitter. Een iets aangepaste motie 'welzijn niet zomaar opscheppen met zorgtaken'. Het dictum is iets aangepast en er is een ondertekenaar bijgekomen.

De VOORZITTER: Mevrouw De Bruijn heeft de volgende motie ingediend.

6.1 Motie 5A. Welzijn niet zomaar opscheppen met zorgtaken

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'richtinggevend kader voor de Sociale basis';

constaterende dat:

- de toenemende zorgvraag in de praktijk steeds vaker wordt opgevangen binnen het welzijnsdomein en de sociale basis;
- deze verschuiving vaak plaatsvindt vanuit de gedachte van preventie en nabijheid, maar niet altijd gepaard gaat met een duidelijke afbakening van taken;

overwegende dat:

- het welzijnsdomein het tempo van de omvang van deze verschuiving momenteel onvoldoende kan bijhouden;

- overbelasting van welzijnsorganisaties, vrijwilligers en initiatieven het risico vergroot dat preventie juist onder druk komt te staan in plaats van wordt versterkt;
- onduidelijkheid over verantwoordelijkheden kan leiden tot kwaliteitsverlies en uitvoeringsproblemen;

verzoekt het college:

- in de verdere uitwerking van het kader Sociale Basis te onderbouwen welke nieuwe of aanvullende (zorg)taken bij de sociale basis worden belegd;
- daarbij inzichtelijk te maken welke middelen nodig zijn om te voorkomen dat taken vanuit zorg worden verschoven naar welzijn zonder bijbehorende middelen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. J.M. de Bruijn, A. Kockelkoren, T.S.J. Coşkun, P.J.H.D. Verkoelen en E.H. Balcha

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: De heer Dekkers is net op tijd binnen. Hij krijgt ook het woord.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, er is iets met de printen=r vandaag, want het duurt heel erg lang. Ik weet niet of anderen er last van hebben. Ik trek mijn motie terug en ik heb een nieuwe motie waarbij we ons richten op de communicatie. Die zou ik graag indienen.

De VOORZITTER: Motie nummer 3 wordt ingetrokken. Dan moet hij nog wel even van een oordeel worden voorzien, want het is een ander soort motie. Dan kijk ik gelijk even naar wethouder Zeegers.

De VOORZITTER: De heer Dekkers heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3A. Jaag de spookhuizen Carnisse uit

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29-01-2026 ter bespreking van het agendapunt 6.2 'Voortgangsrapportage NPRZ 2024';

constaterende dat:

- de gemeente in Carnisse in het kader van het NPRZ op grote schaal woningen heeft aangekocht;
- een aanzienlijk deel van deze woningen langdurig leeg staat of is dichtgetimmerd in afwachting van renovatie of sloop;
- deze leegstand leidt tot zogenoemde 'spookstraten', met negatieve gevolgen voor leefbaarheid, veiligheid, mentale gezondheid en sociale samenhang;
- tegelijkertijd in Rotterdam grote behoefte bestaat aan (tijdelijke) woonruimte en laagdrempelige maatschappelijke voorzieningen;

overwegende dat:

- langdurige leegstand die door gemeentelijk handelen ontstaat, in de periode tussen aankoop en herontwikkeling, onwenselijk is en actief moet worden tegengegaan;
- tijdelijke invulling van panden (zoals tijdelijke verhuur, flexwonen, buurtfuncties, ateliers, ontmoetingsplekken of maatschappelijke voorzieningen) de sociale cohesie, veiligheid en levendigheid kan bevorderen;
- bewonersinitiatieven, stichtingen en maatschappelijke organisaties vaak bereid zijn tijdelijke invulling te verzorgen, maar daarvoor ruimte en ondersteuning nodig hebben;

verzoekt het college:

- de wijkraden en bewoners actief te informeren over de aanpak van de Spookstraten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.P.A. Dekkers, S. Reitema, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.S.J. Coşkun en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Ik geef de motie gelijk even door aan wethouder Zeegers voor een appreciatie. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Ik wil nog meedelen dat wij de motie willen intrekken die we net hebben ingediend, 'zet de intenties om in harde afspraken'. Met de woorden van de wethouder horen we dat het al wel gebeurt. Dan hoeven we daar geen op in te dienen.

De VOORZITTER: Motie nummer 8 wordt ingetrokken na de reactie van de wethouder. Dan kijk ik even naar wethouder Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Voor de heer Dekkers van Volt. Ik moet dit intern afstemmen, want dit is niet mijn portefeuille, het is de portefeuille van mijn collega. Dat had ik net niet gezegd, omdat ik dacht: het maakt niet zo gek veel uit, we spreken met 1 mond. Maar ik moet dit toch even doen. Het is de portefeuille van wethouder Simons. Vandaar dat ik dat even met hem moet afstemmen.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor dat wij later op de avond nog even terugkomen op een oordeel op deze motie. Dat doen we dan, als de wethouder dat zelf even in de gaten wil houden, dat zij, als zij nog op enig moment een debat heeft, dat ze daar een reactie op kan geven, dat we het dan op die manier rondbreien. Dan ga ik nu wel echt schorsen voor een snack. Ik verzoek u om 16.15 uur terug te komen.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

6.3 *Het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument 'Nieuw Excelsior Stadion'*

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Het woord is aan mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, een nieuw stadion voor Excelsior en 600 woningen toevoegen in het gebied, vinden wij in de basis een goed plan, zeker als het zoveel betaalbare woningen zijn. Maar we hebben 2 punten waar wij ons zorgen om maken. Het eerste is de toekomst voor Trompenburg. Wij vinden een duurzame toekomst voor Trompenburg Tuinen en Arboretum een voorwaarde voor een goede ontwikkeling. Wij vinden het dan ook belangrijk dat daar betere afspraken over worden gemaakt dan in het voortraject zijn gedaan. Het is een prachtige plek met meer dan 200 jaar oude bomen/ Daarom hebben we ook een amendement 'toekomst voor Trompenburg' om dit beter te Borgen. Het tweede punt waar wij ons nog zorgen over maken, is de financiën. Wat wij zien, is dat er een financiële opgave is voor dit plan met een resterend tekort van 5,4 tot 10,4 miljoen euro. Wij vinden het ambitiedocument goed, maar wij vinden het niet goed om op dit moment dan, waarin nog heel veel financiële onzekerheden zijn, zowel voor de gemeente als voor de ontwikkelende partij, om een soort blanco cheque af te geven voor dekking vanuit de

gemeente. Dat willen wij dan ook iets beter verwoorden. Daarom hebben wij een amendement 'financiën Excelsior op het juiste moment regelen'. Dat juiste moment is dan bij de nota van uitgangspunten voor ons. We horen graag van de wethouder wat hij op deze 2 punten vindt.

De VOORZITTER: Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende amendementen ingediend.

Amendement A. Financiën Excelsior op het juiste moment regelen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 6.3 Raadsvoorstel Projectambitiedocument Nieuw Excelsior Stadion;

Besluit de volgende tekst te schrappen:

"2. Vast te stellen dat aan de Rotterdamse Investeringsmotor, gelabeld aan Excelsior, worden toegevoegd:

- a. de (erfpacht)baten uit de gronduitgifte, met aftrek van de boekwaarde van het huidige erfpachtcontract;
- b. de (eventuele) opbrengsten van ontheffingsvergoedingen in het kader van 'meer en anders bouwen'; en/of
- c. het netto resultaat van een erfpachtconversie uit de stadionontwikkeling Excelsior;

Deze opbrengsten worden ingezet voor de dekking van de aanleg van de openbare ruimte, maatschappelijke voorzieningen en infrastructuur en de bijbehorende kosten in het plangebied van Nieuw Excelsior Stadion, conform Beleidslijn 24 van het Rotterdams Grondbeleid ('uitbreiding financiële integraliteit')

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, S. Reitema en T.J. Vonk

Toelichting

Een nieuw stadion voor Excelsior en 600 woningen toevoegen in het gebied is in de basis een goed plan. Er is nog veel onduidelijk over de financiële opgave van dit plan. In de veegbrief lezen wij 'Het resterende tekort van € 5,4 tot 10,4 mln vormt de opgave voor de NvU-fase (Nota van Uitgangspunten)'. Er zijn meerdere opties om deze opgave in te vullen: de drie opties die in het raadsvoorstel staan, maar ook 'een combinatie van extra subsidie, het benutten van aanwezige kansen en/of optimalisaties in het plan', zoals in de veegbrief staat. We vinden het onverstandig om nu een voorschot te nemen op de financiële opgave terwijl zowel voor de initiatiefnemers als voor de gemeente de onzekerheden in dit stadium enorm groot zijn en nog niet alle opties volledig zijn onderzocht. Zeker omdat de bandbreedte van € 5,4 tot 10,4 mln ook nog erg groot is. We verwachten in de NvU-fase een voorstel met daarin een nauwkeuriger schatting en dekking voor de volledige financiële opgave.

Amendement B. Toekomst voor Trompenburg

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 6.3 Raadsvoorstel Projectambitiedocument Nieuw Excelsior Stadion;

Besluit:

1. Het Projectambitiedocument Nieuw Excelsior Stadion vast te stellen

Te wijzigen in:

1. Het Projectambitiedocument Nieuw Excelsior Stadion vast te stellen, met dien verstande dat op pagina 45 onder het kopje 'Gesprekken met stakeholders uit de directe omgeving' aan het einde de volgende tekst wordt toegevoegd:

"Uitgangspunten voor de bovengenoemde afspraken zijn:

- dat stakeholders in de directe omgeving actief worden betrokken in de verdere planvorming;
- dat deze stakeholders verzekerd zijn van de omgevingsfactoren die nodig zijn voor hun voortbestaan en eventuele groeiplannen;
- specifiek voor Trompenburg Tuinen & Arboretum geldt dat de effecten van schaduwwerking, windstromen, veranderingen in grondwaterpeil en geluidsbelasting op hun bedrijfsvoering aanvullend worden onderzocht, naast de algemeen geldende eisen voor de milieueffectrapportage."

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, S. Reitema, T.J. Vonk, L.P.A. Dekkers, T.S.J. Coşkun en P.J.H.D. Verkoelen

Toelichting

Een nieuw stadion voor Excelsior en 600 woningen toevoegen in het gebied is in de basis een goed plan. Helaas is de directe omgeving van Excelsior onvoldoende betrokken in de planvorming en dat leidt tot zorgen over het voortbestaan van het naastgelegen Trompenburg Tuinen en Arboretum. Voorwaarde voor een goede uitwerking van de plannen is voor ons dat de condities voor een duurzame toekomst voor Trompenburg gegarandeerd zijn. In het Projectambitiedocument Excelsior staat op pagina 45 dat er afspraken worden gemaakt met stakeholders in de directe omgeving, maar alleen die mededeling geeft onvoldoende zekerheid. Wij vinden het belangrijk om als raad enkele kaders mee te geven voor deze afspraken, zodat ook de burens zoals het Arboretum in de toekomstige samenwerking met Excelsior zekerheid krijgen over hun voortbestaan en verder kunnen met eventuele groeiplannen.

De amendementen zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan de heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd): Voorzitter, de VVD ziet de plannen rond het nieuwe Excelsiorstadion NEST als een grote kans voor Rotterdam. Sport, woningbouw en gebiedsontwikkeling kunnen hier samenkomen. Wij waarderen het initiatief van Excelsior en waarderen dat de wethouder het initiatief vanuit de markt heeft gefaciliteerd. Dit past uitstekend bij onze wens om de markt meer te betrekken bij de voorbereidingen van ontwikkelingen in de stad. Wij steunen dan ook het raadsvoorstel van het college. Maar juist als de gemeente regiehouder is, is het logisch dat een marktinitiatief, naast het ontstaan ervan, goed wordt ingepast in de omgeving en wordt verbonden met een bredere gebiedsontwikkeling. Zo benutten we de kracht van de markt, terwijl de gemeente zorgt voor samenhang. In de commissiebehandeling is duidelijk geworden dat belangrijke kwaliteiten en kansen nu onvoldoende mee worden gekoppeld. Denk aan groen, mobiliteit, maar vooral ook aan het Arboretum Trompenburg. Een unieke, groene en culturele plek met groot potentieel voor de stad. Ook eerdere raads- uitspraken over de groene corridor en de mogelijke overkluizing van de Abraham van Rijckevorselweg verdienen een duidelijke plek in dit proces. Daarom dienen wij, samen met D66, Leefbaar, Volt en de ChristenUnie de motie 'integraal gebiedsproces Woudestein – NEST' in. Met deze motie vragen wij om de verdere planvorming integraal te organiseren. Niet versnipperd, maar gebiedsgericht en niet alleen vanuit de portefeuille bouwen, maar ook vanuit de portefeuille buitenruimte, mobiliteit en

cultuur. Zo zorgen we dat NEST niet alleen een goed project wordt, maar dat het hele gebied er beter van wordt. Daarnaast, ik had het al aangekondigd in de commissie, een beetje buiten de orde van het onderwerp dat erop staat, maar het heeft wel met Excelsior te maken, wil ik samen met Leefbaar Rotterdam en D66 de motie 'investeringen Hazelaarweg' indienen. Hierin vragen we het college te onderzoeken hoe Excelsior ondersteund kan worden bij de realisatie van een clubgebouw op een nieuwe trainingslocatie aan de Hazelaarweg, voor zover het gebouw zit op de sociaalmaatschappelijke en breedtesportactiviteiten van Excelsior. Tot zover. Ik zal die 2 moties indienen. Alleen die ene motie, die door ChristenUnie zou moeten worden ondertekend, die is nog niet door ChristenUnie ondertekend. Ik ben de heer Vonk een beetje kwijt de laatste debatten. Ik lever ze in, maar die ondertekening volgt nog.

De VOORZITTER: De heer Van Dommelen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Integraal Gebiedsproces Woudestein – NEST

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari ter bespreking van agendapunt 6.3 Het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument 'Nieuw Excelsior Stadion';

constaterende dat:

- de plannen voor het nieuwe stadion van Excelsior (NEST), in combinatie met woningbouw, een grote ruimtelijke en maatschappelijke impact hebben op het gebied rond Woudestein, Kralingen Oost en De Esch;
- deze ontwikkeling verder reikt dan één project en raakt aan meerdere beleidsdomeinen, waaronder bouwen en wonen, cultuur, groen, mobiliteit, erfgoed en buitenruimte;
- Arboretum Trompenburg een unieke groene en culturele functie vervult in de stad, met circa 100.000 bezoekers per jaar en een belangrijke bijdrage levert aan biodiversiteit, educatie en recreatie;
- de gemeenteraad eerder de motie "Een Gers Groene Corridor in Kralingen" heeft aangenomen, waarmee is uitgesproken dat groen een dragend principe moet zijn in de gebiedsontwikkeling;
- de gemeenteraad eerder de motie "Toch een stukje gestapeld Rotterdam" heeft aangenomen waarin het College gevraagd is met mogelijke scenario's te komen voor de gehele of gedeeltelijke overkluizing van de Abraham van Rijckevorselweg;

overwegende dat:

- een integrale benadering op gebiedsniveau noodzakelijk is om kansen voor samenhang, kwaliteit en draagvlak niet te laten liggen;
- sport, cultuur en groen elkaar juist kunnen versterken wanneer zij vanaf de start gezamenlijk worden meegenomen in het ontwerpproces;
- Trompenburg niet slechts een belanghebbende is, maar een strategische kwaliteit in het gebied, met aantoonbaar groeipotentieel en meerwaarde voor Rotterdam;
- het ontbreken van een integraal gebiedsproces leidt tot versnippering, vertraging en maatschappelijke weerstand;
- het logisch en wenselijk is dat de gemeente hierin regie neemt, omdat het gaat om publieke waarden en stedelijke randvoorwaarden;

verzoekt het college om:

- in de verdere planvorming voor het gebied rond Woudestein/NEST, expliciet en gelijkwaardig te kijken vanuit de beleidsdomeinen cultuur, bouwen en wonen, groen/buitenruimte en mobiliteit;

- daarbij de waardevolle positie, ontwikkelambities en groeimogelijkheden van Arboretum Trompenburg expliciet mee te nemen als serieuze meekoppelkansen, waaronder het entreegebouw en ondersteunende voorzieningen;
- dit gebiedsproces te verbinden aan lopende trajecten zoals NEST De Esch en de uitvoering van de motie Gers Groene Corridor en de motie "Toch een stukje gestapeld Rotterdam", zodat samenhang en integraliteit daadwerkelijk worden geborgd, waarbij dit niet leidt tot extra kosten of verplichtingen voor afzonderlijke projecten;
- de gemeenteraad tijdig te informeren over de opzet van dit gebiedsproces, de betrokken partijen en de wijze waarop deze meekoppelkansen worden uitgewerkt;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. D.J. van Dommelen, T. de Haan, M. Verhoef, L.P.A. Dekkers en T.J. Vonk

Motie 2. Investerings Hazelaarweg

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari ter bespreking van agendapunt 6.3 Het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument 'Nieuw Excelsior Stadion';

constaterende dat:

- alle voetbalclubs in de Eredivisie per dit seizoen hun thuiswedstrijden dienen te spelen op natuurgras;
- Excelsior Rotterdam om deze reden afgelopen zomer hun kunstgras in het stadion heeft ingeruild voor natuurgras en daarmee niet langer in datzelfde stadion haar trainingen kan afwerken;
- er in een gezamenlijke zoektocht van Excelsior, Sportbedrijf Rotterdam en gemeente is gekomen tot een locatie voor een nieuwe trainingsaccommodatie aan de Hazelaarweg, tot afgelopen zomer in gebruik bij Windhondenrenvereniging Zuid-Holland;
- de raad bij de tweede herziening van de begroting 2025 een investeringskrediet heeft verleend voor aanleg van velden en buitenruimte op deze locatie, via kostendekkende huur door te berekenen aan Excelsior;
- Excelsior naast velden en buitenruimte ook behoefte heeft aan een clubgebouw dat de activiteiten die er plaatsvinden kan ondersteunen;
- zij de voorbereiding hiervoor ter hand heeft genomen, maar dat het nog aan voldoende financiering ontbreekt om tot uitvoering te kunnen komen;

overwegende dat:

- Excelsior met de inzet vanuit Excelsior Foundation een krachtig instrumentarium in handen heeft op het gebied van sociaal maatschappelijk inzet;
- de nieuwe omgeving waarin Excelsior terecht komt, bijvoorbeeld nabij Schiebroek-Zuid en het Rotterdams Onderwijs- en Revalidatiecentrum (het ROeR) volop mogelijkheden biedt voor Excelsior om haar maatschappelijke impact te vergroten;
- het hiervoor wel wenselijk is dat Excelsior een eigen gezicht krijgt in Schiebroek en een breed gebruikt en toegankelijk clubgebouw hier een goed middel voor kan zijn;

verzoekt het college om:

- een overzicht op te stellen van de mogelijke manieren waarop de gemeente Excelsior kan ondersteunen in de realisatie van de voorziene nieuwbouw van het clubgebouw aan de Hazelaarweg inclusief maatschappelijke functie voor de buurt;
- daarbij inzicht te geven in de impact op de huidige begroting;
- hierover terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. D.J. van Dommelen, M. Verhoef, T. de Haan en R.N. Dahoe

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: We zullen de heer Vonk nog even vragen of hij inderdaad zijn handtekening wil zetten, maar dan hoeft hij niet opnieuw ingediend te worden. Dank u. Dan is nu het woord aan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dank u wel, voorzitter. Het is lang zoeken, rekenen, kijken en puzzelen voor Excelsior. Nog net geen decennium is men bezig met een volgende stap voor hun Woudestein. In de commissie refereerde ik ook nog even aan de plannen in uit jaren '90 van een gezamenlijk stadion met Sparta, ergens in het Rivium bedacht. Ik ben blij dat Excelsior zijn plek heeft behouden op Woudestein en dat ze hun toekomst daar zien. Dat is niet alleen een stap die ik hen ook zou gunnen, het is ook een plek waar ik echte kansen zie voor de stad, juist ook met de woningbouw. Steun dan ook voor het voorstel. Tegelijkertijd zien we ook een enorme ruimtelijke puzzel en concurrentie met verschillende organisaties en plekken die we, mijns inziens, koesteren. Want daar waar Excelsior wil groeien, is bijvoorbeeld ook het Arboretum het pad van die groei opgegaan en zit je met de entree van de wijk, met in het achterhoofd al die verkeersstromen. Dat heeft ook de nodige impact op de wijk. Hoe leid je dat, letterlijk, in goede banen? Zijn er dan mogelijk effecten op al dat groen, al die bomen, de collectie van ook deze culturele erfgoedorganisatie, op het grondwater, bijvoorbeeld, of met de wind. Nog belangrijker: hoe verbind je beide plannen? Ik snap best goed dat daar ook in de omgeving zorgen over worden gemaakt. Ik zou dan vooral ook willen uitdagen: hoe verbind je het dan nu wel? Wat dat betreft ook steun voor en ondertekening ook van de motie die de heer Van Dommelen zonet heeft ingediend over die ruimtelijke puzzel. Daarnaast zal er ook geschoven moeten worden met de sport. Een van de puzzels waar ik mee begon. Excelsior zal wat trainingslocatie betreft ook moeten verplaatsen naar de Hazelaarweg. Steun voor de motie om daar te kijken en te onderzoeken hoe we dat kunnen organiseren. Tot zover.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, dank u wel. Met het nieuwe Excelsior stadion NEST, presenteert Excelsior de ambitie om meer zitplekken te realiseren en bij te dragen aan onze woningopgave in de stad. Daarnaast zijn er veel studenten in onze stad die na een lange nacht studeren ook weleens naar hun nest verlangen. Laten we er daarom ook voor zorgen dat we in dit project niet alleen inzetten op dure studio's, maar ook echt betaalbare studentenkamers. We zullen dadelijk de motie van het CDA ondersteunen, die wordt ingediend, om ook ons hier echt voor in te zetten. De komende jaren loopt het studentenwoning tekort op tot meer dan 5000 woningen in onze stad. Laten we op deze locatie, dichtbij de EUR, ook echt het goede voorbeeld geven en deze kans voor open goal scoren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk): Dank u wel, voorzitter. DENK erkent natuurlijk dat sport heel erg belangrijk is en ook het bijdragen aan het oplossen van de woningnood. De Excelsior locatie kan hieraan bijdragen. Extra betaalbare woningen voor starters, gezinnen en middeninkomens en de ambitie om 600 woningen toe te voegen en grotendeels betaalbaar is voor DENK een belangrijk uitgangspunt. We hebben ook meegetekend met de motie van de VVD, dat had u even vergeten te vertellen. Verder hebben we nog een aantal vragen. Hoe kan het college, de wethouder, garanderen dat de uitbreiding van het stadion en de toevoeging

van 600 woningen niet zal leiden tot onveilige verkeerssituaties en extra parkeerdruk? Hoe voorkomt het college dat de financiële tekorten voor de openbare ruimte worden afgewenteld op de kwaliteit van de openbare ruimte of de betaalbaarheid van de woningen? Voorzitter, DENK ziet de potentie van deze locatie, maar bouwen kan alleen zorgvuldig, met respect voor de wijk en haar bewoners. Die balans moet centraal blijven staan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Zijn er nog anderen die het woord wensen op dit onderdeel? De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Voorzitter, dank. Aandacht voor 2 zaken, de heer Dekkers zei het al. Het CDA vindt het ook heel belangrijk dat de studentenwoningen die er komen, dat daar een substantieel deel van ook onzelfstandige studentenwoningen zijn. De wethouder zei daar in de commissie al over: we zitten nu natuurlijk in de project ambitie fase en kunnen nog niet al te veel dingen vastleggen. Maar we vinden het wel zodanig belangrijk om daar de aandacht op te vestigen, dat we inderdaad deze motie hebben die echt wel een perfecte samenwerking is met CDA en Volt, want wij schreven de tekst, maar Volt bedacht de briljante titel 'na het studeren je N.E.St in'. Die wil ik indienen.

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Na het studeren je N.E.ST. in

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.3 "Het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument 'Nieuw Excelsior Stadion'"

constaterende dat:

- er binnen het projectambitiedocument 'Nieuw Excelsior Stadion' (NEST) ruimte is voor 600 woningen;
- 25% van deze woningen bestemd is voor het sociale segment, en dan met name voor studenten;
- een groeiend aantal studenten te maken heeft met eenzaamheid en sociale isolatie;
- studenten zelf een voorkeur hebben op kamers te gaan in plaats van een studio te huren¹²;

overwegende dat:

- onzelfstandige studentenwoningen sociale interactie en gemeenschapsvorming bevorderen vanwege de gedeelde voorzieningen;
- studenten elkaar hier gemakkelijker ontmoeten en ondersteunen, wat eenzaamheid en isolatie tegengaat;
- onzelfstandige woonvormen efficiënter omgaan met de schaarse ruimte;

verzoekt het college:

- bij verdere uitwerking van het project NEST actief te sturen op de realisatie van onzelfstandige studentenwoningen boven studio's;
- de raad hierover te informeren bij de Nota van Uitgangspunten van dit project;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn en L.P.A. Dekkers

¹<https://pointer.kro-ncrv.nl/samenleving-subsidieert-wel-luxe-studios-maar-niet-de-studentenkamer>

²<https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-stop-met-al-die-studio-s-voor-studenten-en-maak-woningdelen-aantrekkelijk-kerb021a64/>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Dan het tweede punt, voorzitter. Wij vroegen ook in de commissie naar de verplaatsing van een viertal velden die nu voor amateursport worden gebruikt. In de brief die daar nog over gestuurd is, zegt de wethouder: mogelijk kan het bij 2 velden leiden tot een minimale verkleining van het aantal vierkante meters, maar dat de sportfunctie binnen de kaders zou moeten blijven. Dat is voor ons toch echt onvoldoende. Wij willen een toezegging, er zijn nu 4 volwaardige sportvelden in gebruik als amateurvelden en daar komen ook 4 volwaardige velden voor terug. Ik wil de vraag aan de wethouder stellen of ze daar iets stelliger in kan zijn. Als wij dat dan niet stellig genoeg vinden, komt er in de tweede termijn nog een motie. Dank.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr): Dank u wel, voorzitter. Het projectambitiedocument voor het nieuwe Excelsior stadion laat de ambities zien om de functies wonen, sportvoorzieningen en mobiliteit op een slimme manier samen te brengen op een strategische plek in de stad. Leefbaar Rotterdam is dan ook positief over de richting die hier wordt voorgesteld. 600 woningen, waarvan een groot deel betaalbaar, op loopafstand van OV, campus en voorzieningen. Dat is precies het type ontwikkeling dat Rotterdam nodig heeft. Dank ook aan de wethouder voor haar veegbrief en de beantwoording van onze laatste vragen. Zoals ook in de commissie vorige week gezegd, ziet Leefbaar Rotterdam in de realisatie van circa 10.000 vierkante meter maatschappelijke en commerciële ruimte in dit project een kans om ook tegemoet te komen aan de oproep vanuit De Esch om vooral ook oog te houden voor het voorzieningenniveau bij de uitvoering van de gebiedsontwikkeling daar. Leefbaar Rotterdam ziet hierin de kans om deze 2 ontwikkelingen op elkaar aan te laten sluiten. Graag hoor ik van de wethouder of zij die kans ook ziet en dit in het vervolgproces kan meenemen. Tenslotte, voorzitter, het is tijdens de inspraaksessie en de commissiebehandeling vooral gegaan over de zorgen geuit door omwonenden en stakeholders in de omgeving, zoals het Arboretum. De afdrank voor ons als Leefbaar Rotterdam was en is nog steeds dat zij niet zozeer tegen het nieuwe stadion aan sich zijn, maar dat vooral ontsluiting, bereikbaarheid, omliggende groen en het borgen van belangen hun zorgen baart en zij de indruk hebben niet voldoende gehoord te zijn. Daar ligt volgens Leefbaar Rotterdam ook de uitdaging en de opdracht aan de wethouder en betrokken partijen om dit in het vervolgproces beter te doen, vandaar ook dat wij de motie van de VVD mede hebben ingediend en voluit steunen, zodat de belangen van de stakeholders in en om het projectgebied voldoende geborgd kunnen worden. Hoewel het ambitiedocument de eerste stap in het proces is, moeten de belangen van bewoners en belanghebbenden in de omgeving op een zorgvuldige en gedegen manier worden meegenomen. Mijn laatste vraag aan de wethouder is: hoe wordt dit gewaarborgd in het verdere proces? Dank u wel.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50plus): Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk is alles gezegd en gezien de tijd die ik zelf nog heb, zal ik het ook kort houden. We hebben het er uitgebreid in de commissie over gehad. Ik zal er ruimer op terugkomen hoe we met de gebiedsontwikkeling omgaan in de koppeling met de volgende raadsvergadering, de volgende en laatste raadsvergadering gebiedsontwikkeling rond De Esch. Daar ligt nog een koppeling met dit verhaal. Daar komen we dan op terug. Ik zal zeker aansluiten bij mevrouw Kockelkoren en de heer Van Dommelen die beide met moties komen met betrekking tot Trompenburg en hoe we daarmee om dienen te gaan in dit hele traject. Die steun ik vol, want het kan niet zo zijn dat we ons bezighouden met een voetbalstadion, maar het bestaansrecht van een Trompenburg eventueel ter discussie zouden kunnen stellen. Niet aan de orde. Ik denk dat de moties daarmee afdoende zijn om dat dekkend te maken. Daar leg ik me bij neer en zal ik ze mee

steunen. Ik hoop dat de wethouder ook alle oog zal hebben bij het vervolg om in ieder geval Trompenburg ruim baan en mogelijkheden te geven om ook te ontwikkelen. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Excelsior is natuurlijk een prachtige club. Een prachtige club met de kleuren rood en zwart. Wij gunnen Excelsior ook het beste. Echter, zoals ik vorige week in de commissie heb aangegeven, maken wij ons wel zorgen om een aantal aspecten. Dat is met name de buitenruimte, het groen, het grondwaterpeil. Enfin, we hebben vorige week alles daarover genoemd. Daar komen zeker ook de financiële risico's bij die zowel de gemeente loopt als de ontwikkelaar. Daar hangt wel een beetje onze steun van af. Wij zijn heel benieuwd naar het antwoord van de wethouder, met name op het amendement van GroenLinks hierover. Dat wacht ik even af.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Anderen nog? Niet. Kan de wethouder antwoorden?

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, een goede commissiebespreking over een mooi project waarvan, volgens mij, iedereen vindt dat het mooi is maar zich ook zorgen maakt over het effect op de omgeving. Zeker ook Trompenburg, want Trompenburg is natuurlijk echt ook een prachtig stukje Rotterdam dat wij niet teloor willen laten gaan. De zorg die mevrouw Verkoelen uitsprak, daar hebben we allen zorg voor. Het is goed om te zeggen dat er verleden week vrijdag ook een gesprek is geweest, ambtelijk, met Trompenburg, dat er zo is besproken in de commissie en een vast contactpersoon is afgesproken voor Trompenburg, dat zij hun initiatieven verder gaan uitwerken en dat wij daarmee samenwerken om dat verder te brengen en dat wij ook dat gebieds- en participatieproces in de vervolgfase van Excelsior goed gaan oppakken en monitoren, dat dat allemaal goed gaat. Niet alleen Trompenburg, maar sowieso de rest. Die afspraken zijn verleden week gemaakt. Daar hebben we gelijk opvolging aan gegeven, want we willen natuurlijk dat dit helemaal goed past in de omgeving. Dan een aantal vragen en amendementen. Eerst het amendement van GroenLinks 'toekomst voor Trompenburg', dat is amendement B. U zegt: extra milieuonderzoeken doen. Ik zou u toch willen uitnodigen, u stelt een aantal zaken, die stakeholders goed te betrekken en die omgevingsfactoren. Dat zullen we zeker doen. Dat deel van het amendement kan ik zeker uitvoeren. Maar daarvoor stelt u in de bullet dat er aanvullende eisen of een aanvullende milieuraapportage moet komen. Dat wil ik niet, want ik wil geen stapeling van onderzoeken en bovenwettelijke dingen uitzoeken, maar ik denk dat we elkaar in het doel wel kunnen vinden. Je wilt zorgen dat Trompenburg kan blijven bestaan, ook met zo'n enorm bouwproject ernaast en dat dat geborgd wordt in de vervolgplannen. Daar wilt u zekerheid over. Ik zou willen vragen of we daar misschien nader tot elkaar kunnen komen. Als dat uw doel is, dat ben ik met u eens, maar ik zou het liever niet via allerlei milieueffectrapportages, die we sowieso gaan doen in het kader van het omgevingsplan die milieueffecten komen. Maar volgens mij is uw doel het behoud van die bomen et cetera waar u zo voor strijdt. Misschien kunnen we daar een oplossing voor vinden met elkaar. Dan hebt u ook nog een amendement A over die financiën.

De VOORZITTER: De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Nog even terug naar het vorige amendement. U geeft er niet echt uitsluitsel over. Dat heb ik wel nodig om te gaan stemmen. Wat is het nu met amendement punt 3? Dat is voor mij belangrijk, die natuur. Nu weet ik nog niets.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Ik was een uitnodiging aan het doen: kunnen we het een beetje aanpassen? Dat we wel het doel bereiken, maar op een andere manier. Niet met extra

onderzoeken. Volgens mij is het doel het behoud van Trompenburg en die oude bomen, dat dat niet mag komen te lijden. Misschien kunnen we een formulering vinden die daarin beter tegemoetkomt, zonder dat wij onderzoeken extra moeten gaan doen die, in mijn beleving, niet per se hier iets aan bijdragen. Ik laat het een beetje in het midden. Deze, zo, wil ik ontraden, maar ik wil wel meewerken aan een formulering die hetzelfde doel dient.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Ik blijf daar een beetje met een open einde zitten. Dat grondwaterpeil is echt essentieel. Niet alleen voor Trompenburg, maar voor heel die omgeving. Nu weet ik nog steeds niets. Maar ik ben niet de indiener van het amendement.

De VOORZITTER: Dan gaan we daar meteen naartoe. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): ja. Voorzitter, wat ik hoor, is wel welwillendheid om ervoor te zorgen dat Trompenburg ook mee kan in een duurzame ontwikkeling, voor zowel Excelsior als Trompenburg. Dan denk ik in de tweede termijn met een motie te komen die dat beter verwoord dan kennelijk in dit amendement nu voor de wethouder is. Dat zal ik ook met de heer Van der Velden bekijken. Want dat Trompenburg met die waardevolle bomen, 200 jaar oud, en die betekenis voor de wijk en de stad goed mee moet kunnen in die ontwikkeling, volgens mij heb ik gehoord dat we dat delen. Daar ben ik blij mee.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u. Ik wil daar graag met mevrouw Kockelkoren praten. Ik wil er wel bij zeggen dat een amendement bindender is dan een motie, want over 3 maanden hebben we een nieuw college, die kan zo die motie in de prullenbak gooien. Misschien ben ik er zelf dan ook niet meer, maar Arboretum blijft bestaan, voor mij. Daar wil ik ook nog heen als bezoeker met mooie bomen. We gaan daar graag over praten.

De VOORZITTER: De wethouder vervolgt haar betoog.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Laten we even kijken hoe we het zo kunnen borgen dat er toch voldoende geruststelling uitgaat.

De VOORZITTER: Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Misschien om alle onduidelijkheid meteen uit de weg te nemen, want ik had al een soort motie achter de hand, omdat ik al beetje voorvoelde dat dit mogelijk zou komen. Misschien is het zuiverder en handiger voor de andere leden van de raad, dat ik die ook maar direct indien. Ik dacht: ik wacht even tot de tweede termijn, maar dat kan ik dan ook nu direct doen, want dan hebben we een soort helderheid, in de tweede termijn, waar we het over hebben. 'Rotterdam staat achter Trompenburg' is dan een motie. Die is dan, inderdaad, zoals de heer Van der Velden zegt, minder hard dan een amendement. Maar als we daarmee wel die ontwikkeling ook voor Trompenburg wat zekerder kunnen maken, zou ik dat goed vinden.

De VOORZITTER: Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Rotterdam staat achter Trompenburg

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 6.3 Nieuw Excelsior-stadion;

constaterende dat:

- de plannen voor het nieuwe stadion van Excelsior gevolgen heeft voor de omgeving, waaronder Trompenburg Arboretum en Tuinen;
- Trompenburg met ruim 100.000 bezoekers per jaar in de top 4 musea staat in Rotterdam, hét groene museum van de stad is en een belangrijke rol vervult in natuureducatie;
- Trompenburg de grootste collectie levende eiken in Europa heeft, drie eeuwen plant en tuingeschiedenis beheert met tweehonderd jaar oude bomen en een belangrijke genenbank voor telers is;
- Trompenburg een groene long is in de stad, die bijdraagt aan gezonde lucht en biodiversiteit in de stad; Trompenburg met de Rotterdampas en Museumpas gratis toegankelijk is en geen subsidie ontvangt vanuit de gemeente of andere overheden;

overwegende dat:

- Trompenburg uniek en onmisbaar is op de huidige locatie;
- het onacceptabel zou zijn als de levende collectie van Trompenburg schade oploopt door negatieve effecten van ontwikkelingen in de omgeving;
- Trompenburg daarnaast de kans moet krijgen om een entree te realiseren die passend is voor de groei van het aantal bezoekers;

verzoekt het college:

- bij alle toekomstige ontwikkelingen actief rekening te houden met de collectie van Trompenburg;
- daarbij de toekomstbestendigheid van het arboretum te waarborgen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A. Kockelkoren en M.Y. Morkoç

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd): Dank u wel, voorzitter. Ik ben benieuwd naar die motie. Ik zie hem zo graag tegemoet. Dan kunnen wij daar ook naar kijken. Wat ik een beetje van verschillende bijdragen hoorde, is alsof het bestaansrecht van Trompenburg ter discussie staat. Daar schrik ik wel een beetje van. Volgens mij hebben wij het over: hoe kan Trompenburg zich verder door ontwikkelen? Dat is een heel andere discussie dan dat we het hebben over dat Trompenburg nog blijft bestaan. Wellicht hebben jullie andere inzichten, maar dat is voor mij helemaal geen discussie.

De VOORZITTER: De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u. Ik wil daar wel op reageren. Nee, dat bedoel ik niet. Ik bedoel meer, wat de mensen van Trompenburg ook aangaven, dat bijvoorbeeld de eikenbomen, speciale beukenbomen, het grondwaterpeil, dat dat allemaal effect kan hebben op de toekomst van Trompenburg, in de zin van het groen van Trompenburg. Niet het instituut Trompenburg, maar het groen. Dat is voor mij uitermate belangrijk, voordat ik instem met dit plan, want het is zo'n mooi instituut. Dat bedoelde ik meer, voordat ik verder ga uitweiden, dat is helemaal niet nodig. Dat bedoelde ik.

De VOORZITTER: Mevrouw Kockelkoren wil hierop reageren.

Mevrouw VERKOELEN (50plus): Dat deden we allemaal. We stonden even in een rijtje. Het is wel degelijk zo dat het bestaansrecht daarmee juist ter discussie zou kunnen komen te staan. Vergis je niet: je praat hier over een tuin, een natuur, die het bestaansrecht niet heeft op het moment dat we het helemaal dicht bouwen eromheen. Dat is heel erg duidelijk gemaakt door Trompenburg. Ze hebben echt, zoals de heer Van der Velden ook aangeeft, er zal een habitat ontwikkeld moeten worden, dat het ook kan blijven bestaan. Die garantie willen wij hier natuurlijk wel zien, want als het zo dadelijk is dat het een ingepropte tuin wordt binnen een versteende ontwikkeling, is dat ook einde oefening voor de tuin uiteindelijk. Daar ging het ons om, [lus nog eens een keer natuurlijk de toegang van Trompenburg. Hoe ontsluiten we Trompenburg goed en hoe is de afwikkeling van verkeer, ook wanneer mensen daar op visite komen? Dat zijn wel belangrijke aspecten, maar dat vind ik meer procesmatig. Voor mij gaat het echt over, zelf, als tuinker, weet ik hoe het werkt. Wanneer een tuin in de schaduw ligt, wordt het een heel andere tuin. Daar zitten de ontwikkelingen die wel degelijk hier aan gelieerd moeten worden. Dat was de vraag aan de wethouder.

De VOORZITTER: De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd): Dit is voor mij verhelderend. Voor mij is het voorbestaan van Trompenburg een no brainer. Maar wat ik in ieder geval met mijn motie bedoeld heb, is dat Trompenburg zich ook nog verder door kan ontwikkelen, zoals dat hoort bij een instelling van die omvang en die statuur en die grootte en met 100.000 bezoekers per jaar heeft ook Trompenburg recht om zich verder door te ontwikkelen. Dat is iets dat we met zijn allen in de gaten moeten houden.

De VOORZITTER: De wethouder vervolgt haar betoog.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Ik denk dat helemaal niemand hier anders over denkt. Wij vinden allen Trompenburg ontzettend mooi, belangrijk, een stuk stilte in de stad, prachtig groen, natuur. Dat hebben we nodig in een verdichtende stad, dat er zulke mooie oases overeind blijven staan. Enerzijds hoorde ik de zorg: op het moment dat het waterpeil zou veranderen, dan kan dat natuurlijk die wortels aantasten en effect hebben op de natuur. Dat is een zorg die bestaat. Aan de andere kant, wat de heer Van Dommelen zegt, ze willen ook verder ontwikkelen, daar moet ook ruimte voor zijn. Ik denk dat beide aspecten, u adresseert ze met verschillende moties en amendementen, met beide aspecten ben ik het helemaal eens. U hebt ook de motie van mevrouw Kockelkoren, motie nummer 4, die gaat 'Rotterdam staat achter Trompenburg', volgens mij de gemeenteraad ook, om bij alle toekomstige ontwikkelingen actiever rekening te houden met de collectie. Er staat het een en ander daarvoor opgesomd en de toekomstbestendigheid van het Arboretum te waarborgen. Daar kan ik zeker mee instemmen. Dat is oordeel raad. Dit is, denk ik, wat we alleen heel belangrijk vinden. Dan kruis ik even door al mijn moties en amendementen heen. Om weer even te recapitulieren: de amendementen heb ik ontraden, A en B. Ik was nog bezig met die financiële, dat moet ik nog doen. Er was ook nog een amendement dat ging over de financiële kant van de zaak. Wij hebben gezegd: de ontheffingsvergoedingen te bewaren voor dit gebied, voor deze ontwikkeling. Dat is in het raadsvoorstel opgenomen. Dit amendement verzoekt om pas op een later moment daartoe te beslissen. Dat komt omdat deze ontwikkeling een financieel gat kent. Er is een financieel gat, sowieso, 9 tot 14 miljoen. Wat wij nu voorstellen, is die grondbaten niet hiervoor beschikbaar te stellen. Dan zou het gat 8 tot 10 miljoen groter zijn. Omdat dat zo is, dan zit je op 17 tot 24 miljoen tekort in totaal. Dat is echt een te groot tekort voor deze ontwikkeling. Daarom hebben wij gezegd: een deel van de grondopbrengsten willen wij in deze ontwikkeling kunnen stoppen, de buitenruimte aanleggen en dat soort zaken verzorgen. Maar dan nog blijft er een gat over. Wat ons doel was, was om in de uitwerking van de nota van uitgangspunten dat resterende gat te verkleinen tot 0, zodat het een sluitende business-case is, om het maar zo te zeggen. Wij denken niet, als dat gat 8 tot 10 miljoen groter is, dat echt te kunnen oplossen met

optimalisaties in het programma. Dan zit je met een tekort. U stelt voor: kom dan later met je uitvraag voor geld. Ik wil dat toch echt ten sterkste ontraden, want dat maakt het uitwerken van zo'n NvU onmogelijk. Dan weet je niet of je dat geld wel of niet hebt. Dan kan je ook in de nadere detailleringen en uitwerkingen van je plannen niet verder. Of dan moet dat gefaseerd gebeuren, maar dat zal echt een behoorlijke vertraging opleveren. Ik wil deze echt ontraden. We willen tenslotte die woningen snel, we willen Excelsior snel. Het is een kostbare ingreep, er zit een grote onrendabele top op, zoals we wel vaker bij projecten zien. Ik zou toch voor snelheid willen pleiten en de grondopbrengsten hiervan nu al ter beschikking stellen voor deze ontwikkeling. Dat is amendement A. Die ontraad ik.

De VOORZITTER: De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd): In dat kader heb ik toch nog een vraag aan de indiener van dit amendement. Er wordt wel steun uitgesproken voor het hele project en vervolgens wordt er gezegd: dat stukje financiering dat we aan de voorkant reserveren, moeten we maar even niet doen. Dat snap ik niet goed. Je kunt je steun uitspreken, maar als er geen financiering is, wordt alles ingewikkeld. Waarom enerzijds steun uitspreken en anderzijds de financiering ter discussie stellen?

De VOORZITTER: Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Ik snap de vraag. Ik kan me dit antwoord wel voorstellen dat je wel zegt: we willen die grondbaten alvast inzetten, maar de manier waarop het in raadsvoorstel verwoord was en ook in de beantwoording van de wethouder in de brief, leek het voor mij te veel alsof we nu een blanco cheque zouden geven als raad en daar ben ik niet van. Dan denk ik: dan kun je beter de financiering ook bij de nota van uitgangspunten vaststellen. Maar dit geeft mij wel wat meer comfort dan ik had voorafgaand aan deze raad.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. De wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dank. Dan ga ik nog even de vragen langs. De heer Dahoe, u zegt: garanderen dat het niet tot onveilige verkeerssituaties leidt. Daar hebben we het ook in de commissie over gehad. Er komt een mobiliteitsstrategie die gaan we helemaal uitwerken in de vervolgfase. Dan komt dat allemaal bij elkaar en dan wordt dat goed in kaart gebracht. Wij willen natuurlijk ook niet dat het allemaal onveilig wordt. Dat is ook een norm die wij hanteren.

De VOORZITTER: De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd): Nog een kleine vraag aan mevrouw Kockelkoren. Betekent dat dat u het amendement intrekt, omdat u zich daar wel in kon vinden na de uitleg van de wethouder?

De VOORZITTER: Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Daar moet ik nog heel even over nadenken.

De VOORZITTER: De wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): De heer Dahoe vraagt ook: de tekorten op inrichting openbare ruimte mogen niet ten koste gaan van de kwaliteit. Nee, echt gebiedsontwikkeling is natuurlijk dat je alles op een goede manier met elkaar wil verbinden. Er zijn soms tekorten, daar is in dit geval ook sprake van, maar we willen zoveel mogelijk kwaliteit op alle fronten regelen en je maakt het inzichtelijk in een projectambitiedocument, zoals in deze, en

naderhand ook in de NvU, zodat je in ieder geval transparant bent over de keuzes die je daar in maakt. Maar kwaliteit staat altijd voorop. Dan de motie van het CDA. U geeft aan bij verdere uitwerking te sturen op de realisatie van onzelfstandige studentenwoningen boven studio's en daarover terug te koppelen bij de nota van uitgangspunten. Dat kan ik goed uitvoeren. Het is een wens die wij natuurlijk altijd hebben. We willen liever die onzelfstandige units. We weten allemaal dat dat ook financieel wat vraagt, want die zijn duurder om te maken om allerlei redenen. Daar weet u natuurlijk alles van. Maar het is wel belangrijk voor studenten dat dat ook gerealiseerd wordt. Het is goed uitvoerbaar, kan ik mee aan de slag gaan. Dat is, wat mij betreft, oordeel raad. Ik zie dat ik per abuis de motie van de VVD en anderen ben vergeten over 'integraal gebiedsproces Woudestein – NEST'. U zegt ook goed de omgeving te betrekken, daar ook regie op te voeren. Dat moet wel lekker snel, maar wel integraal. Snel en integraal. Dat is hoe we dat ook willen doen. Ook deze motie kan ik oordeel raad geven. Dan nog de vraag van het CDA. Ik zit een beetje hapsnap door de vragen en de moties, ik hoop dat u het allemaal nog kunt volgen. Die 4 amateurvelden, dat is het geval. Er komen 4 volwaardige velden terug en de nieuwe situatie voldoet volledig aan KNVB eisen. Dat is wat ik u bij dezen toezeg. Dan Leefbaar Rotterdam hoe de ontwikkelingen van De Esch en Excelsior met elkaar te verbinden. Dat willen we doen in de voorzieningenstrategie die we binnen de oostflank uitwerken. Welke voorziening waar en ook welke voorziening is dan ook beschikbaar voor de wat ruimere omgeving. Die 2 gebieden liggen natuurlijk dicht bij elkaar. Dat kan zich uittekenen. Dat zullen we zeker meenemen. Dan zegt u ook: bereikbaarheid, omliggend groen, buitenruimte. Dat zijn zorgen van Arboretum. Dat klopt. We hebben het er net uitgebreid over gehad. Er is ook een vast aanspreekpunt waar ik mijn betoog mee begon. Ik hoop dat wij die zorgen voor Arboretum kunnen wegnemen, want het is belangrijk dat de burens van de ontwikkeling denken: hier hebben wij ook wat aan en dit gaat op een goede manier. Daar zijn we zeker mee aan de slag. Dat was het. Er is nog een motie voor mijn collega.

De VOORZITTER: Wethouder Achbar.

De heer ACHBAR (wethouder): Dank, voorzitter. Fijn dat ik ook een keer in deze commissie op dit onderwerp mee mag praten. Er ligt 1 motie voor ten aanzien van Excelsior. Niet zozeer over de gebiedsontwikkeling rondom De Esch, maar wel als het gaat om de locatie op de Hazelaarweg. Nu kennen wij Excelsior als topclub in de eredivisie, als 1 van de 3, maar we weten ook dat zij een enorme maatschappelijke rol vervullen met hun foundation. Ze willen uitbreiden ten aanzien van de verbreding op topsport, maar ook ten aanzien van vrouwen en ook als het gaat om hun maatschappelijke rol die ze verder willen uitbreiden. Dat willen ze op de Hazelaarweg doen. Ik lees deze motie dan ook zo om te kijken wat de mogelijkheden zijn, welke rol wij daar als gemeente in kunnen vervullen om de realisatie van de voorziene nieuwbouw van het clubgebouw aan de Hazelaarweg vooral vanuit die maatschappelijke functie voor de buurt te verkennen en daar een overzicht van te maken. Het lijkt me een sportieve motie richting Excelsior. Deze kan ik omarmen.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Ik kijk even of er nog vragen zijn blijven liggen. Dat is niet zo. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is ook niet het geval. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van agendapunt 6.3. De stemmingen zijn vanavond.

7.13 Prioriteringsagenda handhaving

8.1 Kort bespreekpunt over 'Veiligheidssituatie museumpark', aangevraagd door het lid De Waard

De VOORZITTER: Dan gaan wij over naar het debat dat is omgezet naar regulier debat. Dat is de prioriteringsagenda handhaving plus de veiligheidssituatie bij het Museumpark. Kan er iemand voorzitten? Mevrouw Kockelkoren gaat dat doen. Dank.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Aan de orde is het debat over de prioriteringsagenda handhaving en het Museumpark.

Mevrouw VLIENER (gl): Voorzitter, ordepunt.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Een punt van orde. Mevrouw Vliener.

Mevrouw VLIENER (gl): Ik denk dat het voor het Museumparkdebat wethouder Buijt misschien ook wel handig is erbij te hebben. Ik kijk ook even naar de heer De Waard. Vanuit ons zou het wel handig zijn. Mocht het mogelijk zijn, is dat fijn. Mocht niet mogelijk zijn, dan niet.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Prima, we doen het verzoek en dan kijken we even of dat mogelijk is. Dan beginnen we met de heer De Waard als eerste spreker.

De heer DE WAARD (lr): Dank u wel, voorzitter. Fijn dat we dit even wat meer in de diepte kunnen bespreken. Gek genoeg spreken we in deze raad al heel erg vaak over dit onderwerp. Het staat mij bij dat we het ook regelmatig voor onze voeten geworpen krijgen. Ja, mijnheer De Waard, u wilt graag de boia's voor de verkeersaso's en ja, mijnheer Ceulemans, u wilt ze graag voor het tuig op de Lijnbaan. Tegelijkertijd, de heer De Waard, bij De Esch, daar willen we ook meer inzet en ik kan ze maar één keer inzetten. Dan komen we iedere keer terug op hetzelfde probleem: we hebben maar 40 koppeltjes. Juist daarom is het ook hartstikke goed dat we vandaag hierover spreken. Niet om het probleem te herhalen, maar om duidelijke prioriteiten te nemen en ook om te praten over de inzet. Voorzitter, de kern van het probleem is simpelweg dat we te weinig bemensing hebben om de wetten en regels te handhaven. Als het overtreden van regels geen zichtbare consequenties heeft, ondermijnt dat het gezag en de veiligheid op straat. Dit tekort is niet zomaar opgelost. Ik weet zeker dat hier hard aan gewerkt wordt, maar dat kost tijd en het vraagt daarom om meer creativiteit bij de wethouder en burgemeester. Wij denken dan ook heel erg graag mee. Iedere zomer is er weleens in een badplaats, iedereen is er weleens geweest, weet dat daar extra politiecapaciteit wordt ingezet met de collega's uit het buitenland. Andersom zien we dat ook bij kerstmarkten in bijvoorbeeld een Düsseldorf, waar Nederlandse agenten bijspringen. De vraag die wij dan stellen, is dan ook: kan de politie of handhaving in Rotterdam ook niet op die manier tijdelijk versterkt worden? Ik hoor graag een reflectie. Voorzitter, de samenleving verhard en onze handhavers voelen dat dagelijks. In de commissie hebben we dit ook besproken, dat handhavers niet per se durven in te springen op situaties, omdat ze bang zijn om aangevallen te worden. Nu heb ik in de commissie ook gevraagd: kunnen we dan die handhavers niet meer helpen, in het kader van een wapenstok of pepperspray, zodat deze handhavers zichzelf beter kunnen verweren of juist verdedigen? Het antwoord daarin was: dat schijnt enorm lastig te zijn. Toch vind ik het belangrijk dat wij als raad hierin een statement maken. Daarom heb ik een spreker uit motie welke uitspreekt om boia's beter uit te rusten met zelfverdedigingsmiddelen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): U hebt een interruptie van mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, is de heer De Waard ermee bekend dat het geweldsmonopolie in Nederland bij de politie ligt. Dat het niet echt voor de hand ligt om boia's uit te gaan rusten met wapenstokken, dan wel pepperspray. We hebben het er al eerder over gehad: als we dit al zouden uitbreiden, wat volgens mij helemaal niet kan, dan krijg je juist nog eerder een risico op escalatie en agressie als je allerlei boia's met pepperspray laat spuiten.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank, voorzitter. Ik vind het sowieso een heel rare woordkeus die hier wordt gebruikt. We hebben het hier over geweldsmonopolie, terwijl we helemaal geen geweld moeten uiten tegen mensen die de regels of wetten proberen na te leven. Dit is dan ook een reactie, dit is een verdedigingsmechanisme. Het is ook helemaal geen idee dat de boa's of politie juist daadwillig hun wapen gebruiken om maar mensen pijn doen. Dat is helemaal niet waar. Hiermee zet u juist de politie in een bepaald hoekje.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, dat doe ik helemaal niet. Het geweldsmonopolie gaat er om dat de politie alleen geweld mag gebruiken en dat doen zij in het algemeen ook alleen als verdediging. Dat wil niet zeggen dat dat slecht is, maar het is niet zo dat als je geweld gebruikt als verdediging, dat het dan in één keer geen geweld meer is. Het geweldsmonopolie geldt dan nog steeds.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vlieger, aanvullend?

Mevrouw VLIEGER (gl): Graag, voorzitter. Ik maak me een beetje zorgen over deze motie, omdat wij dit feitelijk sowieso niet kunnen. Boa's mogen dit niet. Als we dit als raad gaan uitspreken, dan gaan we mensen iets geven dat helemaal niet kan. Hoe ziet de heer De Waard dit voor zich? Wat doet dat dan met de boa's in de stad?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Als u het niet mee eens bent, mag u natuurlijk tegenstemmen. Dat is uw vrijheid in het kader van spreekt uit motie. Dan spreekt u zich niet uit. Daarnaast vind ik het een heel duidelijk statement dat wij juist wel staan voor de veiligheid van onze boa's en dat hun wel degelijk meer middelen hebben om zichzelf te verdedigen, zodat zij zich niet bedreigt hoeven voelen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIEGER (gl): Oftewel: Leefbaar staat weer voor die schijnveiligheid en een beetje illusies in de lucht gooien. Dingen die niet kunnen dan maar proberen, die helemaal nergens op slaan en die andere mensen dwingen om ertegen te zijn, zodat we dan weer mooi op de socials daarmee kunnen shinen. Uiteindelijk slaat het nergens op.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Concluderend kan ik dan zeggen: nee, Leefbaar staat juist voor veiligheid en voor dat mensen zich moeten houden aan de regels en aan de wetten. Als je dat niet doet, dan mag dat ook best wel genoemd worden en mag je ook bestraft worden. Het is niet normaal om boa's aan te vallen. Daar staat Leefbaar voor. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Ik vind het een beetje een gemakkelijke voorstelling van zaken om boa's dan maar te bewapenen. Bewapening eist een heel langdurige en intensieve training hoe je dat moet gebruiken. Is de heer De Waard dan ook voor? Wij vinden: bewapening pakt de kern van het probleem niet aan. Dat is het hele probleem. Je kunt veel betere preventie doen. Je kunt betere communicatie doen en misschien kunt u er ook voor pleiten dat er een heel snelle back-up komt in de communicatie met de politie, dat die er heel snel bij zijn. Dat lijkt me veel verstandiger. Dat een boa gewoon,

dat is ook zijn functie, om te handhaven. Een toezicht, ik noem maar wat, op parkeeroverlast. Het is meer een handhaver. Ik denk dat je wapens echt bij de politie moet laten.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank u wel, voorzitter. Zo vind ik het niet normaal dat boa's en of politieagenten worden aangevallen. Daarin gaan wij elkaar dan niet vinden. Ik vind het buitensporig. Mensen die de wet of de regels naleven, worden aangevallen. Mijnheer Van der Velden noemde het net: die moeten controleren op foutparkeren, whatever, maar als ze dan aangesproken worden en agressief bejegend worden, vind ik dat buiten proportie en worden ze dan aangevallen, mogen die boa's best wel middelen hebben om zichzelf te kunnen verdedigen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Er gaan heel veel mensen direct staan. Mevrouw Reitema. Ik heb het niet goed genoeg gezien, omdat iedereen direct ging staan.

Mevrouw REITEMA (pvda): Voorzitter, ik snap de logica niet helemaal, want als iedereen die aangevallen wordt zich zou moeten mogen verdedigen met wapens, is de heer De Waard er dan ook voor dat elke inwoner in Rotterdam een wapen mag dragen?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank, voorzitter. Nee, dat wordt natuurlijk weer compleet uit verband gerukt door de Partij van de Arbeid. Dat is allemaal prima. Als je goed had geluisterd, heb ik het over boa's en over politieagenten die zichzelf voldoende mogen en kunnen verdedigen wanneer zij aangevallen worden. Dat is ook deel van hun functie, ze mogen controleren.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Maar we hebben afgesproken in dit land dat het geweldsmonopolie, de enige partij die legaal geweld mag gebruiken, de politie is. Dat is natuurlijk het hele punt. We vinden niet dat handhavers dat zomaar moeten kunnen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Is er iemand die hier echt aanvullend iets op wil zeggen? De heer Kind.

De heer KIND (volt): Ik heb de afgelopen dagen met een aantal boa's op straat gesproken en als je kijkt naar de feitelijke werkzaamheden die op dit moment worden verricht, met name rondom EU-arbeidsmigranten in toch uiteindelijk een aantal boetes, dan vervolgens weg kunnen sturen, et cetera. Vaak is het iemand staande houden, vragen om een paspoort et cetera, met best wel verstrekking gevolgen. Ik denk dat we het ook vanuit het perspectief moeten benaderen van hoe zijn we een goede werkgever voor onze medewerkers? Vanuit dat perspectief merk je wel, in ieder geval in de antwoorden die zij gaven, voelen boa's zich op dit moment ook wel onveilig in het werk dat ze doen, wat ook weer kan leiden tot handelingsverlegenheid en misschien dat dat ook weer effectiviteit van boa's ondermijnt. Inderdaad in relatie tot de politie: dat de politie er binnen 20 minuten aanwezig is, daar kun je een dikke streep doorzetten in de stad op dit moment. Vaak is het een half uur wachten en dan loopt iemand weer weg. Dan moet je aan de arm gaan trekken et cetera. Het is doormodderen, het is zeulen en in dat soort situaties kan er wel een onveilige situatie ontstaan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Beste raadsleden, de heer De Waard zit nog in zijn termijn. Ik probeer te kijken hoe wij de heer De Waard zijn termijn kunnen laten afronden

en tegelijkertijd ook ruimte kunnen geven aan het debat. Ik ga nu eerst even naar de heer De Waard. Als daar dan nog dingen zijn blijven liggen, kom ik weer bij de andere leden die al stonden.

De heer DE WAARD (lr): Ik verdien, denk ik, nog mijn 30 seconden. Dank u wel. Ik wil nog graag even reageren op mevrouw Reitema van de Partij van de Arbeid die inderdaad erop duidde: we hebben regels om ons aan te houden, vooral politie en boa's natuurlijk. Dat is leuk, maar burgers hebben ook regels om zich aan te houden en als ze dat niet doen, mogen ze ook aangesproken worden. Die boa's en die politie staan voor ons. Die moeten wij ook beschermen. Ik voel me daarin ook helemaal niet gesterkt door leden van de oppositie, voor mensen die ons moeten beschermen die de regels en wetten moeten handhaven, die mogen maar aangevallen worden. Ik vind het een heel rare gang van zaken. Maar zoals de voorzitter zegt: ik zou heel graag doorgaan met mijn betoog, want ik heb nog heel veel meer leuks.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Maar dan ga ik wel eerst nog even naar mevrouw Vlieger, ze stond ons al een tijdje, en dan naar de heer Soytekin.

Mevrouw VLIENER (gl): Voorzitter, laat duidelijk zijn dat we het volgens mij met elkaar eens zijn dat we willen dat iedereen veilig is in deze stad en natuurlijk ook mensen die voor ons werken vanuit de handhaving. Natuurlijk moeten deze mensen veilig zijn. Ik ben het ook volledig eens met wat de heer Kind daarover zegt. Het is een feit dat zij onveilige situaties meemaken. Echter, het antwoord dat daarop gegeven wordt vanuit Leefbaar klopt niet. We kunnen dat sowieso niet doen, we kunnen dit niet maken. Dat betekent dat je mensen blij gaat maken met een soort dode mus. Dan kun je op de socials daarmee zwaaien en uiteindelijk kan niet. Wat de heer Van der Velden ook zojuist zei: kijk dan hoe je de oorzaken, hoe je de echte problemen kan aanpakken. Hoe krijg je de wapens van straat, bijvoorbeeld, hoe zorg je ervoor dat mensen daar überhaupt niet mee lopen en hoe kun je de veiligheid garanderen van medewerkers door breder te kijken, door inderdaad de politie in te schakelen of te zorgen dat de omstandigheden beter zijn. Bent u het daarmee eens.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank, voorzitter. Mevrouw Vlieger begint haar betoog met: we zijn het inderdaad met elkaar eens. We zijn het helemaal niet met elkaar eens. U wilt onze hulpdiensten de straat op sturen zonder ook maar enige vorm van zelfverdediging. Hoe moeten ze dan überhaupt de regels en de wetten gaan handhaven. U kunt nu lachen, maar het gebeurt wel degelijk. Dat hebben we bij oud en nieuw gezien. Onze hulpverleners worden aangevallen. Ik vind het schandalig dat u hier nu over aan het lachen bent.

Mevrouw VLIENER (gl): Voorzitter, een punt van orde.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIENER (gl): Dit slaat echt nergens op. Ik mag lachen, dat gaat niet over waar u het nu over heeft. Laten we dit nu niet doen, laten we dit debat niet persoonlijk maken. Laten we op de inhoud verder gaan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Waarvan akte. Dat zou ik ook willen voorstellen. Dan geef ik het woord aan de heer Soytekin die graag op ditzelfde punt wilde ingaan.

De heer SOYTEKIN (denk): Dank, voorzitter. Ik probeer even te kijken hoe ver Leefbaar met deze maatregel wil gaan. Het idee is: we willen boa's bewapenen omdat zij mensen op straat aanspreken om zich te gedragen, even zwartwit gezegd. Is het dan ook de bedoeling of is er

dan ook een wens van Leefbaar Rotterdam om bijvoorbeeld jeugdboa's, buurtvaders, pleinstewards, ambulancepersoneel et cetera ook te bewapenen?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank, voorzitter. Ik denk dat de heer Soytekin een deel van mijn betoog misschien gemist heeft. Waar ik ook op doel, is juist de armoede die we hebben, mevrouw Reitema heeft het er in de commissie ook over gehad, dat er bepaalde boa's zijn die niet durven handhaven, omdat ze bang zijn om aangevallen te worden. Daarom pleit ik er juist voor dat wij middelen invliegen, handvatten invliegen, zodat boa's, wanneer ze worden aangevallen, zichzelf kunnen verdedigen. Daarmee vind ik het woordje 'wapen' ook wel groot. Het is voornamelijk een verdedigingstactiek wanneer ze worden aangevallen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk): Maar datzelfde geldt ook voor die groep mensen die ik net heb genoemd. Die zouden, als ik luister naar uw betoog, ook kunnen denken: ik durf mensen ook niet aan te spreken op straat, terwijl buurtvaders dat wel doen of jeugdboa's dat doen of pleinstewards of verpleegkundigen. Dan zou de oplossing van Leefbaar Rotterdam altijd zijn: geef ze maar pepperspray, dan lost het probleem zich op. Zo werkt het toch niet?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank, voorzitter. U trekt het beeld natuurlijk wel heel erg ver. Ik heb het hier puur over handhavers, over boa's. Als u het een goed idee vindt om inderdaad de buurtvaders ook meer zelfverdedigingstechnieken toe te vertrouwen, wil ik daar best met u over in gesprek gaan. Geen probleem.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Van der Velden nog op ditzelfde punt.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Kort. Als je de boa's gaat bewapenen, vervaagt dat het beeld al met de politie. Ik denk, wat u net zei, als je als boa bang bent om op een bepaald moment in te grijpen, dan denk ik dat er ook een onderliggend probleem is. Ik denk niet dat een boa, dat dan de oplossing zou zijn dat hij een wapen heeft en dat hij dan minder bang zou zijn, omdat hij dan al in zijn hoofd zit: dan heb ik lekker een wapen, kan ik gebruiken. Ik vind, u agendeert de problemen in het Museumpark. Het eerste waar u mee komt is bewapenen van boa's. Ik denk dat je daar het probleem in het Museumpark absoluut niet mee oplost. Dat moet je op een heel andere manier aanpakken dan de manier die Leefbaar hanteert. We krijgen weer precies hetzelfde verhaalje van quasi *law and order*. Er lekker op los rammen, dan luisteren ze wel. Daar kopen we niets voor. Ik denk dat we met zijn allen moeten kijken hoe we de situatie in het Museumpark kunnen oplossen, maar dat is niet op deze manier.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank u wel, voorzitter. Ik kom zo meteen inderdaad toe aan casus Museumpark, al wil ik wel even medegedeeld hebben dat ik het woordje 'aflossen' verre van mij werp. Daar heb ik het nooit over gehad. Dat zijn de woorden van de heer Van der Velden.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, niet om de hele discussie weer over te doen, maar ik dacht, omdat ik wel vond dat de discussie wat uit zijn verband werd getrokken, toch nog even terug naar de feiten. Wat de heer De Waard zegt, is natuurlijk helemaal niet gek als je bedenkt en naar de cijfers kijkt dat in 2021 358 boa's met agressief geweld te maken

hebben gehad en dat dat 2 jaar later meer dan verdubbeld was, 710 boa's. Ik kan me heel goed voorstellen dat boa's die nu uitgerust zijn met handboeien en met een *body cam*, dat zij zich in heel veel situaties wel alleen vinden staan. Dan zeggen we niet meteen dat we ze moeten bewapenen met een geweer en mitrailleur, maar een pepperspray zou best een goed instrument kunnen zijn voor zo'n boa. In die zin zou ik dan eerder van een wethouder horen, via de voorzitter, of daar überhaupt al een keertje goed naar gekeken is. We hebben er ook weleens vragen over gesteld, en of er een pilot mee gedaan zou kunnen worden. In Amsterdam is er een pilot gedaan met 40 boa's, bijvoorbeeld, met een wapenstok. Ik denk dat we altijd moeten kijken hoe we in ieder geval ons team, die voor de veilige publieke taak naar buiten wordt gestuurd, zo goed mogelijk in kunnen zetten en zichzelf ook in een veilige situatie kunnen brengen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u. Voorzitter, weet u wat het echte probleem is? Die boa, daar moet je helemaal vanaf. Het echte probleem is dat constant door bezuinigingen, waar onder andere uw partij in Den Haag verantwoordelijk voor is, er geen geld is voor politie. Dat is het echte probleem. Je moet politieagenten hebben in plaats van boa's. Dit soort non-discussie van boa's bewapenen, helemaal niet relevant, echt niet relevant. Je moet preventie, de mensen hebben zorg nodig. Daar zitten jullie ook allemaal op te bezuinigen. Ga dan praten met ze in de Jongkindstraat. Ik loop er dagelijks langs. Ga er eens naast zitten en praat eens met ze, waar die mensen behoefte aan hebben, in plaats van altijd maar dat platgeslagen cliché: wapenstok, pepperspray, dan lossen we het op. Onzin.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, ik ben het echt totaal niet met u eens dat we van de boa's af moeten. Sterker nog, ik ben hartstikke trots op ons toezichtapparaat dat zo ongelooflijk geprofessionaliseerd is in de afgelopen jaren. Als we kijken wat wij in Rotterdam aan taken hebben toebedeeld aan deze mensen die mede helpen voor de veiligheid buiten en juist precies op die preventieve manier waar u net op inzet. Dan zou u juist alleen maar moeten zeggen: fantastisch dat wij in Rotterdam zo'n professioneel handhavingsapparaat hebben die we alleen ook veilig hun werk willen laten doen. Dan hebben we het echt niet over alle jeugdboa's en andersoortige boa's, zoals onze verkeersaso-boa's, waar ik overigens ook heel blij mee ben.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Ik denk dat op dit punt nu wel alles gewisseld is en dat ik even terugga naar de heer De Waard om zijn bijdrage te doen. Dan kunt u verder andere bespiegelingen nog in uw eigen bijdrage verwerken. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat de heer Van der Velden van mij ook nog een reflectie verdient. Sorry dat ik het dan alsnog even oppak. Excuseer. Het moge duidelijk zijn in wat voor surrealistische wereld de heer Van der Velden zich begeeft, want de oplossing is in de hedendaagse maatschappij, met best wel wat overlast, dat wij de boa's lekker de deur uitsturen zonder ook maar een woord met hen gesproken te hebben met wat voor misstanden ze meemaken. Dan kan ik nu verder gaan met mijn betoog.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan heeft u toch een interruptie van de heer Van der Velden, want u hebt hem natuurlijk direct aangesproken. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Voorzitter, ik maak hier toch bezwaar tegen. Er wordt de hele tijd gedaan alsof een boa een soort vervanger is van een politieagent. Daar ageer ik tegen, want dat is een boa niet. De geweldsinstructie ligt duidelijk bij de politie en niet bij de boa. Ik vind het prima werk dat ze doen, handhaven, mensen aanspreken als mensen hun

auto dubbel parkeren. Maar je moet een boa niet gaan inzetten als een soort handhaver waarbij geweld kan ontstaan. Dat is de taak van de politie. Investeer dan in de politie, investeer in meer politieagenten, als u dat wil, maar legt niet al die taken op het bordje bij een boa. Dat is pas laf.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Voorzitter, dit is letterlijk wat er gebeurt. Boa's zijn aan het controleren. Boa's worden aangesproken, boa's worden onjuist bejegend, worden bedreigd, zitten ziek thuis, overspannen. Dat gebeurt niet zomaar. U kijkt weg. Het mag even genoteerd zijn. Ik ga verder met mijn betoog. Ook vragen wij ons af of boa's altijd worden ingezet waar zij het meest nodig zijn. Zijn het taken die ook door beveiligers uitgevoerd kunnen worden, bijvoorbeeld? Als dat kan, ontstaat er dan ruimte om boa's elders effectiever in te zetten? Het kan helpen om bijvoorbeeld agressieve taferelen bij de wegafsluiting bij De Meent in het weekend te voorkomen. Dan even naar de prioritering, voorzitter. Het Museumpark valt hier natuurlijk ook onder, uiteraard hebben we het AD artikel gelezen, maar we hebben ook ondernemers en bewoners gesproken. Deze hebben contact met ons opgenomen. Ze zijn radeloos, ze zijn emotioneel, ze zijn er klaar mee, omdat na een periode van relatieve rust de overlast opnieuw is toegenomen. Ook hebben contact opgenomen met de wijkraad, de voorzitter van de wijkraad. Dezelfde problemen hebben we daarbij gehoord. Het is een hardnekkig probleem waar wel enorm hard aan gewerkt wordt. Maar ook dat vraagt om een lange adem. Tegelijkertijd lijkt 1 ding duidelijk: zichtbare handhaving werkt. Daarom vraag ik de wethouder om te reflecteren op de inzet van de handhaving in dit gebied. Hoe kijkt de wethouder aan tegen structurele aanwezigheid en hoe ziet de wethouder de toekomstige inzet in en rond het Museumpark? Geen handhaving is geen optie, dat moge duidelijk zijn. Voorzitter, diverse vragen en creatieve ideeën, maar dat we creatief moeten zijn om het gezag op de Rotterdamse staten terug te eisen, is zeker. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank u wel. U hebt een interruptie van mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Voorzitter, toch nog een vraag voor de heer De Waard. U zegt: zichtbare handhaving werkt. Maar we zien natuurlijk ook, in het geval bij het Museumpark: er was handhaving, maar er was ook een waterbedeffect, want vervolgens nam juist bij Eendrachtsplein de overlast toe. Hoe reflecteert de heer De Waard op dat waterbedeffect?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank, voorzitter. Inderdaad een duidelijke vraag, er is daar een waterbedeffect en ja, dat is een probleem. Daarom ben ik ook heel erg benieuwd hoe de wat de wethouder hier voor oplossing in ziet. Maar wat we ook hebben kunnen concluderen: het is een kwestie van de lange adem.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan zijn we bij de volgende spreker, dat is mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Dank, voorzitter. Dit debat vandaag voeren we niet omdat het gevoel zegt dat het misgaat. We voeren dit debat omdat we zien en weten dat ondernemers in Rotterdam dit elke dag zien gebeuren. Bewoners die 's ochtends een deur openen en eerst moeten inschatten of het veilig genoeg is om naar buiten te gaan, omdat groepen rondhangende daklozen, verslaafden en dealende personen de openbare ruimte domineren en het veiligheidsgevoel ondermijnen. Ondernemers die dagelijks ontlasting van hun stoep moeten spuiten, horecapersoneel dat 's avonds niet meer alleen naar huis durft. Dit speelt niet aan de randen van de stad. Nee, dit speelt in het hart van Rotterdam, rond het

Museumpark, de Witte de Withstraat, op het Binnenwegplein en de Oude Binnenweg. Plekken die onze visitekaartjes zouden moeten zijn, zijn geworden tot gebieden waar de overlast de spuigaten uitloopt. Dit debat gaat, wat mij betreft, over de orde, de veiligheid en de stad waar de mensen zich weer thuis voelen. Dat is ook precies waar de Rotterdamse VVD voor staat. Niet voor niets hebben wij dan ook in de commissie benadrukt dat de overlast door dakloosheid niet verdwijnt door weg te kijken. Sterker nog: handhaving en het aanpakken van dakloosheid hoort, wat ons betreft, bij elkaar. Daarom willen wij een goede opvang aan de rand van de stad, weg van prikkels, met begeleiding richting herstel. Dat is eerlijk, dat is menselijk en dat is ook noodzakelijk. Tegelijkertijd weten we dat onze stad meer veiligheidsuitdagingen kent. Van Nesselande tot Park Zestienhoven, van De Esch tot de Lijnbaan. Onze handhavers zijn echt overal nodig, maar we kunnen ze niet met een toverslag te voorschijn halen. De Rotterdamse VVD is dan ook trots op ons handhavingsapparaat. Als het aan de Rotterdamse VVD zou liggen, hadden we nu al structureel 200 handhavers extra. Tot die tijd moeten we duidelijke keuzes maken. Dat is precies wat we doen met deze prioriteringsagenda als stevige basis. Die duidelijkheid is hard nodig, want te veel mensen gedragen zich alsof de regels niet voor hen gelden. Dat accepteren wij niet. In Rotterdam bepalen wij de norm en niet de overlastgevers. Ik heb daarom ook een vraag aan het college wat we er nu aan gaan doen, nu we zien dat de overlast weer toeneemt op het Museumpark, wat nog de stappen zijn die we wel kunnen zetten. Dan ga ik terug naar die prioriteringsagenda, want het geeft focus en duidelijkheid. Samen maken we de stad veilig en dat effect kan, wat ons betreft, nog veel sterker worden als we ook goed samenwerken met bijvoorbeeld de RET, horecastewards en andere partijen. Daarom dienen we vandaag de motie in 'samen sterker, handhaving met effect', samen met de SP, Leefbaar Rotterdam en mevrouw Verkoelen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Rust boa's beter uit

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 7.13 Prioriteringsagenda handhaving;

constaterende dat:

- Rotterdamse boa's onmisbaar zijn voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de stad;
- boa's in de dagelijkse praktijk steeds vaker worden geconfronteerd met agressie, bedreiging en geweld;
- boa's momenteel onvoldoende middelen hebben om zichzelf adequaat te verdedigen tegen personen die hen kwaad willen doen;

overwegende dat:

- handhavers die in de frontlinie werken veilig en weerbaar hun werk moeten kunnen uitvoeren;
- het onwenselijk is dat boa's bij geweld volledig afhankelijk zijn van de directe aanwezigheid van de politie;

raad spreekt uit:

- de mogelijkheid te willen hebben om boa's van de afdeling Toezicht en Handhaving te kunnen uitrusten met passende zelfverdedigingsmiddelen, zoals pepperspray en/of een wapenstok;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. J.M.D. de Waard en D.A. van Groningen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Samen sterker: handhaving met effect

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.13 Prioriteringsagenda handhaving;

constaterende dat:

- handhaving essentieel is voor veiligheid en leefbaarheid in de stad;
- overlast zich concentreert op specifieke plekken, zoals het openbaar vervoer en uitgaansgebieden;
- gemeentelijke handhavers, de RET, horecastewards en andere partijen gelijktijdig actief zijn in dezelfde openbare ruimte;

overwegende dat:

- handhaving effectiever is wanneer inzet zichtbaar en goed is afgestemd;
- samenwerking duidelijke afspraken vraagt en geen extra capaciteit;
- het effect veel sterker kan zijn als we samenwerken;

verzoekt het college om:

- in kaart te brengen hoe de samenwerking tussen gemeentelijke handhavers, de RET (boven- en ondergronds) en horecastewards momenteel is ingericht;
- te zorgen voor betere afstemming en coördinatie van handhavingsacties, met focus op bekende overlastlocaties;
- te verkennen welke aanvullende samenwerkingen mogelijk zijn om de zichtbaarheid en effectiviteit van handhaving te vergroten;
- dit te betrekken bij de prioriteringsagenda handhaving en de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. D.A. van Groningen, T.S.J. Coşkun, J.M.D. de Waard en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Dank u. Handhaving wordt ook effectiever als we aansluiten bij een doelgroep. Jongeren zijn steeds meer online te vinden en die moeten we beschermen. Daar heb ik het vanochtend bij het indienen van mijn initiatiefvoorstel ook over gehad. Jeugdboa's en handhaving kunnen hier een heel belangrijke rol spelen. Het enkel volgen van beperkte social media is echt onvoldoende om jongeren tijdig te bereiken, te waarschuwen of zelfs preventief te interveniëren. Wat ons betreft kan dat anders. Daarom dienen we vandaag de motie in 'handhaving 2.0, jongeren bereiken in het digitale tijdperk', zodat we jeugdboa's in staat stellen om op een laagdrempelige manier in contact te komen met onze jeugd. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. U hebt een interruptie van mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIETGER (gl): Voorzitter, ik had daar een vraag over. Ik heb die motie gelezen en toen dacht ik: zetten we nu niet de jeugdboa's op de stoel van de jongerenwerkers die allemaal online zitten, die hun profielen hebben, die weten hoe ze daar moeten bewegen, die daar heel veel educatie over hebben. Gaan we nu niet te veel taken geven aan de jeugdboa's? Hoe kijkt u daarnaar?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, ik denk dat wij, zeker in deze tijd waar online steeds groter wordt, te weinig ogen hebben. We kunnen niet ogen genoeg hebben. Wat de jeugdwerkers doen, is ongelooflijk belangrijk. Ik denk dat we dat juist kunnen aanvullen met wat de jeugdboa's komen brengen. Als zij preventief mensen kunnen inzetten, kunnen zeggen: we zien het hier misgaan, we zien bepaalde signalen, dan kunnen ze ook de jeugdwerkers daarop afsturen in plaats van aan de zijlijn stil te staan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIETGER (gl): Kort. Wij zien dat wel anders. We hebben ook gesproken met jeugdboa's en jongerenwerkers en we weten juist dat het op dit moment heel goed werkt. Ze vullen elkaar op dit moment heel goed aan. Als we de jeugdboa's nu de taken gaan geven die de jongerenwerkers ook hebben, zien wij daar problemen in. Het kost namelijk alleen maar extra uren voor de jeugdboa's, waarbij zij niet op straat kunnen zijn. Ik denk dat we dat juist heel erg hard nodig hebben. Wij kijken echt anders naar deze situatie.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dank. Dan verschillen we daar van inzicht. Wij krijgen juist te horen dat ze nu alleen maar social media kanalen kunnen volgen, niet zelf actief daarin kunnen deelnemen en dat dat juist goed is om een band op te bouwen, zeker in een wijk waarvan we weten dat er veel kwetsbare jongeren zijn. Dan denk ik dat het juist alleen maar een win-win is als er meer ogen zijn die meekijken. De grootste uitdaging die we hebben als stad, is dat heel veel jongeren in anonimiteit leven, achter een scherm op een zolderkamer waar we niet bij kunnen. Als ouders, scholen, jeugdboa's jeugdwerkers met zijn allen wat meer toezicht kunnen houden, op een positieve manier, dan kunnen we jongeren ook beschermen voordat het echt misgaat, met alle consequenties van dien.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Handhaving 2.0: jongeren bereiken in het digitale tijdperk

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.13 Prioriteringsagenda handhaving;

constaterende dat:

- online criminaliteit onder jongeren zich steeds vaker afspeelt via platforms als Snapchat, TikTok en Instagram;
- effectieve handhaving en preventie vraagt om aansluiting bij de leefwereld en communicatiekanalen van jongeren;
- ambtenaren en handhavers vanwege rijks- en gemeentelijke richtlijnen beperkt zijn in het actief gebruiken van bepaalde socialmediaplatforms zoals Snapchat en TikTok;
- handhaving momenteel vooral signalerend volgt via eigen kanalen en die van ketenpartners, maar beperkt actief kan deelnemen aan deze platforms;

overwegende dat:

- het enkel volgen van beperkte sociale media onvoldoende kan zijn om jongeren tijdig te bereiken, te waarschuwen of preventief te interveniëren;
- jeugdboa's en handhaving juist gebaat zijn bij laagdrempelig, herkenbaar en veilig contact met de doelgroep;
- andere gemeenten en organisaties experimenteren met externe partijen of campagnes om jongeren via hun eigen kanalen te bereiken, binnen de geldende wet- en regelgeving;
- een zorgvuldige integrale aanpak nodig is waarin privacy, veiligheid en rechtsstatelijke kaders worden geborgd;

verzoekt het college om:

- te onderzoeken op welke wijze handhaving en jeugdboa's jongeren effectiever kunnen bereiken via de online kanalen die zij daadwerkelijk gebruiken, waaronder Snapchat en TikTok;
- daarbij expliciet te verkennen wat binnen de huidige regels mogelijk is voor actieve online aanwezigheid en hiervoor ook bij andere gemeenten op te vragen hoe zij omgaan met het gebruik en het veiligstellen van data;
- te onderzoeken in hoeverre samenwerking met een externe partij kan helpen bij het opzetten van een gerichte online campagne of interventiestrategie gericht op jongeren;
- de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, J.M.D. de Waard en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan is het woord aan mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, we hebben het vandaag over de prioriteringsagenda van handhaving en die prioritering is wel nodig. Elke keer als er een probleem komt in de stad, wordt er geroepen, ook in de politiek: bekeur ze gewoon, stuur er een boa op af, doe maar meer handhaving. Maar dat kan niet, want we hebben geen onuitputtelijke blikken waar we handhavers uit kunnen trekken. Ook D66 doet er hier wel aan mee, dat zal ik eerlijk zeggen. Wij willen altijd meer toezicht op dubbel parkeren, bijvoorbeeld, wat ontzettend gevaarlijk is voor fietsers. Dat is ook het punt waar ik nu weer op terugkom, want wij vinden toch dat het dubbel parkeren, zowel als we kijken naar de aanpak verkeersasos, die nog komt, waar die niet in staat, als in deze prioritering, hier staat namelijk wel handhaving op foutparkeren, maar dat hoeft niet per se dubbel parkeren te zijn, dat het een beetje buiten de boot dreigt te vallen. Het is ook wel logisch, want het handhaven op dubbel parkeren is heel intensief. Een boa moet er met een stopwatch bij gaan staan en pas als hij zolang stilstaat, mag er een boete uit worden gegeven. Dan vraag je ook echt wel veel van de tijd en de inzet. Daarom wil D66 dat we toch eens kijken of we het anders kunnen gaan aanpakken, bijvoorbeeld met een andere methode, met stilstaanverbodborden, met uitzondering voor laden en lossen, op bepaalde plekken, waardoor je niet met die stopwatch hoeft, maar sneller kan ingrijpen. Dat is iets dat wij echt een keertje goed onderzocht willen hebben, om ook dit probleem beter aan te pakken. Daarvoor dien ik 'normaal parkeren als norm' een motie in.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank u wel. Bent u dan daarmee ook aan het eind van uw bijdrage?

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Nee. Dan wil ik het nog even hebben over het Museumplein. Want ook dat is bij D66 natuurlijk een doorn in ons oog. Op zich, de aanpak die de wethouders of het college voorstaat met constant alle verslaafden, alle daklozen naar hulp toe begeleiden, dat spreekt ons heel erg aan, want daarmee kijk je echt: wat hebben deze mensen voor problemen? Hoe kunnen we ze helpen en hoe kunnen we dit oplossen, zonder dat je ze wegjaagt en dat ze weer terugkomen. Maar wat wij dan ook graag willen weten: hoe staat het met deze aanpak en worden al mensen van die groep in het Museumpark op dit moment naar hulp toe begeleid? Hoe snel gaat dat, hoe lukt dat? Waar lopen jullie tegenaan? Maar ook: kan er in de tussentijd nog wel genoeg handhaving zijn, want het is natuurlijk een lang langdurig traject. Er stond een politiekeet, die is nu weg. Kan die niet terugkomen totdat er in ieder geval een heel groot gedeelte van deze mensen naar hulp toe zijn begeleid en dat het daar echt rustiger is, zodat de bewoners in ieder geval weten: de stad zit erbovenop en er wordt aan gewerkt en dat dat pas weggaat als het dan ook echt minder is. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Wifferen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Normaal parkeren als norm

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.13 Prioriteitsagenda handhaving;

constaterende dat:

- dubbelparkeren, met name in drukke winkelstraten zoals de Nieuwe Binnenweg en de West-Kruiskade, leidt tot gevaarlijke en onoverzichtelijke situaties voor fietsers en het openbaar vervoer;
- fietsers hierdoor regelmatig worden gedwongen uit te wijken naar de rijbaan of tussen trams, wat de verkeersveiligheid vermindert;
- handhaving op dubbelparkeren in de praktijk lastig is, omdat onderscheid moet worden gemaakt tussen kort stilstaan en laden en lossen, wat veel inzet van BOA-capaciteit vraagt;

overwegende dat:

- in het Prioriteringsagenda Handhaving foutparkeren als prioriteit is benoemd, maar dubbelparkeren (structureel) leidt tot onveilige verkeerssituaties, met bijzondere aandacht voor drukke winkelstraten met fietsstroken en/of tramverkeer;
- te verkennen of en hoe het instellen van stilstaanverboden met gerichte uitzonderingen kan bijdragen aan betere handhaafbaarheid en verbetering van de verkeersveiligheid, met als uitgangspunt dat laden en lossen functioneel mogelijk blijft;
- de raad uiterlijk in Q3 van 2026 te informeren over de uitkomsten van deze verkenning;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. I. van Wifferen, D.A. van Groningen en M.H. Biljoen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan is het woord aan mevrouw Vlieger.

Mevrouw Vliegert (gl): Voorzitter, dank. Allereerst wil GroenLinks graag dank uitspreken aan onze handhavers. Zoals ik zojuist zei, vinden wij het heel belangrijk om daar stil bij te staan, want het feit dat zij situaties meemaken die erg heftig zijn, daar moeten we als raad stil bij staan en ook ons respect voor uitspreken. Tegelijkertijd sta ik hier niet helemaal tevreden,

want we vinden het erg jammer dat we dit stuk pas zo laat in de periode hebben ontvangen en ook dat het uiteindelijk nog geen concrete uitwerking of amendeerbaar stuk is. Dan inhoudelijk. We maken ons grote zorgen om de blinde vlekken die dit college heeft gehad voor de consequenties van hun eigen beleid. Zaken waar GroenLinks van heeft voorspeld dat het tot erbarmelijke omstandigheden zou lijden, laten nu ook echt dit beeld zien en dan zitten we met de gebakken peren. Maar het college doet alsof het toeval is, neemt geen verantwoordelijkheid voor hun eigen daden en biedt de Rotterdammer geen houvast dat het nog beter kan worden. Met bezuiniging op inloopvoorzieningen en andere hulp voor dakloze mensen, is het logisch dat dakloosheid toeneemt en uiteindelijk tot problemen leidt. In Noord vallen de scholenacties weg en aandacht voor alcoholgebruik in de openbare ruimte verdwijnt. De prioriteiten van dit college zijn compleet onduidelijk, maar voor GroenLinks gelukkig wel. Als het aan ons ligt, voorkomen we liever dan dat we genezen. Als we dan toch moeten genezen, dan zetten wij in op de aanpak van straatintimidatie. Dat moet op 1 komen in de uitwerking. Daar heb ik ook een motie voor. Daarnaast vinden we het ontzettend belangrijk, in deze tijden van verharding, dat we stilstaan bij vrijheid. GroenLinks gelooft erin dat iedereen zichzelf moet kunnen zijn, altijd/ Daarom dien ik een tweede motie in om te waarborgen dat Rotterdamse handhavers altijd hun geloofsovertuiging moeten kunnen uiten op verschillende manieren. Dat is een tweede motie. Dan maak ik de overstap naar Museumpark, voorzitter. Wat een drama, het zwalkende beleid van dit college. Zelf alle echte maatregelen slopen en dan zeuren over de consequenties zonder verantwoordelijkheid te nemen. Ironisch. Eerst sluit je de inloophuizen en gebruikersruimten en dan klaag je over toegenomen dakloosheid in het straatbeeld en als klap op de vuurpijl zet je een handhavingshuisje neer waarna het zogenaamde probleem natuurlijk verplaatst en dan klaag je dat het verplaatst is. GroenLinks is echt klaar met dit beleid en daarom hebben we ook een motie om de kern aan te pakken. Doe iets aan dakloosheid, stop met lullen en ga poetsen. Dit moet goed aansluiten bij de quote van wethouder Buijt in het AD over het Museumpark, namelijk dat je met alleen handhaving er niet komt, toch?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vlieger heeft de volgende moties ingediend.

Motie 5. Ook Rotterdam inclusief voor handhavers

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.13 Prioriteringsagenda handhaving;

constaterende dat:

- de gemeente Rotterdam een tekort aan handhavers heeft;
- momenteel sprake is van een mogelijk (aankomend) landelijk verbod op hoofddoek, keppel of andere religieuze uitingen bij handhavers, ondanks dat dit in strijd is met meerdere grondrechten;
- ondanks het aanstaande landelijk verbod Arnhem, Tilburg, Den Haag, Amsterdam en Groningen al expliciet hebben benadrukt dat religieuze uitingen, ook bij boa's, in hun gemeenten toegestaan blijven;

overwegende dat:

- het blijkt geeft van inclusief werkgeverschap wanneer de gemeente religieuze kleding als een hoofddoek, keppel of tulband toestaat;
- wanneer er sprake is van een tekort, het extra onlogisch is om mensen uit te sluiten op basis van religieuze kleding;
- het dragen van religieuze kleding of andere uitingen geenszins een belemmering vormt voor het functioneren als handhaver;

- handhavers volgens de gemeente 'het visitekaartje zijn van de stad', en hiermee samenhangt dat iedere Rotterdammer zich moet kunnen herkennen in de handhaving;

verzoekt het college:

- mogelijk te maken dat mensen met zichtbaar religieuze kleding of andere uitingen handhaver kunnen zijn in Rotterdam;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.A. Vlieger en S. Reitema

Motie 6. Niet lullen maar poetsen tegen dakloosheid

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen 29 januari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.1 Veiligheidssituatie museumpark;

constaterende dat:

- bewoners van verschillende wijken zoals het Centrum en het Oude Westen blijvend overlast ervaren door het uitblijven van een oplossing voor dakloosheid;
- de casus rondom het museumpark zichtbaar maakt dat repressieve handhaving zonder voldoende hulp en perspectief enkel een verplaatsing van de ervaren overlast tot gevolg heeft;
- de grotere inzet die gevraagd wordt van handhavers om zich met deze problematiek bezig te houden tot gevolg heeft dat belangrijk werk elders in de stad geen of minder aandacht krijgt;

overwegende dat:

- dakloosheid en de overlast die hierdoor ontstaat geen natuurverschijnselen zijn, maar het gevolg van politieke keuzes;
- het bieden van passende hulp in de vorm van voorzieningen als o.a. onderdak, gebruikersruimtes en sanitaire voorzieningen direct invloed hebben op het welbevinden van dakloze mensen;
- dit een afname van ervaren overlast tot gevolg zal hebben in de stad;
- het antwoord zoeken in repressieve handhaving alleen geen problemen oplost maar enkel verplaatst en een drukkend effect heeft op handhavers in de hele stad waardoor serieuze problemen van bewoners niet worden opgelost;

verzoekt het college:

- voorzieningen zoals laagdrempelige opvang, inloopvoorzieningen, gebruikersruimtes en openbaar sanitair te bieden voor dakloze mensen om hen te helpen én een einde te maken aan de ervaren overlast van bewoners;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.A. Vlieger, S. Reitema en A. Kockelkoren

Motie 7. Duidelijke prioriteit aanpak seksuele straatintimidatie

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 februari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.13 prioriteringsagenda handhaving;

constaterende dat:

- in de voorliggende prioriteringsagenda handhaving veel verschillende prioriteiten per gebied worden aangegeven;
- echter niet wordt aangegeven hoe hierbinnen wordt geprioriteerd of hoeveel capaciteit er naar de verschillende werkvelden gaat;

overwegende dat:

- het voor bewoners, én handhavers, belangrijk is om binnen het veelvoud aan prioriteiten duidelijk inzicht te hebben waar de topprioriteit ligt;
- handhaven op Seksuele Straatintimidatie (SSI) als prioriteit is aangemerkt, maar uit de prioriteringsagenda niet blijkt dat op deze aanpak de gewenste intensivering zal plaatsvinden;
- het handhaven op SSI voor veel Rotterdammers als urgenter wordt ervaren dan het handhaven op bijvoorbeeld het bedelverbod;
- de prioriteringsagenda leidend gaat zijn in het vormen van de later te verschijnen uitvoeringsagenda;
- het goed is om bij de uitwerking van deze uitvoeringsagenda de signalen uit de samenleving duidelijk te mee te nemen;

verzoekt het college:

- in de aankomende uitvoeringsagenda de topprioriteit te leggen bij het handhaven op seksuele straatintimidatie;
- extra capaciteit hiervoor in ieder geval te zoeken in afschalen op de taxi-handhaving en aanpak op bedelaars;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.A. Vlieger en S. Reitema

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan geef ik het woord aan de heer Kind.

De heer KIND (volt): Dank u wel, voorzitter. We bespreken vandaag de prioriteringsagenda handhaving. Als ik deze zou mogen samenvatten, dan gaan we vooral inzetten op dakloosheidproblematiek en we gaan ook nog een aantal andere zaken doen. Voorzitter dat deze debatten vandaag zijn samengevoegd, is daar wel een goed voorbeeld van. Wat ik ook merk, de afgelopen 4 jaar, als het gaat over dakloosheidsproblematiek, gaat het vaak over 2 kampen. We hebben het aan de ene kant over een stevige inzet en aan de andere kant gaat het toch wel over het voorzien van opvang, hulpverleningsprojecten, et cetera. Maar wat ik een beetje mis, is dat aan beide kanten worden discussies een beetje doodgeslagen. Als het gaat over handhaving, dat is per definitie vaak niet oké. Als het gaat over opvang en hulpverleningstrajecten, wordt er vaak gesproken over een aanzuigende werking. Wat ik vandaag wil proberen is deze 2 kampen samen te voegen en het even keihard te gaan hebben over financiële cijfers. Als we kijken naar de prioriteringsagenda hebben op dit moment 465 fte aan boa's. Het gemiddeld brutoloon is ongeveer 3400 euro, loonkosten, werkgeverslasten, we hebben nog een stukje overhead, dan komt het neer op ongeveer 32 miljoen euro die we jaarlijks uitgeven aan boa's. Dat is behoorlijk wat geld. Ik heb gesprekken gevoerd met boa's, ook een aantal politieagenten. In het gesprek gevraagd: waar loop je dagelijks tegenaan, maar ook: hoeveel tijd besteed je nu aan die dakloosheidsproblematiek en alles dat er omheen komt kijken? De schattingen varieerden ongeveer van 60 tot 90 procent, maar laat ik het even veilig schatten op zo'n 70 procent van de tijd. Dan kom ik op 23 miljoen euro per jaar aan belastinggeld dat we uitgeven aan boa's om dakloosheidthematiek in onze stad te verhelpen. Dat is ongelooflijk veel geld. Ik wil als eerste zeggen, ik sluit ook aan bij mevrouw

Vlieger: ik heb enorm veel respect voor boa's. Heel goed werk wat ze doen, bewonderenswaardig, ook met name de moeilijke doelgroepen waarmee ze te maken hebben. De standvastigheid, enorm veel waardering. Maar we moeten ook realistisch zijn over wat we van hen kunnen verwachten. Als je kijkt naar de praktijk van boa's, dan zijn het op hoofdlijnen ongeveer 3 punten waar ze mee bezig zijn: handhaven van gedrag in de publieke ruimte, variërend van alcoholgebruik, overlast, bedelen, wildplassen, nog een aantal APV-overtredingen. Schakelen met de politie, dat gebeurt ook geregeld, omdat er soms geen ID is of geen paspoort, ga zo maar door. Heel vaak is het wachten op de politie, vooral als er andere vergrijpen zijn die niet in de APV staan. Zoals de wethouder ook aangaf in de commissie, mijnheer Lansink-Bastemeijer, het fungeren als een voorportaal voor hulpverleningstrajecten. Wat opvalt in de praktijk, is dat veel van de werkzaamheden van boa's kunnen we best wel beschrijven als aanmodderen. Bijvoorbeeld wanneer iemand geen ID wil laten zien, wegloopt of gewacht moet worden op de politie. Het is vaak ook wel dweilen met de kraan open, bijvoorbeeld omdat er geen structurele opvang ontbreekt of boetes kunnen oplopen of niet worden betaald. Inderdaad, als mensen worden teruggestuurd naar het land van herkomst, komen ze weer terug. Op dat hulpaanbod wil ik nog specifiek ingaan. Er is namelijk een vrij beperkt hulpaanbod, mevrouw Van Wifferen, dat wil ik ook nog even heel duidelijk stellen. Het is niet zo dat een boa iemand even snel naar een GGZ-specialist brengt of even naar de nachtopvang of wat dan ook. Dat gebeurt heel vaak niet en bovendien wordt een boa ook vaak gewantrouwd door iemand die dakloos is. Dan heb je eerst iemand aangehouden voor alcoholverbod, dan heb je een boete gegeven en dan zeg je daarna: we hebben ook nog een hele waslijst aan hulpverleningsprojecten die we misschien kunnen aanbieden. Dat werkt op dit moment niet zo goed. Wat heel interessant is, dat wil ik nog even afmaken, is dat als we het hebben over hulpverleningstrajecten, worden heel veel daklozen, mensen die dakloos zijn, naar de Pauluskerk of de Ontmoeting doorverwezen. Waar wij de hele tijd afgaan op de Pauluskerk, dat moet weg, daar verwijzen we zelf naartoe.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Een interruptie van mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, de heer Kind legt mij een beetje woorden in de mond. Ik heb helemaal niet gezegd dat boa's die hulpverlening geven, maar er is ook een plan rond dakloosheid waarin het wel degelijk de bedoeling is om met hulpverleners daar samen te werken en daarmee aan de slag te gaan. Daar ben ik benieuwd naar. Daar heb ik ook vragen over gesteld, hoe dat loopt en hoeveel mensen er nu al worden geholpen? Dat waren mijn vragen. Ik heb helemaal niet gezegd dat boa's hulpverleners zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Kind.

De heer KIND (volt): Dan strookt deze uitspraak niet met de uitspraak van de wethouder, die in de commissie aangaf dat boa's ook een voorportaal zijn van de hulpverlening en dat ze de hele dag bezig met de hulpverlening.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorportaal is natuurlijk iets anders. Je kunt doorverwijzen. Dat is iets anders dan echt zelf gaan helpen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Kind.

De heer KIND (volt): Ik vervolg mijn betoog even, ook omwille van de tijd. Ik vind dat deze discussie gevoerd moet worden op basis van wat als. Wat als er meer inloopvoorzieningen zouden zijn? Wat als de nachtopvang wordt verruimd? Wat als er meer begeleiders en casusregisseurs waren die helpen bij toeleiding naar Centraal Onthaal of bij het invullen van

formulieren? Wij denken dat dit kan leiden tot de volgende zaken: minder overlast in de buitenruimte, betere registratie en doorstroom naar opvang, betere begeleiding naar hulpverleningstrajecten en betere doorstroom naar woning en werk. Met andere woorden: wel uiteindelijk met die dweil iets voor elkaar krijgen in plaats van de kraan volledig open te laten staan. Kortom: verstandige inzet van belastinggeld. Ook dit wil ik even doorgerekend met de met de raad delen. Wat als je 6 kleine inlooplocaties hebt voor 50 tot 60 bezoekers, in totaal 300. Wat kost dat per jaar? Huisvesting, 4 ton, personeel begeleiding 4,5 ton, beveiliging erbij, dan krijg je een rijtje en dan heb je voor 6,4 miljoen euro 6 kleine inloopvoorzieningen en voorkom je heel hoop ellende waar we nu boa's de hele dag mee de straat op sturen. Met andere woorden, voorzitter, laten we dit eens een keertje voeren als een kosten en baten afweging gebaseerd op harde financiële cijfers en daarmee dit probleem echt serieus nemen. Daarom dienen we de volgende motie in 'kosten-baten analyse handhaving versus opvang'. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8. Kosten-baten analyse handhaving versus opvang

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van het agendapunt 7.13 Prioriteringsagenda inzet handhaving";

constaterende dat:

- de gemeente Rotterdam een capaciteitsprobleem ervaart binnen de handhaving, wat heeft geleid tot de prioriteringsagenda inzet handhaving;
- er binnen deze agenda nadrukkelijk wordt ingezet op dak- en thuislozenoverlast;
- er signalen uit de praktijk zijn dat BOA's voor het leeuwendeel van het dagelijks werk bezig zijn met dit thema;

overwegende dat:

- het inzetten van handhaving op "dak- en thuislozenoverlast" veel capaciteit en financiële middelen vergt (miljoenen per jaar), van zowel BOA's, politie en ondersteunende diensten;
- de inzet op maatschappelijke opvang, o.a. in de vorm van het stedelijk team dakloosheid (SDT) en (kleinschalige) inloopvoorzieningen, ervoor kan zorgen dat er minder middelen nodig zijn voor handhaving, politie en andere ambtenaren, o.a. via dagbesteding, betere signatering en gerichte hulpverleningstrajecten;
- hierdoor tevens de ervaren overlast in stad sterk kan verminderen;
- handhaving, o.a. in de vorm van boetes aan dak- en thuislozen tot extra problemen leidt voor deze doelgroep, waardoor het nog moeilijker wordt om door te stromen naar een woning of werk;
- bestaand onderzoek¹, in opdracht van het Ministerie van VWS, erop wijst dat het investeren van één euro in maatschappelijke opvang kan leiden tot 4-6 euro aan maatschappelijke baten;

is van mening dat:

- bij de aanpak van dak- en thuisloosheid, de rechten van burgers, hulp, preventie en onderdak centraal zou moeten zijn;
- de keuze voor handhaving i.p.v. opvang gebaseerd moet zijn op een onderbouwde financiële afweging tussen de inzet op maatschappelijke opvang en hulpverlening en de op handhaving;

verzoekt het college:

- een maatschappelijke kosten-baten analyse uit te voeren gericht op het afwegen van financiële voor- en nadelen van het inzetten van handhaving ten opzichte van (kleinschalige) maatschappelijke opvang en hulpverlening ten aanzien van de problematiek rondom dak- en thuisloze Rotterdammers;
- de uitkomsten hiervan te delen met de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T. Kind, T.J. Vonk, T.S.J. Coşkun en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

¹Kamerstuk 29325. nr. 129 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer KIND (volt): Wij doen dat samen met de ChristenUnie, SP en het CDA.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Goed om te vermelden, de mede-indieners. Dan het woord aan mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Dank, voorzitter. Kort over het Museumpark. Daar is al veel over gezegd en het is uiterst zorgwekkend en wel belangrijk dat we ook effectief beleid voeren ook om de mensen vooral ook de hulp te bieden die ze nodig hebben. Zoals ik al eerder zei in een interruptie: die post was bij het Museumpark neergezet, vervolgens is de overlast verschoven. Er is wel echt een waterbedeffect te zie. Je kunt handhaving toepassen, maar die mensen verdwijnen dan niet opeens. Dan gaan ze ergens anders heen. Je hebt effectief en samenhangend beleid nodig en geen hapsnap paniekvoetbal, al helemaal niet aan het einde van de rit. Wij tekenen dan ook van harte mee met de motie van GroenLinks, 'niet lullen maar poetsen tegen dakloosheid'. Dan over de handhaving, daar is ook al het een en ander over gezegd, ook door GroenLinks en door de PvdA herhaald, dat voor ons natuurlijk echt de topprioriteit zeker de bestrijding van seksuele straatintimidatie moet zijn. Ik heb in de commissie verteld over de ervaring van Jennifer. Wellicht kunnen sommigen zich dat nog herinneren. Maar goed, niet iedereen was in de commissie. Ik zou hem heel kort samenvatten. Ik kreeg op social media in mijn DM een bericht van Jennifer over haar ervaring. Toen ze over de Lijnbaan, werd ze lastiggevalen. Toen is de politie met haar meegelopen. Ik had gevraagd, inderdaad: was het politie of handhaving? Het was politie en die zei: je moet het weleens een compliment zien, gezien je leeftijd, dat je wordt lastiggevalen. Dat is natuurlijk belachelijk. Vervolgens wilde ze aangifte doen en die aangifte kon niet, zei de politie, want er was geen strafbaar feit gepleegd. Daar hebben we het ook in de commissie over gehad en toen had de wethouder toegelicht, er zijn een aantal elementen waar je aan moet voldoen. Maar waarom herhaal ik dit hier nu? Twee dagen later kreeg ik weer een berichtje van Jennifer en ze zegt: ik weet niet wat je in die raadzaal hebt gedaan, maar ik werd door de politie gebeld dat ik toch aangifte mag doen. Dat wilde ik wel even delen, want daar ben ik natuurlijk wel blij mee. Ik weet niet hoe dat uiteindelijk is veranderd, of dat echt kwam door het debat, geen idee. Maar wij blijven natuurlijk wel herhalen, er ligt nog een motie open, waar een tussenbericht van is gekomen, over de drempels bij het doen van aangifte tegen seksuele straatintimidatie. We echt op blijven hameren dat wij het ontzettend belangrijk vinden dat dat goed aangepakt wordt. Het moet natuurlijk niet zo zijn dat elke dame of elke Rotterdammer die daar last van heeft, bij een raadslid moet aankloppen die een debat moet voeren totdat dat behoorlijk wordt opgepakt. Laten we hopen dat het algemeen en breed opgelost gaat worden. Dat was het. We tekenen ook van harte mee op de rest van de moties van GroenLinks op dit onderwerp.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Zijn er nog andere sprekers? De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Heel kort, voorzitter. Wij hadden vooral de link gelegd tussen de handhavingsprioriteringsagenda handhaving en de verkeersas-aanpak, maar goed, die link is niet gelegd in de agenda. Ik had daar wel een vraag over, want in de prioriteringsagenda staat, als het gaat over de verkeersgerelateerde overlast alleen in het centrum en Noord genoemd. Daar missen wij Zuid. We vragen ons ook af hoe dit dan in verband gebracht kan worden met de verkeersas-aanpak. Dank.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Hartelijk dank. Anderen nog? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Er was net wat quasi verwarring dat ik van de boa's af zou willen, maar zo bedoelde ik dat helemaal niet. Ik bedoelde precies wat letterlijk ... Een leuk knipoogje tussen mijnheer De Waard en mevrouw Van Groningen. Ik hou altijd van mensen die knipogen, leve de liefde. Of was het geen liefde? Ik weet het niet. Even kijken, ik ben gelijk helemaal van mijn à propos. Er staat precies in wat ik bedoelde: bij meldingen over harddrugsgebruik onder dak- en thuisloze mensen wordt vaak naar handhaving gekeken, terwijl dit in de kern een taak van de politie is. Zonder duidelijke taakafspraken raken rollen onduidelijk en ontstaat er druk op de handhavers om buiten hun bevoegdheid te opereren. Dat is precies de kern wat er elke keer gebeurt. Ik ben heel blij dat het in dit stuk staat en ik ben er ook wel benieuwd naar hoe de wethouder daar dan nu actie op gaat ondernemen, op juist deze zinsnede.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Hartelijk dank. Het is altijd mooi bij die een na laatste raadsvergadering nog een beetje liefde in de raadzaal. Dan kijk ik of er nog aanvullingen zijn. Nee. Dan kunnen we door naar de beantwoording van de zijde van het college. Als eerste aan de heer Lansink-Bastemeijer voor handhaving.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Een beperkte hoeveelheid vragen en een aantal moties van uw kant. Het begon bij Leefbaar. Vooral sla ik aan op handhaving, versterkt met externe hulp zoals particuliere beveiligers. Ik denk dat het stukje voor buitenlandse inzet door de burgemeester wordt behandeld. In principe doen wij dat in de praktijk al, bijvoorbeeld op de Lijnbaan, waarin we in convenant met het veiligheidspersoneel van de winkels, de horecastewards, pleinstewards, Safe'R Spot al een goede samenwerking hebben. Sterker nog: volgens mij zijn dan de beveiligers ook aangesloten op dezelfde portofoon als de zaak. Maar het is wel interessant om te kijken hoe je dat binnen convenanten nog verder kunnen brengen. Maar in feite hebben we daar al in de praktijk voorbeelden van waarop we dat doen. Soms om overlast te bestrijden, subsidiëren onze stadsmariniers bijvoorbeeld ook particuliere beveiligers. In het straatbeeld, maar ook bij binnenkomst van zaken. Daar kan de burgemeester, denk ik, ook nog het nodige over zeggen. Ik ben bijvoorbeeld bij de Witte de With geweest en daar hebben we dat aanbod ook neergelegd. Wij zijn best bereid om daar tijdelijk een deel van de kosten op ons te nemen, want dat is niet voor iedereen te betalen. Er zijn al praktijkvoorbeelden waarin we dat als gemeente doen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank, voorzitter. Toch even een verduidelijkende vraag. Ik ben dan heel erg benieuwd hoe deze communicatie, is daar een kennisplatform van, is daar een flyer van? Ik heb geen flauw idee, maar ik hoor het graag.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Lansink-Bastemeijer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Vaak gebeurt dat, mevrouw de voorzitter. Wanneer we met problemen in aanraking komen, kijken we natuurlijk naar welke problemen

er in zo'n straat zitten. Dan gaan we natuurlijk met de betreffende ondernemers het gesprek aan: hoe sta je hier tegenover? Dat hebben we bij de Witte de With ook gedaan. Daar vragen we ook wel een bijdrage van de ondernemers bij. Daar is in de Witte de With, volgens mij, nog niet op ingegaan, omdat sommige ondernemers dat best kunnen dragen, maar voor andere ondernemers is het best een grote bijdrage die ze dan toch nog moeten leveren. Maar eigenlijk gebeurt dat op die manier. We proberen dat in een gesprek, daar waar overlast is, of waar we zien dat overlast toeneemt en waar zware druk staat, geven we daar richting aan. Dan kom ik bij uw vraag over het Museumpark en de toezichtpost. De toezichtpost willen we 3 februari weer voor 3 weken terugbrengen op het Museumpark. We proberen hem ook iets beter neer te zetten, als we dan geen fietsers en voetgangers storen met de toezichtpost, zodat de toezichtpost ook wat beter op het Eendrachtsplein uit kan kijken. We proberen met de toezichtpost ook de zorgverleners en andere ketenpartners wat vaker op bezoek te hebben, zodat onderling ook goed de communicatie op gang blijft. Na 3 weken willen we dat even evalueren, omdat we met die toezichtpost in het hele centrum, want het is niet alleen het Museumpark, of het slim is en of te overwegen is om die toezichtpost wat te rouleren in het centrum. Dan kan het zijn dat hij even bij het Museumpark weggaat, omdat daar de overlast weer wat is gedaald, om hem dan op een andere plek weer op te zien poppen. Dat vraagt natuurlijk wel inzet. Dat moeten we ook echt weer afwegen. Soms is een vaste toezichtpost een goede oplossing, soms wil je onze boa's zichtbaar door de wijken, door de Jongkindstraat of door de Witte de With of op Schouwburgplein zichtbaar zijn. Als je een toezichtpost hebt, is het wel handig om daar ook bemensing te hebben zitten, dan kunnen mensen er ook naartoe gaan. Overigens is zo'n toezichtpost, dat zeg ik tegen de raad als geheel, natuurlijk niet alleen maar om overlastgevers in het publieke domein tegen te gaan. Het helpt mensen die goede zin hebben er ook al een beetje vertrouwen in te hebben dat je door het park kan lopen of door je stad heen kan lopen. Het geeft ook een gevoel van veiligheid, van bescherming. Dat moeten we ook niet ontkennen, want dat hoor ik ook terug van de bewoners die, zo gauw die toezichtpost weg is, dat zij het gevoel hebben: die overheid laat mij in de steek, die overheid is er niet. Dat is ook de reden waarom we zo'n toezichtpost natuurlijk af en toe neerzetten, want dat is ook, dat begrijp ik ook en dat voel ik ook in uw raad, dat is de quick fix die je dan hebt om ook te laten zien: die overheid neemt uw vragen en uw zorgen serieus en zetten erop in. Dat we dat juist in het plan van wethouder Buijt, dat samen met ons is geplant ook in fases willen kantelen naar zorgtrajecten, dat is duidelijk. Maar het is zware casuïstiek, maar daar gaat de wethouder Buijt, denk ik, wel op in. Het zijn overigens niet alleen maar daklozen? Dat zijn ook mensen die zwaar verslaafd zijn. Dat is een andere redenering.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Wethouder, mag ik in dat kader dan ook vragen, er zijn heel veel vragen gesteld en veel moties en amendementen, maar we hebben ook 3 mensen die moeten beantwoorden en we willen ook een beetje vaart houden in deze vergadering.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik denk dat ik er snel doorheen ben, want ik heb niet zoveel vragen meer. D66, die motie zal ik appreciëren over dubbel parkeren. Blinde vlekken van het college, daar zit GroenLinks, maar het was geen vraag. We willen aanpak straatintimidatie. Dat is een motie, kennelijk. Die moet ik nog even zien. Daar zal ik zo even naar kijken, die heb ik laat binnengekregen. Dan een heel mooie berekening vanuit Volt over: het is toch allemaal wel heel erg duur en dat gaat allemaal ten laste van andere inzet. In het centrumgebied wordt er natuurlijk best veel op dakloosheid gezet, maar niet alleen en in andere delen van onze stad worden die boa's natuurlijk op iets anders ingezet. De rekensom die u maakt, lijken grote getallen, maar dat doet u op het volledige fte en ik heb niet 456 fte in het centrumgebied lopen. Per cluster heb ik er een 100 wat zitten, want wij hebben 3 clusters in dit gebied. Ik heb Zuid gebied, Noord gebied en centrum gebied, centrum Delfshaven gebied. Hij loopt niet helemaal lekker, maar uw vraag die erachter zit is natuurlijk: is het niet dweilen met de kraan open? Dat ben ik niet met u eens, omdat a, er zit ook een gevoel van veiligheid als wij in de wijken zijn waar veel dakloosheid is, waar veel zorgen zijn over drugs

en dat soort van zaken, dat telt u dan niet mee. Dat is niet voor de overlastgevers of de mensen die zorg nodig hebben, maar dat is voor onze burgers. Dat is inzet die gericht is, die we ook voor onze burgers inzetten. Daarnaast, het is precies wat mevrouw Van Wifferen zei, wat ik ook in de commissie al heb aangegeven: onze boa's zijn daar niet alleen maar repressief bezig. Die zijn daar ook bezig om contact te leggen, netwerk te zoeken. Wie ben je? Wat doe je hier? Om zo ook grip te krijgen op: wie hebben we daar eigenlijk? Dat zijn zachte vormen van ingrepen die ik wil continueren, want dat is ook de basis van het plan dat wethouder Buijt samen met ons heeft opgetuigd. Waarover, denk ik, wethouder Buijt ook nog wel het nodige zal zeggen. Van de Partij van de Arbeid aan mij geen vragen gericht. Verkeersgerelateerde zaken gaat alleen over het centrum, niet over Zuid. Dat gebied, dat staat dan misschien wat onhandig in de prioriteringsagenda, maar de inzet die we op verkeersasos hebben, zit op de Noord- en de Zuidoever. Sterker nog, soms hebben we zelfs verkeersasosociale inzet, bijvoorbeeld funnels van controles die op beide helften van onze stad plaatsvinden. Handhaving op verkeersfeiten is per definitie ook een reguliere taak van onze boa's. Dat hoeft niet altijd per definitie in de context van verkeersasos te zijn, maar kan ook in de routine zitten. Harddrugsgebruik, taak van de politie. Dat is echt ook weer die signalerende functie. Wij werken in nauwe samenwerking met de politie op diverse thema's en daar zitten we dan vooral op registratie en signalering. Dan brengen we dat over naar de politie en dan gaan zij er weer mee aan de slag. Dat doen we met lachgas ook, bij grote hoeveelheden, meer dan een ballonnetje, mogen wij er niet eens tegen optreden. Dat is de Opiumwet, dat is de politie. Dan signaleren en geven en we dat door aan de politie dat het daar veelvuldig gebeurt. Dan de moties. 'Rust boa's beter uit' van Leefbaar Rotterdam. Dat is een oordeel raad. Daar ga ik niet over. Inhoudelijk gaat de burgemeester daar, denk ik nog, op in. Buiten de motie om, denk ik. 'Samen sterke handhaving met effect', van de VVD, motie 2, omarmen. Ik kan ermee uit de voeten om dat in kaart te brengen. 'Handhaving 2.0'. Toen u het bij de commissie besprak, merkte ik dat wij binnen de handhaving er weinig tot geen middelen in hadden, maar dat we dat wel willen verkennen. Ik ben er blij mee dat u deze motie heeft ingediend. Die kan ik omarmen. 'Normaal parkeren als norm', van D66. Dat onderzoek wil ik graag doen, dat wil ik omarmen, maar daar wil ik dan ook gelijk de financiële aspecten aan koppelen. Wat kost dat dan aan herinrichtingen, borden, maar ook handhaving dan vervolgens op de bebording. Wat zou dat dan kosten aan tijd en middelen? Dan kunt u er ook een goede overweging in maken of u bereid bent die kosten en inspanning daarop te doen. Ook 'Rotterdam inclusief voor handhavers', motie 5 van GroenLinks-PvdA. Die motie bestaat, dat is een motie van DENK, die is overbodig. Wij wachten de landelijke lijn daarop af. Zoals u weet, is landelijk eerst gepoogd dat via een ANVP te doen en nu kijkt men of men dat via regelgeving gaat doen. Dat willen we afwachten voordat we daar een definitief oordeel over geven. Daar is al een motie van DENK.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VliegEER (gl): Ik begrijp alleen niet zo goed: er zijn andere steden die zich wel hebben uitgesproken en die wel beleid hebben gekozen. Waarom wachten wij dan af? Dat begrijp ik niet.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Er zijn ook andere steden die dat niet hebben gedaan. Wij hebben ervoor gekozen om eerst de landelijke lijn af te wachten, ook om te zorgen dat we onze middelen efficiënt inzetten. Er is al een motie en die motie zal afgedaan worden zo gauw wij de landelijke lijn helder hebben.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIENER (gl): Dan 1 vraag. Die motie is er inderdaad, die motie wordt niet afgedaan, maar in die motie wordt al gevraagd om beleid uit te voeren dat inclusief is. Daar hebben we al als raad een richting voor gekozen. Het college kan dat gaan uitvoeren en niet wachten op het landelijke beleid.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik heb u al aangegeven dat wij wachten op het landelijk beleid, omdat we het ook zonde vinden om dat nu in te voeren en mogelijk later weer door landelijk beleid te worden teruggefloten. Ik denk dat dat verstandig bestuur is. Dat is ook de appreciatie die ik daarop heb. Ik ontraad deze motie, omdat we daar feitelijk al een oproep toe hebben.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mijnheer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk): Dank, voorzitter. Ik snap ontraden wel, omdat dat verzoek er inderdaad al ligt. Dat snap ik op zich wel, maar ik ben het ook wel eens met mevrouw Vliener. Die motie ligt er al lang. Het argument: we wachten het landelijk beleid af, sommige gemeentes doen dat niet. Het argument dat het een arbeidsrechtelijke kwestie is, daar kan ik op zich ook wel mee leven. Maar nu is er, als het goed is, vrijdag een regeerakkoord, er komen nieuwe bewindspersonen, et cetera. Het zou wellicht goed zijn dat de wethouder na het verschijnen van het regeerakkoord ons per brief informeert over wat de vervolgstappen zullen zijn met betrekking tot de motie uit inmiddels 2022, 2023, geloof ik.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dat lijkt me een uitstekend werkbaar, want die sluit ook aan met hoe we altijd erin hebben gezeten. We vinden het echt van belang, zoals ook vele andere steden dat hebben gedaan, om even te kijken: waar komt het land mee, om ook weer niet tot verspilling over te gaan. Ik ken de motie en ik vind uw suggestie om direct naar het coalitieakkoord te kijken, wat staat daar precies in en hoe kunnen we daar dan vervolgens mee verder, dat lijkt mij een heel goede werkwijze.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vliener.

Mevrouw VLIENER (gl): Voorzitter, als dat een toezegging is van de wethouder, zou ik de motie wel in willen trekken. Ik wil wel gezegd hebben dat wij inderdaad bewust, omdat we zagen dat de motie van 2021 nog openstond, dat er geen reactie op komt, dat het college dat eigenlijk naast zich neerlegt, dat voelde voor ons wel erg vervelend. Daarom vonden we het nodig vonden om deze motie in te dienen. Fijn dat het college dit nu toch nog serieus gaat oppakken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Het is niet van niet serieus nemen, maar ik heb u aangegeven wat de afwegingen zijn van het college om dat op een efficiënte en effectieve manier te doen, die we dan niet vervolgens terugdraaien als het landsbestuur daar weer een andere mening over heeft.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Motie 5 is hierbij ingetrokken. De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Duidelijke prioriteit aanpak seksuele straatintimidatie. Die moet ik even goed lezen. Hij is overbodig, want hij staat in de prioriteringsagenda en daarmee heeft het prioriteit. We hebben onlangs het aantal al

uitgebreid van, ik meen, 13 naar 24 of zoiets of 23, 24 fte. Dat is onlangs gebeurd. Mensen zijn ook al in dienst en ondertussen, weet u ook, ben ik ook aan het kijken: hoe past die wetgeving in die uitvoer in de taken. Dat heb ik tijdens de commissie ook uitgelegd. Dat ik toch bang ben dat, om het echt veroordeelbaar te maken, het een te scherpe wet is. Ik wil er data voor hebben om te kijken hoe we op een efficiënte manier dat in kunnen zetten. Dat heb ik naar aanleiding van vragen van mevrouw Reitema aangegeven, dat gaan we wat slimmer doen om ook naar de rijksoverheid straks in de lobby al wat data te hebben. Ik denk dat dat belangrijker is dan nog meer mensen. Ik denk niet dat we meer gaan vangen, om het zo maar te zeggen, met meer mensen. Ik denk dat we vooral een stap moeten maken naar: is deze wet uitvoerbaar genoeg? Dat ga ik onderbouwen door te kijken: hoe vaak zien wij 1 of 2 onderdelen van die wet wel in openbare omgangsvormen en hoe vaak zien we die 3? Die 3 heb ik 1 keer gezien. 3 verschillende waarnemingen bij 1 contactmoment. Ik denk dat dat succesvoller gaat worden dan er nog meer mensen bij zetten. Ik denk dat het in de uitvoering wat lastig is.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIENER (gl): Ik kan de wethouder volgen. Wij gaan vooral de voorzet, omdat dit natuurlijk nog niet de uitvoering is van de prioriteringsagenda. Voor dat volgende document alvast dat het duidelijk is dat dit echt op 1 moet staan. Dat is wat we bedoelen hiermee.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Het staat op 1. Ik heb andere ideeën hoe je dat op 1 kan zetten, door de strafbaarheid te vereenvoudigen. Daar moet je echt met een landelijke lobby starten, wat mij betreft, en met data ondersteunen. Ondertussen hebben we het al in de fte uitgebreid en hij staat in de prioriteringsagenda. Daarmee heeft het al prioriteit in onze stad. De kosten-batenanalyse, handhaving versus opvang. Ronald, doe ik hem of doe jij hem? Ik heb er al het nodige gedaan over gedaan. Wil jij hem doen? Dan ben ik klaar.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Fantastisch. De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Excuus. Dit heeft toch allerlei reacties opgeroepen. Een punt van orde van de heer Kind.

De heer KIND (volt): Een punt van orde. Er is echt geen stad in Nederland waar het zo'n zootje is rondom wie is portefeuillehouder handhaving. Drie, dat is veel. Dat zie je nergens en dan heen-en-weer, dan komt er iemand later bij. Dan voert die weer het gesprek in de commissie. Ik snap dat het een reactie oproept, maar dat zie je nergens in Nederland op deze manier.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Voorzitter, mag ik?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dit was een punt van orde. Het is waar dat er 3 leden achter de colleegetafel zitten. De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Voorzitter, het gaat over een zorgdomein, wat u ervan wil maken en het gaat over een handhavingsdomein. Ik ga over de handhaving, wethouder Buijt gaat over de zorg en u vraagt een MKBA om de opbrengsten van zorg te vergelijken met de kosten van handhaving. Dan krijgt u alle 2. Dat vind ik niet rommelig, dat vind ik passend bij het type motie dat u hebt ingediend. Dan stemmen wij af vanuit welke blik, omdat het overkoepelende plan regie wethouder Buijt is en ik in de operatie en de uitvoering

zit, stemmen wij even af. Maar als u wil dat ik het antwoord geef, even goede vrienden. Ik denk dat ik het antwoord ook prima kan geven.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Wethouder Lansink-Bastemeijer rond nu zijn blokje af, maar hij heeft allebei mijn vragen, de enige vragen die ik op dit thema heb gesteld, niet beantwoord en die gingen over verkeersgerelateerde handhaving, alleen in het centrum en Noord wordt omschreven, niet Zuid en hoe hangt het samen met de verkeersas-aanpak?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik heb toch aangegeven dat wij a, verkeersinzet is sowieso een brede taakopvatting van onze boa's. Je hebt de verkeersas-aanpak, die gaat echt over geluid, te hard rijden al dat soort van zaken, dus echt de asocialen. Dan heb je het standaard verkeerswerk. Dat valt in een brede taakopvatting. Dat zit sowieso op Noord en Zuid en onze verkeersas-aanpak zit ook op Noord en Zuid. Sterker nog, ik heb u anekdotisch verteld dat we zelfs controles doen tegelijkertijd, want dat is mijn grote wens, op Noord- en Zuidoever. Toen heb ik ook gezegd: misschien staat dat wat onhandig in de prioriteringsagenda. Daar wil ik wel even naar kijken.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Ik snap dat nu, voorzitter. Maar verkeersgerelateerde overlast is er kennelijk alleen in het centrum en Noord.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): U zegt er nog fijn 'voorzitter' bij, maar ik had nog niet het woord gegeven. Voor de goede orde. De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Verkeersgerelateerde overlast is een algemene taakopvatting van de boa's. Dat vindt u zowel op de Noord- en de Zuidoever. De verkeersas-aanpak, daar hebben wij ook inzet van handhavers en ook die vindt plaats op Noord en Zuid. Als daar onduidelijkheid over is in de prioriteringsagenda, dan kijk ik er graag naar.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Dank, voorzitter. Dat is niet mijn punt. In het prioriteitenoverzicht voor de verkeersgerelateerde overlast staat alleen het centrum en Noord genoemd. Moet ik daaruit dan de conclusie trekken dat er geen prioritering op Zuid is? Dat staat er dan de facto. Dat was mijn vraag.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Nu snap ik u wel. Dan is het geen extra prioriteit in die zin, maar in de algemene taakopvatting. Je kunt iets prioriteren, dan maak je het extra belangrijk, of je zet er extra mensen op. Dat is ook logisch, want het merendeel van het overlast vindt wel plaats in het centrum noordgebied.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Helder zo. Dan ga ik nu naar de beantwoording van de burgemeester

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Er zijn niet zo heel veel vragen op mijn terrein, maar de eerste, daar verwees de wethouder al even naar, motie 1. Het is een spreek uit motie. Het is uiteindelijk aan uw raad om daar een oordeel over te vellen. Ik vind het wel goed om even te laten zien waar wij staan, want dat is ook een discussie die in het LOVP wordt gevoerd. Dat

is een wat technische term, dat is het landelijk overleg van de regioburgemeesters, dus van alle burgemeesters die een eenheid onder zich hebben, die voorzitter zijn van de eenheid. Daarin bespreken wij landelijk de zaken met de minister, met politie en OM. Er zijn een aantal pilots geweest met het uitrusten van boa's met de wapenstok, korte wapenstok. Bij ons in de eenheid heeft dat in Capelle plaatsgevonden. In Amsterdam heeft het inderdaad plaatsgevonden. Naar aanleiding van die pilot heeft de minister van J&V op 2 oktober een brief naar de Tweede Kamer gestuurd, met een wat diepergaande beschouwing op het boa-bestel. Dat ging niet alleen over de wapenuitrusting, maar over veel meer zaken. Een onderdeel daarvan ging over de uitrusting. Daarin zijn een aantal voorstellen gedaan over de wapenuitrusting en dat is nog niet in de Tweede Kamer besproken. Dat wordt 25 februari gedaan. Daar wordt ook in de Tweede Kamer nog verder over gesproken: hoe rusten wij onze boa's uit? Hier in onze eigen eenheid hebben wij een werkgroep gevormd die daar ook nader over gaat nadenken. Dat is natuurlijk ook afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen. Een beetje hetzelfde als bij de discussie over religieuze uitingen bij boa's. Dit is ook een landelijke discussie, maar die kan natuurlijk dan weer consequenties hebben voor de keuzes die wij in onze eigen eenheid maken. Wij hebben hier een proces op lopen in de eenheid, want je wilt niet dat Rotterdam iets anders doet dan Capelle of Dordrecht of weet ik veel. Dat moet je met elkaar afstemmen, zodat het allemaal netjes gaat. Ik vind deze motie in dat licht al een beetje prematuur, laat ik dat maar zeggen, want wij willen die discussie juist zorgvuldig voeren. Ze hebben een procesverloop, maar het moet ook landelijk kunnen en mogen. Dit is even de context van de motie. Die kunt u afwegen in uw stemgedrag. Dan heb ik nog de vraag over de versterking vanuit het buitenland. De wethouder heeft het al gezegd ten aanzien van de handhavers. Ten aanzien van de politie is dat nog wel wat complexer, want de politie mag niet zomaar optreden in het buitenland. De politie heeft zijn eigen kaders, geweldsinstructies, et cetera. In specifieke gevallen kan het wel voorkomen dat de buitenlandse politie hier ook meedoet. Dan moet u denken aan een WK of een EK, echt iets dat daarmee te maken heeft. Dat is wat anders dan generiek de politie inzetten, op de vraag van de heer De Waard, in situaties dat wij hier misschien ondercapaciteit hebben. Dat kan echt niet zomaar. Daar wil ik wel aangeven dat dat beperkingen met zich meebrengt. Tot zover de onderwerpen op mijn terrein, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank u wel. Dan de heer Buijt.

De heer BUIJT (wethouder): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Er zijn een paar vragen aan mij gesteld en er zijn 2 moties die ik zou beantwoorden. D66 vroeg: hoe staat het nu precies met de aanpak? Daar zou ik u graag een keertje uitgebreid over bijpraten. In het kort: het kan mij niet snel genoeg gaan, maar in het kort: de resultaten zijn bemoedigend. We hebben de 70 mensen waar we het over hebben, de grootste overlastgevers, helemaal in kaart. We hebben scherp: wie zijn de zorgpartijen? Waar is er nog geen zorgpartij? De eerste mensen zijn inmiddels geplaatst. We hebben zogenaamde BTO bedden. Dat zijn de plekken waar alle instanties die mensen kunnen aanleveren, dat zijn mensen die moeten verleid worden. Tot nog toe weigerden ze steeds zorg. We zitten nu op 5 van die bedden. We zijn bezig met uitbreiding. Dat zijn goede eerste stappen. In de Volkelstraat hebben we inmiddels de bezettingsgraad op bijna 100 procent. We hebben meer veldwerkers de straat opgestuurd. Het lukt ons ook meer om Europese arbeidsmigranten die op straat zijn beland. Daar zit echt positieve flow in. Het kan mij, nogmaals, niet hard genoeg aan, maar we zijn wel enorme stappen aan het zetten. Het jammere is, we hebben natuurlijk dat plan groot gebracht en veel mensen waren in de veronderstelling: morgen zijn al die mensen van straat af. Ik zit ook in een appgroep in het centrum waar mensen zeggen: ik hoorde gisteren, ze wisten niet dat ik wethouder was, dat de mensen van straat zijn, maar ik zag er net nog 2 lopen. Dat is ook een beetje het idee dat leeft. Ik wil heel snel, we willen met zijn allen heel snel, maar dit is een taai probleem waar een goede mix van repressie en zorg elkaar in stand moeten houden. Tot zover even uw vraag waar staan we? GroenLinks vond ik echt een karikatuur maken van hoe het gaat. We hebben nu 2 GGZ inloopvoorzieningen die heel dicht bij een ander waren die nu

zijn gesloten. De mensen die daar komen, zijn mensen die een huis hebben. Daardoor zou de dakloosheid toenemen. Doe wat aan de dakloosheid. Ik ga hier geen betoog houden wat we allemaal doen, maar we hebben werkelijk wel 10 dingen gedaan. Maar het is een taai probleem in alle steden, ook in Rotterdam. Maak er alsjeblieft geen karikatuur van. We doen er alles aan, er is veel op ons aan te merken, maar niet van, zoals ook mevrouw Reitema nog zei, hapsnapbeleid in het einde van de finish nog snel even wat doen, alsof we hier 3 jaar niets gedaan hebben en nu met een plan komen. Nee, we proberen juist te intensiveren. Daar wil ik afstand van nemen. De motie 'niet lullen maar poetsen tegen dakloosheid'. Ik ben het ermee eens dat dit een belangrijk onderdeel is, maar dat is nu al zo. Mensen hebben al plekken waar ze kunnen douchen, mensen kunnen bij de inloopvoorzieningen, daar worden geen mensen geweigerd. Het is staande praktijk. Dat hoeft niet gecreëerd te worden, ook in de zaken die u noemt. Ik moet deze ontraden, omdat ik hem overbodig vind. Mijnheer Kind, ik heb begrepen dat u de volgende periode niet terugkeert. Dat vind ik heel erg jammer, want ik vind u een uitstekend raadslid. Ik vind het ook echt klasse dat u de beperkte spreektijd die uw partij vandaag had, maar toch die minuten neemt om neer te zetten hoe u ertegenaan kijkt. Daar houdt wel het compliment op. Ik meen dat echt, ik vind het echt goed dat u dat op die manier doet. Een kleine anekdote, ik wil het snel maken, u had het over: het komt nergens voor. Een klein voorbeeldje. Wmo, wethouder Scholtes in Amsterdam heb ik mee te maken. Opvang heb ik met mijnheer Groot Wassink te maken. Bij jeugd heb ik met mevrouw Moorman, nu met haar vervanger te maken en op huiselijk geweld met de burgemeester. Het is echt niet zo dat wij hier een heel vreemde gang van zaken hebben. Uw motie zou ik willen ontraden, ondanks mijn waardering voor de wijze waar u het doet. U gaat, wat collega Lansink-Bastemeijer al zei, u gaat ook aan het gevoel van veiligheid wat boa's doen. Vergeet niet zorgmijders, mensen die recht op zorg hebben, dat is 1 van de grootste probleemgroepen op straat. Die heb je ook met een andere aanpak niet. Uw aanname van 70 procent van de boa's zijn alleen maar met dakloosheid bezig, die durf ik hier ook echt zwaar in twijfel te trekken. Dat klopt ook niet. Ik wil, ondanks mijn waardering voor uw inzet, deze motie toch ontraden, omdat die onuitvoerbaar is.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Hartelijk dank. De heer Kind.

De heer KIND (volt): Bedankt voor de woorden. Ik wil daar toch even op reageren. Het is niet voor niet dat ik natuurlijk noem dat er 33 miljoen euro naar boa's gaat als salariskosten et cetera, dat heb ik uitgelegd. Ze geven zelf aan: in het centrum zijn wij ongeveer 70 procent van onze tijd bezig met dak- en thuisloosheidsproblematiek. In de andere 2 clusters heeft het ook een prioriteit. Zelfs als ik een veilige inschatting maak van 40 procent of 30 procent, dan gaat het soms al over 12 miljoen euro. Als je die 12 miljoen op een andere manier zou inzetten, zou je inloopvoorzieningen kunnen realiseren, je zou het op een andere manier kunnen doen. Ik vraag alleen maar om een soort open houding om een maatschappelijk kosten-batenanalyse te maken. Van mijn part mag je dat subjectieve veiligheidsgevoel er ook in meenemen, dat vinden wij helemaal niet erg. Doe dat dan, maar laat vooral zien dat je kritisch bent en deze discussie echt verder wil brengen. Daar wil ik het bij laten, want anders is de kans groot dat we hier belastinggeld aan het weggooien zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder heeft het gehoord. Zijn er nog vragen blijven liggen voor de veegronde? Dat is niet het geval. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is ook niet het geval. Dat is mooi. Dan kunnen de samengevoegde agendapunten 7.13 en 8.1 hierbij afhameren. Dan kijken we nog even naar de toezeggingen. Dat had ik natuurlijk eerder moeten doen. Heb je me doorgestuurd. Excuus, mensen. Dat had ik natuurlijk moeten melden voordat ik ze heb afgehamerd. Ik heb 1 toezegging. De wethouder informeert de raad zo snel mogelijk nadat de afspraken uit het regeerakkoord bekend zijn hoe hij vorm gaat geven aan de nog openstaande motie 'geef boa's ruimte om zichzelf te zijn'. De heer Lansink-Bastemeijer knikt. Daarmee akkoord en dan is het echt

afgehamerd. Ik weet niet of het of je echt kan afhameren en concept kan afhameren, maar dat hebben we nu toch gedaan.

7.1 De Rotterdamse Woonzorgvisie

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan gaan we door. We willen nog proberen om nog 1 tweeminutendebat voor de dinerpauze te doen. De wethouder is heel enthousiast, maar ik ken mijn pappenheimers, dat duurt toch langer dan we verwachten. Het is agendapunt 7.1, de Rotterdamse Woonzorgvisie. Als het kan, geef ik de hamer terug aan de burgemeester.

De VOORZITTER: Ik kreeg net te horen van de wethouder dat wethouder Zeegers onderweg is, maar dat hij alvast de honneurs waarneemt, zodat we meteen aan de slag kunnen. Mevrouw Kockelkoren is ook weer gesprint naar haar kant van de zaal. Zij krijgt als eerste het woord.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Dank, voorzitter. Gezien de tijd ben ik beknopt. Blij dat er eindelijk een woonzorgvisie is. Wij zijn een beetje teleurgesteld in de beknoptheid. Wij denken dat er echt meer nodig is op het snijvlak wonen en zorg. Maar goed, dat zullen we dan maar de volgende collegeperiode gaan realiseren. Ik wil wel 2 moties indienen. De motie 'samen ouder worden in een wooncollectief in je eigen wijk' en de motie 'meer zorg in de Woonzorgvisie'. Het ene om het wonen voor ouderen in de eigen wijk, doorstroming in wooncollectieven mogelijk te maken, en de andere omdat een woonzorgvisie ook een zorginfrastructuur in de wijk nodig heeft, waardoor ouderen er ook langer kunnen blijven wonen. Dank.

De VOORZITTER: Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Samen ouder worden in een wooncollectief in je eigen wijk

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.1 De Rotterdamse Woonzorgvisie;

constaterende dat:

- het op ouderen een relatief grote impact heeft om bij verhuizing hun wijk te moeten verlaten, hun vertrouwde huisarts kwijt te raken, hun netwerk en gewoontes te moeten veranderen;
- we in de woonzorgvisie gelukkig lezen dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig, actief en prettig moeten kunnen blijven wonen in hun vertrouwde omgeving;
- er ook staat dat de gemeente in de grote gebiedsontwikkelingen plekken gaat aanwijzen voor collectieve woonvormen voor ouderen;

overwegende dat:

- een eenzijdige focus op de grote gebiedsontwikkelingen voorbijgaat aan de wens van Rotterdamse ouderen om in hun vertrouwde omgeving blijven wonen, waar ze al sociale contacten hebben opgebouwd;
- collectieve woonvormen gebaat zijn bij de gemeenschapszin die in bestaande Rotterdamse wijken vaak al bestaat;
- bestaande sociale contacten van burens die elkaar bijstaan, mantelzorgers in de wijk en vertrouwde ontmoetingsplekken eenzaamheid en een grotere zorgvraag voorkomen;

verzoekt het college:

- ook in bestaande wijken op zoek te gaan naar locaties of bestaande gebouwen waar collectief wonen mogelijk is voor ouderen;

- over de doorstroom van ouderen naar collectief wonen te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A. Kockelkoren, S. Reitema, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en T.J. Vonk

Motie 2. Meer zorg in de woonzorgvisie

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.1 De Rotterdamse Woonzorgvisie;

constaterende dat:

- in de visie wordt gesteld dat 'op wijkniveau een sociale en fysieke infrastructuur nodig is';

overwegende dat;

- in een woonzorgvisie voor ouderen en kwetsbare groepen ook nagedacht zou moeten worden over specifieke vormen van zorg, zoals palliatieve zorg, thuiszorg en huisartsenzorg in de wijk;
- nu al vaak een tekort is aan huisartsen in de wijken;

verzoekt het college:

- bij de uitwerking van de woonzorgvisie ook in te gaan op de zorginfrastructuur die gebouwd moet worden rondom de verschillende woonvormen van de toekomst;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A. Kockelkoren en S. Reitema

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: De heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd): Dank u wel, voorzitter. Ik heb 1 punt dat ik nu wil maken en ik zal zo meteen op een motie reageren die ik belangrijk vind. Als het gaat om de huisvesting van groepen mensen met een rugzakje, nemen wij in Rotterdam zeker de verantwoordelijkheid. Maar dat heeft steeds vaker onaanvaardbare gevolgen voor de buurt om ons heen. We maken ons echt grote zorg over de huisvesting van mensen met GGZ-problemen in wijken die er niet op zijn toegerust en in de zorgvisie wordt er maar beperkt aandacht aan gegeven. Er wordt feitelijk vastgesteld dat in sommige wijken het vaker voor zou komen dan andere. Daar blijft het dan wel bij. Daar heb ik in de commissievergadering een punt van gemaakt en toen gaf wethouder Buijt aan: ik vind dat daar voldoende aandacht voor is. Bij de verdere uitwerking van deze plannen en ook bij een nieuw eventueel te sluiten coalitieakkoord, zullen wij heel erg op drukken dat het punt wel degelijk heel belangrijk is. Je kunt het niet hebben over de huisvesting van deze doelgroepen, zonder het te hebben over de nadelige impact op de buurt. In deze boodschap is dat nog onvoldoende het geval. Bij de uitwerking zullen wij daar wel voldoende op gaan letten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Kind.

De heer KIND (volt): We hebben een motie. Er was nog 1 woordje verkeerd, dus die komt zo. Aangepast dien ik hem in. Wij hebben een motie over pré-mantelzorgwoningen. Mantelzorgwoningen hebben we al best wel wat beleid op. Maar als je al in voorbereiding bent op een mantelzorgwoning en die al in je tuin wil zetten of op het dak of waar dan ook,

hebben we op dit moment daar geen beleidsregel voor. Andere gemeenten hebben dat wel. We willen verkennen of onderzoeken of dat ook een wenselijke oplossing zou zijn in Rotterdam om uiteindelijk het woningaanbod voor mensen die zorg nodig hebben toekomstbestendig te organiseren. Die motie komt er zo nog aan.

De VOORZITTER: We wachten op de motie. Het is wel fijn als die snel kan komen, want ik heb het idee dat we hier ook snel door agenda heen gaan. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dank u wel, voorzitter. Moet ik heel langzaam gaan praten, mijnheer Kind? Voorzitter, een aanzienlijk deel van de woonzorgvisie, waar we vanuit de raad om hebben gevraagd, zit gebakken in de woonvisie. Wat mij betreft, als ik daar nog even aan refereer: een mooi traject, die nieuwe woonvisie, waar we ons als raad ook nadrukkelijk mee hebben bemoeid na de motie van de heer Segers-Hoogendoorn met daarin het woonakkoord. Die bouwstenen vinden we in het woonakkoord. Dat hebben we daar ook in benoemd en die vindt voor een groot deel ook hun plek in die woonzorgvisie: rond betaalbaarheid van woningen, rond toekomstbestendige wijken die ook nog eens vitaal zijn, aandacht voor doelgroepen en een betere positie op de woningmarkt. Ik denk daarbij ook nadrukkelijk aan de ouderen. We hadden gisteravond met D66 een mooie avond waarin we dachten en droomden over de toekomst van de stad over 40 jaar, project 2066. Daar kwamen die senioren ook in voor. De proof in de pudding met die uitvoeringsagenda zit nu, wat mij betreft, ook in de uitvoeringsagenda die we in 2028 moeten hebben, in samenspraak ook met de regio. Ik denk dat we er ruim de tijd voor hebben om daarmee aan de slag te gaan en ik kijk ernaar uit hoe we dat de komende periode vorm gaan geven. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u.

De VOORZITTER: De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Mantelzorgwoning zonder drempels

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29-01-2026 ter bespreking van het agendapunt 'Rotterdamse Woonzorgvisie';

constaterende dat:

- steeds meer Rotterdammers vooruit willen lopen op een toekomstige zorgsituatie door tijdig een mantelzorgwoning te realiseren;
- deze zogenoemde pré-mantelzorgwoningen volgens het huidige omgevingsplan doorgaans niet zijn toegestaan en alleen via een afwijkingsprocedure en (omgevings)vergunning mogelijk zijn;
- gemeenten zoals Almere, Woerden en 's-Hertogenbosch werken met beleidsregels waarin onder voorwaarden tijdelijke vergunningen voor pré-mantelzorgwoningen worden verleend;
- in Rotterdam op dit moment geen beleidsregel bestaat voor pre-mantelzorgwoningen;

overwegende dat:

- pré-mantelzorgwoningen bijdragen aan preventie, langer zelfstandig wonen en het ontlasten van formelen zorg;
- tijdige woonoplossingen gezinnen in staat stellen zich beter voor te bereiden op toenemende zorgvragen en crisissituaties kunnen voorkomen;
- het ontbreken van een Rotterdamse beleidsregel leidt tot onduidelijkheid en onnodige vertraging, terwijl een beleidsregel juist duidelijkheid, versnelling en rechtszekerheid kan bieden;

verzoekt het college:

- te verkennen of een Rotterdamse beleidsregel pre-mantelzorgwoningen wenselijk is, waarin onder duidelijke en toetsbare voorwaarden (tijdelijke) omgevingsvergunningen mogelijk worden gemaakt;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Zijn er nog anderen die het woord wensen? De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Voorzitter, dank. Een woonzorgvisie met veel wonen en weinig zorg. Daarom staan wij ook op de motie die mevrouw Kockelkoren daarnet ook over heeft ingediend. Verder willen we nog aandacht voor 2 punten. Er is een concept in Gouda dat heet huur en buur. Dat gaat over jongeren met een zorgvraag die een woning kunnen huren en tegelijk ook actief onderdeel worden van een buurtgemeenschap waar allerlei voorzieningen worden gedeeld en dingen met elkaar worden georganiseerd. Wij vinden dat een zodanig mooi initiatief dat we daar graag een motie over willen indienen. Dat doen we samen met de ChristenUnie. Het tweede en laatste punt gaat over de mogelijkheid makkelijker maken voor ouderen die uit een koopwoning komen en overwaarde hebben van hun huis, dat ze niet als inkomenseisen drie keer de huur hoeven te verdienen, maar die overwaarde mogen inzetten. Daar dienen we samen met D66 een motie voor in. Dank.

De VOORZITTER: De heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd): Die tweede motie begrijp ik niet goed. Het idee daarachter begrijp ik wel: je wilt zorgen dat ouderen makkelijker een woning kunnen huren. Maar het is wat mij betreft een onaanvaardbare inbreuk op de contractvrijheid die partijen hebben als de gemeente zich hiermee gaat bemoeien. Verhuurders mogen nu zelf kiezen op welke manier zij een inkomensnorm willen toepassen. Willen we kijken naar inkomen of naar vermogen of een combinatie van beide. Deze motie wil daar iets aan doen, maar hoe is niet helemaal duidelijk. Als het volledig vrijwillig zou zijn, lossen we geen enkel probleem op, want verhuurders mogen nu al zelf besluiten van goh, willen we hier een beetje maatwerk toepassen of niet? Als de motie dit zou verplichten, is het in mijn ogen een onaanvaardbare inbreuk op de contractvrijheid. Waarom vind ik dat zo belangrijk? Dit is, denk ik, een zoveelste beweging naar het ontmoedigen van woningverhuur en daar een inbreuk maken. Dat gaat ervoor zorgen, in mijn ogen, dat we uiteindelijk minder woningen beschikbaar krijgen. De vraag aan de heer Segers-Hoogendoorn: welk probleem zijn we nu aan het oplossen?

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Voorzitter, ik denk dat de heer Verweij keurig uitlegt wat precies verschil is tussen de VVD en CDA op deze punten. Ik ben het probleem aan het oplossen. Wat toch door neoliberaal bestuur de afgelopen decennia is gecreëerd, namelijk een woningmarkt die niet werkt. Daar proberen wij af en toe met overheidsingrijpen wat aan te doen. Daar doet deze motie iets aan.

De VOORZITTER: U hebt nog heel weinig tijd, mijnheer Verweij, maar u mag nog antwoorden.

De heer VERWEIJ (vvd): Is het vrijwillig of is het verplicht?

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Ik geloof er helemaal niets van dat wij in het dictee hebben gezegd 'verplicht'. Wij willen mogelijkheden extra creëren. Dat doen we hiermee. Mobiliteit van ouderen is een probleem. Daar hebben we het vaker over gehad. Daar doet deze motie iets aan.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat we de motie als de bliksem gaan ronddelen, dan kunnen jullie het zelf lezen. Dat lijkt me de meest praktische oplossing. Tot slot de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd): Er is nu geen belemmering om daar al van af te wijken. Er is geen regel omtrent, er is geen enkel probleem wat mijnheer Segers-Hoogendoorn oplost, behalve laten zien wat hij belangrijk vindt. Dat mag, maar laten we daar duidelijk over zijn.

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Het gaat erom, dat is wat de VVD steeds niet begrijpt, je hebt af en toe in dingen die niet werken in zo'n markt, maar de VVD ziet dat niet, want die kunnen dat niet zien, dat is een soort bord voor het hoofd. Die markt werkt niet. Je moet daar af en toe wat smeerolie ingooien. Dat kun je doen als overheid. Dat doen wij op deze manier. We weten dat ouderen vaak handelingsverlegen zijn in dat mobiliseren qua woningen. Dat maken we met deze motie makkelijker.

De VOORZITTER: De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dank u wel, voorzitter. Richting de heer Verweij. Ik had een klein beetje gehoopt dat de liefde die in Den Haag was ontsproten, waar wij inmiddels het CDA in hebben gevonden, dat daar ook de VVD bij was aan aangesloten. Maar het moet even indalen, begrijp ik. Maar om u nog even gerust te stellen: de motie die we hebben, is om te onderzoeken en in gesprek te gaan. Ik zou zeggen: volgens mij kunnen we dat rustig ook even keurig onderzoeken om te kijken wat daar de mogelijkheden van zijn. Misschien dat tegen die tijd het is ingedeeld en u wat gerust gesteld bent en daar ook volmondig in meegaat. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende moties ingediend.

Motie 4. Overwaarde in plaats van drie keer de huur

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.1 "De Rotterdamse Woonzorgvisie";

constaterende dat:

- de woningmarkt op dit moment volledig vast zit;
- een van de oorzaken hiervan is dat er geen doorstroom plaatsvindt;
- verhuurders op de particuliere markt vaak drie keer de maandhuur aan inkomsten eisen, maar vermogen hierin niet meenemen;
- banken en hypotheekverstrekkers hiervoor wel instrumenten kennen, zoals de verzilverhypotheek, maar deze in de huursector nog niet aanwezig zijn;
- bij sommige woningcorporaties, zoals Woonstad, het in gevallen mogelijk is (een deel van) het eigen vermogen mee te nemen;

overwegende dat:

- veel ouderen wel meer dan voldoende overwaarde op hun huis hebben om een huurwoning op de particuliere markt voor de komende (tientallen)jaren te betalen;
- desondanks verhuurders dit niet mee kunnen en/of mogen nemen in de inkomsteneis;
- hierdoor ouderen met een AOW vaak niet door kunnen stromen naar de particuliere huurmarkt, waardoor hun woning dus niet beschikbaar komt voor een (startend) gezin;
- het meenemen van vermogen in plaats van alleen inkomen kan bijdragen aan een betere doorstroming op de woningmarkt;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met actoren op de particuliere huurmarkt om te bespreken in hoeverre dit in Rotterdam speelt;
- daarin mogelijke oplossingen mee te nemen zodat ouderen hun overwaarde mee kunnen nemen in de inkomsteneis;
- verhuurders en huurders op de hoogte te brengen van het bestaan van deze juridische mogelijkheden;
- de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn en T. de Haan

Motie 5. Huur en Buur in Rotterdam

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.7: de Rotterdamse woonzorgvisie;

constaterende dat:

- in de regio Gouda en Krimpenerwaard het 'Huur en Buur'-project is geïnitieerd om kwetsbare jongeren (18-27 jaar) die zelfstandig willen wonen maar extra steun nodig hebben te koppelen aan particuliere verhuurders met beschikbare woonruimte;
- dit initiatief voortbouwt op een combinatie van zelfstandig wonen, professionele ambulante begeleiding en informele steun door de verhuurder/buur;
- in Gouda inmiddels meerdere matches zijn gerealiseerd en het project als proef is verlengd om te onderzoeken of het een structurele meerwaarde heeft voor jongeren die uit jeugdhulp komen en risico lopen op dakloosheid of een instabiele woonsituatie;
- de Rotterdamse woningmarkt krap is en kwetsbare jongeren moeilijk aan passende woonruimte komen, wat risico's met zich meebrengt op sociaal isolement, dakloosheid en afhankelijkheid van intensieve zorg;

overwegende dat:

- een gedegen verkenning van het 'Huur en Buur'-concept kan bijdragen aan beleidskeuzes rond wonen, begeleiding en samenwerking met particuliere verhuurders in Rotterdam;
- hierbij onderwerpen onderzocht dienen te worden zoals haalbaarheid, financiële randvoorwaarden, rol van maatschappelijke organisaties en samenwerkingsvormen met verhuurders;
- er lering kan worden getrokken uit de ervaringen en evaluaties van het project in Gouda en andere gemeenten waar 'Huur en Buur' actief is;

verzoekt het college:

- te inventariseren hoe het 'Huur en Buur'-concept in Rotterdam geïntroduceerd kan worden;
- na het voltooien van de inventarisatie met een voorstel naar de raad te komen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn en T.J. Vonk

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk): Dank u wel, voorzitter. Goed dat deze woonzorgvisie er nu is als noodzakelijk antwoord op de dubbele vergrijzing. Ouderen verdienen natuurlijk een betaalbare, toegankelijke en ook levensbestendige woning die bij hun situatie past. Ik heb nog 1 vraag waar ik zelf nog erg benieuwd naar ben. De woonzorgvisie gaat ook uiteindelijk zorgen voor doorstroming, dat we weer huizen vrij gaan komen voor jongeren of jonge gezinnen. Mijn vraag is: hoe gaat de gemeente bijhouden wat dit op gaat leveren voor de jongeren en hoe wordt de raad daarover geïnformeerd? Dat is het voor nu. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Sadhoe.

Mevrouw SADHOE (bij1): Dank u wel, voorzitter. De Rotterdamse woonzorgvisie gaat over waar mensen wonen, hoe zij oud worden en of zij dat kunnen doen met waardigheid en zekerheid. Maar wat opvalt, is wie er niet aan tafel zat bij het maken van deze visie. De gemeente heeft gesproken met instellingen, corporaties en marktpartijen, maar ouderen en kwetsbare Rotterdammers zelf kregen vooral een rol als onderwerp van beleid, niet als medebeslissers. Voorzitter, wonen en zorg zijn geen technische puzzels. Het gaat over autonomie, over thuiszijn, over de vraag of je in je eigen buurt kunt blijven wonen wanneer je ouder of kwetsbaarder raakt. Als we beleid maken zonder de mensen om wie het gaat structureel te betrekken, dan creëren we afstand en wantrouwen en dan krijgen we plannen die misschien kloppen op papier, maar niet in het echte leven. Daarom dienen wij een motie in die simpel is: richt een permanent bewonerspanel voor woonzorg in. Niet als vrijblijvende inspraak, maar als echte zeggenschap. Toegankelijk, ondersteunend en representatief voor de diversiteit van onze stad. Voorzitter, wie zegt: we doen het samen, moet dat ook daadwerkelijk doen. Deze motie zorgt ervoor dat ouderen en kwetsbare bewoners niet langer worden besproken, maar meebeslissen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Sadhoe heeft de volgende motie ingediend.

Motie 6. Geef ouderen en kwetsbare groepen echte zeggenschap in het woonzorgbeleid

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.1 De Rotterdamse Woonzorgvisie;

constaterende dat:

- de Rotterdamse Woonzorgvisie grote gevolgen heeft voor waar en hoe ouderen en kwetsbare Rotterdammers wonen;
- de totstandkoming van de woonzorgvisie voornamelijk heeft plaatsgevonden via consultatie van professionele partijen zoals woningcorporaties, zorg- en welzijnsorganisaties en marktpartijen;
- ouderen en kwetsbare bewoners zelf nauwelijks structureel zijn betrokken bij de keuzes die hun woon- en leefsituatie direct raken;

overwegende dat:

- wonen en zorg geen technocratische vraagstukken zijn, maar fundamenteel gaan over bestaanszekerheid, autonomie en waardig ouder worden;

- beleid dat over mensen wordt gemaakt zonder hen, leidt tot wantrouwen, uitsluiting en beleid dat niet aansluit bij de realiteit van het dagelijks leven;
- ervaringskennis van ouderen en kwetsbare bewoners onmisbaar is voor rechtvaardig en effectief woonzorgbeleid;

verzoekt het college om:

- een permanent bewonerspanel Woonzorg in te stellen, bestaande uit ouderen en kwetsbare Rotterdammers uit verschillende wijken en inkomensgroepen;
- dit panel structureel te betrekken bij de verdere uitwerking, uitvoering en evaluatie van de Rotterdamse Woonzorgvisie;
- te zorgen voor toegankelijke deelname, inclusief ondersteuning en een passende vergoeding, zodat zeggenschap niet afhankelijk is van tijd, gezondheid of inkomen;
- de gemeenteraad periodiek te informeren over de inbreng van dit panel en wat hiermee is gedaan;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. P.C.Z. Sadhoe en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: Dan kijk ik naar de wethouders en wie er eerst mag. Wethouder Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Niet al te lang geleden hebben we in onze commissie natuurlijk de woonzorgvisie besproken. Daarvan hebben we gezegd: het is een uitwerking van de woonvisie die wij 2 jaar geleden in deze raad hebben vastgesteld. Er staan niet ontzettend veel nieuwe dingen in, maar wel een combinatie van het wonen, type woningen die daarvoor nodig zijn, voor ouderen en kwetsbaren en ook de zorgarrangementen die daar het beste bij horen. Dat hebben wij gemeente op deze manier goed te hebben neergezet in de woonzorgvisie. Ik heb ook tijdens de behandeling gewezen naar de gebiedsuitwerkingen die wij uw kant op hebben doen komen over waar welke woningen nog het best gerealiseerd kunnen worden, zodat we ook een goed aanbod hebben in alle wijken. Omdat mensen vaak als ze wat ouder worden ook in hun eigen wijk een woning willen vinden. Dat hele pakketje ligt nu voor. U hebt daar een aantal opmerkingen en vragen bij, die zal ik zo behandelen. Allereerst de motie van GroenLinks. U zegt: kunt u niet toch nog wat meer inzetten op dat wooncollectief? Deze motie wil ik toch ontraden, collectieve woonvormen voor ouderen in elke wijk, omdat we al een collectief wonen programma hebben. We hebben in die gebiedsuitwerking gekeken van waar kan collectief wonen nu nog het beste zijn beslag krijgen. Om daarop aanvullend weer allerlei actieprogramma's, daar zien wij nu niet de meerwaarde voor in. Deze zal ik ontraden. Dan hebben we de motie van Volt 'mantelzorgwoningen zonder drempels'. U vraagt: kijk eens naar een beleidslijn over hoe met pré-mantelzorgwoningen om te gaan, naar aanleiding van uw schriftelijke vragen. Ik kan dat verkennen. Dat is op zich mogelijk. Ik geef deze motie oordeel raad. Dan de motie van CDA en D66 over die particuliere verhuurders, dat punt waar net over is gesproken. Ik lees het dictum en dan lees ik dat die oplossingen er zijn en dat aan mij gevraagd wordt om de verhuurders en huurders op de hoogte te brengen, want het blijkt in de praktijk dat men niet weet dat het kan. U vraagt mij daar meer communicatie en aandacht voor te geven, zodat je op deze manier toch die oplossing kunt vinden. Dat is goed uitvoerbaar voor mij. Dat is oordeel raad. Dan hebben we ook nog de motie 'huur en buur', die vraagt u van mij. Dat is een bepaald soort concept en die wil ik toch ontraden. In Gouda heeft het 40.000 euro gekost en dat leidde tot 7 matches. Het is een budget dat we nu ook niet op de plank hebben liggen, vandaar. Het kost geld en we vinden het ook niet de meest effectieve manier. Vandaar zeg ik: ontraden.

De VOORZITTER: De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Dat is wel heel eenzijdig belicht, want je voorkomt ook een hoop zorgkosten, als het goed is. Daar zit die koppeling juist in.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Ik kan me voorstellen dat u denkt: dat valt wat rauw op mijn dak. Tegelijkertijd hebben we dat budget nu hier niet voor beschikbaar. Hebben we andere methodes waarop we zaken willen regelen. Ik zal deze toch echt ontraden. Dan de motie van BIJ1, geef oudere en kwetsbare groepen echte zeggenschap in het woonzorgbeleid. U vraagt om een permanent bewonerspanel in te richten. Overigens, bij de woonzorgvisie zijn wel degelijk ook de huurders gesproken. Het is niet alleen vastgoedeigenaren of zorgpartijen, maar ook echte huurders. Daar hebben we ook echt met hen gesproken over deze woonzorgvisie. U vraagt een permanent bewonerspanel dat altijd daarover kan meepraten. Dat zal ik ontraden. Wij zijn wel op zoek naar een raad voor de woningzoekenden. We zijn aan het kijken hoe we die kunnen inrichten en daar kan zo'n thema als deze natuurlijk ook in besproken. Woningzoekenden hebben we in alle leefgebieden. Een permanent bewonerspanel voor alleen de woonzorgvisie, dat gaat mij te ver in institutionaliseren van participatie. Daar hebben we ook andere manieren voor. Deze zal ik ontraden.

De VOORZITTER: Wethouder Buijt.

De heer BUIJT (wethouder): Dank u wel, voorzitter. We hebben een uitgebreide en goede bespreking in de commissie gehad. Er zijn verder aan mij geen aanvullende vragen gesteld na de commissie. Ik heb wel 1 motie van GroenLinks-PvdA, 'meer zorg in de woonzorgvisie'. Ik moet deze ontraden. Dit gaat vooral over zaken waar wij niet over gaan, thuiszorg, palliatieve zorg, dat valt echt onder de zorgverzekeringswet. Een aantal zaken waar we wel overgaan, zijn al opgenomen in de referentiewaarde die we hebben afgesproken. Dat betekent: zoveel vierkante meter in een project moet dan voor dat doel bestemd worden. Op die gronden wil ik de motie ontraden, voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Zijn er nog vragen blijven liggen? Niet. Dan zijn we daarmee aan het einde gekomen van dit tweeminutendebat.

7.2 *Initiatiefvoorstel Verkoelen over 'Rotterdam in nood, radio actief!'*

De VOORZITTER: Dan gaan we nog agendapunt 7.2 doen voor de dinerpauze. Dat heeft ook een beetje te maken met mijn aan- dan wel afwezigheid. Dank voor jullie flexibiliteit. Mevrouw Verkoelen is *on fire*, volgens mij. Mevrouw Kockelkoren, zou u willen voorzitten? Wethouder Zeegers moest nog een motie van een oordeel voorzien, dan gebruiken we de hussel om dat te doen.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Het gaat om de motie van de heer Dekkers van Volt over de aanpak in Carnisse om meer communicatie ook over die leegstandsaanpak van het gemeentelijk bezit, om dat beter te doen met de wijkraden en de bewoners. Die motie is oordeel raad. Goed uitvoerbaar.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. De heer Dekkers, in reactie op de wethouder. De heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, ik houd het kort. Ik ben heel blij met het oordeel raad. We hebben 1 zin toegevoegd, hierover terugkoppeling te geven voor de zomer en Leefbaar heeft hem ook ondertekend. Ik zou hem graag willen overhandigen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Heeft de wethouder daar nog iets aan toe te voegen? Nee, nog steeds akkoord, waarvan akte.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Dekkers heeft de volgende motie ingediend.

6.2 Voortgangsrapportage NPRZ 2024

Motie 3B. Jaag de spookhuizen Carnisse uit

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29-01-2026 ter bespreking van het agendapunt 6.2 'Voortgangsrapportage NPRZ 2024';

constaterende dat:

- de gemeente in Carnisse in het kader van het NPRZ op grote schaal woningen heeft aangekocht;
- een aanzienlijk deel van deze woningen langdurig leeg staat of is dichtgetimmerd in afwachting van renovatie of sloop;
- deze leegstand leidt tot zogenoemde 'spookstraten', met negatieve gevolgen voor leefbaarheid, veiligheid, mentale gezondheid en sociale samenhang;
- tegelijkertijd in Rotterdam grote behoefte bestaat aan (tijdelijke) woonruimte en laagdrempelige maatschappelijke voorzieningen;

overwegende dat:

- langdurige leegstand die door gemeentelijk handelen ontstaat, in de periode tussen aankoop en herontwikkeling, onwenselijk is en actief moet worden tegengegaan;
- tijdelijke invulling van panden (zoals tijdelijke verhuur, flexwonen, buurtfuncties, ateliers, ontmoetingsplekken of maatschappelijke voorzieningen) de sociale cohesie, veiligheid en levendigheid kan bevorderen;
- bewonersinitiatieven, stichtingen en maatschappelijke organisaties vaak bereid zijn tijdelijke invulling te verzorgen, maar daarvoor ruimte en ondersteuning nodig hebben;

verzoekt het college:

- de wijkraden en bewoners actief te informeren over de aanpak van de Spookstraten;
- en hierover voor de zomer terugkoppeling te geven aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.P.A. Dekkers, S. Reitema, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.S.J. Coşkun, P.J.H.D. Verkoelen, V.A. Bruin en R.N. Dahoe

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan gaan we nu met gezwinde spoed verder met het initiatiefvoorstel Verkoelen over Rotterdam in nood, radio actief. Mevrouw Verkoelen is al achter de colleegetafel gaan zitten om een korte toelichting te geven. Aan u het woord.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Dank u wel. De temperatuur is overigens aan deze kant een stuk aangenamer dan aan die kant, echt. Dan kunt u zich voorstellen hoe heet het daar is. Deze heb ik voor u allemaal, want het is Rotterdam in nood, radio actief. Dat u weet dat ik die zo dadelijk aan allen zal uit delen, dat is een noodradio. Ook voor de wethouders en ook voor de wethouders en ook voor de ambtenaren. Ik heb het zo dadelijk allemaal uitdelen. Als u al kijkt op de social media had ik het vanmorgen al gedaan, maar dat mag natuurlijk niet, want

dat is toch precedentwerking, maar ik heb er prachtige foto's van. Het mag niet, maar ik deel ze dadelijk u allemaal uit. Goed, Rotterdam is een wereldstad, dames en heren, met een haven, industrie, internationale verbindingen, maar Rotterdam is ook een stad die heel kwetsbaar is bij crisis, bij uitval van stroom of communicatie. We zien het voortdurend om ons heen. Cyberdreiging, langdurige stroomstoringen, internationale spanningen. Dan is er slechts 1 simpele vraag: weten Rotterdammers wat ze moeten doen als het echt misgaat? Daar gaat ons initiatiefvoorstel Rotterdam in nood, radio actief, het is een behoorlijke bundel, over. Als alles uitvalt, moet basisinformatie altijd blijven werken, altijd blijven werken. Dit betekent dat dit voorstel niet draait om paniek, maar om voorbereiding. Dat is het doel. De kern van ons voorstel is eenvoudig en zeer duidelijk, met een duidelijke boodschap voor alle Rotterdammers: gaat de sirene, stem af op radio FM 93,4 FM, met een betrouwbaar middel dat werkt zonder internet of stroom. Dat is deze noodradio. Waarom doen wij dat? Ik ben nog echt van de oude stempel waar wij altijd nog moesten zoeken met elke zender, dat weet u allemaal niet meer en het is goed om dat weer onder de aandacht te brengen. Een tweede boodschap is aan de overheid: versterk de samenredzaamheid in wijken, juist voor mensen die kwetsbaar zijn. Geen ingewikkelde systemen, geen extra apps, want die werken echt niet meer op dat moment, dames en heren, maar heldere instructies, analoge middelen en herkenbaarheid. Ik wil u daar ook wel in meegeven, ik weet dat nog uit mijn jonge jaren, ik zei het de vorige keer in de commissie ook: ik weet nog dat mijn vader elke maand, 1 zaterdag kwamen ze allemaal samen in de wijk met de baret op. De vaders gingen trainen. De kinderen speelden met de brandblusapparaten en de moeders maakten eten voor iedereen, zo werkte het systeem. Dit initiatief is niet achter een bureau bedacht. We zijn al vanaf het allerlaatste kwartaal in 2024, het loopt al een hele tijd en de burgemeester heeft ook al heel veel gedaan, zijn we de stad ingegaan. We hebben de burgemeester mee op stap genomen door de stad langs schuilkelders en langs de in de jaren '50 van de vorige eeuw opgerichte burgerbescherming, de BBB. 160.000 waren dat er in 1968, 160.000 mensen die dat deden. Waarbij vrijwilligers de zelfredzaamheid in de wijk organiseerden. We hebben acties gevoerd bij voedselbanken, dat is gelukkig ook al overgenomen. Noodradio's uitgedeeld aan Rotterdammers die dit zelf niet kunnen betalen. Gesprekken gevoerd met experts, met RTV Rijnmond en gezorgd dat alles weer uit de mottenballen kwam met veiligheidspartners, bewustwording gecreëerd via interviews, artikelen, bijeenkomsten. Voorzitter, ik wil hier nadrukkelijk zeggen: we zijn ook echt blij met de burgemeester en het college die deze acties allemaal hebben overgenomen ondertussen en dat de noodradio's nu structureel via de voedselbank worden aangeboden. Dat is precies hoe het hoort. Een initiatief uit de raad opgepakt en verankerd door het college. Voorzitter, de burgemeester en het college reageren positief op ons voorstel en erkennen, herkennen de noodzaak van betere crisiscommunicatie, de rol van Radio Rijnmond als rampenzender en het belang van voorbereiding, juist voor kwetsbare groepen. In reactie op ons voorstel geeft het college aan dit verder uit te werken in een bredere weerbaarheidsaanpak, in publieke campagnes en in wijkpilots, die vind ik heel erg mooi, wijkpilots en noodsteunpunten. Voorzitter, u begrijpt dat wij dit ontzettend ondersteunen en hopen dat dit initiatief in versnelling focus en politieke prioriteit krijgt. Want, voorzitter, met dit initiatief willen we het gesprek veel concreter maken. Daar wil ik nog even iets over melden, want dat is nieuw ten opzichte van de vorige keer. Ik wil minder beleid, maar meer handelingsperspectief. We brengen het terug naar de kern: wie vertelt het verhaal? Waar luisteren mensen naar als alles uitvalt? Hoe zorgen we dat niemand buiten de boot valt? Dit voorstel geeft richting, eenvoud en herkenning. En ja, voorzitter, het is misschien hartstikke ouderwets, maar in crisistijd is ouderwets vaak heel erg betrouwbaar. Dit is geen beleidsdocument, dit is de brochure van het Rijk. Het is een boekwerk, 32 kantjes om vooruit te denken en je voor te bereiden op een noodsituatie. Ik ga het u laten zien, want ik heb hem meegekregen van mijn moeder ooit en ik heb hem nog, hier heeft u het wat het was. In 1957 hing dit kartonnetje, echt, dit was het, dit hing in onze meterkast en daar konden we het allemaal op lezen, op dit kartonnetje, 4 kantjes, dat was alles. Dat wil ik maar meegeven. Dat hing in de meterkast en waar nodig kunnen we daar weer naar terug, als het aan mij ligt, want dit is echt wel een serieus boekwerk waarvan ik denk: moeten we dat

allemaal uit ons hoofd gaan leren. Nee. Voorzitter, een Rotterdams voorstel en daarom roep ik de raad op dit initiatief te steunen zodat we straks kunnen zeggen: Rotterdam is voorbereid, ook als het stil wordt op het scherm. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank voor deze wervende toelichting met boekjes en al. Dan gaan we over naar de eerste termijn van de raad, dan kunt u vragen stellen aan de initiatiefnemer, mevrouw Verkoelen. Ik heb op het lijstje mevrouw Van Groningen staan.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dank u wel. Ik heb geen vragen meer, want we hebben in de commissie een heel goed gesprek gehad met elkaar. Ik heb met name veel complimenten. Ik vind het echt heel goed dat mevrouw Verkoelen hier zoveel aandacht voor vraagt, zeker ten hedendagen, want het is niet niets. Juist nu moeten we beseffen dat we waakzaam moeten zijn, maar met name ook goed voorbereid. Dat is precies wat we hiermee gaan doen. Ik blijf wel benadrukken, dat is misschien niet aan mevrouw Verkoelen, maar richting de burgemeester die hier vanavond ook nog is, dat ik wil blijven benadrukken dat juist die ouderwetse analoge technologie echt belangrijk is. We hebben het daar tijdens de commissie ook uitgebreid over gehad. Maar wat mij betreft zouden wij ook als Rotterdam, als u dat zou willen heel graag, die lans breken van jongen, doe niet al die dingen die we ooit hadden zomaar weg, die analoge technologie, die zogenaamde landline. Wat ons betreft zou dat een levenslijn moeten zijn. Ik zou willen vragen: zou u, als u in gesprek bent met het Rijk, toch nog een keer op tafel willen leggen dat wij dat als Rotterdam in ieder geval belangrijk vinden, zeker ook met een groot haven industrieel complex, waardoor we misschien op vaste punten in de stad wel met elkaar kunnen blijven communiceren. Als we het dan over kunnen blijven communiceren hebben, voorzitter, het laatste punt. Ik vind het belangrijk dat we te allen tijde rust creëren in onze stad. Juist als het fout gaat, moeten wij zorgen dat wij de safe-haven zijn en dat we met elkaar kunnen blijven communiceren. Dat is best lastig als je bedenkt dat we alles doen via de ether, daarom dienen wij vandaag een motie in, omdat we echt denken dat de wijkraad aan zet is in het geval van communicatie, zeg ik er nadrukkelijk bij. We krijgen mooie crisispunten, maar om met elkaar in gesprek te kunnen blijven. Deze motie dien ik samen in met mevrouw Verkoelen, ik vind het heel erg tof dat u dat steunt, zodat we die wijkraden gaan vragen naast die wijkactieplannen goed na te denken over communicatie. Natuurlijk onder de aandacht te brengen dat er een calamiteitenzender is, maar dit ook mee te nemen in het inwerkprogramma. Bij dezen de motie. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Creëer rust als de sirene gaat: de wijkraad aan zet

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van de het initiatiefvoorstel Rotterdam in nood, radio actief!;

constaterende dat:

- het initiatiefvoorstel opdraagt de rampenzender weer prominent op de kaart zetten en een haalbaarheidsstudie te doen naar de moderne Bescherming Bevolking (oftewel BB 2.0);
- er vanuit de gemeente diverse steunpunten verdeeld over de stad worden ingericht;

overwegende dat:

- we voorbereid dienen te zijn op een scenario dat alle communicatie wegvalt, dat onze elektra wordt gehacked en dat we zelf moeten overleven zonder telefoon, schoon water, verwarming;

- als de sirene gaat en er geen communicatie via telefoons mogelijk is, het belangrijk is om met mensen blijven te communiceren;
- veel mensen ervan uitgaan dat de overheid bij calamiteiten alles wel regelt;
- het niet zeker is dat iedereen op dezelfde manier informatie tot zich neemt;
- we willen voorkomen dat er chaos ontstaat omdat mensen niet weten wat ze moeten doen;
- wijkraden een belangrijke functie vervullen in een wijk;
- wijkraden bij calamiteiten snel in verbinding kunnen treden met wijkbewoners;

draagt het college op:

- wijkraden, naast het wijkactieplan, ook te vragen na te denken over oplossingen voor het verhogen van de weerbaarheid in de wijk en de informatievoorziening tijdens een crisissituatie;
- te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is de benodigde communicatie vanuit een vast wijkpunt te laten komen en daarnaast de calamiteitenzender actief onder de aandacht te brengen;
- bovenstaande tevens mee te nemen in het inwerkprogramma voor nieuwe wijkraadsleden;
- dit terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. D.A. van Groningen en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, dank aan mevrouw Verkoelen voor het initiatiefvoorstel. Het raakt een fundamentele vraag: hoe zorgen we ervoor dat Rotterdammers weten wat ze moeten doen als een ramp of een crisis zich voordoet? De kracht van het voorstel zit niet alleen in de techniek of in de kanalen, maar ook in het sociale netwerk. Dat was ook belangrijk, wat de burgemeester zei, dat we echt moeten proberen dat als er iets verschrikkelijks gebeurt, dat we iedereen kunnen bereiken en dat we weten wie het moeilijk heeft om te kunnen helpen. Het is namelijk niet zo dat iedereen digitaal vaardig is en ook niet dat iedereen geld heeft voor een uitgebreid noodpakket. Daarom is het ook belangrijk dat het laagdrempelig en praktisch is. Ik ben ook blij met de eerdere toezegging van de burgemeester om eens goed te kijken naar betaalbare oplossingen voor een noodpakket. Je kunt bijvoorbeeld geen flessen water kopen, maar oude flessen die schoon zijn, bijvullen, die kan je ook een half jaar bewaren. Dat kan een verschil maken dat mensen ook zelfredzamer zijn. Het voorstel biedt, wat ons betreft, een heel goede basis om de communicatie en de betrokkenheid van bewoners bij het voorkomen van misstanden, als er een ramp gebeurt, om dat tot stand te brengen. Daar zijn we dankbaar voor.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank u wel. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Nogmaals dank. Ook in de commissie hebben we onze complimenten gegeven en nu nog een keer, want het is een ontzettend belangrijk voorstel en helaas ook hoognodig. Ik heb verder geen vragen, alleen vooral complimenten. In de commissie hebben we ook gevraagd over de noodsteunpunten. Die zijn nog volop in ontwikkeling. Ons is medegedeeld, door de burgemeester, dat we in februari nog een laatste stand van zaken krijgen over zowel de interne als externe weerbaarheid, waarbij natuurlijk ook: is de gemeente er zelf ook op voorbereid? Dat hebben we ook uitvoerig besproken. Ik

ben ook heel blij om te zien dat ook de burgemeester al vrij vroeg in het hele proces en de ontwikkelingen, toen we wisten: we moeten iets gaan doen, dat ze ook al vrij snel doorhad: we moeten ook iets doen voor de mensen in armoede in onze stad. Daar ben ik ook ontzettend blij mee en ook met de suggesties van D66. Die ondersteunen wij natuurlijk van harte.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Hartelijk dank. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank u wel, voorzitter. Een terecht initiatiefvoorstel natuurlijk. Ik heb de complimenten ook in de commissie al mogen, maar vandaag doe ik het weer. Echt alle lof voor uw presentatie. Ik weet nog, vroeger had ik ook een heel leuke, enthousiaste geschiedenisleraar. Ik vond dat een soort van nostalgisch moment toen ik hier zat. Die credits krijgt u, dank u wel daarvoor. Maar alle gekheid op een stokje. De geopolitieke situatie is natuurlijk enorm veranderd. Er is dreiging, het is vervelend, mensen zijn onzeker, mensen slaan noodpakketten in. Ik ben ook al begonnen. Je weet niet waar je aan toe bent. Daarom hartstikke fijn dat dit er is. Wel een paar extra zorgen die wij hebben als Leefbaar Rotterdam. Hoe gaat deze communicatie er concreet ook voor de ouderen uitzien? Worden daar misschien andere wegen in bewandeld of extra stappen voor genomen? Ik kan me heel goed voorstellen dat de oudere medemens toch even niet weet waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Worden die extra aan de hand genomen? Daar zie ik graag een extra reflectie op. Ook een interessevraag die wellicht buiten de orde valt, maar ik ga hem toch stellen: hebben we hier in Rotterdam ondergrondse schuillocaties of bunkers waar wellicht het volk gebruik van kan gaan maken? Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Anderen nog op dit onderwerp aan mevrouw Verkoelen. Dat is niet het geval. Dan geef ik het woord aan mevrouw Verkoelen en dan vraag ik een beetje beknopt te zijn in de beantwoording.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Dat ga ik zeker doen. Ik loop even terug naar Leefbaar Rotterdam. Ja, daar hebben we de burgemeester naar een viertal meegenomen. Er is een totaalplan geschreven voor heel Nederland voor bunkers. Dat halen we niet, overigens, bij wat ze in Zweden en dergelijke doen, want daar is het helemaal indrukwekkend. U hebt het allemaal vast en zeker niet in de gaten, maar de Koopgoot, waar u altijd doorheen wandelt, dat was een bunker. Dat is een bunker geweest. Dat kunt u ook nog zien in de winkels achterin, daar staan de schotten er nog in. Ze zijn niet meer in werking. Dat zou te veel kosten om dat te moeten doen, maar het is een heel goed idee om bijvoorbeeld ons metrostelsel weer eens op nieuw te bekijken. Je ziet nu in de Oekraïne, als daar iets aan de hand is. Dat zouden we opnieuw kunnen opzetten. Wat dat betreft, moet daar zeker iets aan gedaan worden. Voor de anderen, hartstikke bedankt voor de steun en zeker ook aan mevrouw Van Groningen. Want ik heb het mede ondertekend, want het zou inderdaad een heel goede stap zijn in die samenredzaamheid als we inderdaad met die wijkraden niet alleen hun actieplan voor wat ze in een jaar doen, maar misschien kunnen ze ook weleens een plan maken: hoe gaan we zorgen dat we de mensen bereiken op het moment dat we ook echt in nood zijn. Dat zijn de mensen van de wijk, die kent iedereen, die weet wie ze moeten benaderen en hoe ze het zouden moeten benaderen. Die weten de punten, die weten de samenkomplekken. Laat hen eens een plan opmaken per wijk van hoe zouden we dat kunnen gaan doen? Vandaar dat ik in ieder geval het graag ondersteunde, want ik denk dat dat een heel mooie extra activiteit zou kunnen zijn voor de wijkraden. Dan denk ik dat voor mij in ieder geval alle punten behandeld zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dat is hartstikke mooi. Dan geef ik de burgemeester gelegenheid te adviseren.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Hartelijk dank. Inderdaad alle complimenten eerst aan mevrouw Verkoelen. Ze heeft het ook op een heel originele manier onder mijn aandacht gebracht. We zijn met een oude bus gaan toeren en we zijn gaan kijken waar de schuilkelders nog waren in Rotterdam. Ik wist het niet. Ik was blij dat mevrouw Verkoelen dat wel wist. Er ging een wereld voor mij open. Tegelijkertijd: dit gaat wel over een serieuze zaak, want we moeten inderdaad voorbereid zijn en dat moet niet alleen maar iets zijn dat we alleen belijden, maar dat we ook gaan doen. Daar zijn we gelukkig ook al actief in, in de stad, om daar ook al de nodige voorbereiding voor te treffen. Maar de initiatiefnotitie van mevrouw Verkoelen heeft ook daadwerkelijk de urgentie weer benadrukt en ook dat wij moeten blijven nadenken over allerlei zaken waar we misschien niet standaard meer over nadenken. Heel veel dank daarvoor. Het is een mooie coproductie in die zin. Wij gaan door. Ten aanzien van de vragen die aan mij gesteld zijn, ik heb al een aantal toezeggingen in de commissie gedaan, ook naar mevrouw Reitema, om een update te sturen in februari zodat we nog op tijd ook weer zien waar we staan. Ook ten aanzien van de betaalbare oplossingen van mevrouw Van Wifferen hebben we dat toegezegd. Mevrouw Van Groningen vraagt over de landline behouden. Er zijn op dit moment ook gesprekken gaande met onder andere het Rijk over noodcommunicatie voorzieningen. Want we zien allemaal dat je inderdaad voorzieningen nodig hebt. De manier waarop vind ik dan wat minder bepalend, maar wel dat we ze hebben. Daar leggen we ook de nadruk op. Dat is iets waar we ook al actief mee bezig zijn om dat te doen, dat zullen we ook blijven doen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dank. Dank ook voor het antwoord. Mijn vraag: zou u ons op de hoogte kunnen houden hiervan?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Ik zal checken of ik daar in de brief van februari al iets over kan zeggen. Als daar nog niet voldoende voor is, dan kom ik er op een later moment op terug. Ik moet even kijken wat daar dan al over te zeggen is. Ik zal proberen dat mee te nemen in februari. Dan de motie. De motie kan ik omarmen. Ik vind het een heel goed idee om de wijkraden ook met hun inwerkprogramma al alert te maken daarop en te zien wat voor rol zij zelf kunnen spelen in hun eigen wijk. Wij gaan natuurlijk al de wijken in met al die sessies. Daar zijn de wijkraden overigens bij betrokken, de huidige, maar er komt natuurlijk een nieuwe ronde aan en we moeten ook met die wijkraden gelijk weer aan de slag. Ik vind het een goed idee om dat in het inwerkprogramma mee te nemen. Ik kan deze motie omarmen. Dan specifiek rondom de ouderen. Daar kijken wij ook naar. Wij zijn in die sessies, in die wijken aan het kijken: wat is nodig voor de verschillende groepen die er zijn. Soms zijn het mensen die de taal niet spreken. Hoe kunnen we ze dan bereiken? Maar ook de ouderen die minder mobiel zijn bijvoorbeeld. Dat zijn echt specifiek zaken die we in die wijken bespreken. Want het verschilt natuurlijk ook wel weer per wijk. De een heeft vooral meer laagbouw, de andere ook hoogbouw, waar ouderen zitten. Dan maakt het nog wel uit of je stroom uitgevallen is of niet. Dat is ook echt een onderwerp dat daar aan de orde komt. De vraag over de schuilplaatsen. TNO doet nu, in opdracht van het ministerie, onderzoek naar schuilplaatsen. In Rotterdam zijn er veel schuilplaatsen, inderdaad, wat mevrouw Verkoelen zei, dichtgegooid, verkocht of die hebben een andere bestemming gekregen. Ze zijn hier en daar nog wel te spotten als je ze wil zien. TOFFLER zit ook nog ergens in een ruimte. Het is heel grappig dat je daar dan opeens zo achter komt. Maar er is nu geen landelijk beleid op de schuilplaatsen. Nogmaals, TNO kijkt er nu wel naar, wat de voorwaarden et cetera zouden zijn. Daar sluiten wij dan ook op aan waar zij mee komen. De metrostations worden vaak genoemd. Maar dan moeten we goed kijken, dat heeft natuurlijk ook te maken met de luchtcirculatie et cetera. Ik wil daar echt de landelijke voorwaarden nog even goed bij betrekken. Verder, inderdaad dank voor de radio. Stemt u allen af op 93.4 Rijnmond zeggen,

kijk ik ook maar naar rechts. Zij zijn degenen die ons van alle informatie voorzien en het is ook belangrijk dat we dat overal in de stad kenbaar moeten maken. Misschien is dat nog niet overal bekend. Help mij die boodschap verspreiden. Er rest mij, tot slot, heel veel dank aan mevrouw Verkoelen en als het toch een beetje spannend wordt hier als er een sirene afgaat in het stadhuis, volgens mij is de kamer van mevrouw Verkoelen de meest voorbereide kamer van iedereen. Ik denk dat we allemaal bij mevrouw Verkoelen komen schuilen. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Dat is een beetje een klein kamertje, dat wordt wat krap, denk ik. Misschien na de verkiezingen, je weet het niet. Tot slot kan de initiatiefnemer nog even reageren op de bijdrage van het college, van de burgemeester.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Nee, die is hartstikke duidelijk. Daar heb ik het niet. Waar ik mee af wil sluiten is in ieder geval met enorme dank aan de Stichting Bescherming Bevolking, die hebben mij enorm geholpen. Die zijn er nog steeds, die mensen. Die geven ook al die rondleidingen. Als u daar eens een keer naartoe wil, het zou een leuk uitje voor ons allen kunnen zijn om ook eens wat te zien onder de grond. Die hebben mij heel erg geholpen met al deze spullen. Ik wil ze in ieder geval ontzettend bedanken van hieraf om dit weer op de kaart te krijgen. Tot zover. Ik ga ze voor u allemaal uitreiken, die radiootjes, want het is toch wel heel leuk om die thuis in de keukens boven het aanrecht te hebben staan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Ik heb nog 1 toezegging om te noteren. De burgemeester komt zo mogelijk in februari al terug op de voortgang van de gesprekken over de noodcommunicatievoorzieningen. Als daar dan de info voor aanwezig is. Dan dank ik hierbij Verkoelen voor het initiatiefvoorstel. Dan hameren we dit agendapunt ook af. Dan gaan we schorsen tot, ik denk 20.00 uur, voor de dinerpauze. De burgemeester laat zich dan even verontschuldigen vanwege de opening van het filmfestival, wat ook vanavond plaatsvindt. Een hartstikke mooi evenement in onze stad. Zij is dan om 22.15 uur waarschijnlijk weer present. Nog een punt van orde, mevrouw Van Groningen?

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Zeker, voorzitter, omdat het punt dat na de dinerpauze is, is de Rotterdamse horecaroutes. Ik weet dat de burgemeester daar in ieder geval bij de commissie ook aanwezig was. In hoeverre is het dan zinvol om die iets naar achter te schuiven, zodat de burgemeester ook weer aanwezig is om bij dat punt te zijn. Ik weet niet of er vragen zijn aan de burgemeester, maar ik wil dat toch heel graag bij even u neerleggen. Anders lijkt het me slim om die even op te schorten en met de rest van de punten verder te gaan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Ik begrijp dat wethouder Lansink-Bastemeijer dat zou kunnen vervangen. Maar als de burgemeester zegt: ik kan er om 22.15 uur bij zijn. Maar goed, dan wordt de rest van de agenda weer omgegooid. Als dat op die manier is afgestemd, zou ik het op die manier laten. Ik kijk even naar de burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Wij waren bezig om dat af te stemmen, maar ik kijk heel even naar Lies.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Laten we daar na de dinerpauze even op terugkomen, dan weten we of het handig is om het te husselen. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, voor mij heel specifiek is het dat ik dan net voordat de dinerpauze afloopt hier weer moet zijn, omdat het mijn agendapunt is. Ik heb liever dat ik daar aan de voorkant duidelijkheid over heb, anders moet ik zo nog even wat werk doen. Als u zegt: we doen dat met de burgemeester samen, dan weet ik ieder geval, dat kan ik ook aan mijn collega's meegeven, dat er andere punten eerst worden behandeld na de dinerpauze.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Lies, heb je een antwoord of niet? Je hebt geen antwoord. Ik kan het nog niet zeggen. De vraag is uitgezet bij de wethouder of hij mijn vragen ook zou kunnen beantwoorden. Maar ja, als we geen antwoord krijgen, schuiven we hem maar op.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Ik zou dan voorstellen, beste raad, om in elk geval direct na de dinerpauze te beginnen met 7.4. Als er in de tussentijd dan is afgestemd, doen we na 7.4 toch 7.3. Anders, als er geen afstemming is, verplaatsen we hem tot de burgemeester terug is. Maar liever zouden we hem door de heer Lansink-Bastemeijer laten waarnemen, dan houden we ook een beetje de voortgang in onze agenda. De heer Vonk nog een punt van orde.

De heer VONK (cu): Dank u wel. Ook over de agenda. We hebben nog punt 7.11 waar we een initiatiefvoorstel indienen en waarschijnlijk ook een vraag hebben aan de burgemeester. Die behandeling willen we ook graag doen waar de burgemeester bij is. Dat is waarschijnlijk op het moment dat u weer terug bent, maar mocht dat niet zo zijn, dan zal dat ook even opgeschort moeten worden tot de burgemeester terug is.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Prima. Dat zien we dan allemaal wel. Het komt vast goed. We gaan nu lekker naar de dinerpauze. Dan verwacht ik u allen hier om 20.00 uur stipt weer terug. Heel veel plezier aan de burgemeester bij de opening. Ik schors tot 20.00 uur.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen van de raadsvergadering van 29 januari 2026 (avondzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 2

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten, met dien verstande dat het voorzitterschap van 16.56 uur tot 18.13 uur en van 18.32 uur tot 21.46 uur is waargenomen door mevrouw A. Kockelkoren en van 21.46 uur tot 23.40 uur door mevrouw V.A. Bruin

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering.

Namens het college zijn tegenwoordig: De heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, mevrouw A.I. Norville, de heer F. Achbar, de heer S. Kasmi, mevrouw C.M. Zeegers en de heer R. Buijt.

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders, met dien verstande dat zij van 21.40 uur tot 21.48 uur is waargenomen door de heer W. de Bel

Heropening

7.4 Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek' en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): We gaan verder met agendapunt 7.4 Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek' en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport. Ik zie de wethouder. Ik zie een aantal leden. Nog niet allemaal, maar de rest komt dan vast binnen. Ik had wel als eerste op het lijstje staan de heer Biljoen. Die zie ik nog niet, dus dan kijk ik naar de heer Lammering of die wel als eerste wil. Het woord is aan de heer Lammering.

De heer LAMMERING VARELA (pvda): Voorzitter, ze gaan haar nu van de beademing halen om te kijken of ze nog zelfstandig kan ademen. Voorzitter, dit is een appje uit augustus 2024 na intensief contact tussen mij en mijn nichtje. Mijn andere nicht lag op dat moment al 24 uur in coma. Ze had een zware hersenbloeding, een bovenkaak die in haar keel zat en op meerdere plekken gebroken neus en liep samen met haar zoontje een trauma op dat ze haar hele leven met zich mee zal dragen. Tot vandaag de dag nog aan het revalideren en het is een wonder dat ze nog leeft. Op een mooie zomerdag fietste zij samen met haar zoontje van 9 achter op haar fatbike over het fietspad aan de Boompjes. Enkele minuten later stond haar leven compleet op zijn kop. Een opgevoerde fatbike kwam na een onzorgvuldige inhaalactie op haar weghelft terecht en botste frontaal op mijn nicht. De klap was zo hard dat zij over haar fiets vloog en op het asfalt terechtkwam. Wonder boven wonder had haar zoontje geen fysiek letsel. Maar het beeld dat je moeder zwaargewond wordt afgevoerd en langdurige traumabehandeling moet ondergaan, dat draag je voor altijd mee. Voorzitter, mijn nicht was 1 van de jaarlijks 1400 verkeersslachtoffers in dat jaar in Rotterdam. Fietzers zijn de meest kwetsbare deelnemers in het verkeer. We zien tegenwoordig dikke fietsen, we zien dunne fietsen, we zien lange fietsen, we zien korte fietsen. 1 ding hebben ze vaak gemeen, ze accelereren sneller en halen met gemak hogere snelheden dan waar onze fietsinfrastructuur oorspronkelijk op is ontworpen. Is onze fietsinfrastructuur hier nog wel voldoende op ingericht? Want als fietsers met snelheden van 25 kilometer per uur in de praktijk vaak hoger

frontaal kunnen botsen, moeten we onze fietspaden en met name de langere en dikkere trajecten dan niet kritisch onder de loep nemen? We dienen daarom samen met GroenLinks de motie in 'Voorkomen van gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden', waarmee we in kaart willen brengen op welke fietspaden we gevaarlijke inhaalmanoeuvres kunnen voorkomen. Eerlijk gezegd, de vragen die deze behandeling oproepen, bevestigen ook wel het Rekenkamerrapport in mijn beeld. We hebben onvoldoende zicht op hoe veilig onze wegen daadwerkelijk zijn en in het bijzonder onze fietsinfrastructuur. Het wordt tijd dat we dat onder de aandacht gaan brengen en gaan uitzoeken. Vandaar onze motie. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Lammering heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Voorkomen van gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek'';

constaterende dat:

- gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden regelmatig leiden tot ernstige ongevallen tussen fietsers;
- met name op lange, drukke en smalle fietspaden inhaalgedrag tot frontale botsingen kan leiden;
- fietsen, waaronder e-bikes en fatbikes, hogere snelheden en snellere acceleratie hebben dan voorheen;
- de huidige inrichting van veel fietspaden onvoldoende rekening houdt met deze snelheids- en massatoename;

overwegende dat:

- fietsers behoren tot de meest kwetsbare verkeersdeelnemers;
- snelheidsverschillen en onoverzichtelijke inhaalmanoeuvres een belangrijke oorzaak zijn van ernstig letsel;
- het voorkomen van gevaarlijke situaties effectiever is dan het achteraf handhaven op overtredingen;
- infrastructureel ontwerp een cruciale rol speelt in het sturen van veilig verkeersgedrag;

verzoekt het college:

- in kaart te brengen op welke fietspaden en trajecten in Rotterdam gevaarlijke inhaalmanoeuvres structureel voorkomen;
- bij deze locaties te beoordelen of inhalen veilig en verantwoord mogelijk is, gezien breedte, overzicht en verkeersintensiteit;
- waar nodig maatregelen te treffen om gevaarlijk inhalen te ontmoedigen of te voorkomen, waaronder:
- duidelijke markering of belijning (bijvoorbeeld middenstrepen of inhaalverboden);
- fysieke of optische ontwerpmaatregelen die inhalen ontmoedigen;
- aanpassing van fietspadbreedte of rijrichting waar dat mogelijk is;
- te verkennen of en hoe inhaalverboden op specifieke fietspaden juridisch en handhaafbaar kunnen worden ingericht;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S.F. Lammering Varela en M.H. Biljoen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan kijk ik naar de heer Biljoen. Is hij klaar daarvoor? Anders geef ik eerst het woord aan mevrouw Van Wifferen. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, we bespreken vandaag het rapport van de Rekenkamer, een heel doorwrocht rapport met pittige conclusies. Dat ging vooral over het te weinig helder hebben van doelen en het te weinig evalueren van verkeersveiligheidsmaatregelen. Wat mij heel erg is opgevallen in het debat, mijn collega Mourik heeft het gedaan, maar ik heb het allemaal teruggekeken, is dat de wethouder bijna alles heeft omarmd en blijkt gaf van een groot lerend vermogen. Heel veel opmerkingen, vragen die wij hadden, blijken al in gang te zijn gezet. Wij hebben toch nog een aantal aanscherpingen. Zo heb ik een motie en die heet 'Geef het volgende college lessen mee'. Dan gaat het om toch goed onderzoek te doen naar wat voor doelen we kunnen stellen in het nieuwe beleid. Want ondanks dat omgevingsfactoren natuurlijk veel bepalen, vinden we toch dat de gemeente zelf zijn doelen moet kunnen stellen. Die heb ik, maar ik heb er zo nog 1. Dat kan tegelijk. Aan de andere kant was er ook best wel veel commentaar van de Rekenkamer over dat ziekenhuisdata niet wordt meegenomen in Rotterdam. Er is een pilot nu bezig in Utrecht en ook Rotterdam werkt eraan om die ziekenhuisdata mee te kunnen nemen, zodat je beter weet waar die fietsongevallen hebben plaatsgevonden. Wij willen daar als D66 iets aan koppelen. Dat is dat we graag willen dat er goed wordt gekeken als we die ziekenhuisdata hebben, wat is dan de kritische norm van hoeveel ongelukken zijn er, hoe onveilig is het er, om in te grijpen in verkeersonveilige situatie. We willen dat dat wordt uitgezocht, zodat we, als we straks die data hebben, daar het beleid op kunnen aanscherpen. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Wifferen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 2. Van data naar daad

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.4 'Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek' en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport';

constaterende dat:

- Rotterdam actief werkt aan het realiseren van een koppeling tussen ziekenhuisdata en data van de gemeente;
- deze data kan worden ingezet om locaties met verhoogde risico's voor de verkeersveiligheid beter te identificeren;

overwegende dat:

- gerichte inzet van data kan bijdragen aan het tijdig en effectief nemen van aanvullende verkeersveiligheidsmaatregelen;
- het wenselijk is om een objectieve en toetsbare norm te hanteren om te bepalen wanneer een locatie als acuut verkeersonveilig moet worden aangemerkt;
- ziekenhuisdata, in het bijzonder gegevens over ongevallen, die hiervoor bij uitstek geschikt kan zijn;

verzoekt het college:

- te onderzoeken welke kritische norm kan worden gehanteerd voor ingrijpen op verkeersonveilige locaties;
- op basis hiervan een plan op te stellen en dit aan de gemeenteraad voor te leggen.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. I. van Wifferen

Motie 3. Geef het volgende college lessen mee

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.4 ‘Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam ‘Pas op voor de dode hoek’;

constaterende dat:

- ieder jaar tussen de 9 en 14 mensen overlijden in het Rotterdamse verkeer;
- er sprake is van een licht stijgende trend van het aantal verkeersslachtoffers;
- de verkeersveiligheid op diverse locaties de afgelopen jaren is verbeterd, waarbij ook evaluaties plaatsvinden;
- er desondanks geen concrete meetbare doelen zijn voor het verkeersveiliger maken van de stad;

overwegende dat:

- het aantal verkeersslachtoffers omlaag moet en er nog altijd veel te verbeteren is in de Rotterdamse infrastructuur voor veiligheid;
- doelen voor het verkeersveiliger maken van de stad het sturen van beleid op verkeersveiligheid vergemakkelijkt;
- het maken van goede concrete doelen waar de gemeente Rotterdam invloed op heeft niet simpel is;
- een volgend college de mogelijkheid moet hebben om goed onderbouwde doelen op te stellen;

verzoekt het college:

- een bondig onderzoek te doen naar de mogelijke doelen die de gemeente kan stellen waarop zij kunnen sturen voor de verkeersveiligheid;
- deze over te dragen aan een nieuw college zodat zij deze kunnen meenemen in de college targets;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. I. van Wifferen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Het woord is aan de heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl): Dank, voorzitter. Zoals ik ook al in de commissie zei: als ik naar de collegereacties kijk, dan zie ik een papieren werkelijkheid. Er worden procedures opgelegd, opgetuigd, risicomodellen worden besproken en er wordt ook verwezen naar de allerlaatste raadsvergadering. Maar de realiteit op het asfalt, die wacht niet tot eind februari. De Rekenkamer legt echt een pijnlijke zenuw bloot. De gemeente weet niet zo goed of haar maatregelen werken. Veel geld en weinig inzicht. Mijn fractie kan niet wachten tot het college eindelijk uit is vergaderd, want we weten niet wat de effectiviteit is van een drempel of een bordje hier of daar, maar we weten wel welk medicijn de wereld kan helpen. Dat is 30 kilometer per uur. Daarom sta ik hier vandaag met een stapel moties, voorzitter. Niet voor abstract beleid, maar voor concrete straten, waar bewoners zich nu, vandaag, onveilig voelen.

Dat zijn de bewoners aan de Bergweg in de Groenezoom en de mensen aan de Kleiweg, Oudedijk, Rusthoflaan en Brielselaan. Ik laat het hierbij, voorzitter. Dank.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank u wel. De heer Becker, heeft u een interruptie of een eigen bijdrage?

De heer BECKER (vvd): Interruptie.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Becker.

De heer BECKER (vvd): Ik zal de heer Biljoen helpen met een aantal seconden. De heer Biljoen geeft aan: van 50 naar 30 helpt de Verkeersveiligheid. Dat is precies wat dit college doet. Er zijn 115 straten in Rotterdam aangewezen om van 50 naar 30 te gaan. Daarvoor zijn ook de juiste middelen, via drempels of bepaalde bewegwijzering, strepen op het asfalt, et cetera, om ervoor te zorgen dat daadwerkelijk ook die snelheid eruit gehaald wordt en dat er ook daadwerkelijk 30 wordt gereden. U heeft het over papieren werkelijkheid, maar dit zijn juist de stappen die leiden tot verkeersveiligheid. Dit zijn juist de stappen die dit college inzet om dat te bewerkstelligen. Dan kunt u altijd komen met die ene straat die niet 30 wordt, omdat het daar niet mogelijk is vanwege de tram, maar dat zijn wel echt gigantische stappen, want 80 procent van de ongelukken gebeurt op 50 kilometer-wegen en op 30 kilometer-wegen gebeurt significant minder ongeluk. Als er gebeuren, zijn ze minder impactvol. De heer Biljoen wijst nu op een paar wegen die niet naar 30 gaan, maar die 115 vergeet hij in zijn pleidooi.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl): Dank, voorzitter. Ik vergeet de 115 straten niet. Tegelijkertijd weet ook de heer Becker van de Rotterdamse VVD, laten we dat voorbeeld nemen, van de Oranjeboomstraat, waar 50 kilometer wordt gereden, 30 kilometer wordt gereden, 50 kilometer wordt gereden. Dat is een heel raar beleid. Dat werkt niet. Vandaar dat we ook aangeven deze straten, waar ook bewoners keer op keer aan de bel hebben getrokken, via brieven, via mails, ze zijn hier komen inspreken, bewoners zijn het zat. Wij luisteren naar die bewoners en vandaar dat we zeggen: we gaan niet wachten op het college. We gaan niet wachten tot we eindelijk in februari te horen krijgen: die 23 locaties die we nog zouden doen, die gaan we inderdaad niet halen. We roepen het college op tot actie nu.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Biljoen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 4. 30 km/u op de Groenezoom

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.4 ‘Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam ‘Pas op voor de dode hoek’ en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport”;

constaterende dat:

- volgens de Rekenkamer Rotterdam de meeste verkeersslachtoffers vallen onder fietsers;
- de invoering van 30 km/u als maximumsnelheid een bewezen effectieve maatregel is, die leidt tot minder ongelukken, minder zware ongelukken en daarmee tot minder verkeersdoden onder fietsers en voetgangers;

- de Fietzersbond Rotterdam en de wijkraad van Vreewijk recent nog een petitie met 515 hebben overhandigd aan de gemeenteraad om de Groenezoom naar 30 kilometer per uur te krijgen;

overwegende dat:

- er een grote vraag is vanuit bewoners om de Groenezoom 30 km/u te maken om de veiligheid van de buurt te verbeteren;
- het invoeren van de 30 km/u op de Groenezoom de Vreewijkschool toegankelijker en veiliger maakt voor zowel kinderen als ouders zeker tijdens de schoolspits;
- een zijstraat van de Groenezoom, de Groene Hilledijk wel 30 km/u wordt, wat voor meer verkeer kan zorgen de komende jaren op de Groenezoom;
- het invoeren van 30 km/u op de Groenezoom de veiligheid voor voetgangers en fietsers verbetert, terwijl de gevolgen voor aanrijtijden van hulpdiensten en bussen verwaarloosbaar zijn;
- de Rekenkamer in het rapport 'Pas op voor de dode hoek' concludeert dat de gemeente onvoldoende zicht heeft op welke maatregelen werken, maar dat snelheidsverlaging naar 30 km/u wetenschappelijk wél bewezen effectief is om slachtoffers te voorkomen;

verzoekt het college:

- naar de initiatiefnemers van de petitie te luisteren en van de Groenezoom een 30 km/u weg te maken;
- het invoeren van 30 km/u op de Groenezoom te communiceren naar de bewoners van de Vreewijk;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en S.F. Lammering Varela

Motie 5. 30 km/u op de Bergweg

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.4 ‘Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam ‘Pas op voor de dode hoek’ en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport’;

constaterende dat:

- volgens de Rekenkamer Rotterdam de meeste verkeersslachtoffers vallen onder fietsers;
- de invoering van 30 km/u als maximumsnelheid een bewezen effectieve maatregel is, die leidt tot minder ongelukken, minder zware ongelukken en daarmee tot minder verkeersdoden onder fietsers en voetgangers;
- in het rapport van Veilig Verkeer Nederland (VVN) de Bergweg als een zeer onveilige en gevaarlijke weg wordt aangeduid;

overwegende dat:

- de tram slechts 10 seconden per rit vertraging oploopt met het invoeren van 30 km/u op de Bergweg;
- volgens het VNN-rapport de tram op de bergweg geen 50 km/u rijdt of hoeft te rijden, waarbij de benodigde snelheid voor de huidige dienstregeling tussen 27,25 km/u en 29,50 km/u zit;
- obstakels zoals verkeersdrempels volgens de recente landelijke richtlijnen van de CROW voor een 30 km/u ontsluitingsweg geen noodzaak meer zijn, waardoor de weg voor hulpdiensten toegankelijk kan blijven;

- de ongeveer 2.500 bewoners van de Bergweg zelf graag een 30 km/u weg in hun straat willen hebben om de veiligheid te verbeteren;
- de Rekenkamer in het rapport 'Pas op voor de dode hoek' concludeert dat de gemeente onvoldoende zicht heeft op welke maatregelen werken, maar dat snelheidsverlaging naar 30 km/u wetenschappelijk wél bewezen effectief is om slachtoffers te voorkomen;

verzoekt het college:

- de aanbevelingen van het WN-rapport over te nemen en op korte termijn de snelheid op de bergweg te verlagen naar 30 km/u en op langere termijn de weg volgens de GOW 30-normen in te richten;
- het invoeren van 30 km/u in de Bergweg te communiceren naar de bewoners van de Bergweg;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en S.F. Lammering Varela

Motie 6. 30 km/u op de Rusthoflaan

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.4 ‘Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam ‘Pas op voor de dode hoek’ en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport’;

constaterende dat:

- volgens de Rekenkamer Rotterdam de meeste verkeersslachtoffers vallen onder fietsers;
- de invoering van 30 km/u als maximumsnelheid een bewezen effectieve maatregel is, die leidt tot minder ongelukken, minder zware ongelukken en daarmee tot minder verkeersdoden onder fietsers en voetgangers;
- de Rusthoflaan in Crooswijk tussen de Paradijslaan en Boezemstraat een gevaarlijke weg is voor fietsers, kruisend verkeer en overstekende voetgangers, vanwege het smalle wegprofiel, de hoge snelheden en het ontbreken van een fietspad;
- de Rusthoflaan is opgenomen in de lijst van 35 verkeersonveilige plekken;

overwegende dat:

- het belang van minder verkeersslachtoffers zwaarder zou moeten wegen dan het belang van enkele minuten tijdwinst voor automobilisten;
- de breedte van het wegprofiel een maximumsnelheid van 50 km/u onverantwoord maakt;
- de Rekenkamer in het rapport 'Pas op voor de dode hoek' concludeert dat de gemeente onvoldoende zicht heeft op welke maatregelen werken, maar dat snelheidsverlaging naar 30 km/u wetenschappelijk wél bewezen effectief is om slachtoffers te voorkomen;

verzoekt het college:

- ten behoeve van de verkeersveiligheid de maximumsnelheid op de Rusthoflaan te verlagen naar 30 km/u;
- daarnaast fietspaden op de weg (fietsuggestiestroken) aan te brengen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en S.F. Lammering Varela

Motie 7. 30 km/u op de Oudedijk

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.4 ‘Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam ‘Pas op voor de dode hoek’ en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport”;

constaterende dat:

- volgens de Rekenkamer Rotterdam de meeste verkeersslachtoffers vallen onder fietsers;
- de invoering van 30 km/u als maximumsnelheid een bewezen effectieve maatregel is, die leidt tot minder ongelukken, minder zware ongelukken en daarmee tot minder verkeersdoden onder fietsers en voetgangers;
- de Oudedijk in Kralingen een drukke en voor overstekende fietsers en voetgangers gevaarlijke weg is, zoals ook blijkt uit de lijst van 35 verkeersonveilige plekken en de zienswijzen op het invoeren van de GOW-30 straten;

overwegende dat:

- het belang van minder verkeersslachtoffers zwaarder zou moeten wegen dan het belang van enkele minuten tijdwinst voor automobilisten en de tram;
- er op de Oudedijk voldoende ruimte is om op termijn een vrijliggende trambaan te realiseren, door de weg opnieuw in te richten;
- de Rekenkamer in het rapport ‘Pas op voor de dode hoek’ concludeert dat de gemeente onvoldoende zicht heeft op welke maatregelen werken, maar dat snelheidsverlaging naar 30 km/u wetenschappelijk wél bewezen effectief is om slachtoffers te voorkomen;

verzoekt het college:

- ten behoeve van de verkeersveiligheid de maximumsnelheid op de Oudedijk te verlagen naar 30 km/u;
- een plan uit te werken voor een herinrichting van de Oudedijk met een vrijliggende trambaan, naar voorbeeld van de plannen voor de Oostzeedijk in het Verkeerscirculatieplan;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en S.F. Lammering Varela

Motie 8. 30 km/u op de Kleiweg

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.4 ‘Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam ‘Pas op voor de dode hoek’ en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport”;

constaterende dat:

- volgens de Rekenkamer Rotterdam de meeste verkeersslachtoffers vallen onder fietsers;
- de invoering van 30 km/u als maximumsnelheid een bewezen effectieve maatregel is, die leidt tot minder ongelukken, minder zware ongelukken en daarmee tot minder verkeersdoden onder fietsers en voetgangers;
- het college voornemens is om niet de gehele Kleiweg 30 km/u te maken, maar alleen tussen G.K. van Hogendorpweg tot aan de spoorwegovergang Kleiweg;

overwegende dat:

- indieners van zienswijzen op dit besluit unaniem aangeven dat ze het liefst zien dat de gehele Kleiweg naar 30 km/u gaat voor de verkeersveiligheid;

- deze zelfde indieners ook aangeven dat op het deel van de Kleiweg dat nu 50 km/u blijft er vaak verkeersonveilige situaties zijn;
- de gehele Kleiweg 30 km/u maken ervoor zorgt dat de verkeerssituaties voor auto's, fietsers en voetgangers veiliger en minder verwarrend is;
- in het licht van de verkeersveiligheid van bewoners de aanrijtiden van trams en bussen verwaarloosbaar zijn;
- de Rekenkamer in het rapport 'Pas op voor de dode hoek' concludeert dat de gemeente onvoldoende zicht heeft op welke maatregelen werken, maar dat snelheidsverlaging naar 30 km/u wetenschappelijk wél bewezen effectief is om slachtoffers te voorkomen;

verzoekt het college:

- om de 30 km/u zone op de Kleiweg zo snel mogelijk uit te breiden naar de gehele weg;
- het invoeren van 30 km/uur op de Kleiweg te communiceren naar de bewoners rond de Kleiweg;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en S.F. Lammering Varela

Motie 9. 30 km/u op de Brielselaan

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.4 'Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek' en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport';

constaterende dat:

- volgens de Rekenkamer Rotterdam de meeste verkeersslachtoffers vallen onder fietsers;
- de invoering van 30 km/u als maximumsnelheid een bewezen effectieve maatregel is, die leidt tot minder ongelukken, minder zware ongelukken en daarmee tot minder verkeersdoden onder fietsers en voetgangers;
- de Brielselaan in de Tarwewijk is opgenomen in de lijst van 35 verkeersonveilige plekken, omdat die onveilig is voor overstekende fietsers en voetgangers door hard rijdende automobilisten;

overwegende dat:

- het belang van minder verkeersslachtoffers zwaarder zou moeten wegen dan het belang van enkele minuten tijdwinst voor automobilisten;
- de afdoening van motie [24bb008482] 'Veilig en toegankelijk de Brielselaan over' lang op zich laat wachten, maar het verbeteren van de verkeersveiligheid op de Brielselaan niet kan wachten;
- de Rekenkamer in het rapport 'Pas op voor de dode hoek' concludeert dat de gemeente onvoldoende zicht heeft op welke maatregelen werken, maar dat snelheidsverlaging naar 30 km/u wetenschappelijk wél bewezen effectief is om slachtoffers te voorkomen;

verzoekt het college:

- ten behoeve van de verkeersveiligheid de maximumsnelheid op de Brielselaan te verlagen naar 30 km/u, aanvullend op de maatregelen die volgen uit de afdoening van motie [24bb008482] 'Veilig en toegankelijk de Brielselaan over';

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en S.F. Lammering Varela

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Zijn er nog andere sprekers op dit onderwerp? De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Voorzitter, dank u wel. We hebben hier inderdaad een hele uitvoerige commissiebespreking over gehad. Ik hoef het niet al te lang te maken. Maar verkeersveiligheid is natuurlijk een heel groot goed. Wat ik in de commissie ook heb aangegeven, is verkeersveiligheid ook een samenwerking. Je hebt diverse verkeersdeelnemers. Dat zijn voetgangers, dat zijn fietsers en dat zijn auto's van diverse grootte, vrachtwagens, et cetera. Zolang iedereen zich aan de verkeersregels houdt, dan gaat het voor een groot gedeelte al heel erg goed. Het zal je maar gebeuren dat je inderdaad, zoals het verhaal net, een ongeluk krijgt met je fatbike, of dat je van je sokken wordt gereden door een elektrische bakfiets, of door een verkeersas met een dikke bak of dat je als bestuurder schrikt van een voetganger die door rood loopt, want dat gebeurt natuurlijk ook. Dan zit een ongeluk in een klein hoekje, in een dode hoek. Het kan zomaar in 1 keer zo gebeuren. Dat wil je natuurlijk ook helemaal niet. Daarom zijn er al diverse moties ingediend, die wij waarderen als goed. Die zullen wij dan ook steunen. Zelf komen wij ook met een motie, want onze mailbox puilt werkelijk uit van de fatbike overlast, vooral ook in drukke gebieden. Daarom hebben wij een motie welke vraagt om een onderzoek om te kijken waar zijn deze hotspots en welke restricties kunnen wij nog meer opleggen, na voorbeeld van bijvoorbeeld Enschede en Amsterdam, en welke mogelijkheden kunnen wij nog meer zoeken om een fatbike verbod op te leggen? Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Nog andere sprekers? Dat is niet het geval. Dan geef ik het woord aan wethouder Lansink-Bastemeijer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Voorzitter, ik heb geen vragen gekregen, maar ik ontvang nog een aantal moties die niet met mij van tevoren zijn afgestemd. Daar moet ik even op wachten om die te kunnen appreciëren. PvdA motie 'Voorkomen van gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden'. U vraagt dat in kaart te brengen. Ik heb deze motie niet eerder kunnen appreciëren binnen de ambtelijke organisatie. Ik weet niet of dat we dat op dit moment doen. Daar moet u van mij het antwoord schuldig blijven, want u weet hoe ik erin zit. Als we het al doen, dan is hij wat mij betreft overbodig en dan zal ik hem ontraden. Maar ik wil dat er nadrukkelijk ook wordt gekeken binnen de ambtelijke organisatie hoe zij daarnaar kijken en of die uitvoerbaar is voor ons. 'Van data naar daad' van D66, motie nummer 2, kunnen we omarmen. Motie nummer 3 idem, 'Geef het volgende college lessen mee'. Dank voor de waardering van de beantwoording in de commissie. Dat is overigens ook eens fijn om te horen. Even een pauze, want er zijn wat moties nog onderweg die ik nog niet ken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan wachten we even op de printers.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Overigens dan kan ik geen motienummer, maar dan doe ik een andere volgorde. Ik weet dat uw raad het liever allemaal synchroon heeft, maar dan schiet het een beetje op. Die van Leefbaar Rotterdam, dat is de laatste motie. Dat is motie nummer 9. Die kan ik in deze vorm ook omarmen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Ik zie al moties hiernaartoe komen.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik heb overigens inmiddels al ambtelijk ook navraag kunnen doen en wij zien uitvoeringsproblemen om het beoordelen van inhaalmanoeuvres die gevaarlijk zijn, om dat in kaart te brengen. Daar zit een uitvoeringsvraagstuk waar wij niet aan kunnen voldoen. In die zin ontraden op basis van

onuitvoerbaarheid. Misschien kan de fractie mij in de loop der tijd van deze avond nog even benaderen hoe we komen tot een motie die wel kan worden omarmd. Maar het dictum in kaart brengen van manoeuvres, dat is onuitvoerbaar. Dan een hele stapel van GroenLinks-PvdA over 30 kilometers. Dan ga ik ervan uit dat het verzoek elke keer hetzelfde is, maar elke keer op een andere plaats. U vraagt daar al gelijk het te communiceren. U weet dat er voor een GOW-30 straat we altijd naar een aantal dingen kijken, namelijk het feit of het inpasbaar is en dat het overtuigend kan worden ingevoerd. Een straat die oogt als een 50 kilometer, dat wordt ook 50 kilometer. Dan kun je versmallen et cetera en dat soort van zaken, maar we hebben gekozen in het beleid van 30 kilometer om dat op een sobere en doelmatige manier te doen. Dat wil niet zeggen dat wij niets doen. Alleen bordjes, dat is niet zoals het gebeurt. Maar hele wegen versmallen en dat soort van zaken, dat zit echt niet in het arrangement, wel om dat optisch te versmallen bijvoorbeeld door dat meer in te richten als bijvoorbeeld een soort van fietsstraat. Ik heb in de Verkeersaso Aanpak, bruggetje, aangegeven dat er 15 straten wat mij betreft toch in pilot gaan komen, waarin we kijken naar de straten die wij voorsnog hebben uitgesloten via de beslissingsboom die wij voor de huidige 30 kilometer aanpak hebben gebruikt, om dat toch nog eens te proberen in een aantal straten die buiten de boot zijn gevallen. Wat ik met u afstem, is dat ik deze moties, de motie 4 tot en met 9, dat ik deze serieus in overweging neem. Dat heb ik overigens bij de groenzoom ook al gezegd. Binnen dat kader van die extra 15, 30 kilometer. Maar op deze manier nu al besluiten dat te communiceren, zonder dat ik naar de inrichting en de mogelijkheden heb gekeken om dat op een goede manier te doen, dat vind ik echt te prematuur. Maar ik beloof u wel dat ik deze straten die u heeft aangegeven in ieder geval in de top 15 meeneem. Dat wil niet zeggen dat ik ze allemaal ga doen, maar dat ik ze wel meeneem om te kijken of dat dit goede straten zijn om in die pilot mee te starten. Dan zijn dat de moties, mevrouw de voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Waard heeft de volgende motie ingediend.

Motie 10. Fatbike in de APV, daar maak je fietspaden veiliger mee

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari ter bespreking van Agendapunt 7.4 ‘Rapport Rekenkamer Rotterdam “Pas op voor de dode hoek: onderzoek naar verkeersveiligheid”;

constaterende dat:

- onze stad steeds vaker wordt geteisterd door groepen jongeren op fatbikes die zich de koning van het fietspad wanen en gevaarlijk, asociaal en intimiderend gedrag vertonen;
- in Enschede vanaf februari via de APV een verbod op fatbikes in de binnenstad tijdens winkeluren ingaat;
- in Amsterdam een plaatselijk fatbikeverbod in het vondelpark in het voorjaar gaat worden ingevoerd vanwege overlast, door een artikel in de APV toe te voegen voor elektrische fietsen met een banddikte van 7+ centimeter;
- veel fatbike-gebruikers deze op een verantwoorde manier gebruiken maar een kleine groep de fietspaden aanzienlijk onveiliger maakt en hiermee de stad verloedert en de leefbaarheid aantast;
- de mogelijkheid om aan de hand van de landelijke wetgeving fatbikegebruikers beperkingen op te leggen voorsnog uitblijft;

overwegende dat:

- uit cijfers van VeiligheidNL blijkt dat ongevallen met fatbikes vaker leiden tot ernstig letsel dan bij gewone fietsen, vanwege de grotere massa en hoge snelheid;
- het ontbreken van een leeftijdsgrens en kenteken roekeloos en onverantwoordelijk rijgedrag in de kaart werkt, waarvan de daders het gevolg vaak niet inzien;

- het wachten is op ongelukken met letsels al dan niet erger door toedoen van een (opgevoerde) fatbike;
- de combinatie van snelheid en wendbaarheid het voertuig aantrekkelijk maakt voor daders van criminele delicten en regelmatig worden ingezet als vluchtmiddel voor een fast-exit bij straatroven en inbraken;
- fatbikes geen kentekenplicht hebben wat het moeilijk maakt daders te identificeren;
- het zowel Amsterdam en Enschede gelukt is een gedeeltelijk verbod via de APV in te voeren;

verzoekt het college:

- te onderzoeken wat de hotspots zijn van fatbikeoverlast;
- te onderzoeken welke mogelijkheden naast de initiatieven in Enschede en Amsterdam er zijn om overlast fatbikes te komen en te kunnen weren uit drukbezochte gebieden;
- in het voorjaar van 2026 dit voorstel terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. J.M.D. de Waard en S.J.C. Becker

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Daarbij moet ik even aangeven de wethouder heeft deze motie al wel omarmd, alleen toen had hij hem verkeerd genummerd. Het is motie 10. Dan zijn we huishoudelijk weer op orde en dan geef ik het woord aan de heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl): Dank, voorzitter en ook dank aan de wethouder voor de appreciatie op de moties. Tegelijkertijd laat me heel even het voorbeeld noemen van de Groenezoom, want ik hoor dat u wilt kennelijk meer onderzoek doen. De Groenezoom is een voorbeeld van een straat waar echt al jarenlang wordt gevraagd: laten we hier een 30 kilometer-zone doen. Sterker nog, er is een petitie aangeboden. Die heeft u natuurlijk ook ontvangen. Wat heeft het college nog meer nodig? Wat voor onderzoekers zijn nog meer nodig om dit in gang te zetten?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dat heb ik u feitelijk in mijn instrument al uitgegeven. In 30 kilometer moet je op een overtuigende manier neer kunnen zetten, omdat het anders feitelijk een 30 kilometer-weg is waar continu 50 of harder op wordt gereden. Je moet dat wel op een overtuigende manier kunnen doen. Ik heb u aangegeven op basis van die toetsingscriteria zijn alle straten van Rotterdam door ons beslissingsboompje gekomen en daar zijn die 115 straten. Als het er meer hadden geweest, hadden er meer geweest. We hebben er zo een zorgvuldige analyse op gedaan. Maar ik heb u aangegeven dat binnen de Verkeersas Aandacht ik het belangrijk vind op een aantal punten te kijken een top 15 waar we afwijken van de beslissingscriteria, maar dan moeten we wel tot beslissingscriteria komen. Wat past dan wel? In welke straten wel? Op basis daarvan het goede besluit te nemen om nog 15 straten toe te voegen aan die 115 in een pilot versie, omdat dat afwijkt van ons uitgangspunt dat het een overtuigende manier van invoeren van 30 kilometer moet zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Lammering.

De heer LAMMERING VARELA (pvda): Dank u wel, voorzitter. Vooral om te kijken of ik het goed had begrepen. Ik heb er begrip voor. De motie had nog wat aandacht nodig en heeft nog wat aandacht nodig, die we hebben ingebracht. Maar heb ik dan ook goed begrepen dat de wethouder openstaat om het erover te hebben, zodat hij eventueel zo aangepast kan worden dat hij wel omarmd kan worden?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ja, want ik denk dat delen van uw motie mogelijkverwijs verder gebracht kunnen worden. Maar juist waar u mee begint, uw belangrijkste punt, schouw dat, dat betekent feitelijk dat ik op elk fietspad iemand neer moet gaan zetten om te kijken of dat daar gevaarlijke inhaalmanoeuvres zijn. Dan kan ik het in kaart brengen. Natuurlijk hebben we ongevallendata en dat soort van zaken, maar dan verweet je niet per definitie of dat dat een inhaalmanoeuvre is geweest. Dat maakt hem zo onuitvoerbaar voor ons. Ik wil best eens met u kijken, misschien na dit debat of tijdens, we hebben nog even, om te kijken: kunnen we nog iets uit die motie halen waar we richting u kunnen redeneren. Anders op een ander moment.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mijnheer Lammering.

De heer LAMMERING VARELA (pvda): Dank voor de beantwoording en voor de flexibiliteit ook. Dan komen wij met een aangepaste motie.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Prima. Zijn er nog veegvragen blijven liggen? Dat is niet het geval. Dan heb ik een toezegging genoteerd. De wethouder zal de straten uit de motie van de heer Biljoen meenemen in zijn afweging voor de te kiezen straten uit een top 15. Dan is daarmee agendapunt 7.4 afgehamerd.

7.3 Herzien initiatiefvoorstel Van Groningen over 'Rotterdamse Horeca Routes'.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan gaan we nu terug naar agendapunt 7.3, waarvan ik begrepen dat die door de heer wethouder Lansink-Bastemeijer wordt waargenomen voor de burgemeester. Dat is namelijk 7.3 Herzien initiatiefvoorstel Van Groningen over 'Rotterdamse Horeca Routes'. Dan nodig ik mevrouw Van Groningen uit achter de colleegetafel. Het woord is aan mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dank u wel. Het voelt bijna vertrouwd hier zo naast de heer Lansink-Bastemeijer. Wat een gezelligheid, zo een volle zaal vanavond. Maar voorzitter, nu tijd voor wat serieuze zaken, want we gaan het natuurlijk hebben over veilig uitgaan en de Rotterdamse Horeca Routes. Veilig uitgaan betekent wat ons betreft veilig aankomen, natuurlijk veilig tussen kroeg en kroeg lopen, maar ook weer veilig thuiskomen. In de horecagebieden weten we allemaal dat er veel maatregelen worden getroffen om iedereen veilig uit te kunnen laten gaan. Denk aan de aanpak Veilig Uitgaan, de horecastewards, de Safe'R Spot in het centrum en natuurlijk ook het politie horecateam. Alleen tussen die horecagebieden is het echt anders. De routes die de horecagebieden met elkaar verbinden, precies daar waar je fietst, voor de heer De Waard, of loopt of als je richting huis gaat, die blijven vaak buiten beeld. Wat gezellig hier ook. Donkere, verlaten stukken stille straten en plekken waar de stad even stopt. Moet dat jouw fijne, aantrekkelijke route naar de kroeg of naar huis zijn? Nee. Daarom introduceerden we in oktober 2024 dit initiatiefvoorstel, de Rotterdamse Horeca Routes. Logische verbindingen tussen de horecagebieden van Rotterdam, routes die aantrekkelijk gemaakt kunnen worden met de juiste maatregelen. Daarvoor bieden we in dit plan een hele mooie toolkit om stap voor stap die Rotterdamse horecagebieden via maatwerkoplossingen met elkaar te verbinden. Denk aan meer licht, meer geluid, meer mensen en waar nodig verbeterd cameratoezicht. Dat gaat enerzijds helpen om mensen op een prettige manier van horecagebied naar horecagebied te laten bewegen, zodat we het gebruik van de horeca in deze stad nog meer stimuleren. Maar anderzijds, en dat vind ik misschien nog wel belangrijker, is dat het gaat helpen in de strijd tegen seksuele straatintimidatie. Want laat ik het nog een keer voor u opnoemen vanavond, 77 procent van de vrouwen krijgt te maken met seksuele straatintimidatie. Laat het even op u inwerken. Als u dan bedenkt dat 90 procent van diezelfde vrouwen haar gedrag überhaupt

aanpast. Ze gaan op weg met sleutels tussen hun vingers, ze reizen samen of ze lopen om. Dat is natuurlijk niet normaal. Het is niet normaal dat vrouwen zich aanpassen, appjes moeten sturen dat ze onderweg zijn of dat ze veilig thuis zijn. Toch zit het in het systeem van elke vrouw, ook bij mezelf en bij mijn dochter. Dat is niet omdat ze dat willen, dat is echt omdat ze vinden dat ze zichzelf moeten beschermen. Anno 2026 zou dat toch niet meer mogelijk moeten zijn? Dus daarom, voorzitter, is het echt de hoogste tijd dat we onze horecagebieden met elkaar gaan verbinden. De Witte de Withstraat met het Stadhuisplein, De Meent met de Oude Haven en de Oude Haven weer met die Witte de Withstraat, dat je een rondje zou kunnen lopen. Laten we het dan de horecaroute noemen. Maar in ieder geval als het aan die Rotterdamse VVD ligt, gaan we heel snel aan de slag met de Binnenrotte, met het Schouwburgplein. Als ik heel eerlijk ben, vanaf het moment dat het initiatiefvoorstel was ingediend, kreeg ik berichtjes van horecaondernemers die superblij waren en die hopen dat dit snel uitgevoerd gaat worden. Maar niet alleen dat, ook van bezoekers, die zeggen: na 25 jaar eindelijk. Zelfs onze eigen Rotterdammers willen het graag. Wat er nu echt nodig is, wat er vanavond nodig is, is doorpakken. Dat is een beetje lef tonen en dat is stappen zetten, want laten we eerlijk zijn, Rotterdam heeft echt lang genoeg gewacht. Vrouwen hebben echt lang genoeg gewacht. Wij willen onze straten terug, mijn dochter wil dat ook graag. Laten we samen vanavond aan de slag gaan voor Rotterdam en die Rotterdamse horecaroutes geven aan onze stad. Laten we aan de slag gaan. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Dan gaan we over naar de eerste termijn van de raad en ik heb mevrouw Van Wifferen op het lijstje staan. Ik kan ook rondkijken voor iemand anders.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, D66 is echt ingenomen met de herziene versie, want een aantal pijnpunten, vooral over een dekkend cameranetwerk, die zijn eruit gehaald. De rest vonden we al mooi en nu vinden we het helemaal een mooi voorstel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Vanuit GroenLinks-PvdA dezelfde afdrank. Heel goed initiatief. Fijn om te zien dat u met concrete voorstellen komt ook om seksuele straatintimidatie te bestrijden. Dus heel erg goed. Onze steun. Het dekkend cameranetwerk was voor ons ook een heikel punt. Fijn dat dat aangepast is. U kunt op onze steun rekenen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Anderen? De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk): Dank, voorzitter. Ook vanuit ons complimenten voor het voorstel. Bankjes, lichtjes, et cetera, het moeten er zijn om de stad levendiger te maken, maar het wordt nu ingezet voor helaas iets anders. Wij hadden wel 1 aanvulling op het voorstel en daar was mevrouw Van Groningen het gelukkig met ons eens. Naast licht vinden wij dat geluid in bepaalde gebieden ook van belang kan zijn. Er zijn ook voorbeelden van in het buitenland waardoor dat effectief lijkt. Middels de motie vragen we de wethouder om te kijken of dat binnen die horecaroutes ook van toepassing kan zijn. Denk aan klassieke muziek, natuurgeluiden, et cetera. Dat schijnt ook heel goed te werken om het veilig te houden of het veiligheidsgevoel in ieder geval toe te laten nemen. Die motie dien ik in, ook mede ondertekend door mevrouw Van Groningen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Dank, voorzitter. In de commissie is het hier al uitvoerig over gegaan. Het moge dan ook meer dan duidelijk zijn, uitgaan in Rotterdam moet leuk en veilig zijn. Maar laten we ook realistisch zijn, het is een armoede dat we moeten denken aan een veilige route. Het is een armoede dat we angstvallig over onze schouders moeten kijken,

omdat we niet zeker zijn of we veilig over straat kunnen. Er zijn met ons meerdere ervaringen gedeeld. Ook na de laatste presentatie van mevrouw Van Groningen, waarin wij het constructieve debat hebben gevoerd, hebben wij nog contact gehad met dames die hier uit zijn geweest in Rotterdam en die op een avond zijn belaagd door een groep jongeren met bondkraagjes en fatbikes. Dit is simpelweg niet het Rotterdam wat wij verdienen. Dit is niet het Rotterdam wat het uitgaanspubliek verdient. Dit is niet het Rotterdam waar wij uit willen gaan. Het maakt Rotterdam er niet populairder op. Daarom goed dat het initiatiefvoorstel er is, maar laten we ook toewerken naar een Rotterdam waar het leuk en veilig uitgaan is. Zonder dat ik hier een hele nieuwe discussie wil starten, maar ik hoorde net inderdaad ook de oproep van de heer Soytekin over het geluidje. Daar hebben we elkaar gevonden natuurlijk, maar dan ben ik toch benieuwd hoe de heer Soytekin dan ook denkt in het kader van de gebedsoproepen, wat ook wat geluid oplevert in de publieke ruimte. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Het woord is aan de heer Soytekin om daarop te reageren.

De heer SOYTEKIN (denk): Ik weet niet of de heer De Waard mijn motie dan goed heeft begrepen, want ik stimuleer geluid inderdaad. Ik vind, als de heer De Waard mij die vraag stelt, dat die gebedsoproepen prima thuishoren in een stad als Rotterdam en die ook goed kunnen werken, ook in het kader van dat mensen zich op hun gemak en goed kunnen voelen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Soytekin heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Geluid in de buitenruimte

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van het agendapunt 7.3 ‘Initiatiefvoorstel Van Groningen over ‘Rotterdamse Horeca Routes’;

constaterende dat:

- de Rotterdamse VVD in haar initiatiefvoorstel 'Rotterdamse Horeca Routes' op de routes vooral de inzet van licht, bankjes en camera's ter verbetering van het veiligheidsgevoel noemt;
- hierbij de inzet van geluid niet wordt genoemd;
- uit verschillende onderzoeken blijkt dat bij blootstelling aan geluid, zoals natuurgeluid, psychologische stress kan reduceren en emotioneel welzijn kan bevorderen;
- daarnaast geluid ook sociale interacties kan stimuleren;

overwegende dat:

- inzet van geluid een effectief middel kan zijn om een vrolijke sfeer te creëren in een gebied;
- inzet van geluid voor een ontspannen sfeer kan zorgen in de gebieden waar het wordt ingezet;
- hierdoor kan worden voorkomen dat er een incident ontstaat, waarbij een individu op een ongewenste manier wordt bejegend;

verzoekt het college:

- in de verdere uitwerking van het initiatiefvoorstel veilige horeca routes, te onderzoeken hoe er tussen verschillende horecaroutes geluid kan worden toegevoegd, zodat bezoekers “van geluid naar geluid” kunnen lopen;
- hierover terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. S. Soytekin en D.A. van Groningen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Nog andere mensen op dit thema? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Met dank voor het initiatiefvoorstel, positief, geweldig. Eén kanttekening erbij. We hebben veel bijeenkomsten op dit moment over wat kunnen wij doen aan de openbare ruimte. Het is mij ook veel aangelegen om daar iets aan te kunnen doen. Het is wel een kwestie van maatwerk, want wij vrouwen zijn niet altijd overal blij met heel veel licht. Dat moet ook even gezegd worden. Er zijn plekken waar we dat moeten gaan doen en zeker ook niet altijd met camera's. Er is ook een andere inrichting nodig van onze openbare ruimte. Maar dit is wel degelijk ook een van de oplossingen. Wat dat betreft positief.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter, en dank aan mevrouw Van Groningen. Het is altijd prachtig, vind ik het, als een raadslid zelf met een initiatiefvoorstel komt. Daar zijn wij raadsleden ook voor. Dank daarvoor. Goed plan. Ik heb nog wel enkele vragen daarover en dat betreft met name het geluid op de route. Ik ben heel benieuwd hoe u dat voor zich ziet en of u daar voorbeelden van heeft. Ik ben benieuwd wat voor geluid u dan aan denkt en op welke tijdstippen worden bewoners daarin meegenomen. Ik kan me zo voorstellen dat de dieren daar ook last van kunnen hebben. Ik ben heel benieuwd naar uw toelichting daarop. Het andere was inderdaad de verlichting. Dat ben ik eens met mevrouw Verkoelen. Ik ben ook benieuwd naar uw antwoord daar. Voor de rest nogmaals dank.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Ik kreeg een soort déjà-vu met draaiorgels. Weet u het nog?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan geef ik de indiener de gelegenheid te reageren op de bijdragen uit de raad.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dank u wel. Ik zie nog 1 vraag. Voorzitter, dank u wel. Ook dank voor alle complimenten en hartverwarmende reacties. Dat is natuurlijk alleen maar fantastisch, want uiteindelijk weet iedereen die ooit een initiatiefvoorstel heeft ingediend dat het ook best wel wat tijd kost. Ik ga snel naar de vragen en ook de opmerkingen. Mevrouw Verkoelen, ik ben het helemaal met u eens. Het gaat juist om het maatwerk. Daarom hebben we ook ervoor gezorgd dat we een soort pakket hebben met allerlei verschillende opties. Een Binnenrotte zou iets zijn wat juist veel meer voor verlichting in aanmerking komt en dan met name, dat is ook richting de heer Van der Velden, dat het verlichting is die met je meeloopt. Je hebt hele mooie plekken, ook in het buitenland, waar op het moment dat je daar aankomt, dat de verlichting een klein beetje aangaat via bewegingssensoren. Als je er loopt, dat de verlichting voor je uitgaat en dat opeens zo een plek niet meer donker en verlaten voelt. Want iedereen kent de Binnenrotte, ik was er toevallig net nog, het is een hartstikke donker ogende plek. Dat wil niet zeggen dat het zozeer donker is, maar de omgeving eromheen is veel lichter en dan voelt iets donker aan. Dat gezegd hebbende, de heer Van der Velden, u vroeg naar die verlichting. Die moet natuurlijk passend zijn bij de ruimte. Ik wil niet zozeer spreken over donkere plekken, en ik denk dat de wethouder dat nog veel beter kan uitleggen, maar we hebben bepaalde gebieden, die hebben wij met elkaar wat meer uitgelicht, waardoor een andere straat bijvoorbeeld veel donkerder aanvoelt. Door eens te kijken hoe zit dat in die buitenruimte, kunnen we bepaalde straten bijvoorbeeld juist iets donkerder maken, waardoor die straat, die je graag wil waar iedereen

doorheen gaat lopen, iets lichter wordt. Dat betekent voor de bewoners niet meer licht, maar dat betekent wel voor mensen dat ze eerder die route gaan kiezen. Daar kunnen we mee spelen, maar ik laat dat aan de professionals. Maar daar hebben we met ze over gesproken, hoe dat dan in zijn werk gaat. Dat noemen we passende verlichting. We kunnen ook eventueel met kleuren gaan werken. We weten uit Eindhoven uit onderzoek dat bijvoorbeeld als de sfeer agressiever wordt of dat ze voelen van er komt wat spanning, dat ze juist rode verlichting toepassen. Ik had ook nooit gedacht dat rood een kleur zou zijn, want we weten allemaal een rode lap op een stier, maar in dit geval werkt rood juist om de sfeer te kalmeren. Niet als het eenmaal escaleert, maar wel daarvoor. Je zou met dat soort dingen kunnen gaan spelen. Dat is overigens ook niet schadelijk voor flora en fauna, want daar kijken ze uiteraard naar. Als u het over geluid heeft, dat was mijns inziens een omissie nog in mijn plan. We hadden het nu gehad juist over geluidssensoren om te weten wat er in een gebied gebeurt, maar ik vond het een hele mooie toevoeging van de heer Soytekin van DENK om te zeggen: kun je niet bijvoorbeeld natuurgeluiden of bepaald geluid inzetten om het juist veel aantrekkelijker te maken? Wij zien het echt als een mooi onderzoek om te kijken wat zou een passend geluid zijn niet om bewoners wakker te maken, maar juist om de route fijner te laten aanvoelen. We hebben het in de commissie er met elkaar over gehad dat ik het heel belangrijk vind dat we dit met bewoners doen, ook met ondernemers die in zo een gebied zitten. Je moet met elkaar in gesprek gaan. Hoe ga je het het beste uit uitvoeren? Want ik zou niet willen dat we een maatregel invoeren en dat vervolgens iedereen zegt: dat heb ik nooit gewild in mijn gebied. Maar ik denk zeker op een Binnenrotte, waar natuurlijk wel mensen wonen, dat je met relatief simpele aanpassingen dit heel aantrekkelijk kan maken juist voor de mensen die erdoorheen lopen. Dat waren volgens mij de vragen, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Prima. Dan geef ik de wethouder de gelegenheid te adviseren. De heer Van der Velden wil nog een interruptie geven.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Een dank aan mevrouw Van Groningen voor het antwoord. Maar dan ga ik even naar mijnheer Soytekin, want die heeft uiteindelijk de motie ingediend. Ik ben wel heel benieuwd, omdat ik er zelf niet zo mee bekend ben, hoe u dat voor zich ziet met dat geluid op die routes ook 's nachts.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk): Er zijn een aantal voorbeelden in Berlijn en Engeland, heb ik mij laten vertellen, waar dat al gebeurt. In Rotterdam hebben we dat zelf ook, bijvoorbeeld in de Koopgoot wordt af en toe heel zachtjes muziek afgespeeld en in het Zuidplein gebied volgens mij ook, als ik het goed zeg. Uit onderzoek blijkt dat het kan helpen om het veiligheidsgevoel toe te laten nemen. Ik denk dat het goed is daarom om te kijken of het überhaupt inpasbaar is in die routes en zo ja, hoe we dat het beste kunnen inpassen. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat we een heel hoog geluidsvolume gaan gebruiken zodat heel veel bewoners daar wakker van liggen, maar het lijkt mij wel een goede toevoeging als het helpt, en uit onderzoek blijkt dat het kan helpen, om dat daarin mee te nemen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Met andere woorden, dan krijgen we een beetje liftmuziek op de route. Moet ik het dan zo zien?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk): Ik begreep dat Leefbaar Rotterdam voorstander is van gebedsoproepen. Dat kan ook. Wat ik heb kunnen lezen uit onderzoeken, is dat vooral klassieke muziek en natuurgeluiden een bijdrage levert voor het veiligheidsgevoel. In eerste

instantie zou je daaraan kunnen denken, maar ik denk dat het ook goed is als er bij de uitvoering van die motie goed gekeken wordt naar wat het meest effectief is.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dit roept een reactie op van de heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Ik weet niet of er enige twijfel over bestaat, maar mocht deze bestaan, dan zou ik deze natuurlijk heel graag uit de lucht willen helpen. Wij zijn geen voorstander van gebedsoproepen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Waarvan akte. Dan gaan we nu wel naar de wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dank u wel en dank aan mevrouw van Groningen natuurlijk voor het indienen van namens het college voor een initiatiefvoorstel, want het is prachtig, net wat de heer Van der Velden aangeeft, dat raadsleden het initiatief nemen om zo een belangrijk onderwerp voor veiligheid voor vrouwen, lhbt'ers in het publieke domein van een oplossing te voorzien. Ik heb verder aan mij niet heel veel vragen, behalve nog een suggestie van hoe zit dat met die verlichting. Verlichting is echt een vak. Dat zei mevrouw Van Groningen ook. Dat is ook in ontwikkeling. Dat is iets wat je continu verder kan ontwikkelen. Een van de dingen is inderdaad bijvoorbeeld op sommige gebieden zetten we het licht juist zachter, bijvoorbeeld in winkelplinten. Daar hebben we bijvoorbeeld op de Lijnbaan nu gesprekken over, omdat die staan veel te hard. Daarmee accommodeert je oog op een verkeerde manier en zie je de omgeving niet als vrouw. Dat is nog veel erger. Als je je omgeving niet kan waarnemen, dan heb je een probleem, want dan voel je onveilig. Het ergste wat je iemand aan kan doen, is dat continu je ogen aan het wennen zijn van licht. Dat zal de kunst worden. Hoe zorgen we ervoor dat de lichtintensiteit op een bepaalde route hetzelfde blijft? Het is precies ok wat mevrouw Verkoelen volgens mij ook eens heeft gezegd, veel vrouwen vinden het helemaal niet prettig om in het volle licht te lopen terwijl de rest donker is, want op de donkere plekken zit het gajes. Die zien dan een dame helemaal verlicht en zeggen: dat staat mooi uitgelicht gepresenteerd. Dat is echt een vak. Hoe doe je dat? Waar heb je wel behoefte? Dat moet je samen met elkaar ontwikkelen. Dat zal af en toe fout gaan, dat zal af en toe goed gaan en we gaan het steeds beter doen. De initiatiefnota van mevrouw Van Groningen kan daarbij helpen. Ik heb 1 motie die het college kan omarmen, die ik kan omarmen, 'Geluid in de buitenruimte'. We nemen dat dan wel stapsgewijs in een pilot, dat begrijpt u ook, want we moeten kijken, net als bij de afvalbakken van Hollebolle Gijs van D66, kunnen we dat zo inpassen dat bewoners daar niet al te veel last van hebben. Want het gaat dan wel om een horecaroute en die horeca zit natuurlijk diep in de nacht in sommige gevallen. Hoe maak je dat op een slimme manier ook weer werkbaar, dat ook het voor bewoners prettig en hanteerbaar is? Daar willen we best wat mee experimenteren en kijken hoe ver we daarmee komen. Die kan ik omarmen. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Misschien leuk om te benoemen dat we dinsdag een uitgebreide sessie hebben gehad met een heleboel vrouwen uit de stad, die ook over verlichting en muziek goede ideeën hadden. Misschien kan dat meegenomen worden. Dan geef ik de indiener tot slot nog het laatste woord om te reageren op de inbreng van de wethouder.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dank. Laat ik allereerst nogmaals beginnen met de raad, want bij u ligt vanavond het mandaat. Ik heb veel positieve reacties gehoord. Ik ben ook erg blij dat na de commissievergadering wij nog een paar kleine aanpassingen hebben kunnen doen, waardoor ook het draagvlak hier alleen maar groter is geworden. Ik denk dat we hier Rotterdam en heel veel vrouwen en ook lhbt'ers een grote dienst mee gaan bewijzen en dat we hier uiteindelijk de stad alleen nog maar mooier mee gaan maken. Ik ben ook erg blij dat het college in die zin blij is om hiermee aan de slag te gaan. We weten

allemaal dat het een project is wat niet morgen gerealiseerd is, waar we de komende jaren in moeten gaan investeren met elkaar, maar ik heb wel het gevoel dat hier nu een positieve constructieve grondhouding is om van Rotterdam een mooiere stad te maken dan dat het nu al is. Dank u wel daarvoor en bedankt.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Dan hamer ik hierbij agendapunt 7.3 af en dan kunnen we door naar agendapunt 7.5 De nieuwe Generatie aan de Raadstafel, Initiatiefvoorstel van Biljoen over 'De Nieuwe Generatie aan de Raadstafel: Burgercommissielidmaatschap vanaf 16 jaar'. Dan geef ik het woord aan de heer Biljoen aan deze kant van de tafel. Anders maakt u een punt van orde via de microfoon, maar ik hoor dat het handig is om eerst verkeersaso's te doen, aangezien we de wethouder hier nu nog hebben en de burgemeester hier nu nog niet hebben. Dan kan dat een slimmere volgorde zijn. Dank u wel, de heer De Haan. Sorry voor dit even wat verwarrende volgorde. Dan is iedereen weer in de zaal die we daarvoor nodig hebben. Fijn, mevrouw van Wieren, dat u zo ook zo flexibel bent. Dan de heer Lammering verzoeken wij ook nog om naar boven te komen.

7.6 Rotterdamse Verkeersaso-aanpak 2.0.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Maar dan gaan we wel van start met agendapunt 7.6 de Rotterdamse Verkeersaso-aanpak 2.0. Dan heb ik als eerste op mijn lijstje staan de heer Biljoen. De heer Lansink-Bastemeijer is aanwezig als wethouder.

De heer BILJOEN (gl): Dank, voorzitter. We hebben een hele fantastische commissiebespreking gehad en tijdens die commissiebespreking werden we ook uitgenodigd door de ondernemers om langs te komen bij een bijeenkomst op De Meent, waar bewoners, ondernemers en de wijkraad van De Meent gingen praten over de groene oase. Wat gebeurde daar, voorzitter? Zowel de bewoners, ondernemers als de wijkraad waren 1 front. Ze waren allemaal overtuigd, De Groene Oase was een succes. Maar tegelijkertijd kwam er ook een harde conclusie, de roep om meer handhaving. We hebben vanmiddag dat gesprek gehad over handhaving en we weten allemaal handhaving is niet per se de oplossing. Sterker nog, dat geven de handhavers ook aan, want zij moeten zoveel dingen doen. Als dat niet meer lukt, voorzitter, dan is het tijd om te helpen met fysieke maatregelen. Daarom kom ik met een aantal voorstellen, voorzitter. Allereerst 'Van asfalt naar groene oase 2.0' en die dien ik in samen met Volt en de Partij van de Arbeid.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Biljoen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Van asfalt naar groene oase 2.0

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.6 'Rotterdamse Verkeersaso-aanpak 2.0';

constaterende dat:

- de pilot 'Groene Oase' op de Meent bewezen heeft dat het onttrekken van ruimte aan de auto leidt tot minder verkeerschaos en een hogere verblijfskwaliteit;
- de Rekenkamer in het rapport 'Pas op voor de dode hoek' concludeert dat de effectiviteit van veel verkeersmaatregelen onbewezen is, terwijl de positieve effecten van de autoluwe inrichting op de Meent wél feitelijk zijn vastgesteld;

overwegende dat:

- wegwerkzaamheden geen excuus mogen zijn om succesvolle pilots te beëindigen, maar juist een kans bieden om de herinrichting direct goed te doen;

- het college naar manieren zoekt om de schaarse handhavingscapaciteit efficiënter in te zetten én een straat die fysiek is ingericht als verblijfsgebied minder politie-inzet of handhaving vraagt dan een straat waarop je kan racen;
- de Groene Oase een voorbeeld is van hoe Rotterdam tegelijkertijd verkeersoverlast tegen kan gaan, én de straat terug kan geven aan Rotterdammers;
- omwonenden, ondernemers en bezoekers in de evaluatie van de Groene Oase op de Meent overweldigend positief zijn;

verzoekt het college:

- niet te wachten op permanente herinrichting, maar vóór de zomer van 2026 een 'Groene Oase 2.0' te realiseren op het deel van de Meent tussen de Oppert en de Binnenrotte;
- hierbij de fysieke afsluiting voor doorgaand gemotoriseerd verkeer als harde randvoorwaarde te hanteren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen, L.P.A. Dekkers en S.F. Lammering Varela

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Interruptie van de heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, aanvullend. Als we het hebben over De Meent, dan willen wij hetzelfde als op de Witte de Withstraat. Daarom dienen wij ook een motie in samen met GroenLinks met dezelfde strekking voor de Witte de Withstraat.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Nu krijg ik een motie in een interruptie. Dan geef ik eerst het woord aan de heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl): Dank, voorzitter. Die motie ondersteunen wij natuurlijk volledig. Dan, voorzitter, het volgende voorstel 'Nachtslot op de Meent'. Daarbij vragen we om fysieke maatregelen, de pollers. De pollers zijn bewezen ook in andere gemeentes, waar ze die pollers automatisch uit de grond kunnen laten komen. Met een pasje wordt er selectieve toegang geboden aan bewoners en ondernemers. Sterker nog, de bewoners en ondernemers vragen hierom, want ze weten ook dat handhaving niet per se de oplossing is. Daarom 'Nachtslot op de Meent'.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dat roept een vraag op bij mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, toch een vraag. We weten dat hier op het Doelwater politie zit. Onze hulpdiensten moeten snel ergens ter plekke zijn. We weten ook dat soms die paaltjes niet heel snel naar beneden gaan. Hoe gaan we ervoor zorgen dat daar geen ongelukken komen?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl): Voorzitter, mevrouw Van Groningen is heel bekend met de situatie rondom Doelwater. Er zijn meerdere routes die ze kunnen nemen om niet per se over De Meent te hoeven rijden. Sterker nog, de politie mijdt De Meent op dit moment. Ze rijden niet perse over De Meent, ze rijden over de Pompenburg als ze die andere kant op moeten of ze rijden over de Coolsingel. Ze gaan niet per se over De Meent rijden, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Dekkers heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Groene Oase 2.0 op de Witte de Withstraat

“De Gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van het agendapunt ‘Verkeersasoaanpak 2.0’;

constaterende dat:

- het college met maatregel 23 uit haar Verkeersasoaanpak 2.0 aankondigt om met de geleerde lessen uit de Groene Oase nieuwe pilots op verschillende plekken uit te voeren;

overwegende dat:

- de Groene Oase een voorbeeld is van hoe Rotterdam tegelijkertijd verkeersoverlast van paradeerverkeer tegen kan gaan, én de straat terug te geven aan Rotterdammers;
- omwonenden, ondernemers en bezoekers in de evaluatie van de Groene Oase op de Meent overweldigend positief zijn;
- Witte de Withstraat een van de belangrijkste uitgaansstraten van Rotterdam is, met een hoge concentratie aan horeca en een levendige sfeer;

verzoekt het college:

- voor de zomer van 2026 een Groene Oase 2.0 te starten, waarbij de Witte de Withstraat wordt afgesloten voor gemotoriseerd verkeer en vergroend wordt;
- te streven naar een permanente groene oase in de Witte de Withstraat;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.P.A. Dekkers en M.H. Biljoen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan mag u verder gaan met uw betoog.

De heer BILJOEN (gl): Voorzitter, de Behavioural Insights Group Rotterdam heeft een aanbeveling gegeven verkeersaso's op deze manier te benoemen. Het heeft geen nut, voorzitter. Daarom dienen wij de motie in 'Aanpak roekeloos rijgedrag - een effectieve aanpak' om de termen als patser of aso aan te passen, want dat slaat helemaal nergens op. Zal ik die andere ook gelijk doen? Hoef je maar 1 keer te lopen. Tot slot, voorzitter, we hebben de oproep ook gehoord van de bewoners van de Oranjeboomstraat. Zij trekken het niet. Ik ga het college meegeven er zijn ook diverse maatregelen geprobeerd op de Oranjeboomstraat, maar de overlast neemt niet af. Mensen worden daar helemaal gek. Vandaar dat we ook deze motie indienen, 'Stop hardrijden Oranjeboomstraat'.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Biljoen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 3. Nachtslot op de Meent

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.6 Rotterdamse Verkeersaso-aanpak 2.0’;

constaterende dat:

- bewoners rondom de Meent structureel te maken hebben met geluidsoverlast en verkeersintimidatie, met name in de avond- en nachturen;
- de huidige aanpak van repressief handhaven (boetes uitdelen) dweilen met de kraan open is en onevenredig veel capaciteit vreet;

overwegende dat:

- fysieke maatregelen, zoals pollers of selectieve toegangssystemen, 24 uur per dag werken en niet afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van agenten of handhaving;
- het technisch mogelijk is om met 'venstertijden' te werken, waarbij de straat overdag toegankelijk is voor logistiek en bezoek, maar 's avonds hermetisch wordt afgesloten voor 'showverkeer';
- een eenmalige investering in techniek op termijn goedkoper is dan de structurele inzet van handhavers;

verzoekt het college:

- een systeem van 'selectieve toegang' via pollers in te voeren voor de Meent, waarbij de toegang voor gemotoriseerd verkeer in de avond- en nachturen wordt beperkt tot bewoners en noodzakelijk verkeer;
- dit fysieke 'nachtslot' nog in 2026 operationeel te hebben;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en S.F. Lammering Varela

Motie 4. Stop hardrijden Oranjeboomstraat

“De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.6 Rotterdamse Verkeersas-aanpak 2.0”;

constaterende dat:

- de Oranjeboomstraat grotendeels in een 30 km/u zone ligt, maar de weginrichting uitnodigt tot veel hogere snelheden;
- bewoners worden geteisterd door roekeloos rijgedrag en geluidsoverlast, waardoor de leefbaarheid in de wijk ernstig onder druk staat;

overwegende dat:

- de Rekenkamer in het rapport 'Pas op voor de dode hoek' concludeert dat de gemeente onvoldoende zicht heeft op welke maatregelen werken, maar dat snelheidsverlaging naar 30 km/u wetenschappelijk wél bewezen effectief is om slachtoffers te voorkomen;
- handhaving niet overal kan zijn en de straat zelf anders moet zijn ingericht om de snelheid te verlagen;

verzoekt het college:

- de Oranjeboomstraat aan te wijzen als pilot locatie voor de geluidsflitsers;
- te onderzoeken welke maatregelen er nodig zijn om het rijden van maximaal 30 km/u in de Oranjeboomstraat af te dwingen;
- hierover te rapporteren aan de raad

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen, S.F. Lammering Varela en I. van Wifferen

Motie 5. Aanpak roekeloos rijgedrag – een effectieve aanpak

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.6 Rotterdamse Verkeersaso-aanpak 2.0”;

constaterende dat:

- het rapport 'Deepdive overlastgevend verkeersgedrag in Rotterdam' op basis van wetenschappelijk onderzoek in opdracht van de gemeente een aantal aanbevelingen doet over interventies tegen overlastgevend verkeersgedrag;
- één van deze aanbevelingen is om te stoppen met stigmatiserend taalgebruik en negatieve framing, omdat deze de effectiviteit van maatregelen kan ondermijnen;
- het college deze aanbeveling erkent in haar brief van 25 november 2025;
- het college desondanks stigmatiserend taalgebruik blijft toepassen in de benaming en de inhoud van de aanpak van verkeersoverlast;

overwegende dat:

- we van het Rotterdamse college mogen verwachten dat het niet selectief shopt in de uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek;
- het college met deze keuze lijnrecht ingaat tegen wetenschappelijke inzichten en de effectiviteit van andere maatregelen uit de aanpak ondermijnt;

verzoekt het college:

- om de aanbeveling van de Behavioural Insights Group Rotterdam over te nemen, te stoppen met status-verhogende termen als 'patser' of 'aso', en de naam van de aanpak te wijzigen in 'Aanpak Roekeloos Rijgedrag', om daarmee recht te doen aan de ernst van de veiligheidsrisico's.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en S.F. Lammering Varela

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan geef ik het woord aan de heer Lammering.

De heer LAMMERING VARELA (pvda): Dank u wel, voorzitter. Als het rust en veilig veiligheid oplevert, moet je het durven halen en uitbreiden. Het autoluw maken is wat ons betreft geen automobilist pesten, het is kiezen voor gezondheid, voor leefbaarheid en voor de mensen die hier wonen, niet voor degenen die de straat als racebaan willen gebruiken. De moties in de strekking van het autoluw maken zullen we natuurlijk steunen. De straat is van ons allemaal, van voetgangers, van fietsers, van ouderen, kinderen en automobilisten die zich normaal gedragen. Juist daarom moeten wij als lokale overheid grenzen stellen aan die kleine groep die structureel over de streep gaat. Mijn fractie blijft daarom hameren op het aanpakken van knaluitlaten en geluidsoverlast. Dat is geen randverschijnsel, dat is een volksgezondheidsvraagstuk. Slecht slapen, stress, onveiligheidsgevoelens en dat heeft echte gevolgen. Geluidsfriters zijn geen experiment meer, ze zijn noodzakelijk. Wie bewust regels overtreedt, moet dat voelen in de portemonnee. Ook garages die hieraan meewerken, mogen niet buiten schot blijven wat ons betreft. De moties hebben we net gehoord. We steunen ze. Slotwoord, voorzitter, wat ons betreft blijft handhaving nodig, maar handhaving alleen is niet genoeg.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Dan is het woord aan mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, constant racende auto's voor je raam, mensen die ergens gaan parkeren, de hele nacht herrie maken, racen, veel mensen worden er stapelgek van. Er zijn mensen die gaan verhuizen. Er zijn mensen die een caravan ergens nemen om tot rust te kunnen komen, omdat ze in hun eigen huis niet meer kunnen slapen. We hebben dat gehoord van de insprekers, hoe heftig het is. Deze aanpak zal heus niet alles meteen oplossen, maar wat ik hier goed aan vind, aan de Verkeersaso-aanpak, is dat het vanuit de wijk gaat. De wethouder heeft een grote gereedschapskist samengesteld van allerlei middelen die we kunnen gebruiken om verkeersasociaal gedrag tegen te gaan. Samen met bewoners en samen met wijkraden zal worden gekeken welke kunnen worden ingezet. Daar zitten best wel creatieve dingen in, zoals groene oases, meer 30 kilometer-wegen, ook het afzetten van wegen hoort bij de oplossingen en ook door middel van taxi's tijdelijk een deel van de weg afzetten vind ik een creatieve oplossing. Wat ik wel lastig vind, en daarin kan ik ook de PvdA wel volgen, is dat het tegengaan van geluidsoverlast, dat blijft zo een ontzettend hardnekkig probleem, waar we ook niet zo veel aan kunnen doen. Want die geluidsflitsers kunnen we nog steeds niet gebruiken. Die zijn juridisch nog steeds heel moeilijk vast te stellen van welk geluid van welke auto komt. Wat dat betreft is handhaving daarop nog heel moeilijk. Ik hoop toch dat we daarmee door blijven gaan, want juist dat geluid, daar worden mensen helemaal gek van. Dan het dubbel parkeren. Daar heb ik het veel over gehad, dat dat er niet in stond. Ik heb nu via de prioriteitenagenda van de handhaving die motie erover ingebracht om daar toch meer aan te doen. Al met al denk ik niet: het gaat meteen alles oplossen, maar deze aanpak is wel een grote stap vooruit.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Het woord is aan de heer De Waard.

De heer DE WAARD (Iv): Dank u wel, voorzitter. Nu al een interruptie? Dat is snel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Het was een verlaten interruptie van de heer Biljoen op mevrouw Van Wifferen. Excuus, want u was al van start gegaan.

De heer BILJOEN (gl): Dank, voorzitter. Nog een korte vraag aan mevrouw Van Wifferen. Eerder hadden we het over de geluidsflitsers. We hebben het antwoord van de wethouder al meermaals gehoord dat het niet kan zolang we er geen handhaver bijzitten. Zou je ervoor openstaan als we nu een motie indienen om te zeggen: laten we die geluidsflitsers nu neerzetten en er ook gelijk een handhaver zetten, zodat we het nu gelijk in de praktijk kunnen doen in plaats van 5 jaar wachten?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter, ik ben zelf weleens bij de politie gaan kijken hoe ze dat doen met die geluidscontroles van auto's. Dat kan wel, maar dan moet je in een apart terreintje waar weinig omgevingsgeluid is, dan moet je met een duur apparaat. Dat kunnen we best betalen als Rotterdam. Dan ben je 20 minuten per auto of motor bezig. Dat kan wel en ik zou zeggen: doe dat vooral, maar het is niet de oplossing van het probleem, want daarvoor duurt het te lang. Dat dat betreft denk ik: natuurlijk moeten we het doen, maar dit gaat niet de oplossing zijn voor alles. Die geluidsflitsers die het automatisch zouden doen, zouden wat dat betreft veel beter zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Helder. Dan nu wel het woord aan de heer De Waard.

De heer DE WAARD (Iv): Dank u wel, voorzitter. Een met een hoop bombarie aangekondigde Verkeersaso-aanpak 2.0 ligt voor. Het moge duidelijk zijn, wij als Leefbaar Rotterdam beschouwen dit echt als een tussenversie, want deze versie geeft weliswaar wat goede handvaten. Het is inderdaad, wat mevrouw Van Wifferen net zegt, een hele goede stap in de

goede richting, maar wat ons betreft weinig repressief. We weten het, de wethouder heeft slechts 40 koppeltjes. Dat hebben we vandaag al eerder benoemd. Als een omslag hebben we veel meer koppeltjes. Al met al zijn we blij met de aanpak. Iedere hand om verkeersaso's aan te pakken, is een stap in de goede richting. Weliswaar ben ik benieuwd naar de laatste stand van zaken voor wat betreft het overlast van de verkeersaso's. Kan de wethouder een update geven over de laatste cijfers en de grootste probleemgebieden? Wat gaan daar de eerste stappen zijn in de aanpak in deze gebieden? Plus daarna zijn we ook enorm benieuwd naar de situatie in De Esch. Mijn ex-collega Simon Ceulemans heeft 19 juni 2025 hier nog schriftelijke vragen over gesteld, maar deze zijn nog niet beantwoord. Inwoners weten ons bijna dagelijks te vinden met mails en belletjes en ze luiden ook echt de noodklok dat het daar pittig uit de hand dreigt te lopen. Weet u wellicht al wat meer? Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Het woord is aan mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dank u wel. Pak de verkeersaso, niet de Rotterdammer. Dat is het mantra wat wij als Rotterdamse VVD al bijna 8 jaar aan deze gemeenteraad uitdragen. Het asociale verkeersgedrag dat wij in onze stad zien, vind ik kansloos en zielig, want denk eens aan extreem hard rijden, onnodige herrie en intimidatie. Buurten zitten ermee opgescheept, terwijl de pakkans veel te klein is. Dat moet afgelopen zijn. Want hier gaat het om gewone Rotterdammers, kinderen die buiten moeten kunnen spelen, ouders die hun kind veilig naar huis willen laten fietsen en bewoners die 's avonds willen slapen zonder wakker te schrikken van die brullende motoren. Voorzitter, ik ben dan ook echt blij met deze aanpak, die bomvol zit met allerlei instrumenten. Laten we eerlijk zijn, het valt of staat wel met 1 ding, goed handhaven, want we moeten die pakkans echt vergroten. Dat betekent wat ons betreft normeren. Want wie zich niet kan gedragen, moet het voelen. Voorzitter, de straat is wat de VVD betreft van Rotterdammers die zich normaal gedragen. Daarom is het goed dat we optreden tegen notoire overlastgevers. In De Esch doen we dat al met bijvoorbeeld ook een samenscholingsverbodsbordje, en nog heel veel andere maatregelen uiteraard, maar bewoners op het Noordereiland klagen ook echt al jaren over buitensporige overlast. We hebben het hier in deze raadszaal daar ook vaak over gehad. Daarom dien ik vanavond samen met Volt Rotterdam de motie in 'Het kan maar duidelijk zijn met een bordje', met ook een foto van het samenscholingsverbodsbordje, om op het Noordereiland op de meest overlast gevoelige plekken tijdelijk een zichtbaar waarschuwingbord te plaatsen. Voorzitter, in het kader van pak de overlastgever, de Rotterdamse VVD is daarover glashelder. Afsluitingen zijn echt een zwaar middel. Als we dat doen, alleen gericht, tijdelijk en zolang het effect heeft. Op het moment dat we dan toch een straat ergens opengooien, dan vind ik ook dat we direct die overlast moeten aanpakken. Daarom heb ik vanavond ook een motie 'Sla twee vliegen in één klap: straat open, meteen verkeersaso's aanpak doorvoeren'. Tot slot, voorzitter, sta ik nog stil bij alle bewoners die nu wakker liggen, en ik weet dat mijn tijd voorbij is, en niet weten waar ze terecht kunnen. Maar sinds een paar weken kunt u de overlast eindelijk melden in de MeldR app. Daar hebben we heel lang om gevraagd en deze wethouder heeft dat mogelijk gemaakt. Meld die overlast snel en eenvoudig, zodat wij weten waar we moeten handhaven. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 6. Het kan maar duidelijk zijn met een bordje

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 29 januari 2026, ter bespreking van de 'Rotterdamse Verkeersaso Aanpak 2.0';

constaterende dat:

- bewoners van het Noordereiland al jaren melding maken van overlast door overlastgevers, waaronder de zogeheten kadekapers;
- Rotterdam in de APV al een samenscholingsverbod kent, maar dat dit in de praktijk nauwelijks zichtbaar of herkenbaar is;
- in De Esch na extreme overlast op verzoek van bewoners een bord is geplaatst waaruit blijkt dat samenscholing niet wordt geaccepteerd, wat bewoners als steun in de rug ervaren;

overwegende dat:

- het bordje in De Esch op speciaal verzoek is geplaatst en door de burgemeester is gehonoreerd omdat de overlast dermate groot was;
- bewoners aangeven dat dit bordje een afschrikwekkende werking heeft;
- extreme en langdurige overlast vraagt om aanvullende, zichtbare maatregelen een zichtbaar bord een eenvoudige en snelle maatregel is die de norm duidelijk maakt ("hier niet hangen of samenscholen") en de handhaving ondersteunt.

verzoekt het college om:

- op het Noordereiland op de meest overlastgevoelige plekken een zichtbaar waarschuwbord te plaatsen (naar voorbeeld van De Esch) dat duidelijk maakt dat samenscholing/"hangen" bij overlast niet wordt getolereerd en dat hiertegen wordt opgetreden;
- bij de evaluatie van de Esch ook de plaatsing van dit bordje op het Noordereiland mee te nemen;
- de wijkraad, bewoners en de gemeenteraad hierover te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen en L.P.A. Dekkers

Motie 7. Sla twee vliegen in één klap: straat open, meteen verkeersas'o's aanpak doorvoeren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 29 januari 2026, ter bespreking van de Rotterdamse Verkeersas'o Aanpak 2.0';

constaterende dat:

- de gemeente de komende jaren op meerdere plekken in Rotterdam riolering en/of groot onderhoud uitvoert, waarbij straten (tijdelijk) open gaan;
- bij dergelijke werkzaamheden vaak ook (her)inrichtingskeuzes worden gemaakt over wegprofiel, snelheid en verkeersveiligheid;
- Rotterdam te maken heeft met locaties waar bewoners structureel overlast ervaren van verkeersas'o's (hard rijden, herrie, gevaarlijk rijgedrag);

overwegende dat:

- "werk-met-werk" de overlast voor bewoners kan beperken en publieke middelen efficiënter kan inzetten;
- het logisch en rechtvaardig is om straten die toch open gaan bij voorrang veiliger en rustiger te maken op plekken waar de overlast het grootst is;
- fysieke maatregelen (zoals inrichting die hard rijden ontmoedigt) juist bij herinrichtingen het meest effectief en haalbaar zijn;

verzoekt het college om:

- binnen de gebiedsgebonden aanpak van rioolwerkzaamheden en groot onderhoud bewust prioriteit te geven aan straten waar bewoners structureel last hebben van

verkeersaso's, zodat we werk-met-werk maken: de straat open én meteen de overlast aanpakken.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. D.A. van Groningen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan is het woord aan de heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, dank u wel. Bewoners en ondernemers waren het afgelopen zomer al spuug- en spuugzat. De overlast in onze stad blijft ook maar voortduren. Wat we nodig hebben, is een groot en meeslepend plan met onorthodoxe maatregelen. Voor ons is extra handhaving en middelen om toe te passen op plekken als De Esch en Noordereiland echt noodzakelijk. Voor ons is de tijd ook rijp, na een succesvolle pilot op De Meent, om nu echt werk te gaan maken aan een autoluwe binnenstad en autovrije horecastraat. Voorzitter, we zijn enthousiast over de vele maatregelen om aan de slag te gaan, maar het duurt veel en veel te lang. Wanneer kunnen Rotterdammers die overlast ervaren hulp van die vliegende brigade verwachten? Wanneer weten we of De Meent en de Witte de Withstraat definitief autovrij worden gemaakt? We zijn een halfjaar verder, maar lijken op een aantal maatregelen weinig stappen te durven zetten. Daarom roepen wij het college middels een motie op om zo snel mogelijk werk te maken van de verdere uitwerking van maatregel 22 voor flexibele straatafsluitingen en maatregel 23 voor een groene oase. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Zijn er nog andere sprekers op dit onderwerp? Er zijn geen andere sprekers, zie ik.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Dekkers heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8. Aanpakken die aanpak

“De Gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van het agendapunt Verkeersasoaanpak 2.0”;

constaterende dat:

- het college met maatregel 22 flexibele straatafsluitingen aankondigt met de inzet van verkeersregelaars om ter plekke het paradeerverkeer te ontmoedigen;
- het college met maatregel 23 aankondigt om met de geleerde lessen uit de Groene Oase nieuwe pilots op verschillende plekken uit te voeren;
- maatregel 22 en 23 uit twee onderdelen bestaat: straatafsluitingen en een aantrekkelijke omgeving maken door ‘mobiel groen’;

overwegende dat:

- de Groene Oase, de pilot op de Meent uit 2025, overweldigend als positief ervaren is door bezoekers, bewoners en ondernemers;
- maatregel 22 en 23 nog verdere uitwerking behoeven;

verzoekt het college:

- om maatregel 22 en 23, vooruitlopend op de [langjarige uitwerking, reeds in 2026 van concrete invulling te voorzien;

- en de raad nog voor de verkiezingen te informeren over deze uitwerking.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.P.A. Dekkers

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Misschien goed om even te weten aan uw raad en ook mevrouw Van Groningen, u heeft een motie ingediend met een plaatje. Dat is niet hoe wij hier werken met elkaar, want moties doen politieke uitspraken. Dat is in tekst. We zenden de tekst door, maar niet het plaatje. U heeft het toegelicht, dan is het duidelijk voor iedereen waarom dat er niet bij zit. Dan geef ik het woord aan de wethouder Lansink-Bastemeijer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. De laatste stand van zaken cijfers van aanpak. We krijgen in februari een update van de meldingen die wij hebben, ook omdat we natuurlijk de MeldR app tegenwoordig hebben. Dat is onderdeel van de Verkeersaso-aanpak. Dat zal ik later naar u toe sturen. De schriftelijke vragen die zijn blijven hangen, zal ik nog eens nalopen waar dat precies op zit. Weet dat wij overigens met mensen rondom De Esch, Rijnspoorkade en Maasboulevard heel veel contact hebben, telefonisch, e-mail, noem het maar op. We hebben daar in dat gebied ook volgens mij eens in de 2 weken overleg met bewoners om te kijken welke maatregelen nog passend zijn en hoe het loopt. Wat mij betreft hebben we daar goed contact met bewoners. Maar de problematiek is daar wisselend. Rijnspoorkade wordt bijvoorbeeld mijn afsluiting continu weggezaagd. Dan heb ik even geen slagboom en dan is het probleem er weer. Dat soort van zaken willen we met de Verkeersaso-aanpak slimmer doen. Daar met camera's de toegang verlenen, maar dat heeft natuurlijk ook tijd nodig. Tot die tijd staat er een slagboom. De vliegende brigade, dat heb ik u ook gezegd, dat is waar we naartoe willen groeien. Dat is echt fase 2 verder van het plan, want daar hebben we mensen voor nodig, daar moeten we de financiering nog voor rond breien. Ondertussen zijn we aan het kijken: hoe kunnen we dan met de huidige capaciteit het slimmer doen? Dat heb ik u ook uitgebreid in de commissie verteld. We proberen de teams wat kleiner te maken, ze wat meer over de stad te laten werken als een soort van eerste stap. Dat is onze huidige inzet. Vervolgens willen we naar een dedicated team werken, maar dat heeft tijd nodig. Even voor uw gevoel, 100 boa's erbij, in de afgelopen coalitie heeft het ons bijna 3,5 jaar geduurd. We willen best een paar boa's neerzetten in dat team, maar dat betekent ook dat we dat laten financieren, dat het volgend college daar ook mee aan de gang moet, dat ze daar ook geld aan willen uitgeven. Maar het is wel de intentie om dat in ieder geval ook naar het volgend college over te brengen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): U heeft een interruptie van de heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, ik snap de toelichting van de wethouder, maar waar het mij om gaat, heb ik ook in mijn inbreng proberen te doen, is dat de mensen die wakker liggen of overleg last ervaren, die voelen de urgentie, die willen dat er nu wat gebeurt. Dan zien we dat we een richting op willen werken, maar de verdere uitwerking van die richting, daar zitten veel mitsen en maren omheen. Ik hoor de wethouder nu zeggen: die vliegende brigade is een intentie, die moeten we nog uitwerken via financiering, 100 boa's heeft 3 jaar geduurd. Het lijkt wel een soort van vrijblijvendheid. Is het nu een plan met een richting dat hier ligt of is het een plan waar we ook stappen op gaan maken en waar u commitment op kunt geven?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): De commitment die ik heb gegeven, is door dat plan met u te presenteren en te zeggen: dat is de ambitie die we hebben uitgesproken. U

bent er als raad dan voor om dat te controleren, omdat ik misschien daar over een paar maanden ook nog steeds over ga of mijn opvolger. Dat is ook de reden waarom ik juist graag ook dat plan met u wilde bespreken, om ervan uit te gaan dat we hier met elkaar in ieder geval iets vastleggen, iets zeggen over dit zijn onze wensen. Dan hebben we dat ook gefaseerd, fase 1, 2, 3 in het plan, om uiteindelijk tot de juiste uitvoering te komen. Daarom zeg ik ook: dat moet u niet mild zien. Juist ook verwacht ik de komende tijd veel van die wat slimmere inzet van onze capaciteit die we er nu al op hebben zitten. Dat doen we nog niet. Daar zijn we net een paar maanden nu mee aan de gang. We hebben al een eerste keer bijvoorbeeld op de noord- en zuidoever gecontroleerd. Dat hadden we nog nooit gedaan daarvoor. Op 1 moment op 2 plekken in de stad. Dat willen we de komende tijd verder gaan doen. Want als je het team kleiner maakt, wendbaarder maakt, kan je vaker in een actie ergens zijn en dan ben je ook veel zichtbaarder. Want het gaat vooral ook om de zichtbaarheid, dat we laten zien aan de overlastgevers u wordt hier gezien en u loopt de kans om tegen de lamp aan te lopen. Het is een beetje een rommeltje in mijn administratie, merk ik. Even kijken of ik alle vragen van u heb. De rest zit volgens mij allemaal in moties. U had nog de vraag wanneer wordt Witte de With definitief autovrij. Die zit ook in de motie. Dan zal ik hem ook nog een keertje zeggen. Definitief autovrij Witte de With is wel lastig, want het is een secundaire aanrijdroute voor hulpdiensten dat natuurlijk ook logisch is. Het Erasmus MC zit letterlijk op 1 lijn met de Witte de With en daar moeten we wel een oplossing voor vinden, zeker in een stad waar we steeds meer verkeersmaatregelen nemen, waardoor die auto op een andere manier door onze stad heen beweegt. Daar moeten we het echt met de hulpdiensten over eens worden om op een goede manier ook hen het comfort bieden dat we niet uiteindelijk een ander probleem creëren, namelijk dat onze ambulances niet op tijd in het ziekenhuis komen. Ik snap uw wens, maar dan moeten we er wel met de hulpdiensten uit zien te komen. Dan ga ik proberen de moties te doen, mevrouw de voorzitter. Ik ga tellen en dan weet ik het wel op het eind. Ik heb er 8, denk ik. Motie nummer 1 van GroenLinks, Volt en PvdA. Die vraagt van asfalt naar groene oase en die zegt: niet wachten met herinrichting, maar voor de zomer. Dat ga ik niet doen. Die ga ik ontraden. Wat ik wel zie in De Meent, dat we het komende jaar, fase 1, nog met tijdelijke maatregelen kunnen werken. Dat zou een groene oase kunnen zijn, maar dat doen we in een gebiedsaanpak. Dat heb ik u ook gezegd. De wil van ons is om vanuit de gebiedsaanpak naar de wijken te kijken. In deze fase in dit jaar, dat heeft ook te maken met het feit dat ik geen investeringsmiddelen heb. Ik moet het hebben van tijdelijk geld. Dat betekent ook tijdelijke inzet. Want anders mag het niet. Dat is allemaal PPWW, daar ga ik u niet mee vermoeien. Daar heb ik ook ruimte voor gemaakt. Ik heb ruimte gemaakt om tijdelijke maatregelen te intensiveren. We hadden in eerste instantie een miljoen voor ogen. Met wat schrappen binnen alle RvA-documenten et cetera denk ik dat ik al op 1,3 zit, waar ik nu zo een 6,5 ton heb. Daar kunnen we ook in die tijdelijkheid meer doen, maar wel in die fase. In fase 2 gaan we meer naar permanente maatregelen en oplossingen, maar wel in die volgorde. Dus ontraden.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl): Voorzitter, volgens mij heeft de wethouder dan nog niet heel goed het dictum gelezen. Ik vraag niet om een permanente oplossing, maar om een groen was twee punt nul op een stukje tussen de Binnenrotte en de Oppert.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Daarvan heb ik aangegeven dat het wat mij betreft altijd een gebiedsaanpak is. We weten wat de wensen zijn binnen de Witte de With. We zijn nu met het team van RvA juist aan het kijken hoe pakken we dat als gebied aan. Binnen die gebiedsaanpak zou het zomaar een richting zijn, maar hij is nu prematuur. Maar we zijn er hard mee aan het werk. Het is een plan voor 2026, dus het komt dit jaar naar u toe.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, ik herhaal mezelf, maar het duurt te lang en het is te traag. We hebben een succesvolle pilot. We zitten al in het nieuwe jaar. We weten die zomer komt eraan. Dit probleem komt er. Bewoners willen toch een toezegging horen we gaan dat regelen op De Meent dat er zo een afzetting komt. Nu gaan we een heel gebiedsambitieplan maken, gaan we dadelijk nog 5 plannen bespreken en dan gaan we weer hartstikke duur moeten ingrijpen in plaats van dat we het structureel of preventief oplossen. Ik vind het een zwak verhaal.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Toch merk ik dat u beide net even een andere appreciatie van uw motie heeft. U heeft het over een structurele oplossing. U zegt een tijdelijke oplossing, maar wel nu. Ziet u? Daar zit u al niet op 1 lijn. Bij mij is in ieder geval niet duidelijk wat u wenst.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Dekkers.

De heer DEKKERS (volt): Voorzitter, technische tijd, al ben ik door mijn tijd heen, zie ik, maar het gaat om een tijdelijke oplossing. Mijn voorkeur zou zijn een structurele oplossing. Ik begrijp dat dat moeilijker is. Maar als we een groene oase hebben gehad die heeft gewerkt, een tijdelijke oplossing die heeft gewerkt, dan zeg je toch: dat doen we het komende jaar weer. Dat willen bewoners toch ook horen? Dat hebben we op die avonden toch ook gehoord? Maar u zegt nu: dat weten we niet, we gaan een heel gebiedsambitieplan maken. We laten mensen weer in het ongewisse en dat vind ik echt jammer.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik laat niemand in het ongewisse. In de Rotterdamse Verkeersaso-aanpak 2.0 praten we over gebiedsgerichte aanpak. Dat vind ik juist het grote verschil tussen de huidige aanpak en de nieuwe aanpak, dat we niet op straatniveau naar een ingreep kijken, maar naar een gebiedsniveau kijken. Want een van de grote problemen die we zien bij een enkelvoudige straatgerichte aanpak, is dat je de kans hebt, dat is ook precies waar DENK, maar bijvoorbeeld ook Leefbaar Rotterdam en de VVD over praten, dat je het uitwaringseffect zoveel mogelijk wil voorkomen. Je moet ook kijken hoe blijf je dat gebied ontsluiten. Dat doen we met man en macht. De gesprekken lopen ook wat mij betreft, maar wel op die manier zoals ik het in RvA heb aangekondigd.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer Dekkers heeft geen tijd meer voor dit debat. Het is een tweeminutendebat, dus ik wil dat ook toch handhaven, want anders duurt deze vergadering nog veel langer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Motie nummer 2 van Volt heb ik u al aangegeven, Witte de With zonder paradeerverkeer, secundaire route voor hulpdiensten. In die zin moeten we ook daar kijken wat is mogelijk en hoe zorgen we ervoor dat het daar comfortabel is voor onze hulpdiensten. 'Nachtslot op de Meent', GroenLinks-PvdA, motie nummer 3. U vraagt voor een systeem van pollers en ik ben bijzonder tegen pollers. Pollers zijn zeer onderhevig aan onderhoud. Dat is juist ook de reden waarom we pollers niet overwegen bijvoorbeeld bij VCP-maatregelen, waar ook selectieve toegang in sommige verkeersfilters wordt toegepast. Juist onze wens is om dat met camera's te gaan doen. Dat zie je ook in de Verkeersaso-aanpak, selectieve toegang met camera's. Die camera's gaan we als eerste toepassen op de Rhijnspoorkade, omdat dat een eenvoudige casus is. Vervolgens gaan we kijken hoe we dat in de stad op een meer selectieve wijze kunnen doen. Dus in die zin ontraden. Dan 'Stop hardrijden Oranjeboomstraat', motie nummer 4. Die kan ik in deze vorm omarmen, want dat is echt een plek die zich daarvoor leent om dat te doen. Dat kunnen

we niet overal doen, maar als we zover zijn, kan de Oranjeboomstraat in de pilot wat mij betreft. 'Aanpak hoek roekeloos rijgedrag - een effectieve aanpak' nummer 5. Daar vraagt u om een aanbeveling van de Behavioural Insights Group. Dat u de naam wil aanpassen, dat lees ik hier. Dat ga ik niet doen. Dat heb ik u al gezegd. Ik snap dat dat uw wens is, maar nogmaals, de term verkeersaso is echt een bubbelterm van dit stadhuis waar iedereen van weet wat we daarmee bedoelen. De mensen waar het over gaat, de overlastgevers, die spreken we niet aan met verkeersaso's. Daar gaan we het gesprek mee aan op een civiele wijze. Maar verkeersaso is een term hier in het stadhuis, een bubbelterm noem ik het ook wel, maar in de buitenwereld nauwelijks bekend. Er is geen verkeersaso die mij heeft opgebeld en heeft gezegd: ik voel mij kwetsend bejegend door u. Motie nummer 6 van de Rotterdamse VVD, die kan ik omarmen. Dat is om nog zo een bordje te plaatsen analoog aan De Esch. 'Sla twee vliegen in één klap', die kan ik omarmen, maar wel op een manier zodat we goed begrijpen wat ik daarmee bedoel en of dat aansluit bij de wensen van mevrouw Van Groningen. Want mevrouw van Groningen, je kunt het lezen dat wij rioolwerkzaamheden daarmee ook prioriteren op basis van verkeerschaos. Dat wil ik uit de lucht. Hoe ik hem interpreteer en uit wil voeren, is dat we kijken hoe we rioolwerkzaamheden een onderdeel kunnen maken van de aanpak verkeersaso's, zoals we dat ook met de Groene Agenda doen. Zo past die heel goed in die fase 3, namelijk anti-verkeersasociaal inrichten by design, heb ik dat genoemd. Als we ergens bezig zijn, dan kan je dat mooi mee koppelen met de rioolaanpak. Maar dan is de riool aanpak altijd lijdend, want we moeten ook zorgen dat mensen droge voetjes houden in onze stad.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Van Groningen, u heeft geen tijd meer en ik wil daar echt nu op handhaven. Want ik ben nu iedereen op dezelfde manier aan het bejegenen, de heer Biljoen, de heer Dekkers en mevrouw Van Groningen. Dat heb ik bij u ook gedaan.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Ik heb 8 moties, dit is de laatste.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): 'Aanpakken die aanpak', daar vraagt u om een aantal maatregelen al te informeren voor de verkiezingen. Dan vraagt u iets te veel van mij. Die moet ik echt ontraden op basis van onuitvoerbaarheid. Maar dat we u bij gaan praten elk jaar over de voortgang op de Verkeersaso-aanpak en de verschillende maatregelen, dat mag u natuurlijk van mij verwachten, maar u vraagt een specifieke datum en die is helaas niet uitvoerbaar. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank wethouder. Zijn er nog vragen blijven liggen? Dat is niet het geval. Dan kijk ik of er nog toezeggingen waren gedaan. Ik kijk even naar de griffier. Dat is, denk ik, ook niet het geval. De toezegging. De wethouder zal de stand van zaken rond de meldingen delen met de Raad. Dan is hij zo goed genoteerd. Dan zijn we bij het einde gekomen van agendapunt 7.6. Dat hamer ik dan ook bij deze af.

7.5 De nieuwe Generatie aan de Raadstafel:

- a. *Initiatiefvoorstel Biljoen over 'De Nieuwe Generatie aan de Raadstafel: Burgercommissielidmaatschap vanaf 16 jaar'. (25bb008293 en 25bb008799)*
- b. *Het voorstel van het presidium tot wijziging van de Commissieverordening 2025 n.a.v. het initiatiefvoorstel Biljoen 'De Nieuwe Generatie aan de Raadstafel: Burgercommissielidmaatschap vanaf 16 jaar'. (26bb000457)*

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan gaan we terug naar agendapunt 7.5. Ik beloof u dat we vanaf nu de volgorde aanhouden, want ik snap dat het nogal een rommelige agenda is geweest met alle volgorde wijzigingen. We doen ons best om daar zo goed mogelijk

iedereen te bedienen. Agendapunt 7.5 is de nieuwe generatie en de Raad tafel, initiatiefvoorstel van de heer Biljoen. Ik nodig dan ook de heer Biljoen uit achter de collegetafel om een korte toelichting te geven. De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl): Dank, voorzitter. Voorzitter, vandaag staan we op een punt dat als we later hiernaar terug gaan kijken waarschijnlijk als heel logisch zullen zien. Maar zoals bij elke vooruitgang voelt het op het moment soms zelfs als een hele grote sprong. Die grote sprong, voorzitter, is dit initiatiefvoorstel de nieuwe generatie aan de raadstafel. In de commissie hebben we hierover al een heel stevig debat gevoerd. Aan de ene kant horen we: mooi idee, maar niet doen en aan de andere kant horen we: we zien de kloof, we zien de noodzaak en wij willen dit oplossen. Dat is precies waar dit voorstel over gaat. Het gaat namelijk over de vraag aan wie vertrouwen wij de toekomst van onze stad toe en, misschien nog wel belangrijker, durven wij die toekomst ook nu al beetje bij beetje in hun handen te leggen? Ik heb heel goed geluisterd naar de bezwaren van de partijen die heel kritisch zijn. Jullie zorgen komen, en dat meen ik oprecht, volgens mij uit een goed hart, want jullie willen jongeren beschermen tegen de hardheid van de politiek, tegen werkdruk en tegen volwassen zaken. Maar, voorzitter, ik wil aan deze collega's vragen: is beschermen hetzelfde als uitsluiten? In mijn optiek niet. Als je 16 jaar bent in Rotterdam, dan mag je een scooter besturen, je mag een arbeidsovereenkomst aangaan, je kiest het profiel op school, wat de rest van je leven bepaalt, en sommigen starten zelfs hun eigen bedrijf. Zijn deze jongeren, die midden in de samenleving staan, dan niet in staat om hun mening te vormen over een bestemmingsplan of ons cultuurbeleid? Dan wordt er gewezen op rijpheid. Maar laten we eerlijk zijn, wijsheid komt niet automatisch met alle jaren, maar betrokkenheid wel. Die betrokkenheid zien we nu al. Het presidium heeft ons er terecht op gewezen dat in onze stad, in de wijk en in de dorpsraden zestienjarigen allang mogen meedoen. Daar gebeurt het al. De wereld is niet vergaan, want we hebben het door laten gaan. Want in die wijk ben je volwassen genoeg, maar we geven wel aan in de Coolsingel moet je toch 2 jaar wachten. Voorzitter, laten we ook naar de feiten kijken, want het advies van het presidium is glashelder en haalt de juridische discussie van tafel. Even samengevat voor de mensen thuis, er zijn juridisch geen belemmeringen om de leeftijd te verlagen naar 16 jaar. De gemeentewet staat dit toe en de drempel die er nu ligt, is in onze verordening. Die hebben we onszelf opgelegd. Wat we onszelf hebben opgelegd, dat kunnen we ook weer veranderen. In de commissie heb ik ook aangegeven: het moet geen symbolische daad worden of een fotomomentje, maar het gaat om een structurele democratische vernieuwing. Het presidium adviseert ons dan ook om een zorgplicht te hanteren. Ik neem de adviezen van het presidium 1 op 1 over, omdat ze het voorstel ook sterker maken concreet betekent dit 3 dingen. Ten eerste toestemming, want we gaan werken met toestemming van de ouders of wettelijke vertegenwoordigers. Er komt een goed gesprek met de griffie en met de fractie. Ten tweede, school gaat voor. We maken afspraken over hun inzet en dat betekent geen vergaderingen tot diep in de nacht voor deze groep. Kunnen wij ook van leren. Dan, voorzitter, begeleiding. We zorgen voor een buddy of een vertrouwenspersoon voor deze groep binnen de fractie, zeker als het gaat over social media en de pers. Dan misschien wel de belangrijkste vraag, voorzitter, waarom is dit nodig? Voorzitter, we klagen vaak over de kloof tussen burger en politiek. We klagen dat de jeugd niet meer geïnteresseerd is, maar als ze dan op de deur bij ons kloppen, dan doen we niet open. Want een zestienjarige van nu is niet meer een zestienjarige van 40 jaar geleden. Ze groeien op in een complexe wereld. Ze zitten in 4 havo, 5 vwo of het eerste jaar van het mbo en ze hebben uitgesproken meningen over het klimaat, over wonen en over veiligheid. Dat perspectief is uniek. Want wij, de zittende Raad, denken vaak in termijnen van 4 jaar, maar een zestienjarige denkt vaak in termijnen van 40 jaar, omdat zij diegenen zijn die in 2066 nog in deze stad wonen. Die langetermijnvisie, die onbevangenheid, die hebben wij keihard nodig. Laten we niet vergeten, een burgercommissielid is geen raadslid. Ze hebben geen stemrecht in de raad, maar spreekrecht in de commissie. Het is de perfecte leerschool, een soort van kweekvijver voor de democraten van deze toekomst. Want als we willen dat er over 10 jaar goede raadsleden zitten, dan moeten we ze ook nu al durven opleiden. Als ik in deze

zaal rondkijk, ben ik blij dat er partijen zijn die dit wel durven, de Partij van de Arbeid, D66, Volt, DENK en de SP. Het laat zien dat het geloof in de potentie van onze jongeren partijgrenzen overstijgt. Tegen de fracties die nog aan twijfelen zijn, wil ik zeggen: onderschat onze Rotterdamse jongeren niet. U bent bang voor risico's, maar wij zien kansen. U ziet onervarenheid, wij zien een frisse blik. U ziet kinderen, maar wij zien een nieuwe generatie stadsgenoten. Voorzitter, afrondend, dit voorstel is een keuze, een keuze voor vertrouwen, een keuze voor vernieuwing en een keuze voor een democratie die niet alleen praat over jongeren, maar ook met jongeren. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Dan gaan we over naar de eerste termijn van de raad. Zijn er mensen die vragen, opmerkingen hebben aan de heer Biljoen? Dan zie ik de heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Voorzitter, dank u wel. Mooi betoog, dank daarvoor de heer Biljoen inderdaad. Het leek bijna op een soort van wedstrijdje van als je niet meedoet, dan word je als bang aangemerkt. Op het eerste oog lijkt dit een enorm sympathiek initiatief en daarom hebben we dit ook uitgebreid besproken in de commissie, maar bij Leefbaar Rotterdam zien we een paar flinke obstakels. Momenteel kunnen burgercommissieleden vanaf 18 jaar geïnstalleerd worden. Wanneer dit jonger wordt, komen een paar cruciale bezwaren bij ons bovendrijven. Hoe zit het bijvoorbeeld met de leerplicht? Natuurlijk, hier kan omheen gewerkt worden, maar toch. Waar zit de concentratie van een jong persoon? Commissies zijn doorgaans overdag en de commissie voorbereiden doe je ook niet zomaar even. Daarnaast, ik wil niemand onderschatten, maar we hebben hier in de raad wel gesprekken met een bepaalde zwaarte. We hebben sprekers met een bepaalde zwaarte. We hebben het hier ook over veel centen. We moeten hier een stad besturen. Normaal zullen we geen kinderen onderschatten, maar wil je zo een druk al bij kinderen op de schouders leggen? Daarnaast, we hebben ook weleens commissie 's avonds en die zijn niet zomaar even afgelopen. Ikzelf zit ook in de commissie MHEK met een harde eindtijd van 23.00 uur en deze is al 0 keer gehaald. Een enkele keer gehaald, wat waarschijnlijk niet op mijn onderwerp was. Wanneer we het over mobiliteit hebben, halen we nooit die eindtijd. Haalt natuurlijk niet weg dat wanneer een jong persoon plaatsneemt in de commissie MHEK en toevallig ook tot zo laat moet gaan vergaderen, er wellicht geen openbaar vervoer meer gaat naar zijn of haar huis. Hoe gaan we dat dan regelen? Moet diegene dan in het donker op de fiets naar huis? We hebben ook een zorgplicht. Ik zie daar wat risico's in. Wat mij betreft gaan we dat zeker niet doen. Daarnaast hebben wij als raad een missie en zijn wij in deze missie niet op ons mondje gevallen. Ik zou het jammer vinden dat jongeren daarom afhaken. Daarom is het een veel beter idee om jonge enthousiastelingen te laten wennen in hun eigen wijk, in de wijk- of in de dorpsraad, waar zestienjarigen nu al kunnen aansluiten. Dat lijkt me ook gewoon veilig. Dat is dichtbij huis, het is bekend. Laat ze daar even wennen en dadelijk kunnen ze hier rustig aan aansluiten. Daarom zullen wij negatief op dit initiatiefvoorstel stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dank u wel, voorzitter. Mijn handen jeukten om het debat weer over te doen in de commissie, wat wel een fantastisch leuk debat was. Maar, voorzitter, wat een prachtig voorstel. Laten we dat doen en laten we dat in gang zetten en ook niet te benauwd zijn voor tal van praktische onmogelijkheden. We hebben net weer een hele zwik gehoord over bedachte beren op de weg. Ik hoorde er nogal wat tijdens de behandeling in de commissie en zonet ook weer een enorme emmer aan praktische bezwaren. Ik hoop dat alle partijen daar nog eens goed over nagedacht hebben en bij zichzelf te rade zijn gegaan wat de fundamentele vraag is die hieronder ligt. Willen we die nieuwe generatie serieus nemen, zelfs de stem vooruit spreekrecht willen geven in iets wat kan en wat mag? Enkel ons eigen reglement staat daar nog in de weg. Niet omdat het ineens alles oplost, maar omdat alle kleine beetjes helpen in een tijd waar we dat geluid van de jeugd serieus moeten nemen en

op tal van wijzen zoeken naar manieren om de stad dwars door alle lagen heen te betrekken bij ons democratisch proces hier in het huis. Want om af te sluiten met een hyperbool, we zouden natuurlijk ook andersom kunnen gaan bedenken en gekscherend kunnen zeggen: moeten we senioren vanaf een bepaalde leeftijd niet gaan uitsluiten van deelname als burgerlid in commissies? Het huis zou te klein zijn als ze een notitie hadden gehad met als titel 'Een oude generatie weg van de raadstafel'. Ik dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Anderen op dit onderwerp? Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Dank, voorzitter. Uiteraard steunen wij dit prachtige initiatief van GroenLinks en complimenten ook aan de heer Biljoen. Het is goed en noodzakelijk dat we jongeren eerder en serieuzer betrekken bij onze lokale democratie. Als we willen dat jongeren vertrouwen hebben in de politiek, moeten we hen ook daadwerkelijk een plek geven aan onze tafel, want uiteindelijk nemen wij de beslissingen die hun toekomst raakt. Ook hebben we natuurlijk te maken gehad met de lage opkomst van de verkiezingen, niet onbekend. Des te belangrijk om jonge Rotterdammers vroeg en goed te betrekken. Maar, voorzitter, steun betekent ook verantwoordelijkheid. De heer Biljoen lichtte net al toe, en de heer De Haan ook, waar de beren op de weg te vinden zijn. Die zijn makkelijk te overwinnen als we daar samen voor om tafel gaan zitten en dat mooi vormgeven met elkaar. Als we jongeren vanaf 16 jaar deze rol geven, moeten we tegelijk zorgen dat ze niet worden overvraagd of in een kwetsbare positie terechtkomen. Goede begeleiding, duidelijke grenzen en bescherming zijn geen bijzaak, maar randvoorwaarden om dit initiatief te laten slagen. Maar we hebben het volste vertrouwen erin dat we dit samen goed kunnen vormgeven. Als we het goed regelen, is het een mooi initiatief dat zal leiden tot bredere politieke participatie. Daar kijken wij ontzettend naar uit.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): Dank u wel, voorzitter. Uiteraard zijn we als VVD voor participatie van jongeren in onze democratie. We vragen ons alleen wel af of dit de juiste manier is. Want als we kijken dat we bijvoorbeeld de alcoholgrenzen hebben staan op 18 jaar en ouder, vanwege ook de ontwikkeling van de hersenen van jongeren, en tegelijkertijd zien dat juist een groot deel van de raadsleden tussentijds opstapt of aan het einde van de periode opstapt, vanwege de hoge druk die zij hebben mentaal, soms ook gewoon bedreigingen, dan vraag ik me wel af of dit inderdaad, als wij al een heleboel grenzen stellen vanaf wanneer een jongere iets wel of niet mag, de druk is en de participatie ten eerste waar zo een jongere echt blij van wordt of die daadwerkelijk van dit soort ellenlange vergaderingen die wij hebben meer vertrouwen krijgt in de democratie, of misschien zelfs minder en of andere manieren niet beter zijn. Daarnaast ook of dat al het juiste moment is om echt deel te gaan nemen in onze democratie. Er zijn een heleboel manieren en een jongerenraad zijn we ontzettend voor, maar wij vinden het burgerlidmaatschap hiervoor niet de juiste plek.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Interruptie van de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dat is een vraag die ik nog heb, die mij tijdens de commissiebehandeling is ontschoten te stellen aan het burgerlid daar. Ik vroeg me af of dit ook het verhaal is wat uw eigen jongerenorganisatie voorspiegelt, waar je vermoedelijk bij de JOVD ook al vanaf je 16e of misschien al eerder daar lid van mag worden. Of dat ook de boodschap is hoe de jongeren van de VVD daar in deelnemen aan, op die manier, het politieke proces.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): Wij zijn een politieke partij die geen officiële jongerenorganisatie hebben, want het is een onafhankelijke jongerenorganisatie. Het zijn niet de jongeren van de VVD, dus ik kan ook niet namens hen spreken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dan sta ik toch te kijken wat ze dan tijdens de nieuwjaarsreceptie van de VVD deden daar, het podium pakte namens de VVD. Alle gekheid op een stokje, ik vind het ook een beetje een rare reden dat je ze in eigen kring wel koestert en alle ruimte geeft, maar vervolgens als het dan iets dichterbij komt hier in de commissiezaal, dat het dan in 1 keer een te grote verantwoordelijkheid is. Ik denk dat we daarmee echt de jongeren, ook de jongeren van de JOVD, of van de Jonge Democraten of van DWARS, dat we die daar echt tekort in doen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd): Ik vind het een hele rare redenatie, want ik zeg net er zijn heel veel manieren om politiek te participeren. Je kan altijd als jongere aankloppen bij de VVD en we luisteren naar je. We nemen dingen mee naar de raadsvergadering. Dat zijn ook manieren waarop ik denk dat je meer vertrouwen in de democratie gaat krijgen dan in dit soort vergaderingen deelnemen. Ik snap niet helemaal waarom per se dit burgerlidmaatschap de enige manier is om jongeren te betrekken en waarom het ook de beste manier zou zijn om jongeren te betrekken, want ik heb daar hele duidelijke bezwaren ook over aangemerkt. In de gemeenten waar je ziet dat ze dit doen, hebben nog geen jongeren zich aangemeld of zijn ze heel snel weer vertrokken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Anderen nog? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Ik vind het een goed idee, laat ik dat zeggen. Ik denk dat we jongeren van 16 tekort doen. Ik heb zelf een jonge zoon. Als je vraagt: hoe was je dag, dan zegt hij goed. Als je zegt: ben je lekker uit geweest? Ja, leuk. Dan blijft het vrij kort. Maar zodra je het over een onderwerp hebt een beetje uit de maatschappij of wat anders, dan is het 1 spraakwaterval. Ik vind het prima. Ik vind je moet jongeren heel serieus nemen en laat ze lekker meedoen hier. Ik vind wel dat wij een zorgplicht voor ze hebben als gemeente, maar volgens mij komt dat hartstikke goed. We hebben een goede griffie, we hebben goede fracties, dus ik zie het probleem niet zo. Als ze 's avonds laat naar huis moeten, dan zorg je toch als fractie voor een taxi? Lijkt me niet zo moeilijk allemaal. Motie, mijnheer De Waard, een mooie motie 'Zorg als fractie voor een taxi'. Dan is dat probleem ook opgelost. Steun voor dit initiatiefvoorstel van ons.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Anderen nog? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Ik heb nog een paar seconden. Dank. Ik heb mee gedebatteerd in de commissie en ik heb er diep over nagedacht. Ik heb het voortdurend voorgelegd her en der, maar u gaat ook niet onze steun krijgen. Ik ben hartstikke enthousiast om jongeren mee te laten doen. Ik denk dat ze heel veel moeten, maar ik vind het werk hier in de raad toch net iets meer van belang dat ik niet denk dat een zestienjarige dermate veel levenservaring heeft om daarover te beslissen. Het gaat over nogal wat waar we hierover beslissen. Ik vind het uitstekend om ze de lessen mee te laten doen, maar om echt over het wel en wee van mensen te gaan laten bepalen, gaat me echt een stap te ver. Zoals ook de VVD al aanhaalde en Leefbaar ook, we hebben niet voor niets 18 en 21. Laten we het daar maar eens op houden. Meedraaien in fracties, prima, maar zeggenschap in de raad en commissies gaat me echt een stap te ver.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank en daarmee bent u ook aan het eind van uw tijd. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Ik doel niet op u, mevrouw Verkoelen, laat ik dat vooropstellen, want u bent erg energiek, maar er zijn ook natuurlijk zat oudere mensen die helemaal geen levenservaring hebben of niet verder komen dan wat gepruttel. Die moet ik dan wel serieus nemen, maar een hele energieke jongen of vrouw van 16. Dat wilde ik alleen even zeggen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Ik ben het helemaal met u eens. Je hebt twee soorten ouderen, zeg ik altijd, de energieke en degenen die alleen maar achteruit kijken en zeggen alles was veel beter vroeger. Ik ben het helemaal met u eens. Dat zit erin. Neemt niet weg dat ik het hier heb over levenservaring. Ik heb weleens gezegd: in de Tweede Kamer kreeg een knaap van 18 jaar een bloemetje en applaus omdat hij voor het eerst in de kamer was. Ik dacht je bent nog niet droog achter je oren. Ga eens lekker werken. Ga eens kijken wat het allemaal betekent om geld te verdienen. Ga eens zien wat je allemaal kunt en kom dan beslissen over wat andere mensen doen. Want we beslissen hier over mensen. We beslissen over hoe mensen hun buitenruimte eruitziet. We beslissen hier over hoe mensen wel of niet een uitkering krijgen. Ik vind dat nogal wat. Dat is een beetje voor mij het probleem wat ik zie bij een jongere van 16 die die ervaring helemaal niet heeft. Die moet ik het waarschijnlijk uitleggen wat dat betekent, een uitkering.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Ik zag 2 mensen tegelijk staan. De heer De Haan heeft geen tijd meer. Dan geef ik het woord aan mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pdva): Dank, voorzitter. De Jongeren Ouderen Unie haalt een goed punt aan, die zegt: we hebben het hier echt over mensen. Dus ook jongeren. Als ik tot nu toe iedere keer bij jongerenhubs aansluit, zeg ik via de voorzitter, stellen zij mij soms de vraag waarom doen jullie dit zo. Dan moet ik af en toe even een stapje terugnemen. Heb ik dan meer levenservaring? Maar zij houden mij soms een spiegel voor die een oudere of iemand die al superlang politiek betrokken is niet kan meegeven. Ik zou echt aan mevrouw Verkoelen willen vragen: denk daar eens over na, wat voor frisse wind we hier in deze stoffige raadszaal mogelijk binnen kunnen halen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Tenslotte, afrondend, ben ik echt volledig met u eens. Ik wil alle input. Ik wil op alle mogelijke manieren, maar het gaat hier over besluitvorming. Daar zit voor mij de kern. Ik wil alle kennis, kunde, invalshoeken, ideeën, creativiteit. U kent mij ook als niet anders. Ik verzin elke truc. Doe het, laten we het doen. Vind ik geweldig, maar besluitvorming is nog iets anders. Daar komt veel meer bij kijken als alleen maar met een frisse blik kijken. Dat is mijn punt. Dan moet je het totaal afwegen en dat totaal is meer als alleen het thema waarvoor je zit.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Helder. Dank. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk): Voorzitter, als je kunt meepraten en meedenken, dan ben je ook prima in staat om mee te beslissen. Daar speelt leeftijd totaal geen rol bij. Wat ons betreft zien wij dit voorstel ook positief en zullen we ook zeker voor stemmen, want het is goed om enthousiaste jongeren vroeg te betrekken bij de politiek, zeker als ze zelf betrokken willen zijn. Het is geen verplichting. Ze hoeven niet mee te doen, maar er zijn zat jongeren die dat wel willen. Een van die voorbeelden is de vijftienjarige Mohammed, die in Almere, 15 jaar,

zich verkiesbaar heeft gesteld namens DENK voor de gemeenteraadsverkiezingen. Hij kan natuurlijk niet in de raad, maar hij was zo betrokken, wilde dolgraag meedoen, meedenken, meepraten dat hij op die manier in ieder geval betrokken blijft voor de politiek. Wat ons betreft ruimte voor de jongeren om ook mee te praten en beleid te maken voor jongeren ook door jongeren.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dank. Anderen nog? Dan geef ik het woord aan de indiener om te reageren op de bijdragen van de zijde van de raad.

De heer BILJOEN (gl): Dank u wel, voorzitter, en ook dank aan alle fracties voor met name de warme woorden. Ik ga fractie voor fractie af. Ik heb het op een blaadje, want ik wil toch wel reageren. Ik begin allereerst bij Leefbaar. Leefbaar, ik heb jullie twijfels gehoord, ook in de commissie. U heeft ze hier vandaag herhaald. Over de leerplicht hebben we het gehad. Je mag ook werken bij de Albert Heijn, over leerplicht, laten we het daar niet over hebben. Je mag 12 uur werken. Als wij ook het commissiewerk tot maximaal 12 uur kunnen beperken voor een zestien- of zeventienjarige, dan zou dat heel goed zijn, ook voor ons, wil ik daarbij zeggen. Tegelijkertijd geeft u ook aan voorbereiden, dat is zo ingewikkeld. Voorzitter, wij hebben fantastische fractiemedewerkers beneden zitten. Fractiemedewerkers werken allemaal voor ons om keihard dingen voor te bereiden. Sommigen doen het alleen, maar er zijn heel veel fractiemedewerkers die ook werk voor hen kunnen voorbereiden. Ik ga ervan uit dat als er een jongere, of een oudere of iemand bij uw fractie aansluit, zeg ik via de voorzitter aan Leefbaar Rotterdam, dat u ze daarin ook begeleid, dat u ook aangeeft: ik ga jou voorbereiden, jij stapt niet zomaar ergens in de commissiezaal in. Want ze stappen alleen een commissiezaal in. U geeft tegelijkertijd ook aan de sprekers en een heleboel druk. Ik weet dat u ook een groot voorstander bent van zestien- en zeventienjarigen in de wijkraden. U heeft zelf ook voor de nieuwe periode zeventienjarigen op de lijst staan voor de wijkraden. Ook daar zijn er sprekers, ook daar is het druk en ook zij beslissen, dat zeg ik ook richting mevrouw Verkoelen, over een stuk buitenruimte in hun eigen gebied. Daar gaat het ook daadwerkelijk over wat er daar gebeurt. Wij beslissen niet over wat er gebeurt in een voortuin in de Dorpsstraat bij u in de Hoek van Holland. Dat zijn de wijkraden en de dorpsraden die dat soort besluiten nemen, zeg ik ook indirect tegen mevrouw Verkoelen. U geeft ook aan geen ov in de nacht. Ik vond de suggestie van de heer Van der Velden ideaal. Mocht u daar een motie voor willen indienen, dan omarm ik hem dan. Voorzitter, ik ga naar D66, die inderdaad ook aangaf alle kleine beetjes helpen, want het gaat om het democratisch proces. Ik omarm ook alle warme woorden van de heer De Haan. Ik heb ook aangegeven ik verwacht dat de mini De Haantjes zo meteen in de wijkraden terechtkomen, want ik weet ook dat zijn kinderen super enthousiast zijn. Maar ontzettend blij met de steun ook van D66. Dan, voorzitter, de Partij van de Arbeid. Onze broeders, onze zusters, ontzettend dank ook voor de goede woorden. U geeft ook aan we moeten het goed gaan regelen en in het voorstel staat ook we gaan het goed regelen. Het presidium heeft ook aangegeven let op de nazorg, let op dat je goed oplet. Dat doen we niet alleen voor jongeren, dat moeten we voor iedereen doen. Uw woorden hebben we goed gehoord en we hebben dat ook in het voorstel zo gezet. Dan, voorzitter, ga ik naar de VVD. In de commissie was uw burgercommissielid ontzettend duidelijk, maar ik heb het ook aan haar uitgelegd. Ook zij heeft het moeten leren. Alle mensen die hier komen, ze moeten het allemaal leren. U komt met het argument van 18 jaar. Ook als je alcohol wil kopen, moet je 18 jaar zijn vanwege de hersencapaciteit. Voorzitter, ik denk dat we jongeren daarmee echt tekort doen, want er zijn echt voldoende jongeren, soms al van 14, 15 jaar, die talent hebben, die echt gedreven zijn in politiek en die hier echt willen meedoen. Op deze manier kunnen we ruimte voor hen bieden. Ik ben het niet eens met wat de VVD aangeeft, met dat 18 jaar de minimale drempel moet zijn. Wat u ook aangeeft over de hoge druk en de bedreigingen, eens. Dat hebben we ook gezegd in het voorstel. In het intakegesprek wordt daar natuurlijk ook goed op gelet. We gaan ook van tevoren met de jongeren in gesprek van let op, dit is wat er zou kunnen gebeuren. Maar tegelijkertijd, we zijn niet met 45. Wanneer er iets gebeurt met een van ons, ook met alle burgercommissieleden, ik

vind dat je fractie overstijgend elkaar moet ondersteunen. Dat gaat er niet om hoe oud je bent. Als er dingen vanuit de buitenwereld naar een raadslid of burgercommissielid wordt gezegd, dan moeten we elkaar daarin back-up geven. Dat is hoe we hier met elkaar moeten omgaan in de Rotterdamse raad. Dan over de ellenlange vergaderingen, voorzitter. Volgens mij als je een jongere hebt die hier ook durft te zeggen: dit heb je vorige keer al gezegd, moet dit nou weer, dan gaan de vergaderingen vast veel sneller. Want we hoeven niet altijd zo lang te vergaderen. We hebben soms, ook van wethouders, hele lange monologen. Ik doe het nu zelf ook, maar dat krijg je als je aan deze kant staat. Maar daar kunnen we ook met zijn allen wat aan doen, zeg ik aan de Rotterdamse VVD. Dan de heer Van der Velden van Partij voor de Dieren. Dank u wel ook voor uw steun. Ik weet dat de vrede voor dieren daar ook ontzettend positief in staat. U geeft ook aan we moeten jongeren heel serieus nemen. Als uw zestienjarige inderdaad ook een burgercommissielid zou willen worden als dit voorstel wordt aangenomen, dan is die mogelijkheid er ook voor hem. Dan de JOU, de Jongeren Ouderen unie. U heeft zojuist al het debat gevoerd met de raadsleden en volgens mij heeft u daar ook antwoord op uw vragen gekregen. Ik denk niet dat ik u nog kan overtuigen. Ik zou het heel graag willen dat ik u kan overtuigen, want volgens mij zeker als je een partijnaam begint met jongeren, dan lijkt het me heel goed dat je ook die jongeren die 16 jaar zijn niet uitsluit, dat u ook hen de mogelijkheid geeft. Maar mocht u nog van gedachten veranderen willen, dan kunnen we zo meteen bij de koffiebar wat nabespreken. Ten slotte DENK. Leeftijd speelt inderdaad geen rol. Er werd ook gerefereerd naar het voorbeeld uit Almere, waar Mohammed met 15 jaar ook betrokken is. We hebben het allemaal op het landelijk journaal kunnen zien. Heel fijn dat DENK al vooruitloopt en dat ze daar in Almere ook dit soort dingen mogelijk maken. Voorzitter, volgens mij heb ik iedereen beantwoord en daarmee dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Hartstikke mooi. Omdat dit een verzoek aan onszelf is, hebben we daar geen reactie van het college bij nodig. Daarmee zijn we ook aan het einde gekomen van dit onderwerp, 7.5 zal ik daarom bij deze afhameren.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Dan gaan we zo naar agendapunt 7.8 en dan geef ik de voorzittershamer over aan mevrouw Bruin.

Mevrouw MAASSEN (d66): Mag ik nog een punt van orde maken?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Punt van orde van mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66): We hebben volgens mij op 7.9 de discriminatiemonitor gepland staan, alleen ik heb daarvoor ook een motie waarvan er eentje gericht is aan de burgemeester. Ik zou graag willen verzoeken, want ik heb begrepen dat de burgemeester 10.30 uur terug is, dat als zij nog niet terug is, of dan eerst 7.10. Dat ben ik. Dat kan. Dat we dan eerst 7.10 doen en dan kan 7.9 daarna.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren): Ik kijk de raad rond. Ik zie geen probleem. We zijn toch de hele dag al aan het husselen geweest. Het is prima.

7.8 *Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2026.*

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Goedenavond. Een voorzitterswissel heeft plaatsgevonden en wij zijn beland bij agendapunt 7.8 Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2026. Aangesloten is wethouder Norville en ik mag als eerste het woord geven aan de heer Leewis en daarna mevrouw Maassen. De heer Leewis, gaat uw gang.

De heer LEEWIS (gl): Voorzitter dank. Onder dit onderwerp, het heet AOW- en Jeugdtegoed, maar er viel een heleboel dingen onder, waaronder ook de voedselbanken. Daar wil ik nog

aandacht aan besteden. Want sinds het moment duidelijk werd dat de voedselbanken teruggingen naar 3 locaties verdeeld over de stad, hebben GroenLinks en PvdA aangegeven dat we dat een heel onverstandig idee vinden, omdat mensen op deze manier heel slecht die voedselbank kunnen bereiken. Juist de kwetsbaarste groepen, juist de mensen die afhankelijk zijn van voedselbanken, dat zijn juist ook mensen die weinig kunnen reizen. Ons gelijk is helaas waar geworden, want wat zien we? Er moeten ov kaarten uitgedeeld worden, er moeten busjes rijden om die mensen naar de voedselbanken toe te kunnen krijgen. Voorzitter, dat is wat ons betreft echt de wereld op zijn kop. Ik zou er een motie over indienen om dat terug te dragen, was het niet zo dat er al een motie over ingediend is en is aangenomen. Ik zou de wethouder willen vragen, want die motie zou al afgedaan moeten zijn, maar is vertraagd in de uitvoering, om daar veel vaart mee te maken en om die motie zo snel mogelijk uit te voeren, dat gaat om 25bb5718, en samen met ons als raad te werken aan een oplossing voor nieuwe plekken voor de voedselbanken.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank aan de heer Leewis. De volgende op mijn lijst is mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66): Dank, voorzitter en dank aan de wethouder voor het goede debat in de commissie. We zijn als fractie van D66 zeer blij met de pilot, waarin er wordt gekeken of de vorderingencheck nog nodig is bij het toekennen van gelden uit de individuele bijzondere bijstand. Wat ons betreft kunnen we daar meteen de schouders onder zetten en zeggen: als die pilot goede resultaten oplevert, dan kunnen we dat wat ons betreft meteen in het beleid opnemen. Daarvoor hebben wij een motie 'Pilot met perspectief'.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Pilot met perspectief

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.8: 'Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025.';

constaterende dat:

- het college een pilot uitvoert gericht op het voorkomen van onwenselijke terugvorderingen binnen de individuele bijzondere bijstand;
- met deze pilot wordt beoogd de uitvoering menselijker in te richten en problematische schulden bij Rotterdammers te voorkomen;
- de pilot onderdeel is van bredere inspanningen om maatwerk en de menselijke maat binnen de inkomensondersteuning te versterken.

overwegende dat:

- terugvorderingen bij kwetsbare Rotterdammers kunnen leiden tot financiële stress en schulden;
- een pilot voldoende tijd nodig heeft om betrouwbare en representatieve resultaten op te leveren;

verzoekt het college:

- de pilot ten aanzien van de vorderingencheck voor een periode van minimaal zes maanden toe te passen en, indien de resultaten positief zijn en past binnen de financiële kaders van het programma, deze verder uit te breiden;
- de raad te informeren over de resultaten van de pilot.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A.J.A. Maassen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw MAASSEN (d66): Daarnaast weten we dat de gemeente binnen de individuele bijzondere bijstand veel maatwerk kan toepassen in het toekennen van mensen die in nood zitten en een beroep doen op de gemeente. We hebben ook ontdekt dat daar vaak tegen Rotterdammers wordt gezegd: u had moeten sparen. Dat is ook begrijpelijk. Het is gemeenschapsgeld, daar moeten we zuinig mee omgaan, maar wij willen ook kijken in hoeverre passen we dat maatwerk op dit moment toe, is dat consistent en kunnen we daar coulance bieden? Want we hebben ook afgelopen week gezien dat er iemand was die daarvoor weer werd afgewezen. Wij vragen in onze motie om te onderzoeken hoe we dat draagkrachtcriterium op een manier kunnen toepassen dat we ook daadwerkelijk dat maatwerk kunnen bieden waarvoor de individuele bijzondere bijstand is bedoeld.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Draagkracht vóór drempels

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.8: ‘Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW en Jeugdtegoed 2025.’;

constaterende dat:

- bij de beoordeling van aanvragen voor bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet eerst wordt getoetst of sprake is van bijzondere omstandigheden, en pas daarna het draagkrachtcriterium wordt toegepast;
- in de praktijk veel aanvragen worden afgewezen met de motivering dat kosten voorzienbaar waren en betrokkene had kunnen reserveren, waardoor niet wordt toegekomen aan een daadwerkelijke beoordeling van de financiële draagkracht;
- gemeenten op grond van jurisprudentie ruimte hebben om buitenwettelijk begunstigend beleid te voeren, mits dit zorgvuldig en consistent wordt toegepast;
- Rotterdam maatwerk en menselijke maat als uitgangspunt hanteert.

overwegende dat:

- de stapeling van vaste lasten en incidentele kosten bij lage inkomens kan leiden tot problematische schulden, ook wanneer formeel geen sprake is van bijzondere omstandigheden;
- het draagkrachtcriterium juist bedoeld is om recht te doen aan de feitelijke financiële situatie van Rotterdammers.

verzoekt het college:

- te onderzoeken in hoeverre het draagkrachtcriterium bij de beoordeling van bijzondere bijstand kan worden versoepeld;
- daarbij de juridische ruimte voor buitenwettelijk begunstigend beleid en de vereisten van consistente toepassing te betrekken;
- de raad over de uitkomsten te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A.J.A. Maassen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Hartelijk dank. Verder nog inbreng? Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Dank, voorzitter. PvdA is het natuurlijk eens met de woorden van GroenLinks. Aanvullend daarop, we zijn het ook eens met de verhogingen. Maar dat is ook geen verrassing, want we hebben natuurlijk ook constant daarop moties en amendementen ingediend de afgelopen periode. Last but not least fixt de wethouder het op de valreep. Daar zijn we wel blij mee. Natuurlijk blijven we erbij dat wij graag een inflatiecorrectie wel structureel zouden zien, maar daar hebben we het over gehad in de commissie Jeugdfonds Sport & Cultuur. Nog wel 1 vraag aan de wethouder, want wij willen goed vinger aan de pols houden dat die transitie goed gaat. Ik ben benieuwd of de raad rapportages gaat ontvangen over de resultaten van de nieuwe regeling voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur en of de wethouder dat kan toezeggen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Hartelijk dank. Dan de heer Vreugdenhil. Gaat uw gang.

De heer VREUGDENHIL (lr): Ik sluit me aan dat het een goed debat was tijdens onze commissiebijeenkomst. We kijken uit naar het resultaat van de toezegging van de wethouder tot 130 procent WSM, de voor- en nadelen daarvan. Ik heb een andere vraag nog. 2023, '24 en '25 is seniorenkorting op de aanschaf van die kaart afgeschaft, de Rotterdampas. In de Voorjaarsnota en ook in het budget is uiteindelijk het besluit genomen om die weer terug te brengen. Daar is 425.000 euro voor gereserveerd. Nu blijkt, als je op de website gaat kijken, dat het niet mogelijk is om hem nu aan te schaffen met korting. Iedereen die nu zijn 65-plus kaart wil aanschaffen voor ouderen, betaalt de volle pond. Twee vragen. Hoe zit het met die korting en wanneer wordt hij ingevoerd? Vervolgens als hij ingevoerd wordt, mensen die nu al zo een kaart hebben gekocht en recht zouden hebben op die 65-plus korting, krijgen die later dit verrekend? Als de wethouder daarop kan antwoorden, zou fijn zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Hartelijk dank. Ik kijk nog de zaal rond. Is er nog inbreng vanuit andere partijen? Die is er niet. Dan gaan we door naar de wethouder voor beantwoording, als u zover bent. Gaat uw gang.

Mevrouw NORVILLE (wethouder): Voorzitter, goedenavond en ook aan de Raad. Ik begin met de heer Leewis over de voedselbank en dat er een motie al ligt om die uit te voeren. Er staat een afspraak gepland met de voedselbank om dat te bespreken. Ik wil wel helder zijn dat de voedselbank een zelfstandige organisatie is. Het is niet een dienst of een onderdeel van de gemeente Rotterdam. Ik kan hen niets opleggen. Maar die gesprekken worden gevoerd en ik zal daar ook terugkoppeling over geven aan de raad wat daar de uitkomsten van zijn en hoe het in de toekomst eruit zou kunnen komen te zien. Dan heb ik een aantal moties van D66. 'Pilot met perspectief'. Ik ben blij dat de inzet die ik pleeg om die controle achterwege te laten op veel bijval kan rekenen. Ik kan deze motie dan ook omarmen. Ik zal ook daarover rapporteren, over de voortgang, in de Voortgangsrapportage armoede en schulden.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik zie een interruptie van de heer Leewis. Gaat uw gang.

De heer LEEWIS (gl): Voorzitter, even terugkomend op het vorige punt. Fijn. Goed dat u dat gesprek heeft. Kunt u me iets van een tijdlijn geven wanneer we dat mogen verwachten?

Mevrouw NORVILLE (wethouder): Ik weet niet uit mijn hoofd wanneer die afspraak staat, ik heb nogal wat afspraken staan in mijn agenda, maar laten we zeggen dat ik eind tweede kwartaal daar iets meer over moet kunnen melden. Of dat een bevredigend antwoord is of niet, tegen die tijd zal ik iets van mij laten horen. Dan ga ik door naar de tweede motie van D66, 'Draagkracht vóór drempels'. Die kan ik omarmen, want ik kijk momenteel voor welke doelgroepen de reserveringsplicht versoepeld kan worden. Ik vind het wel van belang om te

melden dat dat ook geld gaat kosten. Dat ik dat ook mee zal nemen in mijn antwoord, want wellicht moeten we dan andere keuzes maken. Dan heb ik nog een vraag over de seniorenkorting. Daar moet ik schriftelijk op terugkomen. Ik heb die informatie niet nu paraat. Het is jammer dat ik de vraag nu krijg, want ik heb 4 uur gewacht om hier te staan. Ik had het kunnen uitzoeken voor die tijd. Maar dat is helaas niet hoe het werkt. Ik wil daar best schriftelijk op terugkomen of 1 op 1, wat u wilt, maar ik heb hem nu niet zo paraat.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Vreugdenhil.

De heer VREUGDENHIL (Ir): Schriftelijk is prima, maar ik heb enige uren geleden contact gehad met uw PA met deze vraag.

Mevrouw NORVILLE (wethouder): Ik zal een hartig woordje met hem spreken.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Wethouder, gaat uw gang.

Mevrouw NORVILLE (wethouder): Ik kom daar schriftelijk op terug.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dat is de beantwoording door de wethouder. Dan zijn wij al door deze eerste termijn heen. Klaar, denk ik. Ik kijk de zaal rond. Dan gaan we door naar het volgende agendapunt. De heer Lammering, een punt van orde. Ik hamer dit af, dan krijgt u het woord. Gaat uw gang.

De heer LAMMERING VARELA (pvda): Dank u wel, voorzitter. Inderdaad een ordepunt nog bij agendapunt 7.4 Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek'. Na overleg met de wethouder heb ik de motie aangepast, zoals aangekondigd, en zou ik hem graag opnieuw willen indienen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Lammering Varela heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1A. Voorkomen van gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek'";

constaterende dat:

- gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden regelmatig leiden tot ernstige ongevallen tussen fietsers;
- met name op lange, drukke en smalle fietspaden inhaalgedrag tot frontale botsingen kan leiden;
- fietsen, waaronder e-bikes en fatbikes, hogere snelheden en snellere acceleratie hebben dan voorheen;
- de huidige inrichting van veel fietspaden onvoldoende rekening houdt met deze snelheids- en massatoename;

overwegende dat:

- fietsers behoren tot de meest kwetsbare verkeersdeelnemers;
- snelheidsverschillen en onoverzichtelijke inhaalmanoeuvres een belangrijke oorzaak zijn van ernstig letsel;
- het voorkomen van gevaarlijke situaties effectiever is dan het achteraf handhaven op overtredingen;
- infrastructureel ontwerp een cruciale rol speelt in het sturen van veilig verkeersgedrag;

verzoekt het college:

- identificeer op basis van bestaande databronnen de top 15 meest gevaarlijke fietspaden in Rotterdam, waar mogelijk gevaarlijke inhaalmanoeuvres voorkomen;
- bij deze locaties te onderzoeken of inhalen veilig en verantwoord mogelijk is;
- daar waar het niet verantwoord is, maatregelen te treffen om gevaarlijk inhalen te ontmoedigen of te voorkomen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. S.F. Lammering Varela, M.H. Biljoen en I. van Wifferen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Die geven we gelijk aan de wethouder. Kunt u uw mening erover geven.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (wethouder): Dank u wel. Ik ga net doen alsof ik hem voor het eerst heb gelezen. Vind ik een hele goede motie van de heer Lammering en die kan ik omarmen. Dank voor de samenwerking.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dat ging vlot. Dank u wel. Dan gaan wij door met de agenda. De agenda was iets gewisseld.

7.10 *Initiatiefvoorstel Maassen over 'Het Regenboogboek'.*

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik begreep van mevrouw Maassen net met de vorige voorzitter dat we nu agendapunt 7.10 gaan doen. Dat is het Initiatiefvoorstel Maassen over 'Het Regenboogboek'. Ik nodig mevrouw Maassen hierbij uit om achter de colleegetafel plaats te gaan nemen. Dan is het aan u om een korte toelichting te geven als u dat wil. Gaat uw gang. U mag een toelichting gaan geven en daarna gaan we door naar een eerste termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw MAASSEN (d66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik begin een paar jaar geleden. Dat heb ik ook al in de commissie gezegd, maar ik zeg het graag nogmaals hier in de raadszaal. Dat is begonnen met een initiatief van de fractie van destijds de PvdA, waarbij er werd gevraagd om een queer monument in de stad, omdat dat een behoefte was vanuit de gemeenschap. Destijds heeft het gemeentebestuur aan de gemeenschap toegezegd u krijgt een queer monument, maar in de tussentijd zullen wij een monument op het Willemsplein, de windmolenwieken, die zullen wij in regenboogkleuren verven, zodat jullie al een monument hebben waar jullie naartoe kunnen gaan, waar jullie kunnen herdenken, kunnen vieren. Als stadsbestuur gaan we dan aan de slag om ervoor te zorgen dat er een permanent monument komt. Dit heeft in 2020, 2021 plaatsgevonden en helaas zien we nog steeds geen permanent homomonument bij ons in de stad. Ik heb vervolgens schriftelijke vragen erover gesteld, want we hebben een regenboog stemmingsakkoord met elkaar afgesloten, met heel veel verschillende partijen van deze raad. Ik heb gevraagd: hoe staat het met dat permanent maken van dat monument? Want wat het probleem met het monument op het Willemsplein is, is het is niet alleen een monument wat niet per se is ontworpen als queer monument, maar ook een monument wat, als er evenementen festiviteiten plaatsvinden op het Willemsplein, wordt verplaatst. Zo is mij ook ter ore gekomen dat er momenten zijn dat de gemeenschap graag naar het monument toe wil gaan om iets te vieren of te herdenken en dat het monument in één keer weg is, omdat er bijvoorbeeld dat weekend een festival plaatsvindt. Dat is frustrerend en doet ook af aan de bedoeling van een monument voor de gemeenschap. Naar aanleiding van die schriftelijke vragen is mijn fractie erachter gekomen dat er geen geld gereserveerd was om überhaupt een monument te ontwikkelen in de stad. Dat is wel lastig

aangezien er wel een belofte al lag vanuit ons om een permanent monument te maken. Dus is er een motie ingediend, ook ondersteund door heel veel verschillende partijen hier in de raad en in het bijzonder door de heer Lansink-Bastemeijer en mevrouw Verkoelen, waarbij we 3 ton hebben gereserveerd voor dat queer monument. Toen heeft mijn fractie nagedacht hoe gaan we nu verder, want dit traject van komen tot een monument in de stad voelde bij de gemeenschap heel erg als er worden beloftes gedaan, maar we worden niet meegenomen in het traject. Ook met het verplaatsen van het monument werd niet gecommuniceerd waar het monument dan wel te vinden was of dat het überhaupt werd verplaatst. Dus heeft mijn fractie gedacht er wordt straks een monument ontwikkeld, maar we willen dat een monument laten zijn voor juist die groep mensen die daar behoefte aan heeft. Dus zijn wij de nacht ingedoken en hebben wij enquêtes afgelegd. Dat zijn uiteindelijk tientallen enquêtes, 108, zeg ik uit mijn hoofd. We hebben ook wat verschillende organisaties gesproken met hoe moet dat monument eruitzien. Dat is zo een overweldigend groot succes geweest dat we het allemaal hebben verzameld. Mij is ook in de commissie gevraagd waarom heet het een Regenboogboek, omdat we normaal gesproken zaken verzamelen in een zwartboek en dat aanbieden aan de gemeente. Maar dit is een positief verhaal en daarom heet het ook een Regenboogboek, waarin we al die input hebben verzameld, dat hebben geprobeerd samen te vatten en in een voorstel hebben neergelegd met het verzoek aan de gemeente neem dit mee in het ontwerp en de ontwikkeling van het monument, wat we hopelijk binnenkort mogen gaan onthullen in onze stad. Dat is de essentie en de aanleiding van mijn initiatiefvoorstel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan kunnen wij doorgaan naar de eerste termijn van de raad. Aan wie mag ik het woord geven om vragen te stellen aan mevrouw Maassen? De heer De Waard. Is er nog een tweede? Dan kan ik die ook alvast noteren. Niet. Gaat uw gang, de heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Ik zal mijn tijd nemen. Dank u wel, voorzitter. Het Regenboogboek, dat ligt voor en wat ziet het er kleurrijk uit, vol met kleurtjes, et cetera. Een leuke kleine anekdote, mijn collega Vreugdenhil had hem ook uitgeprint, maar in het zwart-wit. Dat zag er wat minder vrolijk uit, maar ik vond de vergelijking wel heel grappig. De motie voor het plaatsen van een queer standbeeld in Rotterdam is natuurlijk reeds aangenomen. Dat gaat er komen. Alle lof voor mevrouw Maassen voor al het werk wat u hierin heeft gestoken. Niets meer dan lof waard, 100 procent. Een bezoek aan de queer uitgaansgelegenheden heeft verschillende inzichten opgeleverd over de locatie en de uitstraling van een standbeeld. Ikzelf heb in mijn omgeving ook mijn onderzoek gedaan. Ik heb ook wat vrienden die zijn wat linkser georiënteerd of wat rechtser georiënteerd, sommige zijn wat extreem-linkser, en die zijn toch meer van kom maar door en zo kleurrijk mogelijk en dan willen we ook nog een letterbak eroverheen gooien om iedereen een soort van te categoriseren als het ware. Iedereen zijn ding. Maar ik heb ook wat meer conservatieve vrienden en die zitten wat meer op mijn lijn. Die hebben zoiets van ik zit er niet per se op te wachten om op 1 hoop gegooid te worden met de gehele queer community. Deze mis ik ook een klein beetje in de representatie van uw onderzoek, wat ik natuurlijk ook in de commissie al heb aangegeven. Desondanks zullen er voldoende Rotterdammers zijn die zich wel kunnen vinden in het plaatsen van een nieuw monument. Het is ook natuurlijk een viering waard om de emancipatie, acceptatie van ook deze groep te vieren. Echter zou ik dan ook de representatie willen zien van mensen die er totaal niet op zitten te wachten of op zijn minst hun geluid via deze weg wel tentoonspreiden. Ook heb ik daarbij een vraag aan de wethouder, heb ik in de commissie ook al kort om gevraagd. Ik zou graag een soort van toezegging willen dat er voldoende toezicht is op de vormgeving en plaatsing van een monument. Er zijn toch bepaalde opties in het Regenboogboek genoemd waarvan ik denk dat moet je echt niet willen. Dat hoor ik zo meteen graag.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan mag de indiener hierop reageren. Gaat uw gang.

Mevrouw MAASSEN (d66): Dank en dank voor de inhoudelijke discussie die we hebben over nut en noodzaak van het monument, want ik vind het goed dat het ter sprake wordt gebracht. Er zijn ook mensen die inderdaad per mail mij te kennen hebben gegeven dat het wat hen betreft niet per se hoeft, maar ik ga dan terug naar wat is de bedoeling van een monument. Er zijn veel verschillende momenten monumenten in onze stad en niet elk monument is voor elke Rotterdammer bedoeld. Wat we in deze stad volgens mij heel goed doen met elkaar, is dat er een groep in de stad is die behoefte heeft aan een plek om te herdenken, te vieren, te herinneren en dat we met elkaar zeggen: we vinden het de moeite waard om daar ruimte voor te maken in onze buitenruimte. Iedereen die daar niets bij voelt, die kan daar ook zijn weg in vinden. Maar we willen graag, omdat het 1 stad is met heel veel verschillende mensen waar we proberen met elkaar samen te leven, ook ruimte bieden aan die mensen die daar wel behoefte aan hebben. Daarmee is, en dat erken ik ten eerste, de queer gemeenschap ook niet 1 groep. Daar zitten ook veel verschillende mensen in. We hebben het hier bijvoorbeeld ook vaak over vrouwen, maar ook binnen de vrouwengroep zijn er veel verschillende vrouwen, mensen en meningen. Dat is ook voor de queer gemeenschap zo, maar er is ook een groep binnen die gemeenschap die behoefte heeft aan een monument en in die behoefte wil ik graag voorzien. Ik heb ook geprobeerd om in ieder geval de mensen die dat willen, om daarvan een soort van de geluiden van hoe dat monument eruit zou moeten zien en waar het zou moeten staan et cetera, om dat te verzamelen. Wat betreft de vormgeving en plaatsing, want daar hebben we het in de commissie ook al over gehad, ik wilde graag geen censuur opleggen op de input die ik had opgehaald. Daar zijn inderdaad, en de wethouder zal daar vast wat meer over zeggen, echt wel kaders voor wat er wel en niet in de buitenruimte kan, maar wat ik belangrijk vind, is alles wat wij ophalen, dat delen we met de gemeente. De gemeente mag daar in bepalen hoe dat past binnen de regels die we met elkaar hebben afgesproken. Volgens mij zitten er naast een soort van spannende antwoorden ook heel veel inspirerende antwoorden in, bijvoorbeeld dat watertappunt wat je naast het monument neerzet en daarnaast een bordje met uitleg, waardoor een soort van je mensen uitnodigt om het bordje te lezen terwijl ze ook een flesje water bijvullen. Ik vind dat geinig. Ik vind dat zelfs dermate geinig dat we dat misschien wel bij meer monumenten in deze stad willen doen, waarvan we het de moeite waard vinden dat mensen kennis nemen van de informatie die daarover staat geschreven. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank mevrouw Maassen. Dan is het nu aan de wethouder om te adviseren en misschien ook te reageren op de vraag van de heer De Waard. Gaat uw gang.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Het college vond het een ontzettend inspirerend Regenboogboek. Wij waren erg blij met het initiatief wat daartoe is genomen. Ook de manier waarop, participatie, mensen betrekken, heel erg goed en mooi gedaan, inspirerende kleuren. Wij kunnen daar zeker ons voordeel mee doen en dat gaan we ook doen als college. De heer De Waard, u vroeg zijn er nog wel wat kaders die gesteld worden van waar zo een standbeeld of monument dan neergezet gaat worden. Dat is natuurlijk zo. Niet alles kan overal. Wij zien het vooral als een inspiratiebron waar wij ons voordeel mee kunnen doen, maar uiteraard moeten we ook voor dit monument ons aan regels houden. Op die regels zijn altijd weer toezicht. Daar hoeft u zich geen zorgen om te maken. Het is geen leidraad, dit Regenboogboek, maar echt een inspiratiebron, zoals ik al zei. We zijn er blij mee en gaan ermee aan de slag.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank, wethouder. Dan het laatste onderdeel en dat is tot slot kan de indiener reageren op de bijdrage vanuit de raad en het college. U mag nog een soort van nawoord geven. Gaat uw gang.

Mevrouw MAASSEN (d66): Dank. Maar wel 1 belangrijk slotwoord inderdaad en dat is wat ik heb geleerd van deze ervaring. Dat is dat door alternatieve manieren van participatie te

onderzoeken als gemeente, kun je ook weer hele andere groepen bereiken. Dat is ook waarmee ik met het CDA samen al een motie ingediend bij samenleven, dat is we hoeven niet altijd met een papieren vel op straat te gaan om de feedback van Rotterdammers op te halen. We kunnen dat op veel verschillende plekken op veel verschillende momenten op veel verschillende manieren doen, waardoor we volgens mij een meer diverse groep aan Rotterdammers bereiken die ons input geven voor onze beleidsvorming en participatietrajecten. Ik hoop dat we dat als gemeente in brede zin ook willen omarmen, dat we op zoek gaan naar hele creatieve vormen van participatie. Want ondanks dat het misschien wat bijzonder is om in een kroeg enquêtes uit te delen, werd dat wel enorm gewaardeerd door alle mensen die zo een flyer van mij in hun handen gedrukt kregen en namen prima 5 minuten de tijd om die in te vullen. Terwijl als ik overdag op straat ga terwijl mensen aan het winkelen zijn, wordt er doorgaans niet heel enthousiast gereageerd. Dat vond ik nog een belangrijke les. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan kunnen we dit agendapunt afronden en sluiten. Dank voor het initiatief. Dan moeten we de agenda met zijn allen weer in volgorde krijgen. Ik zal nu doorgaan naar het eerstvolgende punt, want we hebben nu 7.10 gehad. Dan krijgen we de Discriminatiemonitor. We gaan inderdaad weer terug. Dat is 7.9 en daar hebben we de heer wethouder Achbar voor nodig. Die doen we niet, want de burgemeester hadden we daarvoor nodig, begrijp ik. Ik ga ze opnoemen. We zouden naar 7.9 gaan, maar daar is de burgemeester voor ontboden, maar die is er niet, nog niet. Dan hebben we 7.11, dat is de kerkenvisie. Daar zouden we ook de burgemeester voor willen, maar dat gaat voor dezelfde reden niet door. Dan kom ik bij 7.12, dat is de Opvolgingsrapportage naar aanleiding van het rapport van de Kinderombudsman. Daar hebben we dan wethouder Achbar voor nodig en die komt al aanlopen. Fantastisch. Dan krijgen we wat ordepunten. Die doen we nog tussendoor. Doen we dat. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66): Ik heb net een motie ingediend bij 7.8 en ik heb 1 mini tekstuele aanpassing gemaakt in de motie, maar dat is wel inhoudelijk. Maar ik heb dit ook nog niet gecommuniceerd met de wethouder.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik hoop dat ze dit ziet, de wethouder, en dat ze zo dadelijk deze kant op kan komen om te appreciëren.

Mevrouw MAASSEN (d66): Ik vind het ook prima als ze het na dit debat apprecieert.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik denk dat dat het handigste is, want dat is niet binnen in een paar minuten geregeld.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1A. Draagkracht vóór drempels

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.8: ‘Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025.’;

constaterende dat:

- bij de beoordeling van aanvragen voor bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet eerst wordt getoetst of sprake is van bijzondere omstandigheden, en pas daarna het draagkrachtcriterium wordt toegepast;
- in de praktijk veel aanvragen worden afgewezen met de motivering dat kosten voorzienbaar waren en betrokkene had kunnen reserveren, waardoor niet wordt toegekomen aan een daadwerkelijke beoordeling van de financiële draagkracht;

- gemeenten op grond van jurisprudentie ruimte hebben om buitenwettelijk begunstigend beleid te voeren, mits dit zorgvuldig en consistent wordt toegepast;
- Rotterdam maatwerk en menselijke maat als uitgangspunt hanteert.

overwegende dat:

- de stapeling van vaste lasten en incidentele kosten bij lage inkomens kan leiden tot problematische schulden, ook wanneer formeel geen sprake is van bijzondere omstandigheden;
- het draagkrachtcriterium juist bedoeld is om recht te doen aan de feitelijke financiële situatie van Rotterdammers.

verzoekt het college:

- te onderzoeken in hoeverre het draagkrachtcriterium bij de beoordeling van bijzondere bijstand kan worden versoepeld;
- daarbij de juridische ruimte voor maatwerk begunstigend beleid en de vereisten van consistente toepassing te betrekken;
- de raad over de uitkomsten te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A.J.A Maassen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Is er nog verder een punt van orde? Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Punt van orde voor agendapunt 6.3. Daar wil ik graag amendement A over financiën Excelsior intrekken.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): U wil een amendement intrekken. Was het 1 amendement? Genoteerd. Dank u wel. Verder nog, is voor het ordepunt gewijzigde moties? Niet, dan gaan wij nu naar 7.12. Agendapunt 7.9 hebben we de burgemeester voor nodig en die is er nog niet.

7.12 Opvolgingsrapportage n.a.v. het rapport van de Kinderombudsman 'Hoor mij, zie mij! Ervaringen van kinderen en jongeren met een beperking in het dagelijks leven'.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Agendapunt 7.12 de Opvolgingsrapportage naar aanleiding van het rapport van de Kinderombudsman 'Hoor mij, zie mij! Ervaringen van kinderen en jongeren met een beperking in het dagelijks leven'. Daarvoor is aangeschoven wethouder Achbar. Mevrouw Kockelkoren krijgt van mij als eerste het woord en daarna de heer Balcha.

Mevrouw KOCKELKOREN (GL): Voorzitter, toegankelijkheid, een onderwerp wat wij ontzettend belangrijk vinden, waar we ook in het verleden een initiatiefvoorstel over hebben ingediend, waarvan we ook heel blij zijn dat de Kinderombudsman hier zo een aanjagende rol in is blijven spelen. We hopen dat de nieuwe Kinderombudsman dat ook gaat doen. Ook goed dat de wethouder ermee aan de slag is. Dan hebben wij 2 moties om die goede, positieve drive nog aan de gang te houden. De motie 'Organiseer inspraak leerlingenvervoer' om ervoor te zorgen dat kinderen echt mee kunnen denken en met creatieve oplossingen kunnen komen over de kwaliteit en de duur van de ritten, want dat punt was nog blijven liggen, hebben wij

gezien. De motie 'Betrek jongerenraad inclusie bij de lat' om de jongerenraad inclusie jaarlijks te betrekken bij de update van de lokale agenda toegankelijkheid.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Organiseer inspraak leerlingenvervoer

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.12 Opvolgingsrapportage n.a.v. het rapport van de Kinderombudsman 'Hoor mij, zie mij! Ervaringen van kinderen en jongeren met een beperking in het dagelijks leven';;

constaterende dat:

- de kinderombudsman in het rapport 'Hoor mij en zie mij!' heeft aanbevolen om samen met kinderen creatieve oplossingen te bedenken om de duur van de taxirit te verkorten en te flexibiliseren;
- het college destijds beloofde om deze aanbeveling mee te nemen en samen met de vervoerder en de kinderen te bespreken wat er verbeterd kan worden;

overwegende dat:

- uit de beantwoording van de wethouder blijkt dat er nog niet met de kinderen om de tafel is gezeten om te kijken naar creatieve oplossingen, en dat de jongerenraad hier mogelijk een rol in kan gaan spelen;
- Rotterdam over enige tijd een nieuwe vervoerder heeft;
- Ieder kind heeft het recht om mee te praten en mee te beslissen over belangrijke zaken in zijn leven (kinderrechtenverdrag artikel 12);

verzoekt het college:

- bijeenkomsten te organiseren met zowel kinderen die gebruik maken van het doelgroepenvervoer als de nieuwe vervoerder om zo samen creatieve oplossingen te zoeken;
- ervoor te zorgen dat in de adviesraad leerlingenvervoer Rotterdam ten minste één leerlingvertegenwoordiger zit en hier dus actief voor te werven;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A. Kockelkoren en J.M. de Bruijn

Motie 2. Betrek jongerenraad inclusie bij de lat

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.12 Opvolgingsrapportage n.a.v. het rapport van de Kinderombudsman 'Hoor mij, zie mij! Ervaringen van kinderen en jongeren met een beperking in het dagelijks leven';;

constaterende dat:

- aanbeveling 2 van de kinderombudsman uit het rapport 'Hoor mij en zie mij!' vraagt om kinderen met een beperking te betrekken bij alle onderwerpen uit het onderzoek om de gemeente inclusief en toegankelijk te maken;
- de jongerenraad inclusie nu goed op gang is gekomen en aan tafel zit als het gaat om het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid;

overwegende dat:

- bij de participatie van de jongerenraad niet expliciet is vastgesteld dat de jongerenraad jaarlijks wordt betrokken bij de update van de Lokale Agenda Toegankelijkheid;
- in deze agenda de visie van kinderen en jongeren met een beperking mist;

verzoekt het college:

- vast te leggen dat de jongerenraad inclusie jaarlijks wordt betrokken bij de update van de Lokale Agenda Toegankelijkheid en het opstellen van de nieuwe agenda;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A. Kockelkoren en J.M. de Bruijn

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Balcha. De heer Vonk, gaat uw gang.

De heer VONK (cu): Dank u wel, voorzitter, en ook vanaf deze plek toch nog een keer dank aan de Kinderombudsman, die ook in de commissie vol vuur heeft gestaan, alsof die er voor de eerste keer stond, om dit punt van de toegankelijkheid voor mensen met een beperking ook te bepleiten. Ze gaf ook complimenten aan de wethouder, omdat hij, nadat het een trage start was, dingen heel voortvarend heeft opgepakt. Die complimenten wil ik ook aan deze kant onderstrepen. Maar de wethouder gaf toen ook zelf terecht aan ik hoorde complimenten, maar we zijn er nog lang niet. Dat ben ik ook met hem eens. Want als je die insprekers hoorde die tijdens de commissie inspraken, dan vraag je je af wie is er doof. Als wij zo lang doof zijn voor de stemmen uit de stad vanuit de mensen met een beperking die terecht eisen dat ze weer volop mogen meedoen en wie is er blind als wij niet de obstakels zien die voor deze mensen dagelijkse realiteit zijn. Inclusiviteit, dat iedereen mee kan doen, voorzitter, dat begint bij onszelf als raad. De insprekers moesten van achter uit de zaal inspreken, omdat ze geen toegang hadden tot het spreekgestoelte. Dan ga je je verder afvragen. Als een wethouder in de rolstoel zit, zou hij daar volwaardig achter die tafel kunnen zitten? Zo kun je misschien meer dingen bedenken die nodig zijn in deze raadszaal om het echt inclusief te maken. Laten we dan niet vervallen in het bekende ja maar, want dan zijn we niet geloofwaardig als wij daar ook niet mee akkoord gaan als we dat van andere partijen ook eisen dat ze niet met de ja maars mogen komen. Daarom heb ik een motie om onszelf op te roepen te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om volwaardig te participeren in het democratisch proces juist hier vanuit deze zaal, die daarvan het centrum vormt.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Inclusiviteit begint bij onszelf

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 29 januari 2026 ter bespreking van het 2-minutendebat over opvolgingsrapportage ‘Hoor mij, zie mij’;

constaterende dat:

- het rapport 'Hoor mij, zie mij' met een stevige set aanbevelingen is gekomen om de toegankelijkheid van jongeren met een beperking om mee te doen in de stad te verbeteren;
- naar aanleiding daarvan een jongerenraad is ingesteld;
- deze jongerenraad heeft ingesproken, maar dit vanwege hun beperkingen vanaf de achterzijde van de moesten doen;

overwegende dat:

- daarmee pijnlijk duidelijk wordt dat onze eigen raadszaal onvoldoende toegankelijk is voor gelijkwaardige inspraak door mensen met een beperking;
- wij, als raad, hierin het goede voorbeeld moeten geven ten aanzien van toegankelijkheid voor eenieder;
- aanpassing van de raadszaal vanwege de historische inrichting en haar karakter niet eenvoudig aangepast kan worden;

spreekt uit dat:

- wij streven naar inclusiviteit die ook zichtbaar wordt in onze eigen raadszaal en we daarom insprekers met een beperking op volwaardige wijze willen laten inspreken;

verzoekt het college:

- te onderzoeken welke aanpassingen in de raadszaal mogelijk zijn om insprekers gelegenheid te bieden voorin de raadszaal in te spreken;
- de mogelijkheden te vertalen naar een concreet plan met de benodigde aanpassingen en kosten;
- hierover te rapporteren aan de raad.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk, N. Akhatab, A. Kockelkoren, P.J.H.D. Verkoelen, T.S.J. Coşkun, E.H. Balcha, T. Kind en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Vonk.

De heer VONK (cu): Ik verzuimde te zeggen ik heb hem samen geschreven met DENK. Tijdens de commissie is het idee ontstaan inderdaad. Veel partijen hebben inmiddels al meegetekend.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank u wel. Dan kijk ik de heer Balcha aan. Gaat uw gang.

De heer BALCHA (d66): Dank u wel, voorzitter. Ik herinner me nog de commissiebespreking waar inderdaad jongeren met een beperking ons probeerden toe te spreken, maar letterlijk en figuurlijk niet konden plaatsnemen achter het spreekgestoelte, waar andere insprekers wel toegang toe hadden. Tegelijkertijd is dat een symbolische barrière, maar ook de collegebanken zijn niet toegankelijk voor mensen met een beperking, die gebonden zijn aan een rolstoel of scootmobiel. Daarom zijn wij trotse mede-indiener van de motie om dat in deze raadszaal aan te passen voor de toekomst. Daar laat ik het bij. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan de heer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk): Dank u wel, voorzitter. Tijdens de commissievergadering hebben we al uitgebreid gesproken over het belang van deze voortgangsrapportage, want, voorzitter, dit rapport is wat mij betreft een duidelijke wake-up call. Het laat zien dat kinderen en jongeren met een beperking in Rotterdam nog steeds veel te vaak tegen muren aanlopen, muren van ontoegankelijkheid, van onbegrip en soms ook van te lage verwachtingen. Tegelijkertijd heeft het rapport ook iets waardevols opgeleverd, de oprichting van een eigen jongerenraad Jong Inclusief 010. Dit is een enorme stap vooruit. Deze jongeren laten ons horen wat er echt speelt. Niet vanuit beleidsstukken of nota's, maar vanuit hun dagelijks

leven, vanuit de praktijk. Voorzitter, juist om deze jongeren de erkenning en waardering te geven die zij verdienen, dien ik vandaag een motie in over zichtbaarheid en voorbeeldgedrag. De motie heeft als titel 'De internationale dag voor mensen met beperking in de burgerzaal', want de burgerzaal is het hart van onze democratie en juist daar horen deze jongeren zichtbaar en volwaardig thuis. Maar zichtbaarheid vraagt ook om verantwoordelijkheid. Daarom vragen we de wethouder ervoor te zorgen dat de burgerzaal voor die dag ook volledig toegankelijk is. Voorzitter, ik wil afsluiten met de woorden van de jongeren van Jong Inclusief 010 zelf. Zij zeggen: stop met zeggen dat de gemeente streeft naar verbetering. Zeg de gemeente zorg ervoor. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Akhatab heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. De internationale dag voor mensen met een beperking in de burgerzaal

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt '7.12. Opvolgingsrapportage 'Hoor mij en zie mij';

constaterende dat:

- Rotterdam de ambitie heeft een inclusieve stad te zijn, waarin iedereen, in lijn met het VN-verdrag, volwaardig kan meedoen.
- op aandringen van de Kinderombudsvrouw de jongerenraad Jong Inclusief 010 is opgericht, zodat jongeren uit het speciaal onderwijs een stem hebben in het gemeentelijk beleid.
- de Internationale Dag voor Mensen met een Beperking (3 december) wereldwijd wordt gebruikt om aandacht te vragen voor inclusie, zichtbaarheid en meedoen.

van mening dat:

- jongeren met een beperking in Rotterdam aangeven dat zij zich vaak niet gezien voelen, omdat gebouwen en evenementen in de stad nog te vaak onvoldoende toegankelijk zijn.
- de jongerenraad Jong Inclusief 010 ervaart dat zelfs het stadhuis en de raadsvergaderingen voor hen niet volledig toegankelijk zijn, onder andere doordat er geen tillift is bij de sanitaire voorzieningen.
- deze jongeren niet alleen willen meepraten, maar ook actief willen bijdragen als ervaringsdeskundigen aan een inclusievere stad, bijvoorbeeld met het idee voor een keurmerk '100% inclusief'.

verzoekt het college:

- jaarlijks rond 3 december de Internationale Dag voor Mensen met een Beperking te organiseren in de Burgerzaal van het stadhuis, als duidelijk en zichtbaar signaal dat mensen met een beperking thuishoren in het hart van de Rotterdamse democratie.
- de jongerenraad Jong Inclusief 010 een centrale rol te geven bij de organisatie van deze dag, zodat zij hun ervaringen, adviezen en het initiatief voor het keurmerk '100% inclusief' kunnen delen met bewoners, ondernemers en de politiek.
- er vóór de eerstvolgende editie van deze dag voor te zorgen dat de Burgerzaal en alle bijbehorende voorzieningen volledig toegankelijk zijn, waaronder het plaatsen van de door de jongerenraad gevraagde tillift, zodat jongeren met een beperking zonder belemmeringen en zo lang als nodig kunnen deelnemen in het stadhuis.

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. N. Akhatab

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik zag een handje van mevrouw De Bruijn en daarna de heer Crielaard. Gaat uw gang.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Dank, voorzitter. Ik kon helaas niet bij de commissie aanwezig zijn, zoals ik eerder vanmorgen al zei, maar wel mooi om te horen dat er zoveel aandacht nu is voor en eindelijk stappen gezet worden om ons huis toegankelijker te maken. Ik heb nog wel een vraag voor de wethouder. Ik begreep ook dat de jongerenraad inclusie, ik weet de officiële titel niet, waar net naar gerefereerd werd, dat die nog geen formele vorm heeft of afspraken over hoe zij nu adviseren en de frequentie waarop ze adviseren, dat dat nog niet formeel is vastgelegd. Ik ben benieuwd naar de wethouder of die dit kan toelichten, zodat we het kunnen bekrachtigen en ook met elkaar bepaalde afspraken kunnen maken over hoe, wie, wat, waar en wanneer betrekken wij ze bij onze besluitvorming. We tekenen uiteraard mee met de moties van GroenLinks over het organiseren van inspraak bij leerlingenvervoer. Ook 'Betrek jongerenraad inclusie bij de lat'. Uiteraard steunen wij de motie van ChristenUnie en DENK over het inclusief maken van ons huis van de democratie.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan de heer Crielaard.

De heer CRIELAARD (lr): Dank u wel, voorzitter. Tijdens de commissie heb ik ook inderdaad de complimenten aan de wethouder overgebracht. De opvolging van het onderzoek, de motie die zojuist is ingediend en ook de inspraak, bijdrage van de heer Balcha hebben me toch nog doen nadenken, want is deze zaal ook niet echt toegankelijk? Het is een 107 jaar oude zaal, bijna monumentaal, en hij is toegankelijk. Hier achter mij zijn 2 plekken ingericht. Inderdaad, als je inspreker bent kan je niet voor in de zaal, maar je kan wel plaatsnemen. Het is niet zo dat de zaal niet mogelijk toegankelijk is. Daarnaast kan je altijd nog uitwijken naar de Suze Groenewegzaal, waar ook sprekers bij bijvoorbeeld een BBB ook niet voor zitten, maar gewoon aan de tafel. Dus zijn er geen alternatieven? Er zijn wel alternatieven. Daarom hebben wij ook niet meegetekend met de motie. We gaan wel voor stemmen voor de motie, omdat wij het onderzoek wel van harte ondersteunen, met name ook het argument wat mijnheer Vonk noemt dat als er eventueel een toekomstig collegelid beperkt is in zijn mobiliteit, wel ook achter dat gedeelte plaats kan nemen. Neem het in het onderzoek alsjeblieft mee. Dat is de oproep ook op het moment dat de motie werd aangenomen. De mogelijkheden en de alternatieven die er al zijn. Misschien was het handig geweest als de voorzitter dat had toegelicht toen dat ter sprake kwam in de commissie.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Hartelijk dank. Ik kijk de zaal rond voor inbreng op dit punt. Die is er niet. Dan kunnen wij door naar de beantwoording door de wethouder. Aan u.

De heer ACHBAR (wethouder): Voorzitter dank. Een mooi onderwerp, wat we uitgebreid hebben kunnen bespreken in de commissie. Een onderwerp zonder een eind, wil ik ook expliciet erbij zeggen, wat continu in ontwikkeling is, wat steeds aandacht nodig heeft op allerlei domeinen. Dat zie je nu ook weer terug in de moties die ingediend worden om toch op allerlei terreinen te kijken van kunnen we daar nog een verbeterslag in maken. Ook daarin heb ik constructief gekeken wat kan wel, wat doen we al en wat kan helaas nog niet op dit moment. Dan ga ik de moties appreciëren, beginnend bij de motie van GroenLinks-Partij van de Arbeid als het gaat om het organiseren van inspraak van leerlingenvervoer. De genoemde acties worden al uitgevoerd of verkend op dit moment en in overleg met de Adviesraad leerlingenvervoer, Brede Raad 010 en Jong Inclusief 010. Wat maakt dat ik deze motie ontraad, omdat dat iets is wat al uitgevoerd of verkend wordt. Dan heb ik de tweede motie van GroenLinks, Partij van de Arbeid 'Betrek jongerenraad inclusie bij de lat. Wat mij betreft is het een motie die ik kan omarmen, want hoe meer inspraak en zij vanuit ervaring mee kunnen denken juist op dit soort momenten bij het opstellen van een nieuwe agenda, lijkt me dat een sympathieke gedachte en een inclusieve gedachte. Deze kan ik omarmen. Dan

hebben we motie 3 'Inclusiviteit begint bij onszelf'. Dit is een spreekt-uit motie, waarbij ik weer wil aangeven dat er staat verzoekt het college.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Gaat uw gang, mijnheer Vonk. U mag iets zeggen.

De heer VONK (cu): Ik kom er net achter dat dit de oude versie is. Er waren 2 versies. Ook dankzij de oplettendheid van D66 had ik hem veranderd in dat het aan de griffie gericht zou zijn, maar u heeft de oude versie gekregen. Er wordt nu aan gewerkt en er komt een nieuwe versie. Dan staat ook tegelijk de PvdA erop als medetekenaar.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Twee vliegen in één klap. Goed geregeld. Wethouder, gaat u verder.

De heer ACHBAR (wethouder): Wat ik over deze motie kan zeggen namens de griffie oftewel u spreekt uit, is dat het een sympathieke motie is, waar we zeker willen verkennen en onderzoeken welke aanpassingen in de raadszaal mogelijk zijn en u daarover informeren. Ook deze sympathiek vanuit de inclusieve gedachte iedereen moet mee kunnen doen op elke plek in de stad. 'De internationale dag voor mensen met een beperking in de burgerzaal. Zeker als het gaat om de centrale plek in de stad, waar ook een moment van feest, samenkomst, verbinding mogelijk gemaakt zou moeten kunnen worden, geldt dat zeker ook voor deze doelgroep. U vraagt hier specifiek de burgerzaal voor te gebruiken. Het lijkt me een goede eerste gedachte, maar soms is het misschien ook goed om te kijken of er eventueel andere ruimtes zijn. Als u mij de ruimte geeft om dat mee te nemen in de uitwerking en de behoefte die er ook is vanuit die gemeenschap, waarin u expliciet vraagt: kijk eerst naar de burgerzaal. Ik kan hem omarmen, maar geef ons de ruimte om eventueel af te wijken als er nog een geschiktere locatie is voor bij elkaar komen en aandacht vragen voor deze doelgroep tijdens de internationale dag voor mensen met een beperking. Dan waren dat de moties, voorzitter. Er was 1 vraag van waar staat de organisatie ten aanzien van Jong Inclusief 010. U weet dat het wat tijd nodig heeft gehad om te komen tot een selectie van deze jongens en meisjes om als vertegenwoordigers op te treden voor de doelgroep. Dat is op dit moment nog niet het geval. We zijn dit net gestart, maar het zal in dit kwartaal verder worden uitgewerkt. Jong Inclusief 010 komt op dit moment maandelijks bij elkaar. Dat is toch redelijk intensief, als je dat mij vraagt. Er wordt verkend op welke manier de inspraak van jongeren eventueel hier en daar versterkt kan worden. We zijn steeds meer het vorm aan het geven op dit moment.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Begrijp ik dan goed dat in een volgend kwartaal er wel een en het ander zwart op wit komt te staan wat de formele rol is en hoe dat in de organisatie land en ook werkelijk een formele rol krijgt, waar wij als raad en u als college daar gebruik van kunt maken?

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De wethouder.

De heer ACHBAR (wethouder): Ze zijn nu gekoppeld aan de Brede Raad 010. Daar hebben we natuurlijk een en ander over afgesproken hoe dat zit met gevraagd en ongevraagd advies. Het is een verlengde daarvan, of daar een belangrijk onderdeel van of een tak daarvan. We vragen veel van die jongens en meisjes, daarom zeg ik ook expliciet één keer per maand bij elkaar komen kan al als relatief intensief worden ervaren. Daar zijn we aan het verkennen hoe ga je dat goed vormgeven zonder dat je nu enthousiast aan iets gaat beginnen en het straks ineens wegzakt in 1 keer omdat je te veel gaat vragen aan deze doelgroep. We zijn nu aan het zoeken hoe ga je dat goed inbedden en borgen voor lange termijn en het duurzaam maken dat er altijd wel inspraak is vanuit die jongeren met een beperking.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan kijk ik de zaal rond of er nog vragen zijn in de tweede termijn. Niet. Er is geen tweede termijn. De burgemeester stapt binnen. Fijn. Dan denk ik dat we dit agendapunt kunnen afronden en dan hamer ik deze af. Gebruik ik de tijd even. Zijn er ordewijzigingen in moties die we nu nog kunnen doen? Mevrouw Maassen. We wachten nog op reactie. Dank u. Van harte welkom burgemeester. Dan kijk ik naar de agenda.

7.9 Discriminatiemonitor 2024.

Mevrouw MAASSEN (d66): Dan gaan we proberen met 7.9 de Discriminatiemonitor 2024. Zijn alle woordvoerders ook binnen? Dat is natuurlijk aan jullie zelf. Ik heb in ieder geval de wethouders, dat is de heer Achbar en de burgemeester. Dan gaan we beginnen met de eerste op mijn lijst. Dat is de heer Lammering en die is er niet. Dan heb ik mevrouw Maassen. Misschien dat u kunt beginnen. Gaat uw gang.

Mevrouw MAASSEN (d66): Voorzitter, Ruben Vis heeft in het Elsevier Weekblad een aangrijpend artikel geschreven over de betrokkenheid van ons stadsbestuur bij de vervolging en deportatie van Joden in de Tweede Wereldoorlog. De gemeente werkte mee aan uitsluiting van Joodse Rotterdammers. Zo moesten kinderen naar een aparte school, werkte de politie mee aan razzia's en werden gemeentelijke trams en gebouwen de laatste plek voor Rotterdamse Joden in Rotterdam. IJskoude feiten die rillingen over je rug geven. Dat mogen we nooit vergeten. Maar ondanks dat we als Rotterdam in 2020 een onderzoek aangeboden hebben gekregen waarin deze akelige feiten op een rijtje zijn gezet, hebben we nooit als stadsbestuur excuses gemaakt. Dat moet anders. Ook Rotterdam moet haar bestuurlijke en morele verantwoordelijkheid nemen. Daar hebben wij een motie voor en ik ben verheugd om te zeggen dat deze door alle partijen, die vandaag aanwezig zijn in deze raad, is ondertekend.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Onderzoek gemeentelijke rol in vervolging en deportatie van Joodse Rotterdammers

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.9: ‘Discriminatiemonitor 2024’;

constaterende dat:

- in het artikel Waar blijvende excuses aan de Rotterdamse Joden? van Ruben Vis (EW, januari 2026), wordt beschreven dat de gemeente Rotterdam en het gemeentelijk ambtelijk apparaat tijdens de Duitse bezetting actief hebben meegewerkt aan de uitsluiting, registratie, onteigening, verplaatsing en deportatie van Joodse Rotterdammers;
- in dit artikel wordt gewezen op concrete vormen van gemeentelijke betrokkenheid;
- eerder onderzoek in Rotterdam zich met name heeft gericht op vastgoed, heffingen en rechtsherstel, en minder op het handelen en nalaten van het gemeentebestuur en het gemeentelijk ambtelijk apparaat als geheel;
- andere Nederlandse gemeenten, waaronder Amsterdam, op basis van verdiepend historisch onderzoek expliciet excuses hebben aangeboden voor hun rol in de Jodenvervolging.

overwegende dat:

- de vervolging en deportatie van Joodse Rotterdammers één van de meest ingrijpende en pijnlijke episodes is in de geschiedenis van de stad;
- waarheidsvinding over de rol van de lokale overheid een noodzakelijke voorwaarde is voor erkenning, herdenking en moreel herstel;

- het ontbreken van expliciete excuses kan bijdragen aan blijvend gevoel van onrecht bij overlevenden, nabestaanden en de Joodse gemeenschap in Rotterdam;
- de gemeente Rotterdam een bijzondere verantwoordelijkheid draagt om haar eigen handelen, en dat van haar voorgangers, kritisch te laten onderzoeken;

verzoekt het college:

- alle eerder verrichte onderzoeken, publicaties (zoals de bronnen die in het artikel van Ruben Vis worden benoemd) en bestaande documentatie over de rol van het gemeentebestuur en het gemeentelijk ambtelijk apparaat van Rotterdam bij de vervolging, uitsluiting en deportatie van Joodse Rotterdammers (en andere minderheden) tijdens de Tweede Wereldoorlog te inventariseren, te analyseren en eventuele blinde vlekken aan te vullen met extra onderzoek;
- de uitkomsten hiervan te gebruiken om expliciet te reflecteren op de bestuurlijke en morele verantwoordelijkheid van de gemeente Rotterdam en om te bezien of, en zo ja op welke wijze, het aanbieden van formele excuses aan de Joodse gemeenschap passend en wenselijk is;
- hierover te rapporteren aan de raad.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A.J.A. Maassen, S.J.C. Becker, M. Verhoef, S. Soytekin, T.J. Vonk, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, P.J.H.D. Verkoelen, R.T.J. van der Velden, S. Leewis, S.F. Lammering Varela, P.C.Z. Sadhoe en L.P.A. Dekkers

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): U mag vervolgen.

Mevrouw MAASSEN (d66): Dank. Dan heb ik nog 1 andere motie en dat is een motie die ook heel erg aansluit bij de actualiteiten, want in 2026 lopen de gelden voor alle regenboogsteden af. In deze motie roep ik de wethouder op om in ieder geval te lobbyen voor meer geld voor 2027 en later, want als gemeente kunnen we al het geld gebruiken. We hebben een nieuw kabinet. Ik heb ook goede hoop dat we dat geld binnen kunnen harken. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Regenbooggeld voor een Regenboogstad

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.9 ‘Discriminatiemonitor 2024’;

constaterende dat:

- uit de Discriminatiemonitor 2024 blijkt dat discriminatie op basis van seksuele gerichtheid toeneemt;
- Rotterdam sinds 2008 een Regenboogstad is en zich actief inzet voor een gelijke behandeling van onze lhbtq+ inwoners;
- het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in de periode 2022 tot en met 2026 jaarlijks € 1,24 miljoen subsidie verstrekt aan elke Regenboogstad om lokaal lhbtq+ emancipatiebeleid te voeren;

overwegende dat

- elke vorm van discriminatie, waaronder discriminatie op basis van seksuele gerichtheid, volstrekt onacceptabel is;
- actief lhbtq+ emancipatiebeleid vanuit de gemeente bijdraagt aan het vergroten van acceptatie en het tegengaan van discriminatie;
- extra financiële middelen voor lhbtq+ beleid de slagkracht van de gemeente vergroot als het gaat om het aanpakken van discriminatie;

verzoekt het college:

- actief richting het Rijk te lobbyen voor een nieuwe samenwerkingsafpraak tussen het Ministerie van OCW en Regenboogsteden na 2026;
- hierbij in te zetten op nieuwe meerjarige subsidies voor het voeren van lokaal lhbtq+ emancipatiebeleid;
- de Raad over de voortgang te informeren vóór de behandeling van de Begroting 2027;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A.J.A. Maassen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan kijk ik de zaal rond. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Becker.

De heer BECKER (vvd): Dank u wel, voorzitter. We leven in een tijd waarin de spanningen rondom de Joodse gemeenschap in Nederland en ook in onze stad voelbaar zijn. Juist daarom is het belangrijk dat we 2 dingen doen, allereerst pal staan tegen antisemitisme, maar ook eerlijk durven kijken naar ons eigen verleden, naar het verleden van de stad Rotterdam. Daarom ben ik ook mevrouw Maassen dankbaar voor het initiatief wat zij heeft genomen en tekenen wij vandaag mee in de motie om onafhankelijk historisch onderzoek te laten doen naar de gemeentelijke rol rond de vervolging en deportatie van Joodse Rotterdammers, want dit is een signaal ook naar Rotterdammers nu dat we de veiligheid, discriminatie en antisemitisme serieus nemen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan de heer Lammering Varela. Iemand anders op dit moment? De heer Leewis.

De heer LEEWIS (gl): Voorzitter dank. Recent was iedereen, en terecht, heel boos over de racistische leuzen die geschreven waren bij het beeld Moments Contained, maar helaas is dat een van de vele voorbeelden van racistische leuzen en racistische stickers die we zien in de Rotterdamse buitenruimte. Dat is iets wat steeds verder toeneemt, kwamen we ook achter in de afgelopen commissievergadering waar we dat bespreken. Dit soort stickers en teksten op ons onze straten, onze muren, onze lantaarnpalen, die maken racisme helaas steeds normaler in onze buitenruimte. Daarom moeten we daar heel streng op zijn. We moeten dat snel weten, we moeten dat snel verwijderen. Op dit moment staat het doen van een melding daarvan aardig verstoep in onze MeldR app. Het is ook geen onderdeel van onze anti-discriminatie campagne. Daarom heb ik een motie die het college vraagt om de meldingen op dat onderwerp duidelijker in ons MeldR app te hebben, meer aandacht voor te vragen en sneller dit soort dingen te verwijderen. Mijn vraag zou ook zijn aan het college om er zo creatief mogelijk mee om te gaan. Ook bijvoorbeeld het op te nemen in de campagne 'Zie het. Zeg het. Meld het.'

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Leewis heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Meld discriminatie in de buitenruimte

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen 29 februari ter bespreken van agendapunt 7.9 ‘Discriminatie Monitor 2024.’;

constaterende dat:

- de stad geschokt was na de racistische leuzen bij het beeld 'moments contained';
- er een stijging is van het aantal racistische leuzen en stickers in buitenruimte;

overwegende dat:

- het belangrijk is om te zorgen dat deze leuzen en stickers zo snel mogelijk worden verwijderd, omdat het langdurige laten staan racistisch gedrag normaliseert;
- het melden van racistische leuzen en stickers op dit moment verstopt zit in de Meld-R app onder "overige onderwerpen" en dan de opties "graffiti" en "wildplakken";

verzoekt het college:

- het melden van racistische leuzen en stickers makkelijker te maken;
- te zorgen dat meldingen zo snel mogelijk opgevolgd worden en de leuzen en de stickers zo snel als mogelijk worden verwijderd;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. S. Leewis, S. Reitema en T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik kijk de zaal rond. De heer Lammering, gaat uw gang.

De heer LAMMERING VARELA (pvda): Voorzitter, heel kort nog. Ik wil vooral benadrukken dat racisme en discriminatie absoluut een gif is in onze samenleving. Het zorgt voor ongelijkheid, het zorgt voor verdeling en om die reden zullen wij in ieder geval de motie van collega GroenLinks steunen, maar wij steunen ook een aantal andere moties die voorbij zijn gekomen. Voor de rest wil ik me graag aansluiten bij wat hiervoor is aangegeven.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Hartelijk dank. Ik kijk de zaal rond. Is er inbreng? De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk): Voorzitter, dank u wel. Tijdens de commissie vroeg mijn collega Akhatab aandacht voor de Molukse gemeenschap, want 21 maart is het precies 75 jaar geleden dat de eerste Molukse KNIL-militairen, marinemannen en hun gezinnen aankwamen in Rotterdam. De Molukse gemeenschap werd kil ontvangen in voormalig concentratiekampen onder erbarmelijke omstandigheden en deelname aan de samenleving werd hen onthouden. Dat zorgt nog steeds voor een gevoel van uitsluiting. Daarom, voorzitter, dienen wij een motie waarin we het college vragen om samen met de Molukse gemeenschap en omliggende gemeenten een lobby richting het Rijk te starten voor de erkenning van het leed wat is aangedaan. Voorzitter, tijdens de commissie hebben wij ook onze zorgen geuit over de toenemende moslimdiscriminatie. Haat tegen en het stigmatiseren van moslims en de islam is een groeiend probleem. In dat kader moeten wij als lokale overheid niet willen samenwerken met partijen die polariseren, stigmatiseren en racisme verspreiden. Een voorbeeld daarvan is de podcast Rotterdam Wordt Wakker, waar uitspraken worden gedaan waarmee actief wordt gepolariseerd en wordt bijgedragen aan angst, haat en stigmatisering van groepen en personen. Religieuze minderheden, in het bijzonder moslims en de islam, worden neergezet als probleem of zelfs als een bedreiging. Er worden uitspraken

gedaan over dat er alleen maar radicalisering is op al die weekendscholen, dat alle meisjes zwaar gesluierd op school komen, gebedsoproepen worden herhaaldelijk belachelijk gemaakt en zelfs als pleuresherrie omschreven en er zou geen plek zijn voor de islam in Rotterdam. Daarnaast worden vrouwen seksistisch bejegend, worden politieke partijen als cryptofascistisch weggezet en worden gekozen volksvertegenwoordigers bestempeld als NSB'ers. Dit is niet neutraal en zeker geen journalistiek product. Er is geen sprake van wederhoor tenzij je betaalt. Op mijn kritiek richting het programma wordt gereageerd zoals verwacht. De maker geeft aan, ik citeer: "Overigens is vrijheid van meningsuiting een groot goed. Daar kunnen ze in Turkije een voorbeeld aan nemen." Voorzitter, dit is de racistische reflex om mensen terug te duwen naar hun afkomst. Dit is geen verspreking, geen grap en geen misverstand. Dit is pure haat, gevaarlijk en vals, want ik sta hier als Rotterdammer, voorzitter, als Rotterdams volksvertegenwoordiger en ik ben er niet van gediend, en alle mensen met een andere afkomst ook niet, dat die vanwege hun afkomst anders worden bejegend. Ik ben ook trots op mijn afkomst. Maar wie afkomst gebruikt om mij of anderen te diskwalificeren, overschrijdt wat mij betreft een grens, want groepen mensen en gekozen volksvertegenwoordigers op afkomst wegzetten is onacceptabel. Wij moeten daarom geen polarisatie en racisme financieren. Daarom roep ik de raad op middels een motie om die samenwerking per direct te beëindigen. Tot slot heb ik nog 1 vraag aan de burgemeester, of aan de voorzitter van de raad moet ik zeggen, want in de brief van 7 november over de verkiezingen spreekt de voorzitter van de raad over een mediaplan. Mijn vraag is of deze producenten hier ook tussen staan. Zo ja, is zij het met me eens? Die vraag zal ik niet zo stellen. Dan zouden we die samenwerking ook moeten beëindigen. Dank, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank en u bent door uw tijd heen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Soytekin heeft de volgende moties ingediend.

Motie 4. Geen samenwerking met polariserende producenten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt '7.9 Discriminatiemonitor 2024';

constaterende dat:

- in het AD artikel: "Politici betalen om te gast te zijn in talkshow: 'Er is al zo weinig aandacht voor ons' (d.d. 9 januari 2026) te lezen is dat Rotterdam Wordt Wakker een partner wordt van de gemeente;
- in dat zelfde artikel de volgende passages / citaten te lezen zijn: „Het gaat ons erom dat we hiermee een redelijk groot bereik hebben en hopelijk veel mensen kunnen informeren", aldus een woordvoerder. Voorwaarde is wel dat alle partijen de mogelijkheid moeten hebben om deel te nemen.

van mening dat:

- in het programma "Rotterdam wordt wakker" (herhaaldelijk) uitspraken zijn gedaan waarin: religieuze minderheden als maatschappelijk probleem of bedreiging worden geframed, de islam of islamitische uitingen worden neergezet als ongewenst in de openbare ruimte, vrouwen seksistisch worden bejegend, politieke partijen als 'crypto-fascistisch' worden weggezet, gekozen vertegenwoordigers worden aangeduid als 'geradicaliseerd' en 'de weg kwijt', voor betalende gasten een stemadvies wordt gegeven;
- uitspraken die de islam en islamitische uitingen in Rotterdam als bedreigend afschilderen schadelijk zijn voor de sociale cohesie en het vertrouwen van burgers in de gemeente;
- deze productie en dit programma geen journalistiek product is; er is geen sprake van wederhoor tenzij betaald, niet alle partijen kunnen meedoen, de vragen zijn suggestief en

- sturend, en het programma werkt polariserend en draagt bij aan angst, haat en stigmatisering van personen en groepen;
- samenwerking tussen de lokale overheid, en een producent die structureel polariseert en stigmatiseert onverenigbaar is;
- publieke middelen niet mogen bijdragen aan ontmenselijking of delegitimatie van groepen of gekozen volksvertegenwoordigers;

de raad spreekt uit dat:

- de samenwerking met de producent(en) van "Rotterdam wordt wakker" per direct moet worden beëindigd;
- er geen samenwerkingen aangegaan moet worden met deze producenten of andere mediapartijen die structureel polariseren, religieuze minderheden stigmatiseren, vrouwen seksistisch bejegenen of politieke partijen en hun vertegenwoordigers delegitimeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. S. Soytekin

Motie 5. Erkenning na 75 jaar – recht doen aan de Molukse gemeenschap

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt '7.9 Discriminatiemonitor 2024';

constaterende dat:

- het in 2026 precies 75 jaar geleden is dat de eerste, voornamelijk Molukse KNIL-militairen, marinemannen en hun gezinnen, via Rotterdam en Amsterdam in Nederland aankwamen;
- de Molukse gemeenschap na aankomst in Nederland structureel onrecht is aangedaan, onder meer door het stelselmatig niet nakomen van plichten door de Nederlandse overheid, gedwongen verblijf in voormalig concentratiekampen en langdurige maatschappelijke achterstelling;
- dit verleden tot op de dag van vandaag doorwerkt in het leven van veel Molukse Rotterdammers en hun families;
- erkenning van dit leed door de Nederlandse Staat van groot belang is voor herstel, rechtvaardigheid en maatschappelijke verbinding;

van mening dat:

- Rotterdam een stad is met een grote en actieve Molukse gemeenschap;
- erkenning en verwerking van historisch onrecht bijdraagt aan vertrouwen in de overheid en sociale cohesie;
- gezamenlijke optrekking van gemeenten met een grote Molukse gemeenschap de slagkracht richting het Rijk vergroot;
- beleid en lobby geloofwaardig en zorgvuldig zijn wanneer deze plaatsvinden in samenspraak met de betrokken gemeenschap zelf;

verzoekt het college:

- om te verkennen of zij samen met omliggende gemeenten, zoals Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Moordrecht, Ridderkerk en Amsterdam, met een grote Molukse gemeenschap, een actieve lobby kunnen starten richting het Rijk voor erkenning van het leed dat de Molukse gemeenschap in Nederland is aangedaan;
- dit in samenspraak te doen met de Molukse gemeenschap uit Rotterdam en omgeving;
- en dit te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. N. Akhatab, S. Soytekin, A.J.A. Maassen en S. Leewis

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik had geen handjes meer gezien voor inbreng. Mevrouw Sadhoe en daarna de heer Van der Velden.

Mevrouw SADHOE (bij1): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we zien dat de cijfers over discriminatie opnieuw toenemen. Dat is een duidelijk signaal aan ons als politiek dat we nog steeds niet genoeg doen. BIJ1 is van mening dat, als we discriminatie echt uit onze samenleving willen terugdringen, we de machtsstructuren en verhoudingen moeten aanpakken die racisme en uitsluiting in stand houden. Wat we nu te vaak zien, is een aanpak waarin discriminatie wordt teruggebracht tot iets wat je oplost met bewustwording. Natuurlijk, dat kan helpen, maar zolang je alleen daarop inzet, laat je de onderliggende machtsstructuren intact. Daarom dienen wij vandaag 2 moties in om een concrete stap te zetten richting het doorbreken van deze structuren. De eerste motie gaat over normering en consequenties. Want zolang organisaties kunnen discrimineren zonder dat dat gevolgen heeft voor subsidies, contracten of samenwerking, verandert er fundamenteel niets. Publiek geld mag niet bijdragen aan uitsluiting. Met deze motie vragen wij om bindende voorwaarden tegen discriminatie voor iedereen die met de gemeente samenwerkt. De tweede motie gaat over moslimdiscriminatie en moslimhaat en de normalisering daarvan. Dat werkt door in beleid, in framing, in controles en in kansen op het werk en stage. Dit vraagt om een gerichte domein overstijgende aanpak. Andere steden laten zien dat het wel kan. Daarom vragen wij om een specifiek actieplan, ontwikkeld samen met moslimgemeenschappen, met duidelijke doelen en middelen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mevrouw Sadhoe heeft de volgende moties ingediend.

Motie 6. Geen publiek geld voor discriminatie

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.9 'Discriminatiemonitor 2024';
constaterende dat:

- uit de Monitor Discriminatie Regio Rotterdam 2024 blijkt dat discriminatie in Rotterdam structureel voorkomt, waarbij 23 procent van de meldingen betrekking heeft op de arbeidsmarkt;
- slechts een klein deel van discriminatie-ervaringen wordt gemeld, waardoor een groot deel buiten beeld blijft;
- het Actieplan Samenleven in één stad inzet op bewustwording, verbinding en preventie, maar beperkt concrete instrumenten bevat voor handhaving en sanctionering;
- in het coalitieakkoord is vastgelegd dat bedrijven die onherroepelijk zijn veroordeeld voor discriminatie tijdelijk worden uitgesloten van samenwerking;
- de gemeente Rotterdam op andere beleidsterreinen, zoals integriteit, veiligheid, duurzaamheid en sociale inkoop, al werkt met bindende voorwaarden en sancties bij subsidies, vergunningen en aanbestedingen;
- voor discriminatie bij samenwerkingspartners momenteel geen vergelijkbaar breed en preventief sanctiekader bestaat;

overwegende dat:

- de gemeente als opdrachtgever, subsidieverstrekker en samenwerkingspartner een belangrijke sturingsrol heeft op het gedrag van organisaties en werkgevers;

- structurele arbeidsmarktdiscriminatie mensen systematisch buitensluit van werk, inkomen en bestaanszekerheid;
- publiek geld niet mag bijdragen aan organisaties die discrimineren
- wachten op rechterlijke uitspraken in de praktijk betekent dat discriminatie jarenlang kan doorgaan zonder gevolgen;

verzoekt het college om:

- een integraal normerings- en sanctiekader te ontwikkelen voor bedrijven en organisaties die met de gemeente samenwerken via subsidies, aanbestedingen en opdrachten;
- dit kader ten minste te laten bestaan uit:
- bindende antidiscriminatie-eisen als standaardvoorwaarde;
- verplichte verbetertrajecten en toezicht bij gegronde signalen van discriminatie;
- duidelijke escalatiestappen bij herhaling, waaronder tijdelijke opschorting, beëindiging van samenwerking of uitsluiting;
- dit kader te verankeren binnen het bestaande subsidie-, inkoop- en aanbestedingsbeleid en te koppelen aan het Actieplan Samenleven in één stad;
- vanaf invoering jaarlijks te rapporteren over toepassing, effecten en knelpunten, en deze rapportage te betrekken bij de evaluatie van het Actieplan Samenleven in één stad.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. P.C.Z. Sadhoe

Motie 7. Een Rotterdams Actieplan tegen moslimdiscriminatie

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.9 'Discriminatiemonitor 2024';

constaterende dat:

- uit landelijk onderzoek dat is opgesteld op verzoek van de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme blijkt dat moslimdiscriminatie in Nederland structureel voorkomt en in toenemende mate is genormaliseerd;
- uit de Monitor Discriminatie Regio Rotterdam 2024 blijkt dat meldingen op grond van godsdienst en herkomst een substantieel deel vormen van de geregistreerde discriminatie-ervaringen;
- veel ervaringen met moslimdiscriminatie door ondermelding buiten beeld blijven;
- moslimdiscriminatie zich voordoet op meerdere terreinen, waaronder onderwijs, arbeidsmarkt, stageplaatsen, zorg, veiligheid en publieke dienstverlening;
- het Actieplan Samenleven in één stad inzet op algemene preventie en dialoog, maar geen specifieke aanpak bevat voor moslimdiscriminatie;
- andere grote steden, zoals Amsterdam en Den Haag, inmiddels werken met gerichte programma's tegen moslimdiscriminatie;
- moslimdiscriminatie zich niet alleen uit in incidenten, maar ook in structurele verdachtmaking, stereotypering en institutionele uitsluiting;

overwegende dat:

- het ontkennen of bagatelliseren van moslimdiscriminatie het vertrouwen in overheid en instituties aantast en het veiligheidsgevoel van Rotterdammers ondermijnt;
- moslimdiscriminatie een specifieke vorm van uitsluiting is met eigen oorzaken, mechanismen en gevolgen;
- duurzame bestrijding vraagt om een domeinoverstijgende aanpak met preventie, erkenning, normering en handhaving;

- beleid alleen geloofwaardig is wanneer moslims structureel en gelijkwaardig betrokken worden bij ontwikkeling en uitvoering;

verzoekt het college om:

- moslimdiscriminatie expliciet te erkennen als zelfstandig en urgent beleidsvraagstuk binnen het Rotterdamse inclusie- en gelijkwaardigheidsbeleid;
- een specifiek domeinoverstijgend gemeentelijk Actieplan tegen Moslimdiscriminatie op te stellen;
- dit actieplan te ontwikkelen in gelijkwaardig partnerschap met moslimgemeenschappen, moslimorganisaties en ervaringsdeskundigen;
- de gemeenteraad voor de Voorjaarsnota 2026 te informeren over de voorgestelde aanpak en benodigde financiële middelen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. P.C.Z. Sadhoe, S. Leewis en S.F. Lammering Varela

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan wil ik graag het woord geven aan de heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u, voorzitter. Ik wilde graag mevrouw Maassen bedanken voor de prachtige motie die zij heeft gemaakt naar het onderzoek van de gemeentelijke rol in onder andere de deportatie van Joodse Rotterdammers. Ik teken die ook heel graag mee. Want na de oorlog, dan had je de kampen overleefd en dan kwam je terug in je eigen stad. Wat kreeg je? Een ijskoude, hele kille ontvangst. Vaak was je huis was weggegeven, je spullen. Er zijn zat voorbeelden van. Ik zou iedereen willen aanraden lees bijvoorbeeld het boek van Marga Minco 'Een leeg huis', als zij terugkomt na de oorlog. Het was echt verschrikkelijk hoe ze werden ontvangen. Ik heb daar geen woorden voor en ik vind het heeft veel te lang geduurd voordat wij dit gaan onderzoeken. Ik ben heel blij met deze motie, want een geschiedenis die zijn eigen stad niet kent, kan niet vooruit. Daar wil ik ook mijnheer Salo Muller bij noemen, ik heb altijd veel bewondering voor hem, die in Amsterdam onder andere dat hele traject met de Nederlandse spoorwegen doorliep. Dat is goed. Dat is uitstekend. Daarvoor ben ik heel blij met deze motie en heel benieuwd wat er uitkomt. Dat wilde ik even zeggen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Ik kijk de zaal rond. Is er nog inbreng? Nee. Dan gaan we door naar de beantwoording door het college. Dan wordt het even kijken wie als eerste begint. Dat is de heer Achbar. Zijn alle moties inderdaad al hier? Nog niet. Die komen eraan. Het is geregeld. Gaat uw gang.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Dank u wel, voorzitter. Dan begin ik in ieder geval met motie 1. Ik vind het heel bijzonder ook dat deze raadsbreed is ondertekend. Dat wil ik zeggen, want dat geeft ook al aan hoe belangrijk het voor deze stad is dat wij goed kijken naar onze eigen rol, die wij ook als gemeente, maar ook mogelijk andere diensten, hebben gehad in het vreselijke, de ongelooflijk zwarte, de gitzwarte bladzijde van de reputatie van onze Joodse Rotterdammers. Er is al divers onderzoek gedaan. Ik weet niet hoe volledig dat is, zeg ik ook eerlijk hierbij. Ik wil graag ook aan het Stadsarchief vragen om daar een inventarisatie van te maken, om te kijken wat er is en mogelijk ook nog wat er meer nodig is om dat goed in beeld te krijgen. Ik wil daarbij ook graag een zorgvuldig proces doorlopen, ook met de Joodse gemeenschap, want dit kan niet zonder hen. Dit moet ook met hen. Dan wil ik ook kijken wat dat betekent voor eventuele excuses. Geef me de tijd en de ruimte om dit goed en zorgvuldig

te doen, want dat lijkt me ook het onderwerp waard en de waardigheid die bij deze zaak hoort. Maar laat ik zeggen dat ik erg dankbaar ben aan de raad dat ze deze motie hebben ingediend en dat ik me vol zal inzetten om deze motie ook goed en naar de strekking uit te voeren. Deze motie kan ik omarmen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan gaan we door naar motie 2. Dan kijk ik naar mijn linkerkant. De heer Achbar.

De heer ACHBAR (wethouder): Dank, voorzitter. Motie 2 van D66 om een actieve lobby te starten richting het Rijk, waarbij gerefereerd wordt aan dat er straks een nieuw kabinet is met een regenboog minister-president. Dat zou de kansen moeten kunnen vergroten om daarmee meer geld beschikbaar te stellen voor deze doelgroep. Ik kan deze motie omarmen, voorzitter. Dan heb ik een motie namens collega Lansink vanuit de MeldR app door GroenLinks ingediend, 'Meld discriminatie in de buitenruimte'. Het melden van racistische leuzen en stickers makkelijker te maken om te zorgen dat meldingen zo snel mogelijk opgevolgd worden. We kunnen zeggen dat we dat al actief doen. Met betrekking tot discriminerende en racistische uitingen in de buitenruimte is reeds staand beleid dat deze met voorrang en binnen 24 uur weg gehaald worden of verwijderd worden door Stadsbeheer. We kunnen zeker nog kijken of we het extra in de MeldR kunnen zetten met een apart kopje. Ik kan namens collega Lansink deze motie omarmen. Dan hebben we een motie van DENK. Ik begrijp heel goed dat het onderwerp zeer belangrijk is voor de Molukse gemeenschap. Niet alleen in Rotterdam, maar zeker ook in de omliggende gemeenten. Maar voor de gehele Molukse gemeenschap in Nederland en in Rotterdam wordt de Molukse gemeenschap op deze manier steeds meer gezien en gehoord. Ik voer deze verkenning daarom ook graag uit en kan deze motie omarmen. Voorzitter, dan hebben we een motie 'Een Rotterdams Actieplan tegen moslimdiscriminatie'. Het is een enorm sympathieke motie, waarbij ik gevoelsmatig zou zeggen: er is echt wel de nodige aandacht voor nodig om dat goed in kaart te brengen. Tegelijkertijd hebben wij een Actieplan Samenleven, waarin we hebben gezegd: wij gaan het niet vanuit de doelgroepen benaderen, want als we discriminatie aanpakken, willen we dat in zijn totaliteit, in elke vorm, in elke uiting aanpakken. Dat zou betekenen dat we hierop een uitzondering zouden moeten maken binnen het bestaand beleid. Daar lijkt me het momentum niet voor. Ik zou zeggen: het is zeker een interessant gegeven om hier op een later moment in een nieuw college op een andere manier aandacht aan te geven. Binnen het Actieplan Samenleven zijn daarover andere vormen en andere afspraken gemaakt. Om die reden zal ik deze motie moeten ontraden, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Helder. De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Dan is er nog 1 motie van DENK, die had ik nog niet binnen, dus heb ik gewacht om daarop te reageren, over 'Geen samenwerking met polariserende producenten'. Het is een spreek uit motie, dus het is aan uw raad. Maar de heer Soytekin had ook nog een vraag over het mediaplan en de inkoop die daar is gedaan. Voor de helderheid, in dat mediaplan zijn zaken opgenomen rondom de trotters, de abri's en de walking abri's en in de havenloods een soort van instructie hoe stem je. Dat is totaal neutraal vormgegeven. In die zin is dat iets waar geen verdere inhoudelijke boodschappen of iets dergelijks in worden meegegeven. Dat zijn partijen die vooral het belang van het stemmen onder de aandacht brengen. Verder laat ik het oordeel van de motie die de heer Soytekin heeft ingediend aan uw raad.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. De heer Buijt.

De heer BUIJT (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Vanuit mijn tijdelijke rol als wethouder organisatie is er 1 motie op mijn terrein. Dat is motie 6 'Geen publiek geld voor discriminatie'. Met de titel aan sich kan je het natuurlijk niet oneens zijn, want er is niemand die zegt: laten we

discriminatie als gemeente subsidiëren. Dat is absoluut niet wat wij willen en wat we ook niet doen. Alleen ik moet de motie wel ontraden. Het coalitieakkoord bevat reeds meerdere maatregelen om racisme en discriminatie te bestrijden, bestaande uit onder meer samenwerken en maken van afspraken met organisaties en partners, maar ook het tijdelijk uitsluiten van organisaties die zijn veroordeeld voor discriminatie. Voor zowel inkoop, aanbesteding als subsidiëring geldt dat bij het vermoeden van discriminatie of bij veroordeling partijen kunnen worden uitgesloten. Het opleggen van aanvullende eisen bij de inkoop of verplichting bij subsidiëring moeten verband houden met de opdracht, de gesubsidieerde activiteit. Er zijn hele strikte regels. We hebben ook geen aanleiding of signalen dat op dit moment op grote schaal partijen in zee gaan. Op dit moment moet ik deze motie ontraden. Tot slot, ik zou nog graag tegen mijnheer Van der Velden willen zeggen dat ik uw bijdrage erg mooi en indrukwekkend vond. Ik ga het boek van Marga Minco, wat een hele goede schrijfster is, zeker lezen en ik sluit me volledig aan bij de tekst die u heeft uitgesproken.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. De beantwoording is geweest. Mijnheer Van der Velden wil daar nog op reageren. U heeft volgens mij nog tijd. Gaat uw gang.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Ik wil de wethouder danken voor die woorden. Voor mij is dit ook persoonlijk een heel belangrijk onderwerp. Dank u.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. De beantwoording is geweest, moties zijn geapprecieerd, dan kunnen we dit agendapunt gaan afronden. Dan gaan wij door naar het volgende punt. Ik tik hem af. Dan krijgen we de moties die tussendoor komen. De heer Vonk. De heer VONK (cu): Even voor de orde, voorzitter, ik had abusievelijk de oude versie van een motie ingediend bij het vorige punt. De wethouder zit er nog, dan is hij getuige van het feit dat we nu de juiste versie, met de ondertekening ook van de PvdA, dus wat wil je nog meer, alsnog indienen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3A. Inclusiviteit begint bij onszelf

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 29 januari 2026 ter bespreking van het 2-minutendebat over opvolgingsrapportage 'Hoor mij, zie mij';

constaterende dat:

- het rapport 'Hoor mij, zie mij' met een stevige set aanbevelingen is gekomen om de toegankelijkheid van jongeren met een beperking om mee te doen in de stad te verbeteren;
- naar aanleiding daarvan een jongerenraad is ingesteld;
- deze jongerenraad heeft ingesproken, maar dit vanwege hun beperkingen vanaf de achterzijde van de moesten doen;

overwegende dat:

- daarmee pijnlijk duidelijk wordt dat onze eigen raadszaal onvoldoende toegankelijk is voor gelijkwaardige inspraak door mensen met een beperking;
- wij, als raad, hierin het goede voorbeeld moeten geven ten aanzien van toegankelijkheid voor eenieder;
- aanpassing van de raadszaal vanwege de historische inrichting en haar karakter niet eenvoudig aangepast kan worden;

spreekt uit dat:

- wij streven naar inclusiviteit die ook zoveel mogelijk zichtbaar wordt in onze eigen raadszaal en we daarom deelnemers aan het democratische proces (zoals sprekers, raadsleden en collegeleden) zoveel mogelijk een gelijkwaardige plek willen bieden in onze raadszaal;

verzoekt de griffie:

- te onderzoeken welke aanpassingen in de raadszaal mogelijk zijn om sprekers gelegenheid te bieden voorin de raadszaal in te spreken;
- te onderzoeken welke andere aanpassingen gedaan kunnen worden om mensen met een beperking zoveel mogelijk volwaardig te kunnen laten meedoen in de raadszaal (denk daarbij ook aan de mogelijkheid om in een rolstoel plaats te nemen achter de college tafel).
- de mogelijkheden te vertalen naar een concreet plan met de benodigde aanpassingen en kosten;
- hierover te rapporteren aan de raad,

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk, N. Akhatab en A. Kockelkoren

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De wethouder mag die appreciëren. Dat heeft hij al gedaan net. Sorry. Onze administratie is nu op orde. Dan gaan wij door naar het volgend agendapunt. Mevrouw Maassen is weer terug. We kunnen de motie appreciëren die u nog heeft ingediend voor wethouder Norville voor het AOW, Jeugdtegoed onderwerp. Daar gaat de heer Achbar iets over zeggen. Gaat uw gang.

De heer ACHBAR (wethouder): Dat waren exacte woorden inderdaad. Wij kunnen die motie omarmen. Namens wethouder Norville kan ik zeggen dat we die motie kunnen omarmen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Top. Kunnen we weer verder. Dank u wel.

7.11 *Initiatiefnotitie Vonk over 'Meer dan steen en hout alleen – naar een kerkenvisie 2.0'.*

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan kom ik bij het agendapunt 7.11. Zijn we het daarmee eens? Want ik ben ook af en toe de volgorde kwijt. Dat is de Initiatiefnotitie van de heer Vonk over 'Meer dan steen en hout alleen - naar een kerkenvisie 2.0'. U mag naar voren komen. Het is hier druk aan deze zijde. Er wordt ruimte voor u gemaakt. Het is een initiatiefnotitie. U mag nog een kleine toelichting geven. Daarna mogen de raadsleden vragen aan u stellen. Gaat uw gang.

De heer VONK (cu): Dank u wel, voorzitter. Even een korte toelichting op onze initiatiefnotitie 'Meer dan steen en hout alleen'. Het is een initiatiefnotitie. Er zit geen initiatiefvoorstel bij. Er waren een aantal mensen die vroegen: waar is het voorstel en waarom kom je straks nog in het politieke deel met moties? Dat is omdat het een notitie is en we geen raadsvoorstel voorleggen, maar wel een reactie hebben gevraagd van het college, dat ze ook hebben gegeven. De ontwikkeling van deze notitie komt voort uit de noodkreet van heel veel kerken, die echt zoeken naar ruimte om als religieuze gemeenschap samen te komen. Het bouwt ook voort op de kerkenvisie 1.0, die al onderdeel is van het gemeentelijk beleid, die we al hebben, maar die ging heel erg over de gebouwen. We hebben gezegd: we willen verder kijken dan de gebouwen. Dit gaat ook over de gemeenschappen. Die gemeenschappen zien er tegenwoordig heel anders uit. Waar ze vroeger grote bolwerken waren, is het in feite nu een

netwerk van allerlei hele kleine gemeenschappen. Hoewel de verschijningsvorm anders is, wat nog steeds hetzelfde is, is dat er nog steeds duizenden Rotterdammers elke keer weer, iedere zondag, bij elkaar komen en ook doordeweeks de handen uit de mouwen steken om het goede te doen voor de stad. Daar zijn we het allemaal over eens, ook zeker na het rapport 'Tel je zegeningen', zoals het in de volksmond heet, dat herhaald is in de vorige periode en heeft laten zien dat kerken en religieuze gemeenschappen voor meer dan 200 miljoen aan goed werk doen voor de stad. Als je dat commercieel zou moeten aanbesteden als gemeente, dan zou je rond de 350 miljoen euro kwijt zijn. Dat is het cadeau aan de stad. Ik denk dat we daar het niet over hoeven te hebben, die maatschappelijke relevantie daarvan. Maar welke voorstellen doen we wel? Vanwege het feit dat de nood zo groot is voor dat onderdak, zeggen wij: zorg in ieder geval dat we duidelijk in beeld hebben wat de vraag is die deze kerken aan de gemeente stellen. Help ook via een gebedshuizenloods met voldoende mandaat geloofsgemeenschappen met hun huisvestingsvraagstukken. Een derde wat we vragen is, voorzie ook via de referentiewaarde maatschappelijk vastgoed dat religieuze functies ook gepland kunnen worden. Als laatste wil ik nog noemen, kijk naar en werk aan gebouwen die multifunctioneel te gebruiken zijn door de verschillende kerken. In deze technische toelichting wil ik nog 1 punt gemaakt hebben, ook gezien het politieke debat in de commissie, en dat is dat er steeds wordt verwezen naar de scheiding van kerk en staat. Ik denk dat er in de commissie al voldoende over is gezegd dat dat echt niet aan de orde is. Als we ook steeds weer kijken naar al die hoogleraren die schrijven over hoe je de scheiding van kerk en staat moet interpreteren in Nederland, dan wordt dat ook steeds bevestigd. Het gaat bij de scheiding van kerk en staat er alleen om dat de kerk niet voorschrijft hoe de staat inhoudelijk of organisatorisch zou moeten functioneren en de staat ook niet zegt organisatorisch of inhoudelijk wat de kerk zou moeten vinden. Daar laat je elkaar in vrij, maar dat wil niet zeggen dat de overheid een rol heeft om kerken te ondersteunen of religieuze gemeenschappen te ondersteunen om te kunnen samenkomen. Sterker nog, dat kun je vanuit de grondwet zelfs afleiden, aldus bijvoorbeeld Wim Voermans, hoogleraar, of diverse andere hoogleraren die daar de laatste tijd ook in de media over hebben geschreven. Voorzitter, dat punt wilde ik nog maken. Straks in het politieke deel zal ik dan ook mijn moties inbrengen en toelichten. Ik zie uit naar het verdere debat en ook misschien nog technische vragen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank u. Dan is het aan de raad om nu wat vragen te stellen aan de heer Vonk. Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Dank, voorzitter. Ik wil vooral steun betuigen richting de ChristenUnie, Vonk en anderen vanuit ondersteuning, die waarschijnlijk keihard hebben meegewerkt aan dit mooie voorstel. Als ik u complimenten geef, wil ik dat natuurlijk wel via de voorzitter richting u doen. Ook steun vanuit ons voor dit mooie voorstel. Ik heb met mijn eigen ogen mogen zien en mogen ervaren hoeveel kerken kleine gemeenschappen hebben die op veel manieren bijdragen aan onze samenleving, van voedselbanken tot aan ontmoetingsavonden, waar we samen gegeten wordt, kledingwinkeltjes en dat soort dingen, waar mensen laagdrempelige, heel goedkoop kleding kunnen krijgen. Ontzettend veel steun hiervoor en dat er aandacht voor wordt gevraagd. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank aan mevrouw De Bruijn. Dan kijk ik de zaal rond. De heer Verhoef en daarna de heer Dahoe.

De heer VERHOEF (Ir): Heel kort, voorzitter, Leefbaar Rotterdam is overtuigd van de maatschappelijke meerwaarde van kerken en geloofsgemeenschappen in deze stad. Die doen ontzettend veel maatschappelijk werk. Aan de andere kant zien we een steeds meer verdichtende stad met oplopende inwonersaantallen. We zien tal van maatschappelijke organisaties die op zoek zijn naar ruimte in deze stad. We hebben het net nog over de voedselbank gehad die op zoek is naar ruimte. Wij vinden het apart om een bepaalde groep voorrang te gaan geven met gemeentelijk of maatschappelijk vastgoed, om die toe te wijzen.

Iedereen heeft recht op zijn plek. Dat gezegd hebbende, ik zag ook iets voorbijkomen over geloofsgemeenschappen weer terug in de huizen van de wijk. Dat is een aantal jaren geleden afgeschaft of verboden, maar dat was natuurlijk met een reden, omdat de huizen van de wijk steeds minder een huis van de wijk werden en steeds meer een geloofsgebouw. We hebben het meegemaakt in verschillende wijken dat bewoners met bewonersinitiatieven onder de arm op een basketbalveldje of op een grasveldje moesten gaan staan, omdat de huizen van de wijk steeds vaker nee moesten verkopen. Ik zie daar niet zozeer de moeilijkheid van scheiding van kerk en staat in, maar ik zie daar wel dat de bewoners steeds minder gebruik kunnen maken van die ruimte die voor de bewoners van de wijk is. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. U wilde een punt van orde maken.

De heer DE HAAN (d66): Ik raak een beetje in de war.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Wij ook hier aan deze kant.

De heer DE HAAN (d66): Ik dacht dat we eerst een technisch deel zouden doen. Daarna gaat in mijn beleving de heer Vonk naar zijn plaats en dan het politieke debat voeren. Ik zat nu een klein beetje nog op mijn handen, omdat ik vooral in het tweede deel nog wat wilde zeggen en niet in het technische deel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dit is een technische ronde. De heer Verhoef heeft een mix gedaan. Mijnheer Vonk, u moet maar even kiezen wat daar technisch was en zo dadelijk weer oppakken vanaf uw zetel. Nu de technische vragen. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (Ir): Dan kan ik het makkelijk maken voor de heer Vonk. Kunt u daarop reflecteren?

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dat doet hij dan zo dadelijk vanuit zijn zetel, want dat is politiek. De heer Dahoe, dit zijn technische vragen.

De heer DAHOE (denk): Dank u wel, voorzitter. Technische vraag. DENK kijkt natuurlijk ook met veel interesse naar deze initiatiefnotitie. De technische vraag luidt: er staat dat al deze organisaties bij elkaar 365 miljoen euro kunnen besparen voor de stad, lees voor de gemeente kunnen besparen. Kunt u dat iets verder onderbouwen? Dat is mijn technische vraag. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank u wel. Ik kijk de zaal rond. Geen technische vragen meer. Dan wil ik de heer Vonk vragen om hierop te reageren.

De heer VONK (cu): Dank u wel, voorzitter. De verleiding is groot natuurlijk om nu in het technische deel zonder spreektijd op de heer Verhoef in te gaan, maar ik zal dat netjes niet doen, maar straks in het politieke deel wel. Overigens even technisch, in het initiatiefvoorstel wordt niet gesproken over de huizen van de wijk. Wij komen straks wel met een motie, maar dat zal ik dan ook toelichten in het politieke deel, die aanvullend is op het initiatiefvoorstel. We hebben dat buiten de initiatiefnotitie gehouden. Dat even als technische opmerking. Technisch heb ik verder gehoord de complimenten en ook de bevestiging van de maatschappelijke meerwaarde. Die heb ik ook gehoord. Dan de technische vraag van DENK over hoe onderbouwt hij die 365 miljoen. In 2010 is er al een onderzoek geweest naar die maatschappelijke meerwaarde en die is herhaald in de periode 2018-2022. Het Verwey-Jonker Instituut heeft daar toen een rapport over geschreven en die heeft toen helemaal gekeken hoe schatten wij in de hoeveelheid werk wat er gedaan wordt. Het is niet kunnen realiseren, maar daadwerkelijk al gerealiseerd, wat doen zij nu al en dat vervolgens doorgerekend. Als je dat zou vertalen in euro's, dan kom je op 200 miljoen. Als je het zou

moeten aanbesteden op een bedrag, de schatting was toen tussen 346 en 365 miljoen euro die ze nu al ieder jaar als cadeau aan de stad geven. Dat als technische toelichting. Ik begrijp dat ik straks naar mijn plaats ga en daar het politieke deel verder ga afhandelen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Zo begrijp ik hem ook. U mag naar uw zetel en dan gaan we het politiek gedeelte beginnen. De heer Vonk, de politieke behandeling.

De heer VONK (cu): Dank u wel, voorzitter. We hebben inderdaad een initiatiefnotitie ingediend en het college heeft ook gereageerd. Ze doen voorzichtig een aantal stappen in de goede richting wat ons betreft, en daarvoor dank, maar we zien ook in de reactie dat er toch sprake is van wat ons betreft koudwatervrees. Daarom doen wij met een aantal moties wat aanscherpende voorstellen om op een aantal punten, waarbij wij de collegereactie wat mager vinden, proberen toch als raad een stapje verder te zetten. De allereerste motie, voorzitter, die ik wil indienen, is de 'Monitoring huisvesting religieuze organisatie'. Wij willen inzicht gaan krijgen in de vraag naar ruimte. Dat wordt ook onderstreept door de brandbrief, die onlangs is ingediend door SKIN, dat er wel degelijk iets aan de hand is. Wij vinden dat wij als raad inzicht moeten krijgen in de omvang van dat probleem en dat met de motie 'Monitoring huisvesting religieuze organisatie'. Wij willen ook de motie indienen 'Wij geloven in de wijk' om huisvesting voor religieuze gemeenschappen een plek te geven in de referentiewaarde maatschappelijke voorzieningen. Wij vinden dat het college daarin niet ver genoeg is gegaan in de reactie op onze notitie. De motie 'Wij geloven in Rotterdam' om op zoek te gaan naar draagvlak voor een multifunctionele functionaliteit voor meerdere geloofsgemeenschappen. Daarnaast willen we ook 2 extra voorstellen doen, die voortborduren op dit initiatiefvoorstel. Ze komen voort uit de brandbrief van SKIN, die door hen ook is toegelicht in de commissiebespreking. De eerste is 'Red de dakloze kerk' en help ze op korte termijn, bijvoorbeeld met leegstaand vastgoed. Misschien is hulp ook wel te vinden in de volgende motie die ik ga indienen. Dat is laten we stoppen met de discriminatie op grond van religie en laat kerken en geloofsgemeenschappen weer toe in huizen van de wijk, om daar hun openbare en inclusieve bijeenkomsten te mogen houden. We hebben ooit in 2017 daar een streep onder gezet bij motie, dan kunnen we bij motie dat ook terugdraaien. Daarom de motie zoals ik die genoemd heb, 'Kerken weer terug in huizen van de wijk'.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Blijft u staan, want u heeft een interruptie van de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd): Dank u wel, voorzitter. Ik heb de heer Vonk horen spreken over discriminatie van religieuze instellingen. Ik lees het initiatiefvoorstel met allerlei voordelen, extra voordelen die andere organisaties niet hebben, voor kerken. Je kan niet van 2 walletjes eten. Het is niet zo dat je eerst kan zeggen dat je gediscrimineerd wordt om vervolgens te claimen dat je allerlei voorrechten en privileges verdient. Bijten die 2 elkaar niet, is de vraag aan mijnheer Vonk.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Vonk.

De heer VONK (cu): Voorzitter, ik denk niet dat wij in onze notitie voordelen claimen die andere organisaties niet zouden hebben. Als er sportverenigingen zijn die ruimte zoeken, als er culturele instellingen zijn die ruimte zoeken, als er allerlei gemeenschappen zijn met bijvoorbeeld een bepaalde etnische achtergrond die ruimte zoeken, dan zijn wij er als gemeente voor om deze mensen ook te ondersteunen of deze verenigingen te ondersteunen, deze organisaties te ondersteunen. Datgene wat wij doen bij al die andere mensen organisaties en verenigingen, dat vragen we ook voor de kerken, geen privileges daarbovenop. Dat zou mijn antwoord zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan komen de moties deze kant uit.

De heer VONK (cu): Dank u wel, voorzitter. Hierbij de moties. Laat ik, voorzitter, tenslotte, voordat u de moties gaat voorlezen, nog een vraag stellen aan de burgemeester. Rotterdam kent veel bewoners voor wie geloof een belangrijke inspiratiebron is voor hun dagelijks leven en hun functioneren. Vaak lijkt de overheid daarmee verlegen. In Amsterdam werkt burgemeester Halsema aan een visiestuk over de plek van levensbeschouwing en religie in de stad. Is het een idee om in Rotterdam iets vergelijkbaars te doen? Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Interruptie van de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dank u, voorzitter. Op het laatste, want ik heb toch een klein beetje moeite met hoe dat loopt, want na een notitie, waarop moties zijn gestapeld, wordt nu in een tweeminutendebat naar een toezegging gevraagd, die wat mij betreft een fundamenteel punt aanstipt. Ik denk dat we dat iets zorgvuldiger zouden moeten doen, een iets zorgvuldiger debat verdient en dat we dit niet zomaar hier op het einde van deze vergadering via een toezegging moeten regelen. Maar dit verdient volgens mij een beter debat via de commissie dan dit hier zo op het einde van de avond even snel via een toezegging te organiseren.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik zie dat de heer Verweij daar ook iets van wil zeggen. Gaat uw gang.

De heer VERWEIJ (vvd): Voorzitter, steun voor de heer De Haan. Ik denk dat een heel belangrijk, maar ook een gevoelig onderwerp is. Hebben we het alleen over de fysieke plaats van religie of ook in de wat meer brede sociale zin? Dat is de vraag waar je goed over na moet denken. Het moment dat 1 iemand de pen daarvan oppakt en een soort conceptstuk de raad ingooit, zeker iemand met de functie van burgemeester, dan heeft dat gewicht. Dan zegt dat iets. Ik denk dat het heel belangrijk is, juist omdat het zo een zwaar wegend onderwerp is, om er eerst in alle rust met elkaar over te spreken, wat is precies de opdracht en wat vinden wij daar van, en dat pas daarna de burgemeester eventueel zo een stuk zou kunnen schrijven, maar dat het niet zomaar inderdaad is we pakken de pen en we kijken wat eruit komt. Dat lijkt me onverstandig.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan de heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Ik snap de voorzichtigheid en misschien ook wel angst helemaal niet zo goed van de vorige 2 sprekers, want volgens mij is dit nu onderdeel van een groter geheel, namelijk een initiatiefvoorstel wat wij al best lang hier op de agenda hebben staan, waar de ChristenUnie tijd in heeft gestoken. Er is genoeg debat ook over geweest. Niet over deze specifieke vraag, maar wel over de plek van religieuze organisaties in deze stad. We moeten nu niet net doen alsof we over 1 nacht ijs gaan en dit in 1 keer uit de lucht komt vallen. Nogmaals, ik snap ook de spanning niet, want volgens mij is het een hele relevante vraag om te stellen en kan daar ook een antwoord op gegeven worden.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Het is een initiatiefnotitie, geen voorstel. U zei voorstel. Dat is iets heel anders. Maar iedereen staat nu op. Ik denk dat de heer Verweij op de heer Segers wil reageren. Maak ik die af. Gaat uw gang.

De heer VERWEIJ (vvd): Ik zal het heel kort houden, voorzitter, maar juist het feit dat het relevant is en juist het feit dat we hier al een tijdje mee bezig zijn, dat maakt dat ik niet zie waarom er nu zo een haast is. Met de woonvisie hebben we een prachtig, mooi, voorzichtig proces doorlopen, geleid door de heer Segers-Hoogendoorn, met een werkgroep, met voorbereidende gesprekken. Toen is daar een mooi stuk uitgekomen waar iedereen het mee eens was. Ik denk dat dat de juiste route is en niet nu inderdaad op een vrije donderdagavond even snel besluiten we gaan het opschrijven.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer De Haan wil ook op u reageren. Gaat uw gang.

De heer DE HAAN (d66): Ik sluit me daarbij aan. Ik had graag tijdens het commissiedebat dit tot mij kunnen nemen en dan had ik er uitgebreid ook over na kunnen denken in plaats van terwijl notabene, ik wil niet flauw doen, de klok al in het rood liep om daar nog als laatste punt dit in te brengen. Dat vind ik niet zorgvuldig.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan geef ik het woord aan de heer Segers.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda): Nog reagerend, het woonakkoord begon ook met een motie van het CDA en die heette 'Woonakkoord'. Dat daar vervolgens een proces uit volgde waarin iedereen betrokken was, wat we ook vaker doen in dit huis, dat was allemaal daarna. Het begon met een motie waarover gestemd werd.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan de heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr): Voorzitter, dank u wel. Even kort. Er werd net gesproken over voorzichtigheid en over angst, maar ik denk dat we ook een stapje terug moeten kijken, ongeacht wat je van de inhoud vindt, maar dat we ook heel goed naar het proces moeten kijken, want we hebben het hier wel over een controversiële casus wat dat betreft. Er wordt gevraagd om het maken van een visiestuk over religie in een bepaalde stad wat dat betreft, dat het proces verdient om eerst goed besproken te worden in een commissie door middel van een regeling van werkzaamheden, waardoor we daarna dat verder kunnen brengen naar eventueel een raadsbehandeling.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Voorzitter, ik vind dat die nu erg groot wordt getrokken en ik vind ook dat we in de commissie dit al aan de orde hebben gehad. Ik ben het hier niet helemaal mee eens, met deze zienswijze, want de vraag of je als onderdeel van dit initiatiefnota weer ruimte biedt in huizen van de wijk aan religieuze organisaties is letterlijk in het debat aan de orde gekomen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Dat is niet wat wordt gevraagd. Hier wordt gevraagd om een visiestuk over de plek van levensbeschouwing en religie in een samenleving vanuit de burgemeester. Dat is totaal niet aan de orde geweest in het debat.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik was voorzitter en ik kan dat beamen. U heeft de raad gehoord, heer Vonk. U mag hier van mij op reageren, maar er ligt een voorstel, verzoek vanuit de raad om het terug te brengen naar een commissie en daar wat uitvoeriger te behandelen. Maar u mag daarop reageren.

De heer VONK (cu): Voorzitter, eerst wordt er een probleem gemaakt van het feit dat wij moties indienen. Ik roep nog maar even in herinnering 2017. Daar begon u mee, een vreemde stijlfiguur dat er na een notitie een batterij aan moties wordt ingediend. Ik wilde toch over dat punt ook wat zeggen. In 2017 werd er een motie ingediend om kerken te verbieden nog in huizen van de wijk te kunnen laten vergaderen staande de vergadering. Dat was wat er toen gebeurde. Wij nemen een eindeloze aanloop voor een aantal moties om in te dienen en dan wordt het al een probleem gevonden. Dat is 1. Het tweede is, en dat een beetje in dezelfde stress van de heer De Haan, is de vraag die ik stel naar een voorbeeld notabene van Amsterdam. Die hebben daar een heel traject. Ik kan me niet voorstellen dat u dat traject ook niet heeft meegekregen. Om naar het model van Amsterdam eenzelfde figuur te maken, dat vraag ik aan de burgemeester. Er worden wel vaker vragen gesteld aan bijvoorbeeld een burgemeester of een wethouder van zou u dat willen doen. Dan kan die dat toezeggen of dan

kan die dat niet toezeggen. Dat is een gebruik hier in deze raad. Dat is nooit een probleem, maar nu het over religie en kerken gaat, dan wordt het opeens heel zorgvuldig, moeten we er met zijn allen over vragen voordat wij die vraag überhaupt kunnen stellen aan iemand uit het college. Wij stellen hier voortdurend vragen aan het college. Ik begrijp oprecht de stress en de zorg niet van u. Ik vind hem eerlijk gezegd ook niet helemaal passen in hoe wij normaal gesproken als raad ook richting het college ons opstellen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Er wordt dan altijd stress in de in de schoenen geschoven, maar ik vind het ook prettig om voor mensen in de stad op te komen die wel degelijk hier stress van krijgen en die het ook niet prettig vinden dat zij op die manier in een aantal gevallen met bepaalde ideeën en gemeenschappen worden geconfronteerd die diametraal ingaan tegen hoe zij in het leven staan, hoe zij daarover nadenken. Ik vind het belangrijk om dat ook te adresseren en ik vind het te makkelijk om dat af te doen alsof ik reële stress zou hebben. Dat werp ik echt verre van mij.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dan de heer Verweij en daarna ga ik weer terug naar hoe we dit verder gaan doen. De heer Verweij.

De heer VERWEIJ (Iv): Voorzitter, ik denk niet dat het een soort irrationele stress is van dit voelt onprettig of zo, ik denk dat het heel rationeel en logisch is om te zeggen als zo meteen de burgemeester met haar functie en het gewicht wat daarbij gepaard gaat een concept van een stuk schrijf, waar dan misschien hele sterke verschillen van inzicht over zijn, en misschien schrijft ze iets waar iedereen het heel erg mee eens is of dingen waarvan inderdaad terecht mensen rode vlekken in de nek krijgen, dan ligt dat stuk er wel al met dat gewicht van die functie. Juist daarom denk ik dat het zo wijs en verstandig is om eerst de vinger in de pap te steken. Hoe hangt de sfeer? Wat vinden we van dit soort vragen? Wat is de opdracht precies?

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Hartelijk dank. Ik heb een voorstel. Ik stel voor dat we met het debat verder gaan. Ook beantwoording van het college. Dan rond ik af en dan leg ik hem weer terug wat we ermee gaan doen, zoals we een actua doen van wil je het naar de commissie brengen of gaan we door. Dan doen we dat voor vanavond op dit agendapunt. Mee eens? Ik zie knikkende gezichten. We gaan verder met de beantwoording, dat is mijn voorstel. Daarna kijken we hoe we verder gaan.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Vonk heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Kerken weer terug in huizen van de wijk

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Meer dan steen en hout alleen, naar een kerkenvisie 2.0';

constaterende dat:

- religieuze organisaties op tal van manieren bijdragen aan de sociale cohesie en het welzijn in Rotterdamse wijken;
- veel van deze organisaties kampen met huisvestingsproblemen, mede door hoge huren of gebrek aan passende ruimten;
- het gebrek aan betaalbare huisvesting ertoe leidt dat waardevolle initiatieven hun plek in de wijk dreigen te verliezen of überhaupt geen voet aan de grond krijgen;
- 13 kerken op straat stonden na het afschaffen van religieus gebruik van huizen van de wijk;

overwegende dat:

- Rotterdam maatschappelijke initiatieven wil stimuleren en versterken;
- religieuze organisaties vaak niet beschikken over commerciële slagkracht, maar wel over grote maatschappelijke meerwaarde;
- huizen van de wijk op zondag ochtend vaak gewoon ruimte hebben om deze organisaties een plek te bieden;
- ruimtes van huizen van de wijk een goede oplossing voor religieuze organisaties die te groot zijn voor de huiskamer, maar te klein zijn om de kosten van een eigen gebouw te dragen;

spreekt uit:

- geen onderscheid te maken op grond van religie bij de verhuur van ruimtes in huizen van de wijk;

verzoekt het college:

- religieuze organisaties weer toe te laten tot de huizen van de wijk;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk

Motie 2. Wij geloven in Rotterdam

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Meer dan steen en hout alleen, naar een kerkenvisie 2.0';

constaterende dat:

- op 28 september 2023 de motie 'Ruimte voor religie en maatschappelijke organisaties op de Oostflank' is aangenomen;
- dat de plannen voor de oostflank steeds concreter worden zoals Brainpark en de Esch;
- in totaal 30,000 woningen worden toegevoegd;
- religieuze organisaties een verbindende rol hebben voor inwoners van de stad;
- in Den Haag een pilot gestart is waarbij meerdere geloofsgemeenschappen gehuisvest worden in een gemeentelijk gebouw;
- in Wenen in een nieuwe gebiedsontwikkeling de 'Campus der religionen' een plek is toebedeeld;
- in Amsterdam in 'House of charity' 9 verschillende kerken een plek gevonden hebben in een multifunctioneel gebouw;

overwegende dat:

- religieuze gemeenschappen unieke bijdragen leveren aan sociale samenhang, buurtvorming en informele zorg, zoals rapport “tel je zegeningen 2.0” inzichtelijk maakt;
- zonder specifieke beleidsaandacht de kans groot is dat zij bij verdeling van schaarse ruimte structureel over het hoofd worden gezien;

verzoekt het college:

- in het toegezegde platformoverleg huisvesting religieuze organisaties te verkennen of een multifunctionele faciliteit voor meerdere geloofsgemeenschappen in Rotterdam mogelijk is en in behoefte voorziet;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk

Motie 3. Red de dakloze kerk

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Meer dan steen en hout alleen, naar een kerkenvisie 2.0';

constaterende dat:

- de brandbrief van SKIN Rotterdam meldt dat er 5 kerken op dit moment op straat staan en geen passende huisvesting hebben in Rotterdam;
- er regelmatig tijdelijk leegstand ontstaat in gemeentelijke gebouwen;
- vierkante meters maatschappelijke voorzieningen schaars zijn in Rotterdam;

overwegende dat:

- religieuze gemeenschappen unieke bijdragen leveren aan sociale samenhang, buurtvorming en informele zorg, zoals rapport "tel je zegeningen 2.0" inzichtelijk maakt;
- zonder specifieke beleidsaandacht de kans groot is dat zij bij verdeling van schaarse ruimte structureel over het hoofd worden gezien;
- huisvesting buiten de gemeentegrenzen niet bevorderlijk is voor de geloofsgemeenschap en de maatschappelijke waarde voor Rotterdam;

verzoekt het college:

- met de leegstandbeheerders van de gemeente na te gaan of beschikbare leegstand actief kan worden aangeboden aan dakloze geloofsgemeenschappen. Bijvoorbeeld via de gebedshuizenloods en het halfjaarlijkse platform overleg;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk

Motie 4. Wij geloven in de wijk

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Meer dan steen en hout alleen, naar een kerkenvisie 2.0';

constaterende dat:

- religieuze organisaties in Rotterdam blijven groeien;
- religieuze organisaties steeds moeilijker aan geschikte huisvesting komen tegen een eerlijke prijs;
- nieuwe gebiedsontwikkelingen zoals de Oostflank ruimte bieden aan tienduizenden nieuwe inwoners, maar religieuze voorzieningen daarin vaak ontbreken;
- religieuze organisaties in beleid doorgaans worden meegerekend onder de brede noemer "maatschappelijke organisaties";
- op dit moment in stadsplanning en gebiedsontwikkeling geen specifieke aandacht is voor religieuze organisaties;
- religieuze organisaties op dit moment moeten concurreren met commerciële en maatschappelijke organisaties in de zoektocht naar ruimte;

overwegende dat:

- religieuze gemeenschappen unieke bijdragen leveren aan sociale samenhang, buurtvorming en informele zorg, zoals rapport "tel je zegeningen 2.0" inzichtelijk maakt;
- zonder specifieke beleidsaandacht de kans groot is dat zij bij verdeling van schaarse ruimte structureel over het hoofd worden gezien;

verzoekt het college:

- te onderzoeken op welke manier huisvesting van geloofsgemeenschappen een plek kan krijgen in de referentiewaarden voor maatschappelijke voorzieningen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk

Motie 5. Monitoring huisvesting religieuze organisatie

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Meer dan steen en hout alleen, naar een kerkenvisie 2.0';

constaterende dat:

- het college in haar reactie heeft aangegeven om periodiek met koepelorganisaties om tafel te gaan om te spreken over de ruimte vraag van religieuze organisaties;

overwegende dat:

- de raad het belangrijk vindt om inzicht te hebben in de huisvestingsvragen van religieuze organisaties;

verzoekt het college:

- naar aanleiding van het periodiek platformoverleg huisvesting religieuze organisaties halfjaarlijks te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): We waren nog bij het politiek debat. Hij heeft zijn inbreng gedaan. Ik denk dat we iedereen wel gehoord hebben. Was er nog iets? Niet, dan worden deze moties gekopieerd en gaan wij naar de beantwoording door het college. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk): Volgens mij stond ik op de lijst om mijn inbreng te doen en de heer De Haan ook.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dat was mijn vraag, is er nog inbreng.

De heer DAHOE (denk): Volgens mij was er nog inbreng van de heer De Haan en van mij.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mijnheer De Haan, wilt u nog wat zeggen? Gaat uw gang, want dit is sowieso een bijzonder agendapunt geworden uiteindelijk.

De heer DE HAAN (d66): Dank u wel, want ik wilde allereerst ook beginnen met een compliment richting de ChristenUnie. Wat een mooie notitie en ook een reden om al dat fraaie erfgoed uit andere kerkenvisies, die van de gemeente, maar ook die van de RCE, er nog eens op na te slaan. Voorzitter, prima om voor kerken om een gemeenschap te faciliteren en daar ook frequent mee in gesprek te gaan. Dat is superbelangrijk, maar ik ben ook, en dan zet ik wat scherp aan, beducht voor die extra ruimte die nu ook wordt gevraagd in deze notitie en vooral in een aantal moties. Ik ben blij voor de ruimte en vrijheid die we elkaar geven en zeker ook laten aan elkaar. Dat is een groot goed, maar ook een groot goed wat bevochten is

en wat we misschien niet zo vanzelfsprekend meer discussiëren met elkaar, zoals mijn partij weleens wat vaker heeft gedaan na diens oprichting in 1966. Ik wil niet al te dramatisch klinken, maar laten we die vrijheid, en daarin ook die afstand die we met elkaar hebben, juist ook koesteren met elkaar. Daar hoort mijns inziens ook de eigen verantwoordelijkheid bij. Vaak lijkt het gelegen in fysieke zaken als ik de notitie lees, de insprekers heb gehoord en hun brief heb gelezen, en luidt ook, citerend uit de notitie, de conclusie: “In een tijd waarin tegelijkertijd duizenden kerken noodgedwongen de deuren sluiten, laten we dan juist kijken daar waar die ruimte is in plaats van daarbij gelijk de overheid de handschoen op te laten pakken.” Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan de heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk): Dank u wel, voorzitter. Ook DENK kijkt met veel interesse naar deze initiatiefnotitie. Religieuze gebouwen zijn meer dan stenen en hout alleen. Het zijn plekken voor spiritualiteit, voor ontmoeting, zorg, zingeving, maatschappelijke steun en ook om even tot rust te komen. Niet alleen de traditionele kerken, maar ook de moskeeën, tempels en andere geloofsgemeenschappen in Rotterdam. Veel vragen zijn al gesteld, al mijn vragen al, behalve degene die ik ook aan de heer Vonk stelde net. Die kan ik ook aan het college stellen. Die 365 miljoen euro die het de gemeente bespaart op jaarbasis, hoe kijkt het college daarnaar? Is dat voldoende om daar ook de kerken die nog op zoek zijn naar een ruimte of andere geloofsgemeenschappen te ondersteunen? Dat is mijn vraag. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Ik kijk de zaal rond. Is er nog inbreng op dit punt? Die is er niet. Dan gaan wij door naar de beantwoording door het college. De moties moeten nog deze kant uitkomen. Dat waren 5 stuks van de ChristenUnie. U kunt beginnen. Sorry. Het is een bijzondere avond aan het worden zo. We gaan nu de beantwoording doen van dit agendapunt.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Ga jij beginnen? We spreken met één mond. Dat klopt zeker. Ik heb 1 motie die ik zal appreciëren en dat is de motie ‘Wij geloven in de wijk’. Ik heb 1 vraag ook. De motie ‘Wij geloven in de wijk’ gaat over die referentiewaarde, of die ook van toepassing kan zijn voor geloofsgemeenschappen. Wij hebben altijd de leidraad dat we referentiewaarde volgen uit beleid dat we hebben. Eerst stellen we beleid vast over hoe willen we omgaan met bepaalde situaties, of het sport is, of cultuur of welzijn. Op grond daarvan, in dat beleid, daar stellen we vast wij willen ook daadwerkelijk beleidsdoelen realiseren door ruimtes te faciliteren voor deze beleidsdoelen. Ik zeg het allemaal wat technocratisch, maar op het moment dat daar beleid voor is dat we die ruimtes willen faciliteren en het is ook een taak van de gemeente, dan nemen we daar referentiewaarde voor op in ons referentiewaarde beleid of kader. In dit geval is dat er niet. Wij hebben geen taak in het huisvesten van geloofsgemeenschappen. Wij hebben daar ook geen beleid voor, dat we dat zouden willen doen. Vandaar dat wij ook geen referentiewaarde hebben voor het huisvesten van geloofsgemeenschappen. Om die reden ontraad ik deze motie. Dan had ik nog een vraag over de gebedshuizenloods. Dakloze kerken, kan de gebedshuizenloods daar nog een rol in spelen? Dat kan zeker. We hebben een initiatievenloket. Daar kan iedereen gebruik van maken. Daar is iedereen gelijk. Iedere partij, iedere organisatie kan bij ons aan de deur kloppen bij het initiatievenloket. We hebben ook die loods, gebedshuizenloods, die op zoek kan gaan naar ruimte. Het is wel zo dat het lastig is, omdat gebedsruimtes natuurlijk toch bepaalde vormen en eisen stellen en randvoorwaarden nodig hebben. Die ruimtes zijn er niet zoveel. Het is een lastige matching, maar in principe is daar de gebedshuizenloods voor ingericht, om daarnaar op zoek te gaan.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Daar mag u op reageren, maar de tijd is allemaal op. Een verduidelijkende vraag. Gaat uw gang. Het is een bijzonder debat zo, maar gaat uw gang.

De heer VONK (cu): Een pure verduidelijkingsvraag, want u zegt de gebedshuizenloods doet dat al. In de motie vragen wij ook om leegstandbeheerders daaraan te koppelen, dat je dat samen met leegstandbeheerders doet. Zegt u er is al een praktijk van gebedshuizenloods met leegstandbeheerders die samen met die kerken zoeken, die geen dak boven hun hoofd hebben, naar onderdak? Als dat zo is, dan overweeg ik ook om die motie in te trekken, want dan is hij wellicht overbodig, maar dan hebben we hier wel gemarkeerd door de wethouder dat dat staande praktijk is.

Mevrouw ZEEGERS (wethouder): Eén was een antwoord op een vraag en de ander was een motie. Die motie heb ik net genoemd. Die motie ging over die referentiewaarde. Daar heb ik ontraden op genoemd. U heeft ook een motie 'Red de dakloze kerk'. Excuus. Dat is in de voorbereiding niet zo goed bij mij terecht gekomen. Om proactief beschikbare leegstand aan te bieden aan dakloze geloofsgemeenschappen, we hebben daar een proces voor. Er zijn meerdere partijen die op zoek zijn naar ruimte en dan kijken wij hoe wij die match kunnen maken. Maar ik ga geen voorrang geven aan religieuze organisaties. Dat is wel wat deze impliceert, deze motie. Dan zal ik hem ontraden.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Wie is dan? De heer Achbar.

De heer ACHBAR (wethouder): Voorzitter, de meerwaarde van levensbeschouwelijke organisaties, daar zijn we het allemaal over eens. Er zijn verschillende onderzoeken gedaan naar de meerwaarde van levensbeschouwelijke organisaties als het gaat om de maatschappelijke impact die zij hebben, de enorme meerwaarde voor de mensen in de nabije omgeving op allerlei niveaus, op allerlei domeinen. Het is altijd de vraag hoe ga je daar om vanuit de gedachte scheiding kerk en staat en welke verhoudingen heb je ten aanzien van zo een levensbeschouwelijke organisatie. Het klopt dat een aantal jaar geleden de huizen van de wijk niet beschikbaar werden gesteld voor levensbeschouwelijke organisaties. Daar heeft dit college gezegd: in principe zijn wij 1 stad en een partij voor alles en iedereen, ongeacht wie je bent, waar je vandaan komt, van wie je houdt of in wat je gelooft. Maar als er activiteiten plaatsvinden in de huizen van de wijk, dan moeten ze wel toegankelijk zijn voor iedereen. Dat maakt het bij diensten toch ingewikkeld, omdat dat heeft een gesloten karakter, waarbij je zegt: alle activiteiten kunnen daar plaatsvinden, ook vanuit levensbeschouwelijke organisaties. Maar op het moment dat er diensten plaatsvinden, die ruimte is er helaas niet. Vanuit die gedachte scheiding kerk en staat, die openheid die je wilt houden in die huizen van de wijk en de toegankelijkheid van alle activiteiten voor alles en iedereen, moet ik helaas deze motie ontraden. 'Wij geloven in Rotterdam'. Het is zo dat wij als gemeente die meerwaarde zien van die levensbeschouwelijke organisaties. Wij zijn ook graag in contact met die levensbeschouwelijke organisaties door periodiek met ze in overleg te treden, ook daarmee de behoefte te inventariseren welke behoeftes daar zijn. Ik heb de afgelopen jaren gezocht naar levensbeschouwelijke organisaties die het niet als vanzelfsprekend ervaren om in contact te komen met de gemeente. Dan heb ik het bijvoorbeeld over de Servische kerk, waar ik ook een dienst heb meegemaakt om te ervaren hoe het is, tot aan de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, om daar zelfs het gesprek mee te voeren en te betrekken bij zo een platformoverleg. Dat doen wij juist om te weten wat er speelt binnen die gemeenschappen en ook te erkennen welke impact en meerwaarde zij voor die stad hebben en met elkaar in contact te blijven voor Rotterdam en daarmee Rotterdammers. U vraagt te verkennen of een multifunctionele faciliteit voor meerdere kerken in Rotterdam mogelijk is en in behoefte voorziet. Ik kan dat meenemen en ik kan daarmee deze motie omarmen. Vervolgens heb ik een andere motie, waarin ook weer gerefereerd wordt naar het periodieke overleg, wat overigens binnenkort weer gepland staat, om te rapporteren hierover jaarlijks naar de raad om mee te krijgen wat wij daar bespreken. Dat lijkt me ook geen enkel probleem om u daar de informatie over te geven. Ook deze motie kan ik omarmen. Dan was er 1 vraag, maar dat heb ik tussen de appreciatie van de moties gedaan, voorzitter. De vraag van de heer Dahoe over hoe zit dat met die 365 miljoen wat in kaart is gebracht door het Verwey-Jonker

Instituut. Dankzij die levensbeschouwelijke organisatie is het niet zo dat er ineens 365 miljoen vrij is. Helaas werkt dat niet zo. We hebben iedereen in de stad nodig die een enorme bijdrage levert voor die Rotterdammer en we zijn blij met elke partij en ook met die levensbeschouwelijke organisaties. Verwey-Jonker heeft laten zien hoeveel dat in geld zou kosten als je dat zou inkopen. Het is niet zo dat wij dat inkopen en daarmee geld overhouden voor andere dingen. Ook daarin helaas niet die gedachte die u heeft. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Dan de beantwoording door de burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Er is mij een vraag gesteld, mede ook naar aanleiding van Amsterdam, wat burgemeester Halsema daar heeft opgepakt, of dat ik ook bereid ben om dat te doen. Laat ik eerst zeggen, en ik sluit me ook aan bij de woorden van wethouder Achbar, ik vind ik ben een burgemeester van de hele stad, van iedereen, van niet-gelovig, tot wel gelovig, tot half gelovig tot whatever, de ietsisten, de nietsisten, alles. Maar laten we daarmee een beetje relaxed omgaan, dat er ook mensen zijn in deze stad die wel een levensbeschouwing aanhouden. Want ik kreeg een beetje de indruk net dat daar toch een soort verschil in zit. Het werd een beetje stekelig. Laat ik het zo maar benoemen. Volgens mij is dat ook wat er net gebeurde. Dat is precies volgens mij wat wij hier niet moeten doen. Wij moeten hier als raad voor al onze inwoners opkomen. Dat doen we ook elke dag en dat doen we allemaal vanuit onze eigen opvatting over wat het goede is voor deze stad. Dan is levensbeschouwing ook een groot en belangrijk onderdeel voor veel mensen in deze stad. Dat hoeven we niet te ontkennen en de wethouder gaf dat net ook aan, dat hij zei dat dat zo is. Ze leveren ook een grote meerwaarde voor deze stad. Ik moet zeggen dat ik niet zo direct paraat heb wat in Amsterdam precies de vraag is geweest ten aanzien van het visiestuk of wat ze daar hebben voorgesteld. Mag ik een procesvoorstel doen? Ik heb het niet overlegd met de voorzitter, zeg ik er even bij, maar dat ik ophaal wat men in Amsterdam precies heeft voorgesteld, want het is mij niet helemaal duidelijk wat daar nu gebeurt. Als we dat hebben, dat we daar met elkaar het gesprek over kunnen voeren of dat we op die manier ook zo een visiestuk hier kunnen ontwikkelen. Maar ik wil echt niet, en ik hoop dat u dat ook met mij onderschrijft, ik ben niet een burgemeester van de ChristenUnie of ik ben niet een burgemeester van christenen of wat dan ook. Ik ben een burgemeester van elke inwoner van deze stad, wat ze ook geloven, wat ze ook niet geloven. Ze zijn me allemaal even dierbaar. Ik hoop dat iedereen ook door die lens kan kijken. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Zijn we door de beantwoording heen. Ik kijk de zaal rond. Ik denk dat de burgemeester ook een procesvoorstel heeft gedaan. Dan kijk ik even naar de indiener. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50plus): Dat is mij niet helemaal duidelijk, wat het procesvoorstel is. Dat wil ik toch nog een keer scherp hebben. Ik zit namelijk heel erg met waarom moet dit naar een burgemeester. Ik heb er veel moeite mee dat als we iets willen, bij wie gaan we dat beleggen? Alleen die vraag heb ik al. Waarom moet dat naar een burgemeester, omdat ze in Amsterdam toevallig nu ook iets gedaan hebben? Ik snap hem helemaal niet. Daar zit ik heel erg in mijn hoofd van wat willen we hier nu mee. Ik vind het prachtig als er een procesvoorstel komt, maar mij is het nog niet duidelijk. Als het alleen is om te kijken wat ze in Amsterdam gedaan hebben met de burgemeester daar, vind ik het prima, maar geeft mij geen antwoord op de vragen die hier nu neergelegd zijn.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Duidelijk, mevrouw Verkoelen. De heer De Haan, daarna de heer Verweij.

De heer DE HAAN (d66): Ik denk dat mijn vraag daar ook op aansluit, of de burgemeester nu refereert aan een brief of aan een stuk. Dat was mij niet helemaal duidelijk.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Eerst de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd): De burgemeester gaf aan als we nu eens eerst kijken naar wat precies in Amsterdam de richting was, dan gaan we daar met zijn allen in gesprek over. Ik ben sowieso fan van het idee eerst gesprekken en dan pas iemand een pen oppakken. Maar wat mij misschien nog daarvoor beantwoord moet worden, gaat het nu daadwerkelijk over de gebouwde omgeving en de fysieke plekken die fysieke gebouwen krijgen? Dat weet ik ook niet. Dat is misschien een vraag aan mijnheer Vonk. Wat is precies de strekking van de vraag die we gaan uitreiken aan de burgemeester? Dan kan ik nog beter beoordelen of ik wel of niet vind of dat een goed idee is. In welke zin van de ruimte voor religie hebben we het over in de samenleving? Wat had hij voor ogen?

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): De heer Vonk, gaat uw gang. Ik geef jullie echt oprecht alle ruimte op dit agendapunt. Ik hoop dat ik daar begrip voor krijg van jullie. Gaat uw gang.

De heer VONK (cu): Dank u wel, voorzitter. Ik refereerde aan hetgeen waarvan ik een beetje veronderstelde dat het bekend was, maar dat was misschien iets te voorbarig, namelijk wat er in Amsterdam heeft plaatsgevonden, dat er veel misverstand is ontstaan tussen bijvoorbeeld ook de raad en het college, die ook bijvoorbeeld met scheiding van kerk en staat weer kwam en later dat moest herroepen en toen ging denken aan de ene kant erkennen wij dat religie in onze stad er is, duizenden, misschien wel tienduizenden Rotterdammers, in dit geval Amsterdammers, is het voor hen van belang, is het belangrijk voor de stad, is het iets wat ruimte verdient. Als je inderdaad naar de wet en naar de grondwet kijkt, zou je daar misschien als overheid ook iets mee moeten, dat constaterende, maar wat dan? Wat is dan de plek? Wat is de rol van de gemeente. Hoe voorkomen we dat we straks weer in diezelfde groef van scheiding van kerk en staat terechtkomen? Zij zijn ook in gesprek gegaan met de kerken daarover om te kijken hoe kijken jullie daartegenaan en ook andere partijen. Zo is zij aan het werk, want het is er nog niet, maar zo heeft ze aan de raad toegezegd ik schets wat dingen die ik ophaal uit de stad en dat leg ik aan de raad voor. Ik dacht dat dat een heel bekend iets was, maar dat zit in mijn bubbel waarschijnlijk. Sorry daarvoor. Maar dat is in ieder geval het proces wat in Amsterdam is gelopen. Toen dachten we dat is iets wat wij ook ervaren in Rotterdam en ook als we de debatten hebben in de raad. Hoe goed zou het zijn als we dat ook eens doen in Rotterdam? Er zat niet veel meer achter dan dat. Dat was inderdaad bij de burgemeester. We dachten, we vragen dit ook aan de burgemeester. Zo is het een beetje gelopen. Ik hoop dat dat een beetje een toelichting is en dat inmiddels mijn adrenaline ook iets gedaald is en ik wat rustiger kan reageren.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Uw antwoord is volgens mij begrepen, maar de heer Verweij.

De heer VERWEIJ (vvd): Ik heb de heer Vonk nog nooit zo boos zien als dat ik hem net gezien heb. Geen sprake van, u was de kalmheid zelve. Als dit inderdaad een insteek wordt van laten we eerst goed kijken wat ze in Amsterdam nu precies aan het doen zijn, de burgemeester laat ons weten dit ben ik ongeveer van plan, wij kunnen daarop schieten en dan in ieder geval op het begin van het proces een beetje bijsturen, dan ben ik ook niet zo tegendraads dat ik daar koste wat kost voor wil liggen, maar ik wil wel vanaf het begin af aan al mee kunnen kijken wat gaat u precies bespreken en welke vragen gaat u beantwoorden.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Laat mij contact opnemen met mijn collega in Amsterdam en haar vragen wat zijn jullie precies aan het doen of wat is dat en dat ik daarmee feitelijk terugkom naar uw raad, dat we dan met elkaar ook het gesprek kunnen voeren van hoe staan we hiertegenover, hoe gaan we hiermee om. Ik doe niets zonder uw raad. Wees niet bevreesd, zou ik bijna willen zeggen in bijbelse termen, maar ik wil zelf ook weten wat ze daar precies aan het doen zijn. Misschien heeft het inderdaad wel meerwaarde en kun je ook

een verdiepend gesprek op die manier voeren over dit vraagstuk. Daar zou ik niet op voorhand tegen zijn. De heer Dahoe gaat al staan. Wees ook niet bevreesd, levensbeschouwing is voor mij dit. Dat ik ophaal wat zijn ze daar aan het doen, ik informeer uw raad daarover en dan is dat weer een mogelijkheid om het gesprek verder te voeren van hoe staan we hier tegenover, willen we dit en gaan we dit op deze manier doen ja of nee.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Ik denk een prima procesvoorstel. Ik wil wel dat we af gaan ronden. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk): Voorzitter, dank u wel. Ik ben vooral benieuwd naar wat voor tijdstermijn u daar op terug gaat komen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Burgemeester, wanneer denkt u hierover terug te kunnen komen?

Iedereen is zo bang voor de verkiezingen. Daar gaat het mij helemaal niet om. Ik hoop hier toch nog iets langer te zitten en ik hoop dat jullie hier ook nog allemaal langer zitten, degenen die hier op de lijst staan. Ik ga hier netjes naartoe en ik zal u echt niet een dag voor de verkiezingen verrassen met zo een brief, als dat ook nog de angst is.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Mijnheer De Haan.

De heer DE HAAN (d66): Ik zou zeggen: laten we er rustig de tijd voor nemen. Dank u wel.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester): Dat ga ik ook niet doen, want normaal zegt de raad aan mij: hurry up, kom op. Ergens daartussenin ga ik een heel mooi tijdstip vinden.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Hartelijk dank. Ik ga kort samenvatten wat ik allemaal heb gehoord. We hebben moties gehad. Die zijn geapprecieerd. Daar kunnen we straks allemaal over gaan stemmen. De toezegging is van de burgemeester dat ze het net gaat ophalen bij de burgemeester in Amsterdam om te kijken hoe het daar gaat, wat daar precies uitstaat en daar komt ze mee terug naar jullie. Dan gaat het gesprek verder. Vanaf dat moment pakken we het weer op. Hartelijk dank allemaal. Een nawoord. U krijgt van mij een nawoord, dan kunnen we het afronden. Gaat uw gang.

De heer VONK (cu): Ik wacht tot mevrouw Zeegers zit. Dank u wel, voorzitter, dat ik nog de gelegenheid krijg voor een nawoord, want natuurlijk is dit voor ons, dat zal u ook niet verbazen, een beladen thema, omdat wat wij vragen vooral is een stukje gelijke behandeling in feite van alle mensen in onze stad, ook de mensen die vanwege hun religieuze overtuigingen samenkomen. Het gaat ook over hoe gaan wij om met religieuze minderheden in onze stad. Dat is ook wat er aan de orde is in deze stad. Dan moet me toch van het hart, wat echt niet onze bedoeling is geweest, dat wil ik ook rechtgezet hebben richting de wethouder, dat wij, met bijvoorbeeld de 'Red de dakloze kerk' motie, voorrang zouden willen claimen op kerken. Dat is juist niet wat wij zouden willen, maar meer gelijke behandeling, zoals ook met andere partijen wordt omgegaan, zo ook met deze kerk wordt omgegaan, dat zij ieder geval een luisterend oor, een helpende hand vinden bij de gemeente, zoals ook andere organisaties dat vinden en zoals kerken dat ook zo vaak hebben gemist de afgelopen jaren. Dat is wat wij vroegen. Daar wil ik toch op reageren en 1 korte reactie op de appreciatie van de motie over de huizen van de wijk. Dat was ook een vraag overigens van de heer Verhoef, die ik was vergeten nog te beantwoorden. Maar wat daar het punt is, is dat ook daar mensen voelen dat ze niet gelijk worden behandeld. Mind you, die samenkomsten, zeker bij de geloofsgemeenschappen vanuit andere culturen, opener en inclusiever, voorzitter, gaat het niet worden. Dat is een feestje als je daar komt en iedereen is daar welkom. Juist deze bijeenkomsten, daarvan wordt gezegd: die kunnen niet in huizen van de wijk plaatsvinden. Dat voelt niet als gelijke behandeling. Dat blijft wat mij betreft een beetje hangen op dit punt.

Jammer, maar ik ben ook blij met de stappen die we wel met elkaar aan het maken zijn. We blijven op dit punt doorgaan net zolang totdat we inderdaad met zijn allen die religieuze gemeenschap omarmen en gelijk behandelen.

De VOORZITTER (mevrouw Bruin): Dank. Daarmee sluit ik dit agendapunt af. Dan gaan wij volgens mij naar ons allerlaatste tweeminutendebat voor vanavond. We mogen een wissel doen. Ik ga ook graag terug daarheen. Er gaat een voorzitterswissel plaatsvinden en dan beginnen we met 7.14.

7.14 *Ambtelijke integriteit.*

De VOORZITTER: Dan gaan we snel door. We zijn aangekomen bij agendapunt 7.14 en dat gaat over ambtelijke integriteit. Als eerste op mijn lijstje staat de heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl): Dank, voorzitter. Voorzitter, integriteit is het fundament van ons bestuur, maar integriteit is niets waard als je je niet veilig voelt om aan de bel te trekken als het misgaat. De Rekenkamer is daar heel helder over. Die veilige cultuur is er binnen onze muren nog onvoldoende en zoeken mensen hun toevlucht buiten het stadhuis bij de ombudsman, het laatste vangnet. Maar, voorzitter, dat vangnet staat op scheuren, want het aantal meldingen is in 1 jaar tijd meer dan verdubbeld en de zaken worden complexer en zwaarder. Toch vragen we de ombudsman al sinds 2008 om dit werk te doen met slechts een halve fte. Dat gaat ten koste van ander werk voor Rotterdammers en nog erger, ten koste van de zorgvuldigheid voor de melders. Het college komt nu met een tijdelijke pleister van 1 fte. Dat is heel sympathiek, maar volstrekt onvoldoende voor de realiteit van vandaag. Daarom dien ik deze motie in met de titel 'Neem integriteitsmeldingen serieus', waarbij we vragen om de formatie per direct op te hogen. Want, voorzitter, we geven intern veel geld uit aan integriteit en daar gaan we het volgende week ook in BOFV nog over hebben. Laten we dan niet bezuinigen op de enige onafhankelijke toetsing die we wel hebben. Dank, voorzitter.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. U moet af en toe over uw schouder kijken, de heer Biljoen. Dat moeten we allemaal.

De VOORZITTER: De heer Biljoen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Neem integriteitsmeldingen serieus

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van agendapunt 7.14 'ambtelijke integriteit';

constaterende dat:

- de Ombudsman Rotterdam-Rijnmond (ORR) al sinds 2008 het externe meldpunt voor integriteit is, maar hiervoor slechts voor 0,5 fte structureel wordt gefinancierd;
- het aantal meldingen explosief is gestegen van 18 in 2024 naar 45 in 2025 en de casuïstiek bovendien complexer is geworden;
- de ORR hierdoor structureel meer capaciteit inzet dan wordt vergoed, wat direct ten koste gaat van andere wettelijke taken;
- het college voor 2026 slechts een tijdelijke uitbreiding van één extra fte heeft toegezegd;

overwegende dat:

- de Rekenkamer concludeert dat er nog geen interne meldcultuur is die voldoende uitnodigt tot melden bij de gemeente zelf;
- het externe meldpunt hierdoor een noodzakelijk vangnet is voor ambtenaren die nergens anders terecht kunnen;

- een daling van het aantal meldingen niet in de lijn der verwachting ligt en de stijging een structurele ontwikkeling betreft die geen tijdelijke, maar een structurele oplossing vraagt;
- de gemeentelijke interne integriteitsketen de afgelopen jaren fors is versterkt met mensen en middelen, maar de externe toetsing daarbij is achtergebleven;
- een onafhankelijk, goed gefaciliteerd extern meldpunt een essentiële pijler is van behoorlijk bestuur, rechtsbescherming en het vertrouwen in de overheid;

spreekt uit:

- dat de huidige capaciteit en financiering van de ORR niet in verhouding staan tot de zwaarte van de taak en de maatschappelijke betekenis van het extern meldpunt integriteit;
- de duurzame uitvoering van deze taak en de onafhankelijkheid van de ombudsman hiermee onvoldoende geborgd zijn;

verzoekt het college:

- de formatie van het extern meldpunt integriteit voor de Jaren 2026 en 2A27 per direct op te hogen naar 2 fte;

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. M.H. Biljoen en J.M. de Bruijn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: De heer Roskam.

De heer ROSKAM (lr): Bedankt voorzitter. Ik heb de motie van GroenLinks al gezien. Bij sommige moties gaat het wel goed. We hebben bij de ombudsman gesproken en we zien de stijging in het aantal meldingen. Persoonlijk zie ik het als positief dat de meldingen gestegen zijn de afgelopen tijd. Het zegt iets over de cultuur en meldingsbereidheid. Tegelijkertijd vind ik de 2 fte's uit de motie ook redelijk arbitrair. Zoals mijnheer Biljoen al aangaf, zitten we nu op 1,5 fte's, maar mijn zorg zit in hoe borgen we dat er voldoende capaciteit is, maar ook hoe voorkomen we overcapaciteit. Ik begrijp dat het college de huidige inzet als toereikend ziet, maar mijn vraag is: zijn er periodiek gesprekken en komt daar de capaciteit ter sprake? Is het college in staat om indien nodig op te plussen, ook op een kortere termijn indien nodig? Dank u.

De VOORZITTER: De heer Biljoen gaat u inderdaad tijd geven. De heer Biljoen. Dan staat de heer Balcha op mijn lijstje.

De heer BALCHA (d66): Dank u, voorzitter. In de commissie is er al veel gewisseld hierover. Wij zien dat het college hier goed mee aan de slag is, ook de accountant noemt dat in een board letter. Wat wij ook zien, is dat de ombudsman om meer capaciteit heeft gevraagd omdat het aantal meldingen is gestegen. Daar is het college ook in meegegaan. Die 1 fte hebben zij toegezegd, is ook overgemaakt naar de ombudsman, wat een verdriedubbeling van hun capaciteit is voor een verdubbeling van de meldingen. Voor ons is dat nu voldoende. In de toekomst als het aantal meldingen structureel zo hoog blijft, kunnen we daar structureel de discussie over voeren wat ons betreft.

De VOORZITTER: Mevrouw De Bruijn heeft daar een vraag over.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Zoals ook in een rapport in het jaarverslag te lezen is, duurt een afhandeling van zo een integriteitsmelding soms langer dan een jaar. Dan hebben we het nu over 1 fte, 1,5 fte's, waarvan 1 niet structureel is. Daar kan je niet je beleid op bouwen.

De VOORZITTER: De heer Balcha.

De heer BALCHA (d66): Dat is een structureel probleem waar we ook structureel over moeten praten. Dat heeft wat ons betreft niet te maken met de motie die vanuit GroenLinks is ingediend. Die zullen wij daarom ook niet steunen.

De VOORZITTER: Zijn er nog anderen die het woord wensen? Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Dank, voorzitter. Ik val maar gelijk met de deur in huis. We steunen de motie van GroenLinks, daar tekenen we op mee, voor meer capaciteit. Ik vind het ronduit belachelijk dat een van onze belangrijkste instituten in de samenleving, de ombudsman Rotterdam-Rijnmond, bij dit college herhaaldelijk om geld moet schooien voor werk dat zij oppakken of wegnemen bij de gemeente of waar de gemeente simpelweg onvoldoende in slaagt om goed op te pakken tot op heden. Ik bedoel het niet ten nadele van de ombudsman. Ik vind het bizar dat het college en partijen hun mond vol hebben van de noodzaak van verbeteren van meldcultuur en het beschermen van onze ambtenaren. Het is simpel. Aantal meldingen bij de ORR verdubbeld is meer workload, is meer capaciteit nodig. Ik begrijp dat er in de commissie ook gesproken is over we werken die meldingen omlaag. Ik ben benieuwd of dat klopt dat de wethouder dergelijke uitspraken heeft gedaan dat meldingen omlaag gebracht moeten worden, want dat zou ik een hele rare manier van beleid vinden. We moeten blij zijn dat mensen die zich niet via de interne wegen van de gemeente durft te melden, zich bij de ORR melden. Zorg nu dat zij hun werk goed kunnen doen. Daarom steunen wij die motie.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Anderen? Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dank u wel. In de commissie hebben we hier natuurlijk uitgebreid bij stilgestaan. We hebben toen ook aangegeven dat we het cruciaal vinden dat ambtenaren in onze organisatie de vrijheid voelen om misstanden te melden. We zien dat die aantallen zijn toegenomen. Ik denk echt, en dat heb ik ook uitgesproken, dat dat een goede trend is, dat het fijn is dat mensen zich ieder geval niet belemmerd voelen om te melden, want dat moet wat ons betreft als een paal boven water staan. Daarnaast hebben we ook aangegeven dat we het belangrijk vinden dat wij altijd oog blijven houden voor die ambtelijke integriteit zonder dat het die organisatie verstikt, want we zouden niet willen dat we alles zo dicht regelen dat mensen niet meer durven bewegen, keuzes durven maken en verantwoordelijkheid nemen. Ons kritische punt, daar hebben we ook meteen een mooie toezegging op gekregen, is dat we het jaarverslag erg laat hebben gehad. De wethouder heeft daarop aangegeven dat hij dat voortaan structureel eerder gaat aanleveren en dat we het ergens in mei al kunnen toezien. Daar zijn we ongelooflijk blij mee en ik denk ook iedereen, want dan kunnen we ook beter met elkaar sturen en kijken waar we naartoe gaan als organisatie. Tot slot kom ik toch nog een keertje op het feit dat we het belangrijk vinden om te zorgen, als er een keer wat fout gaat, dat we met goede bureaus werken. We kijken uit naar een nieuwe periode, dat we weer kunnen gaan kijken welke onderzoeksbureaus wij als gemeente in de hand nemen, want daar hebben we wel wat kritische punten op. Ik heb nog 1 laatste vraag. We hebben in het verleden weleens gezien dat ziekteverzuim ook toeneemt als we kijken naar onze organisatie. Ik ben benieuwd of we daar al een soort van gemene deler in kunnen hebben vinden met bijvoorbeeld het aantal meldingen dat wij ontvangen. Dus of daar een soort van correlatie tussen zit.

De VOORZITTER: Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Voorzitter, ik was nog 1 vraag vergeten te stellen. Als ik nog de coulance mag om die stellen. Dank u wel. Het college stelt bij aanbeveling 6 stimuleren het lerend vermogen van de organisatie hierover en maak ruimte voor reflectie. Daar geeft het college de reactie op dit is een grote opgave en vraagt om een cultuurverbetering met alles wat we doen. Ook vanuit andere opgaven wordt dit opgepakt. Ik hoor graag van de wethouder over deze cultuurverbetering. Hoe toetst het college dit, of hier vooruitgang in wordt geboekt, en is er een nulmeting geweest? Wat zijn de indicatoren?

De VOORZITTER: Dank u wel. Niemand meer het woord? Dan gaan we naar de wethouder.

De heer BUIJT (wethouder): Dank u wel, voorzitter. We hebben inderdaad vorige week in de commissie zeer uitgebreid hierover gesproken. We hebben gezien dat er ontzettend veel maatregelen zijn genomen de laatste tijd. We zien ook een toename in het aantal meldingen. Het blijft dan altijd de vraag is het gevolg dat er meer aanleiding is of is het gevolg dat mensen zich vrijer voelen om die meldingen te doen? Het is lastig om dat precies aan te tonen. We gaan het debat uit de commissie niet overdoen. Ik zal proberen in te gaan op de motie. Daar hebben we ook uitgebreid over gesproken. We zijn van 0,5 fte naar 1,5 fte's gegaan. Er is een verdubbeling van het aantal meldingen. Je ziet 0,5 naar 1,5. Dan kan je flauw zeggen: dat is 3 keer. Dat moet ruim genoeg zijn. Dat weten we natuurlijk niet zeker. Wij vinden voor dit moment die 1,5. Ik heb ook gezegd: het is aan de raad om voor de begroting van 2027 eventueel dat op te plussen. Het is ook duidelijk dat als wij dadelijk medio mei, juni zien dat die toename blijft doorgaan, dan kunnen wij daar als college ook nog eens zelf naar kijken. Maar op dit moment, even voor uw idee, het is ongeveer een schaal 11. Dan heb je het, met personeelskosten et cetera allemaal erbij, over 115.000 euro. Dat is een behoorlijk bedrag. Wij vinden het ontzettend belangrijk dat die ombudsman ook gefaciliteerd wordt. Daarvoor hebben we ook die fte erbij gegeven. Maar op dit moment nu weer de sprong vooruit en er nog 1 bij te doen, dat vinden wij op dit moment niet opportuun. We blijven natuurlijk wel goed kijken hoe zich dit ontwikkelt. Dat monitoren we, maar op dit moment willen we dat afwachten en bent u ook zelf voor '27 aan zet. Ik hoorde mevrouw De Bruijn zeggen: hoe kan je als doelstelling hebben de meldingen omlaag te krijgen? We hopen dat die cultuurverandering zich een beetje genesteld heeft, dat we wel op een gegeven moment gaan zien dat we resultaten gaan boeken met aanpassingen die we doen, met maatregelen die we namen. Je ziet nu deze beweging. Dat is op zich niet op voorhand negatief, maar het zou mij wel negatief lijken als we zo blijven gaan. Dat bedoelde ik met het doel is om dat omlaag te krijgen. Ik kijk even, want er zijn nog een paar vragen gesteld die ik snel mee getikt heb, maar dan moet je altijd weer in de camera kijken. Ik heb een vraag van de VVD. Het ziekteverzuim neemt toe en hebben we een gemene deler of een correlatie met het aantal meldingen? Hier kan ik op dit moment nog geen uitspraken over doen. Natuurlijk zijn we ongelofelijk scherp op het ziekteverzuim. We zien het inderdaad weer licht toenemen bij sommige klussers, maar dat kan ik op dit moment nog niet met u delen. Ik heb een vraag van Partij van de Arbeid. Hoe toetst het college deze cultuurverandering en is er een nulmeting? Ik moet u zeggen: daar kom ik schriftelijk op terug. Ik ben vorige week donderdag met deze portefeuille begonnen. Ik kon gelijk de commissie in. Ik kan op deze vraag zo 1, 2, 3 niet antwoord geven. Ik wil daar graag schriftelijk op terugkomen als u dat goed vindt. Dat waren de gestelde vragen, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Groningen heeft nog een vraag.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter dank. Ik begrijp ook dat u dat nu wellicht niet kan zeggen, maar zou u bereid zijn om te onderzoeken of daar inderdaad een causaal verband is?

De VOORZITTER: De wethouder.

De heer BUIJT (wethouder): We zijn natuurlijk heel erg het ziekteverzuim aan het monitoren, alleen ik kan niet beloven dat we dat wel of niet kunnen vinden. We kunnen ernaar kijken of we het verband kunnen vinden. Ik zal zorgen dat wij een nadere analyse doen en als het weer over ziekteverzuim gaat, dat we hier naar gekeken hebben, maar ik kan u niet beloven of we het ook gaan ontdekken. Ik zal het meenemen. De vraag van de Partij van de Arbeid, voorzitter, daar kom ik schriftelijk op terug.

De VOORZITTER: De heer Biljoen heeft ook nog een vraag.

De heer BILJOEN (gl): Voorzitter dank en ook dank aan de wethouder voor de appreciatie op de motie. Toch wil ik aan de wethouder vragen, want hij geeft aan er is een verdubbeling vanaf 2024. Tegelijkertijd als je verder terugkijkt, dan is het een verachttienvoudiging. Vanaf 2008 is het een verachttienvoudiging. Daar hebben we maar 0,5 fte voor gesteld. Ik heb geen enkele keer van het college gehoord laten we daar 9 fte's zetten omdat er 18 keer zoveel meldingen binnen zijn gekomen. Ik wil toch dat daar even op word gereflecteerd. Want we kunnen prima aangeven het is een verdubbeling vanaf 2024 en daardoor doen we nu die 1 fte, maar er is ook een voorgeschiedenis.

De heer BUIJT (wethouder): Dat kan je met alles doen. Dan kan je natuurlijk net zoveel jaren gaan terugrekenen. We hebben nu met deze situatie te maken. We hebben nu deze fte's daarbij geplust. Dat lijkt ons op dit moment legitiem. We willen ook dat blijven toetsen. U bent zelf ook aan zet voor '27. Op dit moment is dit waar we het mee doen. Als je die berekening gaat maken, dan kan je ook zeggen: als het keer 18 is, dan is 1 fte erbij is ook niets. Dien dan een motie in het moeten er 6 worden. Zo kunnen we blijven pingpongen met cijfers. Op dit moment baseren we ons op '24 en naar de toename in 25. Daar hebben we op geacteerd. Dat is ook nu waar ik het bij laat. Het is verder aan u om hier een uitspraak over te doen, maar dit is wat het college in ieder geval voorstelt.

De VOORZITTER: De heer Biljoen, tot slot.

De heer BILJOEN (gl): Voorzitter dank. Ik merk dat de wethouder op zijn standpunt blijft. Dan kijk ik naar de raadsleden. Neem integriteitsmeldingen serieus.

De VOORZITTER: De wethouder.

De heer BUIJT (wethouder): Ik snap uw oproep, maar ik vind het absoluut niet zo dat het wil zeggen als je niet voor deze motie stemt, dat je dan integriteit niet serieus neemt.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan hebben we nog 1 toezegging van de wethouder. Hij komt schriftelijk terug op de vraag van mevrouw De Bruijn over het toetsen van de cultuurverandering. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van agendapunt 7.14 uit mijn hoofd.

8. KORTE BESPREEKPUNTEN

De VOORZITTER: Dan hebben we geen korte bespreekpunten meer, want die zijn ofwel komen te vervallen ofwel bij andere debatten meegenomen. Dan zijn we wel bij nog een benoeming. Ik weet niet hoe serieus u uw eigen commissie verkiezingsaangelegenheden neemt. Daar lopen nu allemaal mensen weg. Zullen we het bij aanvang van de stemming doen? Want ik vind het toch niet helemaal chic voor degenen die zich hier met ziel en zaligheid in gaan storten. Een van de leden, die hier ook nog benoemd gaat worden, is er ook niet. Dat is niet per se een voorwaarde. We gaan schorsen voor de stemming. ja dat is waar. Ik ben ook niet zo scherp meer rond 00.00 uur. Agendapunt 9.1 gaan we bij aanvang van de

stemmingen doen. Dan gaan we kijken of er nog behoefte is aan een stemming over de benoeming ook. Zo niet, dan gaan we een aantal mensen met hamerslag benoemen.

10. MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

10.1 Motie vreemd aan de orde van de dag over 'Toen was Geluk nog heel Gewoon', aangevraagd door het lid Verhoef e.a.

De VOORZITTER: Dan hebben we nog 1 motie vreemd aan de orde van de dag, 'Toen was Geluk nog heel Gewoon'. De vloer is voor de heer Verhoef. Hij heeft geen spreektijd meer, maar we gaan hem dit gunnen. Dit is wel even een markeer momentje, dat Leefbaar Rotterdam al zijn spreektijd heeft opgemaakt. Ik zie een ander bewind onder de heer De Waard. Die zit er wat minder strak bovenop allemaal. Maar we gunnen natuurlijk mijnheer Verhoef, want anders gaat het toch te laat worden.

De heer VERHOEF (Iv): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, vorig jaar overleden vlak achter elkaar twee Rotterdamse iconen, op 13 september Gerard Cox en slechts 3 dagen later Joke Bruijs, zijn levenslange maatje, ex-vrouw en partner op het toneel. Gerard Cox, die als zanger, acteur, cabaretier maatschappelijke relevante thema's aansneed en daarnaast decennialang het Rotterdamse dialect en karakter een podium gaf. Joke Bruijs, die naast haar acteerwerk jarenlang als zangeres, cabaretière en televisiepersoonlijkheid heeft bijgedragen aan het maatschappelijk debat en de emancipatie van vrouwen in de kunsten. Maar, voorzitter, aan deze twee Rotterdammers wordt vooral teruggedacht als Nel en Jaap uit de televisieserie 'Toen was geluk heel gewoon', waarmee ze beide jarenlang furore maakten op de Nederlandse tv en welke symbool staat voor saamhorigheid, familie en herkenbare sociale thema's en daarmee ook een maatschappelijke impact had die veel verder ging dan enkel amusement. Met gepaste Rotterdamse trots dien ik deze motie in, die oproept om te komen tot een tastbare en gepaste gedenking voor Nel en Jaap, Joke en Gerard. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Verhoef heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Toen was geluk heel gewoon

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van de motie vreemd aan de orde van de dag 'Toen was geluk nog heel gewoon';

constaterende dat:

- Rotterdam op 13 en 16 september vorig jaar werd opgeschrikt door het kort achter elkaar overlijden van Gerard Cox en Joke Bruijs, twee Rotterdamse iconen.
- beiden geboren en getogen Rotterdammers waren en zich gedurende hun carrière altijd sterk verbonden hebben getoond met de stad;
- zij met de televisieserie Toen Was Geluk Heel Gewoon (1994-2009) furore maakten als Jaap en Nel Kooijman, wat een ongekend succes was en die in 1999 zelfs de prestigieuze Gouden Televizierring won;
- voor velen Rotterdammers Gerard Cox en Joke Bruijs herkenbare rollen vervulden waar met veel plezier aan wordt teruggedacht.

overwegende dat:

- Gerard Cox en Joke Bruijs niet alleen als artiesten, maar ook als ambassadeurs van Rotterdam hebben bijgedragen aan de herkenbaarheid, trots en culturele uitstraling van de stad;

- zij in hun werk vaak het alledaagse Rotterdamse leven en humor hebben verbeeld, waardoor veel Rotterdammers zich in hun verhalen herkenden;
- Joke Bruijs naast haar acteerwerk jarenlang als zangeres, cabaretière en televisiepersoonlijkheid heeft bijgedragen aan het maatschappelijk debat en de emancipatie van vrouwen in de kunsten;
- Gerard Cox als zanger, acteur en cabaretier maatschappelijk relevante thema's aansneed, en daarnaast decennialang het Rotterdamse dialect en karakter een podium gaf;
- de serie "Toen Was Geluk Heel Gewoon" symbool staat voor saamhorigheid, familie en herkenbare sociale thema's, en daarmee ook een maatschappelijke impact had die veel verder ging dan enkel amusement;
- een tastbare gedenking (bijvoorbeeld in de vorm van een plaquette, kunstwerk, straatnaam of ander passend eerbetoon) voor "Jaap" en "Nel" kan bijdragen aan het levend houden van hun culturele nalatenschap en de trots van Rotterdammers op hun stad;

verzoekt het college:

- in overleg met nabestaanden, betrokken culturele instellingen, wijkraden en Rotterdammers te bezien wat een tastbare en passende herinnering aan Gerard Cox en Joke Bruijs zou kunnen worden en wat een mooie en prominente plek hiervoor zou kunnen zijn en als zich hiervoor initiatiefnemers melden, hierbij een adviserende en faciliterende rol in te vervullen.

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M. Verhoef, B. van Schaik, J.M.D. de Waard, V.A. Bruin, C. Aafjes-van Aalst, G.J.M. Vreugdenhil, S.M. Bonte, M. Crielaard, T. Roskam en G.F.E. Koster

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER: De wethouder mag meteen reageren.

De heer BUIJT (wethouder): Ik vervang bij deze ook wethouder Kasmi. Ik ben echt van alle markten thuis. Ik mag namens hem zeggen dat de motie omarmd wordt. Het is aan u als raad.

De VOORZITTER: Dank. Dan zijn we nu aan het einde gekomen van het debat. We krijgen nog de stemmingen. Ik stel voor om een half uur te schorsen, om 00.30 uur hier terug te keren en dan gaan we ook nog de benoeming doen van 9.1. Dat is gevraagd. Dan gaan we daar in mee. Ik schors de vergadering tot 00.30 uur.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER: Mevrouw Morkoç heeft een vraag of een mededeling.

Mevrouw MORKOÇ (gl): Voorzitter, zodra ik iets ga zeggen, gaat de hele raad boos op me zijn, maar we hebben nog 15 minuten schorsing nodig. Ik ben de trap op gerend. We moeten een motie bespreken. Het spijt me, maar het is nodig.

De VOORZITTER: Dan sluit ik de vergadering weer en dan gaan we echt om 01.00 uur stemmen.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

9. BENOEMINGEN

9.1 Het voorstel tot benoeming van twee leden van de commissie verkiezingsaangelegenheden.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en zoals aangekondigd gaan we eerst nog terug naar de benoemingen, want er is een voorstel tot benoeming van 2 leden van de commissie verkiezingsaangelegenheden. Dat heeft het karakter van een aanbeveling. Ik vraag me af of er behoefte is aan een stemming is. Zegt de heer Segers-Hoogendoorn daarmee ja of nee? Nee. Hij stond zo enthousiast te zwaaien. Dan stel ik voor om zonder stemming de heer E.H. (Eyasu) Balcha en de heer T.J. (Tjalling) Vonk met ingang van 29 januari 2026, nog net op de valreep, voor een termijn tot 1 januari 2030 te benoemen als leden van de commissie verkiezingsaangelegenheden. Daar heeft u mee ingestemd allemaal. Van harte gefeliciteerd.

11. Stemvenster.

De VOORZITTER: Wij gaan snel door naar het stemvenster. Er zijn twee pairs. De heer Coşkun is gepaard met de heer Vicario en de heer Van Schaik is gepaard met mevrouw Yildirim. De heer Coşkun is er niet, maar die is gepaard met Vicario. Die hebben we staan. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Volgens mij is de heer Verweij, want die moest voor een speedje naar huis, gepaard met mevrouw Kockelkoren, waarvoor dank.

De VOORZITTER: Dan is dat hierbij ook vastgesteld. Overigens wil ik nog mededelen dat de heer Oostdijk er niet is. Die hebben we vanochtend afgekondigd. Wat ik net wilde noemen, de heer Oostdijk is er niet. Het kan zijn dat wij op een even aantal uit gaan komen. Er worden wel heel enthousiaste aanbiedingen gedaan. Wat u wil. Het is meer ter kennisgeving dat we nu zitten op een even aantal. Dan vraag ik inderdaad of iemand zich geroepen voelt om te pairen. Astrid is met Verweij gepaard. Ik ga het nog een keer herhalen. De heer Coşkun is gepaard met de heer Vicario. De heer Van Schaik is gepaard met mevrouw Yildirim. Mevrouw Kockelkoren bood zich net spontaan aan voor een pair met de heer Verweij, want die moest eerder naar huis, maar we hebben nog geen pair voor de heer Oostdijk. Dat is ook niet gevraagd.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Voorzitter, het was niet spontaan. Het was een verzoek van mevrouw Van Groningen om te pairen. Maar als we daarmee dan een even aantal hebben, dan lijkt me dat onhandig. Dan kan de heer Verweij beter met de heer Oostdijk stemmen, want dan hebben we tenminste een normale stemming, want de heer Oostdijk is ook uit de oppositie.

De VOORZITTER: Ik kijk naar mevrouw Van Groningen. Dan stel ik voor dat we de heer Verweij pairen met de heer Oostdijk en dan gaan we nu over tot de stemmingen. Dan vraag ik mij af of dat er ook nog stemverklaringen zijn. Mevrouw Sadhoe.

Mevrouw SADHOE (bij1): Op agendapunt 7.3 initiatiefvoorstel Rotterdamse Horeca Routes. Wij stemmen tegen. Vanuit Rotterdam BIJ1 geloven wij dat camera's geen veiligheid creëren, maar vooral toezicht en uitsluiting vergroten terwijl echte veiligheid ontstaat door te investeren in mensen, bestaanszekerheid en sterke gemeenschappen. Verder agendapunt 7.13, motie 7 van Volt, 'Kosten-batenanalyse handhaving versus opvang'. Wij stemmen voor met de grote kanttekening dat deze motie overbodig is. We weten de cijfers allang. Onze

voorkeur gaat uit naar gerichte actie in plaats van weer een onderzoek waar we het antwoord al op weten.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Anderen nog? Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Stemverklaring bij 6.1 Sociale basis, de motie 'Conferentie domein overstijgend werken'. Daar stemmen wij tegen, mede ook door een kleine trigger vanuit de heer Kind. Er wordt verzocht weer om extra geld dat, een conferentie organiseren kost geld, te investeren in nog meer gesprekken, maar het college heeft al aangegeven dat ze veel gesprekken hebben gehad met organisaties, met bewoners om nog meer geld te gaan investeren in nog meer bijeenkomsten. Daarnaast wordt er landelijk van alles georganiseerd, regionaal. Ga lekker aan het werk. Investeer het geld in welzijn en zorg, in concrete actie en niet in nog meer conferenties. Een stemverklaring bij 7.11. Ik kijk naar mijn collega Reitema. Wil jij hem eerst pakken? Want ik kom niet in het document.

De VOORZITTER: Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda): Bij het debat 6.4, motie 8. Wij gaan wel voor stemmen, maar vinden het wel belangrijk dat dit absoluut geen grote uitgaven mogen zijn, want de containers moeten primair tijds geleegd zijn. Wij vinden het absoluut onnodig om veel geld uit te geven aan dit soort technologische snuffjes. Dat wil ik voorkomen. Onder die voorwaarden en lezing. Dan hebben we nog een stemverklaring op 7.9 motie 4. De PvdA is absoluut tegen iedere vorm van discriminatie. We tekenen dan ook in hetzelfde debat mee van BIJ1 over moslimdiscriminatie. Wel stemmen we tegen motie 4. We zijn het eens met de strekking, maar niet eens over de expliciete stopzetting met 1 partij.

De VOORZITTER: Mevrouw De Bruijn.

Mevrouw DE BRUIJN (pvda): Van agendapunt 7.11. Zoals ik aangaf lof voor het initiatiefvoorstel zelf, maar voor motie 3 over 'Red de dakloze kerk', prima om leegstand aan te bieden aan geloofsgemeenschappen zonder plek, maar wonen in leegstaande panden heeft voor ons voorrang, dus woningbouw. Motie 4 'Wij geloven in de wijk'. Wij steunen ook het argument vanuit het college dat het geen taak is om huisvesten van gemeenschappen en kerken. Hoe het nu in het dictum staat omschreven, kunnen wij niet voor stemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, we willen graag een stemverklaring doen bij agendapunt 7.13 de Prioriteringsagenda handhaving en dan motie 7 van GroenLinks 'Duidelijke prioriteit aanpak seksuele straatintimidatie'. Wij zijn natuurlijk een groot voorstander van het prioriteren van een handhavingsaanpak voor seksuele straatintimidatie. Wat ons betreft kunnen we daar niet genoeg op inzetten. Alleen wat er hier wordt gevraagd, is om dat ten koste te laten gaan van de taxi aanpak en het aanpakken van bedelaars. Dat willen wij niet. Dat vinden wij niet de beste oplossing. Wat ons betreft zou het en-en, plus-plus moeten zijn. In dat geval stemmen wij tegen deze motie.

De VOORZITTER: Anderen? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus): Voorzitter, ondanks het feit dat ik gevoelig ben voor de moties van de ChristenUnie met betrekking tot 7.11, zal ik tegen alle 4 gaan stemmen, omdat ik op dit moment niet goed kan overzien wat hier precies mee bedoeld is. Ik heb ook geen kans gezien om er zelf onderzoek naar te doen. Ik heb ze echt te laat gekregen. Ik vind het heel vervelend dat ik een soort gevoel heb van moet ik voor of tegen zijn. Ik weet het niet goed. Ik had ze echt graag wat eerder willen zien, want ik heb nog een idee met betrekking

tot kerken. Ik snap bijvoorbeeld dat al helemaal niet, waarom die niet gebruikt worden voor daklozen, andere kerken. Ik heb het niet kunnen overzien. Ze gaan allemaal tegen. Dan had ik op een ander moment liever dat kunnen overzien.

De VOORZITTER: Anderen? De heer Balcha.

De heer BALCHA (d66): Dank u wel. Een stemverklaring op motie 6.1.2 Sociale basis, 'Niet minder maar meer sociale basis'. D66 gaat tegen stemmen. Daarbij wil ik de verklaring afleggen, laat het duidelijk zijn, D66 wil juist meer investeren in de sociale basis. D66 is ook mede-indiener van het initiatief voor Rotterdammers door Rotterdammers vol met concrete ideeën, alleen op dit moment liggen er nog geen concrete voorstellen vanuit het college. Wat ons betreft is het echt aan een nieuwe raad met een nieuw mandaat om daarover te praten. Daarom gaan wij nu niet meestemmen met deze campagnemotie van de oppositie. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl): Voorzitter, bij agendapunt 6.1 Richtinggevend kader voor de Sociale basis, motie 6 'Conferentie domein overstijgend werken'. Daar zijn we op zich niet op tegen, alleen er is 1 keer per 2 maanden een welzijnsontbijt. Daar zijn we elke keer bij. De partijen die daar niet bij aanwezig zijn, die vragen nu om deze conferentie. Ik denk dat het niet gaat helpen. Die gesprekken met die partijen zijn er, alleen je moet het wel willen horen. Daarom stemmen wij tegen.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Nog meer? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd): Dank u voorzitter. Ik wilde 1 stemverklaring doen. Dat is bij agendapunt 7.9 motie 4 'Geen samenwerking met polariserende producenten'. Wat als polariserend wordt ervaren, is sterk afhankelijk natuurlijk van het perspectief waaruit je het bekijkt. Want wie bepaalt wat polariserend is? Ik vind dat een subjectief label en geen beleidsmatige grond om samenwerking af te wijzen. Uitgesproken media zijn niet per definitie polariserend. Mocht er sprake zijn van discriminatie, dan raad ik iedereen aan om er aangifte van te doen. Dat is aan iedereen vrij. Doe dat dan in plaats van allerlei aannames rond te strooien.

De VOORZITTER: We gaan niet nog een debat heropenen. Anderen nog? Niet, dan gaan we stemmen.

6.1 Richtinggevend kader voor de Sociale basis.

Motie 1, 'De kracht van samenwerkende buurtinitiatieven versterken'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2, 'Niet minder maar meer sociale basis'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van ChristenUnie, CDA, GroenLinks, 50PLUS, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 3, 'Een Rotterdamse visie op opbouwwerk'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van ChristenUnie, CDA, GroenLinks, 50PLUS, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 4, 'Inzicht in financiering van de Sociale Basis'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 5A. Welzijn niet zomaar opscheppen met zorgtaken

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'richtinggevend kader voor de Sociale basis';

constaterende dat:

- de toenemende zorgvraag in de praktijk steeds vaker wordt opgevangen binnen het welzijnsdomein en de sociale basis;
- deze verschuiving vaak plaatsvindt vanuit de gedachte van preventie en nabijheid, maar niet altijd gepaard gaat met een duidelijke afbakening van taken;

overwegende dat:

- het welzijnsdomein het tempo van de omvang van deze verschuiving momenteel onvoldoende kan bijhouden;
- overbelasting van welzijnsorganisaties, vrijwilligers en initiatieven het risico vergroot dat preventie juist onder druk komt te staan in plaats van wordt versterkt;
- onduidelijkheid over verantwoordelijkheden kan leiden tot kwaliteitsverlies en uitvoeringsproblemen;

verzoekt het college:

- in de verdere uitwerking van het kader Sociale Basis te onderbouwen welke nieuwe of aanvullende (zorg)taken bij de sociale basis worden belegd;
- daarbij inzichtelijk te maken welke middelen nodig zijn om te voorkomen dat taken vanuit zorg worden verschoven naar welzijn zonder behorende middelen

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. J.M. de Bruijn, A. Kockelkoren. T.S.J. Coşkun, P.J.H.D. Verkoelen en E.H. Balcha

De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 6, 'Conferentie domein overstijgend werken'. De motie is met 23 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, 50PLUS, CDA, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 7, 'Bouwen op vertrouwen'. De motie is met 35 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van de VVD.

6.2 Voortgangsrapportage NPRZ 2024.

Motie 1, 'Goed meten is weten: gaat Zuid er echt op vooruit?' De motie is met 35 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van de VVD.

Motie 2A. Versterken wat werkt, begrenzen wat schuurt

“De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 6.2 'Voortgangsrapportage NPRZ 2024';

constaterende dat:

- het NPRZ al meer dan tien jaar loopt en zich bevindt in een nieuwe ontwikkelfase, wat vraagt om nieuwe inzichten;
- het programma aantoonbare resultaten heeft geboekt en breed wordt gedragen door partners in de stad;

- de Raad eerder heeft uitgesproken dat het functieprofiel binnen het NPRZ helder moet zijn;

overwegende dat:

- juist succesvolle programma's gebaat zijn bij periodieke bestuurlijke reflectie;
- een helder functieprofiel rolzuiverheid bevordert en het mogelijk maakt dat het NPRZ ook in de komende jaren effectief en inzichtelijk kan opereren;

verzoekt het college:

- de Raad te betrekken bij het functieprofiel van de directeur van het NPRZ;
- de raad hierover te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. J.M. Nunnely, S. Soytekin en T.J. Vonk

De motie is met 25 stemmen voor en 14 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD en BIJ1.

Motie 3B. Jaag de spookhuizen Carnisse uit

“De Gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 29-01-2026 ter bespreking van het agendapunt 6.2 'Voortgangsrapportage NPRZ 2024';

constaterende dat:

- de gemeente in Carnisse in het kader van het NPRZ op grote schaal woningen heeft aangekocht;
- een aanzienlijk deel van deze woningen langdurig leeg staat of is dichtgetimmerd in afwachting van renovatie of sloop;
- deze leegstand leidt tot zogenoemde 'spookstraten', met negatieve gevolgen voor leefbaarheid, veiligheid, mentale gezondheid en sociale samenhang;
- tegelijkertijd in Rotterdam grote behoefte bestaat aan (tijdelijke) woonruimte en laagdrempelige maatschappelijke voorzieningen;

overwegende dat:

- langdurige leegstand die door gemeentelijk handelen ontstaat, in de periode tussen aankoop en herontwikkeling, onwenselijk is en actief moet worden tegengegaan;
- tijdelijke invulling van panden (zoals tijdelijke verhuur, flexwonen, buurtfuncties, ateliers, ontmoetingsplekken of maatschappelijke voorzieningen) de sociale cohesie, veiligheid en levendigheid kan bevorderen;
- bewonersinitiatieven, stichtingen en maatschappelijke organisaties vaak bereid zijn tijdelijke invulling te verzorgen, maar daarvoor ruimte en ondersteuning nodig hebben;

verzoekt het college:

- de wijkraden en bewoners actief te informeren over de aanpak van de Spookstraten;
- en hierover voor de zomer terugkoppeling te geven aan de raad.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. L.P.A. Dekkers, S. Reitema, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.S.J. Coşkun, P.J.H.D. Verkoelen, V.A. Bruin en R.N. Dahoe

De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 4, 'Echte bewonerszeggenschap op Zuid!' De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Groep De Jong, Partij voor de Dieren, PvdA en Volt.

Motie 5, 'Verdringing & wooncarrières transparant in beeld!' De motie is met 24 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Groep De Jong, Partij voor de Dieren en PvdA.

Motie 6, 'Prioriteit voor sociale stijgers op Zuid!' De motie is met 24 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren en Groep De Jong.

Motie 7, 'Afbouw NPRZ als werkwijze na 15 jaar!' De motie is met 34 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van 50PLUS, Partij voor de Dieren, BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 9, 'Screen het NPRZ op institutioneel racisme'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren en Groep De Jong.

6.3 Het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument 'Nieuw Excelsior Stadion'.

Amendement B, 'Toekomst voor Trompenburg'. Het amendement is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, Volt, 50PLUS, Partij voor de Dieren, CDA, BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 1, 'Integraal gebiedsproces Woudestein – NEST'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2, 'Investerings Hazelaarweg'. De motie is met 26 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 3, 'Na het studeren je N.E.ST. in'. De motie is met 30 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van Leefbaar Rotterdam.

Motie 4, 'Rotterdam staat achter Trompenburg'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Raadsvoorstel over 'Projectambitiedocument Nieuw Excelsior Stadion (N.E.ST.)'. Het voorstel is 37 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1 en Groep De Jong.

6.4 Debat over 'Vies begin van 2026', aangevraagd door het lid Koster.

Motie 1, 'Hulde voor de medewerkers van Stadsbeheer'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2, 'Containeradoptie door horeca-exploitanten in uitgaansgebieden'. De motie is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van BIJ1.

Motie 3, 'Regeren is vooruitzien: extra hulp op piekmomenten'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 4, 'Duidelijk over afval in alle talen'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 5, 'Statiegeld voor het oprapen'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 6, 'Sleutel tot succes: containersleutel en waarderen containeradoptanten'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 7, 'Afval niet goed geplaatst? Bord voor je kop'. De motie is met 37 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 8, 'Holle Bolle Gijs'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 10, 'Stadsbrede inzet extra zondagopenstelling milieuparken Rotterdam'. De motie is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van ChristenUnie.

Motie 11, 'Efficiënt afvalbeleid'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

7.1 De Rotterdamse Woonzorgvisie.

Motie 1, 'Samen ouder worden in een wooncollectief in je eigen wijk'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, CDA, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, Volt, BIJ1, 50PLUS en Groep De Jong.

Motie 2, 'Meer zorg in de woonzorgvisie'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 3, 'Mantelzorgwoning zonder drempels'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 4, 'Overwaarde in plaats van drie keer de huur'. De motie is met 34 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van VVD en BIJ1.

Motie 5, 'Huur en Buur in Rotterdam'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van CDA, ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, 50PLUS en Groep De Jong.

Motie 6, 'Geef ouderen en kwetsbare groepen echte zeggenschap in het woonzorgbeleid'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, CDA, GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, ChristenUnie en Groep De Jong.

7.2 Initiatiefvoorstel Verkoelen over 'Rotterdam in nood, radio actief!'.

Motie 1, 'Creëer rust als de sirene gaat de wijkraad aan zet'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Initiatiefvoorstel Verkoelen over 'Rotterdam in nood, radio actief!' Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

7.3 *Herzien initiatiefvoorstel Van Groningen over 'Rotterdamse Horeca Routes'.*

Motie 1, 'Geluid in de buitenruimte'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Herziene versie Initiatiefvoorstel Van Groningen (VVD) over 'Rotterdamse Horeca Routes'. Het voorstel is met 37 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1 en Groep De Jong.

7.4 *Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek' en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport.*

Motie 1A. Voorkomen van gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026 ter bespreking van 'Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek'";

constaterende dat:

- gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden regelmatig leiden tot ernstige ongevallen tussen fietsers;
- met name op lange, drukke en smalle fietspaden inhaalgedrag tot frontale botsingen kan leiden;
- fietsen, waaronder e-bikes en fatbikes, hogere snelheden en snellere acceleratie hebben dan voorheen;
- de huidige inrichting van veel fietspaden onvoldoende rekening houdt met deze snelheids- en massatoename;

overwegende dat:

- fietsers behoren tot de meest kwetsbare verkeersdeelnemers;
- snelheidsverschillen en onoverzichtelijke inhaalmanoeuvres een belangrijke oorzaak zijn van ernstig letsel;
- het voorkomen van gevaarlijke situaties effectiever is dan het achteraf handhaven op overtredingen;
- infrastructureel ontwerp een cruciale rol speelt in het sturen van veilig verkeersgedrag;

verzoekt het college:

- identificeer op basis van bestaande databronnen de top 15 meest gevaarlijke fietspaden in Rotterdam, waar mogelijk gevaarlijke inhaalmanoeuvres voorkomen;
- bij deze locaties te onderzoeken of inhalen veilig en verantwoord mogelijk is;
- daar waar het niet verantwoord is, maatregelen te treffen om gevaarlijk inhalen te ontmoedigen of te voorkomen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S.F. Lammering Varela, M.H. Biljoen en I. van Wifferen

De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2, 'Van data naar daad'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3, 'Geef het volgende college lessen mee'. De motie is met 36 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Volt en 50PLUS.

Motie 4, '30 km/u op de Groenezoom'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 5, '30 km/u op de Bergweg'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 6, '30 km/u op de Rusthoflaan'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 7, '30 km/u op de Oudedijk'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 8, '30 km/u op de Kleiweg'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 9, '30 km/u op de Brielselaan'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 10, 'Fatbike in de APV, daar maak je fietspaden veiliger mee'. De motie is met 34 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heer Balcha, de heer De Haan, Mevrouw Maassen, mevrouw Van Wifferen en de fractie van BIJ1.

Raadsvoorstel over 'Rapport Rekenkamer Rotterdam "Pas op voor de dode hoek: onderzoek naar verkeersveiligheid"'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

De VOORZITTER: Mevrouw Nunnely.

Mevrouw NUNNELY (d66): Dank u wel, voorzitter. Ik heb bij de motie over fatbikes verkeerd gestemd, 7.4.10. Dank u wel.

De VOORZITTER: Het staat genoteerd. Het heeft geen invloed op de uitslag van de motie, die blijft aangenomen.

7.5 De nieuwe Generatie aan de Raadstafel:

a. Initiatiefvoorstel Biljoen over 'De Nieuwe Generatie aan de Raadstafel:

Burgercommissielidmaatschap vanaf 16 jaar'. (25bb008293 en 25bb008799)

b. Het voorstel van het presidium tot wijziging van de Commissieverordening 2025

n.a.v. het initiatiefvoorstel Biljoen 'De Nieuwe Generatie aan de Raadstafel:

Burgercommissielidmaatschap vanaf 16 jaar'. (26bb000457)

Initiatiefvoorstel ingediend tijdens raadsvergadering 131125 door Biljoen (GroenLinks) over 'de Nieuwe Generatie aan de Raadstafel: Burgercommissielidmaatschap vanaf 16 jaar'. Het voorstel is met 24 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van 50PLUS, ChristenUnie, Leefbaar Rotterdam en VVD.

Raadsvoorstel 'Het voorstel van het presidium tot derde wijziging van de Commissieverordening 2025.'. Het voorstel is met 25 stemmen voor en 14 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van 50PLUS, Leefbaar Rotterdam en VVD.

7.6 Rotterdamse Verkeersaso-aanpak 2.0.

Motie 1, 'Van asfalt naar groene oase 2.0'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 2, 'Groene Oase 2.0 op de Witte de Withstraat'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Volt, GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 3, 'Nachtslot op de Meent'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 4, 'Stop hardrijden Oranjeboomstraat'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 5, 'Aanpak roekeloos rijgedrag – een effectieve aanpak'. De motie is met 20 stemmen tegen en 19 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 6, 'Het kan maar duidelijk zijn met een bordje'. De motie is met 29 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 7, 'Sla twee vliegen in één klap: straat open, meteen verkeersaso's aanpak doorvoeren'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 8, 'Aanpakken die aanpak'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Volt, GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

7.8 Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2026.

Motie 1A. Draagkracht vóór drempels

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 29 januari 2026, ter bespreking van agendapunt 7.8: 'Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW en Jeugdtegoed 2025.';

constaterende dat:

- bij de beoordeling van aanvragen voor bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet eerst wordt getoetst of sprake is van bijzondere omstandigheden, en pas daarna het draagkrachtcriterium wordt toegepast;
- in de praktijk veel aanvragen worden afgewezen met de motivering dat kosten voorzienbaar waren en betrokkene had kunnen reserveren, waardoor niet wordt toegekomen aan een daadwerkelijke beoordeling van de financiële draagkracht;
- gemeenten op grond van jurisprudentie ruimte hebben om buitenwettelijk begunstigend beleid te voeren, mits dit zorgvuldig en consistent wordt toegepast;

- Rotterdam maatwerk en menselijke maat als uitgangspunt hanteert.

overwegende dat:

- de stapeling van vaste lasten en incidentele kosten bij lage inkomens kan leiden tot problematische schulden, ook wanneer formeel geen sprake is van bijzondere omstandigheden;
- het draagkrachtcriterium juist bedoeld is om recht te doen aan de feitelijke financiële situatie van Rotterdammers.

verzoekt het college:

- te onderzoeken in hoeverre het draagkrachtcriterium bij de beoordeling van bijzondere bijstand kan worden versoepeld;
- daarbij de juridische ruimte voor maatwerk begunstigend beleid en de vereisten van consistente toepassing te betrekken;
- de raad over de uitkomsten te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. A.J.A. Maassen

De motie is met 26 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en VVD.

Motie 2, 'Pilot met perspectief'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Raadsvoorstel over 'verordening AOW- en Jeugdtegoed 2026'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

7.9 Discriminatiemonitor 2024.

Motie 1, 'Onderzoek gemeentelijke rol in vervolging en deportatie van Joodse Rotterdammers'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2, 'Regenbooggeld voor een Regenboogstad'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3, 'Meld discriminatie in de buitenruimte'. De motie is met 26 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en VVD.

Motie 4, 'Geen samenwerking met polariserende producenten'. De motie is met 28 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van DENK, GroenLinks, BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 5, 'Erkenning na 75 jaar – recht doen aan de Molukse gemeenschap'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 6, 'Geen publiek geld voor discriminatie'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, GroenLinks, PvdA, Volt en Groep De Jong.

Motie 7, 'Een Rotterdams Actieplan tegen moslimdiscriminatie'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, GroenLinks, PvdA, DENK, Partij voor de Dieren en Groep De Jong.

7.10 *Initiatiefvoorstel Maassen over 'Het Regenboogboek'.*

Initiatiefvoorstel Maassen over 'Het regenboogboek 260625'. Het voorstel is met 26 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van DENK en Leefbaar Rotterdam.

7.11 *Initiatiefnotitie Vonk over 'Meer dan steen en hout alleen – naar een kerkenvisie 2.0'.*

Motie 1, 'Kerken weer terug in huizen van de wijk'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA en Groep De Jong.

Motie 2, 'Wij geloven in Rotterdam'. De motie is met 25 stemmen voor en 14 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD en 50PLUS.

Motie 3, 'Red de dakloze kerk'. De motie is met 34 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van ChristenUnie, Volt, BIJ1 en CDA.

Motie 4, 'Wij geloven in de wijk'. De motie is met 33 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van ChristenUnie, Volt, BIJ1, CDA en Groep De Jong.

Motie 5, 'Monitoring huisvesting religieuze organisatie'. De motie is met 25 stemmen voor en 14 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD en 50PLUS.

7.12 *Opvolgingsrapportage n.a.v. het rapport van de Kinderombudsman 'Hoor mij, zie mij! Ervaringen van kinderen en jongeren met een beperking in het dagelijks leven'.*

Motie 1, 'Organiseer inspraak leerlingenvervoer'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 2, 'Betrek jongerenraad inclusie bij de lat'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3A. Inclusiviteit begint bij onszelf

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 29 januari 2026 ter bespreking van het 2-minutendebat over opvolgingsrapportage 'Hoor mij, zie mij';

constaterende dat:

- het rapport 'Hoor mij, zie mij' met een stevige set aanbevelingen is gekomen om de toegankelijkheid van jongeren met een beperking om mee te doen in de stad te verbeteren;
- naar aanleiding daarvan een jongerenraad is ingesteld;
- deze jongerenraad heeft ingesproken, maar dit vanwege hun beperkingen vanaf de achterzijde van de moesten doen;

overwegende dat:

- daarmee pijnlijk duidelijk wordt dat onze eigen raadszaal onvoldoende toegankelijk is voor gelijkwaardige inspraak door mensen met een beperking;
- wij, als raad, hierin het goede voorbeeld moeten geven ten aanzien van toegankelijkheid voor eenieder;
- aanpassing van de raadszaal vanwege de historische inrichting en haar karakter niet eenvoudig aangepast kan worden;

spreekt uit dat:

- wij streven naar inclusiviteit die ook zoveel mogelijk zichtbaar wordt in onze eigen raadszaal en we daarom deelnemers aan het democratische proces (zoals insprekers, raadsleden en collegeleden) zoveel mogelijk een gelijkwaardige plek willen bieden in onze raadszaal;

verzoekt de griffie:

- te onderzoeken welke aanpassingen in de raadszaal mogelijk zijn om insprekers gelegenheid te bieden voorin de raadszaal in te spreken;
- te onderzoeken welke andere aanpassingen gedaan kunnen worden om mensen met een beperking zoveel mogelijk volwaardig te kunnen laten meedoen in de raadszaal (denk daarbij ook aan de mogelijkheid om in een rolstoel plaats te nemen achter de collegetafel).
- de mogelijkheden te vertalen naar een concreet plan met de benodigde aanpassingen en kosten;
- hierover te rapporteren aan de raad,

en gaat over tot de orde van de dag.”

w.g. T.J. Vonk, N. Akhatab, A. Kockelkoren, P.J.H.D. Verkoelen, T.S.J. Coşkun, E.H. Balcha, T. Kind, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en J.M. de Bruijn.

De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 4, 'De internationale dag voor mensen met een beperking in de burgerzaal'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

7.13 Prioriteringsagenda handhaving.

Motie 1, 'Rust boa's beter uit'. De motie is met 24 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD en Volt.

Motie 2, 'Samen sterker: handhaving met effect'. De motie is met 37 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 3, 'Handhaving 2.0: jongeren bereiken in het digitale tijdperk'. De motie is met 32 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van D66, BIJ1 en Groep De Jong.

Motie 4, 'Normaal parkeren als norm'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 6, 'Niet lullen maar poetsen tegen dakloosheid'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 7, 'Duidelijke prioriteit aanpak seksuele straatintimidatie'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

Motie 8, 'Kosten-baten analyse handhaving versus opvang'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Volt, ChristenUnie, CDA, GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, BIJ1, 50PLUS en Groep De Jong.

7.14 Ambtelijke integriteit.

Motie 1, 'Neem integriteitsmeldingen serieus'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, BIJ1, CDA, 50PLUS, ChristenUnie en Groep De Jong.

10.1 Motie vreemd aan de orde van de dag over 'Toen was Geluk nog heel Gewoon', aangevraagd door het lid Verhoef e.a.

Motie 1, 'Toen was geluk heel gewoon'. De motie is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van BIJ1.

12. Sluiting.

De VOORZITTER: Dan zijn we aan het einde gekomen van dit raadsdebat. Dan wens ik u allemaal nog een hele goede, weliswaar korte nacht toe.

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Opening	13
In memoriam oud lid van de gemeenteraad L.W.J. (Leo) van Atten	13
Toelating van V. (Venus) Bijleveld als burgercommissielid	14
Beëdiging van V. (Venus) Bijleveld als burgercommissielid	15
Mededelingen	15
Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 29 januari 2026	17
Vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 8 januari 2026	22
Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2025 week 2 tot en met 4	22
Het voorstel tot vaststelling van de Tijdelijke beleidsregel nieuwbouwwoningen op geluidbelaste locaties	23
Het voorstel tot het openen van de grondexploitatie 'Zonnepark Oranjeheuvel'	23
Het voorstel tot vaststelling van het herstelbesluit van het bestemmingsplan 'Hoek van Holland Voorduin'	23
Het voorstel tot het goedkeuren van het jaarplan 2026 en de begroting 2026-2030 van stichting BOOR	23
Het voorstel tot wijziging van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Rotterdam 2025	23
Het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument Schiebroek-Zuid	23
Het voorstel met betrekking tot de BBV-aspecten van de grondexploitatieportefeuille jaarrekening 2025	23
Het voorstel tot vaststelling van de beleidsregel groepsrisicoverantwoording	23
Het voorstel tot vaststelling van de Verordening onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid 213a Gemeentewet Rotterdam 2026	24
Het voorstel tot wijziging van de toelating op de Verordening commissie verkiezingsaangelegenheden 2026	24
Richtinggevend kader voor de Sociale basis	24
Debat over 'Vies begin van 2026', aangevraagd door het lid Koster	46
Voortgangsrapportage NPRZ 2024	80

Onderwerp	Pagina
Het voorstel tot vaststelling van het projectambitiedocument 'Nieuw Excelsior Stadion'	105
Prioriteringsagenda handhaving; Kort bespreekpunt over 'Veiligheidssituatie museumpark', aangevraagd door het lid De Waard	118
De Rotterdamse Woonzorgvisie	145
Initiatiefvoorstel Verkoelen over 'Rotterdam in nood, radio actief!'	153
Het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Pas op voor de dode hoek' en het voorstel van het presidium met betrekking tot de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport	163
Herzien initiatiefvoorstel Van Groningen over 'Rotterdamse Horeca Routes'	175
Rotterdamse Verkeersaso-aanpak 2.0.	181
De nieuwe Generatie aan de Raadstafel: a. Initiatiefvoorstel Biljoen over 'De Nieuwe Generatie aan de Raadstafel: Burgercommissielidmaatschap vanaf 16 jaar' b. Het voorstel van het presidium tot wijziging van de Commissieverordening 2025 n.a.v. het initiatiefvoorstel Biljoen 'De Nieuwe Generatie aan de Raadstafel: Burgercommissielidmaatschap vanaf 16 jaar'	193
Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2026	200
Initiatiefvoorstel Maassen over 'Het Regenboogboek'	205
Opvolgingsrapportage n.a.v. het rapport van de Kinderombudsman 'Hoor mij, zie mij! Ervaringen van kinderen en jongeren met een beperking in het dagelijks leven'	209
Discriminatiemonitor 2024	216
Initiatiefnotitie Vonk over 'Meer dan steen en hout alleen – naar een kerkenvisie 2.0'.	227
Ambtelijke integriteit	242
Motie vreemd aan de orde van de dag over 'Toen was Geluk nog heel Gewoon', aangevraagd door het lid Verhoef e.a.	247
Het voorstel tot benoeming van twee leden van de commissie verkiezingsaangelegenheden	249
Stemvenster	249
Sluiting	262

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 26 februari 2026.

De griffier,

De voorzitter,

